

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ
ΚΙΝΗΣΗΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

HELLENIC REPUBLIC
UNIVERSITY OF
PELOPONNESE
FACULTY OF HUMAN MOVEMENT AND
QUALITY OF LIFE SCIENCES
DEPARTMENT OF NURSING

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Ακαδημαϊκό έτος: 2015 - 2016

Τόπος: Σπάρτη

Ημερομηνία: Δεκέμβριος 2016

Ε. & Σ. Βαλιώτη και Πλαταιών
23100, Σπάρτη
Τηλ.: 27310-89720/89722
Ηλ. Ταχ.: nrsgram@uop.gr

E. & S. Valiotti and Plataion
23100, Sparta
Tel.: 27310-89720/89722
e-mail: nrsgram@uop.gr

Πρόλογος	7
1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	8
1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα	8
1.1.1. Ποια ήταν η σύνθεση της ΟΜ.ΕΑ;	8
1.1.2. Με ποιούς και πώς συνεργάστηκε η ΟΜ.ΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης;	8
1.1.3. Ποιες πηγές και διαδικασίες χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών;	8
1.1.4. Πώς και σε ποια έκταση συζητήθηκε η έκθεση στο εσωτερικό του Τμήματος;	9
1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	9
1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας	9
2. Παρουσίαση του Τμήματος	10
2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος	10
2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος	10
2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος με διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).	10
2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.	11
2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος	11
2.3.1. Ποιοι είναι οι στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του;	12
2.3.2. Πώς αντιλαμβάνεται η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος;	12
2.3.3. Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;	12
2.3.4. Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν όχι, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;	12
2.3.5. Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;	13
2.4. Διοίκηση του Τμήματος	13
2.4.1. Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα;	13
2.4.2. Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;	13
2.4.3. Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;	14
3. Προγράμματα Σπουδών	15
3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	15

3.1.1	Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας;	15
3.1.2	Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;	15
3.1.3	Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;	16
3.1.4	Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;	16
3.1.5	Πώς κρίνετε την πρακτική άσκηση των φοιτητών;	17
3.2.	Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	17
3.2.1	Τίτλος Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών	17
3.2.2	Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	18
3.2.3	Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;	18
3.2.4	Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;	18
3.2.5	Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;	19
3.2.6	Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;	20
3.2.7	Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;	21
3.2.8	Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;	21
3.3.	Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών	22
3.3.1	Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;	22
3.3.2	Πώς κρίνετε τη δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;	24
3.3.3	Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδακτόρων;	24
3.3.4	Πώς κρίνετε την οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών;	24
3.3.5	Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;	25
3.3.6	Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;	25
4.	Διδακτικό έργο	27
4.1.	Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;	27
4.2.	Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;	27
4.3.	Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;	27
4.4.	Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;	27
4.5.	Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;	28
4.6.	Πώς κρίνετε το βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;	28
4.7.	Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;	28
4.8.	Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;	28

4.9.	Πώς κρίνετε τις συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο;	29
4.10.	Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;	29
5.	<i>Ερευνητικό έργο</i>	32
5.1.	Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;	32
5.2.	Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;	32
5.3.	Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;	32
5.4.	Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;	32
5.5.	Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;	32
5.6.	Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;	32
5.7.	Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών/φοιτητριών στην έρευνα;	33
6.	<i>Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς φορείς</i>	34
6.1.	Πώς κρίνετε τις συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;	34
6.2.	Πώς κρίνετε τη δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;	34
6.3.	Πώς κρίνετε τις δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;	34
6.4.	Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία;	34
6.5.	Πώς κρίνετε τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη;	35
7.	<i>Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης</i>	35
•	Πώς κρίνετε τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;	35
•	Πώς κρίνετε τη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;	36
8.	<i>Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές</i>	36
8.1.	Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;	36
8.2.	Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;	37
8.3.	Πώς κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;	37
8.4.	Πώς κρίνετε το βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);	37
8.5.	Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;	37
8.6.	Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;	38
9.	<i>Συμπεράσματα</i>	39

9.1	Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;	39
9.2	Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;	39
10.1	Περιγράψτε το βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.	40
10.2	Περιγράψτε το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.	40
10.3	Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.	40
10.4	Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία.	40

Πίνακες 41

Πίνακας 1.	Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος	43
Πίνακας 2.	Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών	44
Πίνακας 3.	Εξέλιξη του αριθμού των νέο-εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος	44
Πίνακας 4.	Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΜΣ)	46
Πίνακας 5.	Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων* του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών	46
Πίνακας 6.	Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών	47
Πίνακας 7.	Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και διάρκεια σπουδών	48
Πίνακας 8.	Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών	50
Πίνακας 9.	Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών	51
Πίνακας 10.	Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών	52
Πίνακας 11.	Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών	53
Πίνακας 12.1	Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2015-16) ¹⁵⁴	
Πίνακας 12.2.	Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2015-16) ⁶⁵	
Πίνακας 13.2	Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (Ακαδημ. Έτος 2015-16) []	76
Πίνακας 14.	Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών	77
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ		78
Πίνακας 15α.	Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων των διδασκόντων στο ΠΠΣ και ΠΜΣ (μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙ.Π του Τμήματος)	78

Πίνακας 16α. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου των Διδασκόντων στο ΠΠΣ & ΠΜΣ (μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ και διδάσκοντες του Τμήματος)	79
Πίνακας 17: Ερευνητικές προτάσεις και εγκεκριμένα ερευνητικά έργα	81
10. Παραρτήματα	82
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ	83
Πίνακας 15α. Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων των διδασκόντων στο ΠΠΣ και ΠΜΣ (μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙ.Π του Τμήματος)	83
Πίνακας 16α. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου των Διδασκόντων στο ΠΠΣ & ΠΜΣ (μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ και διδάσκοντες του Τμήματος)	158
Πίνακας 17: Ερευνητικές προτάσεις και εγκεκριμένα ερευνητικά έργα	172
ΜΕΤΑΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	188
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	198
<i>A) Για τους φοιτητές που εισήχθησαν κατά τα ακαδημαϊκά έτη: 2012-2013</i>	198
<i>B) Για τους φοιτητές που εισήχθησαν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014</i>	199
<i>A) Για τους φοιτητές που εισήχθησαν κατά τα ακαδημαϊκά έτη: 2012-2013</i>	202
<i>B) Για τους φοιτητές που εισήχθησαν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014</i>	202
<i>Γ) Για τους φοιτητές που εισήχθησαν το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 και 2015-2016</i>	202

Πρόλογος

Η παρούσα έκδοση αποτελεί την Εσωτερική Έκθεση Αξιολόγησης του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Πρόκειται ουσιαστικά για μια διαδικασία αυτο-αξιολόγησης, που σηματοδοτεί την ίδια την ταυτότητα του Τμήματος, καθώς αποτυπώνει και αναδεικνύει όλα τα χαρακτηριστικά της λειτουργίας του, θετικά και αρνητικά, και καταγράφει τις φιλοδοξίες του καθώς και το βαθμό επίτευξής τους. Υλοποιεί την πολιτική του Τμήματος για ακαδημαϊκή αναβάθμιση και ολοκλήρωση στο πλαίσιο που χαράζει ο Ευρωπαϊκός Χώρος της ενιαίας Ανώτατης Εκπαίδευσης και προτρέπει η Ελληνική νομοθεσία.

Με την παρούσα Έκθεση, το Τμήμα διαμορφώνει και διατυπώνει κριτική άποψη για την ποιότητα του επιτελούμενου έργου του με βάση αντικειμενικά κριτήρια και δείκτες κοινής συναίνεσης και γενικής αποδοχής θέτοντας τους ακόλουθους στόχους: (1) την τεκμηριωμένη ανάδειξη των επιτευγμάτων του Τμήματος, (2) την επισήμανση σημείων, που χρήζουν βελτίωσης, (3) τον προσδιορισμό ενεργειών βελτίωσης, (4) την ανάληψη πρωτοβουλιών για αυτοτελή δράση εντός του Τμήματος, όπου και εφόσον είναι εφικτό και (5) τη λήψη αποφάσεων για αυτοτελείς δράσεις εντός του Ιδρύματος, όπου και εφόσον είναι εφικτό.

Υπεύθυνη για την σύνταξη της Έκθεσης ήταν η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.ΕΑ) που ορίστηκε από την Κοσμητεία της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής. Στο έργο της ΟΜ.ΕΑ ανταποκρίθηκε με αξιοσημείωτο ενθουσιασμό το σύνολο των μελών ΔΕΠ, οι διδάσκοντες με βάση το ΠΔ407/80, οι διδάσκοντες του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, το μέλος ΕΔΙΠ, τα μέλη ΕΤΕΠ, το Διοικητικό προσωπικό και οι φοιτητές του Τμήματος.

Η παρούσα έκθεση βασίστηκε στα στοιχεία, που περιλαμβάνονται στους Οδηγούς Σπουδών και στην Ιστοσελίδα του Τμήματος, σε στοιχεία που συλλέχθηκαν απευθείας από τα μέλη του Τμήματος εγγράφως ή/και προφορικά, καθώς και από τα αρχεία και τα πρακτικά των Συλλογικών Οργάνων του Τμήματος. Η Έκθεση υπεισέρχεται όσο το δυνατόν κριτικά στην ανάλυση και αξιολόγηση των συλλεχθέντων στοιχείων, με σκοπό την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων και προτάσεων που θα οδηγήσουν στη βελτίωση της λειτουργίας και της ποιότητας του Τμήματος. Η Έκθεση έλαβε τη μεγαλύτερη δυνατή δημοσιότητα που είναι εφικτή μέσα στο πλαίσιο λειτουργίας του Τμήματος ενώ εύστοχα σχόλια και κριτική των μελών του Τμήματος οδήγησαν σε χρήσιμες προσθήκες πριν την τελική της μορφή. Η διαδικασία της αξιολόγησης, καθώς και η διάρθρωση του κειμένου της έκθεσης αξιολόγησης αντιστοιχεί στις βασικές ενότητες των κριτηρίων της ΑΔΙ.Π. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον τρόπο με τον οποίο η κοινότητα του Τμήματος υλοποιεί την στρατηγική που έχουν χαράξει και χαράζουν τα Συλλογικά Όργανα του Τμήματος με σκοπό την επίτευξη των στόχων του. Η κοινότητα του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, με ιδιαίτερη ικανοποίηση, ολοκλήρωσε και παρουσιάζει με την παρούσα έκδοση τη συλλογική δουλειά, περίπου μιας επταετίας, για τη δημιουργία του Τμήματος στη σημερινή του μορφή για την οποία μπορούμε να είμαστε υπερήφανοι.

Η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης

Σ. Ζυγά
Αν. Καθηγήτρια

Μ. Τσιρώνη
Αν. Καθηγήτρια

Π. Πρεζεράκος
Αν. Καθηγητής

Γ. Πάνου
Φοιτητής

Χ. Νικολακάκου
Προϊσταμένη Γραμματείας
Γραμματειακή Υποστήριξη

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα

1.1.1 Ποια ήταν η σύνθεση της ΟΜ.ΕΑ;

Η έναρξη της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης αποφασίστηκε από την Προσωρινή Γενική Συνέλευση (ΠΓΣ) του Τμήματος Νοσηλευτικής κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010. Τα μέλη που συγκροτούν την ΟΜ.ΕΑ του Τμήματος όπως ορίστηκαν για το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 από την Κοσμητεία της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής (Θέμα: 12ο, 21η Συνεδρίαση Κοσμητείας, 29.10.2015) είναι τα εξής: α) Παναγιώτης Πρεζεράκος, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ως Πρόεδρος της Επιτροπής), β) Μαρία Τσιρώνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ως Πρόεδρος της Επιτροπής, γ) Σοφία Ζυγά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και δ) Γεώργιος Πάνος, Εκπρόσωπος Φοιτητών του Τμήματος Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. 2157/6-3-2017 έγγραφο). Γραμματειακή Υποστήριξη Επιτροπής: κα Χριστίνα Νικολακάκου, ΠΕ Διοικητικού και Προϊσταμένη Γραμματείας Τμήματος Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (24η Συνεδρίαση Κοσμητείας, 15.03.2016).

1.1.2 Με ποιούς και πώς συνεργάστηκε η ΟΜ.ΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης;

Η ΟΜ.ΕΑ, για τη διαμόρφωση τη έκθεσης, συνεργάστηκε με όλο το Διδακτικό Προσωπικό, ΕΤΕΠ & ΕΔΙ.Π και Γραμματείες του Τμήματος, οι οποίοι συμμετείχαν υποστηρικτικά στο έργο της, όπως άλλωστε έγινε και καθ' όλη την διάρκεια της αξιολόγησης. Σημειώνεται δε ότι η επεξεργασία των δεδομένων καθώς και η σύνταξη του κειμένου της αξιολόγησης έγινε από τα μέλη της ΟΜ.ΕΑ. Επίσης, η ΟΜ.ΕΑ συνεργάστηκε με τις Διοικητικές Υπηρεσίες του Ιδρύματος στο πλαίσιο αναζήτησης αναγκαίων στοιχείων, κυρίως στατιστικών και οικονομικών.

Επίσης, πραγματοποιήθηκε ενημέρωση των φοιτητών από μέλη ΔΕΠ για τη διαδικασία και τη σπουδαιότητα της αξιολόγησης. Η μέθοδος αξιολόγησης κατά το εαρινό εξάμηνο διαφοροποιήθηκε σε σχέση με τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη και πλέον γίνεται μέσω κεντρικού συστήματος, οπότε και η ΜΟ.ΔΙ.Π του Πανεπιστημίου εξάγει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης χωρίς περαιτέρω εμπλοκή των Τμημάτων.

1.1.3 Ποιες πηγές και διαδικασίες χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών;

Για την εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-15 χρησιμοποιήθηκαν πληροφορίες κυρίως από τρεις πηγές: τους φοιτητές, το προσωπικό (εκπαιδευτικό, ειδικό τεχνικό & διοικητικό) και τα αρχεία του Τμήματος (πρακτικά Γενικών Συνελεύσεων, πρακτικά Κοσμητείας, Πληροφοριακό Σύστημα Γραμματείας κ.ά). Συγκεκριμένα, διανεμήθηκαν τα εξής τρία ερωτηματολόγια σε φοιτητές και εκπαιδευτικούς:

I. Απογραφικό Δελτίο Εξαμηνιαίου Μαθήματος από τους διδάσκοντες καθηγητές (όσαν μαθήματα είχαν και κλινική άσκηση διανεμήθη και δεύτερο σχετικό απογραφικό δελτίο). Το δελτίο παραδόθηκε στους διδάσκοντες σε ηλεκτρονική μορφή. Διανεμήθηκαν απογραφικά δελτία για όλα τα μαθήματα και οι πληροφορίες, που εμπεριέχουν αξιοποιήθηκαν στη συγγραφή της παρούσας έκθεσης και παρατίθενται σε διάφορα σημεία της.

II. Ατομικό Απογραφικό Δελτίο για τα μέλη του Διδακτικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού, διδάσκοντες σύμφωνα με το ΠΔ 407/80. Συγκεντρώθηκαν ατομικά απογραφικά δελτία από σχεδόν όλα τα μέλη του Εκπαιδευτικού προσωπικού, ΕΔΙ.Π και Διδάσκοντες σύμφωνα με το ΠΔ 407/80 -που τους έχει ανατεθεί η αυτόνομη διδασκαλία μαθημάτων του ΠΠΣ και του ΠΜΣ- και

οι πληροφορίες, που εμπεριέχουν, αξιοποιήθηκαν στη συγγραφή της παρούσας έκθεσης και παρατίθενται σε διάφορα σημεία της.

III. Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης μαθήματος/διδασκαλίας από τους φοιτητές. Τα ερωτηματολόγια βρισκόταν σε ηλεκτρονική πλατφόρμα, στην οποία οι φοιτητές είχαν πρόσβαση με τυχαίο για αυτούς αλφαριθμητικό κωδικό, που ήταν καταγεγραμμένος σε διανεμηθέντα κουπόνια. Οι φοιτητές είχαν πρόσβαση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα αξιολόγησης τόσο το χειμερινό, όσο και το εαρινό Εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2014-2015 (Επισυνάπτονται σε ηλεκτρονική μορφή).

1.1.4 Πώς και σε ποια έκταση συζητήθηκε η έκθεση στο εσωτερικό του Τμήματος;

Η έκθεση κατά το στάδιο σύνταξής της, συζητήθηκε μεταξύ των μελών της ΟΜ.ΕΑ και με τα υπόλοιπα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, τα οποία συνέβαλαν ενεργά στη διαμόρφωση του περιεχομένου της με διαδοχικές συναντήσεις σε ομάδες εργασίας. Έχουν γίνει προτάσεις για τροποποιήσεις των ειδικών απογραφικών εντύπων προκειμένου να ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες του Τμήματος. Τα αποτελέσματα της έκθεσης θα συζητηθούν σε συνάντηση των μελών ΔΕΠ και όλου του προσωπικού (επιστημονικού, ειδικού τεχνικού και διοικητικού του Τμήματος Νοσηλευτικής). Επίσης, η παρούσα έκθεση θα κατατεθεί και στην Κοσμητεία της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

Ένα θετικό στοιχείο της τρέχουσας διαδικασίας θα μπορούσε να είναι η δυνατότητα πολύπλευρης και ολοκληρωμένης αξιολόγησης που θα δώσει τη δυνατότητα σύγκρισης με άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τόσο της ημεδαπής όσο και της αλλοδαπής, καταγράφοντας τα θετικά σημεία, αλλά κυρίως τα αρνητικά τόσο σε υποδομές και εξοπλισμό, όσο και σε νοοτροπίες. Δυστυχώς όμως ο μικρός αριθμός συμμετοχής των φοιτητών καθιστά αυτή την προσδοκία ανέφικτη. Προκειμένου να αντιμετωπισθεί αυτή η κατάσταση για το προσεχές έτος γίνεται ενημέρωση στους φοιτητές σχετικά με την διαδικασία και τη σημαντικότητα της αξιολόγησης, η αξιολόγηση γίνεται μόνο ηλεκτρονικά και ακολουθούνται όλες τις καλές πρακτικές που κοινοποιήθηκαν από την ΜΟΔΙΠ στην ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιό μας.

1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας

Μία απλή πρόταση βελτίωσης αφορά στην προσαρμογή των ερωτηματολογίων σύμφωνα με τα σχόλια τόσο των φοιτητών, όσο και των διδασκόντων, αν και ακολουθείται η κοινή φόρμα, η οποία περιλαμβάνεται στο σύνολο των ομοιογενών εγγράφων της ΑΔΙ.Π.

Ο κύριος στόχος, που ήταν η ευρεία ανάμειξη των συμμετεχόντων (μέλη ΔΕΠ, φοιτητές, ΕΤΕΠ & ΕΔΙΠ) κατά την εξέλιξη της διαδικασίας αξιολόγησης, με στόχο αρχικά την κατανόηση από όλους των προβλημάτων που υπάρχουν και κατόπιν, τη συμμετοχή όλων στην αναζήτηση λύσεων, επετεύχθη ως ένα βαθμό. Για πέμπτο συναπτό έτος προτείνεται δε, να προστεθούν στη διαδικασία ειδικά προσαρμοσμένα ερωτηματολόγια αξιολόγησης της κλινικής άσκησης, ως εκπαιδευτικής διαδικασίας που παρουσιάζει αλληλεπίδραση με το χώρο και τη λειτουργία των κλινικών δομών. Ομιλίες και συζητήσεις, τόσο με τους φοιτητές (αλλά και τους άλλους συμμετέχοντες στη διαδικασία) σχετικά με τους στόχους της αξιολόγησης, αλλά και την ανάλυση των ερωτηματολογίων είναι επίσης σκόπιμο να συστηματοποιηθούν.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος

Το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στεγάζεται σε νεόδμητο κτίριο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, στην πόλη της Σπάρτης και παράλληλα συνεχίζει να χρησιμοποιεί κτιριακή υποδομή που παραχωρήθηκε από τη Νοσηλευτική Μονάδα Σπάρτης του Γενικού Νοσοκομείου Λακωνίας. Η Σπάρτη είναι πόλη της Πελοποννήσου και πρωτεύουσα του Νομού Λακωνίας.

Η σημερινή Σπάρτη είναι κτισμένη νότια από το κέντρο της αρχαίας ομώνυμης πόλης, κοντά στη δεξιά όχθη του ποταμού Ευρώτα. Στα Νοτιοδυτικά υψώνεται το όρος Ταΰγετος, με τις πανύψηλες κορυφές και την άγρια ομορφιά του. Στα Ανατολικά της πόλης βρίσκεται η οροσειρά του Πάρνωνα που είναι κατάφυτη από έλατα και άλλα δέντρα.

Αποτελεί το οικονομικό και εμπορικό κέντρο του Νομού. Έχει αξιόλογο Αρχαιολογικό Μουσείο και το Μουσείο Ελιάς. Επικοινωνεί οδικά με την Καλαμάτα και την Τρίπολη, απέχει δε 200 χλμ. περίπου από την Αθήνα.

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος

Το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ιδρύθηκε σύμφωνα με το Ν. 3391/05 (δημοσίευση ΦΕΚ Α 240/17-10-2005) και εγκαινιάστηκε από την Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κα. Μαριέττα Γιαννάκου την 25-10-2005.

Στεγάζεται σε νεόδμητο σύγχρονο κτηριακό συγκρότημα επί της διασταύρωσης των οδών Ευσταθίου και Σταματικής Βαλιώτη & Πλαταιών στην πόλη της Σπάρτης και όπως προαναφέρθηκε χρησιμοποιεί παραχωρηθέντες χώρους-από τη Διοίκηση του Νοσοκομείου- στο κτηριακό συγκρότημα της Νοσηλευτικής Μονάδας Σπάρτης του Γενικού Νοσοκομείου Λακωνίας σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο. Το Τμήμα Νοσηλευτικής συστεγάζεται με το Τμήμα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού που είναι το δεύτερο τμήμα της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

2.2.1 Στελέχωση του Τμήματος με διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).

Το δυναμικό του Τμήματος κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 αποτελείται από:

ΜΕΛΗ ΔΕΠ

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΒΑΘΜΙΔΑ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
1	ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΡΟΔΗ ΜΠΟΥΡΙΕΛ	ΤΑΚΤΙΚΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
2	ΤΣΙΡΩΝΗ ΜΑΡΙΑ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ
3	ΖΥΓΑ ΣΟΦΙΑ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ-ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
3	ΠΡΕΖΕΡΑΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ
4	ΤΖΙΑΦΕΡΗ ΣΤΥΛΙΑΝΗ	ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
5	ΠΑΝΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
6	ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (εκπαιδευτική άδεια)	ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

7	ΡΟΧΑΣ-ΧΙΛ ΑΝΔΡΕΑ-ΠΑΟΛΑ	ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	ΒΙΟΛΟΓΙΑ- ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ
8	ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΛΕΚΤΟΡΑΣ	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
9	ΚΑΤΣΑΡΑΓΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	ΛΕΚΤΟΡΑΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
10	ΤΖΑΒΕΛΛΑ ΦΩΤΕΙΝΗ	ΛΕΚΤΟΡΑΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2015-2016:

1. Ο Επίκουρος Καθηγητής κ. Αναστάσιος Ιωαννίδης απουσιάζει με εκπαιδευτική άδεια για τη λήψη ιατρικής ειδικότητας.
  - **ΜΕΛΗ ΕΔΙΠ:** Ένα μέλος ΠΕ-Κλάδου ΙΙ (Δρ Πέτρος Κολοβός).
  - **ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ** στο ΠΜΣ ως εξωτερικοί συνεργάτες του Τμήματος
  - **ΜΕΛΗ ΕΤΕΠ:** Δύο μέλη ΠΕ (κα Σταυρούλα Αλικάκου και κα Ευσταθία Καλαματιανού) και ένα μέλος ΔΕ (κος Σταύρος Κόντος).
  - **ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ:** Μία μόνιμη διοικητική υπάλληλος (ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού), Προϊσταμένη Γραμματέα Τμήματος (κα Γεωργία - Χριστίνα Νικολακάκου) από τον Φεβρουάριο του έτους 2015. Από το Σεπτέμβριο του 2015 έως τον Φεβρουάριο του 2016 υπηρετούσε στο Τμήμα μας η κα Νικολέττα Ψυχογιού.

2.2.2 Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.

Ο αριθμός και η κατανομή τόσο των εγγεγραμμένων όσο και των εισερχομένων προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών του Τμήματος στην εξαετία 2008-2016 παρουσιάζεται στους Πίνακες 2, 3, 4 και 5.

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος

- Το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου αποτελεί βασική ακαδημαϊκή μονάδα για την παραγωγή νέας γνώσης μέσα από την έρευνα και τη διδασκαλία της Νοσηλευτικής Επιστήμης και καταρτίζει επιστήμονες νοσηλευτές, με ολοκληρωμένη - θεωρητική και πρακτική- επιστημονική κατάρτιση για να εργαστούν με επιτυχία, ψυχοκοινωνική επάρκεια και αίσθημα ευθύνης ως επαγγελματίες υγείας.
- Η επιλογή των γνωστικών αντικειμένων, ο καθορισμός του περιεχομένου των μαθημάτων και η θέση της κλινικής άσκησης στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών αφενός λαμβάνει υπ' όψη τις κλίσεις και τα ενδιαφέροντα των φοιτητών αφετέρου βασίζεται στην ανάπτυξη ειδικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων αυτών σε εναλλακτικούς επαγγελματικούς χώρους υγείας και εκπαίδευσης. Η αποκτηθείσα εμπειρία από την έως σήμερα λειτουργία του Τμήματος συνέβαλλε ουσιαστικά στην περαιτέρω βελτίωση του προγράμματος σπουδών.
- Το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καταβάλλει κάθε προσπάθεια, ώστε να υπηρετήσει με άριστο τρόπο τις επιστημονικές, κοινωνικές, πολιτισμικές και οικονομικές απαιτήσεις των καιρών μας. Με την πεποίθηση ότι βαθιά γνώση της επιστήμης της Νοσηλευτικής σημαίνει, μεταξύ άλλων, άρτια συνύφανση θεωρίας και πράξης, προσέγγιση γνώσεων και δεξιοτήτων μαζί με άμεση λήψη απόφασης, παράλληλη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση γύρω από τις τρέχουσες εξελίξεις στο χώρο των επιστημών υγείας και προβληματισμό σχετικά με τις υγειονομικές πολιτικές σε παγκόσμια κλίμακα, υπηρετούμε ένα όραμα ποιότητας ζωής και προαγωγής της υγείας.
- Υψηλή προσδοκία μας αποτελεί η δημιουργία ενός άρτιου εκπαιδευτικού και ερευνητικού περιβάλλοντος με ποικιλία επιστημονικών εμπειριών και προοπτικών. Οι όποιες προεκτάσεις και καινοτομίες στο χώρο της υγείας, οι ευέλικτες διδακτικές προσεγγίσεις, η

υψηλής ποιότητας φροντίδα του αρρώστου και οι υπηρεσίες κοινής ωφελείας είναι οι συνιστώσες της επιστημονικής και της κοινωνικής ταυτότητας του Τμήματός μας.

- Ιδιαίτερης σημασίας στόχους αποτελούν και η ερευνητική δραστηριότητα καθώς και η περαιτέρω εξειδίκευση μέσω των μεταπτυχιακών σπουδών. Αυτοί οι στόχοι έχουν υψηλή προτεραιότητα στην πολιτική ανάπτυξης του Τμήματος.

2.3.1 Ποιοι είναι οι στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του;

Το Τμήμα Νοσηλευτικής ιδρύθηκε με το νόμο 3391/2005/ΦΕΚ 240 και άρχισε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006. Το Τμήμα εντάσσεται στη Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής και έχει ως αποστολή:

α) Την καλλιέργεια και προαγωγή της γνώσης παροχής νοσηλευτικών υπηρεσιών και την παροχή στους φοιτητές των απαραίτητων εφοδίων που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία.

β) Την οργάνωση μεταπτυχιακών σπουδών που οδηγούν στην κατάρτιση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις σε επί μέρους γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος.

γ) Τη συμβολή στην ανάπτυξη των σπουδών της επιστήμης σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις της υψηλής ποιότητας παροχής νοσηλευτικών υπηρεσιών και τη χρήση νέων τεχνολογιών.

Η εκπαίδευση που παρέχει το Τμήμα αποβλέπει ιδίως: (i) στην αποτελεσματική ανάδειξη, προβολή και αξιοποίηση των νοσηλευτικών μεθόδων προαγωγής και διασφάλισης της ποιότητας ζωής στην υγεία και τη νόσο, δηλαδή στη φροντίδα υγείας (πρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση) του υγιούς ή ασθενούς ατόμου, της οικογένειας και της κοινότητας, (ii) στην ορθολογική διαχείριση και οικονομική αξιοποίησή τους, ώστε να επιτευχθεί η εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου συστήματος όλων των παραμέτρων της νοσηλευτικής διαχείρισης στην Ελλάδα και (iii) στην ανάδειξη του σύγχρονου τομέα της νοσηλευτικής με τη χρήση των νέων τεχνολογιών.

2.3.2 Πώς αντιλαμβάνεται η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος;

Τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος, μέσα από τις σχέσεις συνεργασίας που έχουν αναπτύξει, καθώς και τις συχνές επαφές και τη συμμετοχή τους στα κοινά του Τμήματος, συμμετέχουν στη χάραξη της πολιτικής του Τμήματος και είναι κοινωνοί των στόχων και των προβλημάτων του.

Η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος πιστεύει σε ένα δυναμικό πρόγραμμα σπουδών που λειτουργεί με συλλογικότητα και κάτω από ένα συγκεκριμένο πλαίσιο αρχών που καθορίζει η Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

2.3.3 Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;

Οι στόχοι παραμένουν οι ίδιοι με αυτούς που είναι επίσημα διατυπωμένοι στο ΦΕΚ ίδρυσης και διευρύνονται με σύγχρονους επιστημονικούς προσανατολισμούς.

2.3.4 Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν όχι, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;

Οι ειδικοί στόχοι της σύγχρονης Νοσηλευτικής είναι η προαγωγή της ευεξίας, η πρόληψη της ασθένειας, η αποκατάσταση της υγείας και η διευκόλυνση της επιτυχούς αντιμετώπισης των προβλημάτων υγείας. Το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου αποσκοπεί στην παραγωγή επιστημόνων νοσηλευτών, δίδοντας έμφαση στην επαρκή και σύγχρονη θεωρητική και κλινική τους εκπαίδευση. Το περιεχόμενο της θεωρητικής και κλινικής

εκπαίδευσης αναφέρεται στη φροντίδα του υγιούς ή/και ασθενούς ατόμου, της οικογένειας και της κοινότητας.

Επιπλέον, το Τμήμα Νοσηλευτικής, για την ισχυροποίηση της σύνδεσης νοσηλευτικής εκπαίδευσης, έρευνας και διοίκησης αποβλέπει: α) Στο συνδυασμό παραδοσιακών γνωστικών αντικειμένων με νέες διαστάσεις ανάπτυξης, εκπαίδευσης και άσκησης της νοσηλευτικής επιστήμης, β) Στον εμπλουτισμό ερευνητικού περιβάλλοντος για καθηγητές και φοιτητές, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στην ισχυροποίηση της σύνδεσης νοσηλευτικής εκπαίδευσης, έρευνας και πράξης.

Βασικοί άξονες ανάπτυξης είναι: α) η προαγωγή της Νοσηλευτικής Επιστήμης β) η παροχή στους φοιτητές των απαραίτητων εφοδίων που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία, γ) η οργάνωση μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ) που οδηγούν στην εκπαίδευση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος και δ) η συμβολή στην ανάπτυξη των Υπηρεσιών Υγείας σε συνδυασμό με τις σύγχρονες μορφές διαχείρισης των Συστημάτων Υγείας και τη χρήση των νέων τεχνολογιών.

Βασικοί στόχοι του Τμήματος είναι η βελτίωση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών διαδικασιών σε προπτυχιακό επίπεδο, η ενίσχυση χρήσης σύγχρονων μορφών εκπαίδευσης και προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης, η περαιτέρω βελτίωση του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών καθώς και η ανάπτυξη νέων μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών προκειμένου να προσφέρει το Τμήμα ολοκληρωμένες σπουδές στους φοιτητές του, η εύρυθμη λειτουργία των υπάρχοντων εργαστηρίων καθώς και η ίδρυση νέων και γενικά η συμμετοχή σε ερευνητικά και αναπτυξιακά προγράμματα, η συνεργασία με άλλα Πανεπιστημιακά Τμήματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, η συνεργασία με την τοπική κοινωνία και η συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη.

Οι στόχοι που επιδιώκει το Τμήμα επιτυγχάνονται ύστερα από την επιτυχημένη συνεργασία του εκπαιδευτικού, διοικητικού και ειδικού τεχνικού προσωπικού και των φοιτητών.

Συνεχίζει όμως να υπάρχει η ανάγκη για πρόσληψη μελών ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, Διοικητικού Προσωπικού, ώστε να καταστεί ασφαλής και επιτυχής η οργάνωση και νέων ΠΜΣ, η προώθηση προγραμμάτων Δια Βίου Εκπαίδευσης, η περαιτέρω προώθηση του προγράμματος Erasmus, η περαιτέρω δημιουργία και ενίσχυση εγχώριων και διεθνών συνεργασιών.

2.3.5 Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;

Δεν συντρέχει προς το παρόν λόγος αναθεώρησης του ιδρυτικού ΦΕΚ του Τμήματος.

2.4. Διοίκηση του Τμήματος

2.4.1 Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα;

Επιτροπές οι οποίες έχουν οριστεί από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και την Κοσμητεία της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής και αφορούν στη λειτουργία του Τμήματος Νοσηλευτικής και της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής είναι οι ακόλουθες:

- Επιτροπή Φυσικής Απογραφής Πάγιου Εξοπλισμού και Αναλωσίμων
- Επιτροπή Ερευνών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
- Επιτροπή Αξιολόγησης προσφορών (προμηθειών και υπηρεσιών)
- Επιτροπή Παραλαβής Προμηθειών/Καλής εκτέλεσης Υπηρεσιών
- Επιτροπή Απόσυρσης και Καταστροφής Υλικού
- Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών
- Επιτροπή Κατατακτήριων Εξετάσεων
- Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.ΕΑ) Τμήματος

2.4.2. Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;

- Η γενική οργανωτική διάρθρωση του Τμήματος καθορίζεται από τη νομοθεσία που διέπει τα ΑΕΙ.
- Στο Τμήμα λειτουργεί το ΠΜΣ με τίτλο «Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων» (ΦΕΚ:1479/22.7.2009, ΦΕΚ 2071/Β'/29.07.2014).
- Έγινε τροποποίηση της υπ. αριθμ. 49231/Β7 (ΦΕΚ 1479/22.07.2009) Υ.Π. που αφορά στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με τίτλο «Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων» και εκδόθηκε το ΦΕΚ 2071/Β'/29.07.2014.
- Έγινε έγκριση του κανονισμού λειτουργίας του ΠΜΣ με τίτλο «Διοίκηση υπηρεσιών υγείας και διαχείριση κρίσεων» το οποίο υλοποιείται από το Τμήμα Νοσηλευτικής (ΑΔΑ: ΩΔΞ4469Β7Δ-ΖΧΔ) (Απόφαση Συγκλήτου Ειδικής Σύνοψης 3/3.07.2015, Συνεδρίαση 54, Απόσπασμα πρακτικών της 16ης Συνεδρίασης της Κοσμητείας της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής (4-05-2015), έγγραφο με Α.Π. 4489/2-07-2015 του Τμήματος Σπουδών του Ιδρύματος, έγγραφο με Α.Π.4492/2-07-2015 της Προέδρου ΜΟ.ΔΙ.Π.).

2.4.3. Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;

Το Τμήμα δεν είναι ακόμα διαρθρωμένο σε Τομείς. Αν και οι αυξημένες διδακτικές ανάγκες του και λοιπές δραστηριότητές του το επιβάλλουν, ο μικρός αριθμός μελών ΔΕΠ καθιστά δυσχερή τη διάρθρωση σε τομείς.

3. Προγράμματα Σπουδών

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

3.1.1 Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) είναι δομημένο σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) και του ανάλογου φόρτου εργασίας, σε μια προσπάθεια ορθολογικής και μετρήσιμης μεταφοράς γνώσεων. Ενσωματώνει, δε, σε ικανοποιητικό βαθμό τη σύγχρονη γνώση του αντικειμένου του Τμήματος ενώ κατάφερε με τη συνεχή εξειδίκευση και ερμηνεία του περιεχομένου του να ανταποκρίνεται στους στόχους του Τμήματος.

Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους έγινε βελτίωση του ΠΠΣ προκειμένου να εναρμονιστεί περαιτέρω στις ΕΟ 36/05 και 55/13 προκειμένου να γίνει η κατανομή της κλινικής, εργαστηριακής και φροντιστηριακής άσκησης των φοιτητών με αποτελεσματικότερο τρόπο, λαμβάνοντας υπ' όψιν τον αριθμό και τα γνωστικά αντικείμενα των μελών ΔΕΠ, που υπηρετούν στο Τμήμα. Το νέο ΠΠΣ θα παρακολουθήσουν οι εισαχθέντες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-17. Με την ολοκλήρωση των σπουδών τους, οι απόφοιτοι του Τμήματος Νοσηλευτικής:

- Διαθέτουν ένα ολοκληρωμένο σώμα γνώσεων, στο οποίο εμπεριέχονται όλα τα στοιχεία της Νοσηλευτικής Επιστήμης.
- Είναι σε θέση να εφαρμόζουν τη νοσηλευτική διεργασία στηριζόμενοι τόσο σε συστήματα ταξινόμησης των νοσηλευτικών διαγνώσεων όσο και στις θεωρίες της Νοσηλευτικής Επιστήμης και την Νοσηλευτική Πρακτική βάσει ενδείξεων.
- Διαθέτουν την ικανότητα να παρέχουν υψηλής ποιότητας ολιστική και ανθρωποκεντρική νοσηλευτική φροντίδα (πρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση) του υγιούς ή ασθενούς ατόμου, της οικογένειας, της ομάδας και της κοινότητας.
- Διαθέτουν την ικανότητα να συνεργάζονται αποτελεσματικά με τους άλλους επαγγελματίες υγείας προστατεύοντας και προασπίζοντας τα υγιή και τα ασθενή άτομα.
- Διαθέτουν την ικανότητα να διδάσκουν, να εποπτεύουν και να αξιολογούν νεότερους συναδέλφους τους στο πλαίσιο της επαγγελματικής πρακτικής.

Επίσης, το Τμήμα -παρά την ολιγοετή λειτουργία του και την ολιγομελή σύνθεσή του- έχει διοργανώσει σειρά επιμορφωτικών συναντήσεων και βιωματικών εργαστηρίων, διαλέξεις που απευθύνονται σε επαγγελματίες Υγείας αλλά και στο ευρύτερο κοινό με τη συμμετοχή των διδασκόντων και των φοιτητών.

Στο Τμήμα υπηρετούν μέλη ΔΕΠ με διεθνή αναγνώριση (ετεροαναφορές και δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, προεδρεία και εισηγήσεις σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια, εκπροσωπήσεις σε διεθνείς Οργανισμούς και Επιτροπές).

Η χρήση ΤΠΕ είναι ευρύτατη. Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και όλες οι αποκεντρωμένες μονάδες του χρησιμοποιούν τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας. Λειτουργεί Κέντρο Συντονισμού και Ανάπτυξης Πληροφοριακών Τεχνολογιών (ΚΕΣΑΠΤ), το οποίο μεριμνά για τη διασύνδεση υπηρεσιών διαδικτύου, υπηρεσιών τηλεματικής (π.χ. τηλεδιάσκεψης), τηλεφωνικές συνδέσεις, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, πληροφοριακά συστήματα υποστήριξης (π.χ. Πρόγραμμα Γραμματείας, κ.ά.). Έδρα του ΚΕΣΑΠΤ είναι η Τρίπολη. Επίσης δημιουργήθηκε ηλεκτρονική πλατφόρμα σύγχρονης τηλεκαίεσης στο πλαίσιο λειτουργίας των ΠΜΣ της Σχολής κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-16. Έγινε εγκατάσταση του λογισμικού της πλατφόρμας BigBlueButton σε Server στην Τρίπολη, ο οποίος παραχωρήθηκε από το Τμήμα Νοσηλευτικής και τοποθετήθηκε στο κέντρο Δικτύων του Πανεπιστημίου για εγκατάσταση του λογισμικού και χρήση από τα δύο Τμήματα της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής).

3.1.2 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Για την απόκτηση του πτυχίου σύμφωνα με το νέο πρόγραμμα σπουδών, οι φοιτητές οφείλουν: Να παρακολουθήσουν τουλάχιστον οκτώ (8) διδακτικά εξάμηνα και να συμπληρώσουν 240 Πιστωτικές Μονάδες (ECTS).

Για τα προηγούμενα έτη υπάρχουν σχετικές μεταβατικές διατάξεις που αναφέρονται στον οδηγό σπουδών 2015-16, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας έκθεσης.

Μετά από την δεκαετή λειτουργία του Τμήματος το ΠΠΣ επετεύχθη να είναι ένα σύγχρονο και διεθνών προδιαγραφών εκπαιδευτικό πρόγραμμα, χωρίς να σταματούν οι προσπάθειες των μελών ΔΕΠ και των υπολοίπων συνεργατών για συνεχή βελτίωση και προσαρμογή του στα διεθνή δρώμενα.

3.1.3 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Οι γραπτές τελικές εξετάσεις είναι η κύρια μέθοδος αξιολόγησης για το θεωρητικό μέρος όλων των μαθημάτων. Το εργαστηριακό ή κλινικό μέρος όλων των μαθημάτων εξετάζεται προφορικά ή γραπτά εντός των αντίστοιχων με το μάθημα εργαστηρίων ή κλινικών στο τέλος κάθε εξαμήνου, την οριζόμενη από το Τμήμα εβδομάδα εργαστηριακής ή κλινικής εξέτασης. Συνήθως, η βαρύτητα στο σύνολο της βαθμολογίας για το θεωρητικό μάθημα είναι 30% η εργαστηριακή ή κλινική εξέταση και το υπόλοιπο 70% η τελική εξέταση. Η συμμετοχή των φοιτητών στην εργαστηριακή ή κλινική εξέταση είναι υποχρεωτική για τη συμμετοχή τους στην τελική εξέταση.

Σε ιδιαίτερες περιπτώσεις, στις οποίες οι φοιτητές δε μπορούν να συμμετέχουν σε γραπτή εξέταση (π.χ. φοιτητές με μαθησιακές δυσκολίες) υπάρχει η προφορική εξέταση.

Ο τρόπος αξιολόγησης (προφορικός ή γραπτός) πραγματοποιείται με τη μορφή των θεμάτων ανάπτυξης ή πολλαπλής επιλογής, βάσει των οποίων αξιολογείται η γνώση του φοιτητή ενώ ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην αξιολόγηση της κριτικής σκέψης του φοιτητή και στην ικανότητά του να παρατηρεί, να συνθέτει, να αξιολογεί και να λαμβάνει τις κατάλληλες αποφάσεις για τον εκάστοτε ασθενή. Δίνεται έμφαση στην αξιολόγηση με τη χρήση μελετών περίπτωσης.

Η διαφάνεια και η αξιοκρατία της διαδικασίας αξιολόγησης διασφαλίζεται με την επιτήρηση των φοιτητών κατά τη διάρκεια των εξετάσεων, με την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, την πρόσβαση των φοιτητών στο γραπτό τους (εάν το ζητήσουν) και τη συζήτηση με το διδάσκοντα με τις πιθανές ενστάσεις τους στη βαθμολόγησή τους.

3.1.4 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών είναι ένας συνδυασμός μαθημάτων που καλύπτει τη γνώση της Νοσηλευτικής Επιστήμης, προσαρμοσμένο στις νέες προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη λειτουργία των ΑΕΙ, οι οποίες προτάσσουν τη γνώση και την καινοτομία. Προσφέρει κλινική εκπαίδευση των φοιτητών από το τρίτο εξάμηνο φοίτησης και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που προσφέρεται στο φοιτητή μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος Σπουδών, γενικά αλλά και σε εξειδικευμένα πεδία είναι ισότιμο με αυτό πολλών αναγνωρισμένου κύρους Ιδρυμάτων του Εξωτερικού.

Η διεθνής διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος είναι διακριτή (με την επίλυση του προβλήματος που δημιουργούσε το ΠΔ 38/2010 και κατοχυρωμένη με το ν. 4205/6.11.2013), διότι :

α) Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος έχει συμπεριλάβει, ανταποκρινόμενο στις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας και της παγκοσμιοποίησης, μαθήματα όπως: Ψυχολογία της Υγείας, Διαπολιτισμική Νοσηλευτική, Διεπιστημονική Προσέγγιση στη Φροντίδα Υγείας. Συνεπώς, το εν λόγω Πρόγραμμα είναι επικαιροποιημένο και προσαρμοσμένο στη ενοποιημένη ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

β) Όπως έχει αναφερθεί στην ενότητα 3.1.1, το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος χαρακτηρίζεται για την όσο το δυνατόν πληρέστερη κατάρτιση των φοιτητών στο πεδίο της Νοσηλευτικής Επιστήμης αλλά και της Διοίκησης Νοσηλευτικών Υπηρεσιών με στόχο τη δημιουργία αποφοίτων ικανών να ανταποκριθούν σε κλινικό, ερευνητικό αλλά και διοικητικό έργο. Η διασύνδεση των πτυχιούχων με την απασχόληση αποτελεί εξάλλου ζητούμενο και σε διεθνές επίπεδο. Συνεπώς, το συγκεκριμένο Πρόγραμμα παρέχει σφαιρική και πολυδιάστατη γνώση.

γ) Στοιχεία επιπέδου του τίτλου σπουδών:

- Επίπεδο σύμφωνα με το ελληνικό σύστημα σπουδών: Προπτυχιακό

- Επίπεδο σύμφωνα με τη διάρθρωση σπουδών της Διαδικασίας της Μπολόνια: 1ος κύκλος σπουδών
- Επίπεδο σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: 6
- Επίπεδο σύμφωνα με την Διεθνή Πρότυπη Ταξινόμηση της Εκπαίδευσης ISCED 2013 της UNESCO: 5A.

3.1.5 Πώς κρίνετε την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

Στο πλαίσιο του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών διενεργείται κλινική άσκηση σε δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και νοσοκομεία σε μικρές ομάδες παρουσία κλινικού εκπαιδευτή, αφού οι φοιτητές έχουν εξασκηθεί επαρκώς σε εργαστηριακό επίπεδο με τη χρήση προπλασμάτων και προγραμμάτων προσομοίωσης. Με τις μεθόδους αυτές παρέχεται η δυνατότητα τόσο της ορθής εκμάθησης και εξάσκησης πλούσιων γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων σε ένα ασφαλές περιβάλλον, όσο και της σφαιρικής αξιολόγησης καθώς και της εποικοδομητικής ανάδρασης- καθοδήγησης από τον εκπαιδευτή προς τον εκπαιδευόμενο και μειώνεται σημαντικά το άγχος των φοιτητών στις πραγματικές συνθήκες.

Επιπλέον ήδη από την αρχή της εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης-ΕΣΠΑ 2007-2013 «Πρακτική Άσκηση», το οποίο παρακολουθούν πολλοί φοιτητές μας διεφάνησαν θετικά αποτελέσματα προσεγγίζοντας την εκπαιδευτική διαδικασία με αυτήν της παραγωγής. Με την Πρακτική Άσκηση οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με την εργασιακή πραγματικότητα, εξοικειώνονται με υπηρεσίες και φορείς που ασχολούνται με την υγεία και την περίθαλψη, θέτουν σε πρακτική εφαρμογή θεωρίες και γνώσεις που διδάχθηκαν και αποκόμισαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Με τον τρόπο αυτό η Πρακτική Άσκηση συνεισφέρει στην εκπαιδευτική διαδικασία, επιτρέποντας αφενός την εφαρμογή του θεωρητικού πλαισίου σε πραγματικό εργασιακό χώρο αφετέρου την ενίσχυση της μαθησιακής διαδικασίας με την εμπειρία της εφαρμογής. Επιπλέον, η Πρακτική Άσκηση αποτελεί ένα αναγκαίο βήμα για:

- Τη δημιουργία ενός σταθερού συνδέσμου του Τμήματος και του φοιτητικού του δυναμικού με την αγορά εργασίας.
- Τη διαμόρφωση επαγγελματικής συνείδησης των φοιτητών.
- Την ενίσχυση της επαγγελματικής αποκατάστασης των φοιτητών.
- Την εξειδίκευση και την περαιτέρω ανάπτυξη των επαγγελματικών ενδιαφερόντων των φοιτητών.

3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

3.2.1 Τίτλος Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

- Το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου οργάνωσε και λειτούργησε για πρώτη φορά Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, το ακαδημαϊκό έτος 2009 - 2010 με τίτλο «Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων».
- Επίσης ιδρύθηκε Κοινό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σε συνεργασία με το Τμήμα Νοσηλευτικής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου με τίτλο: «Πρόληψη και θεραπεία αιμοσφαιρινοπαθειών - Prevention and Treatment of Hemoglobinopathies» (ΦΕΚ 3338/12.12.2015/τ.Β').
- Έχει αποφασισθεί η δημιουργία ΠΜΣ στο αντικείμενο της Νοσηλευτικής Νεφρολογίας (Απόφαση 7/15^{ης} Τακτικής Συνεδρίασης της Κοσμητείας της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (Ακαδημαϊκό έτος 2014-2015). Αναμένεται το σχέδιο ΦΕΚ και η σύνταξη του κανονισμού λειτουργίας).

3.2.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

- ΠΜΣ: «Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων». Αυτό το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν είναι ούτε Διατμηματικό ούτε Διδρυματικό, από την άποψη της ευθύνης οργάνωσης και διοίκησής του. Συμμετέχουν όμως σε αυτό μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου αλλά και άλλων ΑΕΙ της χώρας.
- Κοινό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Πρόληψη και θεραπεία αιμοσφαιρινοπαθειών - Prevention and Treatment of Hemoglobinopathies» (ΦΕΚ 3338/12.12.2015/ τ.Β'). Συνεργασία Τμήματος Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με το Τμήμα Νοσηλευτικής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου (ανενεργό).

3.2.3 Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων» αποτελεί:

(α) Η προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας στη Διοίκηση των Υπηρεσιών Υγείας,

β) Η προετοιμασία στελεχών που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες της πρόληψης, οργάνωσης και διαχείρισης, τόσο από ανθρωπιστικής, υγειονομικής αλλά και από πολιτικής και οικονομικής πλευράς, τοπικών ή υπερτοπικών κρίσεων, μαζικών καταστροφών και επειγουσών καταστάσεων,

γ) Η προαγωγή της Διοίκησης των Υπηρεσιών Υγείας και η κατανόηση της συμβολής αυτής της επιστήμης στην οργάνωση των συστημάτων υγείας, μέσω της εξειδικευμένης γνώσης και εμπειριών που παρέχει το συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Σκοπός του ΠΜΣ είναι η εισαγωγή και η καθοδήγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών στην επιστημονική εκπαίδευση και έρευνα, έτσι ώστε οι απόφοιτοι του Προγράμματος να μπορούν να σχεδιάζουν και να υλοποιούν ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα, να αξιολογούν και να εφαρμόζουν τα αποτελέσματα, με σκοπό την προαγωγή του γνωστικού αντικείμενου και τη βελτίωση του επιθυμητού αποτελέσματος των παρεμβάσεων επί συνθηκών κρίσεων, μαζικών καταστροφών και επειγουσών καταστάσεων.

3.2.4 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Το ΠΜΣ περιλαμβάνει θεωρητική διδασκαλία που ισοτιμάται με 90 διδακτικές/πιστωτικές μονάδες (ECTS) και μεταπτυχιακή διατριβή που ισοτιμάται με 30 διδακτικές/πιστωτικές μονάδες (ECTS), η οποία πραγματοποιείται με μεταπτυχιακή έρευνα (υποχρεωτικά) σε θεματική ενότητα που επιλέγεται από τον υποψήφιο σε συνεννόηση με τον επιβλέποντα και τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής του.

Η θεωρητική διδασκαλία καλύπτει τα τρία πρώτα εξάμηνα. Τα μαθήματα είναι εξαμηνιαία και προβλέπονται ώρες διδασκαλίας με μορφή θεωρητικών διαλέξεων και μαθήματα με μορφή σεμιναρίων για την ενίσχυση των βασικών μαθημάτων του προγράμματος σπουδών.

Αναλυτικότερα το πρόγραμμα σπουδών του ΠΜΣ που αναφέρεται στη θεωρητική διδασκαλία, διαρθρώνεται σε τρεις ενότητες:

- Μαθήματα Βασικού Κορμού
- Μαθήματα Κατεύθυνσης Υποχρεωτικά
- Μαθήματα Επιλογής

Στο Α' Εξάμηνο διδάσκονται μαθήματα Βασικού Κορμού (30 ECTS) όπως:

- α) Αρχές Διοίκησης Οργανισμών και Διοίκησης Εργων (8 ECTS)
- β) Ερευνητική Μεθοδολογία και Στατιστική (8 ECTS)
- γ) Αρχές Marketing (7 ECTS)
- δ) Οικονομικά της Υγείας (7 ECTS)

Στο Β' Εξάμηνο διδάσκονται μαθήματα Βασικού Κορμού (30 ECTS) όπως:

- α) Επιδημιολογία (8 ECTS)
- β) Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού (8 ECTS)

γ) Νομοθεσία Διεθνούς Δικαίου-Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (7 ECTS)

δ) Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στην παροχή υπηρεσιών (7 ECTS)

Στο Γ' Εξάμηνο διδάσκονται δύο μαθήματα Κατεύθυνσης Υποχρεωτικά (20 ECTS) και ένα μάθημα Επιλογής (10 ECTS) όπως:

Μαθήματα Κατεύθυνσης Υποχρεωτικά

I. Επείγουσα Φροντίδα Υγείας

- Επείγουσα Φροντίδα Υγείας(12 ECTS)
- Πολιτικοί και Θεσμικοί Παράγοντες στη Διαχείριση Κρίσεων (8 ECTS)

II. Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας

- Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας (12 ECTS)
- Πολιτικοί και Θεσμικοί Παράγοντες στη Διαχείριση Κρίσεων (8 ECTS)

Μαθήματα Επιλογής

- Οργάνωση Προγραμμάτων Εκπαίδευσης Διαχείρισης Κρίσεων στην Κοινότητα
- Φυσικές και Περιβαλλοντικές Καταστροφές
- ΜΜΕ και Μαζικές Καταστροφές
- Διαχείριση Ψυχικής Υγείας σε Μαζικές Καταστροφές
- Παιδί και Μαζικές Καταστροφές
- Διαχείριση Πόρων σε Μαζικές Καταστροφές
- Αγωγή και Προαγωγή Υγείας
- Ασφάλεια και υγιεινή στο χώρο εργασίας
- Διαχείριση Κρίσεων στον Αναπτυσσόμενο Κόσμο
- Διαχείριση ψυχικής Υγείας Επαγγελματιών Υγείας

Στο Δ' Εξάμηνο ξεκινάει η Διπλωματική Εργασία (30 ECTS).

Από τα ανωτέρω διαφαίνεται ότι το ΠΜΣ του Τμήματος χαρακτηρίζεται για την όσο το δυνατόν πληρέστερη κατάρτιση των φοιτητών στο εξειδικευμένο γνωστικό πεδίο της Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας και της Διαχείρισης Κρίσεων με στόχο τη δημιουργία αποφοίτων ικανών να ανταποκριθούν σε κλινικό, ερευνητικό αλλά και διοικητικό έργο. Η διασύνδεση των πτυχιούχων του ΠΜΣ με την απασχόληση αποτελεί εξάλλου ζητούμενο και σε διεθνές επίπεδο. Συνεπώς, το συγκεκριμένο πρόγραμμα παρέχει σφαιρική και πολυδιάστατη γνώση, η διεθνής διάσταση του οποίου είναι διακριτή και κατοχυρωμένη μέσω του Ευρωπαϊκού Συστήματος Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS).

3.2.5 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Κάθε φοιτητής του ΠΜΣ υπόκειται σε αξιολόγηση της επίδοσής του στα μαθήματα που διδάχθηκε και στη διπλωματική μεταπτυχιακή ερευνητική εργασία που εκπόνησε. Η αξιολόγηση των επιδόσεων των φοιτητών σε κάθε μάθημα γίνεται με εξετάσεις που μπορεί να είναι γραπτές, προφορικές, εργαστηριακές, υποχρεωτικές/προαιρετικές εργασίες, ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών ή οποιοσδήποτε συνδυασμός αυτών. Με ευθύνη του συντονιστή κάθε μαθήματος κοινοποιείται στους φοιτητές, από την αρχή του εξαμήνου, ο τρόπος αξιολόγησης της επίδοσής τους στο μάθημα. Η διάρκεια των γραπτών εξετάσεων καθορίζεται από το συντονιστή κάθε μαθήματος και δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις ώρες. Το πρόγραμμα των γραπτών εξετάσεων κάθε εξεταστικής περιόδου συντάσσεται από τον Διευθυντή του ΠΜΣ και εγκρίνεται από τη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ.

Η διαφάνεια και η αξιοκρατία της διαδικασίας αξιολόγησης στα γραπτά διασφαλίζεται με την επιτήρηση των φοιτητών κατά τη διάρκεια των εξετάσεων, με την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, την πρόσβαση των φοιτητών στο γραπτό τους (εφόσον ζητηθεί) και τη συζήτηση με το διδάσκοντα με τις πιθανές ενστάσεις στη βαθμολόγησή τους, αν και μέχρι σήμερα δεν έχει συμβεί κάτι τέτοιο.

Η αξιολόγηση κάθε μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας γίνεται από τριμελή εξεταστική επιτροπή βάση του Ν. 3685/2008 (ΦΕΚ 148). Τα μέλη των εξεταστικών επιτροπών ορίζονται από τη Κοσμητεία κατόπιν εισήγησης της ΣΕ του ΠΜΣ και πρέπει να έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Ο βαθμός του ΜΔΕ καθορίζεται από τους βαθμούς των μαθημάτων του ΠΜΣ και το βαθμό της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Ο βαθμός του ΜΔΕ προκύπτει από το άθροισμα των γινομένων της βαθμολογίας σε κάθε μάθημα και στη διπλωματική εργασία επί τον αντίστοιχο

αριθμό διδακτικών μονάδων, διαιρούμενου δια του συνολικού αριθμού των διδακτικών μονάδων.

Από την περιγραφή του εξεταστικού συστήματος φαίνεται ότι ακολουθείται ένας σύγχρονος και ευέλικτος τρόπος αξιολόγησης.

3.2.6 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι τμημάτων Επιστημών Υγείας, Ανθρωπιστικών, Πολιτιστικών και Οικονομικών Σπουδών των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς και πτυχιούχοι ΤΕΙ Επιστημών Υγείας, Ανθρωπιστικών, Πολιτιστικών και Οικονομικών Σπουδών. Ο αριθμός των κατ' έτος εισακτέων στο ΠΜΣ ορίζεται - κατ' ανώτατο όριο - σε σαράντα (40).

Οι υποψήφιοι που επιθυμούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα υποχρεούνται να καταθέσουν στη Γραμματεία του Τμήματος Νοσηλευτικής:

1. Συμπληρωμένο το έντυπο της αίτησης συμμετοχής
2. Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου ανώτατης σχολής (Πανεπιστημίου ή ΤΕΙ) ή επικυρωμένο αντίγραφο πιστοποιητικού ισοτιμίας του αρμόδιου οργάνου, κατά τις κείμενες διατάξεις, για όσους προέρχονται από σχολές εξωτερικού.
3. Επικυρωμένο αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας προπτυχιακών σπουδών.
4. Βιογραφικό σημείωμα, το οποίο θα περιλαμβάνει την εκπαιδευτική, επαγγελματική, ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα του υποψήφιου/ιας. Εφόσον υπάρχει, επικυρωμένο αντίγραφο τίτλου Μεταπτυχιακών Σπουδών ή επικυρωμένο αντίγραφο πιστοποιητικού ισοτιμίας του αρμόδιου οργάνου, κατά τις κείμενες διατάξεις, για όσους προέρχονται από σχολές εξωτερικού.
5. Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμου 1599/86, ότι τα στοιχεία που αναφέρονται στο βιογραφικό σημείωμα είναι αληθή.
6. Αποδεικτικό καλής γνώσης της Αγγλικής γλώσσας σύμφωνα με τους κανονισμούς του ΑΣΕΠ. Η καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να συμμετάσχει ένας υποψήφιος στη διαδικασία επιλογής. Η καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας αποδεικνύεται ως εξής:

- FIRST CERTIFICATE IN ENGLISH (FCE) του Πανεπιστημίου του CAMBRIDGE
- BULATS ENGLISH LANGUAGE TEST, με βαθμολογία 60-74, του Πανεπιστημίου του CAMBRIDGE 10
- INTERNATIONAL ENGLISH LANGUAGE TESTING SYSTEM (IELTS) από το University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES)-The British Council- IDP Education Australia IELTS Australia με βαθμολογία από 4,5 έως 5,5
- BUSINESS ENGLISH CERTIFICATE –VANTAGE (BEC VANTAGE) από το University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES)
- (MCCE) MICHIGAN CERTIFICATE OF COMPETENCY IN ENGLISH του Πανεπιστημίου MICHIGAN
- LONDON TESTS OF ENGLISH LEVEL 3 –UPPER INTERMEDIATE COMMUNICATION –του EDEXCEL
- CERTIFICATE in Integrated Skills in English Ise II του TRINITY COLLEGE LONDON (Trinity ISE II)
- CITY & GUILDS LEVEL 1 Certificate in ESOL International (reading, writing and listening)-Communicator και CITY & GUILDS LEVEL 1 Certificate in ESOL International (Spoken)- Communicator- (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της καλής γνώσης) ή CITY & GUILDS Certificate in International ESOL-Communicator- (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της καλής γνώσης)
- TEST of English For International Communication (TOEIC) βαθμολογία από 505 έως 780 του Educational Testing Service /Chauncey, USA
- EDI Level 1 Certificate in ESOL International JETSET Level 5 (CEF B2)
- OCNW Certificate in ESOL International at Level 1(Common European Framework equivalent level B2)
- ESB Level 1 Certificate in ESOL International All Modes (Council of Europe Level B2)
- Michigan State University – Certificate of English Language Competency (MSU-CELC):CEF B2 11
- Test of Interactive English, B2 + Level

- Test of Interactive English, B2 Level
- Κρατικό Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας επιπέδου B2 του Ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του Ν. 3149/2003.
- Πιστοποιητικό TOEFL με βαθμολογία ελάχιστο 75 με μίνιμουμ για Reading το 21.

Με οποιονδήποτε από τους λοιπούς τρόπους που συμπληρωματικά ορίζονται στις προκηρύξεις του ΑΣΕΠ από 1/1/2009 για όλες τις περιπτώσεις διορισμών στο δημόσιο τομέα για τις οποίες απαιτείται καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας.

Σε περίπτωση που ο/η υποψήφιος/-α δεν διαθέτει αποδεικτικό, η καλή γνώση της ξένης γλώσσας δύναται να διαπιστωθεί με εξετάσεις.

7. Πιστοποιητικό απόκτησης βασικών δεξιοτήτων και γνώσεων πληροφορικής ή αντίστοιχη βεβαίωση της γραμματείας του Τμήματος στο οποίο έχουν κάνει οι υποψήφιοι τις προπτυχιακές σπουδές τους, που να επιβεβαιώνει την επιτυχή παρακολούθηση μαθημάτων πληροφορικής και που θα συνεκτιμηθεί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά.

8. Επικυρωμένη φωτοτυπία δελτίου αστυνομικής ταυτότητας.

9. Βεβαίωση υπηρεσιακής κατάστασης.

3.2.7 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Το ΠΜΣ της Νοσηλευτικής είναι αυτοχρηματοδοτούμενο, από την καταβολή διδάκτρων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να καταβάλουν τα δίδακτρα κάθε έτους κατά την περίοδο εγγραφών ή ανανεώσεων εγγραφών που καθορίζεται από τη Κοσμητεία κατόπιν εισήγησης της ΣΕ του ΠΜΣ. Απαλλάσσονται ολικώς ή μερικώς της καταβολής διδάκτρων: (α) όσοι είναι τέκνα πολύτεκνων οικογενειών (δηλαδή με 4 παιδιά), (β) όσοι πάσχουν από σοβαρές ασθένειες (σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 1 της υπουργικής απόφασης Β6/1504/2001 – ΦΕΚ 659Β'), και (γ) όσοι συντηρούν μονογονεϊκές οικογένειες με την προϋπόθεση ότι δεν καταβάλλεται διατροφή για τα τέκνα από τον άλλο γονέα. Και στις τρεις περιπτώσεις, το οικείο οικογενειακό (ή το ατομικό) εισόδημα θα πρέπει να είναι χαμηλότερο των 20.000 ευρώ ετησίως. Επίσης, απαλλάσσονται ολικώς ή μερικώς της καταβολής διδάκτρων (με απόφαση που λαμβάνεται κατά περίπτωση από την Κοσμητεία όσοι έχουν οικογενειακό (ή ατομικό) εισόδημα χαμηλότερο των 10.000 ευρώ ετησίως ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων.

Επίσης, το ΠΜΣ μπορεί να παρέχει έναν αριθμό υποτροφιών ανά ακαδημαϊκό έτος σε φοιτητές πλήρους φοίτησης, που καθορίζεται με απόφαση της Κοσμητείας, κατόπιν εισήγησης της ΣΕ του ΠΜΣ. Το ύψος κάθε υποτροφίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το ύψος των διδάκτρων ενός έτους. Οι υποτροφίες δίνονται με βάση ακαδημαϊκά και κοινωνικά κριτήρια με απόφαση της Κοσμητείας, κατόπιν εισήγησης της ΣΕ του ΠΜΣ και εγγράφονται στον προϋπολογισμό του ΠΜΣ. Τυχόν υποχρεώσεις των υποτρόφων καθορίζονται με απόφαση της Κοσμητείας.

3.2.8 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων αποτελεί:

- α) Η προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας στη Διοίκηση των Υπηρεσιών Υγείας,
- β) Η προετοιμασία στελεχών που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες της πρόληψης, οργάνωσης και διαχείρισης, τόσο από ανθρωπιστικής, υγειονομικής αλλά και από πολιτικής και οικονομικής πλευράς, τοπικών ή υπερτοπικών κρίσεων, μαζικών καταστροφών και επειγουσών καταστάσεων.
- γ) Η προαγωγή της Διοίκησης των Υπηρεσιών Υγείας και η κατανόηση της συμβολής αυτής της επιστήμης στη διαχείριση Κρίσεων, μέσω της εξειδικευμένης γνώσης και εμπειριών που παρέχει το συγκεκριμένο Πρόγραμμα.

Προβλέπεται η εκπαίδευση έως σαράντα (40) μεταπτυχιακών φοιτητών ετησίως στα γνωστικά αντικείμενα της Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείρισης Κρίσεων καινοτόμου πεδίου έρευνας στα Ελληνικά Πανεπιστήμια. Με το πρόγραμμα αυτό καλύπτεται η μεγάλη ανάγκη για την λειτουργία ενός μεταπτυχιακού προγράμματος για πρώτη φορά στην περιφέρεια της Πελοποννήσου.

Σκοπός του ΠΜΣ είναι η εισαγωγή και η καθοδήγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών στην επιστημονική εκπαίδευση και έρευνα, έτσι ώστε οι διπλωματούχοι του Προγράμματος να μπορούν να σχεδιάζουν και να εκτελούν ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα, να αξιολογούν και να εφαρμόζουν τα αποτελέσματα, με σκοπό την προαγωγή του γνωστικού αντικειμένου και την βελτίωση του επιθυμητού αποτελέσματος των παρεμβάσεων επί συνθηκών κρίσεων, μαζικών καταστροφών και επειγουσών καταστάσεων.

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

3.3.1 Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Οι Διδακτορικές Διατριβές ανταποκρίνονται στους στόχους του Τμήματος. Οι υποψήφιοι Διδάκτορες ασχολούνται με θέματα έρευνας στο πεδίο των Επιστημών Υγείας, της Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας και της χρήσης και εφαρμογής νέων μεθόδων στις Υπηρεσίες Υγείας, τη διαγνωστική και την κλινική πράξη. Η επιθυμία εκ μέρους αποφοίτων ομοειδών ή συναφών τμημάτων αλλά ακόμα και διαφορετικού επιστημονικού πεδίου να εκπονήσουν Διδακτορικές Διατριβές στο Τμήμα κρίνεται σημαντική. Ήδη, παρά το βραχύ χρόνο λειτουργίας του Τμήματος εκπονείται ικανοποιητικός αριθμός Διδακτορικών Διατριβών.

Αναλυτικά ο συνολικός αριθμός νέο-εγγραφέντων υποψηφίων για το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 είναι 4 και ο συνολικός αριθμός υποψηφίων διδακτόρων ανέρχεται στους 34.

Οι διδακτορικές διατριβές που ολοκληρώθηκαν το τρέχον ακαδημαϊκό έτος είναι οι ακόλουθες:

- «Διερεύνηση επιβαρυντικών για την υγεία παραγόντων και προβλεψιμότητα χρήσης καπνού και αλκοόλ σε μετεφήβους φοιτητές.» (Ημερομηνία ανακήρυξης: ....., ..η Τακτική Συνεδρίαση Κοσμητείας).
- «Γνώσεις, στάσεις και πρακτικές των νοσηλευτών στην Ελλάδα σχετικά με την πρόληψη και τη θεραπεία των ελκών από πίεση» (Ημερομηνία ανακήρυξης: ....., ..η Τακτική Συνεδρίαση Κοσμητείας).
- «Διερεύνηση της σκοπιμότητας εφαρμογής του θεσμού του Συντονιστή Χειρουργείου στα ελληνικά νοσοκομεία» (Ημερομηνία ανακήρυξης: ....., ..η Τακτική Συνεδρίαση Κοσμητείας).
- «Διερεύνηση της σχέσης μεταξύ εργασιακού εκφοβισμού και γενικής υγείας σε νοσηλευτικό προσωπικό δημοσίων νοσοκομείων» (Ημερομηνία ανακήρυξης: ....., ..η Τακτική Συνεδρίαση Κοσμητείας).

Οι διδακτορικές διατριβές που βρίσκονται σε εξέλιξη είναι οι ακόλουθες:

1. Validation and assessment of the revised form of Human Factors Analysis and Classification System for implementation in health care settings (MEDICAL_HFACS). Targeted recommendations - solutions and corrective measures through the application of the human factors intervention matrix (HFIX)
2. Η χρήση της τεχνολογίας επαυξημένης πραγματικότητας (Augmented Reality - AR) στη νοσηλευτική εκπαίδευση: Εφαρμογή στη Βασική και Χειρουργική Νοσηλευτική.
3. Πληροφορική υποστήριξη της οικονομικής διαχείρισης νοσοκομειακών μονάδων, που θα βασίζεται στη δημιουργία κέντρων κόστους.
4. Προγεννητικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τον θηλασμό: Η επίδραση στην αυτοαποτελεσματικότητα θηλαζουσών λεχωίδων και στην έκβαση του μητρικού θηλασμού μετά από φυσιολογικό τοκετό και καισαρική τομή.
5. Η επίδραση της συμβουλευτικής Νοσηλευτικής στη μεταβολή του επιπέδου γνώσεων της Ποιότητας Ζωής και στη συμμόρφωση ασθενών υπό αιμοκάθαρση στο θεραπευτικό σχήμα.
6. Διερεύνηση της επίδρασης των ενδογενών και εξωγενών τελικών προϊόντων προχωρημένης γλυκοζυλίωσης (AGEs) στην παθογένεια και εξέλιξη της Χρόνιας Νεφρικής Νόσου.
7. Διερεύνηση Επιπτώσεων των Συνηθειών και της Στέρησης του Υπνου στην Εμφάνιση Μεταβολικών και Αιματολογικών Διαταραχών.

8. τη θεραπεία των ελκών από πίεση.
9. Βελτίωση της αίσθησης του πόνου, της λειτουργικότητας και της ποιότητας ζωής μετά από αποκατάσταση ιστικών βλαβών με shock wave therapy συγκριτικά με την κλασική θεραπεία.
10. Σχέση νοσηλείας, ψυχανάλυσης και λογοτεχνίας. Ανάλυση των έργων νοσηλευόμενων συγγραφέων από την πλευρά της γλωσσολογίας και από την πλευρά της ψυχανάλυσης.
11. Η διαχείριση προσωπικών κρίσεων μέσα από τον έλεγχο του αυτόνομου νευρικού συστήματος. Ο έλεγχος του στρες που επιτυγχάνεται με συντονισμό των δύο ημισφαιρίων του εγκεφάλου και η συμβολή της βιοανάδρασης σε αυτό.
12. Η επίδραση της σωματικής άσκησης στην ανοσολογική απόκριση νεαρών ενήλικων και υπερήλικων, μετά από το εμβόλιο της Ινφλουέντζας.
13. Μελέτη των παρεχομένων υπηρεσιών υγείας από τους φορείς της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στο Δήμο Αθήνας.
14. Βιολογικοί παράγοντες και θετική ψυχολογία: Η επίδραση του ύπνου, της μεσογειακής διατροφής, του τρόπου ζωής και του στρες στην ευγνωμοσύνη, στην αυτό-συμπόνοια, στην αισιοδοξία και στην ευτυχία.
15. Η επίδραση του φαινομένου mobbing (ηθική παρενόχληση) στην ποιότητα ζωής των επαγγελματιών υγείας Ελληνικών νοσοκομείων.
16. Επίδραση των διαφορετικών τεχνικών ινσουλινοθεραπείας σε Εφήβους με ΣΔ Ι στη ποιότητα ζωής των ασθενών και την ενδοθηλιακή φλεγμονή.
17. Διερεύνηση της σχέσης μεταξύ μετασηματικής νοσηλευτικής ηγεσίας και επαγγελματικής ικανοποίησης του νοσηλευτικού προσωπικού που εργάζεται σε Νοσοκομεία του ΕΣΥ στην Ελλάδα.
18. Η βιοψυχοκοινωνική ανταπόκριση εξαρτημένων χρηστών ηρωίνης κατά τη διάρκεια προγράμματος υποκατάστασης με μεθαδόνη και βουπρενορφίνη.
19. Διερεύνηση της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης των εθελοντών στις εθελοντικές οργανώσεις στην ετοιμότητα για μαζικές καταστροφές.
20. Διερεύνηση μυοσκελετικών κακώσεων σε Νοσηλευτές Χειρουργείου και αποτελεσματικότητα εκπαιδευτικής παρέμβασης για την πρόληψη και αντιμετώπισή του.
21. Διερεύνηση των βιολογικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην αποτελεσματική διαχείριση του άγχους-στρες.
22. Μέτρηση της νοσηλευτικής στελέχωσης των νοσοκομείων και διερεύνηση της επίδρασής της στην ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας.
23. Εκτίμηση των υπηρεσιών υγείας κατά την περίοδο της λοχείας.
24. Προσδιορισμός γονιδίων λοιμογόνων παραγόντων αντιμικροβιακής ανοχής και επιδημιολογικών δεικτών σε στελέχη *trichomonas vaginalis* που απομονώθηκαν από κολπικά εκκρίματα.
25. Μεσογειακή Αναιμία και κύηση. Περιγεννητικά χαρακτηριστικά και έκβαση.
26. Μελέτη της συμμόρφωσης διαβητικών ασθενών σε σχέση με τη θεραπευτική αγωγή.
27. Η αποτελεσματικότητα σε σχέση με το κόστος των ολικών αρθροπλαστικών ισχίου και γόνατος και η επίπτωση στην ποιότητα ζωής των ασθενών.
28. Διερεύνηση της Αυτοεκτίμησης, Θρησκευτικότητας, Κατάθλιψης και Στρες σε άτομα με ατελή μετατραυματική παραπληγία που νοσηλεύονται σε Κλινικές Αποκατάστασης.
29. Η επίδραση της εκπαιδευτικής παρέμβασης σε Κλινικούς Νοσηλευτές σχετικά με την ασφαλή χρήση του Ιατροτεχνολογίου Εξοπλισμού.
30. Η επίδραση της συναισθηματικής νοημοσύνης, του άγχους και του θυμού στην υγεία και στη σχετιζόμενη με την υγεία ποιότητα ζωής των εφήβων.
31. Η επίδραση της εφαρμογής παρεμβατικών προγραμμάτων σχεδιασμένα με συμμετοχικές διεργασίες μάθησης, στην αλλαγή στάσεων των γονέων-εκαπιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην παροχή πρώτων βοηθειών.
32. Αξιολόγηση αντιλήψεων ασθενών υπό αιμοκάθαρση σχετικά με την παρεχόμενη νοσηλευτική φροντίδα και εκτίμηση του βαθμού ικανοποίησής τους.
33. Η επίδραση της πνευματικότητας στην ποιότητα ζωής ασθενών με χρόνια νεφρική νόσο και η συσχέτισή της με την ψυχική υγεία και τις γνωσιακές τους αντιλήψεις.
34. Διερεύνηση των διεγχειρητικών παραγόντων που επηρεάζουν τη θερμοκρασία του πυρήνα των ασθενών με τη χειρουργική επέμβαση.
35. Επίδραση αντιοξειδωτικών παραγόντων στην αποφυγή μυοσφαιρινικής οξείας νεφρικής ανεπάρκειας και γονιδιακή συσχέτιση σε υπερμαραθωνοδρόμους.

Στο Τμήμα επίσης εκπονούνται 3 μεταδιδακτορικές έρευνες : Μία στη θεματική περιοχή της Επιδημιολογίας, Δημόσιας Υγείας, Λοιμώξεων υπό την επίβλεψη της Αν. Καθηγήτριας Μαρίας Τσιρώνη, μία στο γνωστικό αντικείμενο της Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας – Πληροφορική Υγείας υπό την επίβλεψη του Αναπλ. Καθηγητή Παναγιώτη Πρεζεράκου, με τίτλο: «Ψηφιοποίηση Σχεδίων Νοσηλευτικής Φροντίδας βασιζομένων στις Ταξινομήσεις Νοσηλευτικών Διαγνώσεων NANDA – I (North American Nursing Diagnoses Association – International), Νοσηλευτικών Εκβάσεων (Nursing outcome Classification – NOC) και Παρεμβάσεων (Nursing Intervention Classification – NIC) και μία στο γνωστικό αντικείμενο της Νοσηλευτικής Ψυχικής Υγείας υπό την επίβλεψη του Αναπλ. Καθηγητή Παναγιώτη Πρεζεράκου, με τίτλο: «Ανάπτυξη Σχεδίων Νοσηλευτικής Φροντίδας Ψυχικής Υγείας βασιζομένων στις Ταξινομήσεις Νοσηλευτικών Διαγνώσεων NANDA-I (North American Nursing Diagnoses Association – International), Νοσηλευτικών Εκβάσεων (Nursing Outcome Classification – NOC) και Παρεμβάσεων (Nursing Intervention Classification – NIC).

3.3.2 Πώς κρίνετε τη δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Η διαδικασία ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3685/2008.

3.3.3 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων;

Η διαδικασία ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3685/2008.

3.3.4 Πώς κρίνετε την οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών;

Η οργάνωση τέτοιων εκδηλώσεων κρίνεται επαρκής σε ρεαλιστικό πλαίσιο και ικανοποιητική ως προς το όραμα και τις προσδοκίες του Τμήματος όσον αφορά στην επιστημονική και κοινωνική του αποστολή.

Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2015-2016 έγιναν τα ακόλουθα:

- Συνδιοργάνωση του 27ου Πανελληνίου Συνεδρίου της Ελληνικής Εταιρείας Κοινωνικής Παιδιατρικής και Προαγωγής της Υγείας (ΕΕΚΠΠΥ) με το Τμήμα Νοσηλευτικής και τον Ιατρικό Σύλλογο Λακωνίας (9/10/2015 στη Σπάρτη και το Σάββατο 10/10/2015 στη Μονεμβασιά).
- Διοργάνωση Χειμερινού Σχολείου: «Υποστήριξη ασθενών με καρκίνο και των φροντιστών τους» (Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ως κύριος Φορέας σε συνεργασία με το ΓΟΝ «Άγιοι Ανάργυροι», το ΠΜΣ «ΜΕΘ και Επείγουσα Νοσηλευτική» και την Ελληνική Εταιρεία Νοσηλευτικής Έρευνας και Εκπαίδευσης (ΕΕΝΕΕ). Διάρκεια: 24.10.2015- 22.11.2015 (Σύνολο διδακτικών ωρών:53).
- Σεμινάριο του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και της Ελληνικής Εταιρείας Νοσηλευτικής Έρευνας και Εκπαίδευσης, της ΜΕΘ - Α΄ Πανεπιστημιακής Πνευμονολογικής Κλινικής ΕΚΠΑ ΓΝΝΘΑ "Η Σωτηρία" και του ΠΜΣ «ΜΕΘ και Επείγουσα Νοσηλευτική» με θέμα: «Νοσηλευτική Εκπαίδευση Μονάδας Εντατικής Θεραπείας (NEMΕΘ)» Διάρκεια: 30.1.2016 – 12.6.2016 (Σύνολο διδακτικών ωρών: 50).
- Συμμετοχή με ομιλία στην ημερίδα με θέμα: «Όταν η ψυχή συναντά το σώμα». Αμφιθέατρο της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής, 20/12/2015.
- Συμμετοχή στη Συνάντηση Αντιπροσώπων Ελληνικών και Κινεζικών ΑΕΙ (Symposium on Higher Education and Research Cooperation between Greece and China), 23 Φεβρουαρίου 2016.
- Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Επιμορφωτικό Πρόγραμμα «Μαθαίνοντας για την Ευρωπαϊκή Ένωση στο Σχολείο» (Learning EU at Schools), που διοργάνωσε το

Ευρωπαϊκό Κέντρο Αριστείας Jean Monnet του Πανεπιστημίου Αθηνών στις 19 Μαρτίου (11:00-18:30) στη Σπάρτη με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον Αναπληρωτή Αντιπρύτανη ΕΚΠΑ Καθηγητή Ν. Μαραβέγια .

- Συμμετοχή στην Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας για τις εργασίες της διημερίδας με θέμα: «Μοναστηριακά προϊόντα και μικροί παραγωγοί στον Ορθόδοξο χώρο», Αμφιθέατρο της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής, 14 – 17 Απριλίου 2016.
- Συμμετοχή στο 1ο Παλλακωνικό Ποδοσφαιρικό Τουρνουά για «Το χαμόγελο του Παιδιού», Δευτέρα 18 και Τρίτη 19 Απριλίου 2016.
- Χορήγηση αιγίδας στην Ελληνική Εταιρία Κοινωνικής Παιδιατρικής & Προαγωγής της Υγείας, Παράρτημα Λακωνίας, Δήμερο Συμπόσιο με θέμα «Περιγεννητική και Παιδιατρική Φροντίδα στην Κοινότητα», στις 14 & 15 Μαΐου 2016.
- Σεμινάριο 10 ωρών με θέμα: Ανάλυση Δεδομένων με τη χρήση IBM SPSS Statistics 23 στο πλαίσιο του μαθήματος Βασική Νοσηλευτική Ι και Παιδιατρική Νοσηλευτική, 20 Μαΐου 2016 έως 23 Μαΐου 2016.
- Συνδιοργάνωση εκδήλωσης με πολιτιστικό σύλλογο της εκδήλωσης «Ημέρα Εθελοντισμού» με τον πολιτιστικό σύλλογο Αμυκλών «Νιόβη»

3.3.5 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Η διεθνής διάσταση κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική, γεγονός που επιβεβαιώνεται με την δημοσίευση των αποτελεσμάτων των διδακτορικών διατριβών σε συνέδρια και επιστημονικά περιοδικά διεθνούς κύρους καθώς και με το πλήθος των ετεροαναφορών όπως αυτές αποτυπώνονται σε διεθνείς βάσεις δεδομένων. Επίσης κατά το υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκό έτος ενετάχθησαν στις τριμελείς συμβουλευτικές επιτροπές των νέων υποψήφιων διδακτόρων και Καθηγητές Πανεπιστημίων του Εξωτερικού (ΗΠΑ και ΗΠΑ).

3.3.6 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Η τελική κρίση και αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής του ΥΔ γίνεται από επταμελή Εξεταστική Επιτροπή, τα μέλη της οποίας ορίζονται από την Κοσμητεία, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις κείμενες διατάξεις.

Ο ΥΔ συγγράφει τη διδακτορική του διατριβή και παραδίδει αντίγραφα αυτής στα επτά μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής τα οποία αφού τη μελετήσουν και συμφωνήσουν ως προς τη δομή και το περιεχόμενό της προσδιορίζουν κοινά αποδεκτή ημερομηνία εξέτασης της διδακτορικής διατριβής, που δεν μπορεί να απέχει χρονικά λιγότερο από ένα μήνα από την παραλαβή της διδακτορικής διατριβής. Η πρόσκληση για εξέταση δημοσιοποιείται με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος.

Ο ΥΔ αναπτύσσει τη διατριβή του δημοσίως και ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία κρίνει την πρωτοτυπία της και τη συμβολή της στην επιστήμη. Η έγκρισή της απαιτεί τη σύμφωνη γνώμη τουλάχιστον πέντε μελών της Εξεταστικής Επιτροπής. Η Εξεταστική Επιτροπή συντάσσει πρακτικό, στο οποίο περιέχονται οι γνώμες όλων των παρισταμένων μελών της σχετικά με την πρωτοτυπία και την επιστημονική συμβολή της διατριβής, η αιτιολογημένη θετική ή αρνητική ψήφος κάθε μέλους και η τελική απόφαση της Επιτροπής ως προς την αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής. Κάθε διδακτορική διατριβή αξιολογείται με την κλίμακα καλώς, λίαν καλώς ή άριστα.

Η Εξεταστική Επιτροπή δύναται να αναπέμψει με απόφαση της πλειοψηφίας των παρισταμένων μελών της τη διδακτορική διατριβή για διορθώσεις ή επεξηγήσεις για διάστημα μέχρι έξι (6) μηνών από την ημερομηνία της εξέτασης.

Το τελικό πρακτικό της Εξεταστικής Επιτροπής υπογράφεται από όλα τα παρόντα μέλη, ενώ ένα ξεχωριστό έγγραφο με τις υπογραφές των παρόντων μελών της επιτροπής που ψηφίζουν θετικά ως προς την αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής επισυνάπτεται στο κείμενο της διατριβής. Από ένα αντίτυπο της διδακτορικής διατριβής κατατίθεται στο Τμήμα (σε

έντυπη και ηλεκτρονική μορφή), ένα στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος (σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή) και στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (σε έντυπη μορφή και ηλεκτρονική μορφή).

4. Διδακτικό έργο

4.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;

Το Τμήμα Νοσηλευτικής, το οποίο λειτουργεί επί δέκα (10) συναπτά έτη, έχει καταφέρει με διαδικασίες διαφάνειας και αντικειμενικότητας να διαθέτει εξειδικευμένο διδακτικό προσωπικό που να μπορεί να ανταπεξέρχεται ικανοποιητικά (έστω και μετά από υπερβάλλουσα προσπάθεια) στις ανάγκες του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και τους γενικότερους στόχους του Τμήματος. Ωστόσο, η έγκριση για περαιτέρω προκηρύξεις μελών ΔΕΠ και ΕΔΙΠ είναι επιτακτική, δεδομένης και της κλινικής και εργαστηριακής εκπαίδευσης, που προβλέπεται από το Πρόγραμμα Σπουδών.

4.2. Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;

Η ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας κρίνεται πολύ ικανοποιητική από πλευράς των διδασκόντων. Η εκ μέρους των φοιτητών αξιολόγηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της διδακτικής διαδικασίας -η συγκεκριμένη αξιολόγηση εφαρμόζεται οργανωμένα στο Τμήμα- δίνει επιπλέον στοιχεία για το θέμα.

4.3. Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;

Οι διδάσκοντες γνωστοποιούν στους φοιτητές την ύλη των διδακτικών ενοτήτων των μαθημάτων τους στην αρχή κάθε εξαμήνου με τους εξής τρόπους: (α) μέσω σχετικής ανακοίνωσης στον ιστοχώρο του μαθήματος (ηλεκτρονική ανάρτηση του syllabus του κάθε μαθήματος), (β) μέσω του έντυπου οδηγού σπουδών (έντυπη καταχώρηση syllabus του κάθε μαθήματος), και (γ) με επιπλέον διευκρινήσεις εντός της ώρας διδασκαλίας στα πρώτα μαθήματα του εξαμήνου.

Οι μαθησιακοί στόχοι και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα αναφέρονται στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, το οποίο έχει εγκριθεί και υλοποιείται. Επισημαίνεται ότι σε σχετική ερώτηση στα ερωτηματολόγια που διανεμήθηκαν στους φοιτητές, οι απαντήσεις που δίδονται με μεγάλη πλειοψηφία είναι «πολύ καλή» ή «πάρα πολύ καλή» στη σαφήνεια των διδακτικών στόχων του μαθήματος.

Εδώ είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι δεν υπάρχει κάποια κεντρική και ομογενοποιημένη διαδικασία μέτρησης της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων. Ο κάθε διδάσκοντας μπορεί αυτόνομα να κάνει σχετικές μετρήσεις (πχ την καμπύλη κατανομής της βαθμολογίας του μαθήματος) και να εξάγει τα σχετικά συμπεράσματα. Τέτοιες μετρήσεις, όμως, αποτελούν μεμονωμένες περιπτώσεις και σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν τον κανόνα.

4.4. Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;

Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα με την έννοια των συγγραμμάτων δεν αποτελούν ευθύνη της εκάστοτε Σχολής, εφόσον προκύπτουν από τη γενικότερη προσφορά στην αγορά του ελληνικού βιβλίου. Το Τμήμα Νοσηλευτικής ωστόσο συνεχίζει την προσπάθεια εξοπλισμού της Βιβλιοθήκης του όσο το δυνατόν καλύτερα με εκπαιδευτικά βοηθήματα, πολλές φορές με περισσότερα από ένα αντίτυπα, ώστε οι φοιτητές να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν, σε συνδυασμό και με το βασικό εκπαιδευτικό βοήθημα που τους παραχωρείται, στις απαιτήσεις της ύλης των διδασκομένων μαθημάτων. Θετικό στοιχείο είναι επίσης ότι πολλοί διδάσκοντες παρέχουν στους φοιτητές υποστηρικτικό υλικό μελέτης σε ηλεκτρονική μορφή ή ακόμη φάκελο με φωτοτυπίες, ο οποίος κρατείται στη Βιβλιοθήκη της Σχολής για επί τόπου μελέτη. Επίσης το Τμήμα έχει εξοπλισθεί με εργαστηριακά προπλάσματα, ώστε οι φοιτητές να προετοιμάζονται για την κλινική πράξη σε συνθήκες προσομοίωσης.

Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα κρίνονται επαρκή ως προς τη δομή και το περιεχόμενό τους, καλύπτοντας ικανοποιητικά τις απαιτήσεις του γνωστικού αντικειμένου στο οποίο αναφέρονται. Απαιτείται πάντως η συνεχής βελτίωση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών βοηθημάτων ώστε να ανταποκρίνονται πληρέστερα στα διδασκόμενα μαθήματα σύμφωνα και με τις εξελίξεις της επιστήμης στην οποία αναφέρονται.

4.5. Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;

Το νέο κτήριο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στο οποίο πλέον στεγάζεται το Τμήμα Νοσηλευτικής διαθέτει άνετα γραφεία διοίκησης, αίθουσες διδασκαλίας, γραφεία καθηγητών, οργανωμένα εργαστήρια, αμφιθέατρο με σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα και βιβλιοθήκη. Η ύπαρξη των προαναφερόμενων χώρων διευκολύνεται ακόμη περισσότερο από παραχωρηθέντες χώρους (αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια, γραφεία, κοινόχρηστους χώρους) από το Γενικό Νοσοκομείο της Σπάρτης, με τελικό αποτέλεσμα την πλήρη κάλυψη των αναγκών του Τμήματος από πλευράς κτιριακής υποδομής. Στο Τμήμα Νοσηλευτικής υπάρχουν ήδη:

Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών περιλαμβάνει κεντρικό εξυπηρετητή (SERVER) και 20 προσωπικούς υπολογιστές με συχνότητα λειτουργίας επεξεργαστή 3,2 GHz, 1 GB RAM, 160 GB, σκληρό δίσκο και οθόνες TFT 17". Οι υπολογιστές διαθέτουν λογισμικό εφαρμογών γραφείου καθώς και εξειδικευμένο λογισμικό νοσηλευτικών - ιατρικών εφαρμογών. Στο εργαστήριο παρέχεται συνεχής πρόσβαση στο διαδίκτυο καθώς και σε εξειδικευμένες βάσεις δεδομένων, βιβλιοθήκες, δικτυακούς τόπους ξένων Πανεπιστημίων κ.ά.

Εργαστήρια που διαθέτουν σύγχρονα επιστημονικά όργανα μέρος των οποίων αποκτήθηκαν μέσω ΕΣΠΑ (Μικροσκοπία, ΗΚΓγράφος, Προπλάσματα Ανατομίας και Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης, Πρώτων Βοηθειών, Καταψύκτη βαθιάς κατάψυξης, φυγοκέντρος, Κλίβανο καλλιεργειών, απινιδωτή, Ηλεκτροεγκεφαλογράφο, HPLC, εξοπλισμό για μοριακή βιολογία, βιοχημικό αναλυτή, αιματολογικό αναλυτή, νεφελόμετρο ΗΚΓγράφο, Προπλάσματα τραύματος, αιμοληψίας, αρτηριοφλεβικής αναστόμωσης, τοποθέτησης κεντρικής γραμμής, στομιών, φορητή αναρρόφηση, monitor, οπτόμετρο, κρεβάτια νοσηλείας, σπιρόμετρα, ακούμετρο, απινιδωτή κ.ά.). Η χρήση των εργαστηρίων καλύπτει τις ανάγκες (ερευνητικές και διδακτικές) του Τμήματος.

Επιπλέον στο πλαίσιο λειτουργίας των ΠΜΣ της Σχολής κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-16 δημιουργήθηκε πλατφόρμα (Εγκατάσταση του λογισμικού της πλατφόρμας BigBlueButton σε Server στην Τρίπολη, ο οποίος παραχωρήθηκε από το Τμήμα Νοσηλευτικής και τοποθετήθηκε στο κέντρο Δικτύων του Πανεπιστημίου για εγκατάσταση του λογισμικού και χρήση από τα δύο Τμήματα της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής). Ο εξοπλισμός παραμένει στην κυριότητα του Τμήματος Νοσηλευτικής.

4.6. Πώς κρίνετε το βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;

Το Τμήμα χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας. Οι αίθουσες διδασκαλίας είναι εξοπλισμένες με υλικοτεχνικό και τεχνολογικό εξοπλισμό. Στην ενότητα 4.5. παρουσιάστηκε το άρτια εξοπλισμένο Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών ενώ στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου λειτουργεί -παράλληλα- Κέντρο Συντονισμού και Ανάπτυξης Πληροφοριακών Τεχνολογιών (ΚΕΣΑΠΤ), το οποίο μεριμνά για τη διασύνδεση υπηρεσιών διαδικτύου, υπηρεσιών τηλεματικής (π.χ τηλεδιάσκεψης), τηλεφωνικές συνδέσεις, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, πληροφοριακά συστήματα υποστήριξης (π.χ γραμματείας) κ.ά. Έδρα του ΚΕΣΑΠΤ είναι η Τρίπολη.

4.7. Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;

Είναι απολύτως αναγκαία η εξομάλυνση της δυσαναλογίας μεταξύ διδασκομένων και διδασκόντων. Σημειώνεται ότι στο Τμήμα Νοσηλευτικής, όπως και γενικά στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, παρατηρείται μεγάλη δυσαναλογία μεταξύ διδασκόντων και διδασκομένων (βλ. την Εγκύκλιο 1514/26-2-2008 του ΥΠ.Ε.Π.Θ) γι' αυτόν τον λόγο είναι απολύτως απαραίτητη η αύξηση του αριθμού των μελών ΔΕΠ. Επιπροσθέτως η αύξηση αυτή είναι απαραίτητη για να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο η συνεργασία του Τμήματος με φορείς της Περιφέρειας. Επίσης επιτακτική ανάγκη αποτελεί η ενίσχυση σε εξειδικευμένο διοικητικό προσωπικό, ΕΤΕΠ και ΕΔΙΠ (για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών και την εργαστηριακή και κλινική άσκηση των φοιτητών).

4.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;

Η σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα θεωρείται ικανοποιητική, δεδομένου ότι το Τμήμα λειτουργεί συνολικά δέκα χρόνια (10). Είναι επίσης αρκετά επαρκής σε θεωρητικό επίπεδο, δεδομένου ότι οι περισσότεροι διδάσκοντες διαθέτουν την πείρα να συνδυάζουν τη διδασκαλία τους με αντικείμενα των προσωπικών τους μελετών ώστε να ενισχύεται και να διευρύνεται η επιστημονική υποδομή και η κριτική σκέψη των φοιτητών. Επιπλέον, η δημιουργία ειδικών εργαστηρίων και υποδομών για βασικά διδασκόμενα γνωστικά αντικείμενα όπως η Βασική Νοσηλευτική, και οι Βασικές Επιστήμες συμβάλλουν πλέον καθοριστικά στη σύνδεση διδασκαλίας και έρευνας.

4.9. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο;

Το Τμήμα συνεργάζεται με άλλα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδος μέσα από την ανάπτυξη ερευνητικών προγραμμάτων (πχ ΕΣΠΑ) καθώς και της αλλοδαπής μέσα από τη συμμετοχή μελών ΔΕΠ σε τριμελείς συμβουλευτικές επιτροπές υποψηφίων διδασκόντων του Τμήματός μας. Προγραμματίζεται επίσης η διοργάνωση συνεδρίων, με πρωτοβουλία του Τμήματος και με τη συνεργασία ομοειδών Τμημάτων ελληνικών και ξένων Πανεπιστημίων και με φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Τα καιρία και κύρια θέματα των συνεδρίων αυτών αντιστοιχούν με τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος και εναλλάσσονται.

Επίσης το Τμήμα διαθέτει πλέον τέσσερα θεσμοθετημένα ερευνητικά εργαστήρια. Μέσω των εργαστηρίων αυτών και με δεδομένη την ύπαρξη σύγχρονου και εξειδικευμένου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού το Τμήμα μπορεί εξασφαλίσει τα ακόλουθα:

- Τη μελέτη, τη διάγνωση και την πρόληψη νοσημάτων σε παιδιά και ενήλικες,
- Την εκπαίδευση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος Νοσηλευτικής και άλλων Τμημάτων Επιστημών Υγείας. Στο επίπεδο της εκπαίδευσης θα εκπαιδεύονται φοιτητές στα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το κάθε εργαστήριο με θεωρητικά μαθήματα και εργαστηριακή άσκηση. Τα Εργαστήρια επίσης θα συμμετέχει σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών του Τμήματος Νοσηλευτικής και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών και διπλωματικών εργασιών.
- Την οργάνωση και διεξαγωγή μελετών.
- Την οργάνωση και τήρηση αρχείου των μελετών σε αυτό το αντικείμενο και την οργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων ή εργαστηρίων για νοσηλευτές, ιατρούς, άλλους επαγγελματίες υγείας, καθώς και για τον γενικό πληθυσμό.
- Την οργάνωση εκπαιδευτικών εκδηλώσεων για τους νοσούντες, τις οικογένειές τους και το γενικό πληθυσμό.
- Τη συνεργασία με άλλους ομοειδείς πανεπιστημιακούς ή κρατικούς φορείς, ελληνικούς και διεθνείς.
- Την παροχή υπηρεσιών για πρόληψη και διάγνωση.
- Την κλινικο-εργαστηριακή μελέτη ειδικών νοσημάτων.
- Την ενίσχυση της βιβλιογραφικής και τεχνολογικής υποδομής στο Τμήμα Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής για την υποστήριξη της διεξαγωγής έρευνας.
- Την παροχή υπηρεσιών προς ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς υπό τη μορφή της παροχής εξειδικευμένου και υψηλής ποιότητας έργου σε επίπεδο μελετών, συμβουλευτικών υπηρεσιών και συνεργασιών σε ερευνητικά προγράμματα.

4.10. Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

Το Τμήμα, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο του ERASMUS έχει υπογράψει Διμερείς Συμφωνίες με τα ακόλουθα ιδρύματα:

α/α	ΙΔΡΥΜΑ	ΧΩΡΑ	ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ	ΕΤΗ
1	University of Maribor (SI) MARIBOR 01)	ΣΛΟΒΕΝΙΑ /SI	www.uni-mb.si	2014/21
2	Cyprus University of Technology (CY) LIMASSO 02)	ΚΥΠΡΟΣ / CY	www.cut.ac.cy	2014/21

3	Tallinn Health Care College (EE TALLINN 12)	ΕΣΘΟΝΙΑ / EE	www.ttk.ee	2014/21
4	Kirklareli University (TR KIRKLARELI 01)	ΤΟΥΡΚΙΑ /TR	www.kirklareli.edu.tr	2014/21
5	Universidad Del Pais Vasco (E BILBAO 01)	ΙΣΠΑΝΙΑ /E	www.enfermeria-leioa.ehu.es	2014/20
6	Technical University of Liberece, Institute of Health Sciences (CZ LIBEREC01)	ΤΣΕΧΙΑ / CZ	www.tul.cz	2014/21
7	Haute Ecole Libre de Bruxelles- Ilya Prigogine (B BRUXEL 85)	ΒΕΛΓΙΟ / B	www.helb-prigogine.be	2014/21
8	Instituto Politecnico de Castelo Branco (P CASTELO 01)	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ / P	www.ipcb.pt	2014/21
9	Frederick University (CY NICOSIA23)	ΚΥΠΡΟΣ / CY	www.frederick.ac.cy	2014/21
10	Karkonosze State Higher School (PL JELENIA01)	ΠΟΛΩΝΙΑ/PL	www.kpswig.pl	2014/21
11	Howest, de Hogeschool West-Vlaanderen (B KORTRIJ03)	ΒΕΛΓΙΟ / B	www.howest.be	2014/17
12	Universtita Degli Studi di Foggia (I FOGGIA03)	ΙΤΑΛΙΑ/I	www.unifg.it	2014/21
13	Namik Kemal University (TR TEKIRDA01)	ΤΟΥΡΚΙΑ /TR	www.nku.edu.tr	2014/21
14	Universidade dos Acores (P ACORES 01)	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ / P	www.uac.pt	2014/21
15	Adnan Menderes University (TR AYDIN01)	ΤΟΥΡΚΙΑ /TR	www.adu.edu.tr	2014/15
16	Pope John Paul II State School of Higher Education in Biala Podlaska (PL BIALA 01)	ΠΟΛΩΝΙΑ/PL	www.pswbp.pl	2014/20
17	Dokuz Eylu University (TR IZMIR01)	ΤΟΥΡΚΙΑ /TR	www.deu.edu.tr	2014/21
18	European University Cyprus (CY NICOSIA24)	ΚΥΠΡΟΣ / CY	www.euc.ac.cy	2015/21
19	Universitat de Lleida (UdL)	ΙΣΠΑΝΙΑ /E	www.udl.cat	2015/21
Πρακτική Άσκηση				
1	Red Cross Medical College of Riga Stradins University (LV RIGA47)	ΛΕΤΟΝΙΑ / LV	www.rcmc.lv	2014-21
2	Universitat de Lleida (UdL)	ΙΣΠΑΝΙΑ /E	www.udl.cat	2015/21

Οι Τμηματικοί υπεύθυνοι καθηγητές για το πρόγραμμα Erasmus είναι: η Επίκουρος Καθηγήτρια Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ, ο Λέκτορας Στυλιανός Κατσαραγάκης και η Λέκτορας Φωτεινή Τζαβέλλα.

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015-2016

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΣΠΟΥΔΕΣ	10
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	0
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015-2016	
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΣΠΟΥΔΕΣ	6
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	4

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΔΙΔΑΚΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015-2016	
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	3
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015-2016	
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	1

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015-2016	
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	-
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015-2016	
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1

5. Ερευνητικό έργο

5.1. Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;

Αν και το Τμήμα λειτουργεί μόλις 10 έτη, η παραγωγή του ερευνητικού έργου είναι δυσανάλογα μεγάλη. Εργασίες των μελών ΔΕΠ έχουν δημοσιευθεί σε περιοδικά με κριτές, σε πρακτικά διεθνών συνεδρίων κλπ και έχουν τύχει διεθνούς αναγνώρισεως με πολλές ετεροαναφορές (Πίνακες 15 & 16). Με ανάλογους ρυθμούς αναπτύσσεται η δραστηριότητα του Τμήματος στην προαγωγή της έρευνας, σε ό,τι αφορά στην τρέχουσα πραγματοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων επιδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΣΠΑ, ΘΑΛΗΣ κ.ά), όπου τα μέλη ΔΕΠ συμμετέχουν είτε ως επιστημονικά υπεύθυνοι είτε ως μέλη των ερευνητικών ομάδων (Πίνακας 17).

Επιπλέον, με τρόπο συστηματικό έχει οριοθετήσει τους στόχους του αναφορικά με την προαγωγή της έρευνας και έχει προχωρήσει στην ίδρυση και εγκατάσταση εργαστηρίων.

Η έλλειψη επιστημονικού προσωπικού και το εξοντωτικό διδακτικό και διοικητικό έργο συνεχίζουν να αποτελούν τροχοπέδη-από άποψη χρόνου- στην περαιτέρω ενασχόληση των μελών ΔΕΠ με την προαγωγή της έρευνας.

5.2. Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;

Παρά την έλλειψη οργανωμένης πολιτικής και χρηματοδότησης σε θέματα έρευνας καθώς και μεταπτυχιακών προγραμμάτων τα ελάχιστα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν να επιδείξουν σημαντική ερευνητική δραστηριότητα. Εκτός των αυτοτελών ερευνητικών προγραμμάτων, που αναπτύσσονται από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, υπάρχουν και συνεργασίες των μελών ΔΕΠ σε ατομικό επίπεδο με άλλα Τμήματα άλλων Πανεπιστημίων, που έχουν οργανωμένες και χρηματοδοτούμενες ερευνητικές δομές. Με δεδομένη την έλλειψη οργανωμένης (θεσμοθετημένης και χρηματοδοτούμενης) ερευνητικής στρατηγικής, αυτή η δραστηριότητα κρίνεται ως σημαντική και μπορεί να επεκταθεί, εάν ενταχθεί σε ένα πλαίσιο ενθάρρυνσης και υποστήριξης από μέρους του Ιδρύματος.

5.3. Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;

Οι ερευνητικές υποδομές έχουν βελτιωθεί κατά πολύ με τις αντίστοιχες -σχεδόν ανύπαρκτες- της αρχικής περιόδου λειτουργίας του Τμήματος. Οι θετικές αυτές αλλαγές έχουν διευκολύνει τόσο τα μέλη ΔΕΠ όσο και τους φοιτητές να εκπονούν πολλές ερευνητικές δραστηριότητες.

5.4 Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;

Βάσει των πολλών συναφών ετεροαναφορών, οι επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ του Τμήματος κρίνονται υψηλού επιπέδου, ως προς την ποιότητά τους, και άκρως ικανοποιητικές, ως προς τον αριθμό τους (Πίνακες 15 & 16).

5.5 Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;

Η σημαντική αναγνώριση της έρευνας και του έργου των μελών ΔΕΠ αποδεικνύεται από τις πολλές ετεροαναφορές στα έργα τους, τις δημοσιεύσεις τους σε διεθνή περιοδικά και πρακτικά διεθνών και εθνικών συνεδρίων και της κατόπιν προσκλήσεως ομιλίες σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια.

5.6 Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;

Όπως προαναφέρθηκε, παρά το σύντομο χρόνο ζωής του Τμήματος έχει παρατηρηθεί γεωμετρική πρόοδος στην ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου μας ή/και με άλλα Πανεπιστήμια. Εκτός αυτών των συνεργασιών τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, το Τμήμα προσκαλεί σε συνεργασία διδασκαλίας και έρευνας επιστήμονες και ερευνητές από άλλα Τμήματα και Πανεπιστήμια, έχοντας μέχρι τώρα θετική ανταπόκριση. Δρομολογούνται επιπλέον μόνιμες συνεργασίες του Τμήματος με συναφή

Τμήματα της Ελλάδος και του εξωτερικού. Οι συνεργασίες αυτές αφορούν σε εκπόνηση κοινών ερευνητικών προγραμμάτων και οργάνωση ΠΜΣ και διεθνών συνεδρίων.

Ήδη έχουν αναπτυχθεί συνεργασίες με άλλα τμήματα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, το Τμήμα Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ, την Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, το Τμήμα Ιατρικής του ΔΠΘ, τα ΑΤΕΙ Αθήνας, Θεσσαλονίκης, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων, Λάρισας, την Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας κ.ά. Οι συνεργασίες αφορούν σε ΜΠΣ, ερευνητικά προγράμματα, συμμετοχή σε επιστημονικά περιοδικά.

Υπάρχει συμμετοχή καθηγητών σε Εθνικούς, Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Νοσηλευτικούς φορείς είτε ως μέλη με διοικητικές θέσεις είτε ως συμμετέχοντες στη διοργάνωση συνεδρίων αλλά και μέσω της συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα.

Ολοκληρώθηκε η έκδοση ΦΕΚ του κοινού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σε συνεργασία με το Τμήμα Νοσηλευτικής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου με τίτλο: «Πρόληψη και θεραπεία αιμοσφαιρινοπαθειών – Prevention and Treatment of Hemoglobinopathies».

Επίσης στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS έχουν αναπτυχθεί διμερείς Συμφωνίες οι οποίες προαναφέρθηκαν.

5.7 Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών/φοιτητριών στην έρευνα;

Το ενδιαφέρον των φοιτητών όσον αφορά στην έρευνα είναι ικανοποιητικό και αυτό αποδεικνύεται από τον υψηλό βαθμό συμμετοχής τους σε σεμινάρια και συνέδρια που οργανώνει το Τμήμα και την παρουσία τους με εργασίες σε εθνικά και διεθνή συνέδρια. Επίσης σημαντική κρίνεται και η συμμετοχή τους στο ΠΜΣ. Στο πλαίσιο όλων σχεδόν των μαθημάτων εκπονούνται εργασίες με θέματα σχετικά προς το διδασκόμενο γνωστικό αντικείμενο, οι οποίες βασίζονται σε ειδική βιβλιογραφία.

6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς φορείς

6.1. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;

Η συνεργασία του Τμήματος με τους ΚΠΠ φορείς της περιοχής κρίνεται ικανοποιητική. Αυτή αφορά:

- Στο Γενικό Νοσοκομείο Λακωνίας και τα Κέντρα Υγείας του Νομού, μέσα από την διενέργεια της κλινικής άσκησης των φοιτητών στους χώρους τους αλλά και την απασχόληση εργαζομένων των Υπηρεσιών Υγείας του Νομού στο Τμήμα, κυρίως ως διδάσκοντες.
- Στο Κέντρο Αποκατάστασης Χρονίως Πασχόντων της Ιεράς Μητροπόλεως Μονεμβασίας και Σπάρτης, μέσα από επισκέψεις φοιτητών μας στις εγκαταστάσεις του, συνεργασίες μελών ΔΕΠ του Τμήματός μας σε αυτό στο πλαίσιο παροχής φροντίδας υγείας στους ασθενείς αλλά και μέσα από την επαγγελματική ένταξη αποφοίτων του Τμήματός μας σε αυτό.
- Στο Κέντρο Πρόληψης Νομού Λακωνίας «Δίαυλος», μέσα από την διενέργεια της κλινικής άσκησης των φοιτητών στους χώρους του και την συμμετοχή σε εκπαιδευτικές ημερίδες.
- Στη Περιφερειακή Ενότητα και τους Δήμους του Νομού, μέσα από την υγειονομική υποστήριξη κατά την υλοποίηση πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων (πχ Σπάρταθλον) καθώς και εθελοντικής προσφοράς (πχ εμβολιασμοί κ.ά).
- Στους Επιστημονικούς και Επαγγελματικούς φορείς του Νομού, μέσα από τη διοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων (συνέδρια, ημερίδες), όπως την Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, τον Ιατρικό Σύλλογο Λακωνίας κ.ά.
- Στη διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων επιμόρφωσης των κατοίκων της περιοχής, που σχετίζονται με τον ευρύτερο χώρο της υγείας (ύπνος και ψυχική υγεία, περιβάλλον και πρόληψη καρδιαγγειακών νοσημάτων σε δημοτικά σχολεία)
- Σε ενημέρωση του κοινού για την δωρεά μυελού των οστών και ομφάλιο λώρο για την θεραπεία της λευχαιμίας.

6.2. Πώς κρίνετε τη δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

Καθότι το Τμήμα Νοσηλευτικής είναι το μοναδικό Τμήμα Επιστημών Υγείας, που λειτουργεί στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, η δυναμική του για ανάπτυξη περαιτέρω συνεργασιών στον τομέα της Υγείας είναι έντονη, τόσο σε επίπεδο συμβουλευτικής υποστήριξης των υπηρεσιών υγείας της Περιφέρειας όσο και σε επίπεδο αναπτυξιακής συμβολής του Τμήματος επ' αυτών.

6.3. Πώς κρίνετε τις δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

Παρά το ό,τι οι δυνατότητες ανάπτυξης συνεργασιών με τους ΚΠΠ, όπως προαναφέρθηκε, είναι τεράστιες ο πολύ μικρός αριθμός μελών ΔΕΠ, τουλάχιστον μέχρι τη στιγμή σύνταξης της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης, αποτελεί τροχοπέδη για την υλοποίησή τους στο ακέραιο. Η σύγκριση όμως των -έως τώρα- αναπτυχθεισών συνεργασιών με το μικρό αυτόν αριθμό μελών ΔΕΠ κλίνει σαφώς υπέρ των πρώτων.

6.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία;

Με δεδομένο το ό,τι η κλινική άσκηση αποτελεί μία από τις σημαντικότερες και αποτελεσματικότερες μεθόδους διδασκαλίας και το ό,τι αυτή λαμβάνει χώρα στις υπηρεσίες παροχής φροντίδας υγείας (Νοσοκομεία και Κέντρα Υγείας) του Νομού κρίνεται υψηλός ο βαθμός σύνδεσης της συγκεκριμένης συνεργασίας. Αν και πρόκειται για μικρά περιφερειακά νοσοκομεία, η ύπαρξή τους και η θετική διάθεσή τους για άριστη συνεργασία με το Τμήμα καθιστά θεμελιώδη τη συγκεκριμένη συνεργασία.

6.5. Πώς κρίνετε τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη;

- Η συνεργασία του Τμήματος με τους ΚΠΠ φορείς της περιοχής κρίνεται ικανοποιητική στους τομείς που προαναφέρθηκαν στην παράγραφο 6.1.
- Μέσω των ερευνητικών εργαστηρίων το Τμήμα προσδοκά να αποτελέσει Πανεπιστημιακό Τμήμα αναφοράς σε θέματα Υγείας, Πρόληψης και Προαγωγής Υγείας, σχεδιασμού Υγείας, παρεμβάσεων στην Κοινότητα κ.ά. Το εγχείρημα αυτό βέβαια δεν είναι εύκολο δεδομένης της οικονομικής ύφεσης της χώρας μας, της έλλειψης πόρων και προσωπικού.
- Εάν αναλογιστεί κάποιος ότι το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου αποτελεί μόλις το δεύτερο, στην Ελλάδα, Τμήμα Νοσηλευτικής πανεπιστημιακού επιπέδου, η συνεισφορά του στην εθνική και περιφερειακή ανάπτυξη, μέσα από την παραγωγή επιστημόνων νοσηλευτών, είναι σημαντικότατη. Η άποψη αυτή ενισχύεται από πλήθος μελετών, που έχουν εκπονηθεί κατά τις τελευταίες δεκαετίες σε όλες τις αναπτυγμένες χώρες της Βόρειας Αμερικής και της Δυτικής Ευρώπης και αποδεικνύουν τόσο την ισχυρή θετική συσχέτιση της νοσηλευτικής διάγνωσης με τη μέση διάρκεια νοσηλείας (ΜΔΝ) όσο και της ποιότητας της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας με τη μείωση του κόστους νοσηλείας.
- Όσον αφορά στην τοπική ανάπτυξη, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα και συνυπολογιζόμενης της οικονομικής τόνωσης της περιοχής από τη διαμονή μεγάλου αριθμού φοιτητών και διδασκόντων στην πόλη της Σπάρτης, αυτή κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική.

7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

• Πώς κρίνετε τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

Η στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος καθορίζεται από την αποστολή του, έτσι όπως αυτή έχει διατυπωθεί κατά την ίδρυσή του από την Πολιτεία. Σύμφωνα με αυτήν, το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου έχει ως αποστολή:

- *«Την καλλιέργεια και προαγωγή της γνώσης παροχής νοσηλευτικών υπηρεσιών και την παροχή στους φοιτητές των απαραίτητων εφοδίων που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία*
- *Την οργάνωση μεταπτυχιακών σπουδών, που οδηγούν στην κατάρτιση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος*
- *Τη συμβολή στην ανάπτυξη των σπουδών της επιστήμης σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις της υψηλής ποιότητας παροχής νοσηλευτικών υπηρεσιών και τη χρήση νέων τεχνολογιών.»*

Η υλοποίηση των παραπάνω πραγματοποιείται μέσω των ακόλουθων δράσεων:

- Διαρκώς βελτιούμενο πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών: Γίνεται συνεχής προσπάθεια ενσωμάτωσης της νέας παραγόμενης γνώσης στο πρόγραμμα σπουδών.
- Έρευνα: Μέσα από τη λειτουργία ερευνητικών εργαστηρίων, την αναζήτηση χρηματοδοτήσεων για την εκπόνηση ερευνητικών προγραμμάτων, τον εμπλουτισμό της Βιβλιοθήκης του Τμήματος με σύγχρονα βιβλία και επιστημονικά περιοδικά και την εμπλοκή των φοιτητών στις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος-παράλληλα με τις εκπαιδευτικές τους υποχρεώσεις- γίνεται έντονη προσπάθεια προαγωγής της έρευνας.
- Αν και σχετικά νεαρό το Τμήμα, η παραγωγή του ερευνητικού έργου είναι δυσανάλογα μεγάλη. Εργασίες των μελών ΔΕΠ καθώς και των φοιτητών τους έχουν δημοσιευθεί σε έγκριτα ξενόγλωσσα και ελληνικά περιοδικά, σε πρακτικά διεθνών συνεδρίων κλπ και έχουν τύχει διεθνούς αναγνώρισεως με πολλές ετεροαναφορές και έχουν βραβευθεί. Με ανάλογους ρυθμούς αναπτύσσεται η δραστηριότητα του Τμήματος στην προαγωγή της έρευνας, σε ό,τι αφορά στην τρέχουσα πραγματοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων επιδοτούμενων από

την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΣΠΑ κά), όπου οι καθηγητές συμμετέχουν είτε ως επιστημονικά υπεύθυνοι είτε ως μέλη των ερευνητικών ομάδων.

- Υλοποιούνται σημαντικές διδακτορικές διατριβές που τα αποτελέσματά τους δημοσιεύονται σε έγκριτα διεθνή και ελληνικά περιοδικά, ανακοινώνονται σε διεθνή και ελληνικά συνέδρια και έχουν βραβευθεί.
- Επίσης, μέσω του ΠΜΣ έχουν εκπονηθεί πολλές ερευνητικές μελέτες σε γνωστικά πεδία συναφή με τη φιλοσοφία και τις κατευθύνσεις του ΠΜΣ, οι οποίες και έχουν δημοσιευθεί σε έγκριτα περιοδικά, σε βιβλία και έχουν ανακοινωθεί σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια και έχουν βραβευθεί.
- Παρά την έλλειψη οργανωμένης πολιτικής και χρηματοδότησης σε θέματα έρευνας οι καθηγητές έχουν να επιδείξουν σημαντική ερευνητική δραστηριότητα. Εκτός των αυτοτελών ερευνητικών προγραμμάτων που αναπτύσσονται από τους καθηγητές του Τμήματος (π.χ. σε επίπεδο βασικής έρευνας, κλινικής έρευνας, διαχείρισης ανθρωπίνων πόρων, επιδημιολογίας, πρόληψης κλπ) υπάρχουν και συνεργασίες των καθηγητών σε ατομικό επίπεδο με άλλα Τμήματα άλλων Πανεπιστημίων, που έχουν οργανωμένες και χρηματοδοτούμενες ερευνητικές δομές.
- Με δεδομένη την έλλειψη οργανωμένης (θεσμοθετημένης και χρηματοδοτούμενης) ερευνητικής στρατηγικής, αυτή η δραστηριότητα κρίνεται ως σημαντική και μπορεί να επεκταθεί αν ενταχθεί σε ένα πλαίσιο ενθάρρυνσης και υποστήριξης από μέρους του Ιδρύματος.
- Η σύνδεση του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών με τον ερευνητικό σχεδιασμό του Τμήματος θα μπορούσε να ενισχυθεί μέσω:
  - ✓ Συνεργασιών με το ομοειδές τμήμα του ΕΚΠΑ και με συναφή τμήματα επιστημών υγείας Πανεπιστημίων & ΤΕΙ, στην Ελλάδα και διεθνώς.
  - ✓ Με τη λειτουργία θεσμοθετημένων εργαστηρίων και κλινικών. Ήδη έχουν θεσμοθετηθεί τέσσερα Ερευνητικά Εργαστήρια, το Εργαστήριο Νοσηλευτικών Εφαρμογών «Nursing Research and Practice Laboratory» (ΦΕΚ 1911/8.9.2015, Τεύχος Β'), το Εργαστήριο Φυσιολογίας-Φαρμακολογίας «Laboratory of Physiology and Pharmacology» (ΦΕΚ1980/14.9.2015, Τεύχος Β'), το Εργαστήριο Επιδημιολογίας και Πρόληψης Νοσημάτων και Αιμοσφαιρινοπαθειών (ΦΕΚ 297/12.2.2016, Τεύχος Β) και το Εργαστήριο Βιολογίας – Βιοχημείας (ΦΕΚ 297/12.2.2016, Τεύχος Β).
  - ✓ Με την ανάπτυξη μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών με προσανατολισμό στη νοσηλευτική επιστήμη σε συνδυασμό με τις βασικές επιστήμες και τις εφαρμογές της πληροφορικής της υγείας.
  - ✓ Με την εκπόνηση ποιοτικών μελετών (προτάθηκε και από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης).

- **Πώς κρίνετε τη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;**

Ο μικρός αριθμός των υπηρετούντων μελών ΔΕΠ καθιστά δυσχερή τη χάραξη μιας σαφούς διαδικασίας διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος. Τα παραπάνω καθιστούν ως πρώτη προτεραιότητα του Τμήματος την στελέχωσή του με επαρκή αριθμό μελών ΔΕΠ. Μέχρι την ολοκλήρωση του παρόντος σχεδίου γίνεται προσπάθεια αντιμετώπισης προβλημάτων αλλά και χάραξης κοινής πολιτικής μέσα από τις συχνές συναντήσεις όλων των διδασκόντων.

8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

8.1 Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;

Όσον αφορά στη Γραμματεία του Τμήματος, το κύριο χαρακτηριστικό της είναι η ελλιπής στελέχωσή της. Μετά την απομάκρυνση των επί συμβάσει εργαζομένων σε αυτήν απέμεινε μόλις ένα (1) άτομο σε αυτήν. Οφείλουμε βέβαια να αναγνωρίσουμε τον υπερβάλλοντα ζήλο και τον αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο εργασίας της προϊσταμένης της Γραμματείας. Όσον αφορά στο τεχνικό προσωπικό, με εξαίρεση τον τεχνικό των Η/Υ, δεν υπάρχει. Η τεχνική υποστήριξη από τους τεχνικούς του Πανεπιστημίου, λόγω του ότι η έδρα τους είναι στην Τρίπολη, παρουσιάζει σχετικά προβλήματα, κυρίως ως προς το χρόνο αντιμετώπισης των

διαφόρων προβλημάτων, που προκύπτουν (τα οποία ευτυχώς είναι περιορισμένα λόγω της νεότητας των κτηριακών υποδομών).

Τα άλλα δύο μέλη ΕΤΕΠ, που εργάζονται στο Τμήμα, συνεισφέρουν σημαντικά στην οργάνωση των εργαστηρίων και στην υποβοήθηση του έργου και των δραστηριοτήτων του τμήματος, την καθοδήγηση και στήριξη των φοιτητών.

8.2 Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;

Κατά τη διάρκεια του υπό αξιολόγηση έτους, το Τμήμα συνέχισε την προσπάθειά του προκειμένου να υπάρξει περαιτέρω βελτίωση της διαβίωσης των φοιτητών στην πόλη της Σπάρτης, τόσο σε επίπεδο στέγασης όσο και σε επίπεδο σίτισης. Όσον αφορά στη σίτιση λειτουργεί πλέον ιδιαίτερος χώρος σίτισης των φοιτητών.

Μέσα στο πλαίσιο της προσπάθειας βελτίωσης της φοιτητικής μέριμνας είναι και η παροχή δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για όσους εκ των φοιτητών δεν την διαθέτουν ως άμεσοι ή έμμεσοι ασφαλισμένοι.

Προς την ίδια κατεύθυνση κινήθηκε και η χορήγηση υποτροφιών σε αποφοίτους του Τμήματός μας οι οποίοι αποφάσισαν τη συνέχιση των σπουδών τους και επελέγησαν για την παρακολούθηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη «Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων».

8.3 Πώς κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;

Η αποπεράτωση του νέου κτηρίου επί των οδών Ευσταθίου και Σταματικής Βαλιώτη και Πλαταιών υπήρξε καθοριστική για τη λειτουργία του Τμήματός μας. Οι σύγχρονες αίθουσες διδασκαλίας, το Αμφιθέτρο, τα εργαστήρια, η βιβλιοθήκη, τα γραφεία διδασκόντων, οι άνετοι χώροι της Γραμματείας, οι άνετοι κοινόχρηστοι χώροι, καθώς και οι αποθηκευτικοί χώροι σε συνδυασμό με τις υποδομές, που έχουν ευγενώς παραχωρηθεί από τη Διοίκηση του Γενικού Νοσοκομείου Λακωνίας (Ν.Μ. Σπάρτης) στο κτηριακό συγκρότημα του Νοσοκομείου, έχουν καταστήσει τη διενέργεια τόσο των εκπαιδευτικών (διδασκαλία, βιβλιοθήκη, αναγνωστήριο) όσο και ερευνητικών δραστηριοτήτων (εργαστήρια) πολύ άνετη.

8.4 Πώς κρίνετε το βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);

Εξαιρώντας την αξιοποίηση του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων (e-class) από το διδακτικό προσωπικό, από τη Γραμματεία του Τμήματος χρησιμοποιείται ηλεκτρονικό πρωτόκολλο και ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης των αρχείων που αφορούν στους φοιτητές (δηλώσεις μαθημάτων, ανακοινώσεις βαθμολογιών, καταστάσεις φοιτητών ανά εξάμηνο κλπ). Ανάλογες ηλεκτρονικές εφαρμογές χρησιμοποιούνται και από τη Γραμματεία του ΠΜΣ. Επίσης, χρησιμοποιείται το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) για την ενημέρωση και επικοινωνία μελών ΔΕΠ, διδασκόντων και προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών.

Τέλος, υπάρχει ιστοσελίδα του Τμήματος, στην οποία αναφέρονται γενικά στοιχεία και πληροφορίες περί το Τμήμα, αναλυτικά βιογραφικά σημειώματα των μελών ΔΕΠ (στην Ελληνική και Αγγλική), πληροφορίες σχετικά με το προπτυχιακό και μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, πληροφορίες περί τα ερευνητικά εργαστήρια που λειτουργούν στο Τμήμα, διάφορες εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα, ανακοινώσεις προς τους φοιτητές, ηλεκτρονική επικοινωνία με τις Γραμματείες του Τμήματος και του ΠΜΣ, e-mail με τις προαναφερόμενες γραμματείες, εφαρμογές e-class και πληροφορίες σχετικά με τα προγράμματα ERASMUS και ERASMUS MONDUS. Υπεύθυνοι για την ενημέρωση της ιστοσελίδας του Τμήματος είναι το μέλος ΔΕΠ για την Πληροφορική της Υγείας, συνεπικουρούμενο από τον τεχνικό των Η/Υ.

8.5 Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;

Οι άνετες κτηριακές κυρίως υποδομές επιτρέπουν πλέον την ορθολογική χρήση τους, η οποία προκύπτει από την κατάρτιση και εφαρμογή προγράμματος. Το πρόγραμμα

αναπτύσσεται μέσα από τη συνεργασία των μελών ΔΕΠ και του υπόλοιπου διδακτικού προσωπικού σε συνεργασία με το διοικητικό και τεχνικό προσωπικό, το οποίο έχει τη μέριμνα της φύλαξης και της διατήρησης των χώρων καθαρών. Αντίστοιχες διαδικασίες ακολουθούνται και για τη χρήση του εξοπλισμού.

8.6 Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;

Η οποιαδήποτε δαπάνη σε επίπεδο τακτικού προϋπολογισμού απαιτεί απόφαση των συλλογικών οργάνων (Κοσμητεία) κατόπιν σχετικού αιτήματος του Τμήματος. Η αυτονόμηση του Τμήματος έγινε πολύ πρόσφατα, λίγο πριν από τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους. Το γεγονός αυτό καθιστά δεδομένη την εμπλοκή όλων των μελών του Τμήματος στα συλλογικά όργανα αυτού (Γενική Συνέλευση Τμήματος, ΓΣΕΣ)

Επίσης, όσον αφορά στην οικονομική λειτουργία του ΠΜΣ, που υπάρχουν ίδια έσοδα (από την καταβολή διδάκτρων των μεταπτυχιακών φοιτητών) υπάρχει προϋπολογιστική και διαχειριστική διαδικασία, οι οποίες εγκρίνονται από τα συλλογικά όργανα.

Και στις δύο περιπτώσεις η χρηματο-οικονομική διαχείριση γίνεται βάσει των προβλεπομένων από τους σχετικούς νόμους.

9. Συμπεράσματα

9.1 Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα είναι η βραδεία υλοποίηση όλων των αναπτυξιακών αποφάσεων των συλλογικών οργάνων του Τμήματος, η οποία αποδίδεται, κατά κύριο λόγο, στην αυξημένη γραφειοκρατία που επιβάλλει το θεσμικό πλαίσιο. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα:

- το μικρό αριθμό μελών ΔΕΠ και ΕΔΙΠ,
- τη βραδεία εισροή χρηματοδοτήσεων, που να αφορούν στην εκπόνηση ερευνητικών προγραμμάτων.

Τα προβλήματα αυτά οξύνονται από την υφιστάμενη οικονομική κρίση. Η επιμονή και υπομονή όμως του υπάρχοντος ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί το βασικό κινητήριο παράγοντα προκειμένου να αντιμετωπιστούν -ή έστω να μετριαστεί η ένταση- των προκυπτόντων προβλημάτων.

9.2 Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;

Έχοντας διανύσει μια μικρή πορεία μέσα στον χρόνο από την ίδρυσή του το Τμήμα Νοσηλευτικής σήμερα αποτελεί Τμήμα με ιδιαίτερη προτίμηση μέσα στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, όπως αυτή αποτυπώνεται από τις βάσεις εισαγωγής και τον αριθμό εισακτέων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Η διαδρομή του Τμήματος με τη συστηματική προσπάθεια των μελών του, κάτω από αντίξοες ακαδημαϊκές συνθήκες είναι ανοδική, γεγονός που επιβεβαιώνεται από την έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης κατά το 2013.

Το πλέον θετικό σημείο του Τμήματος είναι το ό,τι μαζί με το αντίστοιχο Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών συναποτελούν τα μοναδικά στην ελληνική επικράτεια Τμήματα «παραγωγής» επιστημόνων νοσηλευτών. Με δεδομένη την έλλειψη καλά καταρτισμένων νοσηλευτών (ως προς τις ανάγκες, που γεννούν οι ήδη αναπτυγμένες υπηρεσίες υγείας στη χώρα μας) αλλά και ο κεντρικός και συνεχώς αναβαθμιζόμενος ρόλος του επιστήμονα νοσηλευτή σε όλα τα σύγχρονα συστήματα υγείας των ανεπτυγμένων κρατών της υφελίου, κρίνεται κομβικής και στρατηγικής σημασίας όχι απλά η συνέχιση λειτουργίας του Τμήματος αλλά και η -κατ'εξάιρεση- ενδυνάμωσή του, κυρίως σε ανθρώπινο δυναμικό.

Σημαντικό αρνητικό σημείο σύμφωνα και με την προαναφερόμενη Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης είναι η μικρή αναλογία ασθενών του ΓΝ Λακανίας ανά φοιτητή του Τμήματός μας. Επιπλέον η σημαντικό αρνητικό σημείο αποτελεί η ταυτόχρονη συνύπαρξη των δύο Πανεπιστημιακών Τμημάτων Νοσηλευτικής με τα αντίστοιχα Τμήματα στα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ) παρόλο που όλοι οι σχετικοί διεθνείς οργανισμοί, οι αρμόδιοι επιστημονικοί φορείς, οι διεθνείς, ευρωπαϊκές και εθνικές επαγγελματικές ενώσεις προτείνουν ως ελάχιστο προσόν για την άσκηση της νοσηλευτικής το πανεπιστημιακό πτυχίο και αναγνωρίζουν την αυτονομία της Νοσηλευτικής Επιστήμης και την αναγκαιότητα της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης.

Η άποψη του Τμήματός μας είναι να υπάρχει Ενιαία Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση και θεωρούμε ότι μπορούμε να στηρίξουμε κάθε προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση στο πλαίσιο, που θα καθορισθεί από την Πολιτεία.

10.1 Περιγράψτε το βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

Οι απαιτούμενες δράσεις συνοψίζονται στα ακόλουθα: Πρόσληψη μελών ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και Διοικητικού Προσωπικού, ενδυνάμωση της κλινικής άσκησης των φοιτητών, περαιτέρω προώθηση του προγράμματος Erasmus, ίδρυση αμιγώς νοσηλευτικών ΠΜΣ, προσέλκυση χρηματοδότησης και διεξαγωγή ποιοτικών μελετών.

10.2 Περιγράψτε το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

Οι απαιτούμενες δράσεις συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- ✓ Περαιτέρω προώθηση προγραμμάτων Διά Βίου Εκπαίδευσης, και
- ✓ Ενίσχυση διεθνών συνεργασιών και διεύρυνση των συνεργασιών με άλλα Πανεπιστήμια του εξωτερικού.

10.3 Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.

- Την άμεση προώθηση των αιτημάτων του Τμήματος, που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία της Πολιτείας, όπως είναι η ίδρυση κλινικών και η πρόσληψη ανθρώπινου δυναμικού (ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και Διοικητικό Προσωπικό).
- Την στήριξη της στη βελτίωση της φοιτητικής μέριμνας (λόγω οικονομικής κρίσης), στο βαθμό, που εξαρτάται από αυτήν.
- Τη μείωση της γραφειοκρατίας στο βαθμό, που αυτό επαφίεται στη δικαιοδοσία της.
- Την υποστήριξη των διεθνών συνεργασιών και περαιτέρω σύναψη συνεργασιών και με άλλα πανεπιστήμια και κέντρα του εξωτερικού, και
- Την ενίσχυση της συμμετοχής σε ευρωπαϊκά προγράμματα.

10.4 Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία.

- Η αποσαφήνιση των θέσεων της σχετικά με την εκπαίδευση των νοσηλευτών δεδομένου ότι η εξέλιξη της Νοσηλευτικής επιστήμης, η εξέλιξη της τεχνολογίας, το ευρωπαϊκό καθεστώς στα κράτη – μέλη με την ενιαία Πανεπιστημιακή Νοσηλευτική εκπαίδευση (πλην της Γερμανίας και Αυστρίας), η δήλωση του ενιαίου τίτλου Νοσηλευτή στην Ευρωπαϊκή Ένωση με το άρθρο 5 του Ν.1579/85 και η ψήφιση του Νόμου 3204/2003 περί άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος και οι βασικές τομεακές Κοινοτικές Οδηγίες (77/451, 77/452, 77/453 Ε.Ο.Κ.), επιβάλλουν την ανάπτυξη της Ενιαίας Πανεπιστημιακής Νοσηλευτικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, και
- Η κατ' εξαίρεση πρόσληψη ανθρώπινου δυναμικού (ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και Διοικητικό Προσωπικό), λόγω της μεγάλης αναλογίας φοιτητών ανά μέλος ΔΕΠ.

Πίνακες

- Πίνακας 1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος
- Πίνακας 2. Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών
- Πίνακας 3. Εξέλιξη του αριθμού των νέο-εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος
- Πίνακας 4. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΜΣ)
- Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων* του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών
- Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών
- Πίνακας 7. Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και διάρκεια σπουδών
- Πίνακας 8. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών
- Πίνακας 9. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών
- Πίνακας 10. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών
- Πίνακας 11. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών
- Πίνακας 12.1 Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2012-13)¹
- Πίνακας 12.2. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2012-13)
- Πίνακας 13.1 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. Έτος 2012-13)
- Πίνακας 14. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών
- Πίνακας 15α. Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ του Τμήματος
- Πίνακας 15β. Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων των Διδασκόντων στο ΠΜΣ του Τμήματος
- Πίνακας 16α. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου των Μελών ΔΕΠ του Τμήματος
- Πίνακας 16β. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου των Διδασκόντων στο ΠΜΣ του Τμήματος
- Πίνακας 17α. Διεθνής Ερευνητική/Ακαδημαϊκή Παρουσία Τμήματος (Μέλη ΔΕΠ)
- Πίνακας 17β. Διεθνής Ερευνητική/Ακαδημαϊκή Παρουσία (Διδάσκοντες στο ΠΜΣ του Τμήματος)

<i>Σχετικός πίνακας</i>	<i>Ακαδημαϊκό έτος</i>	<i>Τρέχον έτος (T)*</i>	<i>T-1</i>	<i>T-2</i>	<i>T-3</i>	<i>T-4</i>	<i>T-5</i>
# 1	Συνολικός αριθμός μελών ΔΕΠ	12	11	11	8	8	7
# 1	Λοιπό προσωπικό	4	5	4	4	4	4
# 2	Συνολικός αριθμός προπτυχιακών φοιτητών σε κανονικά έτη φοίτησης (ν + 2)	448	416	444	341	277	235
# 3	Προσφερόμενες από το Τμήμα θέσεις στις πανελλαδικές	140	200	130	120	115	120
# 3	Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	140	217	146	139	114	124
# 7	Αριθμός αποφοίτων	62	74	46	40	35	33
# 6	Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	7,54	7,75	7,66	7,09	6,53	7,80
# 4	Προσφερόμενες από το Τμήμα Θέσεις ΠΜΣ	40	40	40	40	40	40
# 4	Αριθμός αιτήσεων για ΠΜΣ	41	41	39	64	122	44
# 12.1	Συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου	49	49	54	58	62	61
# 12.1	Σύνολο υποχρεωτικών μαθημάτων (Υ)	44	44	42	42	46	45
# 12.1	Συνολικός αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής	38	37	41	40	40	28
# 15	Συνολικός αριθμός δημοσιεύσεων ΔΕΠ	113	188	229	179	154	123

# 16	Αναγνώριση ερευνητικού έργου (σύνολο)	518	280	157	149	117	136
# 17	Διεθνείς συμμετοχές	20	19	17	11	9	7

Πίνακας 1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		Τρέχον έτος*		Προηγ. Έτος		Τρέχον έτος – 2		Τρέχον έτος – 3		Τρέχον έτος – 4		Τρέχον έτος – 5	
		A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ
Καθηγητές	Σύνολο		1										
	Από εξέλιξη												
	Νέες προσλήψεις		1										
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	1	2	1	2	1	2		1		1		1
	Από εξέλιξη	1	2			1	1						
	Νέες προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο	2	3	2	3	3	2	3	3	1	1	1	
	Από εξέλιξη	2	3			1		2	2				
	Νέες προσλήψεις												
	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Λέκτορες	Σύνολο	2	1	2	1	2	1		1	2	3	2	2
	Νέες προσλήψεις	2	1			2	1				1		

	Συνταξιοδοτήσεις												
	Παραιτήσεις												
Μέλη ΕΕΠ	Σύνολο												
Μέλη ΕΔΙΠ	Σύνολο	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Μέλη ΕΤΕΠ	Σύνολο	1	2	1	2		2	1	1	1	1	1	1
Διδάσκοντες επί συμβάσει**	Σύνολο			6	3	0	0	13	11	15	9	15	9
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο		1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Αναφέρεται σε αριθμό συμβάσεων - όχι διδασκόντων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει δύο συμβάσεις, χειμερινή και εαρινή, τότε μετρώνται δύο συμβάσεις).

A: Άρρενες, Θ: Θήλεις

Πίνακας 2. Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	Τρέχον έτος 2015-2016	Προηγ. έτος 2014-2015	Τρέχον Έτος -2 2013-2014	Τρέχον Έτος -3 2012-2013	Τρέχον Έτος -4 2011-2012	Τρέχον έτος - 5 2010-2011	Τρέχον έτος - 6 2009-2010	Τρέχον έτος - 7 2008-2009
Προπτυχιακοί	567	443	431	358	291	317	265	251
Μεταπτυχιακοί (ΜΔΕ)	115	30	32	38	41	33	41	
Διδακτορικοί	29	32	36	20	19	10	9	9

Πίνακας 3. Εξέλιξη του αριθμού των νέο-εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

Εισαχθέντες με:	Τρέχον έτος 2015-2016	Προηγ. έτος 2014-2015	Τρέχον Έτος -2 2013-2014	Τρέχον Έτος -3 2012-2013	Τρέχον Έτος -4 2011-2012	Τρέχον έτος - 5 2010-2011	Τρέχον έτος - 6 2009-2010	Τρέχον έτος - 7 2008-2009

Εισαγωγικές εξετάσεις	150	309	157	159	104	115	100	94
Μετεγγραφές (εισορές προς το Τμήμα)	0	0	0	0	-	-	-	-
Μετεγγραφές (εκροές προς άλλα Τμήματα)¹	33	116	7		-	55	42	62
Κατατακτήριες εξετάσεις (Πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ)	0	3	4	6	5	6	3	5
Άλλες κατηγορίες	6	28	17	2	6	9	6	5
Σύνολο¹⁶	124	342	178	167	115	75	67	42
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	1	2	1	2	17	13	15	15

– ** Προσοχή: ο αριθμός των εκροών πρέπει να αφαιρεθεί κατά τον υπολογισμό του Συνόλου.

Πίνακας 4. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΜΣ)

Τίτλος ΠΜΣ: «ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ.» Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες): 24

	Τρέχον έτος 2015-2016	Προηγ. έτος 2014-2015	Τρέχον Έτος -2 2013-2014	Τρέχον Έτος -3 2012-2013	Τρέχον Έτος -4 2011-2012	Τρέχον έτος - 5 2010-2011	Τρέχον έτος - 6 2009-2010	Τρέχον έτος - 7 2008-2009	Τρέχον έτος 2015-2016
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	41	41	39	64	122	44	71		
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	15	7	4	8	22	9	8		
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	26	34	35	56	100	35	63		
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	40	40	40	40	40	40	40		
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	23	30	32	38	41	33	41		
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	23	38	38	21	0	0	0		
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	1	0	0	0	0	0	0		

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων* του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

	Τρέχον έτος 2015-2016	Προηγ. έτος 2014-2015	Τρέχον Έτος -2 2013-2014	Τρέχον Έτος -3 2012-2013	Τρέχον Έτος - 4 2011-2012	Τρέχον έτος - 5 2010-2011	Τρέχον έτος - 6 2009-2010	Τρέχον έτος - 7 2008-2009
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	3	32	36	20	19	10	-	9

(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	1						-	-	-
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	2	32	36	20	19	10	-	-	9
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων							-	-	-
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων υποψηφίων	29	32	36	20	19	10	9	9	9
Απόφοιτοι	6	6	2			-	-	-	-
Μέση διάρκεια σπουδών αποφοίτων			-			-	-	-	-

* Απόφοιτοι = Αριθμός Διδακτόρων που ανακηρύχθηκαν στο έτος, που αφορά η στήλη.

** Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
Τρέχον έτος - 6 2009-2010	33		1(3%)	26 (78,8%)	6(18,2%)	7,97
Τρέχον έτος - 5 2010-2011	43	-		35(81,4%)	8(18,6%)	8,01
Τρέχον έτος - 4 2011-2012	39		7(18,42%)	31(81,5%)	-	7,55

Τρέχον έτος – 3 2012-2013	45	0	10 (22,22%)	33(73,33%)	2(4,44%)	7.50
Τρέχον έτος – 2 2013-2014	41	0	8 (19,51%)	32 (78,05%)	1 (2,43%)	7,73
Προηγ. Έτος 2014-2015	60		9 (15%)	44 (73,33%)	7 (11,666%)	7,64
Τρέχον έτος 2015-2016	62		8 (12,90%)	45 (72,58)	9 (12,16)	7,67
Σύνολο						

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.
Επεξήγηση: Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 26 (=15%)].

Πίνακας 7. Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Έτος αποφοίτησης	Αποφοιτήσαντες Διάρκεια Σπουδών (σε έτη)								Δεν έχουν αποφοιτήσει (καθυστερούντες)	Σύνολο
	K ²	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	K+6	K+6 και πλέον		
Τρέχον έτος – 6	27	14							21	41

² Όπου K = Κανονική διάρκεια σπουδών (σε έτη) στο Τμήμα (π.χ. αν η κανονική διάρκεια σπουδών είναι 4 έτη, τότε K=4 έτη, K+1=5 έτη, K+2=6 έτη,..., K+6=10 έτη).

Τρέχον έτος – 5	19	14							32	33
Τρέχον έτος – 4	11	23		1					45	35
Τρέχον έτος – 3	9	26	4	1					69	40
Τρέχον έτος – 2	13	28	5						55	46
Προηγ. έτος	20	43	9	1		1			50	74
Τρέχον έτος*	12	38	11	1					33	62

*Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση.

Πίνακας 8. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (σε μήνες)**			
		6	12	24	Μη ενταχθέντες - συνέχεια σπουδών
Τρέχον έτος - 5					
Τρέχον έτος - 4					
Τρέχον έτος - 3					
Τρέχον έτος - 2					
Προηγ. έτος					
Τρέχον έτος*					
Σύνολο					

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Οι στήλες συμπληρώνονται με το πλήθος των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, των οποίων η επαγγελματική ένταξη πραγματοποιήθηκε εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος μετά την αποφοίτησή τους.

Πίνακας 9. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών

		Τρέχον έτος*	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος - 2	Τρέχον έτος - 3	Τρέχον έτος - 4	Τρέχον έτος - 5	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Σύνολο								

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών.

Πίνακας 10. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων ΠΜΣ	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (σε μήνες)**			
		6	12	24	Μη ενταχθέντες – συνέχεια σπουδών
Τρέχον έτος - 5					
Τρέχον έτος - 4					
Τρέχον έτος - 3					
Τρέχον έτος - 2					
Προηγ. έτος					
Τρέχον έτος*					
<i>Σύνολο</i>					

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Οι στήλες συμπληρώνονται με το πλήθος των αποφοίτων ΠΜΣ, των οποίων η επαγγελματική ένταξη πραγματοποιήθηκε εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος μετά την αποφοίτησή τους.

Πίνακας 11. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

		2015-16	2014-15	2013-14	2012-13	2011-12	2010-11	2009-10	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**							
		Άλλα							
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**							
		Άλλα							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού								
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**							
		Άλλα							
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού		10	7	3	5	5	7	5
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	1						
		Άλλα							
Σύνολο			11	7	3	5	5	7	5
									43

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών.

Πίνακας 12.1 Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2015-16)¹

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Ή ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛ/ΛΗ ΒΙΒΛ	ΕΞ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡ	ΧΡΗΣΗ ΜΕΣ	ΕΠΑΡΚΕΙΑ
1	ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι	ΥΠ088	4	1	4	5	Υ	ΝΑΙ	1	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	ΥΠ010	4		4	4	Υ	ΝΑΙ	1	-		
3	ΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ090	5	2	5	4	Υ	ΝΑΙ	1	-		
4	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ005	4		4	4	Υ	ΝΑΙ	1	-		
5	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	ΥΠ044	4	2	4	4	Υ	ΝΑΙ	1	-		

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Ή ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛ/ΛΗ ΒΙΒΛ	ΕΞ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡ	ΧΡΗΣΗ ΜΕΣ	ΕΠΑΡΚΕΙΑ
	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ	ΥΠ 007	4	2	4	5	Υ	ΝΑΙ	2	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΥΠ011	7	4	6	6	Υ	ΝΑΙ	2	-		
	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	ΥΠ054	4	2	4	4	Υ	ΝΑΙ	2	-		
	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ017	4	2	4	4	Υ	ΝΑΙ	2	-		
	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	ΥΠ002	4	1	4	4	Υ	ΝΑΙ	2	-		
	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ069	4	4	4	4	Υ	ΝΑΙ	2			
	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ											
	ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ	ΕΠ013	3		2	3	ΕΠ	ΝΑΙ	2			

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΕΠ064	3	2	3	3	ΕΠ	ΝΑΙ	2			
ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	ΕΠ004	3	1	3	3	ΕΠ	ΝΑΙ	2			

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛ/ΛΗ ΒΙΒΛ	ΕΞ ΣΠΟΥΔΩΝ
1	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ014	5	2	5	4	Υ	ΝΑΙ	3
2	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ015	6		6	6	Υ	ΝΑΙ	3
3	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΥΠ008	4	1	4	4	Υ	ΝΑΙ	3
4	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	ΥΠ018	7		6	6	Υ	ΝΑΙ	3
5	ΑΓΓΛΙΚΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ) ΙΙ	ΥΠ013	3		3	3	Υ	ΝΑΙ	3
6	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ045	4		4	3	Υ		3
	ΕΠΙΛΟΓΗ								
1	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ	ΕΠ011	3	1	3	3	ΕΠ		3
2	ΚΛΙΝΙΚΗ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑ	ΕΠ055	3	1	3	3	ΕΠ		3
3	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΕΠ018	3	1	3	3	ΕΠ		3
4	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΕΠ058	3	2	3	3	ΕΠ		3

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Ή ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛ/ΛΗ ΒΙΒΛ	ΕΞ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡ	ΧΡΗΣΗ ΜΕΣ	ΕΠΑΡΚΕΙΑ
1	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ016	3		3	3	Υ	ΝΑΙ	4	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	ΠΡΟΛΗΨΗ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	ΥΠ019	3		3	3	Υ	ΝΑΙ	4	-		
3	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	ΥΠ060	4	2	4	4	Υ	ΝΑΙ	4	-		

4	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ009	4		4	4	Υ	ΝΑΙ	4	-		
5	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ029	3		3	4	Υ	ΝΑΙ	4	-		
6	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ057	3		3	4	Υ	ΝΑΙ	4			
	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ											
	ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	ΕΠ066	3	1	3	3	ΕΠ		4			
	ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΕΠ024	3	1	3	3	ΕΠ		4			
	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	ΕΠ017	3	1	3	3	ΕΠ		4			
	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ	ΕΠ067	3	1	3	3	ΕΠ		4			

**Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ
(ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014)**

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Ή ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛ/ΛΗ ΒΙΒΛ	ΕΞ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡ	ΧΡΗΣΗ ΜΕΣ	ΕΠΑΡΚΕΙΑ
1	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΥΠ028	6	3	6	6	Υ	ΝΑΙ	5	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	ΥΠ020	6	2	6	6	Υ	ΝΑΙ	5	-		
3	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι	ΥΠ022	6	3	6	6	Υ	ΝΑΙ	5	-		
4	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΥΠ026	7	4	6	6	Υ	ΝΑΙ	5	-		
1	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ											
	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ	ΕΠ068	3		3	2	ΕΠ		5			

2	ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΠ065	3		3	3	ΕΠ	5			
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ										
3	ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	ΕΠ053	3	2	3	3	ΕΠ	5			
4	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΠ020	3	1	3	3	ΕΠ	5			
5	ΠΕΡΙΕΓΧΕΙΡΗΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΕΠ069	3	1	3	3	ΕΠ	5			
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΕΠ062	3		3	4	ΕΠ	5			
6											

**ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ
(ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014)**

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Ή ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛ/ΛΗ ΒΙΒΛ	ΕΞ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡ	ΧΡΗΣΗ ΜΕΣ	ΕΠΑΡΚΕΙΑ
1	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	ΥΠ032	6	3	6	6	Υ	ΝΑΙ	6	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΥΠ025	6	2	6	6	Υ	ΝΑΙ	6	-		
3	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ	ΥΠ027	6	3	6	6	Υ	ΝΑΙ		-		
4	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	ΥΠ031	7	4	6	6	Υ	ΝΑΙ	6	-		
1	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ	ΕΠ028	3	1	3	2	ΕΠ		6			
	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ											
2	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΕΠ070	3	1	3	3	ΕΠ		6			
	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ											
3	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΕΠ019	3	1	3	3	ΕΠ		6			

	ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ										
4	ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΕΠ030	3	1	3	3	ΕΠ	6			
5	ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ	ΕΠ061	3		3	3	ΕΠ	6			
6	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΕΠ063	3		3	4	ΕΠ	6			
7αα	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΕΠ072				5	ΕΠ	6			

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ
(ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014)

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Ή ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛ/ΛΗ ΒΙΒΛ	ΕΞ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡ	ΧΡΗΣΗ ΜΕΣ	ΕΠΑΡΚΕΙΑ
1	ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ046	3	2	3	3	Υ	ΝΑΙ	7	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑΣ	ΥΠ047	3	2	3	3	Υ	ΝΑΙ	7	-		
3	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΥΠ036	4	2	4	4	Υ	ΝΑΙ	7	-		
4	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ042	5	3	5	5	Υ	ΝΑΙ	7	-		
5	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΥΠ070	4	2	4	4	Υ	ΝΑΙ	7	-		
6	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ058	4	2	4	4	Υ	ΝΑΙ	7			
7	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΥΠ030	4	2	4	4	Υ		7			
8	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ034	5	3	5	5	Υ		7			
1	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ	ΕΠ029	3		3	2	ΕΠ		7			

2	ΥΓΕΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ	ΕΠ056	3		3	2	ΕΠ	7			
3	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	ΕΠ057	3	1	3	3	ΕΠ	7			
4	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	ΕΠ048	3	1	3	3	ΕΠ	7			
5	ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΗ	ΕΠ071	3	1	3	3	ΕΠ	7			
6	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΕΠ062	3		3	4	ΕΠ	7			
7	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΕΠ072				5	ΕΠ	7			

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ
(ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014)

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ	ΚΩΔ.	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Ή ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛ/ΛΗ ΒΙΒΛ	ΕΞ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡ	ΧΡΗΣΗ ΜΕΣ	ΕΠΑΡΚΕΙΑ
1	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	ΥΠ053	6	2	6	6	Υ	ΝΑΙ	8	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ040	8	8	6	6	Υ	ΝΑΙ	8	-		
3	ΚΛΙΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ041	8	8	6	6	Υ	ΝΑΙ	8	-		
4	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ	ΥΠ059	4	2	4	4	Υ	ΝΑΙ	8	-		

5	ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ048	3		3	3	Υ	ΝΑΙ	8	-		
6	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ - ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΥΠ061	4		4	5	Υ	ΝΑΙ	8			
	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ											
1	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΠ049	3	1	3	3	ΕΠ		8			
2	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	ΕΠ051	3	2	3	3	ΕΠ		8			
3	ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΕΠ045	3	1	3	3	ΕΠ		8			
4	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ	ΕΠ033	3	2	3	3	ΕΠ		8			
5	ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ	ΕΠ027	3	2	3	3	ΕΠ		8			
6	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΕΠ063	3		3	4	ΕΠ		8			
7	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΕΠ072				5	ΕΠ		8			

α.α	Μάθημα ³	Κωδικός Μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης ⁴ ;	ECTS	Κατηγορία μαθήματος ⁵	Πολλαπλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο , 8 ^ο)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα ⁶	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ⁷)
-----	---------------------	-------------------	-------------------------------	---	------	----------------------------------	---------------------------------	---	--	-------------------------------	--

³ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξάμηνο)

⁴ Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε τον αριθμό των ωρών εργαστηρίου.

1 ^ο	ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι	ΥΠ001	4	1	5	Υ	NAI	1	-	NAI	NAI
1 ^ο	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	ΥΠ010	4	2	4	Υ	NAI	1	-	NAI	NAI
1 ^ο	ΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ003	5	2	4	Υ	NAI	1	-	NAI	NAI
1 ^ο	ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ	ΥΠ004	4	1	4	Υ	NAI	1	-	NAI	NAI
1 ^ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ005	4	2	4	Υ	NAI	1	-	NAI	NAI
1 ^ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	ΥΠ044	4	2	4	Υ	NAI	1	-	NAI	NAI
1 ^ο	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΕΠ059	3	0	2	Ε	NAI	1	-	NAI	NAI
1 ^ο	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΕΠ060	3	1	3	Ε	NAI	1	-	NAI	NAI
1 ^ο	ΑΓΓΛΙΚΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ) Ι	ΕΠ054	3	1	2	Ε	NAI	1	-	NAI	NAI
2 ^ο	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ	ΥΠ007	4	2	5	Υ	NAI	2	-	NAI	NAI
2 ^ο	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΥΠ011	7	4	6	Υ	NAI	2	-	NAI	NAI
2 ^ο	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	ΥΠ054	4	2	4	Υ	NAI	2	-	NAI	NAI
2 ^ο	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ017	4	2	4	Υ	NAI	2	-	NAI	NAI
2 ^ο	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	ΥΠ002	4	1	4	Υ	NAI	2	-	NAI	NAI
2 ^ο	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ069	4	0	4	Υ	NAI	2	-	NAI	NAI
2 ^ο	ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ	ΕΠ013	3	1	2	Ε	NAI	2	-	NAI	NAI
2 ^ο	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΕΠ064	3	2	3	Ε	NAI	2	-	NAI	NAI
2 ^ο	ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	ΕΠ004	3	1	3	Ε	NAI	2	-	NAI	NAI
3 ^ο	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ014	5	2	4	Υ	NAI	3	-	NAI	NAI
3 ^ο	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ015	6	4	6	Υ	NAI	3	-	NAI	NAI

⁵ Χρησιμοποιείστε τις ακόλουθες συντομογραφίες :

Υ = Υποχρεωτικό

Ε = κατ' επιλογήν

ΕΕ = Μάθημα ελεύθερης επιλογής

⁶ Σημειώστε τον/τους κωδικούς αριθμούς του/των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

⁷ Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

3 ^ο	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΥΠ008	4	1	4	Υ	NAI	3	-	NAI	NAI
3 ^ο	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	ΥΠ018	7	4	6	Υ	NAI	3	-	NAI	NAI
3 ^ο	ΑΓΓΛΙΚΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ) ΙΙ	ΥΠ013	3	1	3	Υ	NAI	3	-	NAI	NAI
3 ^ο	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ045	4	1	3	Υ	NAI	3	-	NAI	NAI
3 ^ο	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ	ΕΠ011	3	1	3	Ε	NAI	3	-	NAI	NAI
3 ^ο	ΚΛΙΝΙΚΗ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑ	ΕΠ055	3	1	3	Ε	NAI	3	-	NAI	NAI
3 ^ο	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΕΠ018	3	1	3	Ε	NAI	3	-	NAI	NAI
3 ^ο	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΕΠ058	3	2	3	Ε	NAI	3	-	NAI	NAI
4 ^ο	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ016	3	1	3	Υ	NAI	4	-	NAI	NAI
4 ^ο	ΠΡΟΛΗΨΗ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	ΥΠ019	3	1	3	Υ	NAI	4	-	NAI	NAI
4 ^ο	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	ΥΠ060	4	2	4	Υ	NAI	4	-	NAI	NAI
4 ^ο	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ009	4	1	4	Υ	NAI	4	-	NAI	NAI
4 ^ο	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ029	3	0	4	Υ	NAI	4	-	NAI	NAI
4 ^ο	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ057	3	0	4	Υ	NAI	4	-	NAI	NAI
4 ^ο	ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	ΕΠ066	3	1	3	Ε	NAI	4	-	NAI	NAI
4 ^ο	ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΕΠ024	3	1	3	Ε	NAI	4	-	NAI	NAI
4 ^ο	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	ΕΠ017	3	1	3	Ε	NAI	4	-	NAI	NAI
4 ^ο	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ	ΕΠ067	3	1	3	Ε	NAI	4	-	NAI	NAI
5 ^ο	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΥΠ028	6	3	6	Υ	NAI	5	-	NAI	NAI
5 ^ο	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	ΥΠ020	6	2	6	Υ	NAI	5	-	NAI	NAI
5 ^ο	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι	ΥΠ022	6	3	6	Υ	NAI	5	-	NAI	NAI
5 ^ο	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΥΠ026	7	4	6	Υ	NAI	5	-	NAI	NAI
5 ^ο	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΠ068	3	0	2	Ε	NAI	5	-	NAI	NAI
5 ^ο	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΕΠ065	3	1	3	Ε	NAI	5	-	NAI	NAI
5 ^ο	ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	ΕΠ053	3	2	3	Ε	NAI	5	-	NAI	NAI

5 ^ο	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΠ020	3	1	3	Ε	NAI	5	-	NAI	NAI
5 ^ο	ΠΕΡΙΕΓΧΕΙΡΗΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΕΠ069	3	1	3	Ε	NAI	5	-	NAI	NAI
5 ^ο	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ - ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ	ΕΠ042	3	1	3	Ε	NAI	5	-	NAI	NAI
5 ^ο	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΕΠ062	3	0	4	Ε	NAI	5	-	NAI	NAI
6 ^ο	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	ΥΠ032	6	3	6	Υ	NAI	6	-	NAI	NAI
6 ^ο	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΥΠ025	6	2	6	Υ	NAI	6	-	NAI	NAI
6 ^ο	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ	ΥΠ027	6	3	6	Υ	NAI	6	-	NAI	NAI
6 ^ο	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	ΥΠ031	7	4	6	Υ	NAI	6	-	NAI	NAI
6 ^ο	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΕΠ028	3	0	2	Ε	NAI	6	-	NAI	NAI
6 ^ο	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΕΠ070	3	1	3	Ε	NAI	6	-	NAI	NAI
6 ^ο	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΠ019	3	1	3	Ε	NAI	6	-	NAI	NAI
6 ^ο	ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΕΠ030	3	1	3	Ε	NAI	6	-	NAI	NAI
6 ^ο	ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ	ΕΠ061	3	1	3	Ε	NAI	6	-	NAI	NAI
6 ^ο	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΕΠ063	3	0	4	Ε	NAI	6	-	NAI	NAI
6 ^ο	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΕΠ072		0	5	Ε	NAI	6	-	NAI	NAI
7 ^ο	ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ046	3	2	3	Υ	NAI	7	-	NAI	NAI
7 ^ο	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑΣ	ΥΠ047	3	2	3	Υ	NAI	7	-	NAI	NAI
7 ^ο	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΥΠ036	4	2	4	Υ	NAI	7	-	NAI	NAI
7 ^ο	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ042	5	3	5	Υ	NAI	7	-	NAI	NAI
7 ^ο	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΥΠ070	4	2	4	Υ	NAI	7	-	NAI	NAI
7 ^ο	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ058	4	2	4	Υ	NAI	7	-	NAI	NAI
7 ^ο	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΥΠ030	4	2	4	Υ	NAI	7	-	NAI	NAI
7 ^ο	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ034	5	3	5	Υ	NAI	7	-	NAI	NAI
7 ^ο	ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ	ΕΠ029	3	2	2	Ε	NAI	7	-	NAI	NAI

7 ^ο	ΥΓΕΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ	ΕΠ056	3	1	2	Ε	ΝΑΙ	7	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7 ^ο	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	ΕΠ057	3	1	3	Ε	ΝΑΙ	7	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7 ^ο	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	ΕΠ048	3	1	3	Ε	ΝΑΙ	7	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7 ^ο	ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΗ	ΕΠ071	3	1	3	Ε	ΝΑΙ	7	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7 ^ο	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΕΠ062	3	0	4	Ε	ΝΑΙ	7	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7 ^ο	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΕΠ072		0	5	Ε	ΝΑΙ	7	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8 ^ο	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	ΥΠ053	6	3	6	Υ	ΝΑΙ	8	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8 ^ο	ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ040	8	8	6	Υ	ΝΑΙ	8	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8 ^ο	ΚΛΙΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ041	8	8	6	Υ	ΝΑΙ	8	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8 ^ο	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ	ΥΠ059	4	2	4	Υ	ΝΑΙ	8	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8 ^ο	ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ048	3	1	3	Υ	ΝΑΙ	8	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8 ^ο	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ - ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΥΠ061	4	3	5	Υ	ΝΑΙ	8	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8 ^ο	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑΣ	ΕΠ049	3	1	3	Ε	ΝΑΙ	8	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8 ^ο	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	ΕΠ051	3	2	3	Ε	ΝΑΙ	8	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8 ^ο	ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΕΠ045	3	1	3	Ε	ΝΑΙ	8	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8 ^ο	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ	ΕΠ033	3	2	3	Ε	ΝΑΙ	8	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8 ^ο	ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ	ΕΠ027	3	2	3	Ε	ΝΑΙ	8	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8 ^ο	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΕΠ063	3	0	4	Ε	ΝΑΙ	8	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8 ^ο	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΕΠ072		0	5	Ε	ΝΑΙ	8	-	ΝΑΙ	ΝΑΙ

Πίνακας 12.2. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2015-16)

Εξάμηνο σπουδών	Μαθήματα ⁸ Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε) & αντίστοιχες ώρες/εβδ.	Πολλαπλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ⁹)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ¹⁰
1 ^ο	ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι 2013-2014	ΥΠ001	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		149	112	
	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ-ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι 2013-2014	ΥΠ001	ΜΟΝΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ								
1 ^ο	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ 2013-2014	ΥΠ010	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		220	80	
1 ^ο	ΒΙΟΛΟΓΙΑ 2013-2014	ΥΠ003	Ανδρέα Παόλα Ροχας(Επικ. Καθηγ)	5	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		141	108	
	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ-ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ 2013-2014	ΥΠ003	Ανδρέα Παόλα Ροχας(Επικ. Καθηγ)								

⁸ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξάμηνο), όπως ακριβώς στον Πίνακα 12.1

⁹ Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, συστήματα προβολής, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

¹⁰ Αν η απάντηση είναι **θετική**, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Επίσης, επισυνάψτε ένα δείγμα του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε και περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας, προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ. το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε, αφήστε το πεδίο κενό.

	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ-ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Ι 2013-2014	ΥΠ003	ΜΟΝΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ						4	0	
	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ-ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ 2013-2014	ΥΠ054	ΜΟΝΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ								
	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ-ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ 2013-2014	ΥΠ054	ΜΟΝΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ								
	ΒΙΟΛΟΓΙΑ-ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Ι 2013-2014	ΥΠ067	ΜΟΝΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ						5	2	
	ΒΙΟΛΟΓΙΑ-ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΙΙ 2013-2014	ΥΠ068	ΜΟΝΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ						4	3	
1 ^ο	ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ 2013-2014	ΥΠ004	Πανουτσόπουλος Γεώργιος(Επικούρος Καθηγητής)	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		213	99	
	ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ -ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ 2013-2014	ΥΠ004	ΜΟΝΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ								
1 ^ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ 2013-2014	ΥΠ005	Ζυγά Σοφία (Επικούρος Καθηγ.)	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		144	121	
1 ^ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ 2013-2014	ΥΠ044	Λαζακίδου Α. (Επικούρος Καθηγ)	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		123	122	
1 ^ο	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ 2013-2014	ΕΠ059	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		120	111	
1 ^ο	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ 2013-2014	ΕΠ060	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		137	130	
1 ^ο	ΑΓΓΛΙΚΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ) Ι 2013-2014	ΕΠ054	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		110	84	
2 ^ο	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ 2013-2014	ΥΠ007	Πανουτσόπουλος Γεώργιος (Επικούρος Καθηγ)	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		123	106	
	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ-ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΙΙ 2013-2014	ΥΠ007	ΜΟΝΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ								

2 ^ο	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι 2013-2014	ΥΠ011	Ζυγά Σοφία (Επίκουρος) Κολοβός Πέτρος (Ε.Ε.ΔΙ.Π. - ΙΙ)	7	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		216	109	
2 ^ο	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ 2013-2014	ΥΠ054	Ανδρέα Παάλα Ροχας(Επικ. Καθηγ)	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		131	76	
2 ^ο	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ 2013-2014	ΥΠ017	Λαζακίδου Α. (Επίκουρος Καθηγ)	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		110	110	
2 ^ο	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι 2013-2014	ΥΠ002	Πανουτσόπουλος Γεώργιος (Επίκουρος Καθηγ)	7	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		191	89	
2 ^ο	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ 2013-2014 ΙΟΥΝ	ΥΠ069	Τζαβέλα Φωτεινή (Λέκτορας)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		122	126	
	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ 2013-2014	ΥΠ023	ΜΟΝΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		1	1	
2 ^ο	ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ 2013-2014 Ι	ΕΠ013	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		61	61	
2 ^ο	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ 2013- 2014	ΕΠ064	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ				
2 ^ο	ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ 2013-2014	ΕΠ004	Ανδρέα Παάλα Ροχας(Επίκουρος Καθηγ)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		72	66	
3 ^ο	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ 2013- 2014	ΥΠ014	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	5	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		135	67	
3 ^ο	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι 2013- 2014	ΥΠ015	Τζιαφέρη Στυλιανή (Επίκουρος Καθηγ)	6	ναι	ναι	ναι		86	85	
3 ^ο	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ 2013- 2014	ΥΠ008	Πανουτσόπουλος Γεώργιος (Επίκουρος Καθηγ)	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		191	89	
3 ^ο	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ 2013-2014	ΥΠ018	Ζυγά Σοφία (Επίκουρος Καθηγ) Κολοβός Πέτρος	7	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		109	82	

			(Ε.Ε.ΔΙ.Π. – ΙΙ)								
3 ^ο	ΑΓΓΛΙΚΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ) ΙΙ 2013-2014	ΥΠ013	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		98	71	
3 ^ο	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ 2013-2014	ΥΠ045	Τζαβέλα Φωτεινή (Λέκτορας)	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		98	94	
3 ^ο	ΚΛΙΝΙΚΗ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑ 2013-2014	ΕΠ055	Ανδρέα Παόλα Ροχας(Επίκουρος Καθηγ)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		68	46	
3 ^ο	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ 2013-2014	ΕΠ018	Παναγιώτης Πρεζεράκος (Επίκουρος Καθηγ)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		48	48	
3 ^ο	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ 2013-2014	ΕΠ058	Ανδρέα Παόλα Ροχας (Επίκουρος Καθηγ)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		37	35	
4 ^ο	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ 2013- 2014	ΥΠ016	Ανδριόπουλος Π (Λέκτορας)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		112	58	
	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ 2013-2014	ΥΠ065	ΜΟΝΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ	6	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		7	7	
4 ^ο	ΠΡΟΛΗΨΗ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ 2013-2014	ΥΠ019	Ανδριόπουλος Π (Λέκτορας)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		96	68	
	ΠΡΟΛΗΨΗ- ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ 2013- 2014	ΥΠ065	ΜΟΝΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ	6	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		7	7	
4 ^ο	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ 2013-2014	ΥΠ060	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		91	86	
4 ^ο	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ 2013- 2014	ΥΠ009	Πανουτσόπουλος Γεώργιος (Επίκουρος Καθηγ)	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		144	56	
4 ^ο	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ 2013-2014	ΥΠ029	ΠρεζεράκοςΠ (Επίκουρος Καθηγ)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		89	70	
4 ^ο	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ 2013-2014	ΥΠ057	Πανουτσόπουλος Γεώργιος (Επίκουρος Καθηγ)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		148	98	

4 ^ο	ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΝΟΣΗΛΕΙΑ 2013-2014	ΕΠ066	Τζιαφέρης (Επίκουρος Καθηγ)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		55	55	
4 ^ο	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ 2013-2014	ΕΠ017	Λαζακίδου Α. (Επίκουρος Καθηγ)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		79	78	
4 ^ο	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ 2013-2014	ΕΠ067	Ανδριόπουλος Π (Λέκτορας)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		68	68	
5 ^ο	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι 2013-2014	ΥΠ028	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	6	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		76	74	
5 ^ο	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι 2013-2014	ΥΠ020	Τσιρώνη Μ (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια)	6	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		146	68	
5 ^ο	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι 2013-2014	ΥΠ022	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	6	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		80	74	
5 ^ο	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι 2013-2014	ΥΠ026	Κατσαραγάκης Στυλιανός (Λέκτορας)	7	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		95	76	
5 ^ο	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ 2013-2014	ΕΠ068		3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		97	77	
5 ^ο	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ 2013-2014	ΕΠ065	Πρεζεράκος Π (Επίκουρος Καθηγ)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		76	75	
5 ^ο	ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ 2013-2014	ΕΠ053	Ανδρέα Παόλα Ροχας (Επίκουρος Καθηγ)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		41	36	
5 ^ο	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2013-2014 ΦΕΒΡ	ΕΠ020	-	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		61	60	
5 ^ο & 7 ^ο	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2013-2014	ΕΠ062	Παπαϊωάννου Αλκηστis	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		45	43	
6 ^ο	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ 2013-2014	ΥΠ032	Σ Ζυγά (Επίκουρος Καθηγ)	6	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		80	73	

6 ^ο	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ 2013-2014	ΥΠ025	Τσιρώνη Μ (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια)	6	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		128	66	
6 ^ο	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ 2013-2014 ΙΟΥΝ	ΥΠ027	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	6	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		80	79	
6 ^ο	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ 2013-2014	ΥΠ031	Κατσαραγάκης Στυλιανός (Λέκτορας)	7	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		100	73	
6 ^ο	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ 2013-2014	ΕΠ028	Τζιαφέρης (Επίκουρος Καθηγ)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		34	33	
6 ^ο	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ 2013-2014	ΕΠ074	Κατσαραγάκης Στυλιανός (Λέκτορας)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		68	55	
6 ^ο	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ 2013-2014	ΥΠ062	Κατσαραγάκης Στυλιανός (Λέκτορας)	5	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		1	1	
6 ^ο	ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ - ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ 2013-2014	ΥΠ037	Κατσαραγάκης Στυλιανός (Λέκτορας)	5	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		1	1	
6 ^ο & 8 ^ο	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 2013-2014	ΕΠ063	Α Παπαϊωάννου	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ				
6 ^ο , 7 ^ο & 8 ^ο	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 2013-2014	ΕΠ072	Τσιρώνη Μ (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια)		ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		45	45	
7 ^ο	ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ 2013-2014	ΥΠ046	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		73	72	
7 ^ο	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑΣ 2013-2014	ΥΠ047	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		73	70	
	ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ	ΥΠ035	ΜΟΝΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ	6	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		1	1	

	ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ 2013-2014										
7°	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ 2013-2014 ΦΕΒΡ	ΥΠ036	Ανδριοπουλος Παναγιώτης (Λέκτορας)	2	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		79	74	
7°	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ 2013-2014 ΦΕΒΡ	ΥΠ042	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	2	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		71	71	
	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ- ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ 2013- 2014 ΦΕΒΡ	ΥΠ063	ΜΟΝΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ	5	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		2	2	
7°	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ 2013-2014	ΥΠ070	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		64	64	
	ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ - ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΗ 2013- 2014	ΥΠ038	ΜΟΝΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		5	5	
7°	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ- ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ 2013- 2014	ΥΠ058	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		96	71	
7°	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ 2013-2014	ΥΠ030	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		73	70	
7°	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ 2013- 2014	ΥΠ034	Ζυγά Σοφία (Επίκουρος Καθηγ)	5	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		70	70	
	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ- ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ 2014- 2014	ΥΠ064	ΜΟΝΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ	6	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		2	2	
7°	ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ 2013- 2014	ΕΠ029	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	3	ναί	ΝΑΙ	ΝΑΙ		5	5	
7°	ΥΓΕΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ 2013- 2014 ΦΕΒΡ	ΕΠ056	ΔΔ	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ				
7°	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΤΩΝ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ 2013-2014	ΕΠ057	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		8	8	
7°	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗΝ	ΕΠ048	Λαζακίδου Αθηνά (Επίκουρος Καθηγ)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		63	63	

	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ 2013-2014										
5 ^ο & 7 ^ο	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2013- 2014	ΕΠ062	Παπαϊωάννου Αλκηστις	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ				
6 ^ο , 7 ^ο & 8 ^ο	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 2013-2014	ΕΠ072	Τσιρώνη Μ (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια)		ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ				
8 ^ο	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ-ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ 2013-2014	ΥΠ053	Πρεζεράκος Π (Επίκουρος Καθηγ)	6	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		77	71	
8 ^ο	ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ 2013- 2014	ΥΠ040	Κολοβός Πέτρος (Ε.Ε.ΔΙ.Π. - ΙΙ)	8	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		67	67	
8 ^ο	ΚΛΙΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ 2013- 2014	ΥΠ041	Κολοβός Πέτρος (Ε.Ε.ΔΙ.Π. - ΙΙ)	8	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		68	68	
8 ^ο	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ 2013-2014	ΥΠ059	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		68	68	
8 ^ο	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ-ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ 2013-2014	ΥΠ061	Τσιρώνη Μ (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια) Ζυγά Σοφία (Επίκουρος Καθηγ)	4	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		141	64	
8 ^ο	ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ 2013- 2014	ΕΠ049	Ζυγά Σοφία (Επίκουρος Καθηγ)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ				
8 ^ο	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ 2013-2014	ΕΠ051	-	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ				
8 ^ο	ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 2013- 2014 ΙΟΥΝ	ΕΠ045	Φ Τζαβέλλα (Λέκτορας)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		46	44	

8 ^ο	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ 2013-2014	ΕΠ033	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		35	35	
8 ^ο	ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ 2013-2014	ΕΠ027	Π Κολοβός (Ε.Ε.ΔΙ.Π. - ΙΙ)	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ		31	30	
5 ^ο & 7 ^ο	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 2013-2014	ΕΠ063	Α Παπαϊωάννου	3	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ				
6 ^ο , 7 ^ο & 8 ^ο	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 2013-2014	ΕΠ072	Τσιρώνη Μ (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια)		ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ				

Πίνακας 13.1 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. Έτος 2015-16)

Τίτλος ΠΜΣ: «Διοίκηση Υπηρεσιών Υγεία και Διαχείριση Κρίσεων»

α.α.	Μάθημα ¹¹	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος ¹²	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ¹³	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο & βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) Κατ'επιλογήν (Ε) Ελεuthερής Επιλογής (ΕΕ)	Αιωλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε)	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; ¹⁴ (Εαφ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που εγγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν τους εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ¹⁵
1	Αρχές Διοίκησης Οργανισμών και Διοίκησης Έργων		http://eclass.uop.gr/courses/NRS118		Υπεύθυνοι Διδάσκοντες: Μαρία Τσιρώνη (Αναπ. Καθηγήτρια) και Σοφία Ζυγά (Αναπ. Καθηγήτρια). Προσκεκλημένοι ομιλητές: Δημήτρης Μπουραντάς (Καθηγητής), Δρ Μαρία Μαλλιαρού και Παύλος Σαράφης (Επικ. Καθηγητής).	Υ	Δ	Χειμ.	23	23	23	4
2	Ερευνητική Μεθοδολογία και Στατιστική		http://eclass.uop.gr/courses/NRS119		Υπεύθυνη Διδασκαλία: Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ (Επικ. Καθηγήτρια) Προσκεκλημένοι ομιλητές: Δρ Σαχλάς Αθανάσιος, Δρ Δημήτριος Πανίδης.	Υ	Δ	Χειμ.	23	23	23	5
3	Αρχές Marketing		http://eclass.uop.gr/courses/NRS116		Υπεύθυνος Διδάσκων: Παναγιώτης Λιαργκόβας (Καθηγητής). Προσκεκλημένος Ομιλητής: Παναγιώτης Ευαγγελόπουλος (Επικ. Καθηγητής) και Δρ. Νίκος Αποστολόπουλος .	Υ	Δ	Χειμ.	23	23	23	2
4	Οικονομικά της Υγείας		http://eclass.uop.gr/courses/NRS117		Υπεύθυνος Διδάσκων: Κυριάκος Σουλιώτης (Επικ. Καθηγητής). Προσκεκλημένοι ομιλητές: Δρ Αικατερίνη Φαμέλη, Δρ. Μαία Σαρίδη, Δρ. Πολίτη Αναστασία, Δρ. Βασιλική Μαντζάνα, Δρ. Βασιλική Καπάκη και Δρ. Χαρά Κανή.	Υ	Δ	Χειμ..	23	23	23	3
5	Επιδημιολογία		http://eclass.uop.gr/courses/NRS117		Υπεύθυνος Διδάσκων: Παναγιώτης Ανδριόπουλος (Λέκτορας). Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ. Βασίλης Διαμαντόπουλος.	Υ	Δ	Χειμ.	28	28	28	10

¹¹ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου} κ.ο.κ. εξάμηνου).

¹² Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

¹³ Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.

¹⁴ Σημειώστε με την υποδεικνυόμενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.

¹⁵ Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε. Αφήστε το πεδίο κενό. Επίσης, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες).

		ses /NRS124					& Εαρ.	& 23	& 23	& 21	& 5
6	Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού	http://eclass.uop.gr/courses/ses/NRS131	Υπεύθυνος Διδάσκων: Θάνος Κριεμάδης (Καθηγητής) και Παναγιώτης Πρεζεράκος (Αναπ. Καθηγητής). Προσκεκλημένοι ομιλητές: Λαζακίδου Αθηνά (Επικ. Καθηγήτρια), Δήμητρα Ιορδάνογλου (Λέκτορας).	Y	Δ	Χειμ & Εαρ.	28 & 23	28 & 23	28 & 23	9 & 4	
7	Νομοθεσία Διεθνούς Δικαίου – Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	http://eclass.uop.gr/courses/ses/NRS129	Υπεύθυνη Διδασκαλία: Δρ. Χαρίκλεια Λάτσιου	Y	Δ	Χειμ. & Εαρ.	28 & 23	28 & 23	28 & 23	9 & 5	
8	Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στην παροχή Υπηρεσιών	http://eclass.uop.gr/courses/ses/NRS130	Υπεύθυνη Διδασκαλία: Δρ. Βασιλική Παπανικολάου (Καθηγήτρια ΕΣΔΥ). Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ. Ιωάννης Μιχαλόπουλος	Y	Δ	Χειμ. & Εαρ.	28 & 23	28 & 23	28 & 23	9 & 5	
10	Επείγουσα Φροντίδα Υγείας	http://eclass.uop.gr/courses/ses/NRS146	Υπεύθυνοι Διδασκαλίας: Τσιρώνη Μαρία (Αναπλ. Καθηγήτρια) και Ζυγά Σοφία (Αναπλ. Καθηγήτρια). Προσκεκλημένοι ομιλητές: Δρ. Νίκα Αγγελική, Τριανταφύλου Νίκος, Δρ. Κωνσταντίνος Χαντζηβέης, Στυλιανός Κατσαραγάκης (Λέκτορας), Δρ. Ανάργυρος Μαριόλης.	Y	Δ+E	Εαρ.	6	6	6	1	
11	Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας	http://eclass.uop.gr/courses/ses/NRS151	Υπεύθυνη Διδασκαλία: Παναγιώτης Πρεζεράκος (Αναπλ. Καθηγητής). Προσκεκλημένοι ομιλητές Διονύσιος-Δημήτριος Κουτσούρης (Καθηγητής), Αθηνά Λαζακίδου (Επικ. Καθηγήτρια), Δρ. Σίσκου Όλγα, Κοκκορού Παναγιώτα.	Y	Δ	Εαρ.	22	22	22	7	
12	Πολιτικοί και Θεσμικοί Παράγοντες στη Διαχείριση Κρίσεων	http://eclass.uop.gr/courses/ses/NRS	Υπεύθυνοι Διδασκαλίας: Στυλιανή Τζιαφέρη (Επικ. Καθηγήτρια) και Τζαβέλλα Φωτεινή (Λέκτορας). Προσκεκλημένοι ομιλητές: Εμμανουήλ Βολανάκης (Καθηγητής), Δρ. Κουρούσης Χρήστος, Δρ. Βασίλειος Θεοδώρου.	Y	Δ	Εαρ.	28	28	28	8	
13	Διαχείριση Κρίσεων στον Αναπτυσσόμενο Κόσμο	http://eclass.uop.gr/courses/ses/NRS154	Υπεύθυνοι Διδασκαλίας: Μέλη ΣΕ ΠΜΣ Προσκεκλημένοι ομιλητές: Δρ. Τερζίδης Άρης, Δρ. Παναγιώτης Ιωαννίδης, Δρ. Ελένη Κάκαλου	EE	Δ+Φ	Εαρ.	28	28	28	8	

Πίνακας 13.2 Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (Ακαδημ. Έτος 2015-16) [16]

Τίτλος ΠΜΣ: «ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ»

α.α	Μάθημα ¹⁷	Κωδικός Μαθήματος	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης ¹⁸ ;	Διδακτ. Μονάδες	Πρόσθετη Βιβλιογραφία ¹⁹ (Ναι/Όχι)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο κλπ.)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα ²⁰	Χρήση εκπαιδ. Μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ²¹)
1	Αρχές Διοίκησης Οργανισμών και Διοίκησης Έργων		3		8	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	Ερευνητική Μεθοδολογία και Στατιστική		3		8	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	Αρχές Marketing		3		7	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
4	Οικονομικά της Υγείας		3		7	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
5	Επιδημιολογία		3		8	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
6	Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού		3		8	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
7	Νομοθεσία Διεθνούς Δικαίου – Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων		3		7	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
8	Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στην παροχή Υπηρεσιών		3		7	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
9	Επείγουσα Φροντίδα Υγείας		4	10	12	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ

¹⁶ Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε ΠΜΣ.

¹⁷ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου)

¹⁸ Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε τον αριθμό των ωρών εργαστηρίου.

¹⁹ Πέραν των δωρεάν διανεμομένων συγγραμμάτων.

²⁰ Σημειώστε τον αξιόλογα αριθμό του ή των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

²¹ Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

10	Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας	4	12	ΝΑΙ	3 ^ο	ΝΑΙ	ΝΑΙ
11	Πολιτικοί και Θεσμικοί Παράγοντες στη Διαχείριση Κρίσεων	3	8	ΝΑΙ	3 ^ο	ΝΑΙ	ΝΑΙ
13	Διαχείριση Κρίσεων στον Αναπτυσσόμενο Κόσμο	3	10	ΝΑΙ	3 ^ο	ΝΑΙ	ΝΑΙ

Πίνακας 14. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Τίτλος ΠΜΣ: «ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ»

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2011-12	-					
2012-13	21			17 (=80, 95%)	4 (=19, 04%)	8,20
2013-14	38			28 (73, 75%)	10 (25, 64%)	8,08
2014-15	38		1 (2, 63%)	24 (63, 15%)	13 (34, 21%)	8,34
2015-16	23			18 (78,26%)	5 (21,73%)	8,19
Σύνολο	120		1 (0,008%)	87 (72,5%)	32 (26, 6%)	8, 20

Επεξηγήσεις:

Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 6 (=5%)].

Προσοχή! Το άθροισμα κάθε έτους πρέπει να συμφωνεί με το άθροισμα των αποφοιτησάντων που δώσατε για το αντίστοιχο έτος στον **Πίνακα 4**.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	H	Θ
2010-11	3	8	0	60	0	11	2	10	29
2011-12	2	20	0	102	0	1	0	6	23
2012-13	2	25	0	94	0	5	0	30	23
2013-14	5	37	0	112	0	22	2	27	24
2014-15	1	38	0	112	0	5	2	20	10
2015-16	1	72	1	13+6	0	1	5	13	1
Σύνολο 1	13	200	1	525	0	45	11	106	110

Πίνακας 15α. Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων των διδασκόντων στο ΠΠΣ και ΠΜΣ (μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙ.Π του Τμήματος)

Επεξηγήσεις:

- A = Βιβλία/μονογραφίες
- B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
- Γ = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές
- Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές
- E = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές
- ΣΤ = Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους
- Z = Άλλες εργασίες
- H = Ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια
- Θ = Ανακοινώσεις σε εθνικά επιστημονικά συνέδρια

Παρατήρηση: Τα στοιχεία για το ακαδ. έτος 2015-16 αντλήθηκαν από το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, σύμφωνα με τα όσα στοιχεία καταχωρήθηκαν σε αυτό από το κάθε μέλος ΔΕΠ και ΕΔΙ.Π του Τμήματος Νοσηλευτικής. Τα στοιχεία των στηλών H & Θ αντλήθηκαν από το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για όλα τα ακαδημαϊκά έτη. Έγιναν ανακατατάξεις στις καταχωρήσεις ανάλογα με τον μήνα του ημερολογιακού έτους.

Πίνακας 16α. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου των Διδασκόντων στο ΠΠΣ & ΠΜΣ (μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ και διδάσκοντες του Τμήματος)

	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z	H	Θ
2010-11	304			4	3	8	0	1	0
2011-12	270			9	5	16	0	0	0
2012-13	178			2	6	10	0	2	0
2013-14	253			10	18	7	0	7	0
2014-15	290			12	19	4	0	3	0
2015-16	518	150	0	18	20	9	0	7	0
Σύνολο1	1813	150	0	55	71	54	0	20	8

Επεξηγήσεις:

A = Ετεροαναφορές

B = Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου

Γ = Βιβλιοκρισίες τρίτων για δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων

Ε = Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

ΣΤ = Προσκλήσεις για διαλέξεις

Z = Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

H= Βραβεία

Θ= Τιμητικοί Τίτλοι

Παρατήρηση: Τα στοιχεία για το ακαδημαϊκό έτος 2015-16 αντλήθηκαν από το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, σύμφωνα με τα όσα στοιχεία καταχωρήθηκαν σε αυτό από το κάθε μέλος ΔΕΠ και ΕΔΙ.Π του Τμήματος Νοσηλευτικής. Τα στοιχεία για τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη σύμφωνα με τα εμφανιζόμενα στο Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π έχουν ως ακολούθως:

	2015	2014	2013	2012	2011	Σύνολο
Ετεροαναφορές	518	280	157	149	117	1221

Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου	150	0	0	0	1	151
Βιβλιοκρισίες	0	0	0	0	0	0
Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων	18	24	16	12	9	79
Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών	20	19	17	11	9	76
Προσκλήσεις για διαλέξεις σε διεθνή συνέδρια	9	6	4	2	2	23
Διπλώματα ευρεσιτεχνίας	0	0	0	0	0	0
Βραβεία	7	11	10	12	1	41
Τιμητικοί τίτλοι	0	1	0	1	1	3

Τα στοιχεία, που αφορούν στις προτάσεις και τα εγκεκριμένα ερευνητικά προγράμματα αντλήθηκαν από το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π και για το λόγο αυτόν παρουσιάζονται κατ' ανάλογο τρόπο.

Πίνακας 17: Ερευνητικές προτάσεις και εγκεκριμένα ερευνητικά έργα

	2015-16	2014-15	2013-14	2012-13	2011-12	2010-11	Σύνολο
Ερευνητικές προτάσεις και εγκεκριμένα ερευνητικά έργα	6	6	7	5	2	2	28

10. Παραρτήματα

Στα παρόντα Παραρτήματα έγινε προσπάθεια αναλυτικής παρουσίασης της επιστημονικής δραστηριότητας των των Διδασκόντων στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ) του Τμήματος.

Για την παρουσίαση του επιστημονικού έργου τα μέλη της ΟΜ.ΕΑ έλαβαν υπ' όψιν τους όσα δηλώθηκαν από τους ίδιους τους διδάσκοντες. Δεν συμπεριελήφθη στην αναλυτική παρουσίαση το έργο διδασκόντων, που δεν συμπλήρωσαν με ακρίβεια τα πεπραγμένα στο Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ

Πίνακας 15α. Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων των διδασκόντων στο ΠΠΣ και ΠΜΣ (μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙ.Π του Τμήματος)

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	H	Θ
2010-11	3	8	0	60	0	11	2	10	29
2011-12	2	20	0	102	0	1	0	6	23
2012-13	2	25	0	94	0	5	0	30	23
2013-14	5	37	0	112	0	22	2	27	24
2014-15	1	38	0	112	0	5	2	20	10
2015-16	1	72	1	13+6	0	1	5	13	1
Σύνολο 1	13	200	1	525	0	45	11	106	110

και ΠΜΣ
(μέλη
ΔΕΠ και
ΕΔΙ.Π
του
Τμήματος)

Επεξηγήσει:
A
=

Βιβλία/μονογραφίες

- B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
- Γ = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές
- Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές
- E = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές
- ΣΤ = Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους
- Z = Άλλες εργασίες
- H = Ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια
- Θ = Ανακοινώσεις σε εθνικά επιστημονικά συνέδρια

Παρατήρηση: Παρατήρηση: Τα στοιχεία για το ακαδ. έτος 2015-16 αντλήθηκαν από το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, σύμφωνα με τα όσα στοιχεία καταχωρήθηκαν σε αυτό από το κάθε μέλος ΔΕΠ και ΕΔΙ.Π του Τμήματος Νοσηλευτικής. Τα στοιχεία των στηλών H & Θ αντλήθηκαν από το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για όλα τα ακαδημαϊκά έτη. Έγιναν ανακατατάξεις στις καταχωρήσεις ανάλογα με τον μήνα του ημερολογιακού έτους.

A = Βιβλία / Μονογραφίες (2015-2016)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Εκδοτικός Οίκος
1	ΤΖΙΑΦΕΡΗ ΣΤΥΛΙΑΝΗ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ (4Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ- 2Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ))	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	BROKEN HILL Publishers Ltd ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

A = Βιβλία / Μονογραφίες (2014-2015)

1. Lazakidou, S. Zimeras, D. Pliopoulou, and D. Koutsouris (Editors), Special Issue on M-Health Ecosystems and Social Networks in Healthcare, Annals of Information Systems, Springer Verlag, 240 pages, 2015.

A = Βιβλία / Μονογραφίες (2013-2014)

1. «Ανοσοβιολογία του HPV». Καταχωρημένο στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, με ISBN 978-960-93-5899-6. Αυτό-εκδότης, 2014.
2. Α. Λαζακίδου, Η Υγεία στην Ψηφιακή Εποχή: Εφαρμογές Πληροφορικής στην Οικονομική Διαχείριση Μονάδων Υγείας, Τόμος Β, ISBN 978-960-92645-2-5, 2013.
3. Α. Λαζακίδου, Η Υγεία στην Ψηφιακή Εποχή: Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων, Τόμος Α, ISBN 978-960-92645-3-2, 2013.
4. Α. Λαζακίδου, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες προς Πολίτες και Επιχειρήσεις, ISBN 978-960-92645-4-9, 271 σελ., 2014.
5. Α. Lazakidou and D. Koutsouris (Editors), Special Issue on Concepts and Trends in Healthcare Information Systems, Annals of Information Systems, Springer Verlag, 229 pages, Germany, ISBN 978-3-319-06843-5, 2014.

A = Βιβλία / Μονογραφίες (2012-2013)

1. Α. Λαζακίδου, Προηγμένα Συστήματα και Υπηρεσίες Πληροφορικής στο χώρο της Υγείας, ISBN: 978-960-92645-1-8, 368 σελίδες, 2012 (βελτιωμένη επανέκδοση).
2. Α. Lazakidou (Editor), Virtual Communities, Social Networks and Collaboration, Annals of Information Systems, Springer Verlag, ISBN 978-1-4614-3633-1, ISBN 978-1-4614-3634-8 (eBook), 258 pages, Germany, 2012.

A = Βιβλία / Μονογραφίες (2011-2012)

1. A. Lazakidou and Ibrahim El Emary (Editors), Learning-Oriented Technologies, Devices and Networks, in English, LAP (Lambert Academic Publishing), ISBN: 978-3-8433-9000-2, 300 pages, 2011, Germany.
2. A. Lazakidou and A. Daskalaki (Editors), Quality Assurance in Healthcare Service Delivery, Nursing and Personalized Medicine: Technologies and Processes, in English, Medical Information Science Reference, ISBN: 978-1-61350-120-7, 2011, USA.

A = Βιβλία / Μονογραφίες (2010-2011)

1. Διδακτορική Διατριβή: «Μελέτη του ανοσοποιητικού συστήματος και των παραμέτρων του σε ογκολογικούς ασθενείς μετά τη χορήγηση ταξανών και πλατινούχων σκευασμάτων», Τμήμα Φαρμακευτικής, Πανεπιστημίου Πατρών, 2011
2. Α. Lazakidou (Editor), Web-based Applications in Health Care and Biomedicine, Annals of Information Systems, in English, Springer Verlag, ISBN: 978-1-4419-1273-2, 270 pages, 2010, Germany.
3. Α. Lazakidou, K. Siassiakos, K. Ioannou (Editors), Wireless Technologies for Ambient Assisted Living and Health Care: Systems and Applications, in English, Medical Information Science Reference, ISBN: 978-1-61520-805-0, 258 pages, 2010, USA.

B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές (2015-2016)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος Άρθρου	Περιοδικό	Σελίδες (Από...Έως)	Έτος
1	Τίκα Χρ., Τσιρώνη Μ., Πρεζεράκος Π., Τζιαφέρη Στ., Μπαμπάτσικου Φ.,	Συχνότητα κατάθλιψης ηλικιωμένων σε οικο ευγηρίας της περιφέρειας και ικανοποίηση από την παρεχόμενη νοσηλευτική φροντίδα.	Νοσηλεία και Έρευνα	98-119.	2015

	Κολοβός Π., Ζυγά Σ.				
2	V. Alikari, V. Matziou, M. Tsironi, P. Theophilou, G. Devins, S. Zyga,	«The "Kidney Disease Questionnaire" for Haemodialysis Patients: Cultural Adaptation and Translation of the Questionnaire in the Greek Language»,	International Journal of Caring Sciences,	p.p. 301-307	2015
3	Kanavaki I, Makrythanasis P, Lazaropoulou C, Tsironi M, Kattamis A, Rombos I, Papassotiriou I.	Soluble endothelial adhesion molecules and inflammation markers in patients with beta-thalassemia intermedia.	Blood Cells Mol Dis.	230-4. doi: 10.1016/j.bcmd.2009.06.002. Epub 2009 Aug 4	2015
4	Magana, M. and Ioannidis, A. and Magiorkinis, E. and Ursu, O. and Bologa, C. G. and Chatzipanagiotou, S. and Hamblin, M. R. and Tegos, G. P.	Therapeutic Options and Emerging Alternatives for Multidrug Resistant Staphylococcal Infections	Curr Pharm Des	not given	2015
5	Panagiotis Andriopoulos, Antonia Kalogerakou, Dimitra Rebelou, Andrea Paola Rojas Gil, Sofia Zyga, Vassiliki Gennimata, Maria Tsironi.	Prevalence of Brucella antibodies on a previously acute Brucellosis infected population. Sensitivity, specificity and predictive values of Rose Bengal and Wright Standard Tube Agglutination tests	Infection		2015
6	Ioannidis, A. and Magana, M. and Bologa, C. G. and Oprea, T. I. and Paulsen, I. T. and Tegos, G. P.	Defining the microbial effluxome in the content of the host-microbiome interaction	Front Pharmacol	31	2015
7	Kordinas, V. and Tsirpanlis, G. and Nicolaou, C. and Zoga, M. and Ioannidis, A. and Ioannidou, V. and Bersimis, S. and Petrihou, C. and Savva, L. and Legakis, N. J. and Chatzipanagiotou, S.	Is there a connection between inflammation, telomerase activity and the transcriptional status of telomerase reverse transcriptase in renal failure?	Cell Mol Biol Lett	222-36	2015
8	Aspioti E., Tsironi M., Rojas Gil AP., Sachlas A., Alikari V., Zyga S.	Recording and management of abdominal acute pain cases in the emergency department hospital of Peloponnese region. A case study.	Interscientific Health Care	118-127.	2015
9	V. Alikari, V. Matziou, M. Tsironi, P. Theophilou, G. Devins, S. Zyga	The "Kidney Disease Questionnaire" for Haemodialysis Patients: Cultural Adaptation and Translation of the Questionnaire in the Greek Language	International Journal of Caring Sciences	301-307	2015
10	V. Alikari, E. Fradelos, S. Zyga	Family support, social and demographic correlations of non-adherence among haemodialysis patients	American Journal of Nursing Science	60-65	2015

11	S. Zyga, V. Alikari, A. Sachlas, J. Stathoulis, A. Aroni, P. Theofilou, G. Panoutsopoulos	Management of Pain and Quality of Life in Patients with Chronic Kidney Disease Undergoing Hemodialysis	Pain Management Nursing	712-720	2015
12	L. Plagisou, M. Tsironi, S. Zyga, I. Moisoglou, N. Maniadakis, P. Prezerakos	Assessment of Nursing Staff's Theoretical Knowledge of Cardiovascular Resuscitation in an NHS Public Hospital	Hellenic Journal of Cardiology	149-153	2015
13	E. Fradelos, F. Tzavella, E. Koukia, S. Zyga	The Effect of Spirituality on Quality of Life of Patients with Chronic Kidney Disease and Its Correlation with the Mental Health Status and Cognitive Perception for Their Illness. Study Protocol	Open Access Library Journal		2015
14	D. Sourila, V. Alikari, P. Prezerakos, M. Tsironi, S. Zyga	Frequency of breastfeeding in postpartum women and related factors	Archives of Hellenic Medicine	484-491	2015
15	P. Andriopoulos, A. Kalogerakou, D. Rebelou, A.P. Rojas Gil, S. Zyga, V. Gennimata, M. Tsironi	Prevalence of Brucella antibodies on a previously acute brucellosis infected population, sensitivity, specificity and predictive values of Rose Bengal and Wright standard tube agglutination tests	Infection	325-330	2015
16	P. Kolovos, D. Kaitelidou, C. Lemonidou, A. Sachlas, S. Zyga, P. Sourtzi	Patient participation in hospital care: Nursing staffs' point of view	International Journal of Nursing Practice	258-268	2015
17	S. Zyga, C. Mazarakou, A. Koinis, V. Alikari, G. Christopoulou, M. Malliarou	Death Management. Regional Nurses and Doctors' Attitudes and Beliefs: The Case of a District Hospital in Greece	International Journal of Occupational Health and Public Health Nursing	29-45	2015
18	P Theofilou, C Togas, C Vasilopoulou, C Minos, S Zyga	The impact of Kt/V urea-based dialysis adequacy on quality of life and adherence in haemodialysis patients: a cross-sectional study in Greece	Health Psychology Research		2015
19	S. Zyga	Assessing Patients Spirituality: A New Age Holistic Approach or a Forgotten Nursing Practice?	Health Science Journal	1-3	2015
20	V. Alikari, V. Matziou, M. Tsironi, P. Theophilou, G. Devins, S. Zyga	The Effect of Nursing Counseling on Improving Knowledge, Adherence to Treatment and Quality of Life of Patients Undergoing Hemodialysis	International Journal of Caring Sciences	514-518	2015
21	M. Malliarou, S. Zyga, E. Fradelos, P. Sarafis	Measuring death attitude and burnout of Greek nursing personnel	American Journal of Nursing Science	74-77	2015
22	G. Tsiamis, V. Alikari, E. Fradelos, S. Papapetrou, S. Zyga	Assessment of quality of life and fatigue among haemodialysis patients	American Journal of Nursing Science	66-73	2015
23	Zyga S.	Stress in Nursing Students	International Journal of Caring Sciences	1-2	2015
24	Alikari V., Zyga S.	Conceptual analysis of renal patient compliance treatment	Health Science Journal	179-186	2015

25	Lamprini Tina. Panagiotis Andriopoulos, Panagiotis, Kourkoulis, Dimitris Koutoufaris	An Unusual Presentation of Acute Sarcoidosis: Erythema Nodosum, Fever, Arthritis and Normal Chest X-Ray	Journal of Respiratory Disorders		101-104	2015
26	M. Malliarou, K. Karathanasi, P. Sarafis, I. Koutelekos, P. Prezerakos, S. Zyga	Translation into greek of the Verbal Abuse Scale (VAS- GR)	Perioperative Nursing		73-82	2015
27	E. Christodoulou, A. Kalokairinou, S. Zyga,	Nursing Students in the digital era: a literature review	Hellenic Journal of Nursing Science	8(2)	6-13	2015
28	H. Bakola, S. Zyga, G. Panoutsopoulos, V. Alikari	Motivational incentives of nurses and nursing leadership	Interscientific Health Care	7(2)	58-64	2015
29	K. Thanopoulou, E. Kaba, M. Tsironi, S. Tziaferi, S. Papapetrou, V. Alikari, S. Zyga	Investigation of anxiety and depression among individuals addicted to substances	Archives of Hellenic Medicine	32(1)	36-44	2015
30	Artopoulou, V. Alikari, S. Ziga	Greek version of knowledge and attitudes survey regarding pain: translation and cultural adaptation	Interscientific Health Care	7(1)	36-42	2015
31	E Krestainiti, P Prezerakos	Organizational commitment of the nursing personnel in a Greek National Health System hospital	International Journal of Caring Sciences	7.1	252-7	2015
32	Aspioti E., Tsironi M., Rojas Gil AP. , Sachlas A , Alikari V. , Zyga S.	Recording and management of abdominal acute pain cases in the emergency department hospital of Peloponnese region. A case study	Interscientific Health Care	Vol 7, Issue3	118-127.	2015
33	S. Tahtsidou, T. Bellali, V. Alikari, A.P. Rojas Gil, G. Panoutsopoulos , J. Stathoulis , S. Zyga.	The effect of dependence on mobile phones and computers on the lifestyle and health of nursing students at the University of the Peloponnese	Archives of Hellenic Medicine	33	1-14	2015
34	Kargakou Aikaterini, Sachlas Athanasios, Lyrakos N. Georgios, Zyga Sofia, Tsironi Maria and Rojas Gil Andrea Paola	Association between optimism, dietary habits, lifestyle and general health self-assessment: a pilot study	International Journal of Health and Psychology Research	Vol.1, No.3	13-28	2015
35	Zyga S, Alikari V, Sachlas A, Stathoulis J, Aroni A, Theofilou P, Panoutsopoulos G	Management of pain and quality of life in patients with chronic kidney disease undergoing hemodialysis	Pain Management Nursing	16 (5)	712-720	2015

36	Fradelos EC, Tzavella F, Koukia E, Papathanasiou I, Alikari V, Stathoulis J, Panoutsopoulos G, Zyga S	Intergrating chronic kidney disease patient's spirituality in their care: Health benefits and research perspectives	Mater Sociomed	27 (5)	354-358	2015
37	Zyga S, Alikari V, Sachlas A, Fradelos EC, Stathoulis J, Panoutsopoulos G, Georgopoulou M, Theophilou P, Lavdaniti M	Assessment of fatigue in end stage renal disease patients undergoing hemodialysis: Prevalence and associated factors	Medical Archieves	69 (6)	376-380	2015
38	Ταχτσιδου Σ, Μπελλάλη Θ, Αλικάρη Β, Ρόχας-Χιλ ΑΠ, Τζαφέρη Σ, Πανουτσόπουλος Γ, Σταθούλης Ι, Ζυγά Σ	Η επίδραση της εξάρτησης από την κινητή τηλεφωνία και τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές στον τρόπο ζωής και στα πρότυπα υγείας των φοιτητών Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου	Archives of Hellenic Medicine	33	1-14	2015
39	Ch. Dafogianni, V. Alikari, A. Poli, E. Mpiero, M. Gerali, N. Margari, S. Zyga	Assessment of insulin treatment – related knowledge among nurses in Pediatric Hospitals	IOSR Journal of Pharmacy	vol.6 (4)	p.p. 20-25	2015
40	Ch. Karatza, S. Zyga, S. Tziaferi, P. Prezerakos	Workplace bullying and general health status among the nursing staff of Greek public hospitals	Annals of General Psychiatry	15:7		2015
41	M. Kourakos, A. Kalokairinou, S. Zyga, E. Koukia	Views and Attitudes of Patients in Mental Facilities Regarding Smoking	Global Journal of Health Science	8(8)		2015
42	S. Zyga, S. Mitrousi S, V. Alikari, A. Sachlas, J. Stathoulis, E. Fradelos, G. Panoutsopoulos, M. Lavdaniti	Assessing Factors That Affect Coping Strategies Among Nursing Personnel	Mater Sociomed	28(2)	146-150	2015
43	Κάρλου Χ. Βουζάβαλη Φ, Λεμονίδου Χρ, Παπαθανάσσογλου Ε, Ζαφειροπούλου-Κουτρούμπα Α, Κατσαραγάκης Σ, Πατηράκη Ε.	Οι αντιλήψεις των Ελλήνων νοσηλευτών για τη φροντίδα σε ειδικό ογκολογικό νοσοκομείο: μια ποιοτική μελέτη	Νοσηλεία και Έρευνα	44	34-49	2015
44	K Karathanasi, M Malliarou, J Koutelekos, P Sarafis, P Prezerakos	Economic crisis in greek ORs	Open Access Library Journal	2	e1877.	2015
45	D Sourila, V Alikari, P Prezerakos, M Tsironi, S Zyga	Frequency of breastfeeding in postpartum women and related factors	ARCHIVES OF HELLENIC MEDICINE	32.4	484-491	2015

46	K Karathanasi, P Prezerakos, M Malliarou, J Koutelekos, P Sarafis	Violence and Aggression in Operating Room	Occupational Medicine & Health Affairs	4.1	doi: 10.4172/2329-6879.1000226	2015
47	E Patiraki, S Katsaragakis, A Drellozi, P Prezerakos	Nursing Care Plans based on NNN: The investigation of the effectiveness of an educational intervention in Greece	International Journal of Nursing Knowledge	10	doi: 10.1111/2047-3095.12120	2015
48	M Stamatopoulou, P Galanis, P Prezerakos	Psychometric properties of the Greek translation of the Trait Emotional Intelligence Questionnaire-Short Form (TEIQue-SF)	Personality and Individual Differences	95	80-84	2015
49	C Karatza, S Zyga, S Tziaferi, P Prezerakos	Workplace bullying and general health status among the nursing staff of Greek public hospitals	Ann Gen Psychiatry	15.7	doi: 10.1186/s12991-016-0097-z	2015
50	K. Gaitanou, G. Fildissis, S. Zyga, G. Baltopoulos	The Clinical Efficacy of Hyperbaric Oxygen Therapy in Idiopathic Sudden Sensorineural Hearing Loss and Tinnitus	Health Science Journal	10:1		2015
51	M. Athanasopoulou, D. Kaitelidou, S. Zyga, T. Adamakidou, A. Kalokairinou	Breastfeeding duration in mothers returning to employment in Greece	International Journal of Occupational Health and Public Health Nursing	2(2)	25-36	2015
52	Tolis JG, Tzavella AF	From Hippocrates to George N. Papanicolaou. A medical journey in time	Archives of Hellenic Medicine	32(6)	789-793	2015
53	Vgenopoulou I, Katsa ME, Tzavella F	Melatonin levels in Alzheimer Disease	International Journal of Caring Sciences	8(2)	499-506	2015
54	Fradelos E, Tzavella F, Koukia E, Zyga S.	The Effect of Spirituality on Quality of Life of Patients with Chronic Kidney Disease and Its Correlation with the Mental Health Status and Cognitive Perception for Their Illness. Study Protocol	Open Access Library Journal	2	e1783	2015
55	Fradelos E, Tzavella F, Koukia E, Papanthanasou I, Alikari V, Stathoulis J, Panoutsopoulos G, Zyga S.	Integrating Chronic Kidney Disease Patient's Spirituality in their Care: Health Benefits and Research Perspectives	Mater Sociomed	27(5)	354-358	2015
56	Vgenopoulou I, Adamopoulou V,	Sociological Factors that Influence	International Journal Of	2(3)	13-20	2015

	Tzavella F	Access to Primary Health Care (PHC) Settings	Occupational Health and Public Health Nursing			
57	Basmatzoglou T, Katsa E M, Tzavella F	Issues of ethics in pediatric clinical research	International Journal of Health Research and Innovation	4(1)	59-69	2015
58	Christina Karatza, Sofia Zyga, Styliani Tziaferi and Panagiotis Prezerakos	Workplace bullying and general health status among the nursing staff of Greek public hospitals	BMC Annals of General Psychiatry	15(7)	1-7	2015
59	Eleni Grouni, Maria Tsironi, Panayiotis Prezerakos, Georgios I. Panoutsopoulos, Andrea Paola Rojas Gil, Victoria Alikari, Sofia Zyga	Correlation of presence of endogenous causative or aggravating factors as to the occurrence of pressure ulcers in patients of intensive care units	Perioperative Nursing	3, (3)	127-133	2015
60	K., Koronios, M., Psiloutsikou, A., Kriemadis, P., Kolovos	The effect of perceived motivation of sports sponsorship: Evidence from basketball fans	International Journal of Business and Economic Sciences Applied Research	9(2)	33-45	2015
61	Despina Sapountzi-Krepia, Sofia Zyga, Panagiotis Prezerakos, Maria Malliarou, Chrystalla Efsthathiou, Krystallo Christodoulou, George Charalambous	Kuopio University Hospital Job Satisfaction Scale (KUHJSS): its validation in the Greek language	Journal of Nursing Management			2015
62	TAHTSIDOU, S.; BELLALI, T.; ALIKARI, V.; ROHAS-HIL, A. P.; PANOUTSOPOULOS, G.; STATHOULIS, J.; ZYGA, S.	The effect of dependence on mobile phones and computers on the lifestyle and health of nursing students at the University of the Peloponnese.	Archives of Hellenic Medicine / Arheia Ellenikes Iatrikes	33(3)	355-367	2015
63	P., Kolovos, D., Kaitelidou, C., Lemonidou, A., Sachlas, & P., Sourtzi	Patients' perceptions and preferences of participation in nursing care	Journal of Research in Nursing			2015
64	Evangelos C. Fradelos, Foteini Tzavella, Evmorfia Koukia, Konstantinos Tsaras, Ioanna V. Papathanasiou, Adamantia Aroni, Victoria Alikari, Maria Ralli, Jason Bredle, Sofia Zyga	NSLATION, VALIDATION AND CULTURAL ADAPTATION OF FUNCTIONAL ASSESSMENT OF CHRONIC ILLNESS THERAPY-SPIRITUAL WELL-BEING 12 (FACIT-SP12) SCALE IN GREEK	Mater Sociomed	28 (3)	229-234	2015

65	G Filippatos, P Andriopoulos, G Panoutsopoulos, S Zyga, K Souliotis, V Gennimata, M Tsironi	The quality of death certification practice in Greece	Hippokratia	20(1)	19-25	2015
66	Αλικάρη Β, Φραδέλος Ε, Σαχλάς Α, Πανουτσόπουλος Γ, Λαβδανίτη Μ, Πάλλα Π, Λάπη Τ, Γιατράκου Σ, Σταθούλης Ι, Μπαμπάτσικου Φ, Ζυγά Σ.	Αξιοπιστία και εγκυρότητα της ελληνικής εκδοχής της κλίμακας 'The fatigue assessment scale'	Archives of Hellenic Medicine	33 (2)	231-238	2015
67	Evangelos C. Fradelos, Foteini Tzavella, Evmorfia Koukia, Ioanna V. Papathanasiou, Victoria Alikari, John Stathoulis, Georgios Panoutsopoulos, Sofia Zyga	NTEGRATING CHRONIC KIDNEY DISEASE PATIENT'S SPIRITUALITY IN THEIR CARE: HEALTH BENEFITS AND RESEARCH PERSPECTIVES	Mater Sociomed	27(5)	354-358	2015
68	Christine Karatza, Sofia Zyga, Styliani Tziaferi, Panagiotis Prezerakos	Workplace bullying among the nursing staff of Greek public hospitals	Workplace Health & Safety			2015
69	Zyga S, Mitrousi S, Alikari V, Sachlas A, Stathoulis J, Fradelos E, Panoutsopoulos G, Lavdaniti M	Assessing Factors that affect coping strategies among nursing personnel	Mater Sociomed	28 (2)	146-150	2015
70	Ferentinou E, Giannakopoulou M, Prezerakos P, Sachlas A, Theofilou P, Zyga S.	Ferentinou E, Giannakopoulou M, Prezerakos Measuring beliefs and satisfaction regarding nursing care among Greek patients on haemodialysis.	J Behav Health.	5(3):	117-122	2015
71	Sapountzi-Krepia D, Zyga S, Prezerakos P, Malliarou M, Efsthathiou C, Christodoulou K, Charalambous G	Kuopio University Hospital Job Satisfaction Scale (KUHJSS): its validation in the Greek language	Journal of Nursing Management	25(1)	13-21	2015
72	Patiraki E, Katsaragakis S, Dreliozis A, Prezerakos P.	Nursing Care Plans Based on NANDA, Nursing Interventions Classification, and Nursing Outcomes Classification: The Investigation of the Effectiveness of an Educational Intervention in Greece.	Int J Nurs Knowl.	[Epub ahead of print]. PMID: 26472136.	[Epub ahead of print]. PMID: 26472136.	2015

B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές (2014-2015)

1. Matsota P, Angelidi M, Pandazi A, Tzirogiannis KN, Panoutsopoulos GI, Kostopanagiotou G. (2015) Ondansetron - droperidol combination vs ondansetron or droperidol

- monotherapy in the prevention of postoperative nausea and vomiting. *Archives of Medical Science*. 11 (2): 362-370. (Impact Factor 2014= 1.890)
2. Govina O, Kotronoulas G, Mystakidou K, Katsaragakis S, Vlachou E, Patiraki E. Effects of patient and personal demographic, clinical and psychosocial characteristics on the burden of family
  3. Vgenopoulou I, Katsa M E, Tzavella F. Melatonin levels in Alzheimer Disease. *International Journal of Caring Sciences*. 2015, 8 (2): 499-506.
  4. Τίκα Χρ., Τσιρώνη Μ., Πρεζεράκος Π., Τζιαφέρη Στ., Μπαμπάτσικου Φ., Κολοβός Π., Ζυγά Σ. (2015). Συχνότητα κατάθλιψης ηλικιωμένων σε οικο ευγηρίας της περιφέρειας και ικανοποίηση από την παρεχόμενη νοσηλευτική φροντίδα. *Νοσηλεία και Έρευνα* 39(2):98-119.
  5. Andricopoulou, E Toubeki, F Gialama, P Prezerakos, N Avraam, A Pavlakis, D Kaitelidou, N Maniadakis, O Siskou, Patients' vs professionals' perceptions of quality of care in Greece, *International Journal of Reliable and Quality E-Healthcare (IJRQEH)*. 2015, 4(3): 46-56.
  6. Anna Maria Pistikou, Sofia Zyga, Athanasios Sachlas, Maria Efthymia Katsa, Maria Daratsianou and Andrea Paola Rojas Gil. (2014) Determinative Factors of being an Effective Health-care Role Model. *International Journal of Occupational Health and Public Health Nursing*, vol.1, no.3, 2014, 3-14.
  7. Fradelos E, Tzavella F, Koukia E, Zyga S. The effect of spirituality on Quality of Life of Patients with chronic kidney disease and its correlation with the mental health status and cognitive perception for their illness. *Study protocol. Open Access Library Journal*, 2015, 2:e1783. <http://dx.doi.org/10.4236/oalib.1101783>.
  8. L Plagisou, M Tsironi, S Zyga, I Moisoglou, N Maniadakis, P Prezerakos, Assessment of nursing staff's theoretical knowledge of cardiovascular resuscitation in an NHS public hospital, *Hellenic Journal of Cardiology*. 2015, 56(2):149-53.
  9. Panagiotis Andriopoulos , Antonia Kalogerakou, Dimitra Rebelou, Andrea Paola Rojas Gil, Sofia Zyga, Vassiliki Gennimata, Maria Tsironi. (2015) Prevalence of Brucella antibodies on a previously acute Brucellosis infected population. Sensitivity, specificity and predictive values of Rose Bengal and Wright Standard Tube Agglutination tests. *Infection* DOI 10.1007/s15010-015-0748-z
  10. Fradelos EC, Tzavella F, Koukia E, Papathanassiou IV, Alikari V, Stathoulis J, Panoutsopoulos G, Zyga S. Integrating CKD patients spirituality in their care: health benefits and research perspectives. *Mater Sociomed*.2015;27(5):354-358.[doi:10.5455/msm.2015.27.354-358](https://doi.org/10.5455/msm.2015.27.354-358).
  11. N Kapetaneas, E Kastanioti, A Lazakidou, P Prezerakos, Organizational culture and individual values in Greek Public Hospitals: A Competing Values Approach, *Journal of Health Management*. 2015, 17(2): 119-137.
  12. Aspioti E., Tsironi M., Rojas Gil AP., Sachlas A. , Alikari V., Zyga S. Recording and management of abdominal acute pain cases in the emergency department hospital of Peloponnese region. A case study. *Interscientific Health Care* (2015) Vol 7, Issue3, 118-127.
  13. Tzavella F, Tolis G. From Hippocrates to George Papanicolaou: A medical journal in time. *Archives of Hellenic Medicine* (accepted)
  14. Basmatzoglou T, Katsa M E, Tzavella F. Issues of ethics in pediatric clinical research. *International Journal of Health Research and Innovation* (accepted)
  15. Αδαμοπούλου Β, Μπασματζόγλου Θ, Τζαβέλλα Φ. Αγχώδεις διαταραχές στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (Π.Φ.Υ). *Νοσηλεία και Έρευνα*. (accepted)
  16. «Μετάφραση στα ελληνικά του εργαλείου μέτρησης Verbal Abuse Scale (VAS)», Μ Μαλλιάρου, Κ Καραθανάση, Π Σαράφης, Ι Κουτελέκος, Π Πρεζεράκος, Σ Ζυγά, *Perioperative Nursing* 2015; 4(2): 173-182.
  17. Δ Τσορομώκος, Π Πρεζεράκος, Σ Τζιαφέρη, Α Λαζακίδου, «Διερεύνηση των γνώσεων επαγγελματιών υγείας σχετικά με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών με τη βοήθεια ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου στο Γενικό Νοσοκομείο Λακωνίας», *Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής* 2014; 31(6): 702-717
  18. Ε Φερεντίνου, Π Πρεζεράκος, Μ Γιαννακοπούλου, Α Σαχλάς, Π Θεοφίλου, Σ Ζυγά, Ανάπτυξη και Μέτρηση της Αξιοπιστίας και της Εγκυρότητας Ελληνικού Ερωτηματολογίου Ικανοποίησης Ασθενών που υποβάλλονται σε Αιμοκάθαρση, *ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ* 2014; 53(3): 276-288.

19. G. Tsiamis, V. Alikari, E. Fradelos, S. Papapetrou, S. Zyga, «Assessment of quality of life and fatigue among haemodialysis patients», *American Journal of Nursing Science*, vol. 4(2-1), p.p. 66-73, 2015.
20. V. Alikari, E. Fradelos, S. Zyga, «Family support, social and demographic correlations of non-adherence among haemodialysis patients», *American Journal of Nursing Science*, vol. 4(2-1), p.p. 60-65, 2015.
21. M. Malliarou, S. Zyga, E. Fradelos, P. Sarafis, «Measuring death attitude and burnout of Greek nursing personnel», *American Journal of Nursing Science*, vol. 4(2-1), p.p. 74-77, 2015.
22. V. Alikari, V. Matziou, M. Tsironi, P. Theophilou, G. Devins, S. Zyga, «The “Kidney Disease Questionnaire” for Haemodialysis Patients: Cultural Adaptation and Translation of the Questionnaire in the Greek Language», *International Journal of Caring Sciences*, vol. 8(2), p.p. 301-307, 2015
23. V. Alikari, V. Matziou, M. Tsironi, P. Theophilou, G. Devins, S. Zyga, «The Effect of Nursing Counseling on Improving Knowledge, Adherence to Treatment and Quality of Life of Patients Undergoing Hemodialysis», *International Journal of Caring Sciences*, vol. 8(2), p.p. 514-518, 2015.
24. S. Zyga, «Assessing Patients Spirituality: A New Age Holistic Approach or a Forgotten Nursing Practice?», *Health Science Journal*, vol. 9(3), p.p.1-3, 2015.
25. S. Zyga, V. Alikari, A. Sachlas, J. Stathoulis, A. Aroni, P. Theofilou, G. Panoutsopoulos, «Management of Pain and Quality of Life in Patients with Chronic Kidney Disease Undergoing Hemodialysis», *Pain Management Nursing*, Available online 8 July 2015, doi: 10.1016/j.pmn.2015.03.004
26. D. Sourila, V. Alikari, P. Prezerakos, M. Tsironi, S. Zyga, «Frequency of breastfeeding in postpartum women and related factors», *Archives of Hellenic Medicine*, vol. 32(4), p.p. 484-491, 2015.
27. S. Zyga, C. Mazarakou, A. Koinis, V. Alikari, G. Christopoulou, M. Malliarou, «Death Management. Regional Nurses and Doctors’ Attitudes and Beliefs: The Case of a District Hospital in Greece», *International Journal of Occupational Health and Public Health Nursing*, vol. 2(1), p.p.29-45, 2015.
28. Artopoulou, V. Alikari, S. Ziga, «Greek version of knowledge and attitudes survey regarding pain: translation and cultural adaptation», *Interscientific Health Care*, vol. 7(1), p.p. 36-42, 2015. In Greek
29. K. Thanopoulou, E. Kaba, M. Tsironi, S. Tziaferi, S. Papapetrou, V. Alikari, S. Zyga, «Investigation of anxiety and depression among individuals addicted to substances», *Arch Hellen Med*, vol. 32(1), p.p.36-44, 2015. In Greek
30. H. Bakola, S. Zyga, G. Panoutsopoulos, V. Alikari, «Motivational incentives of nurses and nursing leadership», *Interscientific Health Care*, vol. 7(2), p.p. 58-64, 2015. In Greek
31. E. Christodoulou, A. Kalokairinou, S. Zyga, «Nursing Students in the digital era: a literature review», *Hellenic Journal of Nursing Science*, vol. 8(2), p.p. 6-13, 2015. In Greek
32. M. Malliarou, K. Karathanasi, P. Sarafis, I. Koutelekos, P. Prezerakos, S. Zyga, «Translation into greek of the Verbal Abuse Scale (VAS- GR)», *Perioperative Nursing*, vol.4(2), p.p.73-82, 2015 (in Greek).
33. Μπακόλα Ε, Ζυγά Σ, Πανουτσόπουλος Γ, Αλικάρη Β. (2015) Παρακίνηση νοσηλευτών και νοσηλευτική ηγεσία. *Διεπιστημονική Φροντίδα Υγείας* 7(2): 58-64.
34. Tzirogiannis KN, Kourentzi KT, Zyga S, Papalimneou V, Tsironi M, Grypioti AD, Protopsaltis I, Panidis D, Panoutsopoulos GI. (2014) Effect of 5-HT7 receptor blockade on liver regeneration after 60-70% partial hepatectomy. *BMC Gastroenterology*. 14 (1): 201 (Impact Factor 2014= 2.113)
35. Kerschan-Schindl K, Thalmann MM, Weiss E, Tsironi M, Föger-Samwald U, Meinhart J, Skenderi K, Pietschmann P. Changes in Serum Levels of Myokines and Wnt-Antagonists after an Ultramarathon Race. *PLoS One*. 2015 Jul 6;10(7):e0132478. doi: 10.1371/journal.pone.0132478.
36. Papanagnou P, Baltopoulos P, Tsironi M. Marketed nonsteroidal anti-inflammatory agents, antihypertensives, and human immunodeficiency virus protease inhibitors: as-yet-unused weapons of the oncologists' arsenal. *Ther Clin Risk Manag*. 2015 May 18;11:807-19. doi: 10.2147/TCRM.S82049.

37. Saridi MI, Toska AG, Rekleiti MD, Tsironi M, Geitona M, Souliotis K. Sun burn incidence and knowledge of greek elementary and high school children about sun protection. *Asian Pac J Cancer Prev*. 2015;16(4):1529-34.
38. Saridi M, Rekleiti M, Toska A, Kriebardis AG, Tsironi M, Syrigos K, Souliotis K. Appropriate utilization of restricted antibiotics in a general hospital of a prefecture area in Greece. *Curr Drug Saf*. 2014;9(3):212-9.

B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές (2013-2014)

1. Depression, quality of life and primary care: A cross-sectional study. P Andriopoulos, M Lotti-Lykousa, E Pappa, AA Papadopoulos, D Niakas. *Journal of epidemiology and global health* 3 (4), 245-252.
2. A local outbreak of autochthonous Plasmodium vivax malaria in Laconia, Greece—a re-emerging infection in the southern borders of Europe? P Andriopoulos, A Economopoulou, G Spanakos, G Assimakopoulos. *International Journal of Infectious Diseases* 17 (2), e125-e128.
3. Kolovos P., Kaitelidou D., Lemonidou Ch., Sachlas A., Sourtzi P. Patient participation in decision-making during nursing care in Greece - A comparative study. *Nursing Forum*. 2014 Mar 13. doi: 10.1111/nuf.12089.
4. Τα ψυχοφάρμακα στην Ελλάδα του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα. Παναγιώτης Ανδριόπουλος. *Συναψις* 32 (2014).
5. Kolovos P., Kaitelidou D., Lemonidou Ch., Sachlas A. Zyga S., Sourtzi P. Patient participation in hospital care: nursing staff's point of view. *International Journal of Nursing Practice*. 2014 Mar 26. doi: 10.1111/ijn.12242.
6. Π. Θεοφίλου, Α. Αρώνη, Μ. Τσιρώνη, Α. Σαχλάς, Β. Αλικάρη, Π. Κολοβός, Σ. Ζυγά. Αξιολογία της Ελληνικής Έκδοσης του Ερωτηματολογίου "Pain Self-Efficacy Questionnaire" σε Ασθενείς με Χρόνια Νεφρική Νόσο. *Νοσηλευτική* 2014, 53(2): 175-184
7. Nikolitsa Koutroumani, Ioanna Partsalaki, Fotini Lamari, Athina Dettoraki Andrea Paola Rojas Gil, Alexia Karvela, Eirini Kostopoulou and Bessie E. Spiliotis (2013) Protective mechanisms against oxidative stress and angiopathy in young patients with diabetes type 1 (DM1) *Journal of Pediatric Endocrinology and Metabolism*. Volume 26, Issue 3-4, Pages 309-317.
8. Sofia Zyga, Colin A Hutchison, Stephanie Stringer, Andrea Paola Rojas Gil, Georgia Christopoulou, Paraskevi Giata, Maria Malliarou (2014) Inflammation and endothelial dysfunction in the initiation and propagation of cardiovascular disease in patients with chronic kidney disease. *British Journal of Medicine & Medical Research* 4(13): 2568-2580.
9. Tsolaki E, Tsironi M, Fotis T, Tzavella F, Lavdaniti, M, Zyga, S. Employees' Commitment to the Organization of a Public District Hospital: A Case Study. *International Journal of Caring Sciences* 2013, 6(2):258-266
10. Δήμα Ε, Δήμου Μ, Τζαβέλλα Φ. Φαρμακευτική δεοντολογία και ηθική φαντασία στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία. *Αρχαία Ελληνικής Ιατρικής* 2013, 30(3):355-361
11. Η Hatzistilli, Ο Zissimopoulos, Ρ Galanis, Ο Siskou, Ρ Prezerakos, Α Zissimopoulos, D Kaitelidou, Health Professionals' knowledge and attitude towards the Umbilical Cord Blood Donation in Greece, *Hippokratia*. 2014, 18(2):110-115.
12. Γκριτζάνη Ι, Τσιρώνη Μ, Τζαβέλλα Φ, Γκούβα Μ, Κολοβός Π, Γκερβέκη Ε, Ζυγά Σ. Μελέτη του μετατραυματικού στρες στον πληθυσμό της Αρχαίας Ολυμπίας μετά τις φωτιές του 2007. *Διεπιστημονική Φροντίδα Υγείας* 2013, 5 (3), 109-119.
13. M Stamatopoulou, E Kargakou, E Konstantarogianni, P Prezerakos, Investigation of the association between emotional intelligence and educational achievement: A case study of the pupils in the Senior High Schools of Sparta, the role of school nurse, *International Journal Of Caring Sciences*. 2014 (accepted).
14. G Alevetsovitis, P Prezerakos, S Alevizou, S Tziaferi, Management of Mass Fatalities in Health Sector: A Systematic Review, *International Journal of Health Research and Innovation*. 2014; 2(2): 41-60.
15. K Karathanasi, P Prezerakos, M Malliarou, Ο Siskou, D. Kaitelidou, Operating room nurse manager competencies in Greek hospitals, *Clinical Nursing Studies*. 2014; 2(2): 16-29.

16. E Krestainiti, P Prezerakos, Organizational commitment of the nursing personnel in a Greek National Health System hospital, *International Journal of Caring Sciences*, 2014; 7(1): 252-7.
17. E Gruni, M Tsironi, P Prezerakos, G Panoutsopoulos, A P Rojas Gil, V Alikari, S Zyga, Correlation of presence of endogenous causative or aggravating factors as to the occurrence of pressure ulcers in patients of Intensive Care Units, *Perioperative Nursing* 2014; 3(3): 127-133.
18. A Dreliozi, O Siskou, N Maniadakis, P Prezerakos, Continuing Education and Development Opportunities in Greek Hospitals: comparison of perspectives between nurses and other health professionals, *International Journal Of Occupational Health & Public Health Nursing*, 2014; 1(2): 3-16.
19. D Gikopoulou, M Tsironi, A Lazakidou, I Moisoglou, P Prezerakos, The assessment of nurses' work environment: The case of a Greek general hospital, *International Journal of Caring Sciences*, 2014; 7(1): 269-75.
20. I Moisoglou, P Prezerakos, Conflict management in a Greek Public Hospital: Collaboration or avoidance?, *International Journal of Caring Sciences*, 2014; 7(1): 75-82.
21. Π Κωτσιοπούλου, Μ Τσιρώνη, Σ Ζυγά, Ι Μώυσογλου, Π Γαλάνης, Π Πρεζεράκος, Στάσεις και γνώσεις νοσηλευτών Μονάδων Εντατικής Θεραπείας αναφορικά με τις μεταμοσχεύσεις και τη δωρεά οργάνων, *Νοσηλεία & Έρευνα* 2014; 38: 46-52.
22. Ε Χαραμή, Μ Τσιρώνη, Π Πρεζεράκος, Θ Αγοραστός, Σ Ζυγά, «Διερεύνηση γνώσεων γυναικών σχετικά με την πρόληψη του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας», *Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής* 2014; 31(3): 342-351.
23. Κ Καραθανάση, Π Μπαλτόπουλος, Σ Τζιαφέρη, Π Πρεζεράκος, Πιλοτική μελέτη ερωτηματολογίου για τη διερεύνηση της σκοπιμότητας εφαρμογής του Συντονιστή Χειρουργείου στα Ελληνικά νοσοκομεία, *ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ* (αποδεκτό προς δημοσίευση).
24. Α Κωνσταντινοπούλου, Ε Κρεστεινίτη, Σ Ζυγά, Α Λαζακίδου, Δ Ιορδάνογλου, Α Δρελιώζη, Π Πρεζεράκος, Διερεύνηση της οργανωσιακής δέσμευσης του νοσηλευτικού προσωπικού σε δύο δημόσια Νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας, *Διεπιστημονική Φροντίδα Υγείας*, 2014, 6(2): 86-92.
25. Ε Κρεστεινίτη, Π Πρεζεράκος, Συναισθηματική Νοημοσύνη του Νοσηλευτικού Προσωπικού: Η Περίπτωση Νοσοκομείου του ΕΣΥ της Ελλάδος, *ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ*, 2014, 53(1): 75-86.
26. Κ Καραθανάση, Μ Μαλλιάρου, Δ Καϊτελίδου, Π Πρεζεράκος, Στάθμιση ερωτηματολογίου για την εκτίμηση των απαραίτητων ικανοτήτων των προϊσταμένων νοσηλευτών χειρουργείου, *Νοσηλεία & Έρευνα*, 2014; 38: 34-45.
27. Α Δρελιώζη, Ο Σίσκου, Ν Μανιαδάκης, Π Πρεζεράκος, Διερεύνηση της εφαρμογής της Κλινικής Διακυβέρνησης στην ελληνική πραγματικότητα: Η περίπτωση των λαθών στο νοσοκομειακό περιβάλλον, *Νοσηλεία & Έρευνα*, 2014; 38: 22-33.
28. ΒΝ Βαρδιάμπασης, Μ Τσιρώνη, Α Νικολέντζος, Ι Μώυσογλου, Π Γαλάνης, Ε Σταυροπούλου, Γ Αθανασοπούλου, Π Πρεζεράκος, Στελέχωση των απομακρυσμένων και απομονωμένων υπηρεσιών υγείας με ιατρικό προσωπικό: Κίνητρα προσέλκυσης και παραμονής του ιατρικού προσωπικού, *Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής* 2014; 31(1):48-54.
29. F Gialama, P Prezerakos, N Maniadakis, The Cost Effectiveness of Implantable Cardioverter Defibrillators: A Systematic Review of Economic Evaluations, *Applied Health Economics and Health Policy*, Nov. 2013 (doiQ 10.1007/s40258-013-0069-2).
30. P Prezerakos, P Galanis, I Moisoglou, The work environment of haemodialysis nurses and its impact on patients' outcomes, *International Journal of Nursing Practice* doi:10.1111, 2013 Wiley Publishing Asia Pty Ltd. /ijn.12223JOBNAME: No Job Name PAGE: 7 SESS: 9 OUTPUT: Wed Oct 16 17:39:22 2013, /Xpp84/wiley_journal/IJN/ijn_v0_i0/ijn_12223
31. V Zacharopoulou, M Tsironi, S Zyga, F Gialama, G Zacharopoulou, I Grammatikopoulos, N Avraam, P Prezerakos, Depressive symptoms among adolescent students in Greek high schools, *Psychology Health Research* (accepted)).
32. Kyriakou LG, Tzirogiannis KN, Demonakou MD, Kourentzi KT, Mykoniatis MG, Panoutsopoulos GI. (2013) Gadolinium chloride pretreatment ameliorates acute cadmium-induced hepatotoxicity. *Toxicology and Industrial Health*. 29(7): 624-632. (Impact Factor 2014= 1.71)
33. Dragoumanos V, Tzirogiannis KN, Panoutsopoulos GI, Krikonis K, Fousteris E, Vourvou M, Elesnitsalis G, Melas N, Kourentzi KT, Melidonis A. (2013) Evaluation of IScore validity in

a Greek cohort of patients with type-2 diabetes. BMC Neurology. 13(1):121. (Impact Factor 2014= 2.486)

34. Γκρούνη Ε, Τσιρώνη Μ, Πρεζεράκος Π, Πανουτσόπουλος Γ, Ρόχας Χιλ ΑΠ, Αλικάρη Β, Ζυγά Σ. (2014) Συσχέτιση της παρουσίας ενδογενών αιτιολογικών ή επιβαρυντικών παραγόντων που σχετίζονται με την εμφάνιση ελκών πίεσης σε ασθενείς μονάδων εντατικής θεραπείας. *Perioperative Nursing* 3(3): 127-133.
35. Ρούτση Κ., Κουτσοβίτης Π., Ζυγά Σ., Κολοβός Π., Ιωαννίδης Α., Πανουτσόπουλος Γ., Τσιρώνη Μ., Κουγιουμτζή- Δημολιάνη Δ.Ε., Πιστικού Α.Μ., Μαγγανά Μ., Ρόχας-Χιλ Α.Π.(2013). Η διερεύνηση της επίδρασης διατροφικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην εμφάνιση παιδικής παχυσαρκίας. *Επιθεώρηση Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου*, 11(3):15.
36. Ρούτση Κ., Ιωαννίδης Α., Ζυγά Σ., Κολοβός Π., Πανουτσόπουλος Γ., Τσιρώνη Μ., Κουτσοβίτης Π., Κουγιουμτζή- Δημολιάνη Δ.Ε., Πιστικού Α.Μ., Μαγγανά Μ., Ρόχας-Χιλ Α.Π.(2013). Η επίδραση διατροφικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην εμφάνιση παιδικής παχυσαρκίας. *Ελληνική Επιθεώρηση Διαιτολογίας -Διατροφής, Συμπλήρωμα* 1(4):40.
37. Κουγιουμτζή- Δημολιάνη Δ.Ε., Χρονά Μ., Ιωαννίδης Α., Ζυγά Σ., Πανουτσόπουλος Γ., Τσιρώνη Μ., Πιστικού Α.Μ., Μαγγανά Μ., Ρόχας-Χιλ Α.Π.(2013). Περιβαλλοντικοί παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση νεανικής παχυσαρκίας και καρδιαγγειακών διαταραχών. *Ελληνική Επιθεώρηση Διαιτολογίας -Διατροφής, Συμπλήρωμα* 1(4):41.

B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές (2012-2013)

1. Gioyzeli G, Tsironi M, Katsaragakis S, Sachlas A, Zyga S. Frequency of cranium-cerebral traumas in children. Study at a hospital in the region during the period 2005-2010. *Interscientific Health Care* 2013, 5(3): 130-138.
2. Gioyzeli G, Tsironi M, Katsaragakis S, Sachlas A, Zyga S. Recording and Management of CCT in a Public Hospital in the Region of Laconia in Greece. *International Journal of Caring Sciences*, 2013; 6(3): 431-438.
3. Χατζοπούλου Μ., Κατσαραγάκης Σ., Κάρλου Χ., Πατηράκη Ε. Διερεύνηση της αποτελεσματικότητας εκπαιδευτικού προγράμματος για τεκμηρίωση της νοσηλευτικής φροντίδας σε νοσηλευτές Νοσηλευτική, 2012; 51(4): 396-408.
4. Γκιουζέλη Γ, Τσιρώνη Μ, Κατσαραγάκης Σ, Σαχλάς Α, Βασιλόπουλος Γ, Ζυγά Σ. Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις κατά τη χρονική περίοδο 2005-2010 στο νομό Λακωνίας. *Βήμα του Ασκληπιού*, 2012, 12(4): 441-458.
5. The incidence of depression in primary health care. M Lotti-Lykousa, AA Papadopoulos, I Vrettos, K Kamposioras, E Pappa, P Andriopoulos, D Niakas. *Archives of Hellenic Medicine/Arheia Ellenikes Iatrikes* 29 (1)
6. Zyga S., Kolovos P. (2013). Cardiovascular disease and chronic inflammation in end stage kidney disease. *International Journal of Caring Sciences* 6(1):29-36. ISSN: 1719-5201.
7. Κολοβός Π., Καϊτελίδου Δ., Λεμονίδου Χρ., Σαχλάς Α., Γκούζου Μ., Σουρτζή Π. (2013). Πληροφόρηση του ασθενή από το νοσηλευτικό προσωπικό. *Νοσηλευτική*, 52(2): 199-214. ISSN: 1105-6843.
8. Γκριτζάνη Ι., Τσιρώνη Μ., Τζαβέλλα Φ., Γκούβα Μ., Κολοβός Π., Γκερβέκη Ε., Ζυγά Σ. (2013). Μελέτη του μετατραυματικού στρες στον πληθυσμό της Αρχαίας Ολυμπίας μετά τις φωτιές του 2007. *Ηλεκτρονικό Περιοδικό Διεπιστημονική Φροντίδα Υγείας*, 5(3): 109-119. ISSN: 1791-9649.
9. Κ. Ρούτση, Π. Κουτσοβίτης, Σ. Ζυγά, Π. Κολοβός, Α. Ιωαννίδης, Γ. Πανουτσόπουλος, Μ. Τσιρώνη, Δ.Ε. Κουγιουμτζή-Δημολιάνη, Α.Μ. Πιστικού, Μ. Μαγγανά, Α.Π. Ρόχας-Χιλ. (2013) Η διερεύνηση της επίδρασης διατροφικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην εμφάνιση παιδικής παχυσαρκίας *Επιθεώρηση Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου Τεύχος* 11: 15
10. Κλεοπάτρα Ρούτση, Αναστάσιος Ιωαννίδης, Σοφία Ζυγά, Πέτρος Κολοβός, Γεώργιος Πανουτσόπουλος, Μαρία Τσιρώνη, Παρασκευάς Κουτσοβίτης, Δάφνη Ελένη Κουγιουμτζή-Δημολιάνη, Άννα Μαρία Πιστικού, Μαρία Μαγγανά, Ανδρέα Παόλα Ρόχας-Χιλ (2013). Η επίδραση διατροφικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην εμφάνιση παιδικής παχυσαρκίας. *Hellenic Journal of Nutrition and Dietetics, Volume* 4, Supplement 1. 40.

11. Δαφνή Ελένη Κουγιουμτζή-Δημολιάνη, Μαρία Χρονά, Αναστάσιος Ιωαννίδης, Σοφία Ζυγά, Μαρία Τσιρώνη, Γεώργιος Πανουτσόπουλος, Άννα Μαρία Πιστικού, Μαρία Μαγγανά, Ανδρέα Παόλα Ρόχας-Χιλ. (2013) Περιβαλλοντικοί παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση νεανικής παχυσαρκίας και καρδιαγγειακών διαταραχών. *Hellenic Journal of Nutrition and Dietetics*, Volume 4, Supplement 1. 41.
12. A Dreliozi, O Siskou, N Maniadakis, P Prezerakos, Clinical Governance and effective Quality & Risk management in Greek hospitals *International Journal of Health Research and Innovation*, 2013 vol. 1 (3): 7-17.
13. S Zyga, P Baroutsou, P Prezerakos, A Lazakidou, M Rekliti, M Malliarou, Study on ecological awareness and performance of nursing personnel in dialysis units, *International Journal of Advanced Nursing Studies*, 2013 2 (2): 80-87.
14. G Alevetsovitis, I Katsou, V Moutevelis, O Fyntanaki, P Prezerakos, How Cost-worthy is the Hellenic AirForce's Investment on Health Disorders Prevention: Policy Comparison between Flying-non Flying Personnel, *Balkan Military Medical Review*, Jan - Mar 2013; 16(1): 2-9.
15. V Tsikna, O Siskou, P Galanis, P Prezerakos, D Kaitelidou, Investigation of Physicians' Attitudes Concerning the Implementation of International Classification Systems of Diseases as a Precondition for Evidence-based Policy Making, *Perspectives in Health Information Management*, 2013 Spring; 10(Spring): 1e.
16. S Tziaferi, A Kalokairinou, P Sourtzi, P Prezerakos, E Velonakis, Perception of occupational hazards among Greek hospital workers: a cross sectional study, *International Journal of Health Research and Innovation*, vol. 1, no. 1, 2013, 1-13 ISSN: 2051-5057 (print version), 2051-5065 (online) Scienpress, 2013.
17. E Kouli, A Kalokairinou, P Prezerakos, C Lemonidou, P Galanis, D Kaitelidou, Patients' satisfaction with home care services in Greece, *International Journal of Health Research and Innovation*, vol. 1, no. 1, 2013, 47-54 ISSN: 2051-5057 (print version), 2051-5065 (online) Scienpress, 2013.
18. A Pasiopoulos, O Siskou, P Galanis, P Prezerakos, I Moisoglou, M Theodorou, D Kaitelidou, The Implementation of e-procurement System in Health Sector in Greece: Attitudes of Potential Users and Implications for Hospital Management, *International Journal of Health Research and Innovation*, vol. 1, no. 1, 2013, 15-23 ISSN: 2051-5057 (print version), 2051-5065 (online) Scienpress, 2013.
19. D Kaitelidou, C Tsirona, P Galanis, O Siskou, P Mladovsky, E Kouli, P Prezerakos, M Theodorou, P Sourtzi, L Liaropoulos. Informal payments for maternity health services in public hospitals in Greece, *Health Policy* 2013; 109(1):23-30.
20. Γ Τσάπαλος, Θ Καραλής, Σ Τζιαφέρη, Π Γαλάνης, Π Πρεζεράκος, Αντιλήψεις του νοσηλευτικού προσωπικού αναφορικά με τη μετασχηματίζουσα και την τοποθετημένη μάθηση στον επαγγελματικό τους χώρο: Η περίπτωση Δημοσίου Νοσοκομείου της Περιφέρειας Πελοποννήσου, *Ελληνικό Περιοδικό της Νοσηλευτικής Επιστήμης*, 2013; 6(2):43-52.
21. Α Καρκασίνα, Π Πρεζεράκος, Δ Ιορδάνογλου, Μ Ηγουμενίδης, Μ Μαλλιαρού, Σ Ζυγά, Αντιλήψεις νοσηλευτικού προσωπικού για το συναδελφικό απόρρητο. Μία περιγραφική μελέτη, *Διεπιστημονική Φροντίδα Υγείας*, 2013; 5 (1): 19-28.
22. Kamaratos AV, Tzirogiannis KN, Iraklianos SA, Panoutsopoulos GI, Kanellos IE, Melidonis AI. (2012) Manuka honey-impregnated dressings in the treatment of neuropathic diabetic foot ulcers. *International Wound Journal*. Pages 1-7. (Impact Factor 2014= 2.023)
23. Protopsaltis I, Foussas S, Angelidi A, Gritzapis A, Sergeantannis TN, Mastagos S, Tzirogiannis K, Panoutsopoulos GI, Dimitriadis G, Raptis S, Melidonis A. (2012) Impact of ADMA, endothelial cardiovascular risk factors on pulse wave velocity among prediabetic individuals. *Cardiovascular Diabetology*. 11: 141. (Impact Factor 2014= 3.706)
24. Measuring health: realated quality of life in hemodialysis patients. Psychometric properties of the Missoula-VITAS Quality of Life Index (MVQOLI-15) in Greece. *Health Psychology Research*, Vol 1, No2 (2013.)
25. Efkarpidis A., Efkarpidis P., Zyga S. (2012) *International Journal of Caring Sciences*. A study of the emotional intelligence of employees at a District Hospital of Greece. *International Journal of Caring Sciences* 5(1): 36-42..

1. HATZIVEIS K, TOURLAKIS D, HOUNTIS P, KYRIAZANOS I, SOUGLERI M, GINOPOULOS P, CAMOUTSIS C. (2012) Effects on the immune system and toxicity of carboplatin/paclitaxel combination chemotherapy in patients with stage III-IV ovarian and non small cell lung cancer and its role in survival and toxicity. *J BUON*, 17, 143-8. PMID: 22517709 [Pubmed-indexed for MEDLINE]
2. HOUNTIS P, CHOUNTIS M, HATZIVEIS K, SOTIROPOULOS G, DEDEILIAS P, BOLOS K. (2012) The Hannuman Syndrome and the greater omentum's transposition for the management of mediastinitis. *Balkan Military Medical Review*, 15, 289-97.
3. Kolovos P., Kaitelidou D., Lemonidou C., Zyga S., Sourtzi P. (2012). Patient Participation in Nursing Care: A systematic review. *Nursing Care and Research* 32:30-39. ISSN: 1791-1567.
4. Καπετανούδη Στ., Μαλλιαρού Μ., Αλεξάκου Ζ., Αγγέλη Δ., Κολοβός Π., Πολύζος Ν. και Ζυγά Σ. (2012). Παράγοντες Παρακίνησης Εργαζομένων σε Δημόσιο Νοσοκομείο της Περιφέρειας. *Υγεία και Εργασία*, 3(3): 77-94. ISSN: 1792-4731.
5. Andrea Paola Rojas Gil , Eirini Kostopoulou , Ioulia Karageorgou , Konstantinos Kamzelas and Bessie Eugenia Spiliotis (2012) Increased growth hormone receptor (GHR)degradation due to over-expression of cytokine inducible SH2 domain-containing protein (CIS) as a cause of GH transduction defect (GHTD) * Corresponding Author. *J Pediatr Endocr Met* 2012; 25(9-10): 897-908.
6. G Giannakopoulou, M Tsironi, P Prezerakos, T Fotis, E Giannakopoulou, S Zyga, Surgical patient satisfaction: nursing care quality index, *Hellenic Journal of Nursing Science*, 2012, 5(1): 14-20.
7. Κ Καραθανάση, Π Σαράφης, Μ Μαλλιαρού, Σ Ζυγά, Π Πρεζεράκος, Διερεύνηση εφαρμογής κριτηρίων ποιότητας στο χειρουργείο, *Περιεγχειρητική Νοσηλευτική*, 2012; 2: 63-70.
8. Π Γαλάνης, Π Πρεζεράκος, Ε Κούλη, Κ Λιγκοβανλή, Ο Σίσκου, Κ Τσαβαλιάς, Ι Καραμήτρη, Δ Καϊτελίδου, Γνώση και Χρήση των Υπηρεσιών Υγείας στην Επαρχία από Αθίγγανους, *Νοσηλεία και Έρευνα* 2012; 33: 17-21.
9. Γ Τσάπαλος, Π Πρεζεράκος, Ε Κοτρώτσου, Ι Παπαθανασίου, Μ Γκούβα, Μέθοδοι της μετασηματίζουσας μάθησης στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, *ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ* 2011; 50(2): 194-202.
10. Papadimas GK, Tzirogiannis KN, Mykoniatis MG, Grypioti AD, Manta GA, Panoutsopoulos GI. (2012) The emerging role of serotonin in liver regeneration. *Swiss Medical Weekly*. 142:w13548 (pages 1-6), review. (Impact Factor 2014= 1.877)
11. Pavlidis C, Panoutsopoulos GI, Tiniakos D, Koutsounas S, Vlachogiannakos J, Zouboulis-Vafiadis I. (2011) Serum leptin and ghrelin in chronic hepatitis C patients with steatosis. *World Journal of Gastroenterology*. 17 (46), 5097-5104. (Impact Factor 2014= 2.443) *Pavlidis C και Panoutsopoulos GI είχαν ίδια συμβολή στην εργασία.
12. Fousteris E, Melidonis A, Panoutsopoulos G, Tzirogiannis K, Foussas S, Theodosis-Georgilas A, Tzerefos S, Matsagos S, Boutati E, Economopoulos T, Dimitriadis G, Raptis S. (2011) Toll/interleukin-1 receptor member ST2 exhibits higher soluble levels in type 2 diabetes, especially when accompanied with left ventricular diastolic dysfunction. *Cardiovascular Diabetology*. 10:101 (pages 1-7). (Impact Factor 2014= 3.706)
13. Φουστέρης Ε, Μελιδώνης Α, Πανουτσόπουλος Γ, Γεωργιάς ΑΘ, Τζερεφός Σ, Χαντανής Σ, Ματσάγγος Σ, Σπυροπούλου Π, Μπουτάτη Ε, Δημητριάδης Γ, Ράπτης Σ. (2011) Οι ασθενείς με σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2 εμφανίζουν υψηλότερα επίπεδα αναφοράς του διαλυτού ST2, ειδικά όταν εμφανίζουν διαστολική δυσλειτουργία αριστερής κοιλίας. *Επιστημονικά Χρονικά* 16 (3): 142-145.
14. Igoumenidis M., Zyga S. (2011). Healthcare research in developing countries: Ethical issues. *Health Science Journal* 5(4), 243-250.
15. Zyga S., Christopoulou G., Malliarou M. (2011). Malnutrition-inflammation-atherosclerosis syndrome in patients with end-stage renal disease. *Journal of Renal Care*, 37(1):12-15.
16. Zyga S., Stathoulis J. (2011). Application of ISO 13485:2003 in biomedical engineering: A systematic review. *International Journal of Caring Sciences* 4(2):58-65.
17. Zyga S., Zografakis-Sfakianakis M. (2011). Emerging and re-emerging infectious diseases: A potential pandemic threat. *Health Science Journal* 5(3):159-168.
18. Babatsikou F., Gerogianni G., Zyga S., Koutis C. (2012). Physical activity in a sample of elderly Greek people: a research study. *Health Science Journal*, 6(3): 518-529.

19. Zyga S. (2012). Maintaining the identity and self-worth in patients with severe illness or injury. *International Journal of Caring Sciences* 5(1), 1-2.
20. Kolovos P., Kaitelidou D., Lemonidou C., Zyga S., Sourtzi P. (2012). Patient Participation in Nursing Care. *Nursing Care and Research* 32:30-39.

B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές (2010-2011)

1. Ioannidi V., Kolovos P., Vasileiadou S., Malliarou M., Travlos A., Zyga S. (2011). Nursing Students' Perceptions, Beliefs and Attitudes: A First Study on Special Pedagogic Activities. *Global Journal of Health Science* 3(1):40-48. ISSN: 1916-9736.
2. Ιωαννίδη Β., Κολοβός Π., Βασιλειάδου Σ., Μαλλιαρού Μ., Τραυλός Α., Ζυγά Σ. (2011). Προσέγγιση των εννοιών «αρρώστια», «ασφάλεια στη φροντίδα για την υγεία» και «ποιότητα στις υπηρεσίες υγείας» από φοιτητές και φοιτήτριες νοσηλευτικής. Μια πιλοτική μελέτη. *Βήμα του Ασκληπιού* 10(3): 389-405. ISSN 1109-4486.
3. Τζιρογιάννης ΚΝ, Δαιμονάκου ΜΔ, Παπαδήμας Γ, Σκαλτσάς Σ, Μαντά Γ, Κουρεντζή Κ, Αλεξανδροπούλου ΚΝ, Χερέτη Ρ, Μυκωνιατής Μ, Πανουτσόπουλος ΓΙ. (2010) Η επίδραση του αποκλεισμού των 5-HT2 υποδοχέων στην επαγόμενη από το κάδμιο οξεία ηπατοτοξικότητα. *Επιστημονικά Χρονικά* 15 (3): 150-154.
4. Zyga S., Kanellopoulos V., Bakola H. (2010). Strategies on reducing social inequalities in health care. *CHOREGIA, Sport Management International Journal* 6(1):53-64.
5. Sarafis P., Stavrakakis P., Chalaris M., Stamataki P., Zyga S., Saroglou G. (2010). Emerging infectious diseases. *Journal of Environmental Protection and Ecology* 11 (3): 917-929.
6. Ioannidi V., Kolovos P., Vasileiadou S., Malliarou M., Travlos A., Zyga S. (2011). Nursing Students' Perceptions, Beliefs and Attitudes: A First Study on Special Pedagogic Activities. *Global Journal of Health Science* 3(1):40-48.
7. Zyga S., Malliarou M., Lavdaniti M., Athanasopoulou M., Sarafis P. (2011). Greek renal nurses' attitudes towards death. *Journal of Renal Care* 37(2):101-107.
8. Zyga S. (2011). Nurses cultural conscience and nursing practice. *International Journal of Caring Sciences* 4(1):1-2.

Γ = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές (2015-16)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος Άρθρου	Περιοδικό
1	Sofia Zyga, Victoria Alikari, Athanasios Sahlas, John Stathoulis, Adamantia Aroni, Paraskevi Theofilou, Georgios Panoutsopoulos	Management of pain and quality of life in patients with chronic kidney disease undergoing hemodialysis	Pain Management Nursing

Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές (2015-16)

Εργασίες σε πρακτικά διεθνών συνεδρίων (2015-16)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοποθεσία	ISBN	Σελίδες (Από...Έως)	Μήνας	Έτος
1	M. Daratsianou, A. Ioannidis, S. Zyga, P. Koutsovitis, A. Sachlas, M. Xrona, M. Batsikoura, M.E. Katsa, M. Magana, E. Andronikanis, AP Rojas Gil	Lifestyle habits and arterial hypertension in children and adolescents	54rd meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology, ESPE	Barcelona, Spain			Οκτώβριος	2015

2	M. Magana, A. Ioannidis, S. Zyga, M. E. Katsa, A.M. Pistikou, D.E. Dimoliani, M. Daratsianou, P. Kolovos, A.P. Rojas Gil	Association of sleep habits and risk factors for metabolic disorders in children	54rd meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology, ESPE	Barcelona, Spain			Οκτώβριος	2015
3	M. Magana, K. Routsis, S. Zyga, G. Panoutsopoulos, A. Ioannidis, A.M. Pistikou, D.E. Dimoliani, P. Kolovos, A.P. Rojas Gil	Investigating predisposing factors for childhood obesity	54rd meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology, ESPE	Barcelona, Spain			Οκτώβριος	2015
4	M.E. Katsa, A. Ioannidis, S. Zyga, M. Tsironi, P. Koutsovitiss, A. Sachlas, P. Kolovos, M. Magana, M. Daratsianou, AP Rojas Gil	Uric acid and Triglycerides/HDL ratio as a predisposing factor for metabolic syndrome in children	54rd meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology, ESPE	Barcelona, Spain			Οκτώβριος	2015
5	M. Magana, A. Ioannidis, S. Zyga, M. E. Katsa, A.M. Pistikou, D.E. Dimoliani, M. Daratsianou, P. Kolovos, A.P. Rojas Gil	Association of sleep habits and risk factors for metabolic disorders in children	54rd meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology ESPE	Barcelona, Spain			Σεπτέμβριος	2015
6	M. Magana, K. Routsis, S. Zyga, G. Panoutsopoulos, A. Ioannidis, A.M. Pistikou, D.E. Dimoliani, P. Kolovos, A.P. Rojas Gil	Investigating predisposing factors for childhood obesity	n 54rd meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology ESPE	Barcelona, Spain			Σεπτέμβριος	2015
7	Eirini Kostopoulou, Andrea Paola Rojas Gil, Alexia Karvela, Bessie E. Spiliotis	The involvement of the Epidermal Growth Factor Receptor (EGFR) in the successful Growth Hormone (GH) signalling and the role of p21 in the negative regulation of the GH/GHR and EGF/EGFR pathways, in Growth Hormone Transduction Defect (GHTD)	54rd meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology ESPE	Barcelona, Spain			Σεπτέμβριος	2015
8	Eirini Kostopoulou, Andrea Paola Rojas Gil,	The role of β -TRCP as a compensatory negative	54rd meeting of the European Society of	Barcelona, Spain			Σεπτέμβριος	2015

	Alexia Karvela ,Bessie E	regulator in the successful GH/GHR and EGF/EGFR signaling in GHTS	Pediatric Endocrinology ESPE					
9	M. Daratsianou, A. Ioannidis, S. Zyga, P. Koutsovitis, A. Sachlas, M. Xrona, M. Batsikoura, M.E. Katsa, M. Magana, E. Andronikanis, A P Rojas Gil	Lifestyle habits and arterial hypertension in children and adolescents	54rd meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology ESPE	Barcelona , Spain			Σεπτέμβριος	2015
10	M.E. Katsa, A. Ioannidis, S. Zyga, M. Tsironi, P. Koutsovitis, A. Sachlas, P. Kolovos, M. Magana, M. Daratsianou, AP Rojas Gil	Uric acid and Triglycerides/HDL ratio as a predisposing factor for metabolic syndrome in children	54rd meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology ESPE	Barcelona , Spain			Σεπτέμβριος	2015
11	S. Katsaragakis, S. Sgourou, E. Vardakastani, A. Psychogyiou, E. Patiraki.	Comparison of Greek patients' and caregivers' knowledge, pain experience and barriers regarding cancer pain management.	The European Cancer Conference, ECCO 2015	Vienna, Austria	ISSN: 0959-804	S259	Σεπτέμβριος	2015
12	Spiropoulos T, Papadopoulos G, Andriopoulos P.	an Contemporary Medicine Explain the Placebo Effect? From Conditioning to Meaning Response	39th International Congress on the History of Medicine, 2004 Bari, Italy				Σεπτέμβριος	2015
13	D. Protogiros, S. Katsaragakis, Ch. Lemonidou, E. Patiraki.	Exploring problems and needs in Palliative Care of Greek hospitalized patients with advanced cancer.	The European Cancer Conference, ECCO 2015,	Vienna, Austria,	ISSN: 0959-804	S259	Σεπτέμβριος	2015

Εργασίες σε πρακτικά εθνικών συνεδρίων (2015-16)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοποθεσία	ISBN	Σελίδες (Από...Έως)	Μήνας	Έτος
1	Μητρόπουλος Νικόλαος, Πανουτσόπουλος Γεώργιος, Ζυγά Σοφία, Καλοκαιρινού Αθηνά	Αντιμετώπιση Μαζικών Αθλητικών Ατυχημάτων στην Ελλάδα: Περίπτωση του Λούσιου	3ο Πανελλήνιο Συνέδριο στη Διαχείριση Κρίσεων στον Τομέα Υγείας	Αθήνα			Νοέμβριος	2015

2	Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ , Ελευθέριος Ανδρονικάκης , Μαρία Δαρατσιανού	ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΤΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	16Ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΠΑΣΥΝΟ-ΕΣΥ	Καρπενήσι		Δεκέμβριος	2015
3	Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ, Ελευθέριος Ανδρονικάκης, Μαρία Δαρατσιανού	ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΗΡV ΛΟΙΜΩΞΗΣ	16Ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΠΑΣΥΝΟ-ΕΣΥ	Καρπενήσι		Δεκέμβριος	2015
4	Γ. Βασιλόπουλος, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη,	Εργαλεία εκτίμησης γνώσεων, στάσεων και πρακτικών σχετικά με την πρόληψη και τη θεραπεία των ελκών από πίεση	7ο Συνέδριο Επούλωσης Τραυμάτων και Ελκών,	Athens, Greece		Οκτώβριος	2015
5	Κ. Θανοπούλου, Μ. Μαλλιάρου, Β. Αλικάρη, Μ. Λαβδανίτη, Φ. Μπαμπάτσικου, Ι. Σταθούλης, Σ. Ζυγά	Αγχώδης Διαταραχή ατόμων με εξάρτηση από ουσίες που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα ψυχικής απεξάρτησης του ψυχιατρικού νοσοκομείου	6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημόνων Φροντίδας Χρόνιων Πασχόντων	Λίμνη Πλαστήρα		Οκτώβριος	2015
6	Σ. Μητρούση, Μ. Μαλλιάρου, Α. Τραυλός, Ε. Κούκια, Μ. Λαβδανίτη, Β. Αλικάρη, Ι. Σταθούλης, Σ. Ζυγά	Συσχέτιση του άγχους με τη σωματική και ψυχική υγεία των νοσηλευτών	6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημόνων Φροντίδας Χρόνιων Πασχόντων	Λίμνη Πλαστήρα		Οκτώβριος	2015

Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές (2014-15)

1. Γεωργία Ζαχαροπούλου, Βασιλική Ζαχαροπούλου, Αθηνά Λαζακίδου, Χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη Διαχείριση της Κατ'οίκον Φροντίδας, 13^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γεροντολογίας και Γηριατρικής: Προκλήσεις στη Φροντίδα των Ηλικιωμένων στην Ελλάδα της Κρίσης, Αθήνα, 26-28 Φεβρουαρίου 2015.
2. Δ. Τσορομώκος, Ζ. Δερμάτης, Ε. Χαραμή και Α. Λαζακίδου, Περιγραφή Συστήματος Παρακολούθησης των Ιατρικών Αερίων του Γενικού Νοσοκομείου Λακωνίας-Νοσηλευτικής Μονάδας Μολάων, 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Βιοϊατρικής Τεχνολογίας, Αθήνα, 6-8 Μαΐου 2015.
3. Δ. Τσορομώκος, Ζ. Δερμάτης, Ε. Χαραμή και Α. Λαζακίδου, Αξιοποίηση των GIS στην Υγεία: Πιλοτική Εφαρμογή στην Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, 23η Πανελλήνια Συνάντηση Χρηστών Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών, Αθήνα, 7-8 Μαΐου 2015.
4. Σοφία Μπαλτά, Αθηνά Λαζακίδου, Η Διερεύνηση της Αποδοχής του Νέου Συστήματος Τηλεϊατρικής της Vodafone σε Συνεργασία με την Vidano στην 7^η Υ.Πε Κρήτης από τους Επαγγελματίες Υγείας και τους Ασθενείς, 4ο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο «Ψυχική Υγεία, Τεχνολογία και Τηλεματικές Εφαρμογές», Αθήνα, 14 Μαρτίου 2015.
5. Β. Ζαχαροπούλου, Γ. Ζαχαροπούλου, Ν. Καραγιαννίδης, Ζ. Δερμάτης, Α. Λαζακίδου, Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην Υπηρεσία Ασθενών με Άνοια στην Κοινότητα, 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Βιοϊατρικής Τεχνολογίας, Αθήνα, 6-8 Μαΐου 2015.
6. Βασιλική Μιχοπούλου, Μαρία Δαρατσιανού, Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ ΠΡΟΕΚΚΛΑΜΨΙΑ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ 12^ο Πολυθεματικό Συνέδριο Λακωνίας. Δεκέμβριος(2014) (Πόστερ)

7. Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ, Βάγια Ανδρονικάκη, Μαρία Δαρατσιανού, HPV ΛΟΙΜΩΞΗ, ΜΙΑ ΑΠΕΙΛΗ ΠΟΥ ΜΑΣ ΑΦΟΡΑ ΟΛΟΥΣ 15^ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο 12-14 Δεκεμβρίου (2014) Μετέωρα Καλαμπάκα (Προφορική παρουσίαση)
8. Μαρία Δαρατσιανού, Μαρία Μαγγανά, Αναστάσιος Ιωαννίδης, Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ, Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΝ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΥΝΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΝΟΥ ΣΤΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΓΙΑ ΕΝΔΟΘΗΛΙΑΚΗ ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΕ ΕΝΗΛΙΚΕΣ 15^ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο 12-14 Δεκεμβρίου 2014 Μετέωρα Καλαμπάκα (Προφορική παρουσίαση)
9. Ελευθέριος Ανδρονικάκης, Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ, Μαρία Δαρατσιανού ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ (ΙΥΑ), ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ, 15^ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο 12-14 Δεκεμβρίου 2014 Μετέωρα Καλαμπάκα (Προφορική παρουσίας)
10. Μαρία Δαρατσιανού, Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ, Βάγια Ανδρονικάκη ΠΤΩΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ - ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ 13^ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο Γεροντολογίας και Γηριατρικής 26-28 Φεβρουαρίου 2015 Αναρτημένη Ανακοίνωση (poster)
11. Μελπομένη Νίκου, Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ. ΕΝΔΟΚΡΙΝΕΙΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΤΕΣ: ΜΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ Πανελλήνιο & 7ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο Μαίου. (2015) (Προφορική παρουσίαση)
12. Ευαγγελία Τσίγκα, Πολυξένη Παπαδοπούλου, Ανδρέα Πάολα Ρόχας Χιλ «ΚΛΩΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΒΛΑΣΤΙΚΑ ΚΥΤΤΑΡΑ: Η ΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ» Πανελλήνιο & 7ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο Μαίου. (2015) (Προφορική παρουσίαση)
13. Βασιλική Μιχοπούλου, Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ «ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΚΛΙΝΙΚΟΥ ΥΠΟΘΥΡΕΟΕΙΔΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ: ΜΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ» Πανελλήνιο & 7ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο Μαίου. (2015) (Προφορική παρουσίαση)
14. Β. Αλικάρη, Β. Μάτζιου, Σ. Ζυγά, "Δημογραφικοί παράγοντες μη συμμόρφωσης των ασθενών που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση", στο 41^ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, Κρήτη, 2014, σελ. 170.
15. V. Stavrou, A. Ploumis, S. Zyga, M. Psychogiou, I. Serpanou, D. Sapountzi-Krepia, "Needs of the In-hospital informal Care who Provide Care to their Hospitalized Relatives in a Rehabilitation Unit" in 1st International Balkan Conference on Health Sciences, Edirne, Turkey, May 2014.
16. Δαρατσιανού Μαρία, Ελευθέριος Ανδρονικάκης, Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ Ο HPV ΩΣ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΑ ΜΕΤΑΔΙΔΟΜΕΝΟΣ ΑΠΕΙΛΕΙ ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ΦΥΛΑ Πανελλήνιο & 7ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο Μαίου. (2015) (Προφορική παρουσίαση)
17. Μαρία Δαρατσιανού, Βασιλική Μιχοπούλου, Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ ΠΡΟΕΚΚΛΑΜΨΙΑ, ΕΠΙΠΤΩΞΕΙΣ ΣΕ ΜΗΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙ Πανελλήνιο & 7ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο Μαίου. (2015) (Προφορική παρουσίαση)
18. Κ. Τζιρογιάννης, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Γ. Πανουτσόπουλος, "Η επίδραση του αποκλεισμού των 5-HT7 υποδοχέων στην ηπατική αναγέννηση μετά από 60-70% μερική ηπατεκτομή", στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας Σπάρτη, 2014, σελ. 68-77 (ΒΡΑΒΕΥΣΗ)
19. Β. Αλικάρη, Β. Μάτζιου, Μ. Τσιρώνη, Π. Θεοφίλου, Σ. Ζυγά, "Η Κλίμακα: The Kidney Disease Questionnaire: Μετάφραση και πολιτισμική προσαρμογή", στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2014, σελ. 3.
20. Ε. Ασπιώτη, Μ. Τσιρώνη, Α.Π. Ρόχας Χιλ, Ε. Φερεντίνου, Α. Σαχλάς, Σ. Ζυγά, "Διαχείριση οξέως κοιλιακού άλγους στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών του Γενικού Νοσοκομείου Λακωνίας -Νοσηλευτική Μονάδα Σπάρτης για το έτος 2012", στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2014, σελ. 6-7.
21. Σ. Γιατράκου, Α.Π. Ρόχας Χιλ, Μ. Τσιρώνη, Σ. Παπαπέτρου, Γ. Πανουτσόπουλος, Π. Θεοφίλου, Σ. Ζυγά, "Κόπωση σχετιζόμενη με τη ποιότητα ζωής ασθενών με ρευματοειδή αρθρίτιδα και οστεοαρθρίτιδα", στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 5-6.12.2014, σελ. 4-5 (ΒΡΑΒΕΥΣΗ)
22. Ε. Ανδρονικάκης, Μ. Τσιρώνη, Γ. Πανουτσόπουλος, Α. Σαχλάς, Α. Π. Ρόχας Χιλ, Μ. Δαρατσιανού, Β. Μιχοπούλου, Σ. Ζυγά, "Αξιολόγηση και συσχέτιση

- κοινωνικοοικονομικών παραγόντων και αγχώδους διάθεσης στο γενικό πληθυσμό του Νομού Χανίων και του Νομού Λακωνίας", στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2014, σελ. 10-11.
23. Ε. Μπαρμπαγιάννη, Α. Καλοκαιρινού, Α. Σαχλάς, Σ. Ζυγά, "Η προληπτική ιατρική στη χρήση νόμιμων ουσιών στον νεανικό πληθυσμό: Πρωτότυπη έρευνα σε δείγμα φοιτητών", στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2014, σελ. 8-9.
  24. Σ. Μητρούση, Α. Τραυλός, Ε. Κούκια, Σ. Παπαπέτρου, Σ. Ζυγά, "Η υιοθέτηση στρατηγικών αντιμετώπισης (coping) σε νοσηλευτές νοσοκομείων στην περιφέρεια Πελοποννήσου, στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2014, σελ. 20-21.
  25. Φ. Ζαχαροπούλου, Σ. Ζυγά, Α. Καργάκου, Σ. Μητρούση, Ε. Κολοκούρη, Μ.Ε. Κατσά, Α.Π. Ρόχας Χιλ, "Η επίδραση των memory- boxes στη συναισθηματική-πνευματική λειτουργία και το μεταβολισμό των ηλικιωμένων", στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2014, σελ. 22.
  26. Μ.Ε. Κατσά, Κ. Ρούτση, Α. Ιωαννίδης, Σ. Ζυγά, Α. Σαχλάς, Μ. Μαγγανά, Μ. Δαρατσιανού, Α.Μ. Πιστικού, Α.Π. Ρόχας Χιλ, "Συσχέτιση του ουρικού οξέος με παράγοντες κινδύνου για παιδικό μεταβολικό σύνδρομο", στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 5-6.12.2014, σελ. 23-24.
  27. Λ. Δολιανίτη, Μ.Ε. Κατσά, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α. Ιωαννίδης, Β. Βασιλόπουλος, Φ. Ζαχαροπούλου, Δ.Ε. Κουγιουμτζή-Δημολιάννη, Κανελλοπούλου, Α.Π. Ρόχας Χιλ, "Το μεταβολικό σύνδρομο σε σχέση με τη φυσική δραστηριότητα σε παιδιά και γονείς του Δήμου Νότιας Κυνουρίας", στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2014, σελ. 29.
  28. Ι. Ευστρατίου, Φ. Ζαχαροπούλου, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Μ. Μπατσικούρα, Μ.Ε. Κατσά, Α. Σαχλάς, Α.Π. Ρόχας Χιλ, "Γνώσεις σχετικά με τη δωρεά οργάνων και μυελού των οστών. Παράγοντες που επηρεάζουν την απόφαση για δωρεά μυελού των οστών", στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2014, σελ. 31.
  29. Κ. Γιακουμιδάκης, Λοιμώξεις στο ενδοσκοπικό εργαστήριο, 20ο Ελληνικό Συνέδριο για το Ελικοβακτηρίδιο του Πυλωρού & λοιπών λοιμώξεων του πεπτικού, Μάρτιος 2015.
  30. Λ. Τίνα, Ν. Γιώτη, Μ. Λαμπράκου, Δ. Φλώρος, Μ. Ρίφουνα, Ν. Κώνστας, Α. Μαριόλης, Π. Ανδριόπουλος, ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΚΑΤΑΘΛΙΠΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΛΑΚΩΝΙΑΣ, 40^ο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Αθήνα, Μάιος 2014.
  31. Λ. Τίνα, Μ. Λαμπράκου, Ε. Ηλιοπούλου, Ε. Αλειφέρης, Μ. Φωτόπουλος, Π. Ανδριόπουλος, ΚΡΟΥΣΜΑ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΗ 3ΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ Η Ε- ΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ, 40^ο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Αθήνα 2014
  32. E. Parathanasoglou, M. Gouzou, M. Karanikola, C. Lemonidou, K. Giakoumidakis, M. Giannakopoulou, Pilot exploration of the association between nursing workload and professional satisfaction in Greek critical care nurses, 6th European Federation of Critical Care Nursing associations Congress, Valencia – Spain, January 2015, pp. 108-109.
  33. ΧΟΥΝΤΗ Μ., ΧΟΥΝΤΗΣ Π., ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ Κ., ΜΠΑΚΑΛΗΣ Ν., ΜΩΡΑΪΤΗΣ Ν., ΜΩΡΑΪΤΗΣ Σ. Πνευμονική εμβολή: Δυνητικά θανατηφόρα επιπλοκή-Ο ρόλος του νοσηλευτή στην πρόληψη, διάγνωση και αντιμετώπιση της. 7^ο Πανελλήνιο & 6^ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό & Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο (Ε.Ν.Ε.), Ιωάννινα, 8-11 Μαΐου 2014, Τελικό πρόγραμμα, σελ. 72, ΑΑ101.
  34. Tina L. Georgantas P. Iiopolou E., Andriopoulos P. Diabetes mellitus and obstructive pulmonary disease. Is there an association? ERS Congress September 2014 Munich, Germany.
  35. Α. Χάμου, Ε. Πατηράκη, Ν. Σχαλέκης, Σ. Κατσαραγάκης, Ε. Πέττα, Ε. Αυγετίδου, Ο.-Μ. Μπαγιάου, Α. Τσιατσουλη, Ι. Λιακόπουλος, Σ. Αμοιρίδου, Χ. Οικονόμου, Ε. Ιωάννου, Σ. Τσοτάκος, Η. Ραυμόνδου, Β. Μπαλτσιώτη, Ε. Τράπαλης, Γ.-Κ. Σαββάτη, Α. Τσερκέζογλου. Σχεδιασμός εφαρμογής ηλεκτρονικού αρχείου ασθενών που λαμβάνουν κατ' οίκον ανακουφιστική φροντίδα. Βιβλίο Περιλήψεων 4^{ου} Πανελλήνιου Συνεδρίου της Εταιρείας Ιατρικών Σπουδών, Αθήνα, 2014: 20-21.
  36. Tziaferi G. S. (2015) "Occupational Health Nursing in the European Union- current situation". Oral presentation (after invitation) in ICOH 31ST International Congress on Occupational Health, Seoul, S. Korea
  37. Koinis A. Tziaferi G.S. (2015) "Effects of the phenomenon of mobbing at the quality of life of health professionals, in public and private hospitals of the first and sixth Health Region of Greece. A study's protocol", poster presentation in ICOH 31ST International Congress on Occupational Health, Seoul, S. Korea

38. Kokkali K., Tziaferi G.S. (2015) Correlation study of circular schedule of work with the irritable bowel syndrome in nurses in Greece”, poster presentation in ICOH 31ST International Congress on Occupational Health, Seoul, S. Korea
39. Tsopoki V. Sourtzi P., Tziaferi S., Laiou N., Velonakis Em. (2015) “Age and Gender aspects of the impact of the Greek financial crisis on employment precariousness” Oral presentation in ICOH 31ST International Congress on Occupational Health, Seoul, S. Korea
40. Κ. Κοσμά, Σ. Ζυγά, Σ. Τζιαφέρη, Ι. Σταθούλης, Ε. Μπακόλα, Ν. Μητρόπουλος, Γ. Πανουτσόπουλος, «Διερεύνηση γνώσεων και στάσεων των εθελοντών αιμοδοτών του Νομού Λακωνίας ως προς την Αιμοδοσία», στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2014, σελ. 33-34.
41. Δ. Τσορομώκος, Π. Πρεζεράκος, Σ. Τζιαφέρη, Α. Λαζακίδου, «Διερεύνηση των Γνώσεων και Στάσεων των Επαγγελματιών Υγείας σχετικά με τη Χρήση Υπολογιστών», στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Ιατρικός Σύλλογος Λακωνίας, Δεκέμβριος 2014, Σπάρτη (αναρτημένη ανακοίνωση).
42. Κ. Θανοπούλου, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Σ. Τζιαφέρη, Χ. Αποστολίδου, «Άγχος και κατάθλιψη ατόμων εξαρτημένων από ουσίες που παρακολουθούν το πρόγραμμα ψυχικής απεξάρτησης του 18 ΑΝΩ», στο 8ο Πανελλήνιο και 7ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Θεσσαλονίκη, 7-10.5.2015.
43. Καυγά Α. Τζιαφέρη Σ. Φώτος Ν., Αγοράκη Μ., Νικολοπούλου Α., Καλοκαιρινού Α. «Διερεύνηση σχέσης συμπεριφορών προαγωγής υγείας και επιβάρυνσης οικογενειακών φροντιστών ασθενών με αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο στην Κοινότητα» στο 42ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Θράκη, Ελλάδα, 13-15.05.2015.
44. Γ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ, Μ. ΧΟΥΝΤΗ, Π. ΧΟΥΝΤΗΣ, Κ. ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ, Κ. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Η. ΛΑΖΑΡΟΣ, Κ. ΠΛΕΣΤΗΣ. *Η χρήση της δεξιάς θωρακοτομής για την αφαίρεση μυξώματος αριστερού κόλπου σε ιστορικό προηγθείσας στερνοτομής*. 7^ο Συνέδριο Υγείας Μεσσηνίας, Καλαμάτα, 6-7 Μαρτίου 2015, τελικό πρόγραμμα, σελ. 28, Ρ.13.
45. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΓΛΟΥ, Π. ΧΟΥΝΤΗΣ, Μ. ΧΟΥΝΤΗ, Κ. ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ, Γ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ, Γ. ΛΟΥΛΑΚΑΣ, Σ. ΜΩΡΑΪΤΗΣ. *Dysphagia lusoria. Διαγνωστικός και θεραπευτικός γρίφος*. 7^ο Συνέδριο Υγείας Μεσσηνίας, Καλαμάτα, 6-7 Μαρτίου 2015, τελικό πρόγραμμα, σελ. 29, Ρ.14.
46. Μ. ΧΟΥΝΤΗ, Π. ΧΟΥΝΤΗΣ, Κ. ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ, Ν. ΜΠΑΚΑΛΗΣ, Δ ΜΩΡΑΪΤΗΣ, Σ. ΜΩΡΑΪΤΗΣ. *Σύνδρομο θωρακικής εξόδου-Διαγνωστική προσπέλαση, διαφορική διάγνωση και πολύπλευρη αντιμετώπιση*. 7^ο Συνέδριο Υγείας Μεσσηνίας, Καλαμάτα, 6-7 Μαρτίου 2015, τελικό πρόγραμμα, σελ. 30, Ρ. 15.
47. Thaleia Basmatzoglou, Vasiliki Adamopoulou, Konstantinos Hatziveis. Premenstrual Syndrome and Premenstrual Dysphoric Disorder. 8^ο Πανελλήνιο-7^ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό & Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Θεσσαλονίκη, 7-10 Μαΐου 2015, τελικό πρόγραμμα, σελ. 86, ΑΑ148.
48. Κουτσοβίτης Π., Τσικιάτου Θ., Ροζακέα Π. ΤΑ ΣΤΙΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ. 26^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής Εταιρείας Κοινωνικής Παιδιατρικής και Προαγωγής της Υγείας & 3^ο πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής εταιρείας Αναπτυξιακή-Συμπεριφορικής Παιδιατρικής και Εφηβικής Υγείας – Ιατρικής, Ιωάννινα 19-21 Σεπτεμβρίου 2014.
49. Κουτσοβίτης Π., Τσικιάτου Θ., Μαγγανά Μ. Ο ΕΦΗΒΟΣ ΠΟΥ ΒΑΘΜΟΛΟΓΕΙ ΧΑΜΗΛΑ ΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΤΟΥ, ΤΙ ΑΝΤΑΝΑΚΛΑ; 26^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής Εταιρείας Κοινωνικής Παιδιατρικής και Προαγωγής της Υγείας & 3^ο πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής εταιρείας Αναπτυξιακή-Συμπεριφορικής Παιδιατρικής και Εφηβικής Υγείας – Ιατρικής, Ιωάννινα 19-21 Σεπτεμβρίου 2014.
50. Κουτσοβίτης Π., Μαγγανά Μ, Καμαρινού Μ. ΛΙΓΟΣ ΥΠΝΟΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΒΕΙΑ. ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΜΕ ΤΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ; 26^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής Εταιρείας Κοινωνικής Παιδιατρικής και Προαγωγής της Υγείας & 3^ο πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής εταιρείας Αναπτυξιακή-Συμπεριφορικής Παιδιατρικής και Εφηβικής Υγείας – Ιατρικής, Ιωάννινα 19-21 Σεπτεμβρίου 2014.
51. Κουτσοβίτης Π., Ντελή Χατζήογλου Γ., Ντάτση Ε. «Οικογένεια, σχολείο, φίλοι, καθημερινότητα και οικονομική κατάσταση. Τί επηρεάζει περισσότερο την υγεία του εφήβου;». 27ο Πανελλήνιο συνέδριο Εταιρείας Κοινωνικής Παιδιατρικής και Προαγωγής της Υγείας., Σπάρτη-Μονεμβάσια 9-10 Οκτωβρίου 2015
52. «Investigating the accessibility of gene based assays in every day practice: The case of Oncotype DX assay in Greece», Ο Siskou, Ν Kikilias, D Kaitelidou, Ρ Galanis, Ν Tsoulos, Μ

- Kalogeropoulou, J Vafiadis, P Prezerakos, L Liaropoulos, 2nd International Conference on Education, Social Sciences and Humanities, Ιούνιος 2015, Κωνσταντινούπολη, Τουρκία (τόμος περιλήψεων).
53. «Excellence in Nursing Care», K Karathanasi, I Koutelekos, M Malliarou, P Prezerakos, 7th Congress of European Operating Rooms Nurses Association (EORNA), Μάιος 2015, Ρώμη, Ιταλία (τόμος περιλήψεων).
  54. «Operating Room Manager's Profile», K Karathanasi, G Baltopoulos, S Tziaferi, P Prezerakos, 7th Congress of European Operating Rooms Nurses Association (EORNA), Μάιος 2015, Ρώμη, Ιταλία (τόμος περιλήψεων).
  55. «Health Services Emergency Preparedness and Disaster Response» Training Methodologies», G Alevetsovitis, P Prezerakos, S Tziaferi, 20th Congress of Balkan Military Medical Committee (BMCC), Ιούνιος 2015, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα (τόμος περιλήψεων).
  56. «Health Mishap analysis and investigation through adaptation of HFACS taxonomy», G Alevetsovitis, I Katsou, P Prezerakos, 20th Congress of Balkan Military Medical Committee (BMCC), Ιούνιος 2015, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα (τόμος περιλήψεων).
  57. «Validity and Reliability of the Greek Version of the «Kuorio University Hospital Transformational Leadership Scale» (KUHTLS)», D Sapountzi-Krepia, A Petrou, S Zyga, P Prezerakos, M Lavdaniti, G Charalambous, International Journal of Health Administration and Education Congress (Sanitas Magisterium), Μάρτιος 2015, Κωνσταντινούπολη, Τουρκία (τόμος περιλήψεων).
  58. «Evaluation of selected DRGs in Greek public hospitals: The degree to which they reflect actual expenditure and average length of stay» O Siskou, P Galanis, D Kaitelidou, M Kalogeropoulou, E Kouli, E Thireos, J Vafiadis, M Theodorou, P Prezerakos, C Lemonidou, L Liaropoulos, ISPOR 17th Annual European Congress, Νοέμβριος 2014, Άμστερνταμ, Ολλανδία (τόμος περιλήψεων).
  59. «Nurses' vs other health professionals' perceptions on Quality and Safety Culture elements in Greek hospitals» A Dreliozzi, O Siskou, N Maniadakis, P Prezerakos, ISPOR 17th Annual European Congress, Νοέμβριος 2014, Άμστερνταμ, Ολλανδία (τόμος περιλήψεων).
  60. «Μετάφραση στην ελληνική γλώσσα και στάθμιση της Kuorio University Hospital Transformational Leadership Scale (KUHTLS)» Δ Σαπουντζή-Κρέπια, Χ Γεωργιάδου, Α Πέτρου, Π Πρεζεράκος, Σ Ζυγά, Γ Χαραλάμπους, 8ο Πανελλήνιο & 7ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, Μάιος 2015, Θεσσαλονίκη (τόμος περιλήψεων).
  61. «Διερεύνηση της οργάνωσης της διασύνδεσης μεταξύ υπηρεσιών ψυχικής υγείας» Σ Γρηγοράκου, Π Πρεζεράκος, Α Παναγιώτου, Ι Τσιπιανίτης, 4ο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο «Ψυχική Υγεία, Τεχνολογία και Τηλεματικές Εφαρμογές», Μάρτιος 2015, Αθήνα (τόμος περιλήψεων).
  62. «Ολοκληρωμένη μεθοδολογία διερεύνησης ατυχημάτων στην υγεία και ανάλυσης της συμμετοχής του ανθρώπινου παράγοντα» Γ Αλεβιτσοβίτης, Π Πρεζεράκος, 10ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας, Δεκέμβριος 2014, Αθήνα (τόμος περιλήψεων).
  63. «Πιλοτική μελέτη για τη στάθμιση της σύντομης εκδοχής του ερωτηματολογίου συναισθηματικής νοημοσύνης ως χαρακτηριστικού γνωρίσματος της προσωπικότητας (TEIQue-sf)» Μ Σταματοπούλου, Π Πρεζεράκος, 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχικής Υγείας στην ΠΦΥ, Δεκέμβριος 2014, Αθήνα (e-poster) (τόμος περιλήψεων).
  64. «Προετοιμασία - Ανταπόκριση των Υπηρεσιών Υγείας σε Μαζικές Απώλειες Υγείας - Υγειονομική Διαχείριση Καταστάσεων» Γ Αλεβιτσοβίτης, Ι Κάτσου, Σ Τζιαφέρη, Π Πρεζεράκος, 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Διαχείριση Κρίσεων στον Τομέα της Υγείας», Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας, Υπουργείο Υγείας & Κέντρο Ελέγχου Ειδικών Λοιμώξεων & Πρόληψης Νοσημάτων, Νοέμβριος 2014, Αθήνα (βραβείο καλύτερης ερευνητικής εργασίας).
  65. «Λεκτική βία σε νοσηλευτές χειρουργείου: Μία πανελλήνια μελέτη» Μ Μαλλιάρου, Ι Κουτελέκος, Κ Καραθανάση, Π Σαράφης, Α Μπουλέτης, Σ Ζυγά, Π Πρεζεράκος, 25ο Πανελλήνιο Συνέδριο Περιεγχειρητικής Νοσηλευτικής ΣΥ.ΔΝΟ.Χ, Οκτώβριος 2014, Καστοριά (τόμος περιλήψεων).

66. Sourila D., Prezerakos P., Tsironi M., Rohas Gil A.P., Malliarou M., Zyga S. Investigation of factors affecting frequency of breastfeeding in women at a general hospital. 19th Congress Balkan Military Medical Committee, 7-10. 5.2014, Plovdiv, Bulgaria, page 164.
67. Grouni H., Tsironi M., Prezerakos P., Rohas Gil A.P., Panoutsopoulos G., Malliarou M., Zyga S. Pressure ulcers in a greek intensive care unit. 19th Congress Balkan Military Medical Committee, 7-10. 5.2014, Plovdiv, Bulgaria, page 222.
68. Aroni A., Tsironi M., Panoutsopoulos G., Theofilou P., Rohas Gil A.P., Malliarou M., Presvelos D., Zyga S. Self assessment of pain in patients with end-stage renal disease (ESRD). 19th Congress Balkan Military Medical Committee, 7-10.5.2014, Plovdiv, Bulgaria, page 240.
69. Magana M., Zyga S., Sachlas A., Ioannidiw A., Tsironi M., Daratsianou M., Kougioumtzi-Dimoliani D., Pistikou A.M., Malliarou M., Rohas Gil A.P. Metabolic disorders as an outcome of sleep deprivation. 19th Congress Balkan Military Medical Committee, 7-10. 5.2014, Plovdiv, Bulgaria, page 243.
70. Katsa M.E., Zyga S., Ioannidis P., Kolovos P., Tsironi M., Koutsovitis P., Sachlas A., Pisticou A.M., Dafni E., Kougioumtzi-Dimoliani D., Malliarou M., Rohas Gil A.P. Association of life style with metabolic syndrome in greek children. 19th Congress Balkan Military Medical Committee, 7-10. 5.2014, Plovdiv, Bulgaria, page 244.
71. Sapountzi-Krepia D., Efstathiou C., Christodoulou K., Zyga S., Psychogiou M., Georgiadou C., Charalambous G. Validity and Reliability of the «Kuopio University Hospital Job Satisfaction Scale» (KUHJSS): an Application to a Psychiatric Nursing Population. 1st International Balkan Conference on Health Sciences, 14-16.5.2014, Edirne, Turkey.
72. Lavdaniti M., Tsiligiri M., Zyga S. Dyspnea in cancer patients. 1st International Balkan Conference on Health Sciences, 14-16.5.2014, Edirne, Turkey.
73. Malliarou M., Sarafis P., Zyga S., Constantinidis T. Religiosity and Greek nurses' dead attitude. 1st International Meeting on Wellbeing and Performance in Clinical Practice, 28.5- 1.6.2014. Alexandroupolis, Greece..
74. E. Fradelos, I. Papathanasiou, P. Argyrou, O Velentza, C. Baro, S. Zyga, «Assesement of factors that influence nurses' attitudes towards mental illness», in International Journal of Health Administration and Education Congress (Sanitas Magisterium), March 2015, Istambul, Turkey.
75. E. Fradelos, I. Papathanasiou, C. Kleisariis, D. Mitsi, S. Nifora, I. Moraiti, S. Zyga, «Assessing the relation among burnout and general health status in nursing staff», στο 8ο Πανελλήνιο και 7ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό & Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, 7-10.5.2015, Θεσσαλονίκη.
76. E. Fradelos, I. Papathanasiou, C. Kleisariis, D. Mitsi, C. Iliadis, S. Zyga, «Assessing the relation among burnout and aggression in nursing staff», in 4th International Congress on Neurobiology, Psychopharmacology and Treatment Guidance, May 2015, Crete, Greece.
77. Κ. Καραθανάση, Σ. Ζυγά, Μ. Μαλλιαρού, Π. Πρεζεράκος, «Μαζικές καταστροφές: Είναι έτοιμο το χειρουργείο σας;», στο 25ο Πανελλήνιο Συνέδριο Περιεγχειρητικής Νοσηλευτικής ΣΥ.ΔΝΟ.Χ, 9-12.10.2014, Καστοριά.
78. Γ. Πανουτσόπουλος, Σ. Ζυγά, Ε. Μπακόλα, «Κίνητρα υποκίνησης του νοσηλευτικού προσωπικού και ο ρόλος της νοσηλευτικής ηγεσίας», στο 25ο Πανελλήνιο Συνέδριο Περιεγχειρητικής Νοσηλευτικής ΣΥ.ΔΝΟ.Χ, 9-12.10.2014, Καστοριά.
79. Κ. Καραθανάση, Σ. Ζυγά, Π. Σαράφης, Μ. Μαλλιαρού, Π. Πρεζεράκος, «Διαχείριση χειρουργικού εξοπλισμού», στο 25ο Πανελλήνιο Συνέδριο Περιεγχειρητικής Νοσηλευτικής ΣΥ.ΔΝΟ.Χ, 9-12.10.2014, Καστοριά.
80. Μ. Μαλλιαρού, Τ. Σεραφείμ, Σ. Ζυγά, Π. Σαράφης, «Νεότερα δεδομένα για την υγιεινή χειρών- Οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας», στο 25ο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων, 27-29.11.2014, Θεσσαλονίκη, σελ.33.
81. Α. Καργάκου, Α. Σαχλάς, Γ.Ν. Λυράκος, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α.Π. Ρόχας Χιλ, «Υγεία και αισιοδοξία. Ο ρόλος των διατροφικών συνθηκών και του τρόπου ζωής», στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 5-6.12.2014, σελ. 63-66.
82. Β. Ζαχαροπούλου, Γ. Ζαχαροπούλου, Α. Λαζακίδου, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Π. Πρεζεράκος, «Διερεύνηση καταθλιπτικών εκδηλώσεων σε εφήβους μαθητές των Λυκείων Μεγαλόπολης», στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2014, σελ. 16-17.
83. Γ. Ζαχαροπούλου, Β. Ζαχαροπούλου, Π. Πρεζεράκος, Σ. Ζυγά, Α. Λαζακίδου, «Μέτρηση της επιβάρυνσης των οικογενειακών φροντιστών ηλικιωμένων ασθενών με άνοια και

- χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής στη διαχείριση της κατ' οίκον φροντίδας», στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2014, σελ. 16-17.
84. Σ. Παπαπέτρου, Ι. Σταθούλης, Β. Αλικάρη, Τ. Οικονομοπούλου, Γ. Πανουτσόπουλος, Ε. Μπακόλα, Ν. Μητρόπουλος, Σ. Ζυγά, «Εμπειρική έρευνα μεταξύ των φοιτητών Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σχετικά με την επίδραση της κινητής τηλεφωνίας και της χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών στα πρότυπα συμπεριφοράς υγείας», στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2014, σελ. 49-50.
  85. Π. Ανδριόπουλος, Α. Καλογεράκου, Δ. Ρεμπέλου, Α.Π. Ρόχας Χιλ, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, «Επιπολασμός αντισωμάτων έναντι *Brucella* Sp. σε πληθυσμό ατόμων που είχαν προσβληθεί από βρουκέλλωση στο παρελθόν. Ευαισθησία, ειδικότητα και προγνωστική αξία των δοκιμασιών Rose Bengal και Wright Standard Tube Agglutination», στο 12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2014, σελ. 52.
  86. Μ. Μπατσικούρα, Μ.Ε. Κατσά, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α. Σαχλάς, Β. Βασιλόπουλος, Ι. Ευστρατίου, Γ. Χαρώνης, Α. Χουρδάκη, Μ.Δ. Πετσέλη, Α.Π. Ρόχας Χιλ, «Η σχέση του άγχους και της αρτηριακής πίεσης των εφήβων μαθητών με τη διατροφή», στο 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχικής Υγείας στην Π.Φ.Υ. Αθήνα, 2014.
  87. Φ. Ζαχαροπούλου, Σ. Ζυγά, Κ. Καργάκου, Σ. Μητρούση, Ε. Κολοκούρη, Μ.Ε. Μαρία Κατσά, Α.Π. Ρόχας Χιλ, «Επίδραση της εφαρμογής των memory boxes στο μεταβολισμό και στη συναισθηματική και γνωστική λειτουργία ηλικιωμένων», στο 13ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γηροντολογίας και Γηριατρικής, Αθήνα, 2015.
  88. Κ. Καργάκου, Α. Σαχλάς, Γ. Ν. Λυράκος, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α. Π. Ρόχας Χιλ, «Συσχέτιση αισιοδοξίας, υγείας, διατροφικών συνηθειών και του τρόπου ζωής», στο 5ο Πανελλήνιο Ψυχιατρικό Συνέδριο στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, Ναύπλιο, 22-25.1.2015 (Τιμητικός Έπαινος).
  89. Μ. Δαρατσιανού, Μ. Μπατσικούρα, Σ. Ζυγά, Α. Σαχλάς, Ε. Ανδρονικάκης, Α. Π. Ρόχας Χιλ, «Η αλληλεπίδραση του άγχους με τις συνήθειες του ύπνου σε εφήβους μαθητές», στο 8ο Πανελλήνιο και 7ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Θεσσαλονίκη, 7-10.5.2015.
  90. Ε. Ανδρονικάκης, Μ. Τσιρώνη, Γ. Πανουτσόπουλος, Α. Π. Ρόχας Χιλ, Α. Σαχλάς, Μ. Δαρατσιανού, Σ. Ζυγά, «Το άγχος και οι παράγοντες που επηρεάζουν τους κατοίκους του Ν. Χανίων», στο 8ο Πανελλήνιο και 7ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Θεσσαλονίκη, 7-10.5.2015.
  91. Μ. Ε. Κατσά, Κ. Ρούτση, Σ. Ζυγά, Α. Ιωαννίδης, Α. Σαχλάς, Α. Π. Ρόχας Χιλ, «Ο λόγος τριγλυκερίδια/ HDL ως προγνωστικός παράγοντας στο παιδικό μεταβολικό σύνδρομο», στο 8ο Πανελλήνιο και 7ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Θεσσαλονίκη, 7-10.5.2015.
  92. Γ. Μουσελλή, Μ. Τσιρώνη, Α. Π. Ρόχας Χιλ, Σ. Ζυγά, Ε.Τ Ασημακοπούλου, Ε. Σαρακατσάνου, «Οδικά τροχαία ατυχήματα στο νησί της Καλύμνου κατά τη χρονική διάρκεια 2010-2012», στο 8ο Πανελλήνιο και 7ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Θεσσαλονίκη, 7-10.5.2015.
  93. Ε. Χριστοδούλου, Α. Καλοκαιρινού, Σ. Ζυγά, «Ο μαθησιακός τύπος των φοιτητών στη νοσηλευτική επιστήμη», στο 8ο Πανελλήνιο και 7ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Θεσσαλονίκη, 7-10.5.2015.
  94. Μ. Λαβδανίτη, Φ. Μπαμπάτσικου, Μ. Τσιλιγγίρη, Θ. Παππά, Χ. Κολοκούρα, Σ. Ζυγά, «Η ανορεξία σε ασθενείς με καρκίνο που υποβάλλονται σε χημειοθεραπεία», στο 42ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο του ΕΣΝΕ, Αλεξανδρούπολη, 13-15.5.2015.
  95. Δ. Καμαργιανάκη, Σ. Ζυγά, «Κίνητρα και αντιλήψεις των νοσηλευτών σχετικά με τη διά βίου μάθηση και τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση», στο 42ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο του ΕΣΝΕ, Αλεξανδρούπολη, 13-15.5.2015.
  96. Μ. Δαρατσιανού, Ε. Ανδρονικάκης, Σ. Ζυγά, «Κίνδυνοι και τρόποι αποφυγής πτώσεων στους ηλικιωμένους», στο 42ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο του ΕΣΝΕ, Αλεξανδρούπολη, 13-15.5.2015.
  97. Ε. Ανδρονικάκης, Μ. Τσιρώνη, Γ. Πανουτσόπουλος, Α. Σαχλάς, Α. Π. Ρόχας Χιλ, Μ. Δαρατσιανού, Β. Ανδρονικάκη, Σ. Ζυγά, «Αξιολόγηση του άγχους κατοίκων του Ν. Λακωνίας και παράγοντες που το επηρεάζουν», στο 42ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο του ΕΣΝΕ, Αλεξανδρούπολη, 13-15.5.2015.
  98. Δ. Σουρίλα, Β. Αλικάρη, Γ. Πανουτσόπουλος, Π. Πρεζεράκος, Μ. Τσιρώνη, Φ. Μπαμπάτσικου, Σ. Ζυγά, «Συχνότητα και προσδιοριστικοί παράγοντες μητρικού

- θηλασμού σε νοσοκομείο της περιφέρειας», στο 42ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο του ΕΣΝΕ, Αλεξανδρούπολη, 13-15.5.2015.
99. Μ.Ε. Κατσά, Α. Ιωαννίδης, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Π. Κουτσοβίτης, Π. Κολοβός, Α. Σαχλάς, Κ. Ρούτση, Κ. Καργάκου, Α. Π. Ρόχας Χιλ, «Ουρικό οξύ και λόγος τριγλυκερίδια/HDL ως προγνωστικός παράγοντας στο παιδικό μεταβολικό σύνδρομο», στο 42ο πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής Ενδοκρινολογικής Εταιρείας, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα, 06-10.05.2015.
  100. Μ.Ε. Katsa, S. Zyga, M. Tsironi, A.Ioannidis, A. Sachlas, P. Kolovos, M. Maggana, A.M. Pisticou, D.E. Kougioumtzi Dimoliani, A.P. Rojas Gil, «Association of lifestyle with metabolic syndrome in children», in 53rd Annual Meeting of the European Society of Paediatric Endocrinology, Dublin Ireland, 18 - 20 September 2014.
  101. Α. Kargakou, A. Sachlas, G.N. Lyrakos, S. Zyga, M. Tsironi, A.P. Rojas Gil, «The association between optimism, nutrition lifestyle and health self assessment. A quantitative and qualitative study», in 20th International Conference of the Association of Psychology and Psychiatry for Adults and Children (A.P.P.A.C.), Athens, May 18 - 22, 2015.
  102. Μ. Malliarou, K. Karathanasi, E. Moustaka, S. Zyga, P. Sarafis, «Importance of motivation in shaping Greek women's attitude towards breastfeeding», in 20th Congress of Balkan Military Medical Committee, Thessaloniki, 2015.
  103. Μ. Malliarou, K. Karathanasi, E. Moustaka, S. Zyga, P. Sarafis, Eythanasia. An active area of research in contemporary bioethics», in 20th Congress of Balkan Military Medical Committee, Thessaloniki, 2015.
  104. Μ. Magana, K. Routsis, S. Zyga, G. Panoutsopoulos, A. Ioannidis, A.M. Pisticou, D.E. Dimoliani, P. Kolovos, A.P. Rojas Gil, «Investigating predisposing factors for childhood obesity», in 54th meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology ESPE. Barcelona Spain 01 - 03 October 2015
  105. Μ. Magana, A. Ioannidis, S. Zyga, M. E. Katsa, A.M. Pisticou, D.E. Dimoliani, M. Daratsianou, P. Kolovos, A.P. Rojas Gil, «Association of sleep habits and risk factors for metabolic disorders in children», in 54th meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology ESPE. Barcelona Spain 01 - 03 October 2015
  106. Μ. Daratsianou, A. Ioannidis, S. Zyga, P. Koutsovitis, A. Sachlas, M. Xrona, M. Batsikoura, M.E. Katsa, M. Magana, E. Andronikanis, A.P. Rojas Gil, «Lifestyle habits and arterial hypertension in children and adolescents», in 54th meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology ESPE. Barcelona Spain 01 - 03 October 2015
  107. Μ.Ε. Katsa, A. Ioannidis, S. Zyga, M. Tsironi, P. Koutsovitis, A. Sachlas, P. Kolovos, M. Magana, M. Daratsianou, A.P. Rojas Gil, «Uric acid and Triglycerides/HDL ratio as a predisposing factor for metabolic syndrome in children», in 54th meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology ESPE. Barcelona Spain 01 - 03 October 2015
  108. Δ. Τσορομώκος, Ζ. Δερμάτης και Α. Λαζακίδου, Πληροφοριακό Σύστημα για τη Λογοδοσία των Επαγγελματιών Υγείας και την Οικονομική Διαχείριση του Ιατροτεχνολογικού Εξοπλισμού, 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Βιοϊατρικής Τεχνολογίας, Αθήνα, 6-8 Μαΐου 2015.
  109. D. Tsoromokos, Z. Dermatis, A. Lazakidou, Information System for Nursing Handover, 13th International Conference on Informatics, Management and Technology in Healthcare (ICIMTH' 2015), Athens, 9-11 July 2015.
  110. D. Tsoromokos, F. Gozadinos, N. Tsaloukidis, A. Lazakidou, Utilizing Geographical Information Systems in Healthcare, 13th International Conference on Informatics, Management and Technology in Healthcare (ICIMTH' 2015), Athens, 9-11 July 2015.
  111. F. Gozadinos, D. Tsoromokos, N. Tsaloukidis, A. Konstantinopoulou, A. Lazakidou, Utilizing Geographical Information Systems to Manage Hospital Infections, 13th International Conference on Informatics, Management and Technology in Healthcare (ICIMTH' 2015), Athens, 9-11 July 2015.
  112. A. Konstantinopoulou, D. Tsoromokos, S. Ilioudi, A. Lazakidou and P. Prezerakos, Organizational Commitment and Job Satisfaction in Greek Hospitals, 13th International Conference on Informatics, Management and Technology in Healthcare (ICIMTH' 2015), Athens, 9-11 July 2015.

Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές (2013-14)

1. Georgia Zacharopoulou, Panagiotis Prezerakos, Sophia Zyga, Athina Lazakidou, Measuring the burden of family caregivers of elderly with dementia and use of ICT in the management of home care, 1st International Conference of Community & Public Health Nursing: Research, Education & Practice, Athens, 14-16 November 2013.
2. George Lampropoulos, Styliani Tziaferi, Sophia Zyga, Athina Lazakidou, Assessing participants satisfaction of performing the program "Help at Home" of the Municipality of Megalopolis in Peloponnese, 1st International Conference of Community & Public Health Nursing: Research, Education & Practice, Athens, 14-16 November 2013.
3. Νικόλαος Καπετανέας, Κατερίνα Καστανιώτη, Αθηνά Λαζακίδου, Παναγιώτης Πρεζεράκος, Χαρακτηριστικά Γνωρίσματα Οργανωσιακής Κουλτούρας στα Γραφεία Προμηθειών της ΕΠΥ, των ΔΥΠΕ και των Νοσοκομείων του ΕΣΥ της Χώρας, 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας, Athens Hilton, 5-7 Δεκεμβρίου 2013.
4. Μ. Δαρατσιανού, Α.Μ. Πιστικού, Α. Σαχλάς, Σ. Ζυγά, Μ.Ε. Κατσά, Ε. Ανδρονικάκης, Δ. Κουγιουμτζή- Δημολιάνη, Α.Π. Ρόχας Χιλ, "Είναι οι επαγγελματίες υγείας ένα αποτελεσματικό μοντέλο υγείας στην Ελλάδα; Ποσοτική και ποιοτική μελέτη", στο 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, Κρήτη, 2014, σελ. 85.
5. Α. Καργάκου, Α. Σαχλάς, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Γ. Λυράκος, Α.Π. Ρόχας Χιλ, "Πιλοτική μελέτη διερεύνησης της σχέσης της προδιάθεσης αισιοδοξίας με τις διατροφικές συνήθειες και την αυτοαντίληψη της σωματικής υγείας", στο 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, Κρήτη, 2014, σελ. 66.
6. Μ. Μαγγανά, Κ. Κούτρου, Μ. Τσιρώνη, Σ. Ζυγά, Δ. Κουγιουμτζή- Δημολιάνη, Α.Μ. Πιστικού, Α. Ιωαννίδης, Ρόχας Χιλ Α.Π., "Ο ρόλος της φλεγμονής και της κεντρικής παχυσαρκίας στην ανάπτυξη του μεταβολικού συνδρόμου σε πληθυσμό ενηλίκων", στο 40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Αθήνα, 2013.
7. Π. Θεοφίλου, Σ. Ζυγά, "Ψυχομετρικές ιδιότητες του ερωτηματολογίου Missoula- Vitas Quality of life Index σε Έλληνες ασθενείς που υποβάλλονται σε χρόνια περιοδική αιμοκάθαρση", στο 40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Αθήνα, 2013.
8. Ε. Τσολάκη, Μ. Τσιρώνη, Φ. Τζαβέλλα, Σ. Ζυγά, "Διερεύνηση της αφοσίωσης στον οργανισμό εργαζομένων σε δημόσιο νοσοκομείο της περιφέρειας", στο 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Κέρκυρα, 2012.
9. Μ. Athanasopoulou, P. Peitsidis, M. Malliarou, V. Roka, M. Saridi, S. Zyga, A. Kalokairinou, "The neonatal abandonment in Greek reality", στο 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Κέρκυρα, 2012.
10. Γκριτζάνη, Μ. Μπουρλίνου, Σ. Πετρούλα, Ε. Γκερβέκη, Κ. Παπαδημητρίου, Α. Σταμάτη, Σ. Ζυγά, "Μελέτη του μετατραυματικού στρες μετά από μια φυσική καταστροφή", στο 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Κέρκυρα, 2012.
11. Α.Μ. Πιστικού, Β. Μιχαήλ, Μ. Μαγγανά, Δ. Κουγιουμτζή, Α. Ιωαννίδης, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α.Π. Ρόχας Χιλ, "Παιδική και νεανική παχυσαρκία σε σχέση με την ηλικία και τον τρόπο ζωής", στο 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Κέρκυρα, 2012.
12. Γ. Γκιουζέλη, Μ. Τσιρώνη, Σ. Κατσαραγάκης, Α. Σαχλάς, Σ. Ζυγά, "Καταγραφή και Διαχείριση Κρανιοεγκεφαλικών Κακώσεων στο Νομό Λακωνίας κατά τη χρονική περίοδο 2005-2010", στο 10ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2012.
13. Ε. Δάφνη, Δ. Κουγιουμτζή, Μ. Μαγγανά, Α. Πιστικού, Β. Μιχαήλ, Κ. Κούτρου, Α. Ιωαννίδης, Π. Κολοβός, Γ. Πανουτσόπουλος, Μ. Διονυσοπούλου, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α.Π. Ρόχας Χιλ, "Συσχέτιση της νεανικής παχυσαρκίας με τον ύπνο, το μεταβολισμό και τη φλεγμονή", στο 10ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2012.
14. Σ. Καπετανούδη, Σ. Ζυγά, Π. Πρεζεράκος, Ζ. Αλεξάκου, Φ. Χρηστίδη, Μ. Τσιρώνη, "Εκτίμηση της ποιότητας ζωής στη δρεπανοκυτταρική νόσο", στο 10ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2012.
15. Π. Βαρούτσου, Π. Πρεζεράκος, Α. Λαζακίδου, Σ. Ζυγά, "Μελέτη οικολογικής συνείδησης και συμπεριφοράς νοσηλευτικού προσωπικού Μονάδων Τεχνητού Νεφρού", στο 10ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2012.
16. D. Sourila, P. Prezerakos, M. Tsironi, A.P. Rohas Gil, M. Malliarou, S. Zyga, " Investigation of factors affecting frequency of breastfeeding in women at a general hospital", in 19th Congress Balkan Military Medical Committee, Plovdiv, Bulgaria, Μάιος 2014, pp. 164.

17. M. Magana, S. Zyga, A. Sachlas, A. Ioannidis A, M. Tsironi, M. Daratsianou, D. Kougioumtzi-Dimoliani, A.M. Pistikou, M. Malliarou, A.P. Rohas Gil, "Metabolic disorders as an outcome of sleep deprivation", in 19th Congress Balkan Military Medical Committee, Plovdiv, Bulgaria, Μάιος 2014, pp.243.
18. M.E. Katsa, S. Zyga, A. Ioannidis, P. Kolovos, M. Tsironi, P. Koutsovitis, A. Sachlas, A.M Pisticou, E. Dafni, D. Kougioumtzi- Dimoliani, M. Malliarou, A.P. Rohas Gil, "Association of life style with metabolic syndrome in greek children ", in 19th Congress Balkan Military Medical Committee, Plovdiv, Bulgaria, Μάιος 2014, pp. 244.
19. ΚΑΜΑΡΙΝΟΥ Μ., ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ Κ. Τεστ Παπανικολάου και καρκίνος του τραχήλου της μήτρας. 10ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής Εταιρείας Κλινικής Κυτταρολογίας, Αθήνα, 4-6 Οκτωβρίου 2013, τόμος περιλήψεων, Ε-Ρ008.
20. Α. Αρώνη, Π. Θεοφίλου, Α. Κοροβέση, Μ. Ράλλη, Α. Σαχλάς, Σ. Ζυγά, "Ψυχομετρικές ιδιότητες των ερωτηματολογίων MVQOLI και PSEQ σε ασθενείς που υποβάλλονται σε χρόνια περιοδική αιμοκάθαρση", στο 11ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νοσηλευτών Νεφρολογίας, Πορταριά, Ιούνιος 2014. σελ. 42
21. Β. Αλικάρη, Α. Αρώνη, Σ. Ζυγά, "Δημογραφικοί παράγοντες που επιδρούν στην ποιότητα ζωής των ασθενών που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση", στο 11ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νοσηλευτών Νεφρολογίας, Πορταριά, 2014, σελ. 54
22. P. Kolovos, P. Sourtzi, "Priority setting in health care; an approach to resource allocation", in 1st International Conference of Community and Public Health Nursing: Research, Education and Practice. Athens, Greece, Νοέμβριος 2013.
23. Alexia Karvela; Eleni Oikonomou; Alike Pappa; Andrea Paola Roja-Gil; George Georgiou; Bessie E. Spiliotis Novel variants of aquaglyceroporin 7 (AQP7) gene promoter in relation to serum glycerol and susceptibility to low birth weight and type 2 diabetes in prepubertal children and adolescents. 52st Meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology (ESPE), 9th Joint Meeting of Paediatric Endocrinology Milan Italy (Poster) Σεπτέμβριος 2013.
24. ΧΟΥΝΤΗ Μ., ΧΟΥΝΤΗΣ Π., ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ Κ., ΜΩΡΑΪΤΗΣ Κ. Μηχανή εξωσωματικής κυκλοφορίας- Η μηχανή που άλλαξε την ιστορία και τους ορίζοντες της νοσηλευτικής (The heart-lung machine). 14ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΠΑ.ΣΥ.Ν.Ο. – ΕΣΥ, Πήλιο, 6-8 Δεκεμβρίου 2013, τελικό πρόγραμμα, σελ. 25, ΠΑ47.
25. ΧΟΥΝΤΗ Μ., ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ Κ., ΜΠΑΚΑΛΗΣ Ν. Ο μηχανισμός δράσης και η σημασία της ηπαρίνης. 14ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΠΑ.ΣΥ.Ν.Ο. – ΕΣΥ, Πήλιο, 6-8 Δεκεμβρίου 2013, Τελικό πρόγραμμα, σελ. 30, ΠΑ85.
26. Π. Θεοφίλου, Γ. Τζιτζίκος, Ε. Κοτρώτσιου, Μ. Τσιρώνη, Σ. Ζυγά, " Ψυχομετρικές ιδιότητες του ερωτηματολογίου Multidimensional Scale of Perceived Social Support σε Έλληνες ασθενείς που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση. Μια πιλοτική μελέτη", στο 9ο Συνέδριο Γενικής Ιατρικής, Αθήνα, Σεπτέμβριος 2013.
27. Κ. Ρούτση, Π. Κουτσοβίτης, Σ. Ζυγά, Π. Κολοβός, Α. Ιωαννίδης , Γ. Πανουτσόπουλος, Μ. Τσιρώνη, Δ.Ε. Κουγιουμτζή - Δημολιάνη, Α.Μ. Πιστικού, Μ. Μαγγανά, Α.Π. Ρόχας-Χιλ, "Η διερεύνηση της επίδρασης διατροφικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην εμφάνιση παιδικής παχυσαρκίας", στο 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου, Καλαμάτα, 27-29/6/2013 (ΒΡΑΒΕΙΟ).
28. Μ. Μαλλιάρου, Γ. Χριστοπούλου, Π. Γκιάτα, Β. Αλικάρη, Π. Κολοβός, Σ. Ζυγά, " Φλεγμονή και ενδοθηλιακή δυσλειτουργία στην έναρξη και εξέλιξη της καρδιαγγειακής νόσου σε ασθενείς με χρόνια νεφρική νόσο", στο 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου, Καλαμάτα, 2013.
29. Μ. Δαρατσιανού, Κ. Ρούτση, Μ. Κούτρου, Μ. Μαγγανά, Δ.Ε. Κουγιουμτζή - Δημολιάνη, Α.Μ. Πιστικού, Π. Κολοβός, Ε. Ανδρονικάκης, Α. Ιωαννίδης, Π. Κουτσοβίτης, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α.Π. Ρόχας-Χιλ, "Συσχέτιση του ύπνου με τις μεταβολικές διαταραχές που προκαλεί η παχυσαρκία", στο 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου, Καλαμάτα, 2013.
30. Α. Σαχλάς, Σ. Μπερσίμης και Τ. Παπαϊωάννου, "Επεκτάσεις των κανόνων διακοπής για Συγκριτικές Κλινικές Δοκιμές Φάσης II με Χρήση δυο Μεταβλητών Απόκρισης", Πρακτικά 27ου Πανελληνίου Συνεδρίου Στατιστικής, Θεσσαλονίκη, Απρίλιος 2014, 237-248.
31. P. Theofilou, G. Tzitzikos, S. Zyga, G. Sakkas, S. Grigoriou, C. Karatzaferi, P. Malindretos, O. Bovoletti, G. Papafili, E. Kotrotsiou, "Measuring perceived social support in Greek haemodialysis patients: a pilot study", in EDTNA/ERCA Conference, Riga, Latvia, September 2013.

32. M. Malliarou, P. Sarafis, S. Zyga, T. Constantinidis, "Religiosity and Greek nurses' dead attitude", in 1st International Meeting on Wellbeing and Performance in Clinical Practice, Alexandroupolis, Greece, May 2014.
33. D. Sapountzi-Krepia, C. Efstathiou, K. Christodoulou, S. Zyga, M. Psychogiou, C. Georgiadou, G. Charalambous, "Validity and Reliability of the Kuopio University Hospital Job Satisfaction Scale (KUJSS): an Application to a Psychiatric Nursing Population", in 1st International Balkan Conference on Health Sciences, Edirne, Turkey, May 2014.
34. M. Lavdaniti, M. Tsiligiri, S. Zyga, "Dyspnea in cancer patients", in 1st International Balkan Conference on Health Sciences, Edirne, Turkey, 2014.
35. P. Kolovos, M. Gouzou, "Secondary prevention of cardiometabolic syndrome and community nursing care", in 1st International Conference of Community and Public Health Nursing: Research, Education and Practice. Athens, Greece, November 2013.
36. Papaioannou, Th. Kriemadis, A. Kourtesopoulou, P. Kolovos, M. Gkouzou, "An analysis of human resource empowerment: a case study in the health care sector", in 6th Annual Conference of the EuroMed Academy of Business, Lisbon, September 2013. pp. 2569-2571.
37. Floros D. Gioti N., Konstas N., Papanikolaou Kat. Andriopoulos P. Depression, suicide, economic crisis and primary care. Is there a link? WONCA, July 2014, Lisbon Portugal.
38. Tserkezoglou A, S. Katsaragakis, Amoiridou S, Avgetidou H, Bagiaou O.M., Hamou A, Ikonoumou C, Liakopoulos I, Petta E, Raimondou H, Tsiatsouli A, Tsotakos S, Patiraki E. Hospitalization or home care at the end of life. The experience in a Greek Home Palliative Care Service. Abstracts of the 8th World Research Congress of the European Association for Palliative Care, 2014. Palliative Medicine, 2014; 28(6): 679-680 (poster presentation, P162).
39. Πέττα Ε., Αυγετίδου Ε., Μπαγιάου Ο., Τσιατσούλη Α., Λιακόπουλος Ι., Κατσαραγάκης Σ., Χάμου Α., Αμοιρίδου Σ., Οικονόμου Χ., Τσερκέζογλου Α. Διαχείριση του πόνου ασθενών με καρκίνο που λαμβάνουν κατ' οίκον ανακουφιστική φροντίδα. Πρακτικά 9ου Επιστημονικού Συμποσίου Γενικής Ιατρικής, Αθήνα, 2013: 90 (3ο Βραβείο).
40. S. Katsaragakis, A. Tserkezoglou, H. Avgetidou, O.M. Bagiaou, A. Hamou, Ch. Ikonoumou, I. Liakopoulos, E. Petta, E. Patiraki. Care outcomes of cancer patients receiving palliative home care in Greece. Abstract CD of the 1st International Conference of Community & Public Health Nursing: Research, Education and Practice, 2013, Athens, Greece.
41. E. Patiraki, S. Katsaragakis, H. Avgetidou, O.M. Bagiaou, A. Hamou, C.H. Ikonoumou, G. Liakopoulos, E. Petta, A. Tsiatsouli, A. Tserkezoglou. Initial symptom management of cancer patients, as an outcome of care, in a home palliative care unit in Greece. The European Cancer Conference, ECCO 2013 Amsterdam, Holland, European Journal of Cancer, 2013; 49(Suppl 2): S290 (poster presentation, PP 1375).
42. S. Katsaragakis, S. Sgourou, A Vardkastani, E. Patiraki. Exploring knowledge and experience of cancer patients in pain relief. The European Cancer Conference, ECCO 2013 Amsterdam, Holland, European Journal of Cancer, 2013; 49(Suppl 2): S291 (poster presentation, PP 1381).
43. S. Katsaragakis, A Vardkastani, S. Sgourou, A Psychogiou, E. Patiraki. Knowledge and experience in pain management of Greek cancer patients. The family caregivers perceptions. The European Cancer Conference, ECCO 2013 Amsterdam, Holland, European Journal of Cancer, 2013; 49(Suppl 2): S292 (poster presentation, PP 1382).
44. Γεώργιος Πανουτσόπουλος. 'Προσυμπτωματικός έλεγχος καρδιομεταβολικών παραγόντων κινδύνου' στο στρογγυλό τραπέζι «Πρόληψη Καρδιαγγειακών Νοσημάτων: Σύγχρονη Νοσηλευτική Προσέγγιση». 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, Κρήτη 4-7 Μαΐου 2014.
45. Γεώργιος Πανουτσόπουλος. 'Φάρμακα που χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση του μετεγχειρητικού πόνου' στο στρογγυλό τραπέζι «Αξιολόγηση και αντιμετώπιση μετεγχειρητικού πόνου», 24ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Περιεγχειρητικής Νοσηλευτικής (ΣΥ.Δ.ΝΟ.Χ), AKS Porto Heli Conference Center, 10-13 Οκτωβρίου 2013, Πόρτο Χέλι.
46. Ρούτση Κ., Ιωαννίδης Α., Ζυγά Σ., Κολοβός Π., Πανουτσόπουλος Γ., Τσιρώνη Μ., Κουτσοβίτης Π., Κουγιουμτζή- Δημολιάνη Δ.Ε., Πιστικού Α.Μ., Μαγγανά Μ., Ρόχας-Χιλ Α.Π.(2013). Η επίδραση διατροφικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην εμφάνιση παιδικής παχυσαρκίας. Ελληνική Επιθεώρηση Διαιτολογίας -Διατροφής, Συμπλήρωμα 1(4):40.

47. Κουγιουμτζή- Δημολιάνη Δ.Ε., Χρονά Μ., Ιωαννίδης Α., Ζυγά Σ., Πανουτσόπουλος Γ., Τσιρώνη Μ., Πιστικού Α.Μ., Μαγγανά Μ., Ρόχας-Χιλ Α.Π.(2013). Περιβαλλοντικοί παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση νεανικής παχυσαρκίας και καρδιαγγειακών διαταραχών. Ελληνική Επιθεώρηση Διαιτολογίας -Διατροφής, Συμπλήρωμα 1(4):41
48. Grouni H, Tsironi M, Prezerakos P, Rohas APG, Panoutsopoulos G, Malliarou M, Zyga S. Pressure ulcers in a Greek intensive care unit. 19th Congress Balkan Military Medical Committee, Plovdiv, Bulgaria 7-10 May 2014, PP-71.
49. Aroni A, Tsironi M, Panoutsopoulos G, Theofilou P, Rohas Gil AP, Malliarou M, Presvelos D, Zyga S. Self assessment of pain in patients with end-stage renal disease (ESRD). 19th Congress Balkan Military Medical Committee, Plovdiv, Bulgaria 7-10 May 2014, PP-71.
50. ΧΟΥΝΤΗ Μ., ΧΟΥΝΤΗΣ Π., ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ Κ., ΜΠΑΚΑΛΗΣ Ν., ΜΩΡΑΪΤΗΣ Ν., ΜΩΡΑΪΤΗΣ Σ. Πνευμονική εμβολή: Δυνητικά θανατηφόρα επιπλοκή-Ο ρόλος του νοσηλευτή στην πρόληψη, διάγνωση και αντιμετώπιση της. 7ο Πανελλήνιο & 6ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό & Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο (Ε.Ν.Ε.), Ιωάννινα, 8-11 Μαΐου 2014, Τελικό πρόγραμμα, σελ. 72, ΑΑ101.
51. Κουτσοβίτης Π., Μπαρλά Ε., Νικολακέα Π. ΠΟΣΟ ΕΠΗΡΡΕΑΖΕΙ Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΤΟΥ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ, ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΤΟΥ ΥΓΕΙΑ; 7ο Εντατικό Σεμινάριο στην Εφηβική Ιατρική, Αθήνα 4-5 Απριλίου 2014.
52. Κουτσοβίτης Π., Καμαρινού Μ., Νικολουδάκη Σ. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΙΝΟΥ ΕΦΗΒΟΥ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ. 7ο Εντατικό Σεμινάριο στην Εφηβική Ιατρική, Αθήνα 4-5 Απριλίου 2014.
53. Κουτσοβίτης Π., Κοζόνης Α., Δαλαβούρας Ν. ΕΝΔΟ-ΚΑΙ ΕΞΩΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΜΚΦΟΒΙΣΜΟΣ. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΟΕΦΗΒΟΥ. 7ο Εντατικό Σεμινάριο στην Εφηβική Ιατρική, Αθήνα 4-5 Απριλίου 2014.
54. Κουτσοβίτης Π., Ροζακέα Π., Μαγγανά Μ. ΦΤΩΧΗ ΥΓΕΙΑ ΣΤΟΝ ΕΦΗΒΟ ΚΑΤΑ ΤΑ ΛΕΓΟΜΕΝΑ ΤΟΥ. ΤΙ ΑΝΤΑΝΑΚΛΑ; 52 Πανελλήνιο Παιδιατρικό Συνέδριο, Ρόδος 6-8 Ιουνίου 2014.
55. Κουτσοβίτης Π., Μιχαλόπουλος Φ., Τσιγκά Ε. ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΓΟΝΕΙΣ, ΑΛΛΟΔΑΠΟΣ ΕΦΗΒΟΣ. ΠΟΣΟ ΕΠΗΡΕΑΖΕΤΑΙ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ, ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ 52 Πανελλήνιο Παιδιατρικό Συνέδριο, Ρόδος 6-8 Ιουνίου 2014.
56. Κουτσοβίτης Π., Νικολακέα Π., Κουγιουμτζή Φ. ΥΠΑΡΧΕΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ, ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΔΥΟ ΦΥΛΑ; 52 Πανελλήνιο Παιδιατρικό Συνέδριο, Ρόδος 6-8 Ιουνίου 2014.
57. Anna Maria, Sachlas Athanasios, Zyga Sofia, Daratsianou Maria, Katsa Maria Efthymia, Malliarou Maria, Rojas Gil Andrea Paola. (2014) Are health-care professionals effective as role models in greece? 19th Congress Balkan Military Medical Committee. Plovdiv Bulgaria 7-10 May (Oral).
58. Katsa Maria Efthymia, Zyga Sofia, Ioannidis Anastasios, Kolovos Petros, Tsironi Maria, Koutsovitis Paraskevas Sachlas Athanasios, Pistikou Anna Maria, Dafni Eleni Kougioumtzi Dimoliani, Malliarou Maria, Rojas Andrea Paola Gil. (2014) Association of life style with metabolic syndrome in greek children. 19th Congress Balkan Military Medical Committee. Plovdiv Bulgaria 7-10 May (Poster).
59. Katsa Maria Efthymia, Zyga Sofia, Tsironi Maria, Ioannidis Anastasios, Sachlas Athanasios, Kolovos Petros, Maggana Maria, Pisticou Anna Maria, Kougioumtzi Dimoliani Dafni Eleni, Rojas Gil Andrea Paola (2014) Association of lifestyle with metabolic syndrome in children. 53rd meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology ESPE. Dublin Ireland (Awarded e-Poster).
60. Αρώνη Α., Τσιρώνη Μ., Πανουτσόπουλος Γ., Θεοφίλου Π., Ρόχας Χιλ Α. Π., Μενεμτσιάδη Δ., Πρέσβελος Δ., Ζυγά Σ. (2013) Αυτοαξιολόγηση του πόνου και αυτοαξιολόγηση του πόνου και συσχέτιση με την ποιότητα ζωής ασθενών με Χρόνια Νεφρική Νόσο που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση. 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας. Σπάρτη, 29-30.11.2013 (Προφορική παρουσίαση) .
61. Μ. Ε. Κατσά, Α. Ιωαννίδης, Σ. Ζυγά, Α. Σαχλάς, Α. Μ. Πιστικού, Α.Π. Ρόχας Χιλ (2014) Η επίδραση των διατροφικών συνηθειών στο παιδικό μεταβολικό σύνδρομο. 10ο Πανελλήνιο Ιατρικό συνέδριο Παχυσαρκίας. 20-22 Φεβρουαρίου Αθήνα (Προφορική παρουσίαση).

62. Μ. Μαγγανά, Μ. Δαρατσιανού, Α. Ιωαννίδης, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, ΑΠ. Ρόχας Χιλ (2014) Ο ρόλος του ύπνου στην εμφάνιση μεταβολικών διαταραχών. 10ο Πανελλήνιο Ιατρικό συνέδριο Παχυσαρκίας. 20-22 Φεβρουαρίου Αθήνα (Προφορική παρουσίαση).
63. Δ.Ε. Κουγιουμτζή-Δημολιάνη, Μ. Χρονά, Α. Σαχλάς, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α.Π. Ρόχας-Χιλ (2014) Παράγοντες κινδύνου για ανάπτυξη παχυσαρκίας και καρδιαγγειακής νόσου σε εφήβους. 10ο Πανελλήνιο Ιατρικό συνέδριο Παχυσαρκίας. 20-22 Φεβρουαρίου Αθήνα(Προφορική παρουσίαση)
64. Κατσά Μαρία Ευθυμία, Ζυγά Σοφία, Τσιρώνη Μαρία, Ιωαννίδης Αναστάσιος, Σαχλάς Αθανάσιος, Κολοβός Πέτρος, Δαρατσιανού Μαρία, Πιστικού Άννα Μαρία, Μαγαννά Μαρία Ρόχας Χιλ Ανδρέα Παόλα (2014). Ρόλος του ύπνου και της άσκησης στο μεταβολικού συνδρόμου. 10ο συνέδριο Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών υγείας. Αθήνα 31 Μαρτίου(Προφορική παρουσίαση)
65. Πιστικού Άννα Μαρία, Κουγιουμτζή-Δημολιάνη Δάφνη-Ελένη, Μαγγανά Μαρία, Ανδρονικάκης Ελευθέριος, Σαχλάς Αθανάσιος, Ζυγά Σοφία, Ρόχας Χιλ Ανδρέα Παόλα. (2014) Τριγωνοποίηση στην ερέυνα: γνώσεις, αντιλήψεις και στάσεις στην γενετική. 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, Χερσόνησο Κρήτη 4 - 7 Μαΐου (Προφορική παρουσίαση) .
66. Κατσά Μαρία Ευθυμία, Πιστικού Άννα Μαρία, Ζυγά Σοφία, Τσιρώνη Μαρία , Ιωαννίδης Αναστάσιος , Σαχλάς Αθανάσιος , Κολοβός Πέτρος , Κουτσοβίτης Παρασκευάς , Κουγιουμτζή-Δημολιάνη Δάφνη-Ελένη , Ρόχας Χιλ Ανδρέα Παόλα (2014). Ο ρόλος της διατροφής στην εμφάνιση παιδικού μεταβολικού συνδρόμου. 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, Χερσόνησο Κρήτη 4 - 7 Μαΐου (Προφορική παρουσίαση).
67. «Crowdsourcing in disasters: shifting power to people» Κ Karathanasi, Μ Malliarou, Ι Iliadi, V Kaimaki, Ρ Prezerakos, 19th Congress of Balkan Military Medical Committee (BMMC), Μάιος 2014, Plovdiv, Βουλγαρία.
68. «Integrating Operating Room Managers Into Greek Hospitals: Pilot Study», Karathanasi K., Baltopoulos P., Tziaferi S., Prezerakos P. AORN Surgical Conference & Expo 2014, Μάρτιος 2014, Chicago, Illinois, USA (virtual poster)
69. «Protocol of Health Centers' Outpatient and Emergency Departments' consumables management (e-presentation), Ο. Siskou, Α. Dreliozι, D. Kaitelidou, Ρ. Prezerakos, 1st International Conference of Community & Public Health Nursing: Research, Education and Practice, Νοέμβριος 2013, Αθήνα, Ελλάδα.
70. «Which are the attitudes of Primary Health Services users concerning cost sharing measures in a period of economic crisis in Greece?» Ο Siskou, Ρ Galanis, Ε Kouli, Κ Tsavalias, D Kaitelidou, Theodorou Μ, Ρ Prezerakos, Μ Spinthouri, J Vafiadis, Μ Kalogeropoulou, ISPOR 16th Annual European Congress, Νοέμβριος 2013, Δουβλίνο, Ιρλανδία (Value in Health, V16, I7, ppA463, NOV 2013).
71. «Η διερεύνηση συσχέτισης μεταξύ συναισθηματικής νοημοσύνης και σχολικής επίδοσης: Η περίπτωση των μαθητών των Λυκείων της Σπάρτης» Μ Σταματοπούλου, Κ Καργάκου, Ε Κωνστανταρόγιαννη, Π Πρεζεράκος, 7ο Σεμινάριο Εφηβικής Ιατρικής, Απρίλιος 2014, Αθήνα.
72. «Ανεξάρτητες Νοσηλευτικές Πράξεις στο Χειρουργείο» Μ Μαλλιάρου, Κ Καραθανάση Κωσταντινιά, Π Σαράφης, Π Πρεζεράκος, 24ο Πανελλήνιο Συνέδριο Περιεγχειρητικής Νοσηλευτικής ΣΥ.ΔΝΟ.Χ, Οκτώβριος 2013, Πόρτο Χέλι.
73. «Η Ευγένεια στη Νοσηλευτική Κλινική Πράξη κατά την Περιεγχειρητική Φροντίδα» Μ Μαλλιάρου, Κ Καραθανάση Κωσταντινιά, Π Σαράφης, Π Πρεζεράκος, 24ο Πανελλήνιο Συνέδριο Περιεγχειρητικής Νοσηλευτικής ΣΥ.ΔΝΟ.Χ, Οκτώβριος 2013, Πόρτο Χέλι.
74. Theofilou Ρ., Aroni Α., Tsironi Μ., Zyga S. Assessment of pain self - efficacy in patients with end-stage kidney disease. 1st International Conference of Community & Public Health Nursing: Research, Education and Practice, 14-16.11.2013, Athens.
75. Athanasopoulou Μ., Kaitelidou D., Zyga S., Malliarou Μ., Kalokairinou Α. Factors affecting duration of breastfeeding in Greek mothers. 1st International Conference of Community & Public Health Nursing: Research, Education and Practice, 14-16.11.2013, Athens.
76. Tika C., Tsironi Μ., Prezerakos Ρ., Tziaferi S., Babatsikou F., Kolovos Ρ., Zyga S. Prevalence of depression among elderly population of a nursing home in Greek region. A case study. 1st International Conference of Community & Public Health Nursing: Research, Education and Practice, 14-16.11.2013, Athens.
77. Theofilou Ρ., Sakkas G., Grigoriou S., Karatzaferi C., Tsironi Μ., Zyga S. Quality of life in Greek patients undergoing haemodialysis. Reliability and validity of MVQOLI-15. 1st

- International Conference of Community & Public Health Nursing: Research, Education and Practice,14-16.11.2013, Athens.
78. Magana M., Routsis K., Ioannidis A., Zyga S., Tsironi M., Panoutsopoulos G., Kolovos P., Koutsovitits P., Sachlas A., Pistikou A.M., Daratsianou M., Kougioumtzi D., Rohas Gil A.P. Association of sleep habits with metabolic disorders in children and adults. 1st International Conference of Community & Public Health Nursing: Research, Education and Practice,14-16.11.2013, Athens.
  79. Prezerakos P., Kalokairinou A., Chatzopoulou M., Zyga S., Kaitelidou D., Tziaferi S., Katsaragakis S., Siskou O., Dreliozis A., Patiraki E. Introducing 12 nursing care plans in Greek primary health care structures. 1st International Conference of Community & Public Health Nursing: Research, Education and Practice,14-16.11.2013, Athens.
  80. Mazarakou H., Tsironi M., Rohas Gil A.P., Malliarou M., Papageorgiou L., Zyga S. Regional doctors' and nurses' attitudes and beliefs towards death management. 1st International Conference of Community & Public Health Nursing: Research, Education and Practice,14-16.11.2013, Athens.
  81. Barmpagiani E., Kalokairinou A., Travlos A., Sachlas A., Zyga S. Research of psychological interventions to the detection and change of smoking and alcohol use in students. 1st International Conference of Community & Public Health Nursing: Research, Education and Practice,14-16.11.2013, Athens.
  82. Aroni A., Tsironi M., Theofilou P., Sachlas A., Zyga S. Evaluation of pain self - efficacy and quality of life in patients with chronic kidney disease undergoing Haemodialysis. 1st International Conference of Community & Public Health Nursing: Research, Education and Practice,14-16.11.2013, Athens.
  83. Pistikou A.M., Sachlas A., Zyga S., Daratsianou M., Katsa E., Malliarou M., Rohas Gil A.P. Are health care professionals effective as role models in Greece? 19th Congress Balkan Military Medical Committee, 7-10.5.2014, Plovdiv, Bulgaria, page 77.
  84. Γκρούνη Ε., Τσιρώνη Μ.,Πρεζεράκος Π., Ρόχας Χιλ Α. Π., Πανουτσόπουλος Γ., Ζυγά Σ. Συσχέτιση παρουσίας ενδογενών αιτιολογικών ή επιβαρυντικών παραγόντων ως προς την εμφάνιση κατακλίσεων σε ασθενείς πολυδύναμης ΜΕΘ. 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας. Σπάρτη, 29-30.11.2013.
  85. Αλικάρη Β., Ζυγά Σ. Διαγνωστικές προσεγγίσεις περιτονίτιδας στην περιτοναϊκή κάθαρση. 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας. Σπάρτη, 29-30.11.2013.
  86. Οργανοπούλου Μ., Τσιρώνη Μ., Πρεζεράκος Π., Ζυγά Σ. Διερεύνηση αυτοεκτίμησης άγχους και επαγγελματικής εξουθένωσης ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού σε νοσοκομεία της περιφέρειας. 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας. Σπάρτη, 29-30.11.2013.
  87. Κατσά Μ.Ε., Μαγγανά Μ., Ρούτση Κ., Ιωαννίδης Α., Κουτσοβίτης Π., Κολοβός Π., Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Ρόχας Χιλ Α. Π. Παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση παιδικού μεταβολικού συνδρόμου . 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας. Σπάρτη, 29-30.11.2013.
  88. Κορδούλη Μ, Ζυγά Σ., Πρεζεράκος Π., Τσιρώνη Μ. Συγκριτική μελέτη χορήγησης ω-3 λιπαρών οξέων και φιμπρατών στον σακχαρώδη διαβήτη τύπου ΙΙ. 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας. Σπάρτη, 29-30.11.2013.
  89. Καλογεράκου Κ., Ρόχας Χιλ Α.Π., Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ. Εκπαίδευση στην αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην περιφέρεια Πελοποννήσου. 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας. Σπάρτη, 29-30.11.2013.
  90. Γιαννακοπούλου Α., Ζυγά Σ.,Πρεζεράκος Π., Τσιρώνη Μ. Διερεύνηση συναισθηματικής νοημοσύνης και εργασιακής ικανοποίησης εργαζομένων σε μονάδες υγείας στις τρέχουσες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες. 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας. Σπάρτη, 29-30.11.2013.
  91. Ζυγά Σ., Πανουτσόπουλος Γ., Μπακόλα Ε. Στρατηγική της υγιεινής των χεριών. Κατευθυντήριες γραμμές για το χειρουργικό πλύσιμο των χεριών. 1η Παμπελοποννησιακή Ημερίδα Περιεγχειρητικής Νοσηλευτικής ΣΥ.Δ.ΝΟ.Χ. Τρίπολη, 15.2.2014. Διοργάνωση: ΣΥ.Δ.ΝΟ.Χ. και Γενικό Παναρκαδικό Νοσοκομείο Τρίπολης. CD περιλήψεων.
  92. Κορδούλη Μ, Ζυγά Σ., Πρεζεράκος Π., Τσιρώνη Μ. Σύγκριση επίδρασης ω-3 λιπαρών οξέων και φιμπρατών και κόστος αγωγής σε διαβητικούς ασθενείς τύπου ΙΙ, χωρίς γνωστή στεφανιαία νόσο. 1η Επιστημονική Δημερίδα του ΓΝ Μεσσηνίας. Καλαμάτα, 4-5.4.2014. CD περιλήψεων.

93. Σουρίλα Δ., Πρεζεράκος Π., Τσιρώνη Μ., Ζυγά Σ. Μελέτη συχνότητας και των προσδιοριστικών παραγόντων μητρικού θηλασμού σε λεχωίδες έως πέντε ημερών στο Γενικό Νοσοκομείο Μεσσηνίας. 1η Επιστημονική Δημερίδα του ΓΝ Μεσσηνίας. Καλαμάτα, 4-5.4.2014. CD περιλήψεων.
94. Μπατσικούρα Μ., Χαρώνης Γ., Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Σαχλάς Α., Ευστρατίου Ι., Κατσά Μ.Ε., Χουρδάκη Α., Τσομπάνογλου Κ., Βασιλόπουλος Β., Ρόχας Χιλ Ανδρέα - Παόλα. Η σχέση του άγχους των εφήβων μαθητών Λυκείου με τον ύπνο, τη διατροφή και τη φυσική άσκηση. 10ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας. Αθήνα, 31.3-2.4.2014. σελ.122
95. Κατσά Μ.Ε, Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Ιωαννίδης Α., Σαχλάς Α.,Κολοβός Π., Πιστικού Α.Μ., Κουγιουμτζή Δημολιάνη Δ.Ε, Ρόχας Χιλ Α.Π.Επίδραση των διατροφικών συνηθειών στο μεταβολικό σύνδρομο. 10ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας. Αθήνα, 31.3-2.4.2014. σελ.125.
96. Κατσά Μ.Ε, Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Ιωαννίδης Α., Σαχλάς Α.,Κολοβός Π., Δαρατσιανού Μ., Πιστικού Α.Μ., Μαγγανά Μ., Ρόχας Χιλ Α.Π.Ο ρόλος του ύπνου και της άσκησης στο μεταβολικό σύνδρομο. 10ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας. Αθήνα, 31.3-2.4.2014. σελ.135.
97. Κάτσα Μ.Ε., Πιστικού Α.Μ., Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Ιωαννίδης Α., Σαχλάς Α., Κολοβός Π., Κουτσοβίτης Π., Κουγιουμτζή- Δημολιάνη Δ., Ρόχας Χιλ Α.Π. Ο ρόλος της διατροφής στην εμφάνιση παιδικού μεταβολικού συνδρόμου. 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ. Κρήτη, 4-7.5.2014 σελ. 59.
98. Παππά Γ., Ζυγά Σ., Πρεζεράκος Π., Σταθούλης Ι., Μητρόπουλος Ν., Μπακόλα Ε., Πανουτσόπουλος Γ. Επαγγελματικοί κίνδυνοι από έκθεση σε αίμα και βιολογικά υγρά. Νια μελέτη περίπτωσης. 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ. Κρήτη, 4-7.5.2014. σελ. 124.
99. Θανοπούλου Κ., Τσιρώνη Μ., Τζιαφέρη Σ., Ζυγά Σ. Διερεύνηση άγχους και κατάθλιψης ατόμων με εξάρτηση από ουσίες που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα ψυχικής απεξάρτησης του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής "18 Άνω". 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ. Κρήτη, 4-7.5.2014. σελ. 153.
100. Κάτσα Μ.Ε., Πιστικού Α.Μ., Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Ιωαννίδης Α., Σαχλάς Α., Κολοβός Π., Δαρατσιανού Μ., Μαγγανά Μ., Κουγιουμτζή- Δημολιάνη Δ., Ρόχας Χιλ Α.Π. Η επίδραση του ύπνου στο παιδικό μεταβολικό σύνδρομο. 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ. Κρήτη, 4-7.5.2014.
101. Πιστικού Α.Μ., , Κουγιουμτζή- Δημολιάνη Δ., Μαγγανά Μ., Ανδρονικάκης Ε., Σαχλάς Α., Ζυγά Σ., Ρόχας Χιλ Α.Π. Βιοηθική διάσταση της γενετικής. Γνώσεις, αντιλήψεις και στάσεις φοιτητών και επαγγελματιών υγείας. 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ. Κρήτη, 4-7.5.2014. σελ 21.
102. Δαρατσιανού Μ., Μαγγανά Μ., Πιστικού Α.Μ., Κουγιουμτζή- Δημολιάνη Δ., Σαχλάς Α., Ιωαννίδης Α., Κολοβός Π., Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Ρόχας Χιλ Α.Π. Ο ρόλος του ύπνου στην εμφάνιση αιματολογικών διαταραχών. 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ. Κρήτη, 4-7.5.2014. σελ. 49.
103. Καργάκου Α., Σαχλάς Α., Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Λυράκος Γ, Ρόχας Χιλ Α.Π. Πιλοτική μελέτη διερεύνησης της σχέσης της προδιάθεσης αισιοδοξίας με τις διατροφικές συνήθειες και την αυτοαντίληψη της σωματικής υγείας. 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ. Κρήτη, 4-7.5.2014. σελ. 66.
104. Βούλγαρη Μ., Ιωάννου Β., Ζυγά Σ. Καινοτόμοι και παραδοσιακοί τρόποι αντιμετώπισης και φροντίδας ελκών πίεσης. 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ. Κρήτη, 4-7.5.2014. σελ. 88.
105. Καλογράνα Χ., Τσιάμη Β, Ζυγά Σ. Παράγοντες κινδύνου ανάπτυξης καρκίνου του μαστού στο δυτικό κόσμο. 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ. Κρήτη, 4-7.5.2014. σελ. 94.
106. Παπαπαναγιώτου Ε., Τσιρώνη Μ., Ζυγά Σ., Ρόχας Χιλ Α.Π., Σταθούλης Ι., Μητρόπουλος Ν., Μπακόλα Ε., Πανουτσόπουλος Γ. Γνώσεις και στάσεις εθελοντών αιμοδοτών για τη διαδικασία της αιμοδοσίας. 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ. Κρήτη, 4-7.5.2014. σελ. 100.
107. Μπράβου Μ., Ζυγά Σ., Ρόχας Χιλ Α.Π., Πρεζεράκος Π., Μπαμπάτσικου Φ., Μητρόπουλος Ν., Μπακόλα Ε., Πανουτσόπουλος Γ. Μέτρηση της ικανοποίησης των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ Ελευσίνας. 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ. Κρήτη, 4-7.5.2014. σελ. 114.

108. Ευστρατίου Ι., Ζαχαροπούλου Φ., Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Μπατσικούρα Μ., Κατσά Μ.Ε., Σαχλάς Α., Ρόχας Χιλ Α.Π. Παράγοντες που επηρεάζουν την απόφαση για δήλωση δωρεάς μυελού των οστών. 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ. Κρήτη, 4-7.5.2014., σελ. 21
109. Αλικάρη Β., Μάτζιου Β., Ζυγά Σ. Δημογραφικοί παράγοντες μη συμμόρφωσης των ασθενών που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση. 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ. Κρήτη, 4-7.5.2014. σελ. 170.
110. Αρώνη Α., Θεοφίλου Π., Κοροβέση Α., Ραλλη Μ., Σαχλάς Α., Ζυγά Σ. Ψυχομετρικές ιδιότητες των ερωτηματολογίων MVQOLI και PSEQ σε ασθενείς που υποβάλλονται σε χρόνια περιοδική αιμοκάθαρση. 11ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νοσηλευτών Νεφρολογίας. Πορταριά, 6-9.6.2014. σελ. 42
111. Αρώνη Α., Ζυγά Σ., Νικολουδάκη Μ., Φίλιππα Ε., Μάρκου Φ., Μενεμτσιάδη Γ., Πρεσβελος Δ. Γενική ούρων: "Η βιοψία του φτωχού". 11ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νοσηλευτών Νεφρολογίας. Πορταριά, 6-9.6.2014. σελ. 63
112. Αρώνη Α., Ζυγά Σ., Περδικόγιαννη Μ., Καραντώνη Π., Δρίβα Ε., Μενεμτσιάδη Γ., Πρέσβελος Δ. Γαλακτική οξέωση μετά από λήψη μετφορμίνης. Παρουσίαση περιστατικού. 11ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νοσηλευτών Νεφρολογίας. Πορταριά, 6-9.6.2014. σελ. 64

Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές (2012-13)

1. Σταματία Ηλιούδη, Αθηνά Λαζακίδου, Μαρία Τσιρώνη, Ένα Ευέλικτο Ερωτηματολόγιο Μέτρησης Ικανοποίησης Ασθενών για Κινητές και Φορητές Συσκευές, ELEVIT'2013, Αθήνα, 4-6 Απριλίου 2013.
2. Ελευθερία Ζαφείρη, Σοφία Ζυγά, Αθηνά Λαζακίδου, Η Διερεύνηση της Επαγγελματικής Εξουθένωσης των Εργαζομένων σε Υπηρεσίες Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων στην Αθήνα, 40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος, Αθήνα, 14-16 Μαΐου 2013.
3. Σταματία Ηλιούδη, Αθηνά Λαζακίδου, Μαρία Τσιρώνη, Διαδικτυακό Πληροφοριακό Σύστημα για τη Μέτρηση Ικανοποίησης Νοσηλεύομενων Ασθενών από τις Παρεχόμενες Υπηρεσίες Υγείας, 6ο Πανελλήνιο & 5ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό & Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο (ENE'2013), Λευκάδα, 23 - 26 Μαΐου 2013.
4. Ε. Γκρούνη, Μ. Τσιρώνη, Π. Πρεζεράκος, Α.Π. Ρόχας Χιλ, Γ. Πανουτσόπουλος, Σ. Ζυγά, "Συσχέτιση παρουσίας ενδογενών αιτιολογικών ή επιβαρυντικών παραγόντων ως προς την εμφάνιση κατακλίσεων σε ασθενείς πολυδύναμης ΜΕΘ", στο 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας. Σπάρτη, 2013.
5. Β. Αλικάρη, Σ. Ζυγά, "Διαγνωστικές προσεγγίσεις περιτονίτιδας στην περιτοναϊκή κάθαρση", στο 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2013.
6. Μ. Οργανοπούλου, Μ. Τσιρώνη, Π. Πρεζεράκος, Σ. Ζυγά, "Διερεύνηση αυτοεκτίμησης άγχους και επαγγελματικής εξουθένωσης ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού σε νοσοκομεία της περιφέρειας", στο 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2013.
7. Α. Αρώνη, Μ. Τσιρώνη, Γ. Πανουτσόπουλος, Π. Θεοφίλου, Α.Π. Ρόχας Χιλ, Δ. Μενεμτσιάδη, Δ. Πρέσβελος, Σ. Ζυγά, "Αυτοαξιολόγηση του πόνου και αυτοαξιολόγηση του πόνου και συσχέτιση με την ποιότητα ζωής ασθενών με Χρόνια Νεφρική Νόσο που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση", στο 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2013.
8. Μ.Ε. Κατσά, Μ. Μαγγανά, Κ. Ρούτση, Α. Ιωαννίδης, Π. Κουτσοβίτης, Π. Κολοβός, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α.Π. Ρόχας Χιλ, "Παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση παιδικού μεταβολικού στο 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2013.
9. Μ. Κορδούλη, Σ. Ζυγά, Π. Πρεζεράκος, Μ. Τσιρώνη, "Συγκριτική μελέτη χορήγησης ω-3 λιπαρών οξέων και φιμπρατών στον σακχαρώδη διαβήτη τύπου ΙΙ", στο 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2013.
10. Κ. Καλογεράκου, Α.Π. Ρόχας Χιλ, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, "Εκπαίδευση στην αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην περιφέρεια Πελοποννήσου", στο 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2013.
11. Α. Γιαννακοπούλου, Σ. Ζυγά, Π. Πρεζεράκος, Μ. Τσιρώνη, "Διερεύνηση συναισθηματικής νοημοσύνης και εργασιακής ικανοποίησης εργαζομένων σε μονάδες υγείας στις

- τρέχουσες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες", στο 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Σπάρτη, 2013.
12. Κ. Ρούτση, Α. Ιωαννίδης, Σ. Ζυγά, Π. Κολοβός, Γ. Πανουτσόπουλος, Μ. Τσιρώνη, Π. Κουτσοβίτης, Δ.Ε. Κουγιουμτζή- Δημολιάνη, Α.Μ. Πιστικού, Μ. Μαγγανά, Α.Π. Ρόχας Χιλ, " Η επίδραση διατροφικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην εμφάνιση παιδικής παχυσαρκίας", Ελληνική Επιθεώρηση Διαιτολογίας -Διατροφής, Συμπλήρωμα 1(4):40, 2013.
  13. Δ.Ε. Κουγιουμτζή- Δημολιάνη, Μ. Χρονά, Α. Ιωαννίδης, Σ. Ζυγά, Γ. Πανουτσόπουλος, Μ. Τσιρώνη, Α.Μ. Πιστικού, Μ. Μαγγανά, Α.Π. Ρόχας-Χιλ, "Περιβαλλοντικοί παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση νεανικής παχυσαρκίας και καρδιαγγειακών διαταραχών", Ελληνική Επιθεώρηση Διαιτολογίας -Διατροφής, Συμπλήρωμα 1(4):41, 2013.
  14. Πιστικού Άννα-Μαρία, Τριανταφύλλη Δήμητρα, Μπασμάτζογλου Θάλεια Ρόχας Χιλ Ανδρέα Πάολα. Γενετική και βιοθηκή: η σταση φοιτητων νοσηλευτικής. 40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, Αθήνα. (Προφορική παρουσίαση) (2013).
  15. Πιστικού Άννα-Μαρία, Κουγιουμτζή-Δημολιάνη Δάφνη-Ελένη, Μαγγανά Μαρία, Δαρατσιανού Μαρία, Ανδρονικάκης Ελευθέριος, Ρόχας-Χιλ Ανδρέα-Πάολα: Οι φοιτητές Νοσηλευτικής ως πρότυπα υγείας. 40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, Αθήνα. (Προφορική παρουσίαση) (2013)
  16. Α. Καρκασίνα, Π. Πρεζεράκος, Δ. Ιορδάνογλου, Μ. Ηγουμενίδης, Σ. Ζυγά, "Στάσεις και αντιλήψεις νοσηλευτών για το συναδελφικό απόρρητο", στο 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Κέρκυρα, 2012.
  17. Μ. Αθανασοπούλου, Σ. Ζυγά, Φ. Μπαμπάτσικου, "Επαγγελματικοί και εργονομικοί κίνδυνοι που σχετίζονται με μυοσκελετικές παθήσεις", στο 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Κέρκυρα, 2012.
  18. Κ. Γιακουμιδάκης, Ρ. Ελθίνι, Ε. Πατελάρου, Σ. Θεολόγου, Α. Βασταρδής, Α. Καραγεώργου, Δ. Βελούλας, Η. Μπροκαλάκη, Η επίδραση του αυστηρού ελέγχου των επιπέδων γλυκόζης αίματος στην ελάττωση της θνητότητας ασθενών μετά από χειρουργική επέμβαση καρδιάς, 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, 2012, σελ. 44.
  19. Ρ. Ελθίνι, Κ. Γιακουμιδάκης, Α. Καραγεώργου, Π. Δεδεηλίας, Η. Μπροκαλάκη, Γ. Φιλντίσης, Παράγοντες σχετιζόμενοι με τη νοσηλεία των καρδιοχειρουργημένων ασθενών στη μονάδα εντατικής θεραπείας, 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, 2012, σελ. 75.
  20. Σ. Θεολόγου, Κ. Γιακουμιδάκης, Μελέτη διαταραχών πηκτικότητας σε ασθενείς που υποβάλλονται σε αιμοδιαθήθηση μετά από χειρουργική επέμβαση καρδιάς, 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, 2012, σελ. 92-93.
  21. Andrea-Paola Rojas Gil, Eirini Kostopoulou, Eirini Christopoulou, Athina Chatzikyprianou, Bessie E. Spiliotis. Central regulation of TSH and mutations of the TSH receptor in children with subclinical hypothyroidism. 51st Meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology (ESPE) Leipzig, Germany (Poster), (Σεπτέμβριος 2012)
  22. ΔΑΛΑΒΟΥΡΑΣ Ν., ΚΑΜΑΡΙΝΟΥ Μ., ΖΩΓΡΑΦΟΥ Γ., ΤΖΙΜΟΥΛΑΚΗ Κ., ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ Κ. Διερεύνηση του βαθμού ενημέρωσης γυναικών σχετικά με τη διαγνωστική αξία του ΠΑΠ-ΤΕΣΤ. 40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Αθήνα, 14-16 Μαΐου 2013, τόμος περιλήψεων, σελ. 79.
  23. S. Zyga, "Work-related stress in nursing", in IV Libereckou konferenci nelékařských oborů s regionální účastí mezinárodní sekcí a V. Studentskou vědeckou konferenci, Liberec, Czech Republic, Νοέμβριος 2012, pp. 6.
  24. Κ. Γιακουμιδάκης, Ρ. Ελθίνι, Α. Πατελάρου, Χ. Κατζιλιέρη, Η Μπροκαλάκη, Παράγοντες κινδύνου για επανεισαγωγή στη μονάδα εντατικής θεραπείας ασθενών μετά από χειρουργική επέμβαση καρδιάς, 40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, 2013, σελ. 37.
  25. Κ. Zoubris, Α. Ioannidis, Σ. Katsaragakis, Μ. Malliarou, Μ. Gouva, Σ. Zyga, "Investigation of Altruism and Narcissistic Personality of Health Professionals to Volunteering", in 18th Congress of Balkan Military Committee. Istanbul, Turkey, 2013, pp. 38.
  26. Α. Σαχλάς, Σ. Μπερσίμης και Τ. Παπαϊωάννου, "Κανόνες Διακοπής για Πολυσταδιακές Συγκριτικές Κλινικές Δοκιμές Φάσης II με Χρήση Δύο Μεταβλητών Απόκρισης", Πρακτικά 26ου Πανελληνίου Συνεδρίου Στατιστικής, Πειραιάς, Μάιος 2013, 211-221.
  27. Ρ. Ελθίνι, Κ. Γιακουμιδάκης, Ν. Φώτος, Η. Μπροκαλάκη, Γ. Φιλντίσης, Παράγοντες κινδύνου για παρατεταμένη διάρκεια νοσηλείας στην καρδιοχειρουργική μονάδα

- εντατικής θεραπείας, 14ο Πανελλήνιο Συνέδριο Εντατικής Θεραπείας, Νοέμβριος 2012, σελ. 70.
28. Ρ. Ελθίνι, Κ. Γιακουμιδάκης, Βιταμίνη C και πρόληψη της κολπικής μαρμαρυγής σε καρδιοχειρουργημένους ασθενείς, 18ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Καρδιολογικό Συνέδριο, Νοέμβριος 2012.
  29. Ε. Patiraki, S. Katsaragakis, A. Hamou, I. Liakopoulos, H. Oikonomou, E. Petta, E. Avgetidou, D Manoli, H. Raimondou, A. Tsiatsiouli, A. Tserkezoglou. Symptom Management of Patients with Cancer Cared for by a Greek Palliative Home Care Unit. 19th International Congress on Palliative Care, 2012.
  30. Ο. Α. Βαγιάου, Μ. Ραδοί, Α. Τσιατσούλη, Χ. Οικονόμου, Α. Χάμου, Σ. Κατσαραγάκης, Α. Τσερκέζογλου, D. Μοσοίου. Διερεύνηση της χρήσης υπηρεσίας τηλεφωνικών κλήσεων εκτός ωραρίου εργασίας σε μονάδα κατ' οίκον ανακουφιστικής φροντίδας. Πιλοτική Μελέτη. Περίληψεις Εργασιών 40ου Πανελληνίου Νοσηλευτικού Συνεδρίου, Αθήνα, 2013: 18.
  31. Σ. Κατσαραγάκης, Χ. Οικονόμου, Ι. Λιακόπουλος, Α. Χάμου, Ε. Πέττα, Ε. Αυγετίδου, Η. Ραυμόνδου, Ε. Πατηράκη. Διερεύνηση της επιλογής του τόπου θανάτου ασθενών με καρκίνο που λαμβάνουν κατ' οίκον ανακουφιστική φροντίδα. Περίληψεις Εργασιών 40ου Πανελληνίου Νοσηλευτικού Συνεδρίου, Αθήνα, 2013: 19.
  32. S. Katsaragakis, A. Tserkezoglou, S. Amoiridou, E. Avgetidou, I. Liakopoulos, O. Mpragiaou, H. Oikonomou, E. Petta, H. Raimondou, S. Tsotakos, A. Hamou, E. Patiraki. Place of death of patients in a newly established home palliative care service in Greece. Abstracts of the Multinational Association for Supportive Care in Cancer Symposium, 2013, Supportive Care in Cancer, 2013 (presentation 6243).
  33. Αγγελίδη Α, Φουστέρης Ε, Μελάς Ν, Καμαράτος Α, Τζιρογιάννης Κ, Λευκαδίτης Κ, Σεβδαλής Ε, Μπότσιος Κ, Πανουτσόπουλος Γ, Μελιδώνης Α. Έλεγχος της διακριτικής ικανότητας και της βαθμονόμησης των μηχανών εκτίμησης καρδιαγγειακού κινδύνου σε ελληνικό διαβητικό πληθυσμό. 13ο Διαβητολογικό Συνέδριο, 27-31 Μαρτίου 2013, Hilton Athens, Αθήνα.
  34. Καμαράτος Α, Πανουτσόπουλος Γ, Τζιρογιάννης Κ, Φακατσέλη Κ, Μελετιάδου Μ, Πμακάλης Ι, Αλεξανδροπούλου Π, Χαραμής Α, Ηρακλειανού Σ, Μελιδώνης Α. Η επίδραση της αντλίας συνεχούς έγχυσης ινσουλίνης στη γλυκαιμική ρύθμιση και στις άλλες μεταβολικές παραμέτρους ανά σωματική κατηγορία ασθενών με σακχαρώδη διαβήτη τύπου1. 13ο Διαβητολογικό Συνέδριο, 27-31 Μαρτίου 2013, Hilton Athens, Αθήνα.
  35. Καμαράτος Α, Πανουτσόπουλος Γ, Τζιρογιάννης Κ, Φουστέρης Ε, Μπακάλης Ι, Μπαζίνα Μ, Σερέτη Α, Πρωτοψάλτης Ι, Ηρακλειανού Σ. Ταχεία και παρατεινόμενη η βελτίωση της γλυκαιμικής ρύθμισης σε άτομα με σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1 υπό αντλία συνεχούς έγχυσης ινσουλίνης: Προοπτική μελέτη τριετούς παρακολούθησης. 13ο Διαβητολογικό Συνέδριο, 27-31 Μαρτίου 2013, Hilton Athens, Αθήνα.
  36. Γεώργιος Πανουτσόπουλος. 'Η εκπαίδευση στη Φυσιολογία στη Νοσηλευτική' 2η Συνάντηση Εργαστηρίων Φυσιολογίας, 1-2 Μαρτίου 2013, Θεσσαλονίκη.
  37. Γεώργιος Πανουτσόπουλος. 'Μεθοδολογία της έρευνας και πρόγραμμα εκπαίδευσης' στο στρογγυλό τραπέζι «Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Πρόληψης της παιδικής παχσαρκίας και του σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2» 40 Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, 14-16 Μαΐου 2013, Αίγλη Ζαπτείου, Αθήνα.
  38. Nikolaos Melas, Alexander Kamaratos, Konstantinos Mpotsios, Manolis Sevdalis, Christos Verras, Paraskevi Gavra, Konstantinos Tzirogiannis, Georgios Panoutsopoulos, Andreas Melidonis. Comparison of predictability of cardiovascular estimation risk models in Greek diabetic patients. 48th Annual Meeting of the Association for the Study of Diabetes (EASD 2012), Berlin, Germany, 1-5 October 2012.
  39. ΚΑΜΑΡΙΝΟΥ Μ., ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ Κ. Τεστ Παπανικολάου και καρκίνος του τραχήλου της μήτρας. 10ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής Εταιρείας Κλινικής Κυτταρολογίας, Αθήνα, 4-6 Οκτωβρίου 2013, τόμος περιλήψεων, Ε-Ρ008.
  40. ΧΟΥΝΤΗ Μ., ΧΟΥΝΤΗΣ Π., ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ Κ., ΜΩΡΑΪΤΗΣ Κ. Μηχανή εξωσωματικής κυκλοφορίας- Η μηχανή που άλλαξε την ιστορία και τους ορίζοντες της νοσηλευτικής (The heart-lung machine). 14ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΠΑ.ΣΥ.Ν.Ο. – ΕΣΥ, Πήλιο, 6-8 Δεκεμβρίου 2013, τελικό πρόγραμμα, σελ. 25, ΠΑ47.
  41. ΧΟΥΝΤΗ Μ., ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ Κ., ΜΠΑΚΑΛΗΣ Ν. Ο μηχανισμός δράσης και η σημασία της ηπαρίνης. 14ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΠΑ.ΣΥ.Ν.Ο. – ΕΣΥ, Πήλιο, 6-8 Δεκεμβρίου 2013, Τελικό πρόγραμμα, σελ. 30, ΠΑ85.

42. Μελάς Ν, Μπότσιος Κ, Σεβδαλής Ε, Τζιρογιάννης Κ, Πανουτσόπουλος Γ, Μελιδώνης Α. Σύγκριση προβλεψιμότητας μοντέλων εκτίμησης καρδιαγγειακού κινδύνου σε διαβητικούς ασθενείς. 38ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, 16-19 Μαΐου 2012, Ξενοδοχείο Hilton, Αθήνα. Τόμος Περιλήψεων, σελ 52, Abst 197.
43. «Προσυμπτωματικός έλεγχος καρδιομεταβολικών παραγόντων κινδύνου» 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου, Καλαμάτα 27-29 Ιουνίου 2013 σελ. 46-47.
44. Alexia Karvela; Eleni Oikonomou; Aliki Pappa; Andrea Paola Roja-Gil; George Georgiou; Bessie E. Spiliotis (2013). Novel variants of aquaglyceroporin 7 (AQP7) gene promoter in relation to serum glycerol and susceptibility to low birth weight and type 2 diabetes in prepubertal children and adolescents. 52st Meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology (ESPE), 9th Joint Meeting of Paediatric Endocrinology Milan Italy (Poster)
45. Μαγγανά Μαρία, Κουγιουμτζή Δημολιάνη Δάφνη Ελένη, Πιστικού Άννα Μαρία, Μιχαήλ Φωτεινή Βαρβάρα*1, Κούτρου Κωνσταντίνα1, Ιωαννίδης Αναστάσιος1, Κολοβός Πέτρος1, Πανουτσόπουλος Γεώργιος1, Μάρθα Διονυσσοπούλου2, Ντίαζ Λεονόρ3, Τσιρώνη Μαρία1, Ρόχας Χιλ Ανδρέα Παόλα (2012) ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΗ ΦΛΕΓΜΟΝΗ. Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας. Αθήνα (Προφορική παρουσίαση)
46. Άννα Μαρία Πιστικού , Φωτεινή Βαρβάρα Μιχαήλ , Μαρία Μαγγανά, Δάφνη Ελένη Κουγιουμτζή Δημολιάνη, Αναστάσιος Ιωαννίδης, Σοφία Ζυγά , Μαρία Τσιρώνη , Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ (2012) ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΚΗ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΤΡΟΠΟ ΖΩΗΣ. Πανελλήνιο Συνέδριο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος ΕΝΕ. Κέρκυρα (Προφορική παρουσίαση)
47. Μιχαήλ Φωτεινή Βαρβάρα , Μαγγανά Μαρία, Κουγιουμτζή Δημολιάνη Δάφνη Ελένη, Πιστικού Άννα Μαρία, Ιωαννίδης Αναστάσιος, Ζυγά Σοφία, Τσιρώνη Μαρία, Ρόχας Χιλ Ανδρέα Παόλα.(2012) ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΥΝΗΘΕΙΩΝ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ Πανελλήνιο Συνέδριο του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος ΕΣΝΕ. Βόλος. (Προφορική παρουσίαση)
48. Ευάγγελος Νικολαΐδης, Αθηνά Λαζακίδου, Σοφία Ζυγά, Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ.(2012) Μελέτη Ικανοποίησης και Προσδοκιών Ασθενών σε Δομές Πρωτοβάθμιας ΦροντίδαΥγείας Πανελλήνιο Συνέδριο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος ΕΝΕ. Κέρκυρα (Poster)
49. Βασιλική Αδάμη, Αθηνά Λαζακίδου, Μαρία Τσιρώνη, Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ (2012) Μελέτη Ικανοποίησης Ασθενών από τις Παρεχόμενες Υπηρεσίες σε Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών Ελληνικού Δημόσιου Νοσοκομείου Πανελλήνιο Συνέδριο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος ΕΝΕ. Κέρκυρα (Poster).
50. Maria Magana, Kleopatra Routsis, Anastasios Ioannidis, Sofia Zyga, Maria Tsironi, George Panoutsopoulos, Petros Kolovos, Paraskevas Koutsovitis, Athanasios Sachlas, Anna Maria Pistikou, Maria Daratsianou, Dafni Eleni Kougioumtzi Dimoliani, Andrea Paola Rojas Gil (2013): Association of sleep habits with metabolic disorders in children and adults. 1st International Conference of Community and Public Health Nursing: Research, Education and Practice. November 2013. Athens. (Oral Presentation)
51. Μαγγανά Μ., Κουγιουμτζή Δημολιάνη Δ.Ε., Πιστικού Α.Μ, Κούτρου Κ., Ζύγα Σ., Ιωαννίδης Α., Πανουτσόπουλος Γ., Κολοβός Π., Τσιρώνη Μ., Ρόχας-Χιλ Α.Π. (2013): Συσχέτιση των διατροφικών συνηθειών και του ύπνου με την εμφάνιση παραγόντων κινδύνου για μεταβολικό σύνδρομο και φλεγμονή. 40ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας & Μεταβολισμού, Αθήνα. (Προφορική παρουσίαση)
52. «Innovative Methods for the Improvement of Aeromedical Training of Hellenic Airforce's Pilots - Lessons Through the Movies» G Alevetsovitis, V Moutevelis, P Kousoulis, U Fyndanaki, P Prezerakos, 18th Congress of Balkan Military Medical Committee (BMMC), Μάιος 2013, Κωνσταντινούπολη, Τουρκία.
53. «Haiti, the consequences of a humanitarian crisis after the earthquake disaster in 2010 (cholera outbreak, child trafficking, amputations). A bibliographic review » G Alevetsovitis, V Moutevelis, U Fyndanaki, P Prezerakos,, 18th Congress of Balkan Military Medical Committee (BMMC), Μάιος 2013, Κωνσταντινούπολη, Τουρκία.
54. «Healthcare through Social Media» Κ Karathanasi, I Illiadi, M Malliarou, P Prezerakos, 18th Congress of Balkan Military Medical Committee (BMMC), Μάιος 2013, Κωνσταντινούπολη, Τουρκία.

55. «Κλινική Διακυβέρνηση: Η ουσία της συνεχούς βελτίωσης της παρεχόμενης φροντίδας υγείας» Α Δρελιώζη, Ο Σίσκου, Π Πρεζεράκος, 40ό Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος, Μάιος 2013, Αθήνα.
56. «Επίδραση του τρόπου ζωής και της οικογένειας στους παράγοντες κινδύνου για νεανικό μεταβολικό σύνδρομο» Δ Ε Κουγιουμτζή,-Δημολιάνη, Μ Χρονά, Μ Μαγγανά, Α Μ Πιστικού, Α Ιωαννίδης, Γ Πανουτσόπουλος, Π Πρεζεράκος, Σ Ζυγά, Μ Τσιρώνη, Α Π Ρόχας-Χιλ, 40ό Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, Ελληνική Ενδοκρινολογική Εταιρεία - Πανελλήνια Ένωση Ενδοκρινολόγων, Απρίλιος 2013, Αθήνα.
57. «Μέτρηση της συναισθηματικής νοημοσύνης και της επαγγελματικής ικανοποίησης του νοσηλευτικού προσωπικού Γενικού Νοσοκομείου της Αθήνας» Ε Κρεσταινίτη, Β Παπανικολάου, Π Αλτάνης, Α Εγγλεζοπούλου, Α Γεροστάθη, Π Πρεζεράκος, 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές της Υγείας, Δεκέμβριος 2012, Αθήνα (βραβείο καλύτερης ελεύθερης ανακοίνωσης).
58. «Βασικοί δείκτες κοινωνικής και συνεταιριστικής απόδοσης» Ν Αβραάμ, Μ Τσιρώνη, Π Πρεζεράκος, Φ Γιαλαμά, 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές της Υγείας, Δεκέμβριος 2012, Αθήνα.
59. «Αποδοτική λειτουργία χειρουργείων μέσω χρήσης προηγμένων πληροφοριακών συστημάτων» Κ Καραθανάση, Μ Μαλλιαρού, Π Σαράφης, Π Πρεζεράκος, 24ο Ιατρικό Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων, Οκτώβριος 2012, Θεσσαλονίκη.
60. «Βελτιώνοντας τη χειρουργική φροντίδα» Κ Καραθανάση, Μ Μαλλιαρού, Π Σαράφης, Π Πρεζεράκος, 24ο Ιατρικό Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων, Οκτώβριος 2012, Θεσσαλονίκη.
61. «Τα χειρουργεία από το χθες έως το σήμερα» Κ Καραθανάση, Μ Μαλλιαρού, Π Σαράφης, Π Πρεζεράκος, 24ο Ιατρικό Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων, Οκτώβριος 2012, Θεσσαλονίκη.
62. «Η αγένεια στη Νοσηλευτική» Κ Καραθανάση, Μ Μαλλιαρού, Π Σαράφης, Π Πρεζεράκος, 24ο Ιατρικό Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων, Οκτώβριος 2012, Θεσσαλονίκη.
63. Ζυγά Σ. Εισαγωγή στη γνωσιακή συμπεριφορική θεραπεία ως βασική δεξιότητα για την πρόληψη των καρδιαγγειακών νοσημάτων. 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου. Καλαμάτα, 27-29.6.2013 (Τόμος Πρακτικών).
64. Kolonos P., Zyga S. Professional nurses' stress and coping strategies. 5th International Fohneu Congress on Occupational Health Embrancing the future-Influencing change. 19-21.9.2012, Tarragona, Spain.
65. Zyga S. Work-related stress in nursing. IV Libereckou konferenci nelékařských oborů s regionální účastí mezinárodní sekci a V. Studentskou vědeckou konferenci. 15.11.2012, Liberec, Czech Republic, page 6.
66. Zyga S. Open day of the Center for international cooperation of the Faculty of Health Sciences University of Maribor. Faculty of Health Sciences University of Maribor. 4.2.2013, Maribor, Slovenia.
67. Varoutsou P., Prezerakos P., Lazakidou A., Karathanasi K., Malliarou M., Gouva M., Zyga S. Dialysis Nurses Ecological Behavior. 18th Congress of Balkan Military Committee. Istanbul, Turkey, 22-26.5.2013. Congress Programme, page 41.
68. Μαλλιαρού Μ., Λαβδανίτη Μ., Μητρούση Σ., Μπακόλα Ε., Αγγέλη Α., Στάγκου Π., Ζυγά Σ. Αξιολόγηση της διαπροσωπικής επαφής και επικοινωνίας ασθενών με το νοσηλευτικό προσωπικό σε γενικό νοσοκομείο της περιφέρειας. 24ο Ιατρικό Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων. Θεσσαλονίκη, 18-20.10.2012.
69. Ζουμπής Κ., Ιωαννίδης Α., Κατσαραγάκης Σ., Μαλλιαρού Μ., Ζυγά Σ. Διερεύνηση των κινήτρων που ωθούν τους επαγγελματίες υγείας στον εθελοντισμό. Μια πιλοτική μελέτη. 24ο Ιατρικό Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων. Θεσσαλονίκη, 18-20.10.2012.
70. Μητρούση Σ., Τραυλός Α.Κ., Κούκια Ε., Ζυγά Σ. Ενωσιολογική προσέγγιση του όρου αντιμετώπιση αγχογόνων καταστάσεων. 13ο Πανελλήνιο Συνέδριο Διοίκησης Αθλητισμού και Αναψυχής Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα στον Αθλητισμό: Η Απάντηση στις Προκλήσεις του Σήμερα και του Αύριο. Σπάρτη, 7-9.12.2012.
71. Μπαρμπαγιάννη Ε., Τραυλός Α., Καλοκαιρινού Α., Ζυγά Σ. Διερεύνηση της προβλεψιμότητας χρήσης καπνού και αλκοόλ σύμφωνα με τη θεωρία της προσχεδιασμένης συμπεριφοράς σε μετέφηβους φοιτητές στις υπηρεσίες του αθλητισμού. 13ο Πανελλήνιο Συνέδριο Διοίκησης Αθλητισμού και Αναψυχής Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα στον Αθλητισμό: Η Απάντηση στις Προκλήσεις του Σήμερα και του Αύριο. Σπάρτη, 7-9.12.2012.

72. Μαγγανά Μ., Κουγιουμτζή-Δημολιάνη Δ.Ε., Πιστικού Α.Μ., Ζυγά Σ., Ιωαννίδης Α., Κολοβός Π., Πανουτσόπουλος Γ., Διονυσιοπούλου Μ., Τσιρώνη Μ., Ρόχας Χιλ Α. Π. Συσχέτιση της νεανικής παχυσαρκίας με τον τρόπο ζωής, το μεταβολισμό και τη φλεγμονή. 13ο Πανελλήνιο Συνέδριο Διοίκησης Αθλητισμού και Αναψυχής Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα στον Αθλητισμό: Η Απάντηση στις Προκλήσεις του Σήμερα και του Αύριο. Σπάρτη, 7-9.12.2012.
73. Αλικάρη Β., Ζυγά Σ. Εννοιολογική ανάλυση της έννοιας της συμμόρφωσης του ασθενούς. 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημόνων Φροντίδας Χρονίων Πασχόντων. Λάρισα, 28-30.3.2013.
74. Τίκα Χ., Πρεζεράκος Π., Τζιαφέρη Σ., Μπαμπάτσικου Φ., Ζυγά Σ. Συχνότητα κατάθλιψης ηλικιωμένων σε οίκο ευγηρίας του νομού Ιωαννίνων και ικανοποίηση από την παρεχόμενη νοσηλευτική φροντίδα. 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημόνων Φροντίδας Χρονίων Πασχόντων. Λάρισα, 28-30.3.2013.
75. Γκρούνη Ε., Τσιρώνη Μ., Βασιλόπουλος Γ., Ζυγά Σ. Ενδογενείς αιτιολογικοί και επιβαρυντικοί παράγοντες που συσχετίζονται με την εμφάνιση ελκών από πίεση σε νοσηλεύμενους σε ΜΕΘ. 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επούλωσης Τραυμάτων και Ελκών. Αθήνα, 11-12.4.2013.
76. Χρονά Μ., Πανουτσόπουλος Γ., Πρεζεράκος Π., Κουγιουμτζή- Δημολιάνη Δ., Μαγγανά Μ., Πιστικού Α. Μ., Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Ρόχας Χιλ Α. Π. Η επίδραση της οικογένειας στην εφηβική παχυσαρκία. 40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Αθήνα 14-16.5.2013.
77. Μαγγανά Μ., Κούτρου Κ., Τσιρώνη Μ., Ζυγά Σ., Κουγιουμτζή- Δημολιάνη Δ., Πιστικού Α. Μ., Ιωαννίδης Α., Ρόχας Χιλ Α. Π. Ο ρόλος της φλεγμονής και της κεντρικής παχυσαρκίας στην ανάπτυξη του μεταβολικού συνδρόμου σε πληθυσμό ενηλίκων. 40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Αθήνα, 14-16.5.2013.
78. Ζαφείρη Ε., Ζυγά Σ., Λαζακίδου Α., Πρεζεράκος Π. Η διερεύνηση της επαγγελματικής εξουθένωσης των εργαζομένων σε υπηρεσίες θεραπείας εξαρτημένων ατόμων στην Αθήνα. 40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Αθήνα, 14-16.5.2013.
79. Θεοφίλου Π., Ζυγά Σ. Ψυχομετρικές ιδιότητες του ερωτηματολογίου Missoula- Vitas Quality of life Index σε Έλληνες ασθενείς που υποβάλλονται σε χρόνια περιοδική αιμοκάθαρση. 40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Αθήνα, 14-16.5.2013.
80. Μητρούση Σ., Τραυλός Α., Κούκια Ε., Ζυγά Σ. Διερεύνηση παροδικού και ιδιοσυγκρασιακού άγχους νοσηλευτών της περιφέρειας. 40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Αθήνα, 14-16.5.2013.
81. Αλικάρη Β., Μάτζιου Β., Ζυγά Σ. Ο νοσηλευτής- εκπαιδευτής στους ασθενείς με χρόνια νεφρική νόσο προτελικού σταδίου. 40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Αθήνα, 14-16.5.2013.
82. Χαραμή Ε., Τσιρώνη Μ., Πρεζεράκος Π., Ζυγά Σ. Διερεύνηση γνώσεων γυναικών ηλικίας 18-65 ετών που προσέρχονται στη γυναικολογική κλινική και στα τακτικά εξωτερικά ιατρεία του ΓΝ-ΚΥ Μολάων σχετικά με την πρόληψη του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας. 40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Αθήνα, 14-16.5.2013.
83. Αρμπούζης Σ., Σπυράκη Α., Ζυγά Σ. Χειρουργική Αντισηψία Χεριών. 40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Αθήνα, 14-16.5.2013.
84. Γιαννακοπούλου Γ., Θεοφιλόπουλος Δ., Ζυγά Σ. Αναγκαιότητα εκπαίδευσης επαγγελματιών υγείας στη διαχείριση του μετεγχειρητικού πόνου. 6ο Πανελλήνιο Επιστημονικό και Επαγγελματικό Συνέδριο Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος. Λευκάδα, 23-26.5.2013. CD περιλήψεων
85. Μαγγανά Μ., Κούτρου Κ, Τσιρώνη Μ, Ζυγά Σ, Κουγιουμτζή-Δημολιάνη Δ, Μαρία Πιστικού Α, Ιωαννίδης Α., Ρόχας Χιλ Α.Π. Συσχέτιση του ύπνου και της φλεγμονής με την εμφάνιση παραγόντων κινδύνου για μεταβολικό σύνδρομο σε ενήλικες. 6ο Πανελλήνιο Επιστημονικό και Επαγγελματικό Συνέδριο Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος. Λευκάδα, 23-26.5.2013. CD περιλήψεων
86. Μπαρμπαγιάννη Ε., Καλοκαιρινού Α., Τραυλός Α., Σαχλάς Α., Ζυγά Σ. Μελέτη ψυχολογικών παραγόντων χρήσης καπνού και αλκοόλ στο νεανικό πληθυσμό. Προλαμβάνοντας τα καρδιαγγειακά νοσήματα. 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου. Καλαμάτα, 27-29.6.2013.
87. Κουγιουμτζή - Δημολιάνη Δ., Πιστικού Α.Μ, Χρονά Μ., Πανουτσόπουλος Γ., Πρεζεράκος Π., Μαγγανά Μ., Ιωαννίδης Α., Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Ρόχας-Χιλ Α.Π. Περιβαλλοντικοί παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση νεανικής παχυσαρκίας και καρδιαγγειακών

- μεταβολών. 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου. Καλαμάτα, 27-29.6.2013.
88. Μητρούση Σ., Τραυλός Α., Κούκια Ε., Ζυγά Σ. Επίδραση άγχους στη σωματική και ψυχική υγεία νοσηλευτών της περιφέρειας Πελοποννήσου. 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου. Καλαμάτα, 27-29.6.2013.
  89. Ρούτση Κ., Κουτσοβίτης Π., Ζυγά Σ., Κολοβός Π., Ιωαννίδης Α., Πανουτσόπουλος Γ., Τσιρώνη Μ., Κουγιουμτζή - Δημολιάνη ΔΕ, Πιστικού Α.Μ., Μαγγανά Μ., Ρόχας-Χιλ Α.Π. Η διερεύνηση της επίδρασης διατροφικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην εμφάνιση παιδικής παχυσαρκίας. 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου. Καλαμάτα, 27-29.6.2013(ΒΡΑΒΕΙΟ).
  90. Μαλλιάρου Μ., Χριστοπούλου Γ., Γκιάτα Π., Αλικάρη Β., Κολοβός Π., Ζυγά Σ. Φλεγμονή και ενδοθηλιακή δυσλειτουργία στην έναρξη και εξέλιξη της καρδιαγγειακής νόσου σε ασθενείς με χρόνια νεφρική νόσο. 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου. Καλαμάτα, 27-29.6.2013.
  91. Δαρατσιανού Μ., Ρούτση Κ., Κούτρου Μ., Μαγγανά Μ., Κουγιουμτζή - Δημολιάνη Δ.Ε., Πιστικού Α.Μ., Κολοβός Π., Ανδρονικάκης Ε., Ιωαννίδης Α., Κουτσοβίτης Π., Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Ρόχας-Χιλ Α.Π. Συσχέτιση του ύπνου με τις μεταβολικές διαταραχές που προκαλεί η παχυσαρκία. 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου. Καλαμάτα, 27-29.6.2013.
  92. S. Zyga, "Open day of the Center for international cooperation of the Faculty of Health Sciences University of Maribor", Faculty of Health Sciences University of Maribor, Maribor, 4 February 2013, Slovenia
  93. Π. Καπερώνη, Ι. Παπαναστασόπουλος, Π. Κολοβός, "Το νοσοκομείο ημέρας ως μονάδα αποκατάστασης ψυχικά ασθενών", στο 4ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, Αθήνα, 2013, σελ.139.
  94. Β. Αλικάρη, Σ. Ζυγά, "Εννοιολογική ανάλυση της έννοια της συμμόρφωσης του ασθενούς", στο 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημόνων Φροντίδας Χρονίων Πασχόντων, Λάρισα, Μάρτιος 2013.

Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές (2011-12)

1. Stamatia Ilioudi, Athina Lazakidou, Konstantinos Siassiakos, Maria Tsironi, The Impact of E-commerce on Health Care: Service Quality and Customer Satisfaction, accepted to be presented in the Networking and Electronic Commerce Research Conference (NAEC' 2011), Riva del Garda, Italy, 13-16 October 2011.
2. Stamatia Ilioudi, Athina Lazakidou, Maria Tsironi, Patient Satisfaction Evaluation of Healthcare Services Using New Technologies, 4th Panhellenic Conference on Biomedical Technologies (ELEVIT' 2012), Athens, 20-21 January 2012.
3. Athanasios Ioannou, Athina Lazakidou, Konstantinos Ioannou, Use of TETRA Networks in Crisis Situations for Health Information Transfer, 4th Panhellenic Conference on Biomedical Technologies (ELEVIT' 2012), Athens, 20-21 January 2012.
4. Παναγιώτης Μπρεζεράκος, Παναγιώτης Πρεζεράκος, Αθηνά Λαζακίδου, Αικατερίνη Καστανιώτη, Σοφία Ζυγά, Ιωάννα Γκριτζάνη, Διερεύνηση του Βαθμού Επαγγελματικής Εξουθένωσης των Επαγγελματιών Υγείας Επαρχιακού Δημόσιου Νοσοκομείου, 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο ENNE' 2012, Κέρκυρα, 10-13 Μαΐου 2012.
5. Σταματία Ηλιούδη, Αθηνά Λαζακίδου, Μαρία Τσιρώνη, Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής για τη Μέτρηση Ικανοποίησης Ασθενών από τις Υπηρεσίες Υγείας, 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο ENNE' 2012, Κέρκυρα, 10-13 Μαΐου 2012.
6. Ευάγγελος Νικολαΐδης, Αθηνά Λαζακίδου, Σοφία Ζυγά, Ανδρέα Πάολα Ρόχας Χιλ, Μελέτη Ικανοποίησης και Προσδοκιών Ασθενών σε Δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο ENNE' 2012, Κέρκυρα, 10-13 Μαΐου 2012.
7. Βασιλική Αδάμη, Αθηνά Λαζακίδου, Μαρία Τσιρώνη, Ανδρέα Πάολα Ρόχας Χιλ, Μελέτη Ικανοποίησης Ασθενών από τις Παρεχόμενες Υπηρεσίες σε Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών Ελληνικού Δημόσιου Νοσοκομείου, 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό

- Συνέδριο Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο ENNE' 2012, Κέρκυρα, 10-13 Μαΐου 2012.
8. Αδαμαντία Περδικέα, Παναγιώτης Πρεζεράκος, Αθηνά Λαζακίδου, Αθανάσιος Νικολέντζος, Δάφνη Καϊτελίδου, Διαχείριση Συγκρούσεων στο Νοσηλευτικό και Ιατρικό Προσωπικό δυο Επαρχιακών Δημόσιων Γενικών Νοσοκομείων, 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο Ε.Σ.Ν.Ε, Βόλος, 15-18 Μαΐου 2012.
  9. Β. Μιχαήλ, Μ. Μαγγανά, Δ. Κουγιουμτζή, Α. Πιστικού, Α. Ιωαννίδης, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α.Π. Ρόχας Χιλ, "Συσχέτιση δεικτών παιδικής παχυσαρκίας και διατροφικών συνθηκών σε παιδιά προσχολικής ηλικίας", στο 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Βόλος, 2012, σελ. 21.
  10. Μ. Τσιαμαντά, Π. Πρεζεράκος, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Ο. Σίσκου, "Προσδιορισμός της Οργανωσιακής Κουλτούρας ενός Επαρχιακού Γενικού Νοσοκομείου", στο 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Βόλος, 2012, σελ. 62.
  11. Ι. Γκριτζάνη, Μ. Τσιρώνη, Φ. Τζαβέλλα, Μ. Γκούβα, Ε. Γκερβέκη, Π. Κολοβός, Ε. Δραγκιώτη, Σ. Ζυγά, "Συγκριτική μελέτη σε ύστερο χρόνο του μετατραυματικού στρες και της επιθετικότητας στον πληθυσμό της Αρχαίας Ολυμπίας μετά τις φωτιές του 2007", στο 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Βόλος, 2012, σελ. 116.
  12. Π. Καπερώνη, Π. Κολοβός, Σ. Ζυγά, "Η προσέγγιση της νοσηλευτικής φροντίδας ιστορικά στην Ελλάδα", στο 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Βόλος, 2012, σελ. 195.
  13. Σ. Μητρούση, Μ. Λαβδανίτη, Φ. Μπαμπάτσικου, Μ. Πολυκανδριώτη, Σ. Τζιαφέρη, Σ. Αρμπουζής, Π. Κολοβός, Σ. Ζυγά, "Αξιολόγηση άγχους φοιτητών Νοσηλευτικής πριν την έναρξη της κλινικής τους άσκησης", στο 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Βόλος, 2012, σελ. 201.
  14. Σ. Αρμπουζής, Γ. Χριστοπούλου, Σ. Ζυγά, "Τεχνικές Καθητηριασμού Περιφερικών Αγγείων" στο 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Βόλος, 2012, σελ. 202.
  15. Γ. Γιαννακοπούλου, Π. Πρεζεράκος, Θ. Φώτης, Σ. Ζυγά, "Η ικανοποίηση του χειρουργικού ασθενούς: Δείκτης ποιότητας νοσηλευτικής Φροντίδας", στο 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Βόλος, 2012, σελ. 242.
  16. Μ. Λαβδανίτη, Σ. Ζυγά, "Κατάθλιψη και παράγοντες που επηρεάζουν σε ασθενείς με κολοστομία", στο 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Βόλος, 2012, σελ. 258.
  17. Π. Κολοβός, Σ. Καπετανούδη, Σ. Ζυγά, "Ανάπτυξη προγραμμάτων προαγωγής υγείας για την πρόληψη καρδιαγγειακών νόσων", στο 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Βόλος, 2012, σελ. 276.
  18. Π. Κολοβός, Δ. Καϊτελίδου, Χρ. Λεμονίδου, Α. Σαχλάς, Π. Σουρτζή, "Πληροφόρηση του ασθενή από το νοσηλευτικό προσωπικό", στο 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, Βόλος, 2012, σελ. 10.
  19. Ι. Γκριτζάνη, Μ. Τσιρώνη, Φ. Τζαβέλλα, Μ. Γκούβα, Ε. Γκερβέκη, Ε. Δραγκιώτη, Σ. Ζυγά, "Μελέτη του μετατραυματικού στρες στον πληθυσμό της Αρχαίας Ολυμπίας μετά τις φωτιές του 2007", στο 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας, Αθήνα, Μάρτιος 2012.
  20. Σ. Καπετανούδη, Π. Κολοβός, Σ. Ζυγά, "Πρόληψη αυτοκτονικής Συμπεριφοράς στην ΠΦΥ: Ενισχύοντας το ρόλο των επαγγελματιών Υγείας", 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας, Αθήνα, 2012.
  21. Μ. Μαλλιάρου, Μ. Λαβδανίτη, Σ. Μητρούση, Ε. Μπακόλα, Α. Αγγέλη, Π. Στάγκου, Σ. Ζυγά, "Αξιολόγηση της διαπροσωπικής επαφής και επικοινωνίας ασθενών με το νοσηλευτικό προσωπικό σε γενικό νοσοκομείο της περιφέρειας", στο 24ο Ιατρικό Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων, Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος 2012.
  22. Π. Κολοβός, Δ. Καϊτελίδου, Χρ. Λεμονίδου, Ε. Κελεπούρη, Κ. Ζώης, Π. Σουρτζή, "Απόψεις νοσηλευτών για τη συμμετοχή του ασθενή στη λήψη αποφάσεων για τη φροντίδα του" στο 1ο Επιστημονικό Νοσηλευτικό Συνέδριο Ιδιωτικού Τομέα Υγείας, Αθήνα, Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 2010, σελ.34-35.
  23. L. Kyriakou, K. Tzirogiannis, M. Demonakou, M. Mykoniatis, G. Panoutsopoulos, "The hepatoprotective effect of gadolinium on cadmium-induced acute hepatotoxicity" στη 10η Ημερίδα Φαρμακολογίας, Αθήνα, Μάρτιος 2011.
  24. Ε. Φουστέρης, Γ. Πανουτσόπουλος, ΑΘ. Γεωργιάς, Κ. Τζιρογιάννης, Σ. Μάτσαγος, Π. Σπυροπούλου, Σ. Χαντάνης, Ε. Μπουτάκη, Γ. Δημητριάδη, Α. Μελιδώνης, Σ. Ράπτης, "Ο sST2 σημαντικά αυξημένος σε διαβητικούς ασθενείς, ιδιαίτερα σε αυτούς με διαστολική δυσλειτουργία αριστερής κοιλίας" στο 12ο Πανελλήνιο Διαβητολογικό Συνέδριο, Αθήνα, Μάρτιος 2011. (BPABEYΣH)

25. Π. Κολοβός, Β. Ιωαννίδη, "Αρχές και μέθοδοι διδασκαλίας στη νοσηλευτική εκπαίδευση: Παιδαγωγική παρέμβαση για την ανάπτυξη ειδικών διδακτικών ασκήσεων στην εκμάθηση κλινικών πρακτικών", στο 1ο Επιστημονικό Νοσηλευτικό Συνέδριο Ιδιωτικού Τομέα Υγείας, Αθήνα, 2010, σελ.35-36.
26. Π. Κολοβός, Δ. Καϊτελίδου, Χρ. Λεμονίδου, Α. Σαχλάς, Π. Σουρτζή, "Αξιολόγηση του ρόλου του ηλικιωμένου ασθενή στη λήψη απόφασης κατά τη νοσηλεία του", στο 12ο Πανελλήνιο συνέδριο Γεροντολογίας και Γηριατρικής, Αθήνα, Οκτώβριος 2012, σελ.58.
27. Π. Κολοβός, Δ. Καϊτελίδου, Χρ. Λεμονίδου, Α. Σαχλάς, Π. Σουρτζή, "Συγκριτική μελέτη ηλικιωμένων ασθενών και νοσηλευτών για την εκτίμηση του επιπέδου συμμετοχής στη φροντίδα", στο 12ο Πανελλήνιο συνέδριο Γεροντολογίας και Γηριατρικής, Αθήνα, Νοέμβριος 2012, σελ. 52.
28. Nikolitsa Koutroumani, Andrea Paola Rojas-Gil, Alexia Karvela, Athina Dettoraki and Bessie E. Spiliotis, Adhesion molecules [intercellular adhesion molecule-1 (ICAM-1) and vascular cell adhesion molecule-1 (VCAM-1)], cyclooxygenase-2 (COX-2) and matrix metalloproteinase-9 (MMP-9) in type 1 diabetic children and young adults (DMI). 50th Meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology (ESPE). Glasgow, Scotland (Poster), Σεπτέμβριος 2011.
29. E. Fousteris, A. Melidonis, G. Panoutsopoulos, A. Theodosios-Georgilas, S. Tzerefos, S. Hantanis, S. Matsaggos, P. Spyropoulou, G. Dimitriadis, E. Boutati, S. Raptis, "Soluble ST2 levels are higher in type 2 diabetes patients with normal heart function", World Diabetes Congress (IDF December 2011), Dubai, United Arab Emirates, 2011, Τόμος Πρακτικών, σελ 408, Abst P-1239.
30. Χ. Ντελή, Π. Περδικάρης, Π. Γαλάνης, Δ. Κουμπαγιώτη, Β. Μάτζιου, «Διερεύνηση της αποτελεσματικότητας εκπαιδευτικού προγράμματος στη συμμόρφωση των επαγγελματιών υγείας σχετικά με τις ενδείξεις υγιεινής των χεριών σε ΜΕΘ παιδιών» στο 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Βόλος, Μάιος 2012, pp. 71.
31. Nikolitsa Koutroumani, Ioanna Partsalaki, Fotini Lamari , Athina Dettoraki, Andrea Paola Rojas-Gil, Alexia Karvela, Eirini Kostopoulou and Bessie E. Spiliotis. Markers of oxidative stress and expression of Advanced Glycation Endproducts (AGEs) receptor (RAGE), soluble RAGE (sRAGE) and endogenous soluble RAGE (esRAGE) in type I diabetic children and young adults (DMI) 50th Meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology (ESPE). Glasgow, Scotland (Poster) (2011)
32. E. Fousteris, G. Panoutsopoulos, A. Theodosios-Georgilas, S. Hantanis, S. Tzerefos, S. Mastagos, P. Spyropoulou, E. Boutati, G. Dimitriadis, A. Melidonis, S. Raptis, "Type 2 diabetes is connected with higher soluble ST2 levels, even higher when left ventricular diastolic dysfunction is present", 10th Congress of the European Federation of Internal Medicine, Athens, October 2011, Abst OP06.
33. Κ. Καραθανάση, Σ. Ζυγά, Μ. Μαλλιάρου, "Κριτήρια ποιότητας - πρότυπα στο χειρουργείο", στο 22ο Πανελλήνιο Συνέδριο Περιεγχειρητικής Νοσηλευτικής, Καρπενήσι, Νοέμβριος 2011 (ΒΡΑΒΕΥΣΗ)
34. Α. Σαχλάς, Σ. Μπερσίμης και Τ. Παπαϊωάννου, "Κανόνες διακοπής για πολυσταδιακές κλινικές δοκιμές Φάσης II", Πρακτικά 25ου Πανελληνίου Συνεδρίου Στατιστικής, Βόλος, Απρίλιος 2012, 207-216.
35. Ρ. Ελθίνι, Κ. Γιακουμδάκης, Η. Μπροκαλάκη, Π. Γαλάνης, Ι. Νενεκίδης, Γ. Φιλντίσης. Προεγχειρητικοί και διεγχειρητικοί παράγοντες κινδύνου για παρατεταμένη μηχανική υποστήριξη της αναπνοής σε καρδιοχειρουργημένους ασθενείς, 17ο Πανελλήνιο Καρδιολογικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Οκτώβριος 2011.
36. Μ. Athanasopoulou, S. Zyga, C. Kouta, M. Malliarou, A. Kalokairinou, "Breastfeeding in Greek tradition", in 18th Congress of Cyprus Nurses and Midwives Association, Nicosia, November 2011, pp. 69.
37. E. Patiraki, S. Katsaragakis, J Christopoulou, J Liakopoulos, D. Manoli, A. Papadopoulou, A Papapetrou, E. Petta, A Tsatsouli, A Tserkezoglou. Self – symptom of Hellenic cancer patients during the dying process – Our first year of experience in "Galillee". Abstract Book of The European Cancer Conference, ECCO16, Stockholm, Sweden. European Journal of Cancer, 2011; 47(Suppl 1): S320 (poster presentation 4240).
38. Κατσαραγάκης Σ. Ο ασθενής που λαμβάνει στοχευμένες θεραπείες: Κριτική νοσηλευτική προσέγγιση: Γενική και Επικεντρωμένη αξιολόγηση ασθενούς. 18ου Πανελληνίου Συνεδρίου Κλινικής Ογκολογίας 1012.

39. S. Tsaroucha, D. Papadatou, P. Tsirigotis, S. Katsaragakis, E. Patiraki. Evaluation of Greek Haematological Patients' Hope During the Phase of Hematopoietic Cell Transplantation – a Pilot Study. Proceedings Book of the 8th Spring Convention, European Journal of Oncology Nursing 2012, 16(suppl 1): s39. (poster presentation P108).
40. Kampitsi, T. Papa, A. Papadouri, D. Papageorgiou, V. Papara, S. Katsaragakis. Oncology Nurses' Knowledge and Practices About Safety Handling and Administration of Chemotherapy Agents – a Hellenic Oncology Nursing Society Multicenter Study. Proceedings Book of the 8th Spring Convention, European Journal of Oncology Nursing 2012, 16(suppl 1): s44. (poster presentation P123).
41. Α. Παπαπέτρου, Σ. Κατσαραγάκης, Χρ. Λεμονίδου, Π. Σουρτζή, Ε. Πατηράκη. Πιλοτική διερεύνηση των σχετιζόμενων με ασθενείς με καρκίνο φραγμών αντιμετώπισης πόνου. Βιβλίο Πρακτικών 39ου Πανελληνίου Νοσηλευτικού Συνεδρίου, Βόλος, 2012: 81.
42. Σ. Κατσαραγάκης, Α. Τσερκέζογλου, Α. Χάμου, Ε. Πέττα, Α. Παπαπέτρου, Σ. Αμοιρίδου, Ηρ. Ραυμόνδου, Ε. Πατηράκη. Διερεύνηση της αποτελεσματικότητας διαχείρισης των συμπτωμάτων ασθενών με καρκίνο που λαμβάνουν κατ' οίκον ανακουφιστική φροντίδα. Βιβλίο Πρακτικών 39ου Πανελληνίου Νοσηλευτικού Συνεδρίου, Βόλος, 2012: 81-82.
43. Ε. Πατηράκη, Σ. Κατσαραγάκης, Ι. Λιακόπουλος, Α. Τσατσούλη, Δ. Μανόλη, Ε. Αυγετίδου, Ι. Χριστοπούλου, Ε. Χαραλαμπίδου. Δύο έτη δράσης υπηρεσίας κατ' οίκον ανακουφιστικής φροντίδας ασθενών με καρκίνο. Βιβλίο Πρακτικών 39ου Πανελληνίου Νοσηλευτικού Συνεδρίου, Βόλος, 2012: 82.
44. Α. Καμπίτση, Θ. Παππά, Α. Παπαδούρη, Δ. Παπαγεωργίου, Β. Παπάρα, Σ. Κατσαραγάκης. Διερεύνηση της γνώσης και των πρακτικών ασφαλούς χειρισμού και χορήγησης χημειοθεραπευτικών σκευασμάτων. Μια πολυκεντρική μελέτη. Βιβλίο Πρακτικών 39ου Πανελληνίου Νοσηλευτικού Συνεδρίου, Βόλος, 2012: 85-86.
45. E. Patiraki, S. Katsaragakis, E. Petta, A. Papapetrou, A. Hamou, S. Amiridou, I. Liakopoulos, H. Avgetidou, A. Tserkezoglou. Cancer patients' symptoms during the first month of treatment by a home palliative care unit in Greece. Abstracts of the Multinational Association for Supportive Care in Cancer Symposium, 2012, Supportive Care in Cancer, 2012; 20 (Suppl 1): S172. (poster presentation, 724).
46. Papapetrou, S. Katsaragakis, C. Lemonidou, P. Sourtzi, E. Patiraki. Greek cancer patients' related barriers to pain management: a pilot study. Abstracts of the Multinational Association for Supportive Care in Cancer Symposium, 2012, Supportive Care in Cancer, 2012; 20 (Suppl 1): S219. (poster presentation, 912).
47. Μαγγανά Μ, Κουγιουμτζή Δ, Δημολιάνη ΔΕ, Πιστικού ΑΜ, Μιχαήλ ΦΒ, Κούτρου Κ, Ιωαννίδης Α, Κολοβός Π, Πανουτσόπουλος Γ, Διονυσοπούλου Μ, Λέονορ Ν, Τσιρώνη Μ, Ρόχας Χιλ ΑΠ. Συσχέτιση της νεανικής παχυσαρκίας με τον τρόπο ζωής και τη φλεγμονή. 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας, 26-28 Μαρτίου 2012, Ξενοδοχείο Divani Caravel, Αθήνα, σελ 69, Abst EA003.
48. Γεώργιος Πανουτσόπουλος. 'Διαιτητική αντιμετώπιση της παιδικής παχυσαρκίας' στην Ημερίδα «Πρόληψη της παιδικής παχυσαρκίας και του σακχαρώδη διαβήτη τύπου II», 21 Μαρτίου 2012, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Σπάρτη Λακωνίας.
49. Γεώργιος Πανουτσόπουλος. Παρουσίαση του Τμήματος Νοσηλευτικής στην Ημερίδα «Σπουδές στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου» που διοργάνωσε η Επιτροπή Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, 25 Απριλίου 2012, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τρίπολη Αρκαδίας.
50. Βλάχου Ε, Τζιρογιάννης Κ, Πανουτσόπουλος Γ, Φούκα Γ, Γαβρά Π, Κανέλλος Η, Ζαχάρος Ι, Νικολόπουλος Β, Μελιδώνης Α. Συγκριτική προσέγγιση των κατά φύλο διατροφικών συνηθειών νεαρών φοιτητών σε ελληνικά κέντρα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. 38ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, 16-19 Μαΐου 2012, Ξενοδοχείο Hilton, Αθήνα. Τόμος Περιλήψεων, σελ 30, Abst 109.
51. Βλάχου Ε, Τζιρογιάννης Κ, Πανουτσόπουλος Γ, Γκοβίνα Ο, Μελάς Ν, Κανέλλος Η, Πολυκανδριώτης Τ, Μελιδώνης Α. Συσχέτιση του δείκτη μάζας σώματος και της ομφαλικής περιμέτρου με τις διατροφικές συνήθειες νεαρών ενηλίκων φοιτητών σε κέντρα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. 38ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, 16-19 Μαΐου 2012, Ξενοδοχείο Hilton, Αθήνα. Τόμος Περιλήψεων, σελ 29, Abst 105.
52. Βλάχου Ε, Τζιρογιάννης Κ, Πανουτσόπουλος Γ, Κανέλλος Η, Φούκα Γ, Φουκατσέλη Κ, Δημητριάδου Α, Φουστέρης Ε, Ντόη Ν, Μελιδώνης Α. Διατροφικές συνήθειες φοιτητών σε κέντρα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. 38ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, 16-19 Μαΐου 2012, Ξενοδοχείο Hilton, Αθήνα. Τόμος Περιλήψεων, σελ 30, Abst 111.

53. Κουγιουμτζή-Δημολιάνη ΔΕ, Μαγγανά Μ, Πιστικού ΑΜ, Μιχαήλ ΦΒ, Κούτρου Κ, Ιωαννίδης Α, Κολοβός Π, Πανουτσόπουλος Γ, Διονυσοπούλου Μ, Ζυγά Σ, Τσιρώνη Μ, Ρόχας Χιλ ΑΠ. Συσχέτιση της νεανικής παχυσαρκίας με τον ύπνο, τον μεταβολισμό και τη φλεγμονή. 10ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, 29-30 Ιουνίου 2012, Σπάρτη Λακωνίας, σελ 29, Abst 04.
54. Φιλιππάτος Γ, Πανουτσόπουλος Γ, Ανδριόπουλος Π, Τσιρώνη Μ. Συστηματικά σφάλματα στην συμπλήρωση πιστοποιητικών θανάτου: Μελέτη περίπτωσης του νομού Λακωνίας. 10ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, 29-30 Ιουνίου 2012, Σπάρτη Λακωνίας, σελ 93, Abst 051.
55. Fousteris E, Panoutsopoulos G, Theodosios-Georgilas A, Hantanis S, Tzerefos S, Mastagos S, Spyropoulou P, Boutati E, Dimitriadis G, Melidonis A, Raptis S. Type 2 diabetes is connected with higher soluble ST2 levels, even higher when left ventricular diastolic dysfunction is present. 10th Congress of the European Federation of Internal Medicine, 5-8 October 2011, Athens Hilton Hotel, Abst OP06.
56. Kamaratos A, Iraklianos S, Sereti A, Meletiadiou M, Koutsovasillis A, Fakatseli K, Nikolaou A, Panoutsopoulos G, Melidonis A. Results of a three year experience of continuous subcutaneous insulin infusion in type 1 diabetes. World Diabetes Congress (IDF 2011), Dubai, United Arab Emirates, 4-8 December 2011, Τόμος Πρακτικών, σελ 161, Abst O-0509.
57. Koutsovasillis A, Dragoumanos V, Tzirogiannis K, Iraklianos S, Gavra V, Panoutsopoulos G, Triposkiadis F, Foussas S, Melidonis A. Acute coronary syndrome short-term outcome of newly diagnosed diabetes patients compared to known diabetic and prediabetic patients. World Diabetes Congress (IDF 2011), Dubai, United Arab Emirates, 4-8 December 2011, Τόμος Πρακτικών, σελ 221, Abst D-0669.
58. Koutsovasillis A, Kamaratos A, Protosaltis I, Chantanis S, Mpilianou E, Foussas S, Panoutsopoulos G, Melidonis A. Long-term outcome of acute coronary syndrome in correlation to different types of glucose metabolism disorders. World Diabetes Congress (IDF 2011), Dubai, United Arab Emirates, 4-8 December 2011, Τόμος Πρακτικών, σελ 222, Abst D-0671.
59. Koutsovasillis A, Fousteris E, Dragoumanos V, Protosaltis I, Zaxaros I, Panoutsopoulos G, Triposkiadis F, Foussas S, Melidonis A. One year outcome after an acute coronary syndrome in correlation to glucose values during hospitalization. World Diabetes Congress (IDF 2011), Dubai, United Arab Emirates, 4-8 December 2011, Τόμος Πρακτικών, σελ 405, Abst P-1229.
60. Fousteris E, Melidonis A, Panoutsopoulos G, Theodosios-Georgilas A, Tzerefos S, Hantanis S, Matsaggos S, Spyropoulou P, Dimitriadis G, Boutati E, Raptis S. Soluble ST2 levels are higher in type 2 diabetes patients with normal heart function. World Diabetes Congress (IDF 2011), Dubai, United Arab Emirates, 4-8 December 2011, Τόμος Πρακτικών, σελ 408, Abst P-1239.
61. A. Melidonis, D. Melas, M. Vourvou, K. Botsios, A.M. Tsantani, V. Gavra, V. Vazantari, G. Panoutsopoulos, K. Tzirogiannis, M. Sevdalis, V. Dragoumanos. Admission and hospitalization glycemic indices impact on ischemic stroke outcome in diabetic patients. World Diabetes Congress (IDF 2011), Dubai, United Arab Emirates, 4-8 December 2011, Τόμος Πρακτικών, σελ 248-249, Abst D-0757.
62. HATZIVEIS K, TOURLAKIS D, HOUNTIS P, KYRIAZANOS I, SOUGLERI M, GINOPOULOS P, CAMOUTSIS C. (2012) Effects on the immune system and toxicity of carboplatin/paclitaxel combination chemotherapy in patients with stage III-IV ovarian and non small cell lung cancer and its role in survival and toxicity. J BUON, 17, 143-8. PMID: 22517709 [PubMed-indexed for MEDLINE]
63. HOUNTIS P, CHOUNTIS M, HATZIVEIS K, SOTIROPOULOS G, DEDEILIAS P, BOLOS K. (2012) The Hannuman Syndrome and the greater omentum's transposition for the management of mediastinitis. Balkan Military Medical Review, 15, 289-97.
64. Ν. Κουτρομάνη, Α. Καρβέλα, Α.Π. Ρόχας-Χιλ, Α. Δεττοράκη, Β. Γκρέκα-Σπηλιώτη (2011) ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΩΝ TNF-Α, AKT-2 ΚΑΙ MCP-1 ΣΕ ΜΟΝΟΠΥΡΗΝΑ ΚΥΤΤΑΡΑ ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ (PBMCS) ΠΑΙΔΙΩΝ, ΕΦΗΒΩΝ ΚΑΙ ΝΕΑΡΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΜΕ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ ΤΥΠΟΥ 1 (ΣΔ1). 38ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, Θεσσαλονίκη (Προφορική παρουσίαση)
65. Α. Π. Ρόχας Χιλ, Ε. Νικολαίνας, Α. Καρβέλα, Ι. Κεχαγιάς, Δ. Λινός, Φ. Καλφαρέντζος, Β. Ε. Γκρέκα-Σπηλιώτη (2011) ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΦΛΕΓΜΟΝΩΔΩΝ ΜΟΡΙΩΝ AKT-II,

- CD68, MCP-1, IL-6 ΚΑΙ IL-8 ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΣΤΗΝ ΙΝΣΟΥΛΙΝΗ ΣΤΟ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ ΤΥΠΟΥ ΙΙ (ΣΔΙΙ) 38ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, Θεσσαλονίκη (Προφορική παρουσίαση)
66. Α. Καρβέλα, Α. Παππά, Α.Π. Ρόχας-Χιλ, Ε. Σακκινίδου, Γ. Γεωργίου, Β. Γκρέκα-Σπηλιώτη (2011) Η ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΟΥ CB1 ΥΠΟΔΟΧΕΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝΖΥΜΩΝ ΤΩΝ ΕΝΔΟΚΑΝΝΑΒΙΝΟΕΙΔΩΝ FAAH ΚΑΙ DAGL-α ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΛΙΠΟΚΥΤΤΑΡΩΝ ΛΕΠΤΟΣΩΜΩΝ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΩΝ ΠΡΟΕΦΗΒΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ, ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΙΝΣΟΥΛΙΝΗ. 38ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, Θεσσαλονίκη (Προφορική παρουσίαση)
  67. Ιωάννα Παρτσαλάκη, Φωτεινή Λάμαρη, Αλεξία Καρβέλα, Ανδρέα-Παόλα Ρόχας-Χιλ, Βασιλική Γκρέκα-Σπηλιώτη. (2011) ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΚΕΤΟΓΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΡΜΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΙΤΑΣ ΣΕ ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ, ΣΤΟ ΟΞΕΙΔΩΤΙΚΟ ΣΤΡΕΣ, ΣΤΑ ΤΕΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΗΣ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΣΗΣ (AGEs) ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΛΥΤΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΥΠΟΔΟΧΕΑ ΤΟΥΣ (sRAGE) ΣΕ ΠΑΧΥΣΑΡΚΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ. 38ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, Θεσσαλονίκη (Προφορική παρουσίαση)
  68. «Surgical Safety Checklist in Greek Hospitals» Κ Karathanasi, Μ Malliarou, Ρ Sarafis, Ρ Prezerakos, 17th Congress of Balkan Military Medical Committee (BMMC), Μάιος 2012, Βελιγράδι, Σερβία.
  69. «How Cost-Worthy is the Hellenic Air-force's Investment on Health Disorders Prevention? Policy Comparison between Flying - Non Flying Personnel» Γ Alevitsovitis, V Moutevelis, Ρ Kousoulis, Α Kontonasiou, Ρ Prezerakos, 17th Congress of Balkan Military Medical Committee (BMMC), Μάιος 2012, Βελιγράδι, Σερβία.
  70. «Επιχειρησιακό σχέδιο αναδιάρθρωσης νοσοκομείων. Ανάλυση κατά αιτία νοσηρότητας. Σακχαρώδης διαβήτης - καρδιαγγειακά νοσήματα» Λ Λιαρόπουλος, Ο Σίσκου, Α Βιτωράτου, Μ Βουδούρη, Μ Κάργα, Ν Κοντοδημόπουλος, Π Λαζάρου, Π Πρεζεράκος, Ε Σίμου, Μ Σπινθούρη, 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου, Ιούνιος 2012, Κρήτη.
  71. «Αξιολόγηση πολιτικής για προληπτικό ιατρικό έλεγχο στις ένοπλες δυνάμεις. Μελέτη αποτελεσμάτων δαπανών της Πολεμικής Αεροπορίας στον υγειονομικό έλεγχο ανάλογα με το είδος της εργασίας σε προσωπικό της Πολεμικής Αεροπορίας» Γ Αλεβιτσοβίτης, Π Καραβίτης, Ε Δημητρίου, Μ Κανέλλος, Π Πρεζεράκος (αναρτημένη ανακοίνωση), 10ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Ιατρικός Σύλλογος Λακωνίας, υπό την αιγίδα του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σε συνδιοργάνωση με την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Δήμο Σπάρτης, Ιούνιος 2012, Σπάρτη.
  72. «Διερεύνηση του βαθμού αποδοχής του μέτρου της συμμετοχής στο κόστος από τους χρήστες των Κέντρων Υγείας του Νομού Λακωνίας» Γ Αθανασοπούλου, Π Πρεζεράκος, 10ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Ιατρικός Σύλλογος Λακωνίας, υπό την αιγίδα του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σε συνδιοργάνωση με την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Δήμο Σπάρτης, Ιούνιος 2012, Σπάρτη.
  73. «Εκτίμηση της ποιότητας ζωής στη δρεπανοκυτταρική αναιμία» Σ Καπετανούδη, Σ Ζυγά, Π Πρεζεράκος, Ζ Αλεξάκου, Φ Χρηστίδη, Μ Τσιρώνη, 10ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Ιατρικός Σύλλογος Λακωνίας, υπό την αιγίδα του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σε συνδιοργάνωση με την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Δήμο Σπάρτης, Ιούνιος 2012, Σπάρτη.
  74. «Μελέτη οικολογικής συνείδησης και συμπεριφοράς νοσηλευτικού προσωπικού Μονάδων Τεχνητού Νεφρού» (αναρτημένη ανακοίνωση) Π Βαρούτσου, Π Πρεζεράκος, Α Λαζακίδου, Σ Ζυγά, 10ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Ιατρικός Σύλλογος Λακωνίας, υπό την αιγίδα του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σε συνδιοργάνωση με την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Δήμο Σπάρτης, Ιούνιος 2012, Σπάρτη.
  75. «Μορφές βιωματικής μάθησης που εφαρμόστηκαν κατά τη διάρκεια επιμορφωτικού προγράμματος σε Κέντρο Υγείας: Μελέτη Περίπτωσης» Γ Τσάπαλος, Ε Κοτρώτσιου, Ι Παπαθανασίου, Μ Γκούβα, Π Πρεζεράκος, 5ο Πανελλήνιο & 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, Μάιος 2012, Κέρκυρα.
  76. «Διαχείριση συγκρούσεων στο νοσηλευτικό και ιατρικό προσωπικό ενός Επαρχιακού Δημόσιου Γενικού Νοσοκομείου» Π Πρεζεράκος, Ι Μωύσογλου, Ν Μανιαδάκης, Β Παπανικολάου, Ε Καντζούρα, Δ Καϊτελίδου, 5ο Πανελλήνιο & 4ο Πανευρωπαϊκό

- Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, Μάιος 2012, Κέρκυρα.
77. «Προσδιορισμός της οργανωσιακής κουλτούρας Γενικού Δημόσιου Νοσοκομείου της Αθήνας» Ε Καντζούρα, Π Πρεζεράκος, Ν Μανιαδάκης, Β Παπανικολάου, Ι Μώυσογλου, Μ Καντζούρα, 5ο Πανελλήνιο & 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, Μάιος 2012, Κέρκυρα.
  78. «Διερεύνηση απαιτούμενων ικανοτήτων προϊσταμένων χειρουργείων» Κ Καραθανάση, Δ Καϊτελίδου, Π Πρεζεράκος, 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος, Μάιος 2012, Βόλος.
  79. «Προσδιορισμός της οργανωσιακής κουλτούρας ενός Επαρχιακού Γενικού Νοσοκομείου» Μ Τσιαμαντά, Π Πρεζεράκος, Σ Ζυγά, Μ Τσιρώνη, Ο Σίσκου, 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος, Μάιος 2012, Βόλος.
  80. Gaitanou K., Handrinou A., Fildisis G., Kalentzos V., Sarafis P., Bissias C, Zyga S., Baltopoulos G. Hyperbaric Oxygen Therapy in Wound Care. European Society for Vascular Surgery XXV ANNUAL MEETING. 22 - 25.9.2011. Megaron Athens International Conference Centre.
  81. Μαλλιάρου Μ, Αγόρη Α, Σαράφης Π., Αθανασοπούλου Μ., Κούτα Χ., Ζυγά Σ. Σακχαρώδης Διαβήτης και Ποιότητα Ζωής. 18ο Παγκύπριο Συνέδριο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής. Λευκωσία, 25-26.11. 2011. Τόμος Πρακτικών, σελ. 67
  82. Αθανασοπούλου Μ., Ζυγά Σ., Κούτα Χ., Μαλλιάρου Μ., Καλοκαιρινού Α. Ο μητρικός Θηλασμός στην ελληνική παράδοση. 18ο Παγκύπριο Συνέδριο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής. Λευκωσία, 25-26.11.2011. Τόμος Πρακτικών, σελ. 69
  83. Γαϊτάνου Κ., Χανδρινού Α., Σαράφης Π., Μαλλιάρου Μ., Ζυγά Σ., Φιλντίσης Γ., Μπαλτόπουλος Γ. Ικανοποίηση ασθενών και ποιότητα υπηρεσιών υγείας από τη χρήση υπερβαρικής οξυγονοθεραπείας σε μονάδα καταδυτικής υπερβαρικής ιατρικής της περιφέρειας Αττικής. 3ο Πανευρωπαϊκό και 4ο Πανελλήνιο Επιστημονικό και Επαγγελματικό Συνέδριο Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος. Αθήνα, 9-12.3.2011. CD περιλήψεων
  84. Χριστοδούλου Ε., Μπαμπάτσικου Φ., Ζυγά Σ. Ζητήματα Βιοηθικής στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. 3ο Πανευρωπαϊκό και 4ο Πανελλήνιο Επιστημονικό και Επαγγελματικό Συνέδριο Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος. Αθήνα, 9-12.3.2011. CD περιλήψεων
  85. Κουρκούτα Λ., Λαβδανίτη Μ., Πλατή Π., Ζυγά Σ. Θεραπευτική δράση του μελιού στα τραύματα στην Αρχαία Ελλάδα. 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επούλωσης Τραυμάτων και Ελκών. Ίδρυμα Ευγενίδου – Πλανητάριο Αθήνα, 17-18.3.2011. σελ. 31
  86. Καραθανάση Κ., Ζυγά Σ., Μαλλιάρου Μ. Κριτήρια ποιότητας – πρότυπα στο χειρουργείο. 22ο Πανελλήνιο Συνέδριο Περιεγχειρητικής Νοσηλευτικής. Καρπενήσι, 24-27.11.2011. CD περιλήψεων (ΒΡΑΒΕΥΣΗ)
  87. Καπετανούδη Σ., Κολοβός Π., Ζυγά Σ. Πρόληψη αυτοκτονικής Συμπεριφοράς στην ΠΦΥ: Ενισχύοντας το ρόλο των επαγγελματιών Υγείας. 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας. Αθήνα, 26-28.3.2012.
  88. Μιχαήλ Β., Μαγγανά Μ., Κουγιουμτζή Δ., Πιστικού Α., Ιωαννίδης Α., Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Ρόχας Χίλ Π. Συσχέτιση δεικτών παιδικής παχυσαρκίας και διατροφικών συνηθειών σε παιδιά προσχολικής ηλικίας. 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Βόλος, 15-18.5.2012. Σελ. 21
  89. Γκριτζάνη Ι., Τσιρώνη Μ., Τζαβέλλα Φ., Γκούβα Μ., Γκερβέκη Ε., Κολοβός Π., Δραγκιώτη Ε., Ζυγά Σ. Συγκριτική μελέτη σε ύστερο χρόνο του μετατραυματικού στρες και της επιθετικότητας στον πληθυσμό της Αρχαίας Ολυμπίας μετά τις φωτιές του 2007. 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Βόλος, 15-18.5.2012. Σελ. 116
  90. Καπερώνη Π., Κολοβός Π., Ζυγά Σ. Η προσέγγιση της νοσηλευτικής φροντίδας ιστορικά στην Ελλάδα. 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Βόλος, 15-18.5.2012. Σελ. 195
  91. Μητρούση Σ., Λαβδανίτη Μ., Μπαμπάτσικου Φ., Πολυκανδριώτη Μ., Τζιαφέρη Σ., Αρμπούζης Σ., Κολοβός Π., Ζυγά Σ. Αξιολόγηση άγχους φοιτητών Νοσηλευτικής πριν την έναρξη της κλινικής τους άσκησης. 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Βόλος, 15-18.5.2012. Σελ. 201
  92. Αρμπούζης Σ., Χριστοπούλου Γ., Ζυγά Σ. Τεχνικές Καθετηριασμού Περιφερικών Αγγείων. 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Βόλος, 15-18.5.2012. Σελ. 202

93. Γιαννακοπούλου Γ., Πρεζεράκος Π., Φώτης Θ., Ζυγά Σ. Η ικανοποίηση του χειρουργικού ασθενούς: Δείκτης ποιότητας νοσηλευτικής Φροντίδας. 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Βόλος, 15-18.5.2012. Σελ. 242
94. Λαβδανίτη Μ., Ζυγά Σ. Κατάθλιψη και παράγοντες που επηρεάζουν σε ασθενείς με κολοστομία. 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Βόλος, 15-18.5.2012. Σελ. 258
95. Κολοβός Π., Καπετανούδη Σ., Ζυγά Σ. Ανάπτυξη προγραμμάτων προαγωγής υγείας για την πρόληψη καρδιαγγειακών νόσων. 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Βόλος, 15-18.5.2012. Σελ. 276
96. Καρκασίνα Α., Πρεζεράκος Π., Ιορδάνογλου Δ., Ηγουμενίδης Μ., Ζυγά Σ. Στάσεις και αντιλήψεις νοσηλευτών για το συναδελφικό απόρρητο. 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο. Κέρκυρα, 10-13.5.2012.
97. Αθανασοπούλου Μ., Ζυγά Σ., Μπαμπάτσικου Φ. Επαγγελματικοί και εργονομικοί κίνδυνοι που σχετίζονται με μυοσκελετικές παθήσεις. 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο. Κέρκυρα, 10-13.5.2012.
98. Τσολάκη Ε., Τσιρώνη Μ., Τζαβέλλα Φ., Ζυγά Σ. Διερεύνηση της αφοσίωσης στον οργανισμό εργαζομένων σε δημόσιο νοσοκομείο της περιφέρειας. 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο. Κέρκυρα, 10-13.5.2012.
99. Athanasopoulou M., Peitsidis P., Malliarou M., Roka V., Saridi M., Zyga S., Kalokairinou A. The neonatal abandonment in Greek reality. 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο. Κέρκυρα, 10-13.5.2012.
100. Γκριτζάνη Ι., Μπουρλίνου Μ., Πετρούλα Σ., Γκερβέκη Ε., Παπαδημητρίου Κ., Σταμάτη Α., Ζυγά Σ. Μελέτη του μετατραυματικού στρες μετά από μια φυσική καταστροφή. 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο. Κέρκυρα, 10-13.5.2012.
101. Πιστικού Α., Μιχαήλ Β., Μαγγανά Μ., Κουγιουμτζή Δ., Ιωαννίδης Α., Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Ρόχας Χιλ Α.Π. Παιδική και νεανική παχυσαρκία σε σχέση με την ηλικία και τον τρόπο ζωής. 5ο Πανελλήνιο και 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο. Κέρκυρα, 10-13.5.2012.
102. Γκιουζέλη Γ., Τσιρώνη Μ., Κατσαραγάκης Σ., Σαχλάς Α., Ζυγά Σ. Καταγραφή και Διαχείριση Κρανιοεγκεφαλικών Κακώσεων στο Νομό Λακωνίας κατά τη χρονική περίοδο 2005-2010. 10ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας. Σπάρτη, 29-30.6.2012.

Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές (2010-11)

1. Δ. Τζαναβάρης, Α. Λαζακίδου, Μ. Τσιρώνη, Η Συμβολή των Νέων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην Οικονομική Διαχείριση των Δημόσιων Νοσοκομείων, 37ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, Χαλκιδική, 3-6 Μαΐου 2010.
2. J. Stathoulis, S. Zyga, "Nursing personnel training and biomedical engineering departments", in 1st International Congress on Nursing Education, Research & Practice, Thessaloniki, 2009.
3. V. Ioannidi, P. Kolovos, S.Vasileiadou, A. Travlos, S. Zyga, "Nursing students' perceptions, beliefs and attitudes of health, health care, health education and health ethics", in 1st International Congress on Nursing Education, Research & Practice, Thessaloniki, Οκτώβριος 2009.
4. M. Malliarou, A. Agori, P. Sarafis, M. Athanasopoulou, C. Kouta, S. Zyga, "Diabetes Mellitus and Quality of Life", in 18th Congress of Cyprus Nurses and Midwives Association, Nicosia, Ιούλιος 2011, pp. 67.
5. Ιωάννα Παρτσαλάκη, Φωτεινή Λάμαρη, Αλεξία Καρβέλα, Ανδρέα-Παόλα Ρόχας-Χιλ, Βασιλική Γκρέκα-Σπηλιώτη. ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΚΕΤΟΓΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΡΜΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΙΤΑΣ ΣΕ ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ, ΣΤΟ ΟΞΕΙΔΩΤΙΚΟ ΣΤΡΕΣ, ΣΤΑ ΤΕΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΗΣ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΣΗΣ (AGEs) ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΛΥΤΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΥΠΟΔΟΧΕΑ ΤΟΥΣ (sRAGE) ΣΕ ΠΑΧΥΣΑΡΚΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ. 38ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, Θεσσαλονίκη (Προφορική παρουσίαση), Απρίλιος 2011.

6. Κ. Γαϊτάνου, Α. Χανδρινού, Π. Σαράφης, Μ. Μαλλιαρού, Σ. Ζυγά, Γ. Φιλντίσης, Γ. Μπαλτόπουλος, "Ικανοποίηση ασθενών και ποιότητα υπηρεσιών υγείας από τη χρήση υπερβαρικής οξυγονοθεραπείας σε μονάδα καταδυτικής υπερβαρικής ιατρικής της περιφέρειας Αττικής", στο 3ο Πανευρωπαϊκό και 4ο Πανελλήνιο Επιστημονικό και Επαγγελματικό Συνέδριο Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος, Αθήνα, 2011.
7. Ε. Χριστοδούλου, Φ. Μπαμπάτσικου, Σ. Ζυγά, "Ζητήματα Βιοηθικής στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας", στο 3ο Πανευρωπαϊκό και 4ο Πανελλήνιο Επιστημονικό και Επαγγελματικό Συνέδριο Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος, Αθήνα, 2011.
8. Α. Π. Ρόχας Χιλ, Ε. Νικολαΐνας, Α. Καρβέλα, Ι. Κεχαγιάς, Δ. Λινός, Φ. Καλφαρέντζος, Β. Ε. Γκρέκα-Σπηλιώτη ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΦΛΕΓΜΟΝΩΔΩΝ ΜΟΡΙΩΝ ΑΚΤ-II, CD68, MCP-1, IL-6 ΚΑΙ IL-8 ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΣΤΗΝ ΙΝΣΟΥΛΙΝΗ ΣΤΟ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ ΤΥΠΟΥ II (ΣΔII) 38ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, Θεσσαλονίκη (Προφορική παρουσίαση), Απρίλιος 2011
9. Α. Καρβέλα, Α. Παππά, Α.Π. Ρόχας-Χιλ, Ε. Σαμκινίδου, Γ. Γεωργίου, Β. Γκρέκα-Σπηλιώτη (2011) Η ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΟΥ CB1 ΥΠΟΔΟΧΕΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝΖΥΜΩΝ ΤΩΝ ΕΝΔΟΚΑΝΝΑΒΙΝΟΕΙΔΩΝ FAAH ΚΑΙ DAGL-α ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΛΙΠΟΚΥΤΤΑΡΩΝ ΛΕΠΤΟΣΩΜΩΝ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΩΝ ΠΡΟΕΦΗΒΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ, ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΙΝΣΟΥΛΙΝΗ. 38ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, Θεσσαλονίκη (Προφορική παρουσίαση), Απρίλιος 2011
10. Ν. Κουτρούμνη, Α. Καρβέλα, Α.Π. Ρόχας-Χιλ, Α. Δεττοράκη, Β. Γκρέκα-Σπηλιώτη ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΩΝ TNF-A, ΑΚΤ-2 ΚΑΙ MCP-1 ΣΕ ΜΟΝΟΠΥΡΗΝΑ ΚΥΤΤΑΡΑ ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ (PBMCS) ΠΑΙΔΙΩΝ, ΕΦΗΒΩΝ ΚΑΙ ΝΕΑΡΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΜΕ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ ΤΥΠΟΥ 1 (ΣΔ1). 38ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, Θεσσαλονίκη (Προφορική παρουσίαση) (2011)
11. Ε. Βλάχου, Κ. Τζιρογιάννης, Γ. Πανουτσόπουλος, Γ. Φούκα, Π. Γαβρά, Η. Κανέλλος, Ι. Ζαχάρος, Β. Νικολόπουλος, Α. Μελιδώνης, "Συγκριτική προσέγγιση των κατά φύλο διατροφικών συνθηκών νεαρών φοιτητών σε ελληνικά κέντρα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης", στο 38ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Αθήνα, 2012.
12. Ε. Βλάχου, Κ. Τζιρογιάννης, Γ. Πανουτσόπουλος, Ο. Γκοβίνα, Ν. Μελάς, Η. Κανέλλος, Τ. Πολυκανδριώτης, Α. Μελιδώνης, 'Συσχέτιση του δείκτη μάζας σώματος και της ομφαλικής περιμέτρου με τις διατροφικές συνήθειες νεαρών ενηλίκων φοιτητών σε κέντρα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης', στο 38ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Αθήνα, 2012.
13. Ε. Βλάχου, Κ. Τζιρογιάννης, Γ. Πανουτσόπουλος, Η. Κανέλλος, Γ. Φούκα, Κ. Φουκατσέλη, Α. Δημητριάδου, Ε. Φουστέρης, Ν. Ντόη, Α. Μελιδώνης, "Διατροφικές συνήθειες φοιτητών σε κέντρα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης", στο 38ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Αθήνα, 2012.
14. Ν. Μελάς, Κ. Μπότσιος, Ε. Σεβδαλής, Κ. Τζιρογιάννης, Γ. Πανουτσόπουλος, Α. Μελιδώνης, "Σύγκριση προβλεψιμότητας μοντέλων εκτίμησης καρδιαγγειακού κινδύνου σε διαβητικούς ασθενείς", στο 38ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Αθήνα, 2012.
15. Ν. Φώτος, Π. Κοπανιτσάνου, Ζ. Κόλλια, Ε. Παναουδάκη, Π. Γαλάνης, Κ. Γιακουμιδάκης, Η. Μπροκαλάκη, Εκτίμηση της ποιότητας ζωής ασθενών με καρδιακή ανεπάρκεια σταδίου III και IV κατά ΝΗΥΑ, 16ο Πανελλήνιο Καρδιολογικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Σεπτέμβριος 2010.
16. Π. Ανδριόπουλος, Θ. Σπυρόπουλος, Γ. Παπαδόπουλος, Οι θεωρίες περί δράσεως των φαρμάκων στον Γαληνό και η έννοια της ζωτικής δύναμης στον Διαφωτισμό. Συνέχεια ή αλλαγή παραδείγματος; 35ο Πανελλήνιο Ιατρικό συνέδριο, Αθήνα, Μάιος 2009.
17. Π. Κολοβός, Μ. Γκούζου, "Σχεδιασμός Νοσηλευτικής Φροντίδας Ασθενών με Στομία", στο 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επούλωσης Τραυμάτων και Ελκών, Αθήνα, Απρίλιος 2009. σελ. 95.
18. Α. Sachlas and T. Papaioannou, "On the Use of the Jensen Difference in Actuarial Science", Proceedings of the 5th Conference in Actuarial & Finance, Samos, Greece, July 2009.
19. Α. Κουρκούτα, Μ. Λαβδανίτη, Π. Πλατή, Σ. Ζυγά, "Θεραπευτική δράση του μελιού στα τραύματα στην Αρχαία Ελλάδα", στο 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επούλωσης Τραυμάτων και Ελκών, Ίδρυμα Ευγενίδου – Πλανητάριο Αθήνα, Μάρτιος 2011, σελ. 31.

20. Pan. Andriopoulos, Geor. Papadopoulos, Galen's views on the action of drugs and the notion of "vital force" of the Enlightenment. Continuity or change of Paradigm; 42nd International Congress on the History of Medicine, October 2010 Cairo.
21. Κ. Γιακουμιδάκης, Α. Καραγεώργου, Β. Πίκουλα, Α. Βασταρδής, Χ. Κατζιλιέρη, Ρ. Ελθίνι, Η. Μπροκαλάκη, Περιεγχειρητική υπεργλυκαιμία και θνησιμότητα ασθενών που υποβάλλονται σε χειρουργική επέμβαση καρδιάς, 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Χειρουργών Θώρακος – Καρδιάς – Αγγείων, Νοέμβριος 2010, σελ. 051.
22. Κ. Γιακουμιδάκης, Α. Καραγεώργου, Β. Πίκουλα, Α. Βασταρδής, Χ. Κατζιλιέρη, Ρ. Ελθίνι, Η. Μπροκαλάκη, Περιεγχειρητική υπεργλυκαιμία και θνησιμότητα ασθενών που υποβάλλονται σε χειρουργική επέμβαση καρδιάς, 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Χειρουργών Θώρακος – Καρδιάς – Αγγείων, Νοέμβριος 2010, σελ. 051.
23. Κατσαραγάκης Στ. Προβλήματα και ανάγκες ανακουφιστικής φροντίδας ασθενών με καρκίνο. Επιστημονικό Πρόγραμμα 1ου Συμποσίου Νοσηλευτικής Ογκολογίας, Αθήνα, 3 Οκτωβρίου 2010, 11:00-12:30, 8.
24. Ο. Γκοβίνα, Κ. Μυστακίδου, Ε. Πάρπα, Σ. Κατσαραγάκης, Μ. Γιαννακοπούλου, Ε. Πατηράκη. Διερεύνηση παραγόντων που επιδρούν στην ψυχολογική επιβάρυνση φροντιστών ασθενών με προχωρημένο καρκίνο. Ηλεκτρονική Μορφή Περιλήψεων 1ου Συμποσίου Νοσηλευτικής Ογκολογίας, Αθήνα, 2010: 9. (Βραβείο Καλύτερης Προφορικής Ανακοίνωσης).
25. Kyriakou L, Tzirogiannis K, Demonakou M, Mykoniatis M, Panoutsopoulos G. The hepatoprotective effect of gadolinium on cadmium-induced acute hepatotoxicity. 10η Ημερίδα Φαρμακολογίας, 12 Μαρτίου 2011, Αθήνα, Τόμος Περιλήψεων, σελ 64.
26. Ε. Φουστέρης, Γ. Πανουτσόπουλος, Α.Θ. Γεωργίλας, Κ. Τζιρογιάννης, Σ. Μάτσαγος, Π. Σπυροπούλου, Σ. Χαντάνης, Ε. Μπουτάκη, Γ. Δημητριάδη, Α. Μελιδώνης, Σ. Ράπτης. Ο sST2 σημαντικά αυξημένος σε διαβητικούς ασθενείς, ιδιαιτέρως σε αυτούς με διαστολική δυσλειτουργία αριστερής κοιλίας. 12ο Πανελλήνιο Διαβητολογικό Συνέδριο, 16-20 Μαρτίου 2011, Αθήνα, Τόμος περιλήψεων σελ 5.
27. Φουστέρης Ε, Πανουτσόπουλος Γ, Γεωργίλα Α, Μελάς Ν, Τζερέφος Σ, Ράπτη Σ, Χαντάνης Σ, Ματσαγός Σ, Σπυροπούλου Π, Δημητριάδης Γ, Μπουτάκη Ε, Μελιδώνης Α. Ο ρόλος του sST2 σε διαβητικούς ασθενείς με φυσιολογική λειτουργία αριστερής κοιλίας. 37ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, 17-21 Μαΐου 2011, Αθήνα, σελ 24, Abst 87.
28. Γεώργιος Πανουτσόπουλος. 'Η φυσιολογία του πόνου' στο στρογγυλό τραπέζι «Το άλγος και η αντιμετώπισή του», 9ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, 27-29 Μαΐου 2011, Οίτυλο, Μάνη Λακωνίας.
29. An outbreak of Plasmodium vivax malaria in Lakonia, southern Greece, August-October 2009. P Andriopoulos, A Oikonomopoulou, K Rigaki, N Kaplanis, D Rebelou, G.Asimakopoulos. Clin Microbiol Infect 16 (Suppl 2), s396
30. ΧΟΥΝΤΗΣ Π., ΧΟΥΝΤΗ Μ., ΜΑΤΘΑΙΟΣ Δ., ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ Κ., ΜΠΕΛΛΕΝΗΣ Ι., ΦΟΥΚΑΣ Π., ΜΠΑΚΑΛΗΣ Ν., ΚΑΡΑΚΙΤΣΟΣ Π., ΚΑΚΟΛΥΡΗΣ Σ. Ρόλος και προγνωστική σημασία της πρωτεΐνης S 100A2 στο μη μικροκυτταρικό καρκίνο του πνεύμονα. 7ο Συνέδριο Κλινικής Ογκολογίας Δυτικής Ελλάδας, Πάτρα, 9-10 Δεκεμβρίου 2011, τόμος περιλήψεων, σελ. 97.
31. ΧΟΥΝΤΗΣ Π., ΧΟΥΝΤΗ Μ., ΜΠΑΚΑΛΗΣ Ν., ΧΑΤΖΗΒΕΗΣ Κ., ΠΑΡΑΛΙΚΑΣ Ι., ΚΟΥΒΕΛΑΣ Γ., ΜΩΡΑΪΤΗΣ Σ. Αμφοτερόπλευρη θωρακοσκοπική αντιμετώπιση χυλοθώρακος σε έδαφος σαρκώματος Kaposi επί HIV λοίμωξης. 7ο Συνέδριο Κλινικής Ογκολογίας Δυτικής Ελλάδας, Πάτρα, 9-10 Δεκεμβρίου 2011, τόμος περιλήψεων, σελ. 99.
32. Parenting practices and child mental health outcomes. I Vassi, A. Veltsista, P. Koutsovitits, C. Bakoula 5th Conference of Epidemiological Longitudinal Studies in Europe (CELSE), Paphos, Cyprus, 13th-15th October 2010
33. V. Bakoulas, G. Giannouli, P. Koutsovitits, A. Veltsista, A. Palili, V.Lekea, C. Bakoula. Failure of maternal bmi and optimal pregnancy weight gain as predictors of birth. Weight in practice. The Fetal Medicine Foundation 10th World Congress - Malta June 2011
34. "Clinical Nurses' Knowledge in Basic Life Support" 15th State-of-the- Art Interdisciplinatory Review Course on Pulmonary Diseases, Critical Care, Emergency Medicine & Nursing Care, Athens, April 7-9, 2011 pag 34
35. GREEK CCUS NURSING WORKLOAD ASSESSMENT BY NAS AND CNIS SCORING SYSTEMS : A PILOT STUDY GOUZOU M, GIANNAKOPOULOU M, PAPATHANASSOGLOU EDE, KALAFATI M, LEMONIDOU C 3rd EFCCNa Congress & 27th Anarti Congress Influencing Critical Care Nursing in Europe 9-11 October 2008 Florence, Italy

36. Pilot Validation of the Nursing Workload Scoring NAS and CNIS in Hellenic Coronary Care Units” European journal Cardiovascular nursing Spring Meeting on Dublin, Ireland 24-25 April 2009
37. Nikolitsa Koutroumani, Andrea Paola Rojas Gil, Athina Dettoraki, Bessie E. Spiliotis (2010). Correlation between cyclooxygenase-2 (COX2), sRAGE and matrix metalloproteinase 9 (MMP9) with haemoglobin A1C (HbA1c) and LDL cholesterol and their possible role in the growth of type 1 complications in children . European Society for Paediatric Endocrinology 49nd Annual Meeting Prague Czech Republic. (Poster)
38. Aikaterini Avgeri, Alexia Karvela, Andrea Paola Rojas-Gil, Eustratia Samkinidou, George Georgiou, Bessie E. Spiliotis. (2010) Association of the nuclear receptor PPAR- γ and the proteins CAP and c-CBL with insulin resistance in primary adipocyte cultures of lean and obese adolescents. European Society for Pediatric Endocrinology 49nd Annual Meeting Prague Czech Republic. (Προφορική παρουσίαση)
39. Partsalaki I, Lamari F, Karvela A, Rojas Gil1 A P, Spiliotis B E. (2010). Effects of a ketogenic diet as compared to a hypocaloric diet on metabolic parameter, oxidative stress (OS), Advanced Glycation End-products (AGES) and the soluble receptor for AGES (SRAGE) in obese children and adolescents. European Society for Pediatric Endocrinology 49nd Annual Meeting Prague Czech Republic (Προφορική παρουσίαση)
40. Aikaterini Avgeri, Alexia Karvela, Aliko Pappa, Andrea Paola Rojas-Gil, Eustratia Samkinidou, George Georgiou, Bessie E. Spiliotis (2010). The Expression of AdipoR1 and APPL-1 in primary adipocyte cultures of lean and obese children and adolescents in relation to their serum HMW Adiponectin. European Society for Pediatric Endocrinology 49nd Annual Meeting Prague Czech Republic. (Προφορική παρουσίαση)
41. Eirini Kostopoulou, Andrea Paola Rojas-Gil, Bessie E. Spiliotis. (2010) The role of Epidermal Growth Factor (EGF) in the treatment with human Growth Hormone of children with Growth Hormone Transduction Defect (GHTD). European Society for Pediatric Endocrinology 49nd Annual Meeting Prague Czech Republic (Προφορική παρουσίαση)
42. Andrea Paola Rojas Gil, Emmanouil Nikolenas, Alexia Karvela, Ioannis Kehagias, Theodore K. Alexandrides, Dimitrios Linos, Fotis Kalfarentzos, Bessie E. Spiliotis. (2010). CORRELATION OF PRO-INFLAMMATORY AKT-II, CD68, MCP-1, IL6 AND IL8 WITH OBESITY AND INSULIN SENSITIVITY IN DIABETES TYPE II (DMII). 1st Meeting of the International Diabetes and 19th Obesity Foundation , Athens, Greece Diabetes, Obesity and Metabolism IDOF 12(1) PP019:61-62, (Poster)
43. Partsalaki I, Lamari F, Karvela A, Rojas Gil1 A P, Spiliotis B E. (2010). Effects of a ketogenic diet as compared to a hypocaloric diet on metabolic parameter, oxidative stress (OS), Advanced Glycation End-products (AGES) and the soluble receptor for AGES (SRAGE) in obese children and adolescents. 1st Meeting of the International Diabetes and Obesity Foundation IDOF , Athens, Greece Diabetes, Obesity and Metabolism 12(1), PP052: 73 (Poster)
44. Alexia Karvela Aikaterini Avgeri, Aliko Pappa, Andrea Paola Rojas-Gil, Eustratia Samkinidou, George Georgiou, Bessie E. Spiliotis (2010). The expression of the endocannabinoid receptor CB1 in primary adipocyte cultures of lean and obese prepubertal children and adolescents in relation to insulin and High Molecular Weight (HMW) adiponectin. 1st Meeting of the International Diabetes and Obesity Foundation, Athens, Greece. Diabetes, Obesity and Metabolism IDOF 12(1) OP03: 38. (Προφορική παρουσίαση)
45. Aikaterini Avgeri, Alexia Karvela, Aliko Pappa, Andrea Paola Rojas-Gil, Eustratia Samkinidou, George Georgiou, Bessie E. Spiliotis. (2010). The expression of PPAR- γ and CAP in primary adipocyte cultures from lean and obese prepubertal children and adolescents in relation to their serum HMW adiponectin. 1st Meeting of the International Diabetes and Obesity Foundation Athens, Greece. Diabetes, Obesity and Metabolism IDOF. 12(1) OP05: 39. (Προφορική παρουσίαση)
46. Ιωάννα Παρτσαλάκη, Φωτεινή Λάμαρη, Αλεξία Καρβέλα, Ανδρέα-Παόλα Ρόχας-Χίλ, Βασιλική Γκρέκα-Σπηλιώτη. (2010) ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΚΕΤΟΓΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΡΜΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΙΤΑΣ ΣΕ ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ, ΣΤΟ ΟΞΕΙΔΩΤΙΚΟ ΣΤΡΕΣ, ΣΤΑ ΤΕΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΗΣ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΣΗΣ (AGES) ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΛΥΤΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΥΠΟΔΟΧΕΑ ΤΟΥΣ (sRAGE) ΣΕ ΠΑΧΥΣΑΡΚΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ 370

Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, 1ST Mediterranean Endocrine Day. 14-17 Απριλίου 2010 Αθήνα (Προφορική παρουσίαση)

47. Α. Αυγέρη, Α. Καρβέλα, Α. Παππά, Α.Π. Ρόχας, Ε. Σαμκινίδου, Γ. Γεωργίου, Α. Τσατσούλης, Β. Γκρέκα Σπιλιώτη. (2010) Η ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΩΝ ADIPOR1, APPL-1 ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΛΙΠΟΚΥΤΤΑΡΩΝ ΛΕΠΤΟΣΩΜΩΝ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΩΝ ΠΡΟΕΦΗΒΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ, ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΥΨΗΛΟΥ ΜΟΡΙΑΚΟΥ ΒΑΡΟΣ (ΗΜW) ΑΔΙΠΟΝΕΚΤΙΝΗ ΣΤΟΝ ΟΡΟ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ. 370 Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, 1ST Mediterranean Endocrine Day. Αθήνα (Προφορική παρουσίαση)

48. Α. Αυγέρη, Α. Καρβέλα, Α. Παππά, Α.Π. Ρόχας Χιλ, Ε. Σαμκινίδου, Γ. Γεωργίου, Α. Τσατσούλης, Β. Γκρέκα Σπιλιώτη. (2010) Ο ΠΥΡΗΝΙΚΟΣ ΥΠΟΔΟΧΕΑΣ PPAR-Γ ΟΙ ΠΡΩΤΕΙΝΕΣ CAR, C-CBL, ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΛΙΠΟΚΥΤΤΑΡΩΝ ΛΕΠΤΟΣΩΜΩΝ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΩΝ ΕΦΗΒΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΣΤΗΝ ΙΝΟΣΟΥΛΙΝΗ 370 Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, 1ST Mediterranean Endocrine Day. 14-17 Απριλίου 2010 Αθήνα (Προφορική παρουσίαση)

49. Ε. Κοστοπούλου, Α.Π. Ρόχας Χιλ, Β. Γκρέκα Σπιλιώτη (2010) Ο ΠΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΔΕΡΜΙΚΟΥ ΑΥΞΗΤΙΚΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ (EGF) ΣΤΗΝ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ GROWTH HORMONE TRANSDUCTION DEFECT (GHTD). 370 Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, 1ST Mediterranean Endocrine Day. 14-17 Απριλίου 2010 Αθήνα (Προφορική παρουσίαση)

50. Ε. Κοστοπούλου, Α.Π. Ρόχας Χιλ, Κ. Καμζέλας, Β. Γκρέκα Σπιλιώτη (2010) Η ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΪΝΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΓΑΣΗΣ ΤΗΣ ΟΥΒΙΚΟΥΤΙΝΗΣ, CIS, ΑΠΟΚΑΘΙΣΤΑ ΤΗ ΔΙΑΤΑΡΑΓΜΕΝΗ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΤΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΤΗΣ GH ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ GROWTH HORMONE TRANSDUCTION DEFECT (GHTD) 370 Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, 1ST Mediterranean Endocrine Day. 14-17 Απριλίου 2010 Αθήνα (Προφορική παρουσίαση)

51. Zyga S., Lavdaniti M., Malliarou M. M., Arbouzis S., Kourakos M., Stathoulis J., Athanopoulou M., Christodoulou E., Kalokairinou A. An investigation on the attitudes of nephrology nurses towards the management of death. 39th EDTNA/ ERCA International Conference. Dublin, Ireland, 18-21.9. 2010. Abstract's book: pp 68

52. Lavdaniti M., Malliarou M. M., Tsaloglidou A., Zyga S. Theories of illness pathogenesis used in nursing. International Council of Nurses. ICN Conference and CNR 2011. Valletta, Malta, 2-8.5.2011. Abstract's CD

53. Malliarou M. M., Zyga S., Tsiros C., Lavdaniti M., Stathoulis J., Christodoulou E. Professional Burnout of Renal Nurses in Greece. International Council of Nurses. ICN Conference and CNR 2011. Valletta, Malta, 2-8.5. 2011. Abstract's CD

54. Malliarou M.M., Mpakola E., Zyga S. The special role of the nursing community on cardiovascular diseases prevention. International Council of Nurses. ICN Conference and CNR 2011. Valletta, Malta, 2-8.5.2011. Abstract's CD

55. Zyga S., Tsiros C., Malliarou M. M., Lavdaniti M., Stathoulis J., Christodoulou E. Self - Concept of Renal Nurses of a District Hospital in Greece. International Council of Nurses. ICN Conference and CNR 2011. Valletta, Malta, 2-8.5. 2011. Abstract's CD

56. Gaitanou K., Handrinou A., Vavasis P, Fildisis G., Baltopoulos G., Zyga S. Sudden hearing loss and hyperbaric oxygen therapy. Congress of the Balkan Military Medical Committee (BKVM). Bucharest, Romania, 1-5.6.2011.

57. Gaitanou K., Handrinou A., Fildisis G., Baltopoulos G., Zyga S., Exarhos K. The rating of the patient's satisfaction factors in a clinical hyperbaric center. 16th Congress of the Balkan Military Medical Committee (BKVM). Bucharest, Romania, 1-5.6. 2011.

58. Μαλλιαρού Μ., Μουστάκα Ε., Καραθανάση Κ., Σαράφης Π., Ζυγά Σ., Κωνσταντινίδης Θ. Κ. Εργονομία για την μείωση των μυοσκελετικών παθήσεων νοσηλευτών. 23ο Ιατρικό Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων. Θεσσαλονίκη, 4-7.11.2010. CD περιλήψεων

59. Χριστοδούλου Ε., Αθανασοπούλου Μ., Ζυγά Σ. Η σημασία της τηλενοσηλευτικής στην κατ' οίκον φροντίδα. 110 Πανελλήνιο Επαγγελματικό και Επιστημονικό Συνέδριο ΠΑΣΥΝΟ-ΕΣΥ. Λάρισα, 25-27.11.2010. CD περιλήψεων

60. Γαϊτάνου Κ., Σαράφης Π., Μαλλιαρού Μ., Χανδρινού Α., Έξαρχος Κ., Ζυγά Σ., Φιλντίσης Γ., Μπαλτόπουλος Γ. Ο ρόλος του καταδυτικού νοσηλευτή στην αντιμετώπιση καταδυτικού ατυχήματος. 8ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, Νεάπολη Λακωνίας, 3-4.7.2010. Σελ. 44

Στ = Κεφάλαια σε βιβλία (2015-16)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Επιμελητής Έκδοσης (Editor)	Εκδοτικός
1	A. Ioannidis, E. Magiorkinis, V. Ioannidou, S. Perlorentzou, S. Chatzipanagiotou	Campylobacter Infections: Epidemiology, Clinical Management and Prevention. Our Twenty-Five – Year Experience in Greece	Brittany A. Bertucci	Nova Sc Publish

Στ = Κεφάλαια σε βιβλία (2014-15)

1. Athina Lazakidou, Maria Petridou, Dimitra Iliopoulou, Computational Modeling and Simulations in Life Sciences (Book Chapter), in Annals of Information Systems Series, Special Issue on “Concepts and Trends in Healthcare Information Systems”, Springer Publishers, 2014.
2. Lazakidou and D. Koutsouris (Editors), Special Issue on Concepts and Trends in Healthcare Information Systems, Annals of Information Systems, Springer Verlag, 229 pages, Germany, ISBN 978-3-319-06843-5, 2014.
3. Lazakidou, S. Zimeras, D. Iliopoulou, and D. Koutsouris (Editors), Special Issue on M-Health Ecosystems and Social Networks in Healthcare, Annals of Information Systems, Springer Verlag, 240 pages, 2015.
4. Dimitra Iliopoulou, Georgios Papantonakis, Alexandros Perrakis, Athina Lazakidou, Maria Petridou, Kostas Giokas, Nikos Katevas, Dimitris Koutsouris, Development of Collaborative Modular Assembly Micro-Robot Colonies for Use in Natural Orifice Transluminal Endoscopic Surgery: The LABYRINTH Project (Book Chapter), in Annals of Information Systems Series, Special Issue on “Concepts and Trends in Healthcare Information Systems”, Springer Publishers, 2014.
5. George E Karagiannis, Lida Tzachani, Bryan R M Manning, Vasileios G Stamatopoulos, Michael Roughton, Athina Lazakidou, Maria Petridou, Dimitra Iliopoulou, Michael L Rigby, Patient-generated EHR input system trials: An analysis of perceived benefits across a range of disease groups (Book Chapter), in Annals of Information Systems Series, Special Issue on “Concepts and Trends in Healthcare Information Systems”, Springer Publishers, 2014.

Στ = Κεφάλαια σε βιβλία (2013-14)

1. S. Zyga (Section Editor), Basic and Advanced Nursing Skills (with 3 DVD's). (Eds) G. Baltopoulos, Athens: Beta Medical Publisher, 2013.
2. S. Zyga, P. Sarafis, "Inequalities in the distribution of health care", in Sickness, Health and social ties, N. Papachristopoulos & K. Samartzi. Oppurtuna Publisher, 2009.
3. S. Mitrousi, M. Tsironi, S. Zyga, "Adaptation to stress", in Introduction to Nursing Science, S. Zyga, Athens: Beta Medical Publishers (2nd Edition), 2013.
4. S. Zyga, M. Malliarou, M. Athanasopoulou, A. Kalokairinou, "Stress management, loss and grief of renal nurses", in Outcomes Assessment in End-Stage Kidney Disease - Measurements and Applications in Clinical Practice, Bentham Science Publishers, p.p. 189-198, 2013.
5. P. Theofilou, K. Griva, S. Zyga, " Barriers to medication adherence among chronic heart failure patients in Greece" in Social Anxiety: Perceptions, Emotional and Triggering Symptoms and Treatment - Way finding through Life's Challenges: Coping and Survival, Nova Publishers (edited by Kathryn M. Gow - Consulting Psychologist, Regional Australia, Marek J. Celinski - Private Practice, Toronto, Canada), 2013.
6. P. Theofilou, S. Zyga, G. Tzitzikos, P. Malindretos, E. Kotrotsiou, "Assessing social support in Greek patients on maintenance hemodialysis: Psychometric Properties of the Multidimensional Scale of Perceived Social Support", in: Chronic Kidney Disease:

- Signs/Symptoms, Management Options and Potential Complications, Nova Publishers (edited by Cirilo H. García Cadena (Universidad Autonoma de Nuevo Leon, Mexico) Rafael Ballester Arnal (Universitat Jaume I de Castellon, Spain) Julio Alfonso Piña López (Independent researcher, Mexico), 2013.
7. P. Theofilou, S. Zyga, "The relation of mental health and locus of control to sexual functioning in patients with multiple sclerosis", in *Sexual Dysfunctions: Risk Factors, Psychological Impact and Treatment Options*, Nova Publishers (edited by A. R. Markos (Staffordshire General Hospital, Stafford, UK), 2013.
  8. Κ. Γιακουμιδάκης, Αιμοδυναμική Παρακολούθηση, Στο: *Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα: Ολιστική Προσέγγιση*, Η. Παναουδάκη – Μπροκαλάκη (συγγρ), Αθήνα, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014, σελ. 57-77.
  9. Η. Μπροκαλάκη, Κ. Γιακουμιδάκης, Στεφανιαία Νόσος: Σταθερή Στηθάγχη, Στο: *Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα: Ολιστική Προσέγγιση*, Η. Παναουδάκη – Μπροκαλάκη (συγγρ), Αθήνα, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014, σελ. 107-132
  10. Η. Μπροκαλάκη, Κ. Γιακουμιδάκης, Στεφανιαία Νόσος: Οξεία Στεφανιαία Σύνδρομο, Στο: *Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα: Ολιστική Προσέγγιση*, Η. Παναουδάκη – Μπροκαλάκη (συγγρ), Αθήνα, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014, σελ. 133-161
  11. Κ. Γιακουμιδάκης, Καρδιογενής Καταπληξία, Στο: *Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα: Ολιστική Προσέγγιση*, Η. Παναουδάκη – Μπροκαλάκη (συγγρ), Αθήνα, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014, σελ. 197-211
  12. Κ. Γιακουμιδάκης, Ζ. Αγγελουπούλου, Καρδιογενές Πνευμονικό Οίδημα. Στο: *Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα: Ολιστική Προσέγγιση*, Η. Παναουδάκη – Μπροκαλάκη (συγγρ), Αθήνα, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014, σελ. 257-270
  13. Η. Μπροκαλάκη, Κ. Γιακουμιδάκης, Βαλβιδοπάθειες, Στο: *Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα: Ολιστική Προσέγγιση*, Η. Παναουδάκη – Μπροκαλάκη (συγγρ), Αθήνα, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014, σελ. 331-349
  14. Η. Μπροκαλάκη, Κ. Γιακουμιδάκης, Ανευρύσματα Αορτής, Στο: *Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα: Ολιστική Προσέγγιση*, Η. Παναουδάκη – Μπροκαλάκη (συγγρ), Αθήνα, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014, σελ. 351-364
  15. Η. Μπροκαλάκη, Κ. Γιακουμιδάκης, Καρδιακός Καθετηριασμός – Αγγειοπλαστική Στεφανιαίων Αγγείων, Στο: *Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα: Ολιστική Προσέγγιση*, Η. Παναουδάκη – Μπροκαλάκη (συγγρ), Αθήνα, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014, σελ. 367-387
  16. Η. Μπροκαλάκη, Κ. Γιακουμιδάκης, Καρδιοχειρουργικές Επεμβάσεις, Στο: *Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα: Ολιστική Προσέγγιση*, Η. Παναουδάκη – Μπροκαλάκη (συγγρ), Αθήνα, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014, σελ. 407-445
  17. Κ. Γιακουμιδάκης, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Στο: *Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα: Ολιστική Προσέγγιση*, Η. Παναουδάκη – Μπροκαλάκη (συγγρ), Αθήνα, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014, σελ. 467-477
  18. Η. Μπροκαλάκη, Κ. Γιακουμιδάκης, Μεταβολικό Σύνδρομο, Στο: *Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα: Ολιστική Προσέγγιση*, Η. Παναουδάκη – Μπροκαλάκη (συγγρ), Αθήνα, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014, σελ. 517-524
  19. Κ. Γιακουμιδάκης, Η. Μπροκαλάκη, Διακομιδή ασθενούς με καρδιαγγειακά προβλήματα υγείας, Στο: *Νόσοι της καρδιάς & Νοσηλευτική Φροντίδα: Ολιστική Προσέγγιση*, Η. Παναουδάκη – Μπροκαλάκη (συγγρ), Αθήνα, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 2014, σελ. 557-564
  20. Π. Περδικάρης, «Λήψη παιδιατρικού νοσηλευτικού ιστορικού και μέτρηση ζωτικών σημείων σε παιδιατρικό ασθενή», στο: «Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Επιστήμη», Σοφία Ζυγά και συνεργάτες, Αθήνα: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΒΗΤΑ 2013, pp. 154-174.
  21. Χαρίκλεια Λάτσιου: Ερμηνεία άρθρου 15 Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας, σε Ε. Λασκαρίδη (επιμ.), Ερμηνεία Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2013
  22. Μητρούση Σ., Τσιρώνη Μ., Ζυγά Σ. (2013). Προσαρμογή στο στρες. Στο βιβλίο: «Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Επιστήμη». Επιμέλεια Σ. Ζυγά. ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις (β' έκδοση).

1. Lazakidou (Editor), Virtual Communities, Social Networks and Collaboration, Annals of Information Systems, Springer Verlag, ISBN 978-1-4614-3633-1, ISBN 978-1-4614-3634-8 (eBook), 258 pages, Germany, 2012.
2. Nick Glezakos, Athina Lazakidou, Organizational Design of Online Communities (Book Chapter), in Annals of Information Systems Series, Special Issue on "Virtual Communities, Social Networks and Collaboration", Springer Publishers, ISBN 978-1-4614-3633-1, ISBN 978-1-4614-3634-8 (eBook), 2012.
3. S. Ilioudi, A. Lazakidou, N. Glezakos, M. Tsironi, Health Related Virtual Communities and Social Networking Services (Book Chapter), in Annals of Information Systems Series, Special Issue on "Virtual Communities, Social Networks and Collaboration", Springer Publishers, ISBN 978-1-4614-3633-1, ISBN 978-1-4614-3634-8 (eBook), 2012.
4. E. Christodoulou, S. Zyga, M. Athanasopoulou, "Quality in Telemedicine Services", in Quality Assurance in Healthcare Service Delivery, Nursing, and Personalized Medicine: Technologies and Processes, Athina Lazakidou & Andriani Daskalaki. Published in the United States of America, Medical Information Science Reference, IGI Global, p.p203-208, 2012.
5. Π. Περδικάρης, «Νοσηλευτική φροντίδα παιδιών με κακοήθη νοσήματα», στο «Παιδιατρική Νοσηλευτική-Βασικές αρχές στη φροντίδα παιδιών», Β. Μάτζιου-Μεγαπάνου, Αθήνα: ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Λαγός 2012, pp. 471-522.

Στ = Κεφάλαια σε βιβλία (2011-12)

1. A. Lazakidou and A. Daskalaki (Editors), Quality Assurance in Healthcare Service Delivery, Nursing and Personalized Medicine: Technologies and Processes, in English, Medical Information Science Reference, ISBN: 978-1-61350-120-7, 2011, USA.

Στ = Κεφάλαια σε βιβλία (2010-11)

1. Α Παναγιώτου, Π Πρεζεράκος, «Η Φιλοσοφία της Νοσηλευτικής». Κεφάλαιο στο «Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Επιστήμη». Επιμέλεια Έκδοσης Σοφία Ζυγά, Εκδόσεις ΒΗΤΑ, Αθήνα, σελ. 3-12, 2010
2. S. Zyga, "Research Prospects with application in Primary Health Care", in Applied Community Nursing, Sines D, Saunders M, Forbs- Burford, Athens: Paschalidis Medical Publisher, 2011.
3. S. Zyga, " Nursing Care in patients with kidney disorders and urinary disorders", in Medical- Surgical Nursing II, Osborn, Athens: Paschalidis Medical Publisher, 2011.
4. S. Zyga, "Laboratory and Clinical Skills- Evaluation of blood pressure", in Pediatric Nursing, Kelsey, Athens: Paschalidis Medical Publisher, 2011.
5. Αθηνά Λαζακίδου, Σταματία Ηλιούδη, Υγεία 2.0/3.0 και οι Εφαρμογές, Τίτλος Βιβλίου «Συνεργατικό Διαδίκτυο και Κοινωνία», Εκδότης: Ιωάννης Αποστολάκης, Εκδόσεις Παπαζήση, 359-386, 2011.
6. Athina Lazakidou, Technologies for Mobile and Wireless Adaptive E-Learning Environments (Book Chapter), in Learning-Oriented Technologies, Devices and Networks, in English, Lambert Academic Publishing, ISBN: 978-3-8433-9000-2, Germany, pp. 15-25, 2011.
7. Stamatia Ilioudi, Athina Lazakidou, Maria Tsironi, Role of Information Technology in Healthcare Quality Assessment (Book Chapter), in Quality Assurance in Healthcare Service Delivery, Nursing and Personalized Medicine: Technologies and Processes, in English, Medical Information Science Reference, USA, 2011.
8. Λάτσιου Χαρίκλεια, Χρυσάνθου Ανάργυρος: «Νομικά και ηθικά ζητήματα της ηλεκτρονικής υγείας», σε Αποστολάκη Ι. (επιμ.), Συνεργατικό Διαδίκτυο και Κοινωνία, εκδόσεις Παπαζήση, 2011.
9. Π. Περδικάρης (Επιμελητής Ελληνικής Έκδοσης), στο «Wong's Παιδιατρική Νοσηλευτική-Θεμελιώδεις γνώσεις για τη φροντίδα του παιδιού σε όλα τα στάδια της ανάπτυξης», M. Hockenberry, D. Wilson, Επιμέλεια Ελληνικής Έκδοσης: Ε. Κυρίτση, Αθήνα: Εκδόσεις ΒΗΤΑ 2011.

10. K. Siassiakos, A. Lazakidou, Securing and Prioritizing Health Information in TETRA Networks (Book Chapter), chapter accepted to be published in "Certification and Security in Health-Related Web Applications: Concepts and Solutions", Medical Information Science Reference, ISBN: 978-1-61692-895-7, USA, pp. 213-224, 2010.
11. K. Siassiakos, K. Ioannou, A. Lazakidou, Utilization of TETRA Networks for Health Information Transfer (Book Chapter), in Wireless Technologies for Ambient Assisted Living and Healthcare: Systems and Applications, in English, Medical Information Science Reference, ISBN: 978-161-5208-050, pp. 30-39, 2010.

Ζ Άλλες εργασίες (2015-16)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Κατηγορία (Δημοσίευση σε Μ.Μ.Ε., Τεχνική Αναφορά, Δημοσίευση σε κλαδικό περιοδικό κ.ά.)	Σχετικές (Εκδήλωση, Βραβείο κ.ά.)
1	N. Μητρόπουλος, Γ. Πανουτσόπουλος, Σ. Ζυγά, Α. Καλοκαιρινού	Αντιμετώπιση μαζικών Αθλητικών ατυχημάτων στην Ελλάδα. Η Περίπτωση του Λούσιου.	Άλλο	3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Κρίσεων στον Τομέα της Υγείας Βραβείο καλύτερης αναφοράς
2	Γ. Βασιλόπουλος, Π. Μπαλτόπουλος, Μ. Τσιρώνη, Λ. Αβραμοπούλου, Σ. Ζυγά	Η κατασκευή και εγκυροποίηση ενός νέου εργαλείου εκτίμησης των γνώσεων, των πρακτικών και των στάσεων των νοσηλευτών σχετικά με τα έλκη από πίεση. Η πιλοτική μελέτη.	Άλλο	7ο Συνέδριο Επιστημονικής και Ελκών, Αθήνα, Ιωάννινα
3	Μ. Μπατισκούρα, Μ.Ε. Κατσά, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α. Σαχλάς, Β. Βασιλόπουλος, Ι. Ευστρατίου, Γ. Χαρώνης, Α. Χουρδάκη, Μ.Δ. Πετσέλη, Α.Π. Ρόχας Χιλ	Η σχέση του άγχους και της αρτηριακής πίεσης των εφήβων μαθητών Λυκείου με τη διατροφή, τον ύπνο και τη φυσική άσκηση	Άλλο	2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Υγείας στην Πρωτοβάθμια και Ελευθέρων
4	Κ. Καργάκου, Α. Σαχλάς, Γ.Ν. Λυράκος, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α.Π. Ρόχας Χιλ	Συσχέτιση αισιοδοξίας, υγείας, διατροφικών συνθηκών και του τρόπου ζωής		5ο Πανελλήνιο Συνέδριο στην Πρωτοβάθμια Υγείας, Ναύπλιο
5	Tziaferi S.	Occupational Health Nurses Report. OHNs: front liners in OH services	Δημοσίευση σε κλαδικό περιοδικό	2016 ACEN (Association for Nursing Diagnosis and Classification) Volume 32, A

Ζ Άλλες εργασίες (2014-15)

1. S. Zyga, P. Theofilou, The Missoula-VITAS Quality of Life Index (MVQOLI). An outcome measure for palliative care. Guide to Using the MVQOLI (Greek Edition), Athens: Beta Medical Publisher, 2013.
2. Πανουτσόπουλος Γεώργιος. Συμμετέχων στη Γενική Επιμέλεια Επιμέρους Ενοτήτων της Β' Ελληνικής Έκδοσης του βιβλίου: Ganong's Ιατρική Φυσιολογία, Broken Hill Publishers LTD, 2014.

Ζ Άλλες εργασίες (2013-14)

1. S. Zyga, M. Malliarou, TC. Constantinidis, WHO guidelines on hand hygiene in health care: a summary (Greek Edition), Department of Hygiene and Environmental Protection, Department of Medicine, Democritus University of Thrace, 2013.
2. S. Zyga, Introduction to Nursing Science (28 chapters), Athens: Beta Medical Publisher, 2nd edition, 2013.

Ζ Άλλες εργασίες (2012-13)

Ζ Άλλες εργασίες (2011-12)

Ζ Άλλες εργασίες (2010-11)

1. Bessie L. Marquis, Carol J. Huston, 2011, Διοίκηση & Ηγεσία: Θεωρία και Εφαρμογή στις Νοσηλευτικές Υπηρεσίες, Επιστημονική Επιμέλεια: Δάφνη Καϊτελίδου & Παναγιώτης Πρεζεράκος, Ιατρικές Εκδόσεις Δ Λαγός, Αθήνα, 2011
2. S. Zyga, Introduction to Nursing Science (23 chapters), Athens: Beta Medical Publishers, 1st edition, 2010.

Η Ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια (2015-16)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	
1	K. Koronios, M. Psiloutsikou, A. Kriemadis, P. Zervoulakos, E. Leivaditi, P. Kolovos	In search of motivation for supporting sports sponsors		1st Inter
2	E Polychronopoulou, M Tsironi, S Zyga, P Prezerakos	Are the Greek NHS Hospitals «Learning Organizations» according to their nursing staff perceptions?		2nd Inter Advances
3	M. Magana, K. Routsis, S. Zyga, G. Panoutsopoulos, A. Ioannidis, A.M. Pistikou, D.E. Dimoliani, P. Kolovos, A.P. Rojas Gil	Investigating predisposing factors for childhood obesity		54rd m Society o
4	M. Magana, A. Ioannidis, S. Zyga, M. E. Katsa, A.M. Pistikou, D.E. Dimoliani, M. Daratsianou, P. Kolovos, A.P. Rojas Gil	Association of sleep habits and risk factors for metabolic disorders in children		54rd m Society o
5	M. Daratsianou, A. Ioannidis, S. Zyga, P. Koutsovitis, A. Sachlas, M. Xrona, M. Batsikoura, M.E. Katsa, M. Magana, E. Andronikanis, AP Rojas Gil	Lifestyle habits and arterial hypertension in children and adolescents		54rd m Society o
6	M.E. Katsa, A. Ioannidis, S. Zyga, M. Tsironi, P. Koutsovitis, A. Sachlas, P. Kolovos, M. Magana, M. Daratsianou, AP Rojas Gil	Uric acid and Triglycerides/HDL ratio as a predisposing factor for metabolic syndrome in children		54rd m Society o
7	Lamprini Tina · ΝΙΚολαος Κονστας · Panagiotis Andriopoulos	Waist to thigh ratio as a predictor of physical activity in COPD patients		
8	Lamprini Tina · ΝΙΚολαος Κονστας · Panagiotis Andriopoulos	Depressive symptomatology in COPD patients		
9	Panagiotis Andriopoulos, Lamprini Tina , Maria Tsironi	Managing Emergencies in Primary care with Limited Resources		WO
10	Panagiotis Andriopoulos, Vedat Turhan, Maria Tsironi	Common zoonoses in Family Medicine. Problems and managment		WO
11	Constantinos Mihas, Maria Rifouna, Eleni Petropoulou, Panagiotis Andriopoulos, Andreas Katrapas, Aikaterini Mpahara, Anargiros Mariolis	Investigating blood hypertension in children and adolescents of a remote area.		WO
12	Styliani G. Tziaferi	FOHNEU - Federation of occupational health nurses within the European Union. Occupational Health Nurses: front-liners in OH services		6th Cro titled: ESS
13	Constantinos Mihas, Maria Rifouna, Eleni Petropoulou, Panagiotis Andriopoulos, Andreas Katrapas, Aikaterini Mpahara, Anargiros Mariolis	Investigating blood hypertension in children and adolescents of a remote area		WONCA

Η Ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια (2014-15)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοπο
1	A. Aroni, M. Tsironi, P.Theofilou, A. Sachlas, S. Zyga,		Evaluation of pain self - efficacy and quality of life in patients with chronic kidney disease undergoing Haemodialysis	1st Inter Confere Communit Health M Research, Ed Prac
2	C. Tika, M. Tsironi, P. Prezerakos, S. Tziaferi, F. Babatsikou, P. Kolovos, S. Zyga		Prevalence of depression among elderly population of a district nursing home and their satisfaction from the nursing care provided	1st Inter Confere Communit Health M Research, Ed Prac
3	M. Athanasopoulou, S. Zyga, C. Kouta, M. Malliarou, A. Kalokairinou		Breastfeeding in Greek tradition	18th Congre Nurses and Assoc
4	K. Kokkali, S. Tziaferi		Cross corellation study of rotating shift work and quality of sleep with the syndrome of irritable bowel in health care	6TH INTER FOHNEU C TITLED OCCUPA HEALTH H
5	V. Panagopoulou, J. Hancock ,S.Tziaferi		Midwives Burnout-a review & personal perspective from a Greek Midwife	6TH INTER FOHNEU C TITLED OCCUPA HEALTH H
6	A. Korompeli, G. Tsolas, M. Pantzalis, A.Zompouli, K. Papachristou, K. Giotaki, S. Tziaferi		Insomnia problems in Greek hospital nurses before the referendum	6TH INTER FOHNEU C TITLED OCCUPA HEALTH H
7	A.Athanasopoulou, S. Tziaferi		Validating the Psychological Trauma Index Scale in health shift workers of 6th health District hospital emergency departments, in the Greece of crisis	6TH INTER FOHNEU C TITLED OCCUPA HEALTH H
8	Ch. Florou, P. Sourtzi, M. Chania M., S. Tziaferi		Evaluation of undergraduate level of education of Greek nursing students. A pilot study.	6TH INTER FOHNEU C TITLED OCCUPA HEALTH H
9	G. Kalatzi, M. Chania, S. Tziaferi		Retaining Ageing Nurses: key to solving nursing shortage. A literature review.	6TH INTER FOHNEU C TITLED OCCUPA HEALTH H
10	E. Fradelos,S. Tziaferi,V. Alikari, J.Stathoulis, V.I.Papathanasiou, A. Koinis, G.Panoutsopoulos, S. Zyga		Assessing the relation among burnout, aggressive behaviour and psychiatric symptomatology in nursing staff	6TH INTER FOHNEU C TITLED OCCUPA HEALTH H
11	Kamariannaki D, Alikari V, Fradelos E, Panoutsopoulos G, Stathoulis J, Bakola H, Tziaferi S, Zyga S		Motivation and perceptions of nurses concerning Lifelong and continuing education	6TH INTER FOHNEU C TITLED OCCUPA HEALTH H
12	E. Laiou, Tsopoki V., S. Tziaferi, E.Velonakis, P. Sourtzi		Factors that influence occupational stress in Greek workers	6TH INTER FOHNEU C TITLED OCCUPA HEALTH H
13	Koinis A., Velonakis GE., Tzavella F., Zyga S., Tziaferi SG.		The mobbing in the health sector and its impact on quality of life of health professionals. A pilot study.	6TH INTER FOHNEU C TITLED OCCUPA

			HEALTH H
13	A. Korompeli, St. Tziaferi, P. Sourtzi, Th. Katsoulas, P. Myrianthefts, G Fildissis, G.Baltopoulos	Sleeping problems and coping strategies adopted by nurses working shifts	6TH INTER FOHNEU C TITLED OCCUPA HEALTH H
15	Tsopoki V, Sourtzi P, Laiou E, Tziaferi S, Velonakis E.	The impact of Job Precariousness on the health of Greek workforce	6TH INTER FOHNEU C TITLED OCCUPA HEALTH H
16	Masouridou S. Andriopoulos P. Fokas S. Kalkani M. Dionisopoulou M. Asimakopoulos G. Tsironi M.	Presentation of Acute Brucellosis. A Review of 144 Cases	Brucello Internation Conference Spain
17	G Alevetsovitis, V Moutevelis, P Kousoulis, U Fyndanaki, P Prezerakos	Innovative Methods for the Improvement of Aeromedical Training of Hellenic Airforce's Pilots – Lessons Through the Movies	18th Congre Military Committe
18	A Dreliozzi, O Siskou, N Maniadakis, P Prezerakos	Nurses' vs other health professionals' perceptions on Quality and Safety Culture elements in Greek hospitals	ISPOR 17 European
19	O Siskou, P Galanis, D Kaitelidou, M Kalogeropoulou, E Kouli, E Thireos, J Vafiadis, M Theodorou, P Prezerakos, C Lemonidou, L Liaropoulos	Evaluation of selected DRGs in Greek public hospitals: The degree to which they reflect actual expenditure and average length of stay	ISPOR 17 European
20	Katsa Maria Efthymia, Zyga Sofia, Tsironi Maria, Ioannidis Anastasios, Sachlas Athanasios, Kolovos Petros, Maggana Maria, Pistidou Anna Maria, Kougioumtzi Dimoliani Dafni Eleni, Rojas Gil Andrea Paola	Association of lifestyle with metabolic syndrome in children	53rd meet European Pediatric En ES

Η Ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια (2013-14)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο
1	D Sapountzi-Krepia, A Petrou, S Zyga, P Prezerakos, M Lavdaniti, G Charalambous	Validity and Reliability of the Greek Version of the «Kuopio University Hospital Transformational Leadership Scale» (KUHTLS)	International Journal of Health and Education Congress (San
2	G Alevetsovitis, I Katsou, P Prezerakos	Health Mishap analysis and investigation through adaptation of HFACS taxonomy	20th Congress of Balkan M Committee (BM
3	G Alevetsovitis, P Prezerakos, S Tziaferi	Health Services Emergency Preparedness and Disaster Response» Training Methodologies	20th Congress of Balkan M Committee (BM
4	K Karathanasi, G Baltopoulos, S Tziaferi, P Prezerakos	Operating Room Manager's Profile	7th Congress of European C Nurses Association (
5	K Karathanasi, I Koutelekos, M Malliarou, P Prezerakos	Excellence in Nursing Care	7th Congress of European C Nurses Association (
6	Magana Maria, Zyga Sofia, Sachlas Athanasios, Ioannidis Anastasios, Tsironi Maria, Daratsianou Maria, Kougioumtzi-Dimoliani Dafni Eleni, Pistikou Anna-Maria, Malliarou Maria, Rojas Gil Andrea Paola	Metabolic disorders as an outcome of sleep deprivation	19th Congres Balkan Military M
7	Katsa Maria Efthymia, Zyga Sofia, Ioannidis Anastasios, Kolovos Petros, Tsironi Maria, Koutsovitis Paraskevas Sachlas Athanasios, Pistikou Anna Maria, Dafni Eleni Kougioumtzi Dimoliani, Malliarou Maria, Rojas Andrea Paola Gil.	Association of life style with metabolic syndrome in greek children	19th Congres Balkan Military M

8	Dimitrios Floros, Natalia Gioti, Nikos Konstas, Katerina Papanikolaou, Panos Andriopoulos	DEPRESSION, SUICIDE, ECONOMIC CRISIS AND PRIMARY CARE. IS THERE A LINK?	WONCA EUROPE
9	Panos Andriopoulos, Lambrini Tina, Maria Tsironi	REEMERGING INFECTIONS IN THE BORDERS OF SOUTHERN EUROPE AND THE ROLE OF GENERAL PRACTICE	WONCA EUROPE
10	E. Fradelos, I.Papathanasiou, C. Kleisiaris, D. Mitsi, C.Iliadis, S. Zyga	Assessing the relation among burnout and aggression in nursing staff	4th International Congress
14	E. Fradelos, I. Papathanasiou, P. Argyrou, O Velentza, C. Baro, S. Zyga	Assesement of factors that influence nurses' attitudes towards mental illness	International Journal of Health and Education Congress (San
11	D. Sapountzi-Krepia, A. Petrou, S. Zyga, P. Prezerakos, M. Lavdaniti, G. Charalambous	Validity and Reliability of the Greek Version of the «Kuopio University Hospital Transformational Leadership Scale» (KUHTLS)	International Journal of Health and Education Congress (San
12	M. Malliarou, K. Karathanasi, E. Moustaka, S. Zyga, P. Sarafis,	Eythanasia. An active area of research in contemporary bioethics	20th Congress of Balkan M Committee
13	M. Malliarou, K. Karathanasi, E. Moustaka, S. Zyga, P. Sarafis	Importance of motivation in shaping Greek women's attitude towards breastfeeding	20th Congress of Balkan M Committee
14	A. Kargakou, A. Sachlas, G.N. Lyrakos, S. Zyga, M. Tsironi, A.P. Rojas Gil	The association between optimism, nutrition lifestyle and health self assessment. A quantitative and qualitative study	20th International Conference of Psychology and Psychiatry Children (A.P.P.
15	ME. Katsa, S. Zyga, M. Tsironi, A.Ioannidis, A. Sachlas, P. Kolovos, M. Maggana, A.M. Pisticou, D.E. Kougioumtzi Dimoliani, A.P. Rojas Gil	Association of Lifestyle with Metabolic Syndrome in Children	53rd Annual Meeting of the European Paediatric Endocri
16	Styliani G. Tziaferi	Occupational Health Nursing in the European Union- current situation.	31st ICOH INTERNATIONAL OCCUPATIONAL HEALTH Harmony for Occupational H World
17	Koinis A. Tziaferi G.S.	Effects of the phenomenon of mobbing at the quality of life of health professionals, in public and private hospitals of the first and sixth Health Region of Greece. A study's protocol	ICOH 31ST International Occupational He
18	Kokkali K., Tziaferi G.S.	Correlation study of circular schedule of work with the irritable bowel syndrome in nurses in Greece	ICOH 31ST International Occupational He
19	S. Katsaragakis	Home Palliative Care outcomes of Greek patients with cancer	28th Annual Meeting of the European Skeletal Oncology Society (EMSOS Nurse and Allied Pro Meeting
20	M. Magana, K. Routsis, A. Ioannidis, S. Zyga, M. Tsironi, G. Panoutsopoulos, P. Kolovos, P. Koutsovitis, A. Sachlas, A.M. Pistikou, M. Daratsianou, D.E. Kougioumtzi Dimoliani, A.P. Rojas	Association of sleep habits with metabolic disorders in children and adults	1st International Conference of Public Health Nursing: Research Practice
21	Ch. Tika, M. Tsironi, P. Prezerakos, St. Tziaferi, F. Babatsikou, P. Kolovos, S. Zyga	Prevalence of depression among elderly population of a nursing home in Greek region. A case study	1st International Conference of Public Health Nursing: Research Practice
22	P. Kolovos, M. Gouzou	Secondary prevention of cardiometabolic syndrome and community nursing care	1st International Conference of Public Health Nursing: Research Practice
23	P. Kolovos, P. Sourtzi	Priority setting in health care; an approach to resource allocation	1st International Conference of Public Health Nursing: Research Practice
24	C. Tika, M. Tsironi, P. Prezerakos, S. Tziaferi, F. Babatsikou, P. Kolovos, S. Zyga	Prevalence of depression among elderly population of a nursing home in Greek	1st International Conference of Public Health Nursing: Research

		region. A case study	Practice
25	A Lazakidou, S Zyga, P Prezerakos, G Zacharopoulou	Measuring the burden of family caregivers of elderly with dementia and use of ICT in the management of home care	1st International Conference Public Health Nursing: Research Practice
26	O. Siskou, A. Dreliozi, D. Kaitelidou, P. Prezerakos	Protocol of Health Centers' Outpatient and Emergency Departments' consumables management	1st International Conference Public Health Nursing: Research Practice
27	Prezerakos P, Kalokairinou A., Chatzopoulou M., Zyga S., Kaitelidou D., Tziaferi S., Katsaragakis S., Siskou O., Dreliozi A., Patiraki E.	Introducing 12 nursing care plans in greek Primary Health Care structures»	1st International Conference Public Health Nursing: Research Practice

Η Ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια (2012-13)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο
1	Karathanasi K., Baltopoulos P., Tziaferi S., Prezerakos P.	Integrating Operating Room Managers Into Greek Hospitals: Pilot Study	AORN Surgical Conference 2014
2	D Sourila, P Prezerakos, M Tsironi, AP Rohas Gil, M Malliarou	Investigation of factors affecting frequency of breastfeeding in women at a general hospital	19th Congress of Balkan Medical Committee
3	H Grouni, M Tsironi, P Prezerakos, , AP Rohas Gil, G Panoutsopoulos, M Malliarou	Pressure ulcers in a Greek Intensive Care Unit	19th Congress of Balkan Medical Committee
4	K Karathanasi, M Malliarou, I Iliadi, V Kaimaki, P Prezerakos, ,	Crowdsourcing in disasters: shifting power to people	19th Congress of Balkan Medical Committee
5	Maria Magana, Kleopatra Routsis, Anastasios Ioannidis, Sofia Zyga, Maria Tsironi, George Panoutsopoulos, Petros Kolovos, Paraskevas Koutsovitis, Athanasios Sachlas, Anna Maria Pistikou, Maria Daratsianou, Dafni Eleni Kougioumtzi Dimoliani, Andrea Paola Rojas Gil	Association of sleep habits with metabolic disorders in children and adults	1st International Conference Community & Public Health Research, Education
6	M. Malliarou, P. Sarafis, S. Zyga, T. Constantinidis	Religiosity and Greek nurses' dead attitude	1st International Conference Wellbeing and Performance Clinical Practice
7	M. Lavdaniti, M. Tsiligiri, S. Zyga	Dyspnea in cancer patients	1st International Balkan Conference on Health Sciences
8	D. Sapountzi-Krepia, C. Efstathiou, K. Christodoulou, S. Zyga, M. Psychogiou, C. Georgiadou, G. Charalambous	Validity and Reliability of the «Kuopio University Hospital Job Satisfaction Scale» (KUJSS): an Application to a Psychiatric Nursing Population	1st International Balkan Conference on Health Sciences
9	V. Stavrou, A. Ploumis, S. Zyga, M. Psychogiou, I. Serpanou, D. Sapountzi-Krepia	Needs of the In-hospital informal Care who Provide Care to their Hospitalized Relatives in a Rehabilitation Unit	1st International Balkan Conference on Health Sciences
10	M.E. Katsa, S. Zyga, A. Ioannidis, P. Kolovos, M. Tsironi, P. Koutsovitis, A. Sachlas, A.M Pisticou, E. Dafni, D. Kougioumtzi-Dimoliani, M. Malliarou, A.P. Rohas Gil	Association of lifestyle with metabolic syndrome in children	19th Congress Balkan Medical Committee
11	M. Magana, S. Zyga, A. Sachlas, A. Ioannidis A, M. Tsironi, M. Daratsianou, D. Kougioumtzi- Dimoliani, A.M. Pistikou, M. Malliarou, A.P. Rohas Gil	Metabolic disorders as an outcome of sleep deprivation	19th Congress Balkan Medical Committee
12	A. Aroni, M. Tsironi, G. Panoutsopoulos, P. Theofilou, A.P. Rohas Gil, M. Malliarou, D. Presvelos, S. Zyga	Self assessment of pain in patients with end-stage renal disease (ESRD)	19th Congress Balkan Medical Committee
13	H. Grouni H, M. Tsironi, P. Prezerakos, A.P. Rohas Gil, G. Panoutsopoulos, M. Malliarou, S. Zyga	Pressure ulcers in a greek intensive care unit	19th Congress Balkan Medical Committee
14	D. Sourila, P. Prezerakos, M. Tsironi, A.P. Rohas Gil, M. Malliarou, S. Zyga	Investigation of factors affecting frequency of breastfeeding in women at a general hospital	19th Congress Balkan Medical Committee

15	A.M. Pistikou, A. Sachlas, S. Zyga, M. Daratsianou, E. Katsa, M. Malliarou, A.P. Rohas Gil	Are health care professionals effective as role models in Greece?	19th Congress Balkan Medical Comm
16	G. Zacharopoulou, P. Prezerakos, S. Zyga, A. Lazakidou	Measuring the burden of family caregivers of elderly with dementia and use of ICT in the management of home care	1st International Conference Community & Public Health Research, Education a
17	G. Lampropoulos, S. Tziaferi, S. Zyga, A. Lazakidou	Assessing participants satisfaction of performing the program "Help at Home" of the Municipality of Megalopolis in Peloponnese	1st International Conference Community & Public Health Research, Education a
18	E. Barmpagiani, A. Kalokairinou, A. Travlos, A. Sachlas, S. Zyga	Research of psychological interventions to the detection and change of smoking and alcohol use in students	1st International Conference Community & Public Health Research, Education a
19	H. Mazarakou, M. Tsironi, A.P. Rohas Gil, M. Malliarou, L. Papageorgiou, S. Zyga	Regional doctors' and nurses' attitudes and beliefs towards death management	1st International Conference Community & Public Health Research, Education a
20	P. Prezerakos, A. Kalokairinou, M. Chatzopoulou, S. Zyga, D. Kaitelidou, S. Tziaferi, S. Katsaragakis, O. Siskou, A. Dreliozi, E. Patiraki	Introducing 12 nursing care plans in Greek primary health care structures	1st International Conference Community & Public Health Research, Education a
21	M. Magana, K. Routsis, A. Ioannidis, S. Zyga, M. Tsironi, G. Panoutsopoulos, P. Kolovos, P. Koutsovitis, A. Sachlas, A.M. Pistikou, M. Daratsianou, D. Kougioumtzi, A.P. Rohas Gil	"Association of sleep habits with metabolic disorders in children and adults	1st International Conference Community & Public Health Research, Education a
22	P. Theofilou, G. Sakkas, S. Grigoriou, C. Karatzaferi, M. Tsironi, S. Zyga	Quality of life in Greek patients undergoing haemodialysis. Reliability and validity of MVQOLI-15	1st International Conference Community & Public Health Research, Education a
23	M.E. Katsa, S. Zyga, A. Ioannidis, P. Kolovos, M. Tsironi, P. Koutsovitis, A. Sachlas, A.M. Pistikou, D.E. Kougioumtzi Dimoliani, M. Malliarou, A.P. Rojas	Association of life style with metabolic syndrome in Greek children	19th Congress of
24	P. Kolovos, S. Zyga	Professional nurses' stress and coping strategies	5th International Fohn on Occupational
25	O. Vrondou, P. Kolovos, T. Kriemadis, A. Kourtesopoulou	The complexity of safety and health policies and procedures during Olympic Games: The Athens 2004 experience	5th International Fohn on Occupational
26	P. Theofilou, G. Tzitzikos, S. Zyga, G. Sakkas, S. Grigoriou, C. Karatzaferi, P. Malindretos, O. Bovoleti, G. Papafili, E. Kotrotsiou	Measuring perceived social support in Greek haemodialysis patients: a pilot study	EDTNA/ERCA Con
27	P. Varoutsou, P. Prezerakos P, A. Lazakidou, K. Karathanasi, M. Malliarou, M. Gouva, S. Zyga	Dialysis Nurses Ecological Behavior	18th Congress of Balkan Medical Committee
28	K. Zoubri, A. Ioannidis, S. Katsaragakis, M. Malliarou, M. Gouva, S. Zyga	Investigation of Altruism and Narcissistic Personality of Health Professionals to Volunteering	18th Congress of Balkan Medical Committee
29	S. Zyga	Open day of the Center for international cooperation of the Faculty of Health Sciences University of Maribor	Open Day, Faculty Sciences University
30	S. Zyga	Work- related stress in nursing	IV Libereckou konference lékařských oborů s účastí mezinárodní Studentskou vědeckou

Η Ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια (2011-12)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο
1	K Karathanasi, I Illiadi, M Malliarou, P Prezerakos	Healthcare through Social Media	18th Congress of Balkan Medical Committee
2	P Varoutsou, P Prezerakos, A Lazakidou, K Karathanasi, M Malliarou, S Zyga	Dialysis Nurses Ecological Behavior	18th Congress of Balkan Medical Committee

3	G Alevetsovitis, V Moutevelis, U Fyndanaki, P Prezerakos	Haiti, the consequences of a humanitarian crisis after the earthquake disaster in 2010 (cholera outbreak, child trafficking, amputations). A bibliographic review	18th Congress of Balkan Medical Committee
4	M. Athanasopoulou, M. Malliarou, C. Kouta, D. Kaitelidou, S. Zyga, A. Kalokairinou	Preliminary results of research on Greek women attitudes towards breastfeeding	3rd European Transcultural Association (ETNA) International Conference
5	G Alevitsovitis, V Moutevelis, P Kousoulis, A Kontonassios, P Prezerakos	How Cost-Worthy is the Hellenic Air-force's Investment on Health Disorders Prevention? Policy Comparison between Flying - Non Flying Personnel	17th Congress of Balkan Medical Committee
6	K Karathanasi, M Malliarou, P Sarafis, P Prezerakos	Surgical Safety Checklist in Greek Hospitals	17th Congress of Balkan Medical Committee

Η Ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια (2010-11)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο
1	P. Kolovos, S. Zyga	Professional nurses' stress and coping strategies	5th International Fohneu Congress on Health Embracing the future-Influences
2	M. Lavdaniti, M. Malliarou, A. Tsaloglidou, S. Zyga	Theories of illness pathogenesis used in nursing	International Council of Nurses. ICN and CNR 2011
3	M. Malliarou, S. Zyga, C. Tsiros, M. Lavdaniti, J. Stathoulis, E. Christodoulou	Professional Burnout of Renal Nurses in Greece	International Council of Nurses. ICN and CNR 2011
4	M. Malliarou, E. Mpakola, S. Zyga	The special role of the nursing community on cardiovascular diseases prevention	International Council of Nurses. ICN and CNR 2011
5	S. Zyga, C. Tsiros, M. Malliarou, M. Lavdaniti, J. Stathoulis, E. Christodoulou	Self – Concept of Renal Nurses of a District Hospital in Greece	International Council of Nurses. ICN and CNR 2011
6	K. Gaitanou, A. Handrinou, P. Vavasis, G. Fildisis, G. Baltopoulos, S. Zyga	Sudden hearing loss and hyperbaric oxygen therapy	Congress of the Balkan Military Medicine (BKVM)
7	K. Gaitanou, A. Handrinou, G. Fildisis, G. Baltopoulos, S. Zyga, K. Exarhos	The rating of the patient's satisfaction factors in a clinical hyperbaric center	16th Congress of the Balkan Military Medicine Committee (BKVM)
8	K. Gaitanou, A. Handrinou, G. Fildisis, V. Kalentzos, P. Sarafis, C. Bissias, S. Zyga, G. Baltopoulos	Hyperbaric Oxygen Therapy in Wound Care	European Society for Vascular Surgery ANNUAL MEETING
9	M. Malliarou, A. Agori, P. Sarafis, M. Athanasopoulou, C. Kouta, S. Zyga	Diabetes Mellitus and Quality of Life	18th Congress of Cyprus Nurses and Midwives Association
10	Pan. Andriopoulos, Geor. Papadopoulos	Galen's views on the action of drugs and the notion of "vital force" of the Enlightenment. Continuity of change of Paradigm;	42nd International Congress on the History of Medicine, 2010 Cairo

Η Ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια (2009-10)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοποθεσία	Μήνας	Έτος
1	P. Kolovos, D. Kaitelidou, Ch. Lemonidou, E. Kalianidou, P. Sourtzi	Role preference among Greek patients in decision making in nursing care. Reasons for participation and non-participation	ICN Conference and CNR 2011	Valletta, Malta	Μάιος	2010
2	S. Zyga	Νεώτερες απόψεις για την αντιμετώπιση της αναιμίας ασθενών με Χρόνια Νεφρική Νόσο. Αιματολογικές διαταραχές ασθενών με Χρόνια Νεφρική Νόσο.	38th EDTNA/ ERCA International Conference	Hamburg	Σεπτέμβριος	2009

3	E. Patiraki, S. Katsaragakis, E. Papathanassoglou, C. Dimoni, C. Tafas, M. Gianakopoulou, D. Papageorgiou, M. Lavdaniti, J. Lazaridou, C. Lemonidou	Cancer pain management and perceived satisfaction of hospitalized Hellenic patients.	European Cancer Conference, ECCO15	Berlin, Germany,	Σεπτέμβριος	2009
4	S. Katsaragakis	Nursing Management of patients with difficult physical symptoms: Breathlessness	1st Congress of the Mediterranean Multidisciplinary Oncology Forum	Athens, Greece	Σεπτέμβριος	2009

Η Ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια (2008-09)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοποθεσία
1	Andriopoulos P., Oikonomopoulou A., Rigaki K., Kaplanis N., Rebelou D., Assimakopoulos G.	An outbreak of Plasmodium Vivax malaria in Lakonia, Southren Greece, August –October 2009		20th European Congress of Clinical Microbiology and Infect April 2010
2	S. Katsaragakis	Family Burden: Can we measure it?		7th Congress of the Balkan Union of Oncology K

Η Ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια (2007-08)

Η Ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια (2006-07)

/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοποθεσία	Μήνας	Έτος
1	S. Katsaragakis, E. Patiraki, U Dafni, E. Papathanasoglou, M Toubis	Lung cancer patients' quality of life during chemotherapy: a comparison of patients and their partners perceptions.	European Cancer Conference, ECCO14	Barcelona, Spain	Σεπτέμβριος	2006

/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοποθεσία	Μήνας	Έτος
2	S. Katsaragakis, E. Patiraki, U Dafni, E. Papatanasoglou, M Toubis	Lung cancer patients' quality of life during chemotherapy: a comparison of patients and their partners perceptions.	European Cancer Conference, ECCO14	Barcelona, Spain	Σεπτέμβριος	2006

Θ Ανακοινώσεις σε εθνικά επιστημονικά συνέδρια (2015-16)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοποθεσία	Μήνας	Έτος
1	Σ. Κατσαραγάκης	Το "Εξυπνο" Πρόγραμμα eSMART: Κατ' οίκον ηλεκτρονική διαχείριση αναγκών υποστηρικτικής φροντίδα ασθενών που υποβάλλονται σε χημειοθεραπεία	1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Τεχνολογίας, Οικονομίας και Διοίκησης	Τρίπολη	Νοέμβριος	2016

Θ Ανακοινώσεις σε εθνικά επιστημονικά συνέδρια (2014-15)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοποθεσία	Μήνας	Έτος
1	Μ Μαλλιάρου, Ι Κουτελέκος, Κ Καραθανάση, Π Σαράφης, Α Μπουλέτης, Σ Ζυγά, Π Πρεζεράκος	Λεκτική βία σε νοσηλευτές χειρουργείου: Μία πανελλήνια μελέτη	25ο Πανελλήνιο Συνέδριο Περιεχειρητικής Νοσηλευτικής ΣΥ.ΔΝΟ.Χ	Καστοριά	Οκτώβριος	2014
2	Κ Καραθανάση, Σ Ζυγά, Π Σαράφης, Μ Μαλλιάρου, Π Πρεζεράκος	Διαχείριση χειρουργικού εξοπλισμού	25ο Πανελλήνιο Συνέδριο Περιεχειρητικής Νοσηλευτικής ΣΥ.ΔΝΟ.Χ	Καστοριά	Οκτώβριος	2014
3	Κ Καραθανάση, Σ Ζυγά, Μ Μαλλιάρου, Π Πρεζεράκος	Μαζικές καταστροφές: Είναι έτοιμο το χειρουργείο σας;	25ο Πανελλήνιο Συνέδριο Περιεχειρητικής Νοσηλευτικής ΣΥ.ΔΝΟ.Χ	Καστοριά	Οκτώβριος	2014
4	Γ Αλεβιτσοβίτης, Ι Κάτσου, Σ Τζαφέρη, Π Πρεζεράκος	Προετοιμασία - Ανταπόκριση των Υπηρεσιών Υγείας σε Μαζικές Απώλειες Υγείας - Υγιειονομική Διαχείριση Καταστάσεων	2ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Διαχείριση Κρίσεων στον Τομέα της Υγείας», Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας, Υπουργείο Υγείας & Κέντρο Ελέγχου Ειδικών Λοιμώξεων & Πρόληψης Νοσημάτων	Αθήνα	Νοέμβριος	2014
5	Γ Αλεβιτσοβίτης, Π Πρεζεράκος	Ολοκληρωμένη μεθοδολογία διερεύνησης ατυχημάτων στην υγεία και ανάλυσης της συμμετοχής του ανθρώπινου παράγοντα	10ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας	Αθήνα	Δεκέμβριος	2014
6	Αδαμοπούλου Β, Μπασματζόγλου Θ, Τζαβέλλα Φ.	Αγχώδεις διαταραχές και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας	2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχικής Υγείας	Μέγαρο Μουσικής, Αθήνα	Δεκέμβριος	2014
7	Τζαφέρη Σ.	Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Νοσηλευτών Επαγγελματικής υγείας. Ρόλος των ΝΕΥ στο χώρο της υγείας	Επιστημονική Διημερίδα «Σύγχρονος Νοσηλευτής – Αιματολογικά Νέα 9ος Κύκλος	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	Σεπτέμβριος	2014
8	Τζαφέρη Σ.	Προαγωγή της υγείας ηλικιωμένων με χρόνια νοσήματα μέσω ηλεκτρονικής διαχείρισης της νόσου	5ο Πανελλήνιο Φόρουμ Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Ιατρικής	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	Νοέμβριος	2014
9	Ζυγά Σοφία	Ηθικά, οντολογικά και επιστημολογικά θέματα στη φιλοσοφία της Νοσηλευτικής (Διάλεξη)	14η Νοσηλευτική Ημερίδα Τομέα Διοίκησης Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδας	Τρίπολη, Ελλάδα	Οκτώβριος	2014
10	Ζυγά Σοφία	Είδη δημοσιεύσεων (Κλινικό Φροντιστήριο:Βασικές αρχές συγγραφής Επιστημονικών κειμένων)	12ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας	Σπάρτη, Ελλάδα	Δεκέμβριος	2014

Θ Ανακοινώσεις σε εθνικά επιστημονικά συνέδρια (2013-14)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοποθεσία	Μήνας	Έτος
1	Μ.Ε. Κατσά, Α. Ιωαννίδης, Σ. Ζυγά,	Ουρικό οξύ και λόγος τριγλυκερίδια/HDL ως	42ο πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικής	Θεσσαλονίκη	Ιανουάριος	2014

	Μ. Τσιρώνη, Π. Κουτσοβίτης, Π. Κολοβός, Α. Σαχλάς, Κ. Ρούτση, Κ. Καργάκου, Α.Π. Ρόχας Χιλ	προγνωστικός παράγοντας στο παιδικό μεταβολικό σύνδρομο	Ενδοκρινολογικής Εταιρείας			
2	Π. Καπερώνη, Π. Κολοβός, Ι. Παράσχου	Νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε αρρώστους με νόσο Alzheimer	42ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο	Θράκη	Ιανουάριος	2014
3	Σ Γρηγοράκου, Π Πρεζεράκος, Α Παναγιώτου, Ι ΤσιπιανίτηςΑΑ	Διερεύνηση της οργάνωσης της διασύνδεσης μεταξύ υπηρεσιών ψυχικής υγείας	4ο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο «Ψυχική Υγεία, Τεχνολογία και Τηλεματικές Εφαρμογές	Αθήνα	Μάρτιος	2014
4	Δ Σαπουντζή-Κρέπια, Χ Γεωργιάδου, Α Πέτρου, Π Πρεζεράκος, Σ Ζυγά, Γ Χαραλάμπους	Μετάφραση στην ελληνική γλώσσα και στάθμιση της Kuorio University Hospital Transformational Leadership Scale (KUHTLS)	8ο Πανελλήνιο & 7ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος	Θεσσαλονίκη	Μάιος	2014
5	Σ. Κατσαραγάκης	Προσαρμογή Σχεδιασμένων Πρωτοκόλλων	15η Ημερίδα «ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΡΟΤΩΚΟΛΛΑ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΕΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ» του Τομέα Διοίκησης του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος, 2015	Αθήνα	Μάρτιος	2014
6	Καυγά Α. Τζαφέρη Σ. Φώτος Ν., Αγοράκη Μ., Νικολοπούλου Α., Καλοκαιρινού Α.	Διερεύνηση σχέσης συμπεριφορών προαγωγής υγείας και επιβάρυνσης οικογενειακών φροντιστών ασθενών με αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο στην Κοινότητα	42ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ	ΘΡΑΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	Μάιος	2014
7	Μπασματζόγλου Θ., Αδαμοπούλου Β., Τζαφέρη Σ.	ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ-ΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ	13ο Πανελλήνιο Γηροντολογίας και Γηριατρικής	ΑΘΗΝΑ, ΕΛΛΑΔΑ	Φεβρουάριος	2014
8	Μπασματζόγλου Θ., Αδαμοπούλου Β., Τζαφέρη Σ.	Η ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ	13ο Πανελλήνιο Γηροντολογίας και Γηριατρικής	ΑΘΗΝΑ	Φεβρουάριος	2014
9	Μπασματζόγλου Θ., Βγενοπούλου Ι., Τζαφέρη Σ.	ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ	13ο Πανελλήνιο Γηροντολογίας και Γηριατρικής	ΑΘΗΝΑ	Φεβρουάριος	2014
10	Αδαμοπούλου Β., Βγενοπούλου Ι., Τζαφέρη Σ.	ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	13ο Πανελλήνιο Γηροντολογίας και Γηριατρικής	ΑΘΗΝΑ	Φεβρουάριος	2014
11	Βγενοπούλου Ι. Μακρής Ν. Τζαφέρη Σ.	ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ ΤΕΛΙΚΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ – ΑΠΛΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ	13ο Πανελλήνιο Γηροντολογίας και Γηριατρικής	ΑΘΗΝΑ	Φεβρουάριος	2014
12	Τζαφέρη Σ.	Ο σύγχρονος ρόλος των προγραμμάτων υποστήριξης εργαζομένων. Παράδειγμα εφαρμογή	Ημερίδα του Υπουργείου Εργασίας Κ.Α. & Κ.Α. για το δημόσιο τομέα σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο	ΣΠΑΡΤΗ	Μάιος	2014

			Μάνατζμεντ & Διακυβέρνησης (EPLO), στο πλαίσιο του 2ου έτους της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας 2014-2015			
13	Ζυγά Σοφία	Βάδιση διαταραγμένη. Μελέτη περιπτώσεων (Κλινικό Φροντιστήριο: Σχέδια Νοσηλευτικής Φροντίδας βασισμένα σε νοσηλευτικές διαγνώσεις και εφαρμοζόμενα στην ΠΦΥ).	13ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γεροντολογίας και Γηριατρικής	Αθήνα, Ελλάδα	Φεβρουάριος	2014
14	Ζυγά Σοφία	Διαπολιτισμική Νοσηλευτική Φροντίδα ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (Διάλεξη)	8ο Πανελλήνιο και 7ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο	Θεσσαλονίκη, Ελλάδα	Μάιος	2014
15	Ζυγά Σοφία	Μελέτες περίπτωσης-Ερωτήσεις αξιολόγησης γνώσεων (Ομιλία στο Κλινικό φροντιστήριο: Παλμική Οξυμετρία: Κλινικές εφαρμογές και περιορισμοί)	42ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ	Αλεξανδρούπολη	Μάιος	2014
16	Π. Καπερώνη, Α. Μπερκ, Π. Κολοβός, Κ. Καπλάνης, Γ. Τσακλάνος	Παράγοντες που συντελούν στην επαγγελματική εξουθένωση των επαγγελματιών ψυχικής υγείας	9ο Επιστημονικό Συμπόσιο Γενικής Ιατρικής	Αθήνα	Σεπτέμβριος	2013
17	Μ.Ε. Κατσά, Μ. Μαγγανά, Κ. Ρούτση, Α. Ιωαννίδης, Μ. Δαρατσιανού, Π. Κουτσοβίτης, Π. Κολοβός, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α. Π. Ρόχας Χιλ	Παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση παιδικού μεταβολικού συνδρόμου	11ο Πολυθεματικό Ιατρικού Συνεδρίου Λακωνίας	Σπάρτη	Νοέμβριος	2013
18	Κ Καραθανάση, Μ Μαλλιάρου, Π Σαράφης, Π Πρεζεράκος	Αποδοτική λειτουργία χειρουργείων μέσω χρήσης προηγμένων πληροφοριακών συστημάτων	24ο Ιατρικό Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων	Θεσσαλονίκη	Οκτώβριος	2013
19	Μ Μαλλιάρου, Κ Καραθανάση, Κωσταντινιά, Π Σαράφης, Π Πρεζεράκος	Η Ευγένεια στη Νοσηλευτική Κλινική Πράξη κατά την Περιεχειρητική Φροντίδα	24ο Πανελλήνιο Συνέδριο Περιεχειρητικής Νοσηλευτικής ΣΥ.ΔΝΟ.Χ	Πόρτο Χέλι	Οκτώβριος	2013
20	Μ Μαλλιάρου, Κ Καραθανάση, Κωσταντινιά, Π Σαράφης, Π Πρεζεράκος	Ανεξάρτητες Νοσηλευτικές Πράξεις στο Χειρουργείο	24ο Πανελλήνιο Συνέδριο Περιεχειρητικής Νοσηλευτικής ΣΥ.ΔΝΟ.Χ	Πόρτο Χέλι	Οκτώβριος	2013
21	Ν Καπετανάας, Α Καστανιώτη, Α Λαζακίδου, Π Πρεζεράκος	Χαρακτηριστικά γνωρίσματα οργανωσιακής κουλτούρας στα Γραφεία Προμηθειών της ΕΠΥ, των ΔΥΠΕ. και των Νοσοκομείων του ΕΣΥ της χώρας	9ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας	Αθήνα	Δεκέμβριος	2013
22	Ζυγά Σοφία	Πόνος και ποιότητα ζωής ασθενών που	9ο Συνέδριο Γενικής Ιατρικής	Αθήνα, Ελλάδα	Σεπτέμβριος	2013

		υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση: Μία ερευνητική μελέτη σε Μονάδες Τεχνητού Νεφρού της Περιφέρειας Πελοποννήσου (Προσκεκλημένη ομιλήτρια)				
23	Ζυγά Σοφία	Πόνος και ποιότητα Ζωής (Διάλεξη)	24ο Πανελλήνιο Συνέδριο Περιεχειρητικής Νοσηλευτικής ΣΥ.Δ.ΝΟ.Χ.	Πόρτο Χέλι, Ελλάδα	Οκτώβριος	2013
24	Ζυγά Σοφία	Διατητικές υπερβολές στην παιδική ηλικία (Διάλεξη)	Ημερίδα για τους σύγχρονους κινδύνους για το παιδί: Έγκαιρη αναγνώριση & αντιμετώπιση. Δήμος Ευρώτα	Σκάλα, Ελλάδα	Δεκέμβριος	2013

Θ Ανακοινώσεις σε εθνικά επιστημονικά συνέδρια (2012-13)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοποθεσία	Μήνας	Έτος
1	Κ. Ρούτση, Α. Ιωαννίδης, Σ. Ζυγά, Π. Κολοβός, Γ. Πανουτσόπουλος, Μ. Τσιρώνη, Π. Κουτσοβίτης, Δ.Ε. Κουγιουμπτζή-Δημολιάνη, Α. Μ. Πιστικού, Μ. Μαγγανά, Α. Π. Ρόχας-Χιλ	Η επίδραση διατροφικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην εμφάνιση παιδικής παχυσαρκίας	12ο Πανελλήνιο Συνέδριο Διατροφής-Διαιτολογίας	Αθήνα	Ιανουάριος	2013
2	Μ.Ε. Κατσά, Μ. Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α. Ιωαννίδης, Α. Σαχλάς, Π. Κολοβός, Δ.Ε. Κουγιουμπτζή-Δημολιάνη, Α.Μ. Πιστικού, Α.Π. Ρόχας Χιλ	Επίδραση Διατροφικών Συνηθειών στο Μεταβολικό Σύνδρομο	10ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας & Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας	Αθήνα	Απρίλιος	2013
3	Μ.Ε. Κατσά, Μ. Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α. Ιωαννίδης, Α. Σαχλάς, Π. Κολοβός, Μ. Δαρατσανού, Α.Μ. Πιστικού, Μαγγανά Μ., Α.Π. Ρόχας Χιλ	Ο ρόλος του Ύπνου και της Άσκησης στο Μεταβολικό Σύνδρομο	10ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας & Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας	Αθήνα	Απρίλιος	2013
4	Μ.Ε. Κατσά, Μ. Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α. Ιωαννίδης, Α. Σαχλάς, Π. Κολοβός, Μ. Δαρατσανού, Α.Μ. Πιστικού, Μαγγανά Μ., Α.Π. Ρόχας Χιλ	Παιδικό Μεταβολικό Σύνδρομο και Τρόπος Ζωής	41ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού	Αθήνα	Μάιος	2013
5	Δαρατσανού Μ., Μαγγανά Μ., Πιστικού Α.Μ., Κουγιουμπτζή-Δημολιάνη Δ.Ε., Σαχλάς Α., Ιωαννίδης Α., Κολοβός Π., Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Ρόχας Χιλ Α.Π.	Ο ρόλος του ύπνου στην εμφάνιση αιματολογικών διαταραχών	41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ	Χανιά	Μάιος	2013

6	Μ.Ε. Κατσά, Πιστικού Α.Μ., Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α. Ιωαννίδης, Α. Σαχλάς, Κολοβός Π., Δαρατσιανού Μ., Μαγγανά Μ., Κουγιουμτζή-Δημολιάνη Δ.Ε., Ρόχας Χιλ Α.Π.	Η επίδραση του ύπνου στο παιδικό μεταβολικό σύνδρομο	41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ	Χανιά	Μάιος	2013
7	Αρώνη Α., Κολοβός Π., Κοροβέση Α., Μαζαράκου Χ. Ζυγά Σ.	Διαχείριση επαγγελματικής εξουθένωσης νοσηλευτών που εργάζονται σε μονάδες τεχνητού νεφρού σε περίοδο οικονομικής κρίσης	11ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νοσηλευτών Νεφρολογίας	Πορταριά	Ιούνιος	2013
8	Μ Μπράβου, Σ Ζυγά, ΑΠ Ρόχας-Χιλ, Π Πρεζεράκος, Φ Μπαμπάτσικου, Ν Μητρόπουλος, Ε Μπακόλα, Γ Πανουτσόπουλος	Μέτρηση της ικανοποίησης των ασφαλισμένων του ΙΚΑ Ελευσίνας	41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ	Χερσόνησος	Μάιος	2013
9	Γ Παππά, Σ Ζυγά, Π Πρεζεράκος, Ι Σταθούλης, Ν Μητρόπουλος, Ε Μπακόλα, Γ Πανουτσόπουλος	Επαγγελματικοί κίνδυνοι από έκθεση σε αίμα και βιολογικά υλικά. Μελέτη Περίπτωσης	41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ	Χερσόνησος	Μάιος	2013
10	Ζυγά Σοφία	Δομή Σχεδίου Φροντίδας-Μελέτη περίπτωσης: Έλλειμμα όγκου υγρών (ισότονων) (Προσκεκλημένη ομιλήτρια)	Ημερίδα με θέμα: "Ανάπτυξη 12 νοσηλευτικών πρωτοκόλλων βασισμένων σε νοσηλευτικές διαγνώσεις". Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Νοσηλευτικής	Σπάρτη, Ελλάδα	Ιανουάριος	2013
11	Ζυγά Σοφία	Διαχείριση stress-Βιωματικό Εργαστήριο	Εκπαιδευτικό Σεμινάριο "Σύγχρονος Νοσηλευτής". Αιματολογικά Νέα 8ος Κύκλος.	Καλαμάτα, Ελλάδα	Ιανουάριος	2013
12	Ζυγά Σοφία	Αγγεακή προσπέλαση και ενδοφλέβια χορήγηση φαρμάκων	Εκπαιδευτικό Σεμινάριο "Σύγχρονος Νοσηλευτής". Αιματολογικά Νέα 8ος Κύκλος	Καλαμάτα, Ελλάδα	Ιανουάριος	2013
13	Ζυγά Σοφία	Τεκμηριωμένη Περιεγχειρητική Νοσηλευτική (Εναρκτήρια Ομιλία)	1η Παμπελοποννησιακή Ημερίδα Περιεγχειρητικής Νοσηλευτικής ΣΥ.Δ.ΝΟ.Χ.	Τρίπολη, Ελλάδα	Φεβρουάριος	2013
14	Ζυγά Σοφία	Παγκοσμιοποίηση, πολυπολιτισμικότητα, πολιτισμική ετερότητα και σύγχρονη νοσηλευτική φροντίδα (Εναρκτήρια Ομιλία)	3η Νοσηλευτική Ημερίδα ΓΝ Λακωνίας	Σπάρτη, Ελλάδα	Μάρτιος	2013
15	Ζυγά Σοφία	Παράγοντες κινδύνου και έγκαιρη διάγνωση κόπωσης συμπόνιας (Βραχεία Διάλεξη)	1η Επιστημονική Διημερίδα του ΓΝ Μεσσηνίας	Καλαμάτα, Ελλάδα	Απρίλιος	2013
16	Ζυγά Σοφία	Διαχείριση άγχους και πρόληψη καρδιαγγειακών νοσημάτων	41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ	Χερσόνησος, Κρήτη, Ελλάδα	Ιανουάριος	2013

		(Προσκεκλημένη Ομιλήτρια)				
17	Ζυγά Σοφία	Έλλειμμα Όγκου Υγρών (Ισότονων)(Κλινικό Φροντιστήριο: Σχέδια Νοσηλευτικής Φροντίδας βασιζόμενα σε Νοσηλευτικές Διαγνώσεις: Εφαρμογή τους στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (Προσκεκλημένη Ομιλήτρια)	41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ	Χερσόνησος, Κρήτη, Ελλάδα	Μάιος	2013
18	Αρώνη Α., Κολοβός Π., Κοροβέση Α., Μαζαράκου Χ., Ζυγά Σ.	Διαχείριση επαγγελματικής εξουθένωσης στους Νοσηλευτές Μονάδων Τεχνητού Νεφρού σε περίοδο οικονομικής κρίσης	11ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νοσηλευτών Νεφρολογίας	Πορταριά, Ελλάδα	Ιούνιος	2013
19	Κ Καραθανάση, Μ Μαλλιάρου, Π Σαράφης, Π Πρεζεράκος	Η αγένεια στη Νοσηλευτική	24ο Ιατρικό Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων	Θεσσαλονίκη	Οκτώβριος	2012
20	Κ Καραθανάση, Μ Μαλλιάρου, Π Σαράφης, Π Πρεζεράκος	Τα χειρουργεία από το χθες έως το σήμερα	24ο Ιατρικό Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων	Θεσσαλονίκη	Οκτώβριος	2012
21	Κ Καραθανάση, Μ Μαλλιάρου, Π Σαράφης, Π Πρεζεράκος	Βελτιώνοντας τη χειρουργική φροντίδα	24ο Ιατρικό Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων,	Θεσσαλονίκη	Οκτώβριος	2012
22	Ν Αβραάμ, Μ Τσιρώνη, Π Πρεζεράκος, Φ Γιαλαμά	Βασικοί δείκτες κοινωνικής και συνεταιριστικής απόδοσης	8ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές της Υγείας	Αθήνα	Δεκέμβριος	2012
23	Ζυγά Σοφία	Ποιότητα φροντίδας ηλικιωμένων ασθενών (προσκεκλημένη ομιλήτρια)	10ο Παμπελοποννησιακό Ιατρικό Συνέδριο	Ναύπλιο, Ελλάδα	Οκτώβριος	2012

Θ Ανακοινώσεις σε εθνικά επιστημονικά συνέδρια (2011-12)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοποθεσία	Μήνας	Έτος
1	Καπερώνη Π., Κολοβός Π., Καραντζά Ι., Χαντζηγιάννου Ι., Σπυροπούλου Π., Τσέτσκα Α., Γκούζου Μ.	Επίσκεψη στο σπίτι του ψυχικά αρρώστου	7ο Επιστημονικό Συμπόσιο Γενικής Ιατρικής	Λουτράκι	Σεπτέμβριος	2011
2	Κολοβός Π., Καϊτελίδου Δ., Λεμονίδου Χρ., Σαχλάς Α., Σουρτζή Π.	Συγκριτική μελέτη ηλικιωμένων ασθενών και νοσηλευτών για την εκτίμηση του επιπέδου συμμετοχής στη φροντίδα.	12ο Πανελλήνιο συνέδριο Γηροντολογίας και Γηριατρικής	Αθήνα	Φεβρουάριος	2012
3	Κολοβός Π., Καϊτελίδου Δ., Λεμονίδου Χρ., Σαχλάς Α., Σουρτζή Π.	Αξιολόγηση του ρόλου του ηλικιωμένου ασθενή στη λήψη απόφασης κατά τη νοσηλεία του	12ο Πανελλήνιο συνέδριο Γηροντολογίας και Γηριατρικής	Αθήνα	Φεβρουάριος	2012
4	Γκούζου Μ., Κολοβός Π.	Εφαρμογή του «μοντέλου προσαρμογής» της Roy στην νοσηλευτική πρακτική	6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επούλωσης Τραυμάτων και Ελκών	Αθήνα	Απρίλιος	2012

5	Καπερώνη Π., Παπαναστασίου Ι., Κολοβός Π.	Το νοσοκομείο ημέρας ως μονάδα αποκατάστασης ψυχικά ασθενών	40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο	Αθήνα	Μάιος	2012
6	Ρούτση Κ., Κουτσοβίτης Π., Ζυγά Σ., Κολοβός Π., Ιωαννίδης Α., Πανουτσόπουλος Γ., Τσιρώνη Μ., Κουγιουμτζή - Δημολιάνη ΔΕ, Πιστικού Α.Μ., Μαγγανά Μ., Ρόχας- Χιλ Α.Π.	Η διερεύνηση της επίδρασης διατροφικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην εμφάνιση παιδικής παχυσαρκίας. 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου	6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου	Καλαμάτα	Ιούνιος	2012
7	Μαλλιάρου Μ., Χριστοπούλου Γ., Γκιάτα Π., Αλικάρη Β., Κολοβός Π., Ζυγά Σ.	Φλεγμονή και ενδοθηλιακή δυσλειτουργία στην έναρξη και εξέλιξη της καρδιαγγειακής νόσου σε ασθενείς με χρόνια νεφρική νόσο	6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου	Καλαμάτα	Ιούνιος	2012
8	Δαρατσιανού Μ., Ρούτση Κ., Κούτρου Μ., Μαγγανά Μ., Κουγιουμτζή - Δημολιάνη Δ.Ε., Πιστικού Α.Μ., Κολοβός Π., Ανδρονικάκης Ε., Ιωαννίδης Α., Κουτσοβίτης Π., Ζυγά Σ., Τσιρώνη Μ., Ρόχας-Χιλ Α.Π.	Συσχέτιση του ύπνου με τις μεταβολικές διαταραχές που προκαλεί η παχυσαρκία	6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου	Καλαμάτα	Ιούνιος	2012
9	Δ Ε Κουγιουμτζή,- Δημολιάνη, Μ Χρονά, Μ Μαγγανά, Α Μ Πιστικού, Α Ιωαννίδης, Γ Πανουτσόπουλος, Π Πρεζεράκος, Σ Ζυγά, Μ Τσιρώνη, Α Π Ρόχας-Χιλ	Επίδραση του τρόπου ζωής και της οικογένειας στους παράγοντες κινδύνου για νεανικό μεταβολικό σύνδρομο	40ό Πανελλήνιο Συνέδριο Ενδοκρινολογίας και Μεταβολισμού, Ελληνική Ενδοκρινολογική Εταιρεία - Πανελλήνια Ένωση Ενδοκρινολόγων	Αθήνα	Απρίλιος	2012
10	Χ Τίκα, Π Πρεζεράκος, Σ Τζαφέρη, Φ Μπαμπάτσικου, Σ Ζυγά	Συχνότητα κατάθλιψης ηλικιωμένων σε οικο ευγηρίας του Νομού Ιωαννίνων και ικανοποίησης από την παρεχόμενη νοσηλευτική φροντίδα	5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημόνων Φροντίδας Χρονίων Πασχόντων	Λάρισα	Μάρτιος	2012
11	Ε Χαραμή, Μ Τσιρώνη, Π Πρεζεράκος, Σ Ζυγά	Διερεύνηση γνώσεων γυναικών ηλικίας 18-65 ετών που προσέρχονται στη Γυναικολογική Κλινική και στα Τακτικά Εξωτερικά Ιατρεία του ΓΝ – ΚΥ Μολάων σχετικά με την πρόληψη του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας	40ό Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος	Αθήνα	Μάιος	2012
12	Α Δρελιώζη, Ο Σίσκου, Π Πρεζεράκος	Κλινική Διακυβέρνηση: Η ουσία της συνεχούς βελτίωσης της παρεχόμενης φροντίδας υγείας	40ό Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος	Αθήνα	Μάιος	2012
13	Μ Χρονά, Γ Πανουτσόπουλος, Π Πρεζεράκος, Δ.Ε Κουγιουμτζή-Δημολιάνη, Μ Μαγγανά, Α. Πιστικού, Σ Ζυγά, Μ Τσιρώνη, Α	Η επίδραση της οικογένειας στην εφηβική παχυσαρκία	40ό Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος	Αθήνα	Μάιος	2012

	Ρόχας – Χιλ					
14	Ε Ζαφείρη, Σ Ζυγά, Α Λαζακίδου, Π Πρεζεράκος	Η διερεύνηση της επαγγελματικής εξουθένωσης των εργαζομένων σε υπηρεσίες εξαρτημένων ατόμων στην Αθήνας	40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος	Αθήνα	Μάιος	2012
15	ΔΕ Κουγιουμπτζή-Δημολιάνη, ΑΜ Πιστικού, Μ Χρονά, Γ Πανουτσόπουλος, Π Πρεζεράκος, Μ Παγγανά, Α Ιωαννίδης, Σ Ζυγά, Μ Τσιρώνη, ΑΠ Ρόχας-Χιλ	Περιβαλλοντικοί Παράγοντες Κινδύνου για την εμφάνιση Νεανικής Παχυσαρκίας και Καρδιαγγειακών Διαταραχών	6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου	Καλαμάτα	Ιούνιος	2012
16	Σ. Κατσαραγάκης, Χ. Οικονόμου, Ι. Λιακόπουλος, Α. Χάμου, Ε. Πέττα, Ε. Αυγετίδου, Η. Ραϊμόνδου, Ε. Πατηράκη.	Διερεύνηση της επιλογής του τόπου θανάτου ασθενών με καρκίνο που λαμβάνουν κατ' οίκον ανακουφιστική φροντίδα	40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, 2013	Αθήνα	Μάιος	2012
17	Σ. Κατσαραγάκης	Οργανωτική δομή και προϋποθέσεις λειτουργίας νοσηλευτικά καθοδηγούμενων κλινικών	40ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, 2013	Αθήνα	Μάιος	2012
18	Σ. Κατσαραγάκης	Παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή του τόπου φροντίδας των τελευταίων ημερών ογκολογικών ασθενών που λαμβάνουν ανακουφιστική φροντίδα	4ο Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο Κλινικής και Ερευνητικής Ογκολογίας, 2013	Αθήνα	Ιούνιος	2012
19	Ζυγά Σοφία	Εισαγωγή στην γνωσιακή συμπεριφορική θεραπεία, ως βασική δεξιότητα, για την πρόληψη των καρδιαγγειακών νοσημάτων (Προσκεκλημένη Ομιλήτρια)	6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου	Καλαμάτα, Ελλάδα	Ιούνιος	2012
20	Μαγγανά Μ., Κουγιουμπτζή-Δημολιάνη Δ.Ε., Πιστικού Α.Μ., Ζυγά Σ., Ιωαννίδης Α., Κολαβός Π., Πανουτσόπουλος Γ., Διονυσοπούλου Μ., Τσιρώνη Μ., Ρόχας Χιλ Α. Π.	Συσχέτιση της νεανικής παχυσαρκίας με τον τρόπο ζωής, το μεταβολισμό και τη φλεγμονή	13ο Πανελλήνιο Συνέδριο Διοίκησης Αθλητισμού και Αναψυχής Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα στον Αθλητισμό: Η Απάντηση στις Προκλήσεις του Σήμερα και του Αύριο	Σπάρτη	Δεκέμβριος	2011
21	Σ Κατσαραγάκης	Η ενδυνάμωση γυναικών με καρκίνο μαστού	8ο Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο «Καρκίνος του Μαστού από το γονίδιο στη θεραπεία», 2012	Θεσσαλονίκη	Νοέμβριος	2011
22	Σ. Κατσαραγάκης	Σύγχρονες προσεγγίσεις στην αντιμετώπιση των συμπτωμάτων από τη νόσο και τη θεραπεία	9η Επιστημονική Ημερίδα του Συλλόγου Καρκίνοπαθών Εθελοντών Φίλων Ιατρών Αθηνών (ΚΕΦΙ), 2012	Αθήνα	Δεκέμβριος	2011
23	Ζυγά Σοφία	Προϋποθέσεις εύρυθμης λειτουργίας ενός νοσηλευτικού τμήματος (Διάλεξη)	Πρόγραμμα 2ου Κύκλου μαθημάτων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης	Σπάρτη, Ελλάδα	Νοέμβριος	2011

			υπαλλήλων Νοσηλευτικής Υπηρεσίας Γενικού Νοσοκομείου Σπάρτης			
--	--	--	---	--	--	--

Θ Ανακοινώσεις σε εθνικά επιστημονικά συνέδρια (2010-11)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοποθεσία	Μήνας	Έτος
1	Μαγγανά Μ., Κουγιουμτζή Δημολιάνη Δ., Πιστικού Α., Μιχαήλ Φ., Κούτρου Κ., Ιωαννίδης Α., Κολοβός Π., Πανουτσόπουλος Γ., Διονυσοπούλου Μ., Ντίαζ Λ., Τσιρώνη Μ., Ρόχας Χιλ Α.Π.	Συσχέτιση της νεανικής παχυσαρκίας με τον τρόπο ζωής και τη φλεγμονή	9ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών της Υγείας	Αθήνα	Μάρτιος	2011
2	Καπετανουδή Σ., Κολοβός Π., Ζυγά Σ.	Πρόληψη αυτοκτονικής συμπεριφοράς στην ΠΦΥ: Ενισχύοντας το ρόλο των επαγγελματιών της υγείας	9ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών της Υγείας	Αθήνα	Μάρτιος	2011
3	Γκριτζάνη Ι., Τσιρώνη Μ., Τζαβέλλα Φ., Γκούβα Μ., Γκεβρέκη Ε., Κολοβός Π., Δραγκιώτη Έ., Ζυγά Σ.	Συγκριτική μελέτη σε ύστερο χρόνο του τραυματικού στρες και της επιθετικότητας στον πληθυσμό της αρχαίας Ολυμπίας μετά τις φωτιές του 2007	39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ	Βόλος	Μάιος	2011
4	Μητρούση Στ., Λαβδανίτη Μ., Μπαμπάτσικου Φ., Πολυκανδριώτη Μ, Τζαφέρη Στ., Αρμπούζης Σπ., Κολοβός Π., Ζυγά Σ.	Αξιολόγηση άγχους φοιτητών Νοσηλευτικής πριν την έναρξη της κλινικής τους άσκησης	39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ	Βόλος	Μάιος	2011
5	Κολοβός Π., Καπετανουδή Σ., Ζυγά Σ.	Ανάπτυξη προγραμμάτων προαγωγής της υγείας για την πρόληψη των καρδιαγγειακών νόσων	39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ	Βόλος	Μάιος	2011
6	Καπερώνη Π., Κολοβός Π. Ζυγά Σ.	Η προσέγγιση της νοσηλευτικής φροντίδας ιστορικά στην Ελλάδα	39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ	Βόλος	Μάιος	2011
7	Κολοβός Π., Καϊτελίδου Δ., Λεμονίδου Χρ., Σαχλάς Α., Σουρτζή Π.	Πληροφόρηση του ασθενή από το νοσηλευτικό προσωπικό	39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ	Βόλος	Μάιος	2011
8	Ε. Σδραβική, Π Καπερώνη, Ι. Παπαναστασόπουλος, Π. Κολοβός, Α. Σαμπά	Κέντρο ημέρας: Μια σύγχρονη μονάδα ψυχιατρικής νοσηλείας	4ο Πανελλήνιο Ψυχιατρικό Συνέδριο στην Π.Φ.Υ	Κυλλήνη Ηλείας	Ιούνιος	2011
9	Ε. Δ. Κουγιουμτζή Δημολιάνη, Μ. Μαγγανά, Α. Πιστικού, Β. Μιχαήλ, Κ. Κούτρου, Α. Ιωαννίδης, Π. Κολοβός, Γ. Πανουτσόπουλος, Μ. Διονυσοπούλου, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α.Π. Ρόχας Χιλ	Συσχέτιση της νεανικής παχυσαρκίας με τον ύπνο, το μεταβολισμό και τη φλεγμονή	10ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας	Σπάρτη	Ιούνιος	2011
10	Γ Γιαννακοπούλου, Π Πρεζεράκος, Θ Φώτης, Σ Ζυγά	Η ικανοποίηση του χειρουργικού ασθενούς: Δείκτης ποιότητας νοσηλευτικής φροντίδας	39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος	Βόλος	Μάιος	2011
11	Α Περδικέα, Π Πρεζεράκος, Α Λαζακίδου, Α Νικολέντζος, Δ Καϊτελίδου	Διαχείριση συγκρούσεων στο νοσηλευτικό και ιατρικό προσωπικό δύο επαρχιακών Δημόσιων Γενικών Νοσοκομείων	39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος	Βόλος	Μάιος	2011

12	Μ Τσιαμαντά, Π Πρεζεράκος, Σ Ζυγά, Μ Τσιρώνη, Ο Σίσκου	Προσδιορισμός της οργανωσιακής κουλτούρας ενός Επαρχιακού Γενικού Νοσοκομείου	39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος	Βόλος	Μάιος	2011
13	Κ Καραθανάση, Δ Καϊτελίδου, Π Πρεζεράκος	Διερεύνηση απαιτούμενων ικανοτήτων προϊσταμένων χειρουργείων	39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος	Βόλος	Μάιος	2011
14	Ε Καντζούρα, Π Πρεζεράκος, Ν Μανιαδάκης, Β Παπανικολάου, Ι Μωύσογλου, Μ Καντζούρα	Προσδιορισμός της οργανωσιακής κουλτούρας Γενικού Δημόσιου Νοσοκομείου της Αθήνας	5ο Πανελλήνιο & 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος	Κέρκυρα	Μάιος	2011
15	Α Καρκασίνα, Π Πρεζεράκος, Δ Ιορδάνογλου, Μ Ηγουμενίδης, Σ Ζυγά	Στάσεις και αντιλήψεις νοσηλευτών για το συναδελφικό απόρρητο	5ο Πανελλήνιο & 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος	Κέρκυρα	Μάιος	2011
16	Π Μπρεζεράκος, Π Πρεζεράκος, Α Λαζακίδου, Α Καστανιώτη, Σ Ζυγά, Ι Γκριτζάνη	Διερεύνηση του βαθμού επαγγελματικής εξουθένωσης των επαγγελματιών υγείας Επαρχιακού Δημόσιου Νοσοκομείου	5ο Πανελλήνιο & 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος	Κέρκυρα	Μάιος	2011
17	Π Πρεζεράκος, Ι Μωύσογλου, Ν Μανιαδάκης, Β Παπανικολάου, Ε Καντζούρα, Δ Καϊτελίδου	Διαχείριση συγκρούσεων στο νοσηλευτικό και ιατρικό προσωπικό ενός Επαρχιακού Δημόσιου Γενικού Νοσοκομείου	5ο Πανελλήνιο & 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος	Κέρκυρα	Μάιος	2011
18	Γ Τσάπαλος, Ε Κοτρώτσιου, Ι Παπαθανασίου, Μ Γκούβα, Π Πρεζεράκος	Μορφές βιωματικής μάθησης που εφαρμόστηκαν κατά τη διάρκεια επιμορφωτικού προγράμματος σε Κέντρο Υγείας: Μελέτη Περίπτωσης	5ο Πανελλήνιο & 4ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος	Κέρκυρα	Μάιος	2011
19	Λ Λιαρόπουλος, Ο Σίσκου, Α Βιτωράτου, Μ Βουδούρη, Μ Κάργα, Ν Κοντοδημόπουλος, Π Λαζάρου, Π Πρεζεράκος, Ε Σίμου, Μ Σπινθούρη	Επιχειρησιακό σχέδιο αναδιάρθρωσης νοσοκομείων. Ανάλυση κατά αιτία νοσηρότητας. Σακχαρώδης διαβήτης - καρδιαγγειακά νοσήματα	5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιομεταβολικών Παραγόντων Κινδύνου	Ηράκλειο	Ιούνιος	2011
20	Κατσαραγάκης Σ.	Ο ασθενής που λαμβάνει στοχευμένες θεραπείες: Κριτική νοσηλευτική προσέγγιση: Γενική και Επικεντρωμένη αξιολόγηση ασθενούς	18ο Πανελλήνιο Συνέδριο Κλινικής Ογκολογίας 1012.	Αθήνα	Απρίλιος	2011
21	Σ. Κατσαραγάκης, Α. Τσερέζογλου, Α. Χάμου, Ε. Πέττα, Α. Παπαπέτρου, Σ. Αμοιρίδου, Ηρ. Ραυμόνδου, Ε. Πατηράκη	Διερεύνηση της αποτελεσματικότητας διαχείρισης των συμπτωμάτων ασθενών με καρκίνο που λαμβάνουν κατ' οίκον ανακουφιστική φροντίδα	39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο, 2012	Βόλος	Μάιος	2011
22	Κατσαραγάκης Στ.	Ανακουφιστική μέριμνα του αρρώστου με καρδιακή ανεπάρκεια	12ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καρδιακής Ανεπάρκειας, 2011	Αθήνα	Ιανουάριος	2011

23	Κατσαραγάκης Σ.	Η Πρόκληση της φροντίδας στη θεραπευτική προσέγγιση των ογκολογικών ασθενών. Οι αντιλήψεις των ασθενών και των νοσηλευτών στη διεθνή κοινότητα	10ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φοιτητών Νοσηλευτικής, Αθήνα	Αθήνα	Απρίλιος	2011
24	Κατσαραγάκης Σ.	Το άλγος και η αντιμετώπιση του. Νοσηλευτικές παρεμβάσεις και ανακουφιστική φροντίδα	9ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, 2011	Οίτυλο, Μάνη Λακωνίας	Μάιος	2011
25	Ζυγά Σοφία	Χρόνια Νεφρική Νόσος και Ποιότητα Ζωής (Προσκεκλημένη Ομιλήτρια)	9ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας	Αθήνα, Ελλάδα	Ιανουάριος	2011
26	Κολοβός Π., Ιωαννίδη Β.	Αρχές και μέθοδοι διδασκαλίας στη νοσηλευτική εκπαίδευση: Παιδαγωγική παρέμβαση για την ανάπτυξη ειδικών διδακτικών ασκήσεων στην εκμάθηση κλινικών πρακτικών	1ο Επιστημονικό Νοσηλευτικό Συνέδριο Ιδιωτικού Τομέα Υγείας	Αθήνα	Οκτώβριος	2010
27	Κολοβός Π., Καϊτελίδου Δ., Λεμονίδου Χρ., Κελεπούρη Ε., Ζώης Κ., Σουρτζή Π.	Απόψεις νοσηλευτών για τη συμμετοχή του ασθενή στη λήψη αποφάσεων για τη φροντίδα του	1ο Επιστημονικό Νοσηλευτικό Συνέδριο Ιδιωτικού Τομέα Υγείας	Αθήνα	Οκτώβριος	2010
28	Β. Γκούζου, Κ. Μπραχαντίνη, Π. Κολοβός, Π. Φιλντισένιου, Μ. Γκούζου, Δ. Τζιάλλας	Διερεύνηση του επιπέδου γνώσεων του νοσηλευτικού προσωπικού στη βασική καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση (Β-ΚΑΡΠΑ)	Πανελλήνιο και 3ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος	Αθήνα	Μάρτιος	2010
29	Κατσαραγάκης Στ	Προβλήματα και ανάγκες ανακουφιστικής φροντίδας ασθενών με καρκίνο	1ο Συμπόσιο Νοσηλευτικής Ογκολογίας, 2010	Αθήνα	Οκτώβριος	2010

Θ Ανακοινώσεις σε εθνικά επιστημονικά συνέδρια (2009-10)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοποθεσία	Μήνας	Έτος
1	Ζυγά Σοφία	Συνεχιζόμενη Νοσηλευτική Εκπαίδευση και έρευνα. Νοσηλευτικά Πρωτόκολλα και Νοσηλευτική διεργασία (Διάλεξη)	Πρόγραμμα 1ου Κύκλου μαθημάτων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης υπαλλήλων Νοσηλευτικής Υπηρεσίας Γενικού Νοσοκομείου Σπάρτης	Σπάρτη, Ελλάδα	Μάρτιος	2010
2	Ζυγά Σοφία	Φύση εξαρτησιογόνων ουσιών (Διάλεξη)	Εκδήλωση Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σε συνεργασία με το Κέντρο Πρόληψης Εξαρτησιογόνων Ουσιών και το ΚΕΘΕΑ με θέμα: Πρόληψη απεξάρτησης και κοινωνική επανένταξη	Σπάρτη, Ελλάδα	Ιούνιος	2010
3	Ζυγά Σοφία	Ιστορικές τάσεις και μελλοντικές κατευθύνσεις στη νοσηλευτική έρευνα (Διάλεξη)	5ο Διήμερο Σεμινάριο Ελληνικής Εταιρίας Νοσηλευτικής Έρευνας και Εκπαίδευσης	Άργος, Ελλάδα	Ιούνιος	2010

Θ Ανακοινώσεις σε εθνικά επιστημονικά συνέδρια (2008-09)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοποθεσία	Μήνας	Έτος
1	Ζυγά Σοφία	Οι οργανικές επιπτώσεις των πολυχρησιμοποιούμενων ουσιών στην εφηβεία (Διάλεξη)	Ημερίδα Κέντρου Πρόληψης της Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών (ΟΚΑΝΑ) Νομού Λακωνίας, Σπάρτη	Σπάρτη, Ελλάδα	Ιανουάριος	2009
2	Ζυγά Σοφία	Χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών στην εφηβεία (Διάλεξη)	2ο Πολυθεματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο	Τρίπολη, Ελλάδα	Μάρτιος	2009

Θ Ανακοινώσεις σε εθνικά επιστημονικά συνέδρια (2007-08)

A/A	Συγγραφείς	Τίτλος	Συνέδριο	Τοποθεσία	Μήνας	Έτος
1	Ζυγά Σοφία	Παχυσαρκία στην ενήλικη ζωή (Διάλεξη)	Εκδήλωση του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου «Το Πανεπιστήμιο κοντά στον πολίτη»	Καλαμάτα, Ελλάδα	Μάρτιος	2008
2	Ζυγά Σοφία	Αναφορά στην Παγκόσμια Ημέρα του Νοσηλευτή (Προσκεκλημένη Ομιλήτρια)	2ο Πανελλήνιο και 1ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό και Επαγγελματικό Συνέδριο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδας	Ρόδος, Ελλάδα	Μάιος	2008
3	Ε. Πατηράκη, Σ. Κατσαραγάκης, Χρ. Κουλουκούρα, Θ. Παππά, Β. Παντελή, Χρ. Κάρλου	Εκτίμηση αποτελεσματικότητας νοσηλευτικού εκπαιδευτικού σεμιναρίου «Βασικές Αρχές και Νοσηλευτικά Πρότυπα Χορήγησης Χημειοθεραπευτικών Φαρμάκων σε Ασθενείς με Καρκίνο»	36ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο	Μύκονος	Μάιος	2008
4	Ζυγά Σοφία	Νοσηλευτικές παραλείψεις και αστική ευθύνη (Διάλεξη)	3η Νοσηλευτική Ημερίδα ΓΝ Κορίνθου «Ποιότητα στην παρεχόμενη Φροντίδα Υγείας»	Λουτράκι, Ελλάδα	Οκτώβριος	2007
5	Ζυγά Σοφία	Επάρκεια κάθαρσης. Σύγχρονες απόψεις (Διάλεξη)	10ο Συμπόσιο Αλκυονίδων Ημερών Νεφρολογίας	Καμένα Βούρλα, Ελλάδα	Φεβρουάριος	2008

Πίνακας 16α. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου των Διδασκόντων στο ΠΠΣ & ΠΜΣ (μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ και διδάσκοντες του Τμήματος)

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	H	Θ
2010-11	304			4	3	8	0	1	0
2011-12	270			9	5	16	0	0	0
2012-13	178			2	6	10	0	2	0

2013-14	253			10	18	7	0	7	0
2014-15	290			12	19	4	0	3	0
2015-16	518	150	0	18	20	9	0	7	0
Σύνολο1	1813	150	0	55	71	54	0	20	8

Επεξηγήσεις:

A = Ετεροαναφορές

B = Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου

Γ = Βιβλιοκρισίες τρίτων για δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων

E = Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

ΣΤ = Προσκλήσεις για διαλέξεις

Z = Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

H= Βραβεία

Θ= Τιμητικοί Τίτλοι

Παρατήρηση: Τα στοιχεία για το ακαδημαϊκό έτος 2015-16 αντλήθηκαν από το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, σύμφωνα με τα όσα στοιχεία καταχωρήθηκαν σε αυτό από το κάθε μέλος ΔΕΠ και ΕΔΙ.Π του Τμήματος Νοσηλευτικής. Τα στοιχεία για τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη σύμφωνα με τα εμφανιζόμενα στο Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π έχουν ως ακολούθως:

	2015	2014	2013	2012
Ετεροαναφορές	518	280	157	149
Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου	150	0	0	0
Βιβλιοκρισίες	0	0	0	0
Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων	18	24	16	12
Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών	20	19	17	11
Προσκλήσεις για διαλέξεις σε διεθνή συνέδρια	9	6	4	2
Διπλώματα ευρεσιτεχνίας	0	0	0	0
Βραβεία	7	11	10	12
Τιμητικοί τίτλοι	0	1	0	1

A = Ετεροαναφορές

Παρατήρηση: Λόγω του μεγάλου αριθμού ετεροαναφορών αλλά και -κυρίως- λόγω του διαφορετικού τρόπου καταγραφής ή μη αναλυτικής καταγραφής αυτών από τους διδάσκοντες παρουσιάζεται το σύνολο αυτών, χωρίς να κατανέμονται ανά έτος.

1. Alexithymia and gastrointestinal-specific anxiety in moderate to severe irritable bowel syndrome P Porcelli, M De Carne, G Leandro - Comprehensive psychiatry, 2014 - Elsevier
2. Relación entre crisis económica y salud:¿ lo relevante son las políticas de austeridad? LUD COL - Salud colectiva, 2014 - unla.edu.ar
3. Discusión sobre: tapia Granados Ja. La crisis y la salud en españa y en europa:¿ está aumentando la mortalidad? Salud Colectiva. 2014; 10 (1): 81-91
4. Cognitive social capital and mental illness during economic crisis: A nationwide population-based study in Greece M Economou, M Madianos, LE Peppou... - Social Science & ..., 2014 - Elsevier
5. An agent-based model driven by tropical rainfall to understand the spatio-temporal heterogeneity of a chikungunya outbreak CJ Dommar, R Lowe, M Robinson, X Rodó - Acta tropica, 2014 - Elsevier
6. The Historical Distribution of Main Malaria Foci in Spain as Related to Water Bodies A Sousa, L García-Barrón, M Vetter... - International journal of ..., 2014 - mdpi.com
7. Genetic diversity and population structure of *Plasmodium vivax* isolates from Sudan, Madagascar, French Guiana and Armenia M Menegon, P Durand, D Menard, E Legrand... - Infection, Genetics and ..., 2014 - Elsevier
8. Bewertung der Leuchtdioden-Fluoreszenz-Mikroskopie im Vergleich zu konventioneller Fluoreszenz-Mikroskopie, Lichtmikroskopie und Polymerase-Kettenreaktion ...D Lenz - 2014 - publikationen.uni-tuebingen.de
9. Wpływ uwarunkowań geograficzno-środowiskowych oraz czynników behawioralnych na występowanie malarii importowanej do Polski przez turystów i ...M Paul, K Mrówka, J Stefaniak - 2014 - phie.pl
10. Vaccine Delivery Systems for Veterinary Immunization JM Irache, AI Camacho, C Gamazo - Mucosal Delivery of ..., 2014 - Springer
11. MAY DOXYCYCLINE-RIFAMPICIN COMBINATION BE THE FIRST-LINE THERAPY FOR OSTEOARTICULAR BRUCELOSIS? S HOCAOGLU, E MESCI - Acta Medica, 2014 - actamedicamediterranea.com
12. Ocular manifestations in a child with systemic brucellosis Z Mohammadi, A Dehghani, HO Ghanbari... - Journal of research in ..., 2014 - ncbi.nlm.nih.gov
13. A case of PUO-Human Brucellosis RK Shrivasti, VB Jadhav, NM Shah... - International Journal ..., 2014 - ijbr.ssjournals.com
14. Brusellozun Nadir Bir Klinik Bulgusu: Akut Batın Ç KONCA, E KARAHAN, İ BORUCU, M TEKİN - 2014 - deu.edu.tr
15. 儿童布氏杆菌病临床回顾分析 曾庆贺, 李玉香, 孟艳, 王峰 - 中国妇幼保健, 2014 - cnki.com.cn
16. 布鲁杆菌病误诊并引发实验室人员感染原因分析 王云云, 徐继扬, 朱小平, 董兰梅 - 临床误诊误治, 2014 - cqvip.com
17. 脊柱布氏杆菌感染的诊断与治疗进展 李鸿江, 赵艳东, 刘贤伟, 陈福文, 张树明 - 颈腰痛杂志, 2014 - cqvip.com
18. Deferiprone versus Deferoxamine in Sickle Cell Disease: Results from a 5-year long-term Italian multi-center randomized clinical trial G Calvaruso, A Vitrano, R Di Maggio, S Ballas... - Blood Cells, Molecules, ..., 2014 - Elsevier
19. Incorporation of l-lysine and 2, 2'-dipyridyl in the growth media promotes desferrioxamine E production by an actinobacterium I Nakouti, G Hobbs - World Journal of Microbiology and Biotechnology, 2014 - Springer
20. A rare cause of acute renal failure: Coturnism S Gokhan, MA Cetiner, A Ozhasenekler - African Journal of Emergency ..., 2014 - Elsevier

21. Aziato, L., Adejumo, O. The Ghanaian surgical nurse and postoperative pain management: A clinical ethnographic insight (2014) *Pain Management Nursing*, 15 (1), pp. 265-272.
22. Al Qadire, M., Al Khalaileh, M. Jordanian nurses knowledge and attitude regarding pain management (2014) *Pain Management Nursing*, 15 (1), pp. 220-228.
23. Combs Thorsen, V., Sundby, J., Meguid, T., Malata, A. Easier said than done!: Methodological challenges with conducting maternal death review research in Malawi (2014) *BMC Medical Research Methodology*, 14 (1), art. no. 29.
24. Karan, A., Somasundaram, P., Michael, H., Shayegani, A., Mayer, H. The effect of multimedia interventions on the informed consent process for cataract surgery in rural South India (2014) *Indian Journal of Ophthalmology*, 62 (2), pp. 171-175.
25. Afolabi, M.O., Bojang, K., D'Alessandro, U., Ota, M.O.C., Imoukhuede, E.B., Ravinetto, R., Larson, H.J., McGrath, N., Chandramohan, D. Digitised audio questionnaire for assessment of informed consent comprehension in a low-literacy African research population: Development and psychometric evaluation (2014) *BMJ Open*, 4 (6), art. no. e004817.
26. Lobato, L., Gazzinelli, M.F., Gazzinelli, A., Soares, A.N. Knowledge and willingness to participate in research: A descriptive study of volunteers in a clinical trial [Conhecimento e voluntariedade para participação em pesquisas: Um estudo descritivo com participantes de um ensaio clínico] (2014) *Cadernos de Saude Publica*, 30 (6), pp. 1305-1314.
- ***I Moisoglou, P Prezerakos, Conflict management in a Greek Public Hospital: Collaboration or avoidance?, International Journal of Caring Sciences, 2014; 7(1): 75-82.***
27. J Lewett, The Greco Report: Forward in Health 2014 Remembering the Past, 2014
- Spiraki C, Kaitelidou D, Papakonstantinou V, Prezerakos P, Maniadakis N, Health related quality of life measurement in patients admitted with coronary heart disease and heart failure in a cardiology department of a secondary general hospital, Hellenic J Cardiol 2008; 49: 241-7.*
28. RA Elliott, KD Putman, M Franklin, L Annemans, Cost Effectiveness of a Pharmacist-Led Information Technology Intervention for Reducing Rates of Clinically Important Errors in Medicines Management in General Practices, 2014
- ***Daphne Ch. Kaitelidou, Olga Ch. Siskou, Philipa Mladovsky, Eugenia G. Kouli, Panagiotis E. Prezerakos, Mamas Theodorou, Panagiota A. Sourtzi, Lykourgos L. Liaropoulos, Informal payments for maternity health services in public hospitals in Greece, Health Policy, 109 (1) 2013, 23-30***
29. CC Williams, Confronting the Shadow Economy: evaluating tax compliance and behaviour policies, 2014 - books.google.com
30. Arsenijevic, M Pavlova, W Groot - Birth, Shortcomings of Maternity Care in Serbia, 2014 - Wiley Online Library
31. K Souliotis, G Kartzi, K Athanasakis, C Golna, DETERMINANTS OF HEALTH CARE EXPENDITURE IN GREECE: CAN PRIMARY HEALTH CARE IMPACT ON THEIR EVOLUTION? 2014, ijpsr.com
- ***N. Maniadakis, N. Kotsopoulos, P. Prezerakos, J. Yfantopoulos, Measuring intra-hospital clinic efficiency and productivity: an application to a Greek university general hospital, 2008, European Research Studies, XI(1-2), 95-109***
32. Geitona, L Androutsou, N Kotsopoulos, Measuring the efficiency among secondary and university pulmonary hospital clinics in Greece, 2014 - pneumon.org
- ***P. Prezerakos, N. Maniadakis, D. Kaitelidou, N. Kotsopoulos, J. Yfantopoulos, Measuring Across Hospital Efficiency and Productivity: The***

Case of Second Regional Health Authority of Attica, European Research Studies, 2007, Volume X, Issue (1-2) 83-96

33. M Geitona, L Androutsou, N Kotsopoulos, Measuring the efficiency among secondary and university pulmonary hospital clinics in Greece, 2014 - pneumon.org
- **F Gialama, P Prezerakos, N Maniadakis, The Cost Effectiveness of Implantable Cardioverter Defibrillators: A Systematic Review of Economic Evaluations, Applied Health Economics and Health Policy, Nov. 2013 (doiQ 10.1007/s40258-013-0069-2).**
34. PR Roberts, Primary prevention ICDs: why replace them if they haven't been used? Heart, 2014 - heart.bmj.com
35. R Nour, NaV1. 5 Modulation: From Ionic Channels to Cardiac Conduction and Substrate Heterogeneity, ediss.uni-goettingen.de
36. Ocaranza, P., Gaete, X., Román, R., Morales, F., Íñiguez, G., Cassorla, (2013) Phosphotyrosine phosphatases in GH-stimulated skin fibroblasts from children with idiopathic short stature. Journal of Pediatric Endocrinology and Metabolism. Volume 26, Issue 9-10, October 2013, Pages 833-840
37. Trovato, L., Prodam, F., Genoni, G., De Rienzo, F., Walker, G.E., Moia, S., Riccomagno, S., Bellone, S., Bona, G. (2013) Involvement of genes related to inflammation and cell cycle in Idiopathic Short Stature Pituitary Volume 16, Issue 1, Pages 83-90
38. Iliou, M.S., Kotantaki, P., Karamitros, D., Spella, M., Taraviras, S., Lygerou, Z. (2013). Reduced Geminin levels promote cellular senescence Mechanisms of Ageing and Development Volume 134, Issue 1-2, January 2013, Pages 10-23
39. Spyropoulou, A., Basdra, E.K. (2013) Osteoblasts: Morphology, Functions and Clinical Implications February, Pages 1-31
40. Zhang, P., Wu, Y., Dai, Q., Fang, B., Jiang, L. (2013) P38-MAPK signaling pathway is not involved in osteogenic differentiation during early response of mesenchymal stem cells to continuous mechanical strain Molecular and Cellular Biochemistry Volume 378, Issue 1-2, 2013, Pages 19-2
41. Neidlinger-Wilke, C., Galbusera, F., Pratsinis, H., (...), Kletsas, D., Wilke, H.-J. (2014) Mechanical loading of the intervertebral disc: From the macroscopic to the cellular level European Spine Journal Volume 23, Issue SUPPL. 3, June, Pages S333-S3
42. Song, M.-Y., Yu, J.-Z., Zhao, D.-M., (...), Yang, Y., Wu, H. (2014) The Time-Dependent Manner of Sinusoidal Electromagnetic Fields on Rat Bone Marrow Mesenchymal Stem Cells Proliferation, Differentiation, and Mineralization Cell Biochemistry and Biophysics 69 (1), pp. 47-5
43. Zhao, L.-G., Chen, S.-L., Teng, Y.-J., (...), Ma, J.-L., Xia, Y.-Y. (2014) The MEK5/ERK5 pathway mediates fluid shear stress promoted osteoblast differentiation Source of the Document Connective Tissue Research 55 (2), pp. 96-102
44. Jeong, H.M., Choi, Y.H., Jeong, H.G., Jeong, T.C., Lee, K.Y. (2014) Bromopropane compounds inhibit osteogenesis by ERK-dependent Runx2 inhibition in C2C12 cells Archives of Pharmacal Research 37 (2), pp. 276-283
45. Bruderer, M., Richards, R.G., Alini, M., Stoddart, M.J. (2014) Role and regulation of runx2 in osteogenesis European Cells and Materials 2800
46. Ocaranza P, Lammoglia JJ, Íñiguez G, Román R, Cassorla F. Effects of thyroid hormone on the GH signal transduction pathway. Growth Horm IGF Res. 2014 Feb;24(1):42-6
- **Beedham C., Peet C.F., Panoutsopoulos G.I., Carter H., Smith J.A. (Role of aldehyde oxidase in biogenic amine metabolism) 1995 Progress Brain Research Vol. 106, 345-353.**
47. Itoh K, Adachi M, Sato J, Shouji K, Fukiya K, Fujii K, Tanaka Y. Effects of selenium deficiency on aldehyde oxidase 1 in rats. 2009 Biological and Pharmaceutical Bulletin 32 (2), 190-194.
48. Terao M, Kurosaki M, Barzago MM, Fratelli M, Bagnati R, Bastone A, Giudice C, Scanziani E, Mancuso A, Tiveron C, Garattini E. Role of the molybdoflavoenzyme aldehyde oxidase homolog 2 in the biosynthesis of retinoic acid: Generation and

- characterization of a knockout mouse. 2009 *Molecular and Cellular Biology* 29 (2), 357-377.
49. Wood WJL, Geraci T, Nilsen A, DeBarber AE, Scanlan TS. Iodothyroamines are oxidatively deaminated to iodothyroacetic acids in vivo. 2009 *ChemBioChem* 10 (2), 361-365.
50. Sorouraddin MH, Fooladi E, Naseri A, Rashidi MR. Development of a sensitive spectrofluorometric-multivariate calibration method for enzyme kinetic of aldehyde oxidase. 2009 *Iranian Journal of Pharmaceutical Research* 8 (3), 169-177.
51. Lee K, Park S-K, Kwon B-M, Kim K, Yu HE, Ryu J, Oh SJ, Kim HM. Transport and metabolism of the antitumour drug candidate 2'-benzoylloxycinnamaldehyde in Caco-2 cells. 2009 *Xenobiotica* 39 (12), 881-888.
52. Rashidi M-R, Nazemiyeh H. Inhibitory effects of flavonoids on molybdenum hydroxylases activity. 2010 *Expert Opinion on Drug Metabolism and Toxicology* 6 (2), 133-152.
53. 杨从文, 杨瑜, 王艳霞, 费纪涛, & 林英. (2010). 昆虫醛氧化酶研究进展. *蚕业科学*, 36(4), 656-666. YANG Cong-Wen, YANG Yu, WANG Yan-Xia, FEI Ji-Tao, LIN Yin. 2010. Research Progress in insect aldehyde oxidase. *Science of Sericulture*, 36(4). DOI: 10.3969/j.issn.0257-4799.2010.04.013
54. Li Y, Xu J, Lai WG, Whitcher-Johnstone A, Tweedie DJ. Metabolic switching of BLR 355 in the presence of ritonavir. II. Uncovering novel contributions by gut bacteria and aldehyde oxidase. 2012 *Drug Metabolism and Distribution* 40 (6), 1130-1137.
55. Zientek M, Kang P, Hutzler MJ, Obach SR. 2012. Molybdenum-Containing Hydroxylases. *Encyclopedia of Drug Metabolism and Interactions*, pp 1-59.
56. Yang X, Zhang X, Yang SP, Liu WQ. (2013). Evaluation of the Antibacterial Activity of Patchouli Oil. *Iranian Journal of Pharmaceutical Research*, 12(3), 307-316.
57. Parajuli B. Identification, kinetic and structural characterization of small molecule inhibitors of aldehyde dehydrogenase 3a1 (Aldh3a1) as an adjuvant therapy for reversing cancer chemo-resistance. 2013, PhD Thesis, USA.
58. Hamzeh-Mivehroud, M., Rahmani, S., Feizi, M.-A.H., Dastmalchi, S., Rashidi, M.-R. In Vitro and in Silico studies to explore structural features of flavonoids for aldehyde oxidase inhibition. (2014) *Archiv der Pharmazie*, 347 (10), 738-747.
59. Hamzeh-Mivehroud M, Rahmani S, Feizi M-AH, Dastmalchi S, Rashidi M-R. In Vitro and In Silico Studies to Explore Structural Features of Flavonoids for Aldehyde Oxidase Inhibition. 2014 *Archiv der Pharmazie*, 347 (10) 738-747.
60. Moradkhani S, Kobarfard F, Ayatollahi A. Phytochemical investigations on chemical constituents of *Achillea tenuifolia* Lam. 2014. *Iranian Journal of Pharmaceutical Research*, 2014, 13(3), 1049-1054.
- **Tzirogiannis KN, Panoutsopoulos GI, Demonakou MD, Hereti RI, Alexandropoulou KN, Basayannis AC, Mykoniatis MG. Time course of cadmium-induced acute hepatotoxicity in the rat liver: The role of apoptosis. 2003 *Archives of Toxicology* 77, 694-701.**
61. Yadav N, Khandelwal S. Therapeutic efficacy of picroliv in chronic cadmium toxicity. 2009 *Food and Chemical Toxicology* 47 (4), 871-879.
62. Al-Hashem F, Dallak M, Bashir N, Abbas M, Elessa R, Khalil M, Al-Khateeb M. Camel's milk protects against cadmium chloride induced toxicity in white albino rats. 2009 *American Journal of Pharmacology and Toxicology* 4 (3), 107-117.
63. Fouad AA, Qureshi HA, Yacoubi MT, AL-Melhim WN. Protective role of carnosine in mice with cadmium-induced acute hepatotoxicity. 2009 *Food and Chemical Toxicology* 47 (11), 2863-2870.
64. Ivanovienė L, Bernotienė R, Praškevičius A, Sadauskienė I, Liekis A, Ivanov L. (2009). Influence of cadmium, zinc and selenite ions on protein synthesis in mouse liver, *Biologija*, 55 (1), 18-23.
65. Olariu L, Scurtu M, Petcu MD, Brudiu I, Tulcan C, Ahmadi M. (2009) The liver, a target organ in cadmium intoxications: cadmium, calcium and magnesium liver levels in deuterium depleted water treated rats. *Lucrari Stiintifice Medicina Veterinara*, Vol XLII(2).
66. Yamadori E, Dote T, Adachi K, Imanishi M, Nakayama S, Ohnishi K, ... Kono K. (2010) Toxic Assessment of Acute Liver Injury in Occupational Exposure

Model of Cadmium Nitrate and Cadmium Fluoride Based on Biochemical and Pathohistological Findings. Bulletin of the Osaka Medical College, 56(1), 9-15.

67. 67. КЛІТИНАХ, У. Г. В., ЛАНОК, З., АРНОНА, Ц., ГЕПАТОЦИТИВ, Е. П. І., ІНСУЛІНУ, З., НЕСТЕРОЇДНИХ, К., ... & РУНТУ, А. М. Н. (2010). Біологічні студії *Studia Biologica*.

68. Antonyak HL, Babych NO, Biletska LP, Panas NE, Zhylishchych YV. (2010) Cadmium in human and animal organism. II. Effect on functional activity of organs and systems. *Studia Biologica*, 4(3), 125-136.

69. 68. Johri N, Jacquillet G, Unwin R. Heavy metal poisoning: The effects of cadmium on the kidney. 2010 *BioMetals* 23 (5): 783-792.

70. 69. Lee J, Lim K-T. Preventive effect of phytyglycoprotein (27kDa) on inflammatory factors at liver injury in cadmium chloride-exposed ICR mice. 2011 *Journal of Cellular Biochemistry* 112 (2): 694-703.

71. 70. Zheng Z-W, Song S-Z, Wu Y-L, Lian L-H, Wan Y, Nan J-X. Betulinic acid prevention of D-galactosamine/lipopolysaccharide liver toxicity is triggered by activation of Bcl-2 and antioxidant mechanisms. 2011 *Journal of Pharmacy and Pharmacology* 63 (4): 572-578.

72. 71. Zitkevicius V., Smalinskiene A., Savickiene N., Savickas A., Ryselis S., Sadauskiene I., Ivanov L., Lesauskaite V. Assessment of the effect of Echinacea purpurea extract on the accumulation of cadmium in liver and kidney: Apoptotic - mitotic activity of liver cells 2011 *Journal of Medicinal Plant Research* 5 (5): 743-750

73. 72. Yazihan, N., Mehtap Kacar Kocak, Akcil, E., Erdem, O., Sayal, A. Role of midkine in cadmium-induced liver, heart and kidney damage 2011 *Human and Experimental Toxicology* 30 (5): 391-397.

74. 736. Zhang L, Kang W, Lei Y, Han Q, Zhang G, Lv Y, Li Z (...), Liu Z. Granulocyte colony-stimulating factor treatment ameliorates liver injury and improves survival in rats with d-galactosamine-induced acute liver failure. 2011 *Toxicology Letters* 204 (1): 92-99.

75. 74. Khanna S, Lakhera PC, Khandelval S. Interplay of early biochemical manifestations by cadmium insult in sertoli-germ coculture: An in vitro study. 2011 *Toxicology* 287 (1-3): 46-53.

76. 75. Jabeen F, Chaudhry AS. Effects of sodium selenite in cadmium chloride induced hepatotoxicity in male Sprague-dawley rats. 2011 *Pakistan Journal of Zoology* 43 (5): 957-965.

77. 76. Rogalska J, Pilat-Marcinkiewicz B, Brzoska MM. Protective effect of zink against cadmium hepatotoxicity depends on this bioelement intake and level of cadmium exposure: a study in a rat model. 2011 *Chemico-Biological Interactions* 193 (3): 191-203.

78. 77. Bekheet SHM, Awadalla EA, Salman MM, Hassan MK. Bradykinin potentiating factor isolated from *Buthus occitanus* venom has a protective effect against cadmium-induced rat liver and kidney damage. 2011 *Tissue and Cell* 43 (6), 337-343.

79. 78. Zitkevicius V, Smalinskiene A, Savickiene N, Savickas A, Ryselis S, Sadauskiene I, ... Lesauskaite V. (2011). Assessment of the effect of Echinacea purpurea extract on the accumulation of cadmium in liver and kidney: Apoptotic-mitotic activity of liver cells. *Journal of Medicinal Plants Research*, 5 (5).

80. 79. Leelaprakash G, Dass SM, Sivajothi V. (2011). Mitigation of cadmium induced oxidative stress and hepatotoxicity by *Phyllanthus maderaspatensis* extracts in experimental animals. *Journal of Pharmacy Research*, 4(3), 617-620.

81. 80. Farias FH. (2011). MOLECULAR GENETIC STUDIES OF CANINE INHERITED DISEASES (Doctoral dissertation, University of Missouri).

82. 81. Yuan Y, Bian JC, Liu XZ, Zhang Y, Sun Y, Liu ZP. Oxidative stress and apoptotic changes of rat cerebral cortical neurons exposed to cadmium in vitro. 2012 *Biomedical and Environmental Sciences* 25 (2), 172-181.

83. 82. Chakravarthi VP, Kiran JP, Bhaskar M. (2012) Cadmium toxicity- A health hazard and a serious environmental problem- An overview. *Int. J. Pharm. Bio. Sci.* 2 (4), 235-246.

84. 83. Wang H, Yang C, Zhang M, Guan W, Liu D. Apoptotic effects of cadmium on Siberian tiger fibroblast cells. 2013 Asian Journal of Animal and Veterinary Advances 8(1), 1-15.
85. 84. Zhai Q, Wang G, Zhao J, Liu X, Tian F, Zhang H, Chen W. Protective effects of lactobacillus plantarum ccfm8610 against acute cadmium toxicity in mice. 2013 Applied and Environmental Microbiology 79(5), 1508-1515.
86. 85. Jara-Biedma R, Gonzalez-Barrera T, Lopez-Barea J, Pueyo C, Gomez-Ariza JL. Evolution of metallothionein isoforms complexes in hepatic cells of Mus musculus along cadmium exposure. 2013 Biometals 26(4), 639-650.
87. 86. Zhu Z, Wang C, Liu H, Huang Q, Wang M, Lei Y. Cadmium induced cell apoptosis, DNA damage, decreased DNA repair capacity, and genomic instability during malignant transformation of human bronchial epithelial cells. 2013 International Journal of Medical Sciences 10(11), 1485-1496.
88. 87. Li J-L, Jiang C-Y, Li S, Xu S-W. Cadmium induced hepatotoxicity in chickens (Gallus domesticus) and ameliorative effect by selenium. 2013 Ecotoxicology and Environmental Safety 96, 103-109.
89. 88. Fouad AA, Al-Mulhim AS, Gomaa W. Protective effect of cannabidiol against cadmium hepatotoxicity in rats. 2013 Journal of Trace Elements in Medicine and Biology 27(4), 355-363.
90. 89. Ibrahim, N. K. (2013). Possible Protective Effect of Kombucha Tea Ferment on Cadmium Chloride Induced Liver and Kidney Damage in Irradiated Rats. International Journal of Biological and Life Sciences, 9 (7), 7-12.
91. 90. Ahlam A AL-Rikabi, Ala AL-Deen H Jawad. (2013) Protective effect of ethanolic ginger extract against cadmium toxicity in male rabbits. Bas.j.vet.Res. 12 (1), 13-29.
92. 91. Boucherie, S., Decaens, C., Verbavatz, J.-M., Grosse, B., Erard, M., Merola, F., Cassio, D., Combettes, L. Cadmium disorganises the scaffolding of gap and tight junction proteins in the hepatic cell line WIF B9. (2013) Biology of the Cell, 105 (12), 561-575.
93. 92. Alpsoy, S., Kanter, M., Aktas, C., Erboga, M., Akyuz, A., Akkoyun, D.C., Oran, M. Protective effects of onion extract on cadmium-induced oxidative stress, histological damage, and apoptosis in rat heart. (2014) Biological Trace Element Research, 159 (1-3), 297-303.
94. 93. De Souza Predes, F., Da Silva Diamante, M.A., Foglio, M.A., Camargo, C.A., Aoyama, H., Miranda, S.C., Cruz, B., Gomes Marcondes, M.C.C., Dolder, H. Hepatoprotective effect of Arctium lappa root extract on cadmium toxicity in adult Wistar rats. (2014) Biological Trace Element Research, 160 (2), 250-257.
95. 94. Vlčková, V., Malinová, M., Koubková, B., Száková, J., Zídek, V., Fučíková, A., Zídková, J., Koliňová, D., Tlustoš, P. Long-term effect of diet amended by risk elements contaminated soils on risk element penetration and physiological parameters of rats. (2014) Czech Journal of Animal Science, 59 (9), 416-427.
96. 95. Gong, P., Chen, F.-X., Wang, L., Wang, J., Jin, S., Ma, Y.-M. Protective effects of blueberries (Vaccinium corymbosum L.) extract against cadmium-induced hepatotoxicity in mice. (2014) Environmental Toxicology and Pharmacology, 37 (3), 1015-1027.
97. 96. An, Z., Qi, Y., Huang, D., Gu, X., Tian, Y., Li, P., Li, H., Zhang, Y. EGCG inhibits Cd²⁺-induced apoptosis through scavenging ROS rather than chelating Cd²⁺ in HL-7702 cells. (2014) Toxicology Mechanisms and Methods, 24 (4), 259-267.
98. 97. Chaudhary S, Iram S, Raisuddin S, Parvez S. Manganese pre-treatment attenuates cadmium induced hepatotoxicity in Swiss albino mice. 2014 Journal of Trace Elements in Medicine and Biology, in press.
99. 98. Zhan Q, Tang M. Research advances on apoptosis caused by quantum dots. 2014 Biological Trace Element Research, 161(1): 3-12.
- **Panoutsopoulos GI, Beedham C. (2004) Kinetics and specificity of guinea pig liver aldehyde oxidase and bovine milk xanthine oxidase towards substituted benzaldehydes. Acta Biochimica Polonica 51 (3), 649-663.**
99. Terao M, Kurosaki M, Barzago MM, Fratelli M, Bagnati R, Bastone A, Giudice C, Scanziani E, Mancuso A, Tiveron C, Garattini E. Role of the molybdoflavoenzyme aldehyde oxidase homolog 2 in the biosynthesis of retinoic acid: Generation and

- characterization of a knockout mouse. 2009 *Molecular and Cellular Biology* 29 (2), 357-377.
100. Romero E, Ferreira P, Martinez AT, Martinez MJ. New oxidase from *Bjerkandera arthroconidial anamorph thar* oxidases both phenolic and nonphenolic benzyl alcohols. 2009 *Biochimica et Biophysica Acta – Proteins and Proteomics* 1794 (4), 689-697.
101. Sorouraddin MH, Fooladi E, Naseri A, Rashidi MR. Development of a sensitive spectrofluorometric-multivariate calibration method for enzyme kinetic of aldehyde oxidase. 2009 *Iranian Journal of Pharmaceutical Research* 8 (3), 169-177.
102. Alfaro JF, Joswig-Jones CA, Ouyang W, Nichols J, Crouch GJ, Jones JP. Purification and mechanism of human aldehyde oxidase expressed in *Escherichia coli*. 2009 *Drug Metabolism and Disposition* 37 (12), 2393-2398.
103. Pryde DC, Dalvie D, Hu Q, Jones P, Obach RS, Tran TD. Aldehyde oxidase: An enzyme of emerging importance in drug discovery. 2010 *Journal of Medicinal Chemistry* 53 (24): 8441-8460.
104. Ford KA, Gulevich AG, Swenson TL, Casida JE. Neonicotinoid insecticides: Oxidative stress in planta and metallo-oxidase inhibition. 2011 *Journal of Agricultural and Food Chemistry* 59 (9): 4860-4867.
105. Zheng M, Jiang J, Wang J, Tang X, Ouyang M, Deng Y. The mechanism of enzymatic and non-enzymatic N-oxide reductive metabolism of cyadox in pig liver. 2011 *Xenobiotica* 41 (11): 964-971.
106. Havemeyer A, Lang J, Clement B. The fourth mammalian molybdenum enzyme mARC: Current state of research. 2011 *Drug Metabolism Reviews* 43 (4): 524-539.
107. Garatini E, Terao M. The role of aldehyde oxidase in drug metabolism. 2012 *Expert Opinion on Drug Metabolism and Toxicology* 8 (4): 487-503.
108. Yang X, Zhang X, Yang SP, Liu WQ. Evaluation of the Antibacterial Activity of Patchouli Oil. 2013 *Iranian Journal of Pharmaceutical Research*, 12(3), 307-316.
109. Uetrecht JP, Trager W. *Drug Metabolism: chemical and enzymatic aspects*. 2013. Informa Healthcare USA.
110. Sampaio, L.D.F.S. Catecholquinones as substrates of the NRH: Quinone oxidoreductase 2 in the brain and retina. (2013) *Quinones: Occurrence, Medicinal Uses and Physiological Importance*, pp. 141-156.
111. Hamzeh-Mivehroud, M., Rahmani, S., Feizi, M.-A.H., Dastmalchi, S., Rashidi, M.-R. In Vitro and in Silico studies to explore structural features of flavonoids for aldehyde oxidase inhibition. 2014 *Archiv der Pharmazie*, 347 (10), 738-747.
112. Gao Z, Yin J, Xie X, Lin C, Long H, Qi X. Intracellular signaling mechanisms pharmacological action of *Jasminum amplexicaule* Buch.-Ham. (Oleaceae) on gastrointestinal secretion. 2014 *Iranian Journal of Pharmaceutical Research*.
113. Al Salhen KS. Role of Fish Hepatic Aldehyde Oxidase in Oxidative in vitro Metabolism of Phenanthridine Heterocyclic Aromatic Compound. 2014 *International Journal of Chemical, Nuclear, Metallurgical and Materials Engineering*, 8 (3), 183-188.
- **Panoutsopoulos GI, Kouretas D, Beedham C. (2004) Contribution of aldehyde oxidase, xanthine oxidase and aldehyde dehydrogenase on the oxidation of aromatic aldehydes. *Chemical Research in Toxicology*, 17 (10), 1368-1376.**
114. Terao M, Kurosaki M, Barzago MM, Fratelli M, Bagnati R, Bastone A, Giudice C, Scanziani E, Mancuso A, Tiveron C, Garattini E. Role of the molybdoflavoenzyme aldehyde oxidase homolog 2 in the biosynthesis of retinoic acid: Generation and characterization of a knockout mouse. 2009 *Molecular and Cellular Biology* 29 (2), 357-377.
115. Itoh K, Adachi M, Sato J, Shouji K, Fukiya K, Fujii K, Tanaka Y. Effects of selenium deficiency on aldehyde oxidase 1 in rats. 2009 *Biological and Pharmaceutical Bulletin* 32 (2), 190-194.
116. Rochat B. Importance of influx and efflux systems and xenobiotic metabolizing enzymes in intratumoral disposition of anticancer agents. 2009 *Current Cancer Drug Targets* 9 (5), 652-674.

117. Liu P, Liang S, Wang B-J, Guo R-C. Construction of expression system of rabbit aldehyde oxidase cDNA for the clarification of species differences. 2009 European Journal of Drug Metabolism and Pharmacokinetics 34 (3-4), 205-211.
118. Guengerich FP. (2009). Chapter 8: Inhibition of Drug Metabolizing Enzymes. Handbook of Drug Metabolism, 186, 203.
119. Pryde DC, Dalvie D, Hu Q, Jones P, Obach RS, Tran TD. Aldehyde oxidase: An enzyme of emerging importance in drug discovery. 2010 Journal of Medicinal Chemistry 53 (24): 8441-8460.
120. Fukiya K, Itoh K, Yamaguchi S, Kishiba A, Adachi M, Watanabe N, Tanaka Y. A single amino acid substitution confers high cinchonidine oxidation activity comparable with that of rabbit to monkey aldehyde oxidase 1. 2010 Drug Metabolism and Disposition, 38(2), 302-307.
121. Spanou C, Veskoukis AS, Kerasiotti T, Kontou M, Angelis A, Aligiannis N, Skaltsounis A-L, Kouretas D. Flavonoid glycosides isolated from unique legume plant extracts as novel inhibitors of xanthine oxidase. 2012 PLoS ONE 7 (3) art. no. e32214.

B = Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου
(0)

Γ = Βιβλιοκρισίες τρίτων για δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

(0)

Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων 2010-11

1. 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επούλωσης Τραυμάτων και Ελκών. Ίδρυμα Ευγενίδου - Πλανητάριο Αθήνα, 17-18.3.2011. Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής (Ζυγά)
2. Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα: "Shaping the Future of Healthcare in Greece: From past weaknesses and present challenges to a new vision", Financial Times in Association with Hellenic Association of Health Services Management, under the auspices of National School of Public Health, Ιούνιος 2011, Αθήνα. (Πρεζεράκος)
3. Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής 4ου Πανελληνίου και 3ου Πανευρωπαϊκού Επιστημονικού και Επαγγελματικού Νοσηλευτικού Συνεδρίου της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος, (συντονιστής των αξιολογητών για τη θεματική ενότητα «Οργάνωση & Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας - Πολιτική Υγείας»), Μάρτιος 2011, Αθήνα. (Πρεζεράκος)
4. Μέλος της Επιστημονική Επιτροπή του 1ου Συμποσίου Νοσηλευτικής Ογκολογίας του Τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας του ΕΣΝΕ, Αθήνα 1-3 Οκτωβρίου 2010. (Κατσαραγάκης)

Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων 2011-12

1. 39ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο. Διοργάνωση: Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδας. Βόλος, 15-17.5.2012. Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής (Ζυγά)
2. Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής 39ου Πανελληνίου Νοσηλευτικού Συνεδρίου Εθνικού Σύνδεσμου Νοσηλευτών Ελλάδος, Μάιος 2012, Βόλος. (Πρεζεράκος)
3. 13. Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα: "Shaping the Future of Healthcare in Greece: CARING, CURING, SECURING", Financial Times Ltd, Μάρτιος 2012, Αθήνα. (Πρεζεράκος)
4. Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής 12ου Πανελληνίου Επαγγελματικού & Επιστημονικού Συνεδρίου της Πανελληνίας Συνδικαλιστικής Νοσηλευτικής

Ομοσπονδίας του ΕΣΥ (ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ ΕΣΥ), (συντονιστής των αξιολογητών για τη θεματική ενότητα «Οργάνωση & Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας – Πολιτική Υγείας»), Νοέμβριος 2011, Ναύπλιο. (Πρεζεράκος)

5. Μέλος της Επιτροπής Κρίσης Εργασιών στο 10ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας, 29-30 Ιουνίου 2012, Σπάρτη Λακωνίας. (Πανουτσόπουλος)
6. Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του 18ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Κλινικής Ογκολογίας, 26-28 Απριλίου 2012. (Κατσαραγάκης)
7. Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του 39ου Πανελλήνιου Νοσηλευτικού Συνεδρίου του ΕΣΝΕ, Βόλος, 15-18 Μαΐου 2012 (Σελίδα 7 προγράμματος). (Κατσαραγάκης)
8. Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του 18ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Κλινικής Ογκολογίας, 26-28 Απριλίου 2012. (Κατσαραγάκης)
9. Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του 39ου Πανελλήνιου Νοσηλευτικού Συνεδρίου του ΕΣΝΕ, Βόλος, 15-18 Μαΐου 2012 (Σελίδα 7 προγράμματος). (Κατσαραγάκης)

Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων 2012-13

1. Μέλος Διεθνούς Επιστημονικής Επιτροπής 5ου Πανελλήνιου και 4ου Πανευρωπαϊκού Επιστημονικού και Επαγγελματικού Νοσηλευτικού Συνεδρίου της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος, Μάιος 2012, Κέρκυρα. (Πρεζεράκος)
2. Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα: "Shaping the Future of Healthcare in Greece: Surviving Uncertainty, Building Sustainability, Financial Times Ltd, Μάρτιος 2013, Αθήνα. (Πρεζεράκος)

Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων 2013-14

1. Ημερίδα με θέμα: "Ανάπτυξη 12 νοσηλευτικών πρωτοκόλλων βασιζόμενων σε νοσηλευτικές διαγνώσεις". Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Νοσηλευτικής, Σπάρτη, 17.1.2014 Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής. (Ζυγά)
2. 1η Επιστημονική Διημερίδα του Γ.Ν. Μεσσηνίας: Νέοι Ορίζοντες για τη Νοσηλευτική Επιστήμη-Ο Νοσηλευτής στο Δημόσιο και τον Ιδιωτικό Τομέα. Νοσηλευτική Υπηρεσία Γ.Ν. Μεσσηνίας-10ο Π.Τ. Πελοποννήσου της Ε.Ν.Ε. Καλαμάτα, 4-5.04.2014. Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής. (Ζυγά)
3. Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα: "Shaping the Future of Healthcare in Greece: Shaping a Healthier Nation Shaping a Healthier Europe", Financial Times Ltd, Μάρτιος 2014, Αθήνα. (Ζυγά)
4. Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής 41ου Πανελλήνιου Νοσηλευτικού Συνεδρίου του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος, Μάιος 2014, Χερσόνησος, Κρήτη. (Ζυγά)
5. Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής Ημερίδας με θέμα: «Λειτουργική Αναβάθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου», Ιανουάριος 2014, Σπάρτη. (Ζυγά)
6. Μέλος Επιτροπής Κρίσης Αναρτημένων Εργασιών 11ου Πολυθεματικού Συνεδρίου Λακωνίας, Νοέμβριος 2013, Σπάρτη. (Ζυγά)
7. Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα: "Shaping the Future of Healthcare in Greece: Shaping a Healthier Nation Shaping a Healthier Europe", Financial Times Ltd, Μάρτιος 2014, Αθήνα. (Πρεζεράκος)
8. Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής 41ου Πανελλήνιου Νοσηλευτικού Συνεδρίου του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος, Μάιος 2014, Χερσόνησος, Κρήτη. (Πρεζεράκος)
9. Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής Ημερίδας με θέμα: «Λειτουργική Αναβάθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου», Ιανουάριος 2014, Σπάρτη. (Πρεζεράκος)

10. Μέλος Επιτροπής Κρίσης Αναρτημένων Εργασιών 11ου Πολυθεματικού Συνεδρίου Λακωνίας, Νοέμβριος 2013, Σπάρτη. (Πρεζεράκος)

Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων 2014-15

1. Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής 4ης Δημερίδας Νοσηλευτικής Υπηρεσίας ΓΝ Άργους, Νοσηλευτικής Μονάδας Άργους με θέμα: "e-HEALTH - Οικοσυστήματα Πυλώνας ανάπτυξης των Συστημάτων Υγείας", Νοέμβριος 2014, Άργος. (Ζυγά)
2. Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα: "Shaping the Future of Healthcare in Greece: Healthcare Reforms Greater Challenges Ahead", Financial Times Ltd, Απρίλιος 2015, Αθήνα. (Πρεζεράκος)
3. Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής International Journal of Health Administration and Education Congress (Sanitas Magisterium), Μάρτιος 2015, Κωνσταντινούπολη, Τουρκία. (Πρεζεράκος)
4. Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής 10ου Πανελληνίου Συνεδρίου για τη Διοίκηση, Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας, Τομέας Οικονομικών της Υγείας, ΕΣΔΥ, Δεκέμβριος 2014, Αθήνα. (Πρεζεράκος)
5. Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής 4ης Δημερίδας Νοσηλευτικής Υπηρεσίας ΓΝ Άργους, Νοσηλευτικής Μονάδας Άργους με θέμα: "e-HEALTH - Οικοσυστήματα Πυλώνας ανάπτυξης των Συστημάτων Υγείας", Νοέμβριος 2014, Άργος. (Πρεζεράκος)
6. Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής 4ης Δημερίδας Νοσηλευτικής Υπηρεσίας ΓΝ Άργους, Νοσηλευτικής Μονάδας Άργους με θέμα: "e-HEALTH - Οικοσυστήματα Πυλώνας ανάπτυξης των Συστημάτων Υγείας", Νοέμβριος 2014, Άργος. (Πρεζεράκος)
7. Συντονιστής του Κλινικού Φροντιστηρίου με θέμα «Παλμική Οξυμετρία: Κλινικές Εφαρμογές και περιορισμοί». 42ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, Αλεξανδρούπολη 13-15 Μαΐου 2015. (Πανουτσόπουλος)
8. Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Εκπαίδευση Νοσηλευτών στον Μαστό» του Τομέα Ογκολογίας του ΕΣΝΕ και της Ελληνικής Χειρουργικής Εταιρείας Μαστού, Αθήνα, Δεκέμβριος 2014 – Μάρτιος 2015. (Κατσαραγάκης)
9. Μέλος επιστημονικής επιτροπής στο 13ο Πανελλήνιο Γεροντολογίας και Γηριατρικής. Προκλήσεις στην φροντίδα των ηλικιωμένων στην Ελλάδα της Κρίσης, 26-28 Φεβρουαρίου 2015, Αθήνα. (Τζιαφέρη)
10. Μέλος Οργανωτικής Επιτροπής. Νοσηλευτικό Συνέδριο με θέμα: «Ανάπτυξη Σχεδίων κατ' οίκον Νοσηλευτικής φροντίδας βασιζόμενων σε Νοσηλευτικές Διαγνώσεις». Σπάρτη, 21.05.2015. (Τζιαφέρη)
11. Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής στο 5ο Πανελλήνιο Φόρουμ Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Ιατρικής 21-23 Νοεμβρίου 2014, Θεσσαλονίκη (Τζιαφέρη)
12. Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής. Συνδιοργάνωση μέσω του Τομέα ΠΦΥ & ΚΝ του ΕΣΝΕ στην Επιστημονική Δημερίδα Σύγχρονος Νοσηλευτής – Αιματολογικά Νέα 9ος Κύκλος. Καλαμάτα (Τζιαφέρη)

Ε = Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

1. Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του «Περιοδικού της Νοσηλευτικής Επιστήμης» Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Περιοδικού «Health Science Journal» Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Περιοδικού «Το Βήμα του Ασκληπιού» (Ζυγά)
2. Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Περιοδικού «Health Psychology Research» (Ζυγά)
3. Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Περιοδικού «International Journal of Caring sciences» (<http://www.internationaljournalofcaringsciences.org>) (Ζυγά)

4. Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Περιοδικού «Περιεχειρητική Νοσηλευτική» (Ζυγά)
5. Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Περιοδικού « Νοσηλευτική» (Ζυγά)
6. Κριτής άρθρων που υποβάλλονται για δημοσίευση στο επιστημονικό περιοδικό Νοσηλεία και Έρευνα (Κατσαραγάκης)
7. Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού Νοσηλευτική (Κατσαραγάκης)
8. Contemporary Nurse, ISSN 1037-6178 (Κολοβός)
9. Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του επιστημονικού περιοδικού «ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ», του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος (Πρεζεράκος)
10. Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του επιστημονικού περιοδικού «International Journal of Occupational Health & Public Health Nursing [ijohphn@scienpress.com]» (Πρεζεράκος)
11. International Journal of Obesity (Reviewer) (Ρόχας)
12. Health psychology research (Reviewer) (Ρόχας)
13. 2006 μέχρι σήμερα: Μέλος του Editorial Board στο διεθνές περιοδικό International Journal of Toxicology (Impact Factor 2012= 1.346) το οποίο εκδίδεται στην Αμερική και στηρίζεται από την επιστημονική εταιρεία American College of Toxicology (ACT) (Πανουτσόπουλος)
14. 2014 μέχρι σήμερα: Μέλος του Editorial Board στο διεθνές περιοδικό International Journal of Nursing and Clinical Practice (Πανουτσόπουλος)
15. Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του ελληνικού επιστημονικού περιοδικού ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ» (Τζιαφέρη)
16. Μέλος του Editorial Board του Journal of Nursing Care Quality (Τζιαφέρη)
17. Μέλος του Editorial Board του International Research Journal of Medicine and Medical Sciences (Τζιαφέρη)
18. Μέλος του Editorial Board του Int journal of nursing & clinical studies (Τζιαφέρη)
19. Μέλος του Editorial Board του Journal of Occupational Health & Public Health nursing-IJOHPHN (Chief editor) (Τζιαφέρη)

ΣΤ = Προσκλήσεις για διαλέξεις

1. Workshop on reemerging Infections on the border of southern Europe, Chair and speaker, 19th WONCA conference Lisbon 2014 (Ανδριόπουλος)
2. «Dimensions of quality assurance in nursing healthcare practice” P Prezerakos, in the «Joint Meeting of Chief Medical, Chief Nursing and Chief Dental Officers, Zappeion Hall, Athens, 4th – 5th March 2014 (in the framework of the EU’s Hellenic Presidency, organized by the Hellenic Ministry of Health) (Πρεζεράκος)
3. Dietetic prevention of cancer. Colombian League Against Cancer, July 2014. Ibague, Colombia (Ρόχας)
4. The role of sleep in prevention of cancer Colombian League Against Cancer, July 2014. Ibague, Colombia (Ρόχας)

Z = Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

(0)

H= Βραβεία (2014-15)

1. Βραβείο της καλύτερης ελεύθερης ανακοίνωσης με τίτλο: «Προετοιμασία - Ανταπόκριση των Υπηρεσιών Υγείας σε Μαζικές Απώλειες Υγείας - Υγιειονομική Διαχείριση Καταστάσεων» Γ Αλεβιτσοβίτης, Ι Κάτσου, Σ Τζιαφέρη, Π Πρεζεράκος, 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Διαχείριση Κρίσεων στον Τομέα της Υγείας», Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας, Υπουργείο Υγείας & Κέντρο Ελέγχου Ειδικών Λοιμώξεων & Πρόληψης Νοσημάτων, Νοέμβριος 2014, Αθήνα. (Τζιαφέρη)

2. e-poster award in the 53rd meeting of the European Society of Pediatric Endocrinology ESPE. Dublin Ireland (Ρόχας)
3. Βραβείο της καλύτερης ελεύθερης ανακοίνωσης με τίτλο: «Προετοιμασία - Ανταπόκριση των Υπηρεσιών Υγείας σε Μαζικές Απώλειες Υγείας - Υγειονομική Διαχείριση Καταστάσεων» Γ Αλεβιτσοβίτης, Ι Κάτσου, Σ Τζιαφέρη, Π Πρεζεράκος, 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Διαχείριση Κρίσεων στον Τομέα της Υγείας», Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας, Υπουργείο Υγείας & Κέντρο Ελέγχου Ειδικών Λοιμώξεων & Πρόληψης Νοσημάτων, Νοέμβριος 2014, Αθήνα. (Πρεζεράκος)

H= Βραβεία (2013-14)

1. Π. Θεοφίλου, Γ. Τζιτζίκος, Ε. Κοτρώτσιου, Μ. Τσιρώνη, Σ. Ζυγά. Ψυχομετρικές Ιδιότητες του Ερωτηματολογίου Multidimensional Scale of Perceived Social Support σε Έλληνες Ασθενείς που υποβάλλονται σε περιοδική αιμοκάθαρση: Μια πιλοτική μελέτη. 9ο Επιστημονικό Συμπόσιο Γενικής Ιατρικής. Αθήνα, 26-29.9.2013. 3ος Έπαινος (Ζυγά)
2. Α. Αρώνη, Μ. Τσιρώνη, Γ. Πανουτσόπουλος, Π. Θεοφίλου, Α. Π. Ρόχας Χιλ, Γ. Μενεμτσιάδη, Δ. Πρέσβελος, Σ. Ζυγά. Αυτοαξιολόγηση πόνου και συσχέτιση με την ποιότητα ζωής ασθενών με Χρόνια Νεφρική Νόσο που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση. 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας. Σπάρτη, 29-30.11.2013. 1ο Βραβείο καλύτερης ερευνητικής εργασίας (Ζυγά)
3. Μ.Ε. Κάτσα, Μ. Μαγγανά, Κ. Ρούτση, Α. Ιωαννίδης, Π. Κουτσοβίτης, Π. Κολοβός, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α. Π. Ρόχας Χιλ. Παράγοντες για την εμφάνιση παιδικού μεταβολικού συνδρόμου. 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνέδριο Λακωνίας. Σπάρτη, 29-30.11.2013. 1ο Βραβείο καλύτερης προφορικής ανακοίνωσης (Ζυγά)
4. Μ.Ε. Κάτσα, Α.Μ. Πιστικού, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α. Ιωαννίδης, Α. Σαχλάς, Π. Κολοβός, Μ. Δαρατσιανού, Μ. Μαγγανά, Δ. Κουγιουμτζή- Δημολιάνη, Α. Π. Ρόχας Χιλ. Η επίδραση του ύπνου στο παιδικό μεταβολικό σύνδρομο. 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ. Κρήτη, 4-7.5.2014. Βραβείο (Ζυγά)
5. Πέττα Ε., Αυγετίδου Ε., Μπαγιάου Ο., Τσιατσούλη Α., Λιακόπουλος Ι., Κατσαραγάκης Σ., Χάμου Α., Αμοιρίδου Σ., Οικονόμου Χ., Τσερκέζογλου Α. Διαχείριση του πόνου ασθενών με καρκίνο που λαμβάνουν κατ' οίκον ανακουφιστική φροντίδα. Πρακτικά 9ου Επιστημονικού Συμποσίου Γενικής Ιατρικής, Αθήνα, 2013: 90 (3ο Βραβείο) (Κατσαραγάκης)
6. Μ.Ε. Κατσα, Μ. Μαγγανά, Κ. Ρούτση, Α. Ιωαννίδης, Μ. Δαρατσιανού, Π. Κουτσοβίτης, Π. Κολοβός, Σ. Ζυγά, Μ. Τσιρώνη, Α. Π. Ρόχας Χιλ. Παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση παιδικού μεταβολικού συνδρόμου. 11ο Πολυθεματικό Ιατρικό Συνεδρίου Λακωνίας. Σπάρτη, 29-30.11.2013. CD Περιλήψεων. Βραβείο Καλύτερης Προφορικής Ανακοίνωσης (Κολοβός)
7. Βραβείο καλύτερης προφορικής ανακοίνωσης 41ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ΕΣΝΕ, Χερσόνησο Κρήτη 4 - 7 Μαΐου (Ρόχας)

H= Βραβεία (2012-13)

1. Certificate of Excellence in Reviewing. International Journal of Infectious Diseases 2013 (Ανδριόπουλος)
2. «Μέτρηση της συναισθηματικής νοημοσύνης και της επαγγελματικής ικανοποίησης του νοσηλευτικού προσωπικού Γενικού Νοσοκομείου της Αθήνας» Ε Κρεσταινίτη, Β Παπανικολάου, Π Αλτάνης, Α Εγγλεζοπούλου, Α Γεροστάθη, Π Πρεζεράκος, 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές της Υγείας, Δεκέμβριος 2012, Αθήνα (βραβείο καλύτερης ελεύθερης ανακοίνωσης)

H= Βραβεία (2011-12)

H= Βραβεία (2010-11)

1. Έπαινος από την Ελληνική Διαβητολογική Εταιρεία και το 12ο Πανελλήνιο Διαβητολογικό Συνέδριο (5η σε βαθμολογία εργασία) για την εργασία: Ε. Φουστέρη,

Γ. Πανουτσόπουλο, Α.Θ. Γεωργίλα, Κ. Τζιρογιάννη, Σ. Ματσάγγου, Π. Σπυροπούλου, Σ. Χαντανή, Ε. Μπουτάκη, Γ. Δημητριάδη, Α. Μελιδώνη, Σ. Ράπτη. Ο sST2 σημαντικά αυξημένος σε διαβητικούς ασθενείς, ιδιαίτερος σε αυτούς με διαστολική δυσλειτουργία αριστερής κοιλίας. 12ο Πανελλήνιο Διαβητολογικό Συνέδριο, 20 Μαρτίου 2011, Αθήνα (Πανουτσόπουλος)

Θ= Τιμητικοί Τίτλοι

(0)

Πίνακας 17: Ερευνητικές προτάσεις και εγκεκριμένα ερευνητικά έργα

	2015-16	2014-15	2013-14	2012-13	2011-12
Ερευνητικές προτάσεις και εγκεκριμένα ερευνητικά έργα	6	6	7	5	2

Ερευνητικές προτάσεις και εγκεκριμένα ερευνητικά έργα 2015-16

Τίτλος Προγράμματος	Κατηγορία	Κατάσταση	Φορέας Διαχείρισης	Φορέας Χρηματοδότησης	Επιστημονικός Υπεύθυνος	Προϋπολογισμός	Ημερομηνία Έναρξης	Διάρκεια
Ενδοθηλιακή δυσλειτουργία: η επίδραση της παιδικής παχυσαρκίας		2		True	Ανδρέα Παόλα Ρόχας			
Ο ρόλος του ύπνου στην ψυχική και σωματική υγεία	10	2	1	True	Ανδρέα Παόλα Ρόχας			
Ο ρόλος του ύπνου στην συναισθηματική νοημοσύνη και στην πρόληψη καρδιαγγειακών	20	2	2	True	Ανδρέα Παόλα Ρόχας			

ών νοσημάτων σε παιδιά δημοτικού								
Υποστήριξη ασθενών με καρκίνο και των φροντιστών τους				True	Αν. Καθηγήτρια Σοφία Ζυγά	2500	1/4/2016 12:00:00 πμ	1 μήνας
Νοσηλευτική Εκπαίδευση Μονάδας Εντατικής Θεραπείας (NEMEO)				True	Αν. Καθηγήτρια Σοφία Ζυγά	5000	30/1/2016 12:00:00 πμ	5 μήνες
Scoping Review of Research in Nursing II				False	REFLECTION NETWORK D. Richards			

Ερευνητικές προτάσεις και εγκεκριμένα ερευνητικά έργα 2014-15

Τίτλος Προγράμματος	Κατηγορία	Κατάσταση	Φορέας Διαχείρισης	Φορέας Χρηματοδότησης	Επιστημονικός Υπεύθυνος	Προϋπολογισμός	Ημερομηνία Έναρξης	Διάρκεια
Ανάπτυξη τριάντα έξι (36) σχεδίων κατ'οίκον νοσηλευτικής φροντίδας βασιζόμενων σε νοσηλευτικές διαγνώσεις	0	0	1	True	Παναγιώτης Πρεζεράκος	225.360	2/9/2013 12:00:00 πμ	26
Εκπαίδευση και πιστοποίηση ανανηπτών στη Βασική Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση και ενημέρωση - ευαισθητοποίηση πληθυσμού		1	1	True	Παναγιώτης Πρεζεράκος	266.800	1/7/2012 12:00:00 πμ	37
Ανάπτυξη κλινικού εργαλείου διαχείρισης της κατάθλιψης, της πληροφόρησης, του άγχους ασθενούς και οικογένειας και της δύσπνοιας ασθενούς με καρκίνο με τη χρήση του εργαλείου Palliative Care Outcome Scale.				False	Καθηγήτρια I Higginson και Δρ L van Vilet			

Επικαιροποίηση σε Βασικές και Εκπαίδευση σε Νέες Προηγμένες Νοσηλευτικές Δεξιότητες που Απαιτούνται για τη Φροντίδα Υγιών και Ασθενών Ατόμων				False	Χρυσούλα Λεμονίδου, Καθηγήτρια Βασικής Νοσηλευτικής Τμήματος Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ			
ΑΚΕΣΩ 2 - Εκπόνηση τεύχους διαδικασιών για την ανάπτυξη, οργάνωση και αξιολόγηση υπηρεσιών κατ' οίκον νοσηλείας- Ανάπτυξη προτύπων λειτουργίας και αξιολόγησης υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας, εκπαίδευση για την ανάπτυξη δεξιοτήτων σε 120 νοσηλευτές του ΕΣΥ				False	Επίκουρη Καθηγήτρια Δ. Καϊτελίδου			
Ανάπτυξη σχεδίων κατ' οίκον νοσηλευτικής φροντίδας βασισμένων σε νοσηλευτικές διαγνώσεις				False	Αναπληρωτής Καθηγητής Π. Πρεζεράκος			

Ερευνητικές προτάσεις και εγκεκριμένα ερευνητικά έργα 2013-14

Τίτλος Προγράμματος	Κατηγορία	Κατάσταση	Φορέας Διαχείρισης	Φορέας Χρηματοδότησης	Επιστημονικός Υπεύθυνος	Προϋπολογισμός	Διάρκεια
Λειτουργική Αναβάθμιση Φορέων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, με την Ανάπτυξη Δώδεκα (12) Νοσηλευτικών Πρωτοκόλλων. MIS:374622				False	Επίκουρος Καθηγητής Π. Πρεζεράκος.		
eSMART: Τυχαίοποιημένη ελεγχόμενη δοκιμή				False	Nora Kearney (University of Guilford, Great Britain)		

αξιολόγησης ηλεκτρονικής διαχείρισης συμπτωμάτων με χρήση της τηλετεχνολογίας του Προηγμένου συστήματος διαχείρισης συμπτωμάτων (Advanced Symptom Management System, ASyMS) για ασθενείς με καρκίνο. Κωδικός: 602289							
Επικαιροποίηση σε Βασικές και Εκπαίδευση σε Νέες Προηγμένες Νοσηλευτικές Δεξιότητες που Απαιτούνται για τη Φροντίδα Υγιών και Ασθενών Ατόμων. Κωδικός: MIS 479922.				True	Καθηγήτρια Χ. Λεμονίδου		
Ανάπτυξη σχεδίων κατ' οίκον νοσηλευτικής φροντίδας βασισμένων σε νοσηλευτικές διαγνώσεις. Κωδικός: ΟΠΣ 431041				False	Επίκουρος Καθηγητής Π. Πρεζεράκος		
ΑΚΕΣΩ 2. Κωδικός: MIS 375875				False	Επίκουρη Καθηγήτρια Δ. Καϊτελίδου		
Ανάπτυξη Σχεδίων Κατ' οίκον Φροντίδας Βασισμένων σε Νοσηλευτικές Διαγνώσεις Κωδικός: 431041				False	Επικ. Καθ. Παναγιώτης Πρεζεράκος	225360	37
Λειτουργική Αναβάθμιση Φορέων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, με την				False	Αναπληρωτής Καθηγητής Π. Πρεζεράκος		

Ανάπτυξη Δώδεκα (12) Νοσηλευτικών Πρωτοκόλλων							
--	--	--	--	--	--	--	--

Ερευνητικές προτάσεις και εγκεκριμένα ερευνητικά έργα 2012-13

Τίτλος Προγράμματος	Κατηγορία	Κατάσταση	Φορέας Διαχείρισης	Φορέας Χρηματοδότησης	Επιστημονικός Υπεύθυνος	Προϋπολογισμός	Ημερομηνία Έναρξης
Λειτουργική αναβάθμιση φορέων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) στην Περιφέρεια Πελοποννήσου με την ανάπτυξη δώδεκα (12) νοσηλευτικών πρωτοκόλλων	0	1	0	True	Παναγιώτης Πρεζεράκος	120.000	1/4/2012
Διερεύνηση, καταγραφή και ανάλυση των ανισοτήτων πρόσβασης των μεταναστών που ζουν στην Ελλάδα σε υπηρεσίες υγείας	2	1	1	False	Λυκούργος Λιαρόπουλος	55.4053,5	1/3/2016
Λειτουργική Αναβάθμιση Φορέων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) στην Περιφέρεια Πελοποννήσου με την Ανάπτυξη 12 Νοσηλευτικών Πρωτοκόλλων Κωδικός: 374622				False	Επικ. Καθ. Παναγιώτης Πρεζεράκος	120.000	
Πρόγραμμα αξιολόγησης και βελτίωσης των διατροφικών συνηθειών των εργαζομένων των ΕΛΤΑ				False	Βελονακης Εμ.		
A review of European nursing research				False	D. Richards REFLECTION NETWORK		

Ερευνητικές προτάσεις και εγκεκριμένα ερευνητικά έργα 2011-12

Τίτλος Προγράμματος	Κατηγορία	Κατάσταση	Φορέας Διαχείρισης	Φορέας Χρηματοδότησης	Επιστημονικός Υπεύθυνος	Προϋπολογισμός
The link between health interventions and safety performance				False	B. Holt-S. Wang Scientific Committee on Accident Prevention (SCAP) of International Commission on Occupational Health (ICOH)-International Institute of Risk and Safety Management (IIRSM)	
COLLABORATION BETWEEN RELATIVES OF ELDERLY PATIENTS AND NURSES IN MEDICAL WARDS: TESTING OF THE FAMILY COLLABORATION SCALE (FCS36)				True	EUROEPAN ACADEMY OF NURSING SCIENCE GROUP	

Ερευνητικές προτάσεις και εγκεκριμένα ερευνητικά έργα 2010-11

Τίτλος Προγράμματος	Κατηγορία	Κατάσταση	Φορέας Διαχείρισης	Φορέας Χρηματοδότησης	Επιστημονικός Υπεύθυνος	Προϋπολογισμός	Ημερομηνία Έναρξης	Διάρκεια
Προσβασιμότητα των Ευπαθών Ομάδων στις Υγειονομικές Υπηρεσίες στην Ελλάδα	1	0	2	False	Λυκούργος Λιαρόπουλος	50.000	1/3/2016 12:00:00 πμ	7
Trends in the design, reform and effects of user charge arrangements across the European Union, Iceland, Norway and Switzerland	0	0	0	False	Sarah Thomson	50.000	1/4/2010 12:00:00 πμ	8

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015-2016

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ταχυδρομική διεύθυνση:

Ευσταθίου & Σταματικής Βαλιώτη και Πλαταιών, 23 100 Σπάρτη

Διεύθυνση Ιστοσελίδας: <http://sparti.uop.gr/~nosil/>

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: nrsgram@uop.gr

Τηλέφωνα: (27310) 89720 & 89722

ΚΑΘΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ

«Του Πτυχίου της Νοσηλευτικής άξιωθέντες όρκον ομνύομεν προ του Πρυτάνεως του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και του Προέδρου του Τμήματος Νοσηλευτικής και πίστιν καθομολογούμεν τήνδε. Από του ιερού περιβόλου του σεπτού τούτου τεμένους των Μουσών έξερχομένοι κατ' έπιστήμην βιωσόμεθα, άσκούντες ταύτην δίκην θρησκείας εν πνεύματι και αληθεία. Ούτω χρησίμους

εμαυτούς καταστήσομεν πρὸς ἅπαντας τους δεομένους της ημετέρας αρωγῆς και εν πάση ανθρώπων κοινωνία αεὶ προς ειρήνην και χρηστότητα ηθῶν συντελέσομεν βαίνοντες εν ευθεία του βίου οδῶ, προς την ἀλήθειαν και το δίκαιον αποβλέποντες και τον βίον ανυψούντες εις τύπον αρετῆς ὑπὸ την σκέπην της Σοφίας. Ταύτην την επαγγελίαν επιτελούσι εἰη ἡμῖν συν ταις ευχαίς των ημετέρων διδασκάλων ο Θεός βοηθός εν τῶ βίῳ».

Χαιρετισμός Προέδρου του Τμήματος Νοσηλευτικής

"Η ανθρωπιά δεν είναι επάγγελμα, δεν είναι όργανο αυτοπροβολής και επιτυχίας. Είναι αυταπάρνηση. Πρέπει να αρνηθείς, για να κερδίσεις τα ουσιωδέστερα"

I. M. Παναγιωτόπουλος

Αγαπητές φοιτήτριες, Αγαπητοί φοιτητές

Σας καλωσορίζω εκ μέρους των καθηγητών και του προσωπικού του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου!

Σας συγχαίρω τόσο για την επιλογή σας όσο και για την επιτυχία σας η οποία είναι το αποτέλεσμα μιας δύσκολης προσπάθειας σε ατομικό και οικογενειακό επίπεδο.

Το [Τμήμα Νοσηλευτικής](#) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στη Σπάρτη ξεχωρίζει για τις υψηλού επιπέδου σπουδές που παρέχει καθώς και για το αξιόλογο ερευνητικό έργο που διεξάγει. Η δύναμη και η υπεροχή του Τμήματός μας προέρχονται από το έμπειρο διδακτικό και διοικητικό προσωπικό καθώς και από τους επιμελείς φοιτητές μας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο.

Το Τμήμα Νοσηλευτικής με τα ευέλικτα και σύγχρονα προγράμματα διδασκαλίας αποσκοπεί:

- στην προβολή και αξιοποίηση των Νοσηλευτικών μεθόδων και τεχνικών προαγωγής και διασφάλισης της ποιότητας ζωής στην υγεία και τη νόσο, δηλαδή στην ολιστική και ανθρωποκεντρική φροντίδα υγείας (πρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση) του υγιούς ή ασθενούς ατόμου, της οικογένειας, της ομάδας και της κοινότητας,
- στην ορθολογική διαχείριση και οικονομική αξιοποίησή τους, ώστε να επιτευχθεί η προαγωγή και η εφαρμογή ενός συστήματος βασισμένου σε όλες τις παραμέτρους της Νοσηλευτικής Επιστήμης στην Ελλάδα,
- στην ανάδειξη του σύγχρονου τομέα της Νοσηλευτικής διαχείρισης και σχεδιασμού με τη χρήση των νέων τεχνολογιών,
- στη διευκόλυνση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με τη χρήση των επιστημών πληροφορίας και επικοινωνιών,

- στην εξωστρέφεια μέσω των διακρατικών προγραμμάτων και ερευνητικών συνεργασιών,
- στην αλληλεπίδραση με τους καθηγητές και τους συμφοιτητές,
- στον προσδιορισμό του κοινωνικού ρόλου των Νοσηλευτών,
- στην ενασχόληση με εκπαιδευτικές διαδικασίες που ενδυναμώνουν τις πηγές συναισθηματικής ικανοποίησης και πληρότητας,
- στην εξέλιξη και προαγωγή της γνώσης στη Νοσηλευτική, μέσω της έρευνας και των επιστημονικών επιτευγμάτων, επιδιώκοντας την Αριστεία,
- στην καλλιέργεια δράσεων πολιτισμού και κοινωνικής προσφοράς στην τοπική, αλλά και στην ευρύτερη κοινωνία, και
- στην καλλιέργεια της Ανθρωπιστικής Συνείδησης.

Η Πρόεδρος του Τμήματος Νοσηλευτικής
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Σοφία Ζυγά

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου ιδρύθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 13/2000. Έχει ως έδρα του την Τρίπολη και αναπτύσσεται σε επίπεδο ολοκληρωμένων Σχολών στις πέντε πρωτεύουσες των Νομών της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Η λειτουργία του Πανεπιστημίου εγκαινιάστηκε στις 20 Σεπτεμβρίου 2002 με την έναρξη λειτουργίας του Τμήματος Επιστήμης και Τεχνολογίας Υπολογιστών και του Τμήματος Επιστήμης και Τεχνολογίας Τηλεπικοινωνιών της Σχολής Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας.

Στόχος της ίδρυσης και λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου είναι η δημιουργική συμβολή στην ανάπτυξη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ελληνική περιφέρεια, με υψηλές ποιοτικές προδιαγραφές που να ανταποκρίνονται ως προς το περιεχόμενο των σπουδών, την έρευνα και τη διδασκαλία στις απαιτήσεις ενός σύγχρονου Πανεπιστημίου με εθνική, ευρωπαϊκή και διεθνή εμβέλεια.

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου αναφέρεται στην Ελλάδα και στον Ελληνισμό, φιλοδοξώντας να αποκτήσει ισχυρούς δεσμούς με την ελληνική ομογένεια και να καταστεί ένας πόλος συνεργασίας και πνευματικής δημιουργίας για τους απανταχού Έλληνες.

Όπως όλα τα ΑΕΙ της χώρας, σύμφωνα με το Άρθρο 1 του Ν. 1268/82, το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου έχει ως αποστολή:

- να παράγει να μεταδίδει τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία και να καλλιεργεί τις τέχνες
- να συντείνει στη διαμόρφωση υπεύθυνων ανθρώπων με επιστημονική κοινωνική, πολιτισμική και πολιτική συνείδηση και να παρέχει τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία
- να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών του τόπου.

Στο πλαίσιο της αποστολής του, συμβάλλει επίσης στην αντιμετώπιση της ανάγκης για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση του λαού.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ιδρύθηκε με το νόμο 3391/2005/ΦΕΚ 240/4-10-2005 και άρχισε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006, παρέχοντας δυνατότητες για μία δημιουργική φοιτητική ζωή σε ένα εξαιρετικό φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον στον ιστορικό τόπο της Σπάρτης. Οργανώνει και προσφέρει σύγχρονες σπουδές στο χώρο της Νοσηλευτικής επιστήμης, προσαρμοσμένες στις ευρύτερες επιστημονικές, επαγγελματικές και κοινωνικές επιταγές της εποχής μας.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Η καλλιέργεια και η προαγωγή της γνώσης σχετικά με την παροχή νοσηλευτικών υπηρεσιών, καθώς και η παροχή στους φοιτητές/φοιτήτριες των απαραίτητων εφοδίων που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία.

Η οργάνωση μεταπτυχιακών σπουδών που οδηγούν στην κατάρτιση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις σε επί μέρους γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος.

Η συμβολή στην ανάπτυξη των σπουδών της επιστήμης σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις της υψηλής ποιότητας παροχής νοσηλευτικών υπηρεσιών και τη χρήση νέων τεχνολογιών.

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου αποτελεί βασική ακαδημαϊκή μονάδα για την παραγωγή νέας γνώσης μέσα από την έρευνα και τη διδασκαλία της Νοσηλευτικής Επιστήμης και καταρτίζει επιστήμονες νοσηλευτές, με ολοκληρωμένη -θεωρητική και πρακτική- επιστημονική κατάρτιση για να εργαστούν με επιτυχία, ψυχοκοινωνική επάρκεια και αίσθημα ευθύνης ως επαγγελματίες υγείας.

Η επιλογή των γνωστικών αντικειμένων, ο καθορισμός του περιεχομένου των μαθημάτων και η θέση της κλινικής άσκησης στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών αφενός λαμβάνει υπ' όψη τις κλίσεις και τα ενδιαφέροντα των φοιτητών αφετέρου βασίζεται στην ανάπτυξη ειδικών δεξιοτήτων και

ικανοτήτων αυτών σε εναλλακτικούς επαγγελματικούς χώρους υγείας και εκπαίδευσης. Η αποκτηθείσα εμπειρία από την έως σήμερα λειτουργία του Τμήματος συνέβαλλε ουσιαστικά στην περαιτέρω βελτίωση του προγράμματος σπουδών.

Το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καταβάλλει κάθε προσπάθεια, ώστε να υπηρετήσει με άριστο τρόπο τις επιστημονικές, κοινωνικές, πολιτισμικές και οικονομικές απαιτήσεις των καιρών μας. Με την πεποίθηση ότι βαθιά γνώση της επιστήμης της Νοσηλευτικής σημαίνει, μεταξύ άλλων, άρτια συνύφανση θεωρίας και πράξης, προσέγγιση γνώσεων και δεξιοτήτων μαζί με άμεση λήψη απόφασης, παράλληλη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση γύρω από τις τρέχουσες εξελίξεις στο χώρο των επιστημών υγείας και προβληματισμό σχετικά με τις υγειονομικές πολιτικές σε παγκόσμια κλίμακα, υπηρετούμε ένα όραμα ποιότητας ζωής και προαγωγής της υγείας.

Υψηλή προσδοκία μας αποτελεί η δημιουργία ενός άρτιου εκπαιδευτικού και ερευνητικού περιβάλλοντος με ποικιλία επιστημονικών εμπειριών και προοπτικών. Οι όποιες προεκτάσεις και καινοτομίες στο χώρο της υγείας, οι ευέλικτες διδακτικές προσεγγίσεις, η υψηλής ποιότητας φροντίδα του αρρώστου και οι υπηρεσίες κοινής ωφελείας είναι οι συνιστώσες της επιστημονικής και της κοινωνικής ταυτότητας του Τμήματός μας.

Ιδιαίτερης σημασίας στόχους αποτελούν και η ερευνητική δραστηριότητα καθώς και η περαιτέρω εξειδίκευση μέσω των μεταπτυχιακών σπουδών. Αυτοί οι στόχοι έχουν υψηλή προτεραιότητα στην πολιτική ανάπτυξης του Τμήματος.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥ

Με την ολοκλήρωση των σπουδών τους, οι απόφοιτοι του Τμήματος Νοσηλευτικής:

- Διαθέτουν ένα ολοκληρωμένο σώμα γνώσεων, στο οποίο εμπεριέχονται στοιχεία από τις επιστημονικές περιοχές της Νοσηλευτικής Επιστήμης που αφορούν στην προαγωγή και διασφάλιση της ποιότητας ζωής στην υγεία και τη νόσο, δηλαδή στην ολιστική και ανθρωποκεντρική φροντίδα υγείας

(πρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση) του υγιούς ή ασθενούς ατόμου, της οικογένειας, της ομάδας και της κοινότητας.

- Είναι σε θέση να εμβαθύνουν και να διευρύνουν τις γνώσεις τους στη νοσηλευτική διεργασία στηριζόμενοι τόσο σε συστήματα ταξινόμησης των νοσηλευτικών διαγνώσεων όσο και στις θεωρίες της Νοσηλευτικής Επιστήμης και την Νοσηλευτική Πρακτική βάσει ενδείξεων.
- Διαθέτουν προχωρημένες γνώσεις στο πεδίο της Νοσηλευτικής Επιστήμης που τους επιτρέπουν να συνεργάζονται αποτελεσματικά με τους άλλους επαγγελματίες υγείας προστατεύοντας και προασπίζοντας τα υγιή και τα ασθενή άτομα.
- Κατέχουν τις δεξιότητες που τους επιτρέπουν να επιλύουν προβλήματα στο εξειδικευμένο πεδίο των σπουδών τους.
- Είναι ικανοί να διαχειρίζονται σχέδια εργασίας/ έρευνας αναλαμβάνοντας την ευθύνη για τη λήψη αποφάσεων και προβλημάτων που ανακύπτουν.
- Είναι σε θέση να αναλαμβάνουν διοικητικά καθήκοντα στον τομέα της ειδίκευσής τους και να αντιμετωπίζουν καταστάσεις είτε ατομικά είτε σε συνεργασία με τους συναδέλφους.
- Διαθέτουν την ικανότητα να διδάσκουν, να εποπτεύουν και να αξιολογούν νεότερους συναδέλφους τους στο πλαίσιο της επαγγελματικής πρακτικής.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ

Επίπεδο του τίτλου

- Επίπεδο σύμφωνα με το ελληνικό σύστημα σπουδών: Προπτυχιακό
- Επίπεδο σύμφωνα με τη διάρθρωση σπουδών της Διαδικασίας της Μπολόνια: 1ος κύκλος σπουδών
- Επίπεδο σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: 6
- Επίπεδο σύμφωνα με την Διεθνή Πρότυπη Ταξινόμηση της Εκπαίδευσης ISCED 2013 της UNESCO: 5^A.

Πρόσβαση σε περαιτέρω σπουδές

Ο τίτλος σπουδών “Πτυχίο”, ως τίτλος σπουδών 1ου κύκλου, παρέχει δυνατότητα πρόσβασης σε μεταπτυχιακές σπουδές που οδηγούν στη λήψη

Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης επιπέδου Master's (σπουδές 2ου κύκλου).

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

- Οι κάτοχοι του πτυχίου του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου μπορούν να καταλάβουν θέσεις στο Εθνικό Σύστημα Υγείας της Ελλάδας, την εκπαίδευση, τον ευρύτερο δημόσιο τομέα (ΔΕΚΟ, Τράπεζες κ.ά.) και τον ιδιωτικό τομέα, για τις οποίες το πτυχίο Νοσηλευτικής αποτελεί νομοθετικώς περιγεγραμμένη υποχρέωση.
- Τα επαγγελματικά δικαιώματα των κατόχων πτυχίων Νοσηλευτικής Πανεπιστημίων δεν περιγράφονται από την κείμενη νομοθεσία, συμπίπτουν όμως με αυτά των Νοσηλευτών αποφοίτων των ΤΕΙ, όπως περιγράφονται από το ΠΔ 351/1989.
- Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5§2 Α του Νόμου 1589/1985, από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καθιερώνεται ο ενιαίος επαγγελματικός τίτλος του νοσηλευτή στους πτυχιούχους των: α) Τμημάτων Νοσηλευτικής ΑΕΙ, (β) διπλωματούχους των Νοσηλευτικών Τμημάτων ΤΕΙ, (γ) Τέως Ανώτερων Σχολών Αδελφών Νοσοκόμων,-Επισκεπτριών Αδελφών Νοσοκόμων, αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ΚΑΤΕΕ και (δ) Ισότιμων σχολών αλλοδαπής των αντίστοιχων σχολών α, β και γ.
- Στο ίδιο πλαίσιο, το «ενιαίο» του κλάδου των Νοσηλευτών προκύπτει και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3§2 του Νόμου 3252/2004, που ορίζει ότι «τακτικά μέλη της ΕΝΕ είναι υποχρεωτικά όλοι οι νοσηλευτές που είναι απόφοιτοι: α) Τμημάτων Νοσηλευτικής ΑΕΙ, (β) Νοσηλευτικών Τμημάτων ΤΕΙ, (γ) Πρώην Ανώτερων Σχολών Αδελφών Νοσοκόμων, Επισκεπτριών Αδελφών Νοσοκόμων, αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, (δ) Πρώην Νοσηλευτικών Σχολών ΚΑΤΕΕ, και (ε) Νοσηλευτικών Σχολών ή Τμημάτων της αλλοδαπής, των οποίων τα διπλώματα έχουν αναγνωρισθεί ως ισότιμα με τα πτυχία των νοσηλευτικών σχολών της ημεδαπής από τις αρμόδιες υπηρεσίες».
- Το πτυχίο του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, οδηγεί στην άσκηση του επαγγέλματος του Νοσηλευτή, ενός νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος, που με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2005/36/ΕΚ, περιγράφεται ως «Νοσηλευτής γενικών φροντίδων».

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Από το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 άρχισε και η λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος (2ος κύκλος σπουδών), το οποίο χορηγεί Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (επιπέδου master's) στη «Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων» στις παρακάτω δύο κατευθύνσεις: α) «Επείγουσα Φροντίδα Υγείας» και (β) «Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας».

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Το Τμήμα χορηγεί και Διδακτορικό Δίπλωμα σε αντικείμενα, που καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα των επιστημών υγείας. Οι διδακτορικές σπουδές αποβλέπουν στη δημιουργία υψηλής ποιότητας σύγχρονης επιστημονικής έρευνας, καθώς και στην κατάρτιση επιστημόνων ικανών να συμβάλλουν στην πρόοδο και εξέλιξη της επιστήμης και της έρευνας. Οι απόφοιτοι των διδακτορικών προγραμμάτων προορίζονται να στελεχώσουν το ερευνητικό, επιχειρηματικό και εκπαιδευτικό δυναμικό της Ελλάδος και του εξωτερικού. Συγχρόνως, το διδακτορικό πρόγραμμα αποτελεί για το Τμήμα, καθώς και γενικότερα για το Πανεπιστήμιο, πηγή ακαδημαϊκού κύρους και διεθνούς ακαδημαϊκής διάκρισης και συνεπικουρεί στην ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση της ερευνητικής παραγωγής.

Ειδικότερα, στόχος του προγράμματος διδακτορικών σπουδών του Τμήματος Νοσηλευτικής είναι η προαγωγή της γνώσης, η ανάπτυξη της έρευνας στην Νοσηλευτική Επιστήμη αλλά και συναφών κλάδων των Επιστημών Υγείας καθώς και η δημιουργία επιστημόνων ερευνητών ικανών να συνεισφέρουν στην προώθηση της έρευνας, της τεχνολογίας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο πεδίο της Νοσηλευτικής Επιστήμης και των Επιστημών Υγείας.

ΜΕΤΑΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Ως μεταδιδακτορική έρευνα χαρακτηρίζεται η έρευνα που διεξάγεται σε ακαδημαϊκή μονάδα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου από ερευνητή που είναι

κάτοχος Διδακτορικού Διπλώματος και γίνεται δεκτός από το Τμήμα στο πλαίσιο επικαιροποίησης σπουδών σε σχέση με προηγμένη έρευνα. Η μεταδιδακτορική έρευνα έχει ως βασικούς στόχους:

- α) την επέκταση των αποτελεσμάτων της διδακτορικής διατριβής του ερευνητή σε νέες επιστημονικές κατευθύνσεις που ενδιαφέρουν το Τμήμα,
- β) την ανάπτυξη νέων ερευνητικών περιοχών στο Τμήμα συναφών με την επιστημονική περιοχή της διατριβής του ερευνητή,
- γ) τη συμβολή στην προσέγγιση ειδικών ερευνητικών προβλημάτων που απασχολούν το Τμήμα,
- δ) την ενίσχυση επιστημόνων ικανών να συμβάλλουν στην πρόοδο της επιστήμης, της έρευνας και των εφαρμογών,
- ε) την ανάδειξη του ακαδημαϊκού κύρους και τη διεθνή διάκριση του ερευνητικού έργου του Πανεπιστημίου.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Έως της αυτονομίσεως του Τμήματος Νοσηλευτικής τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης ασκεί η **Κοσμητεία της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.**

Κοσμήτορας Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου: Καθηγητής Κωνσταντίνος Γεωργιάδης

Πρόεδρος Τμήματος: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Σοφία Ζυγά

Διευθύντρια ΠΜΣ «Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων»:
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Μαρία Τσιρώνη

Αν. Διευθυντής ΠΜΣ «Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων»:
Αναπληρωτής Καθηγητής Παναγιώτης Πρεζεράκος

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΕΚΤΟΡΕΣ

Ρόδη -Μπουριέλ Αγγελική, Καθηγήτρια

Τμήματος Νοσηλευτικής με γνωστικό αντικείμενο: Μικροβιολογία και Λοιμώδη Νοσήματα

Τσιρώνη Μαρία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Τμήματος Νοσηλευτικής με γνωστικό αντικείμενο: Παθολογία

Ζυγά Σοφία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Τμήματος Νοσηλευτικής με γνωστικό αντικείμενο: Εισαγωγή στη Νοσηλευτική-Βασική Νοσηλευτική

Πρεζεράκος Παναγιώτης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Τμήματος Νοσηλευτικής με γνωστικό αντικείμενο: Διοίκηση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών-Συστήματα Νοσηλευτικής Φροντίδας

Τζιαφέρη Στυλιανή, Επίκουρος Καθηγήτρια

Τμήματος Νοσηλευτικής με γνωστικό αντικείμενο: Κοινωνική Νοσηλευτική

Πανουτσόπουλος Γεώργιος, Επίκουρος Καθηγητής

Τμήματος Νοσηλευτικής με γνωστικό αντικείμενο: Φυσιολογία του Ανθρώπου

Ιωαννίδης Αναστάσιος, Επίκουρος Καθηγητής

Τμήματος Νοσηλευτικής με γνωστικό αντικείμενο: Μικροβιολογία

Ρόχας-Χιλ Ανδρέα-Παόλα, Επίκουρος Καθηγήτρια

Τμήματος Νοσηλευτικής με γνωστικό αντικείμενο: Βιολογία-Βιοχημεία

Κατσαραγάκης Στυλιανός, Λέκτορας

Τμήματος Νοσηλευτικής με γνωστικό αντικείμενο: Παθολογική Νοσηλευτική

Τζαβέλλα Φωτεινή, Λέκτορας

Τμήματος Νοσηλευτικής με γνωστικό αντικείμενο: Εφαρμοσμένη

Κοινωνιολογία στο χώρο της Υγείας

Μέλη ΕΔΙΠ

Δρ Κολοβός Πέτρος, Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΔΙΠ ΠΕ) Κλινικής

Νοσηλευτικής Τμήματος Νοσηλευτικής

Μέλη ΕΤΕΠ

Αλικάκου Σταυρούλα, Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό (ΕΤΕΠ) -ΠΕ Τμήματος

Νοσηλευτικής

Καλαματιανού Ευσταθία, Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό (ΕΤΕΠ) -ΠΕ Τμήματος

Νοσηλευτικής

Κόντος Σταύρος, Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό (ΕΤΕΠ) -ΔΕ Τμήματος

Νοσηλευτικής

Διοικητικό προσωπικό

Νικολακάκου Γεωργία – Χριστίνα, Καθήκοντα Προϊσταμένης και

Γραμματέως Τμήματος Νοσηλευτικής (ΠΕ Διοικητικού- Οικονομικού)

ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Το Τμήμα Φοιτητικών Θεμάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου έχει ως στόχο του τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των φοιτητών του. Η

δυνατότητα παροχής δωρεάν σίτισης και στέγασης και η κάλυψη των αναγκών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των φοιτητών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου συνιστούν προτεραιότητές του. Στον ιστότοπο της Φοιτητικής Μέριμνας (<http://foitmer.uop.gr/>) παρέχονται πληροφορίες για όλα τα θέματα φοιτητικής μέριμνας που απασχολούν τους φοιτητές, όπως γενικές ανακοινώσεις, υποτροφίες- βραβεία, συμβούλιο φοιτητικής μέριμνας, σίτιση, στέγαση, φοιτητικό στεγαστικό επίδομα 1000 ευρώ, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, υποστήριξη φοιτητών στις σπουδές τους, γραφείο υποστήριξης διδασκαλίας, αθλητικές δραστηριότητες, πολιτιστικές δραστηριότητες, ΑΜΕΑ (διαμόρφωση και υλοποίηση πολιτικών ισότητας), γραφείο συνηγόρου του φοιτητή, πρακτική άσκηση, υπηρεσία υποστήριξης φοιτητών και Γραφείο Διασύνδεσης.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στεγάζεται στις νέες κτηριακές δομές της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, ενώ οι διαθέσιμοι χώροι περιλαμβάνουν γραφεία διοίκησης, αίθουσες διδασκαλίας, γραφεία καθηγητών, οργανωμένα εργαστήρια, βιβλιοθήκη, χώρους άθλησης. Επίσης υπάρχουν αίθουσες και εργαστήρια στο κτηριακό συγκρότημα του Γενικού Νοσοκομείου Λακωνίας- Νοσηλευτική Μονάδα Σπάρτης.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου λειτουργεί ως αυτοτελής και αποκεντρωμένη υπηρεσία σε επίπεδο Διεύθυνσης, ενιαία Βιβλιοθήκη με τίτλο «Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης» (ΒΙΚΕΠ) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Η ΒΙΚΕΠ αποτελεί κέντρο συλλογής και διάχυσης της πληροφορίας. Στην εποπτεία και δικαιοδοσία της ΒΙΚΕΠ ανήκει το σύνολο του βιβλιακού – πληροφοριακού υλικού, ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός και τα μέσα υποστήριξης του έργου των βιβλιοθηκών, που αποκτήθηκαν από το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου ή δωρίστηκαν σε αυτό. Βασική αποστολή της ΒΙΚΕΠ είναι η ανάπτυξη και διατήρηση συλλογών βιβλίων, επιστημονικών περιοδικών και οπτικοακουστικού υλικού κάθε μορφής για την κάλυψη των εκπαιδευτικών και

ερευνητικών αναγκών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας (Μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού, Μεταδιδακτορικοί Ερευνητές, Υποψήφιοι Διδάκτορες, Προπτυχιακοί και Μεταπτυχιακοί Φοιτητές, Προσωπικό) και της τοπικής κοινωνίας. Βασική μέριμνα της ΒΙΚΕΠ είναι να εξασφαλίσει την πρόσβαση σε πληροφοριακές πηγές και βιβλιοθήκες της Ελλάδας και του εξωτερικού μέσω της χρήσης πληροφοριακών πηγών και συστημάτων, δικτύων βιβλιοθηκών κ.ά.

Η Βιβλιοθήκη της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής στεγάζεται στο ισόγειο του κτηρίου της Σχολής Επιστημών Κίνησης και Ποιότητας Ζωής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στην Σπάρτη. Έχει εμβαδόν 125 τετραγωνικά μέτρα, διαθέτει αναγνωστήριο δυναμικότητας 20 θέσεων και είναι εξοπλισμένο με 11 ηλεκτρονικούς υπολογιστές ώστε οι χρήστες να κάνουν βιβλιογραφικές αναζητήσεις. Η Βιβλιοθήκη ήδη διαθέτει περισσότερα από 8.500 βιβλία και ένα μεγάλο πλήθος επιστημονικών περιοδικών σχετικά με την επιστήμη της Διαχείρισης Αθλητισμού και της Νοσηλευτικής. Επίσης, έχει δυνατότητα πρόσβασης σε διεθνείς βιβλιοθήκες μέσω του Διαδικτύου, ενώ όλοι οι χρήστες έχουν πρόσβαση πλήρους κειμένου σε ηλεκτρονικά περιοδικά, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και ηλεκτρονικά βιβλία διεθνούς εμβέλειας, μέσω της Κοινοπραξίας Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEAL-link). Στο χώρο της βιβλιοθήκης υπάρχει δωρεάν πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω εγκατεστημένου συστήματος ασύρματης σύνδεσης (WiFi).

Ώρες Λειτουργίας:

Δευτέρα έως Παρασκευή 8:00 -17:00

Προσωπικό

Κωνσταντίνος Λαφογιάννης, Βιβλιοθηκονόμος e-mail: lafogian@uop.gr

Θεόδωρος Φωτάκης, Βιβλιοθηκονόμος e-mail: tfotakis@uop.gr

Διεύθυνση επικοινωνίας :

Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Λεωφόρος Ευσταθίου & Σταματικής Βαλιώτη & Πλαταιών,

TK 231 00, Σπάρτη

Τηλ. 27310 89653, Φαξ 27310 89653

Στον ιστότοπο της Βιβλιοθήκης και του Κέντρου Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου παρέχονται χρήσιμες πληροφορίες (<http://library.uop.gr/>)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Η Διεύθυνση Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου έχει αναλάβει από το Σεπτέμβριο του 2004 την υποστήριξη και το σχεδιασμό των υπηρεσιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Η Διεύθυνση Πληροφορικής αποτελεί απόγονο του Κέντρου Δικτύων και Υπηρεσιών Τηλεματικής (ΚΕ.Δ.Υ.Τ.) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου που λειτούργησε παράλληλα με την ίδρυση της πανεπιστημιακής κοινότητας (Σεπτέμβριος 2002). Η Διεύθυνση Πληροφορικής είναι υπεύθυνη για:

- την υποστήριξη της καλής λειτουργίας των δικτύων, των υπηρεσιών τηλεματικής και των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σε καθημερινή βάση,
- την τεχνική υποστήριξη των χρηστών της πανεπιστημιακής κοινότητας,
- την υλοποίηση των μεσο- και μακρο-πρόθεσμων στόχων όσον αφορά τις εφαρμογές και υπηρεσίες των παραπάνω τεχνολογιών, όπως αυτές έχουν σχεδιαστεί,
- την ευθύνη του προγραμματισμού και της ανάπτυξης των παραπάνω τεχνολογικών υποδομών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ορισμός στρατηγικής για την συνεχή μετεξέλιξη του σχεδιασμού υποδομών και υπηρεσιών, ανάπτυξη και παροχή αυτών των υπηρεσιών, διεκπεραίωση των απαραίτητων προμηθειών),
- το συντονισμό όλων των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (εσωτερικού δικτύου, αιθουσών τηλε-εκπαίδευσης και εργαστηρίων πληροφορικής), με στόχο την ενοποίηση των υπηρεσιών τους και την ταχεία και πλήρη εκμετάλλευσή τους.
- την κατάρτιση της μακροπρόθεσμης στρατηγικής σχετικά με τις τεχνολογίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων υποστήριξης, βελτιστοποίησης, αναβάθμισης και επέκτασης των

παρεχομένων δικτυακών υπηρεσιών και εφαρμογών προς την πανεπιστημιακή κοινότητα,

- τη διαμόρφωση προτάσεων για εξεύρεση πόρων για την αδιάλειπτη λειτουργία και συνεχή υποστήριξη των δικτυακών υποδομών, μέσω σχετικών χρηματοδοτούμενων δράσεων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο,
- τον συντονισμό όλων των επί μέρους δράσεων που λαμβάνουν χώρα στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου σχετικά με τις παρεχόμενες δικτυακές και πληροφοριακές υπηρεσίες.

Για περισσότερες πληροφορίες: <http://kesapt.uop.gr/>

OPEN eClass - ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΑΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η πλατφόρμα **UOP eClass** αποτελεί ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων. Ακολουθεί τη φιλοσοφία του λογισμικού ανοικτού κώδικα και υποστηρίζει την υπηρεσία Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Η πρόσβαση στην υπηρεσία γίνεται με τη χρήση ενός απλού φυλλομετρητή (web browser) χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων. (<http://eclass.uop.gr/>)

ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Η κλινική άσκηση των φοιτητών γίνεται στο Γενικό Νοσοκομείο Λακωνίας, σε δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και σε άλλες Υγειονομικές δομές της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Οι φοιτητές του Τμήματος Νοσηλευτικής, κατά τη διάρκεια των Προπτυχιακών Σπουδών τους, έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Με την Πρακτική Άσκηση οι φοιτητές:

- Θα έλθουν σε επαφή με την εργασιακή πραγματικότητα.
- Θα εξοικειωθούν με υπηρεσίες και φορείς που ασχολούνται με την υγεία και την περίθαλψη.
- Θα θέσουν σε πρακτική εφαρμογή θεωρίες και γνώσεις που διδάχθηκαν και αποκόμισαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Με τον τρόπο αυτό η

Πρακτική Άσκηση συνεισφέρει στην εκπαιδευτική διαδικασία, επιτρέποντας αφενός την εφαρμογή του θεωρητικού πλαισίου σε πραγματικό εργασιακό χώρο αφετέρου την ενίσχυση της μαθησιακής διαδικασίας με την εμπειρία της εφαρμογής.

- Επιπλέον, η Πρακτική Άσκηση αποτελεί ένα αναγκαίο βήμα για:
- Τη δημιουργία ενός σταθερού συνδέσμου του Τμήματος και του φοιτητικού του δυναμικού με την αγορά εργασίας.
- Τη διαμόρφωση επαγγελματικής συνείδησης των φοιτητών.
- Την ενίσχυση της επαγγελματικής αποκατάστασης των φοιτητών.
- Την εξειδίκευση και την περαιτέρω ανάπτυξη των επαγγελματικών ενδιαφερόντων των φοιτητών.

Στον ιστότοπο της Πρακτικής Άσκησης (<https://praktiki.uop.gr/>) παρέχονται πληροφορίες για όλα τα θέματα της Πρακτικής Άσκησης που απασχολούν τους φοιτητές.

Επιστημ. Υπεύθυνος Τμήματος: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κα Μαρία Τσιρώνη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+

Το Πρόγραμμα Erasmus+ πήρε το όνομά του από την αναγνωρισιμότητα του Προγράμματος Erasmus στο πλαίσιο των προηγούμενων ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την Ανώτατη Εκπαίδευση.

Είναι το νέο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό για την περίοδο 2014-2020. Στοχεύει στην ανάδειξη των δεξιοτήτων, της απασχολησιμότητας καθώς και στον εκσυγχρονισμό των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και νεολαίας σε όλους τους τομείς της Δια Βίου Μάθησης.

Το Erasmus+ δίνει τη δυνατότητα σε φοιτητές εγγεγραμμένους σε Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης, σε όλα τα επίπεδα σπουδών (προπτυχιακό, μεταπτυχιακό, διδακτορικό) να μετακινηθούν για σπουδές σε συνεργαζόμενο Ίδρυμα του εξωτερικού με πλήρη αναγνώριση για το διάστημα των σπουδών τους και με διάρκεια κινητικότητα από 3-12 μήνες.

Οι φοιτητές πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι τουλάχιστον στο 2ο έτος σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα να πραγματοποιήσουν Πρακτική Άσκηση σε φορέα υποδοχής του εξωτερικού με πλήρη αναγνώριση για το διάστημα του έργου τους και με διάρκεια κινητικότητας από 2-12 μήνες. Οι φοιτητές μπορούν να αξιοποιήσουν αυτή τη δυνατότητα από το πρώτο έτος των σπουδών τους.

Στον ιστότοπο του Erasmus του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου παρέχονται χρήσιμες πληροφορίες (<http://erasmus.uop.gr/>)

Υπεύθυνοι καθηγητές στο Τμήμα Νοσηλευτικής

- Επίκουρος Καθηγήτρια κα Ανδρέα Παόλα Ρόχας Χιλ
- Λέκτορας κα Φωτεινή Τζαβέλλα
- Λέκτορας κ. Στυλιανός Κατσαραγάκης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΙΣΑΓΧΘΕΝΤΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015 ΚΑΙ 2015-2016

- Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Νοσηλευτικής αναπτύσσεται σε οκτώ (8) εξάμηνα σπουδών και αποτελείται από υποχρεωτικά μαθήματα και από κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα.
- Ελάχιστη διάρκεια σπουδών για τη λήψη του πτυχίου: Οκτώ (8) εξάμηνα ή τέσσερα (4) έτη.
- Αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας και εξετάσεων κατ' έτος: 32 (26 για διδασκαλία και 6 για εξετάσεις).
Σημείωση: Προβλέπονται επίσης 4 συμπληρωματικές (προαιρετικές) εβδομάδες για διδασκαλία και 3 για εξετάσεις.
- Συνολικός φόρτος εργασίας των φοιτητών σε όλη τη διάρκεια των σπουδών: 6.400 ώρες.
- Απαιτούμενος αριθμός πιστωτικών μονάδων ECTS για τη λήψη του πτυχίου: 240 Πιστωτικές Μονάδες (ECTS). Κάθε εξάμηνο παρέχει 30 Πιστωτικές Μονάδες (ECTS). 1 ECTS αντιστοιχεί σε 25-30 ώρες εργασίας.

- Οι φοιτητές, για τη λήψη του πτυχίου, θα πρέπει να παρακολουθήσουν κατά τη διάρκεια οκτώ (8) εξαμήνων,

A) Σαράντα τέσσερα (44) υποχρεωτικά μαθήματα με σύνολο 216 πιστωτικών μονάδων (ECTS)

B) Πέντε (5) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα με σύνολο 15 πιστωτικών μονάδων (ECTS)

Γ) Πτυχιακή Εργασία με σύνολο 9 πιστωτικών μονάδων (ECTS) ή αντί αυτής 3 κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα με σύνολο 9 πιστωτικών μονάδων (ECTS)

- Παρέχεται η δυνατότητα παρακολούθησης προαιρετικά του μαθήματος Πρακτική Άσκηση Φοιτητών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΕΣΠΑ) με σύνολο 6 πιστωτικών μονάδων (ECTS).

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

A) Για τους φοιτητές που εισήχθησαν κατά τα ακαδημαϊκά έτη: 2012-2013

Για την απόκτηση του πτυχίου, οι φοιτητές οφείλουν:

- Να παρακολουθήσουν τουλάχιστον οκτώ (8) διδακτικά εξάμηνα και να συμπληρώσουν τουλάχιστον 240 Πιστωτικές Μονάδες (ECTS).

- Να εξετασθούν επιτυχώς σε:

- Σαράντα δύο (42) υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία αποτελούν τον κορμό του προγράμματος σπουδών

-Δεκαέξι (16) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία επιλέγονται από σχεδόν διπλάσιο αριθμό προσφερομένων μαθημάτων.

α) Συγχώνευση των μαθημάτων Εντατικολογία και Νοσηλευτική Εντατικολογίας : Μετονομασία σε Επείγουσα Νοσηλευτική- Εντατικολογία (Σύμφωνα με τον νέο πρόγραμμα σπουδών), 3 ώρες θεωρία, 1 ώρα εργαστήριο, 2 ώρες κλινική άσκηση, 7 ECTS, 6 Διδακτικές Μονάδες.

β) Κατάργηση του μαθήματος Ορθοπεδική (μάθημα το οποίο δεν υπάρχει και στο νέο πρόγραμμα σπουδών)

γ) Κατάργηση του μαθήματος Μαιευτική- Γυναικολογία (μάθημα το οποίο δεν υπάρχει και στο νέο πρόγραμμα σπουδών)

δ) Συγχώνευση των μαθημάτων Κλινική Παθολογική Νοσηλευτική και Κλινική Χειρουργική Νοσηλευτική: Μετονομασία σε Κλινική Νοσηλευτική (Σύμφωνα με τον νέο πρόγραμμα σπουδών), 10 ώρες κλινική άσκηση, 9 ECTS, 6 Διδακτικές Μονάδες.

ε) Μετονομασία και αλλαγή περιεχομένου του κατ' επιλογήν υποχρεωτικού μαθήματος 'Κριτική ανάλυση κλινικών εμπειριών σε "Διδασκαλία ασθενών- Κριτική ανάλυση κλινικών εμπειριών".

στ) Μεταφορά των μαθημάτων Παιδιατρική και Παιδιατρική Νοσηλευτική από το 7ο εξάμηνο στο 8ο εξάμηνο.

ζ) Μεταφορά των μαθημάτων Θεραπευτική- Νοσηλευτική Κλινική Αξιολόγηση και Νοσοκομειακές Λοιμώξεις από το 8ο εξάμηνο στο 7ο εξάμηνο.

B) Για τους φοιτητές που εισήχθησαν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Για την απόκτηση του πτυχίου, οι φοιτητές οφείλουν:

- Να παρακολουθήσουν τουλάχιστον οκτώ (8) διδακτικά εξάμηνα και να συμπληρώσουν τουλάχιστον 240 Πιστωτικές Μονάδες (ECTS).

- Να εξετασθούν επιτυχώς σε:

- Σαράντα δύο (42) υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία αποτελούν τον κορμό του προγράμματος σπουδών.

-Δώδεκα (12) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία επιλέγονται από σχεδόν διπλάσιο αριθμό προσφερομένων μαθημάτων.

α) Συγχώνευση των μαθημάτων Εντατικολογία και Νοσηλευτική Εντατικολογίας : Μετονομασία σε Επείγουσα Νοσηλευτική- Εντατικολογία (Σύμφωνα με τον νέο πρόγραμμα σπουδών), 3 ώρες θεωρία, 1 ώρα εργαστήριο, 2 ώρες κλινική άσκηση, 7 ECTS, 6 Διδακτικές Μονάδες.

β) Κατάργηση του μαθήματος Ορθοπεδική (μάθημα το οποίο δεν υπάρχει και στο νέο πρόγραμμα σπουδών)

γ) Κατάργηση του μαθήματος Μαιευτική- Γυναικολογία (μάθημα το οποίο δεν υπάρχει και στο νέο πρόγραμμα σπουδών)

δ) Συγχώνευση των μαθημάτων Κλινική Παθολογική Νοσηλευτική και Κλινική Χειρουργική Νοσηλευτική: Μετονομασία σε Κλινική Νοσηλευτική (Σύμφωνα με τον νέο πρόγραμμα σπουδών), 10 ώρες κλινική άσκηση, 9 ECTS, 6 Διδακτικές Μονάδες.

ε) Το μάθημα Παθολογία II και Παθολογική Νοσηλευτική II θα διδαχθεί στο 5ο εξάμηνο και το μάθημα Παθολογία I και Παθολογική Νοσηλευτική I θα διδαχθεί στο 6ο

εξάμηνο έτσι ώστε στο εαρινό να διδαχθούν τόσο οι φοιτητές του 3ου έτους, όσο και αυτοί του 2ου έτους που ακολουθούν το νέο πρόγραμμα το μάθημα Παθολογία Ι και το μάθημα Παθολογική Νοσηλευτική Ι καθώς κάτι τέτοιο δεν θα επηρεάσει τα μαθησιακά αποτελέσματα και τους εκπαιδευτικούς στόχους των μαθημάτων.

στ) Μετονομασία και αλλαγή περιεχομένου κατ' επιλογήν υποχρεωτικού μαθήματος "Κριτική ανάλυση κλινικών εμπειριών" σε "Διδασκαλία ασθενών- Κριτική ανάλυση κλινικών εμπειριών".

ζ) Το μάθημα Χειρουργική Νοσηλευτική ΙΙ θα μεταφερθεί στο 5ο Εξάμηνο και το μάθημα Χειρουργική Ι στο 6ο εξάμηνο καθώς κάτι τέτοιο δεν θα επηρεάσει τα μαθησιακά αποτελέσματα και τους εκπαιδευτικούς στόχους των μαθημάτων καθώς και τις πιστωτικές μονάδες.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ως υποχρεωτικά μαθήματα χαρακτηρίζονται τα μαθήματα, στα οποία η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση θεωρείται απαραίτητη για τους φοιτητές του Τμήματος Νοσηλευτικής. Η παρακολούθηση των μαθημάτων αποτελεί ακαδημαϊκή υποχρέωση του φοιτητή.

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ως κατ' επιλογήν μαθήματα χαρακτηρίζονται τα μαθήματα, τα οποία ο φοιτητής πρέπει να επιλέξει, ώστε να συμπληρώσει τις πιστωτικές μονάδες που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου του. Ο φοιτητής είναι ελεύθερος να επιλέξει τα μαθήματα επιλογής του εξαμήνου ή προηγούμενων, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά του και τους περιορισμούς του Προγράμματος Σπουδών. Αναφορικά με τις εξετάσεις, τη βαθμολογία και τον αριθμό των Πιστωτικών Μονάδων κάθε μαθήματος επιλογής, ισχύει ό,τι και στα υποχρεωτικά μαθήματα. Η παρακολούθηση των κλινικών και εργαστηριακών ασκήσεων καθώς και των φροντιστηρίων είναι υποχρεωτική για τον φοιτητή.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΕΣ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Οι ασκήσεις αυτές δεν είναι αυτοτελή μαθήματα, αλλά επί μέρους εκπαιδευτικές δραστηριότητες, οι οποίες συμπληρώνουν τη διαδικασία κάθε μαθήματος με την εμπέδωση της ύλης που διδάσκεται και την πρακτική εφαρμογή των γνώσεων. Οι ασκήσεις διεξάγονται σε ολιγομελείς ομάδες φοιτητών, γεγονός που επιτρέπει την ενεργό συμμετοχή τους σε αυτές. Η παρακολούθηση είναι απόλυτα υποχρεωτική με την έννοια, ότι ο φοιτητής, αν απουσιάσει πάνω από 20% των ωρών διδασκαλίας δεν μπορεί να προσέλθει στις εξετάσεις και υποχρεώνεται να επαναλάβει την παρακολούθηση του μαθήματος και των ασκήσεων. Η παρακολούθηση εκ νέου περιλαμβάνει το μάθημα στο σύνολό του.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η πτυχιακή εργασία εκπονείται κατά το τελευταίο έτος σπουδών και απαιτεί το συνδυασμό γνώσεων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών στο Τμήμα Νοσηλευτικής. Πρόκειται για μία εντατική και σχετικά μακρά προσπάθεια για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση ενός συγκεκριμένου προβλήματος.

Ο φοιτητής επιλέγει ένα θέμα πτυχιακής εργασίας που άπτεται των ενδιαφερόντων του, και με την καθοδήγηση του επιβλέποντα εντρυφεί σε αυτό μελετώντας βιβλιογραφικές πηγές, υλοποιεί τα ζητούμενα για την κάλυψη των απαιτήσεων του θέματος και, τέλος, συγγράφει αναφορά στην οποία παρουσιάζει τα αποτελέσματα της εργασίας του.

Οι πτυχιακές εργασίες είναι προαιρετικές για τους φοιτητές.

Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους οι φοιτητές που επιθυμούν και που δικαιούνται να εκπονήσουν Πτυχιακή Εργασία υποβάλλουν σχετική δήλωση στη Γραμματεία του Τμήματος μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από τη Συνέλευση. Κάθε φοιτητής δηλώνει με σειρά προτίμησης δύο (2) αντικείμενα Πτυχιακών Εργασιών.

Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος προτείνουν ερευνητικές περιοχές, στις οποίες θα κινηθούν οι πτυχιακές εργασίες που προτίθενται να επιβλέψουν κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος, οι οποίες και εγκρίνονται από τη Συνέλευση. Στη συνέχεια, οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με το μέλος ΔΕΠ και από κοινού διατυπώνουν το θέμα της πτυχιακής εργασίας, που πρόκειται να αναλάβει ο φοιτητής.

Για την ολοκλήρωση μίας πτυχιακής εργασίας το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ υποβάλλει στη Γραμματεία το σχετικό βαθμολόγιο μαζί με την τελική εργασία του φοιτητή, προκειμένου να κατατεθούν τελικώς οι εργασίες στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος. Η καταχώριση της βαθμολογίας δεν είναι δυνατή χωρίς την υποβολή της αντίστοιχης τελικής εργασίας.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας πολλών μαθημάτων, μπορούν να διεξαχθούν και σεμινάρια κατά την κρίση των διδασκόντων. Τα σεμινάρια μπορεί να περιλαμβάνουν και εργασίες φοιτητών. Σκοπός των σεμιναρίων είναι η διδασκαλία και η εξοικείωση των φοιτητών με την έρευνα, η οποία μπορεί να οδηγήσει και στην εκπόνηση επιστημονικών εργασιών.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΠΤΥΧΙΟΥ

A) Για τους φοιτητές που εισήχθησαν κατά τα ακαδημαϊκά έτη: 2012-2013

Για την απόκτηση του πτυχίου, οι φοιτητές οφείλουν:

- Να παρακολουθήσουν τουλάχιστον οκτώ (8) διδακτικά εξάμηνα και να συμπληρώσουν τουλάχιστον 240 Πιστωτικές Μονάδες (ECTS).
- Να εξετασθούν επιτυχώς σε:
  - Σαράντα δύο (42) υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία αποτελούν τον κορμό του προγράμματος σπουδών
  - Δεκαέξι (16) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία επιλέγονται από σχεδόν διπλάσιο αριθμό προσφερομένων μαθημάτων.

B) Για τους φοιτητές που εισήχθησαν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Για την απόκτηση του πτυχίου, οι φοιτητές οφείλουν:

- Να παρακολουθήσουν τουλάχιστον οκτώ (8) διδακτικά εξάμηνα και να συμπληρώσουν τουλάχιστον 240 Πιστωτικές Μονάδες (ECTS).
- Να εξετασθούν επιτυχώς σε:
  - Σαράντα δύο (42) υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία αποτελούν τον κορμό του προγράμματος σπουδών.
  - Δώδεκα (12) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία επιλέγονται από σχεδόν διπλάσιο αριθμό προσφερομένων μαθημάτων.

Γ) Για τους φοιτητές που εισήχθησαν το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 και 2015-2016

Για την απόκτηση του πτυχίου, οι φοιτητές οφείλουν:

- Να παρακολουθήσουν τουλάχιστον οκτώ (8) διδακτικά εξάμηνα και να συμπληρώσουν 240 Πιστωτικές Μονάδες (ECTS).
- Να εξετασθούν επιτυχώς σε:
  - Σαράντα τέσσερα (44) υποχρεωτικά μαθήματα με σύνολο 216 πιστωτικών μονάδων (ECTS).
  - Πέντε (5) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα με σύνολο 15 πιστωτικών μονάδων (ECTS).

- Πτυχιακή Εργασία με σύνολο 9 πιστωτικών μονάδων (ECTS) ή αντί αυτής 3 κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα με σύνολο 9 πιστωτικών μονάδων (ECTS).

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΘΜΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ

Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού πτυχίου είναι ενιαίος για όλα τα Α.Ε.Ι. της χώρας και καθορίζεται από την Υπουργική Απόφαση Β3/2166/1987 (Φ.Ε.Κ. 308 Β'):

« 1. Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου των φοιτητών που θα εισαχθούν στα Α.Ε.Ι. από το Ακαδημαϊκό Έτος 1987-88 και μετά λαμβάνονται υπόψη οι βαθμοί όλων των μαθημάτων που απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου (Άρθρο 25 παρ. 12 Ν 1268/1982), καθώς και της διπλωματικής εργασίας, όπου αυτή προβλέπεται από το Πρόγραμμα Σπουδών.

2.α) Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου των φοιτητών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος επί έναν συντελεστή, ο οποίος ονομάζεται συντελεστής βαρύτητας του μαθήματος και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας όλων των μαθημάτων.

β) οι συντελεστές βαρύτητας κυμαίνονται από 1,0 έως 2,0 και υπολογίζονται ως εξής:

- Μαθήματα με 1 ή 2 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,0*
- Μαθήματα με 3 ή 4 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5*
- Μαθήματα με περισσότερες από 4 διδακτικές μονάδες, καθώς και η διπλωματική εργασία, έχουν συντελεστή βαρύτητας 2,0.*

3. Εάν ένας φοιτητής έχει βαθμολογηθεί σε περισσότερα μαθήματα από όσα αντιστοιχούν στον κατά το Πρόγραμμα Σπουδών απαιτούμενο ελάχιστο αριθμό διδακτικών μονάδων για την λήψη του πτυχίου, μπορεί αυτός να μην συνυπολογίσει για την εξαγωγή του βαθμού πτυχίου τους βαθμούς ενός αριθμού κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων, με την προϋπόθεση ότι ο συνολικός αριθμός των διδακτικών μονάδων που προκύπτει από τα υπόλοιπα μαθήματα είναι τουλάχιστον ίσος με τον απαιτούμενο για την λήψη πτυχίου».

Οι πιστωτικές μονάδες έχουν υπολογισθεί με βάση το άρθρο 14 του Ν. 3374/2005 (Αρ. Φ.Ε.Κ. 189/02-08-2009)

ΣΥΣΤΗΜΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ

Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα ή άλλη εκπαιδευτική δραστηριότητα δίνεται με μορφή δεκαδικού αριθμού με ακρίβεια δευτέρου δεκαδικού ψηφίου στη δεκάβαθμη κλίμακα από 0 έως και 10. Για την επιτυχία απαιτείται βαθμολογία ίση προς 5 ή μεγαλύτερη. Σε ποσοστά εκατοστιαίας κλίμακας, και δεδομένου ότι η μέγιστη επίδοση ισοδυναμεί προς 100%, ελάχιστη επιτυχής επίδοση θεωρείται το ποσοστό 50%.

Ο βαθμός του πτυχίου δίνεται με μορφή δεκαδικού αριθμού με ακρίβεια δεκάτου και κυμαίνεται από 5,0 έως και 10,0. Το πτυχίο αναγράφει τους διακριτικούς χαρακτηρισμούς “Άριστα”, “Λίαν Καλώς” και “Καλώς” ανάλογα με τη βαθμολογία ως εξής:

“Άριστα”:	Από βαθμό 8,50 έως και 10,00	ή	από 85% έως και 100%
“Λίαν Καλώς”:	Από βαθμό 6,50 έως και 8,49	ή	από 65% έως και 84,99%
“Καλώς”:	Από βαθμό 5,00 έως και 6,49	ή	από 50% έως και 64,99%

Οι ανωτέρω διακριτικοί χαρακτηρισμοί “Άριστα”, “Λίαν Καλώς” και “Καλώς” χαρακτηρίζουν μόνο το βαθμό πτυχίου και όχι και τις επιμέρους επιδόσεις των φοιτητών στα μαθήματα και στις λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες του προγράμματος σπουδών.

Στις επόμενες σελίδες παρουσιάζονται κατά σειρά:

- το Μεταβατικό Πρόγραμμα Σπουδών (το οποίο περιέχει τον κατάλογο όλων των μαθημάτων του Προγράμματος για τους φοιτητές που εισήχθησαν πριν από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, δηλαδή για τους φοιτητές που εισήχθησαν κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2012-2013, 2013-2014) και αναλυτική περιγραφή των μαθημάτων **(Κεφάλαιο 1)**.

- το Πρόγραμμα Σπουδών για το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 και 2014-2015 και αναλυτική περιγραφή των μαθημάτων **(Κεφάλαιο 2)**.

- Το πρόγραμμα Σπουδών που ακολουθούμε το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 για τους φοιτητές όλων των εξαμήνων που εισήχθησαν κατά τα ακαδημαϊκά έτη, 2012-2013, 2013-2014, 2014-2015 και 2015-2016) **(Κεφάλαιο 3)**.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΙΣΗΓΧΘΗΣΑΝ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015 (2012-2013 & 2013-2014)

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
(ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013 & 2013-2014)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

A/A	ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	ΥΠ001	ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι	3	1			4	4	5
2	ΥΠ010	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	2		2		4	4	4
3	ΥΠ003	ΒΙΟΛΟΓΙΑ	3	2			5	5	4
4	ΥΠ004	ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ	3	1			4	4	4
5	ΥΠ005	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2		2		4	4	4
6	ΥΠ044	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	2	2			4	4	4

ΚΑΤ΄ ΕΠΙΛΟΓΗΝ

1	ΕΠ059	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	3				3	3	2
2	ΕΠ060	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	2	1			3	3	3
3	ΕΠ054	ΑΓΓΛΙΚΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ) Ι	2		1		3	3	2

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ
(ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013 & 2013-2014)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

A/A	ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	ΥΠ007	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ	2	2			4	4	5
2	ΥΠ011	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	3	4			7	6	6
3	ΥΠ054	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	2	2			4	4	4
4	ΥΠ017	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2	2			4	4	4
5	ΥΠ002	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	3	1			4	4	4
6	ΥΠ069	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	4				4	4	4

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ

1	ΕΠ013	ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ	2		1		3	3	2
2	ΕΠ064	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1	2			3	3	3
3	ΕΠ004	ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	2	1			3	3	3

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ
(ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013 & 2013-2014)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

A/A	ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	ΥΠ014	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	3	2			5	5	4
2	ΥΠ015	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			4	6	6	6
3	ΥΠ008	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	3	1			4	4	4
4	ΥΠ018	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	3			4	7	6	6
5	ΥΠ013	ΑΓΓΛΙΚΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ) ΙΙ	2		1		3	3	3
6	ΥΠ045	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	3		1		4	4	3

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ

1	ΕΠ011	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ	2	1			3	3	3
2	ΕΠ055	ΚΛΙΝΙΚΗ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑ	2	1			3	3	3
3	ΕΠ018	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	2	1			3	3	3
4	ΕΠ058	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	1	2			3	3	3

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ
(ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013 & 2013-2014)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

A/A	ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	ΥΠ016	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ	2		1		3	3	3
2	ΥΠ019	ΠΡΟΛΗΨΗ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	2		1		3	3	3
3	ΥΠ060	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	2	2			4	4	4
4	ΥΠ009	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	3		1		4	4	4
5	ΥΠ029	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	3				3	3	4
6	ΥΠ057	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	3				3	3	4

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ

1	ΕΠ066	ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	2			1	3	3	3
2	ΕΠ024	ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			1	3	3	3
3	ΕΠ017	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	2	1			3	3	3
4	ΕΠ067	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ	2			1	3	3	3

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
(ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013 & 2013-2014)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ									
Α/Α	ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	ΥΠ028	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	3			3	6	6	6
2	ΥΠ020	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	4			2	6	6	6
3	ΥΠ022	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι	3			3	6	6	6
4	ΥΠ026	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	3			4	7	6	6
ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ									
1	ΕΠ068	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	3				3	3	2
2	ΕΠ065	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2		1		3	3	3
3	ΕΠ053	ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	1	2			3	3	3
4	ΕΠ020	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	2	1			3	3	3
5	ΕΠ069	ΠΕΡΙΕΓΧΕΙΡΗΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			1	3	3	3
6	ΕΠ042	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ - ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ	2	1			3	3	3
7	ΕΠ062	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	3				3	3	4

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ
(ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013 & 2013-2014)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

A/A	ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	ΥΠ032	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	3			3	6	6	6
2	ΥΠ025	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	4			2	6	6	6
3	ΥΠ027	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ	3			3	6	6	6
4	ΥΠ031	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	3			4	7	6	6

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ

1	ΕΠ028	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	3				3	3	2
2	ΕΠ070	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	2			1	3	3	3
3	ΕΠ019	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ	2			1	3	3	3
4	ΕΠ030	ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	2	1			3	3	3
5	ΕΠ061	ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ	2	1			3	3	3
6	ΕΠ063	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	3				3	3	4
7	ΕΠ072	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ							5

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ
(ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013 & 2013-2014)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α/Α	ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	ΥΠ046	ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	1			2	3	3	3
2	ΥΠ047	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑΣ	1			2	3	3	3
3	ΥΠ036	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	2			2	4	4	4
4	ΥΠ042	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2			3	5	5	5
5	ΥΠ070	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	2	2			4	4	4
6	ΥΠ058	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ - ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	2			2	4	4	4
7	ΥΠ030	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	2			2	4	4	4
8	ΥΠ034	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			3	5	5	5

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ

1	ΕΠ029	ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ	1		2		3	3	2
2	ΕΠ056	ΥΓΕΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ	2		1		3	3	2
3	ΕΠ057	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	2			1	3	3	3
4	ΕΠ048	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	2	1			3	3	3
5	ΕΠ071	ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΗ	2	1			3	3	3
6	ΕΠ062	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	3				3	3	4
7	ΕΠ072	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ							5

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ
(ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013 & 2013-2014)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Α/Α	ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
1	ΥΠ053	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	3		1	2	6	6	6
2	ΥΠ040	ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ				8	8	6	6
3	ΥΠ041	ΚΛΙΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ				8	8	6	6
4	ΥΠ059	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ	2			2	4	4	4
5	ΥΠ048	ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2		1		3	3	3
6	ΥΠ061	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ - ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	1		3		4	4	5

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ

1	ΕΠ049	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑΣ	2			1	3	3	3
2	ΕΠ051	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	1	1		1	3	3	3
3	ΕΠ045	ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	2			1	3	3	3
4	ΕΠ033	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ	1	2			3	3	3
5	ΕΠ027	ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ	1	2			3	3	3
6	ΕΠ063	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	3				3	3	4
7	ΕΠ072	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ							5

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΙΣΗΓΧΘΗΣΑΝ ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ 2012-2013 & 2013-2014

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να γνωρίσουν και να μάθουν τις ανατομικές δομές του ανθρώπινου οργανισμού, τόσο σε μακροσκοπικό όσο και σε μικροσκοπικό ιστολογικό επίπεδο.

Η Εμβρυολογία, ως αναπόσπαστο τμήμα της Ανατομίας, παρέχει τη γνώση της δημιουργίας και ανάπτυξης των ιστών και οργάνων και διαμέσου αυτού την κατανόηση πολλών συγγενών παθήσεων και γενετικών ανωμαλιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Βασικές γνώσεις Ιστολογίας /Εμβρυολογίας
- Βασικές γνώσεις Ανατομίας - Μυοσκελετικό σύστημα (Τύποι οστών, αρθρώσεις - σύνδεσμοι - Σπονδυλική στήλη - Ισορροπία)
- Θώρακας (Θώρακας - θωρακικό τοίχωμα - Διάφραγμα)
- Θώρακας (Υπεζωκότας - Μεσοθωράκιο - Τραχειοτομή)
- Θώρακας - Αναπνευστικό σύστημα (Ρινοφάρυγγας - Λάρυγγας - Πνεύμονας - Αναπνοή)
- Θώρακας - Αναπνευστικό σύστημα (Βρόγχοι - Βρογχοσκόπηση - Κυψελιδοτριχοειδική μεμβράνη)
- Καρδιά - Κυκλοφορία (Αρτηρίες - Φλέβες - Ανατομικές αλλοιώσεις των Αγγείων)
- Καρδιά - Κυκλοφορία (Καρδιακός μυς - Κόλποι - Κοιλίες - Περικάρδιο - Ερεθισματαγωγό Σύστημα)
- Αιμοφόρο Κυκλοφορικό σύστημα - Λεμφαγγεία - Λέμφος.
- Τράχηλος (Ανατομικά τρίγωνα - Αδένες: Θυρεοειδής, Παραθυρεοειδείς, Θύμος - Λεμφαδένες)
- Ώμος - Άνω άκρο
- Ισχίο - Κάτω άκρο

Εργαστηριακό μέρος

Με τη βοήθεια προπλάσμάτων οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες στην Ανατομική και παρουσιάζουν εργασίες επί του περιεχομένου του μαθήματος με στόχο την ενημέρωση και την προσέγγιση των πηγών γνώσης (Βιβλιοθήκες, Διαδίκτυο).

Μικροσκόπηση ιστολογικών παρασκευασμάτων, μέθοδοι παρατήρησης και ερμηνεία της Μικροσκοπικής Ανατομικής (Ιστολογία).

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές έννοιες και μεθόδους της Στατιστικής Επιστήμης, που αφορούν στην ανάλυση και παρουσίαση δεδομένων και στην κατανόηση επιστημονικών εργασιών στον τομέα της υγείας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Παρουσίαση Δεδομένων, Πίνακες, Γραφήματα
- Μέτρα Κεντρικής Τάσης
- Μέτρα Μεταβλητότητας
- Εμπειρικός Ορισμός Πιθανότητας και Πράξεις Ενδεχομένων
- Δεσμευμένη Πιθανότητα, Θεώρημα Bayes
- Τυχαίες Μεταβλητές, Διωνυμική Κατανομή, Κατανομή Poisson, Κανονική Κατανομή
- Κεντρικό Οριακό Θεώρημα
- Διαστήματα Εμπιστοσύνης
- Έλεγχοι Υποθέσεων
- Μη Παραμετρικά Στατιστικά Τεστ
- Πίνακες Συνάφειας
- Απλή γραμμική Παλινδρόμηση
- Συσχέτιση

Φροντιστηριακό μέρος

Στη βαθύτερη κατανόηση αυτών των εννοιών θα συμβάλλει και η χρήση παραδειγμάτων και εφαρμογών.

ΒΙΟΛΟΓΙΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των βασικών κυτταρικών λειτουργιών, της δομής, οργάνωσης και διαφοροποίησης των κυττάρων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Δομή και λειτουργία βιομορίων: αμινοξέα, πεπτίδια, πρωτεΐνες, ένζυμα, νουκλεϊκά οξέα
- Δομή και λειτουργία βιομορίων: υδατάνθρακες, λιπίδια, ανώτερα επίπεδα οργάνωσης των μακρομορίων
- Ιοί: Νουκλεοπρωτεϊνικά σύμπλοκα, πολλαπλασιασμός, Πριόνια, ιοειδή
- Το προκαρυωτικό κύτταρο: μορφολογία, ομοιότητες και διαφορές με το ευκαρυωτικό κύτταρο, πολλαπλασιασμός, καλλιέργειες βακτηρίων
- Το ευκαρυωτικό κύτταρο: δομή και λειτουργία των μεμβρανών, διαπερατότητα των μεμβρανών σε μικρομόρια, ενεργητική μεταφορά, δυναμικό μεμβρανών και μεμβρανική μεταβίβαση μηνυμάτων
- Το ευκαρυωτικό κύτταρο: εμβρανοειδή οργανίδια, κυτταροπλασματικό σύστημα μεμβρανών, κυτταρική έκκριση και ενδοκυττάρωση, ημιαυτόνομα οργανίδια, κυτταροσκελετός, πυρήνας
- Γενετικό υλικό, δομή και οργάνωση του DNA, μοριακή οργάνωση του γονιδιώματος, δομή χρωμοσωμάτων, ροή της γενετικής πληροφορίας
- Ρύθμιση της έκφρασης της γενετικής πληροφορίας I: ρύθμιση σε επίπεδο μεταγραφής και μετάφρασης, βιολογικά λειτουργικές πρωτεΐνες
- Ρύθμιση της έκφρασης της γενετικής πληροφορίας II, ρύθμιση της ανάπτυξης και διαφοροποίησης, βλαστικά κύτταρα
- Κυτταρικές αλληλεπιδράσεις: ενδοκυτταρικά συστήματα μεταγωγής σήματος, εξοκυττάρια ύλη, κυτταρική αναγνώριση και προσκόλληση, κυτταρική επικοινωνία
- Κυτταρικός κύκλος: ρύθμιση και διαταραχές του κυτταρικού πολλαπλασιασμού, μίτωση, μείωση, γενετικός ανασυνδυασμός, ανάπτυξη, διαφοροποίηση και κυτταρικός θάνατος

- Καρκίνος: αιτίες, ιδιότητες των καρκινικών κυττάρων, ογκογονίδια, ογκοκατασταλτικά γονίδια, μετάσταση, μοριακή διάγνωση και θεραπεία
- Εφαρμογές της μοριακής βιολογίας και βιοχημείας στη διάγνωση και στη θεραπεία: ένζυμα περιορισμού, κλωνοποίηση του DNA, αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης, παραγωγή φαρμακευτικών πρωτεϊνών
- Εφαρμογές της μοριακής βιολογίας στη διάγνωση και στη θεραπεία: γονιδιακή θεραπεία, γενετικά αποτυπώματα και ιατροδικαστική

Εργαστηριακό μέρος

- Χρήση μικροσκοπίου: παρατήρηση νωπών παρασκευασμάτων φυτικών και ζωικών κυττάρων.
- Μικροσκοπική παρατήρηση μόνιμων παρασκευασμάτων ανθρωπίνων ιστών.
- Καλλιέργεια κυττάρων, μικροοργανισμών και αντιβιογράμματα.
- Διαχωρισμός συστατικών του αίματος, προσδιορισμός του αιματοκρίτη, παρατήρηση νωπού αίματος με επίστρωση, χρώση και μέτρηση λευκών αιμοσφαιρίων
- Καλλιέργεια ευκαρυωτικών κυττάρων, εφαρμογές τους.
- Αρχές ανασυνδυασμένου DNA και κλωνοποίηση

ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση φυσικών φαινομένων, ιδιοτήτων και παραμέτρων που περιγράφουν βασικές λειτουργίες του ανθρωπίνου σώματος, των νόμων που περιγράφουν τα παραπάνω φυσικά φαινόμενα, βασικών αρχών λειτουργίας ιατρικών συσκευών, με τη βοήθεια των οποίων είναι εφικτή η «ανάγνωση» των φαινομένων αυτών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στη Βιοφυσική - Βιοϊατρική Τεχνολογία. Γενική επισκόπηση - θεματικές ενότητες. Ερευνητικές κατευθύνσεις και προβλήματα που καλείται να λύσει η σύγχρονη βιοϊατρική έρευνα
- Βασικές αρχές λήψης και επεξεργασίας βιολογικών σημάτων. Δειγματοληψία και κβαντισμός αναλογικού σήματος. Επεξεργασία βιοσήματος και πεδία εφαρμογής
- Ιατρική απεικόνιση και επεξεργασία ιατρικής εικόνας. Βασικά ιατρικά απεικονιστικά συστήματα. Είδη ιατρικής εικόνας και απεικονιστικές τεχνολογίες. Βασικές διαδικασίες ψηφιακής επεξεργασίας ιατρικής εικόνας
- Μηχανική Ρευστών. Αιμοδυναμική. Αίμα. Αγγεία. Πίεση και ροή αίματος. Χαρακτηριστικά μαγέθη αιματικής ροής. Φυσιολογικές αρτηριακές πιέσεις
- Επεμβατικές και μη επεμβατικές μέθοδοι μέτρησης αρτηριακής πίεσης
- Βιοηλεκτρισμός. Ηλεκτρικές ιδιότητες των κυττάρων. Βιοηλεκτρικά δυναμικά
- Φυσική του καρδιαγγειακού συστήματος
- Λήψη, επεξεργασία και ερμηνεία ηλεκτροκαρδιογραφήματος
- Λειτουργία του εγκεφάλου και ηλεκτροεγκεφαλογράφημα. Λήψη, επεξεργασία και χαρακτηριστικά ηλεκτροεγκεφαλογράφηματος. Φυσιολογικά και προκλητά δυναμικά δράσης
- Λήψη και επεξεργασία ηλεκτρομυογραφήματος
- Μηχανική του αναπνευστικού συστήματος, Δοκιμασίες αναπνευστικής λειτουργίας. Πνευμονικοί όγκοι και χωρητικότητες. Μέθοδοι μέτρησης των μεταβολών του πνευμονικού όγκου. Οι τεχνικές της σπιρομέτρησης και της πληθυσμογραφίας
- Η Φυσική της όρασης. Φακοί. Σχηματισμός ειδώλου. Διαθλαστικές ανωμαλίες οφθαλμού
- Θεωρία υπερήχων. Παραγωγή και διάδοση ηχητικών κυμάτων μέσα από βιολογικούς ιστούς. Αλληλεπίδραση ηχητικών κυμάτων - έμβιας ύλης.

Φαινόμενο Doppler. Μελέτη της αιματικής ροής. Μέθοδοι Απεικόνισης Υπερήχων

- Αλληλεπιδράσεις ιοντίζουσας ακτινοβολίας και ύλης. Φυσική και Οργανολογία της Ακτινοδιάγνωσης. Κλασική απεικόνιση με ακτίνες X Αρχές ψηφιακών συστημάτων ακτινοδιάγνωσης με ακτίνες X

Εργαστηριακό μέρος

Επίδειξη εφαρμογών Βιοϊατρικής Τεχνολογίας μέσω διαδικτύου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τη σύγχρονη Νοσηλευτική Επιστήμη, κατανοώντας το εννοιολογικό και φιλοσοφικό της πλαίσιο, τα θεωρητικά μοντέλα, καθώς και τις κλινικές της διαστάσεις. Περιγράφεται η συμβολή της Νοσηλευτικής στην πρόληψη και θεραπεία της ασθένειας, στην αποκατάσταση και την προαγωγή υγείας, καθώς και η δυναμική της Νοσηλευτικής Επιστήμης στη σύγχρονη πραγματικότητα. Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη και καταγραφή της νοσηλευτικής διεργασίας, προκειμένου ο φοιτητής να κατανοήσει τη διαχείριση της φροντίδας του αρρώστου με επιστημονικό, ολιστικό και δυναμικό τρόπο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εννοιολογικό πλαίσιο και φιλοσοφία Νοσηλευτικής
- Ιστορική εξέλιξη Νοσηλευτικής στο διεθνή χώρο και την Ελλάδα
- Νοσηλευτικές θεωρίες -Τύποι - Κριτική Νοσηλευτικών θεωριών
- Υγεία και ασθένεια
- Προαγωγή της υγείας: άτομο, οικογένεια, κοινότητα
- Σύγχρονη νοσηλευτική φροντίδα σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον
- Ηθικοί, δεοντολογικοί και νομικοί κανόνες στη Νοσηλευτική
- Νοσηλευτική διεργασία: Εισαγωγική προσέγγιση
- Νοσηλευτική διεργασία: Εκτίμηση Αναγκών, Νοσηλευτική Διάγνωση και Προγραμματισμός
- Νοσηλευτική διεργασία: Εφαρμογή σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας και Αξιολόγηση
- Η επικοινωνία και η σχέση νοσηλευτή-ασθενούς
- Επαγγελματικά νοσηλευτικά πρότυπα και βασικοί επαγγελματικοί ρόλοι
- Σύγχρονες τάσεις στη Νοσηλευτική : Διοίκηση, Έρευνα, Οικολογία

Φροντιστηριακό μέρος

Οι φροντιστηριακές ασκήσεις θα δίνουν έμφαση:

- στην ανάπτυξη διαλόγου και κριτικής διερεύνησης ερωτήσεων και προβληματισμών που προκύπτουν από την εφαρμογή των νοσηλευτικών θεωριών και μοντέλων στη σύγχρονη πρακτική (κλινική - έρευνα - εκπαίδευση - διοίκηση),
- στην κατανόηση, περιγραφή, ανάλυση και καταγραφή της νοσηλευτικής διεργασίας και
- στην ανάπτυξη δεξιοτήτων αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ νοσηλευτή και ασθενή.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με βασικές έννοιες της επιστήμης της Πληροφορικής και του Διαδικτύου και να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και τις δεξιότητες εκείνες, που θα τους βοηθήσουν να χρησιμοποιήσουν τα υπολογιστικά συστήματα στα υπόλοιπα μαθήματα και τις εργασίες τους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στην Πληροφορική και το Διαδίκτυο
- Εφαρμογές και Επιπτώσεις της Πληροφορικής σε διάφορους Τομείς

- Βασικές Έννοιες της Πληροφορικής και Χαρακτηριστικά των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών
- Υλικό (hardware)
- Λογισμικό (software)
- Λειτουργικά Συστήματα
- Διαδίκτυο και Διαδικτυακές Εφαρμογές
- Ασφάλεια Πληροφοριών
- Σημασιολογικός Ιστός (Semantic Web)
- Τεχνολογίες Web 2.0 και Web 3.0
- Κοινωνικά Δίκτυα (Social Networks)
- Πληροφορική και Εκπαίδευση - Τεχνολογίες Ηλεκτρονικής Μάθησης
- Σύγχρονες Τεχνολογίες και Υπηρεσίες Πληροφορικής

Εργαστηριακό μέρος

- MS Office (Word, Excel, PowerPoint)
- Εύρεση Πληροφοριών στο Διαδίκτυο
- Ηλεκτρονική Αλληλογραφία
- Μελέτη Κοινωνικών Δικτύων (Social Networks)
- Χρήση Σύγχρονων Τεχνολογιών και Υπηρεσιών Πληροφορικής

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων σχετικά με την έννοια του Δίκαιου στη φροντίδα υγείας, την έννοια του Δικαίου κατά την άσκηση του νοσηλευτικού επαγγέλματος, τα δικαιώματα των ασθενών και τη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία των υπηρεσιών υγείας (νοσοκομεία, κοινοτικές δομές).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στο Δίκαιο της υγείας και βασικές έννοιες δικαίου
- Το έννομο αγαθό της υγείας
- Η έννοια και η σημασία των ατομικών δικαιωμάτων
- Η Συνταγματική προστασία των ατομικών δικαιωμάτων
- Η Νομική φύση της σχέσης του νοσηλευτή με τον ασθενή
- Η αστική ευθύνη: δικαιοπρακτική και αδικοπρακτική ευθύνη
- Προϋποθέσεις για τη γένεση της αστικής ευθύνης (παράνομη συμπεριφορά, υπαιτιότητα, επέλευση ζημίας, αιτιώδης συνάφεια μεταξύ παράνομης και υπαίτιας συμπεριφοράς και ζημίας) και συνέπειες από τη γένεση της αστικής ευθύνης (αποζημίωση).
- Η αστική ευθύνη κατά την άσκηση του νοσηλευτικού επαγγέλματος (αστική ευθύνη του νοσηλευτή ως δημοσίου υπαλλήλου, ως ιδιωτικού υπαλλήλου και ως ελεύθερου επαγγελματία)
- Η ποινική ευθύνη: έγκλημα, ποινικές κυρώσεις
- Η ποινική ευθύνη κατά την ενάσκηση του νοσηλευτικού επαγγέλματος στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα
- Η πειθαρχική νοσηλευτική ευθύνη στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα
- Θέματα νομοθεσίας στην κλινική έρευνα
- Νομοθεσία νοσοκομείων και κοινοτικών δομών

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές γνώση αναφορικά με την έννοια, τις αρχές και τις δεξιότητες της ανθρώπινης επικοινωνίας, δίνοντας έμφαση στο

σεβασμό της δεοντολογίας κατά τη διάρκεια της επικοινωνίας και στην ενθάρρυνση των φοιτητών στην ανάπτυξη των αναλυτικών ικανοτήτων τους στο νοσοκομείο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Γενικά περί επικοινωνίας - Η σημασία της επικοινωνίας
- Αρχές επικοινωνίας
- Λεκτική επικοινωνία - «Μαύρες και Άσπρες λέξεις»
- Μη λεκτική επικοινωνία και μη λεκτικά μηνύματα
- Διαπροσωπική επικοινωνία
- Ανθρώπινη επικοινωνία στον εργασιακό χώρο
- Η επικοινωνία στο Νοσοκομείο
- Συζήτηση - Διατηρώντας μια αποτελεσματική συζήτηση
- Αποτελεσματική ακρόαση
- Προσφέροντας υποστήριξη και «άνεση» στους άλλους
- Η έννοια της ενσυναίσθησης
- Η σημασία του χρόνου
- Χρησιμοποιώντας την επιρροή με ηθικό τρόπο
- Αναπτύσσοντας δεξιότητες επικοινωνίας
- Tests δεξιοτήτων επικοινωνίας

Εργαστηριακό μέρος

Ασκήσεις σχετικά με την ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας.

ΑΓΓΛΙΚΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ) I

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τη βασική ορολογία και τις έννοιες της Νοσηλευτικής επιστήμης. Οι φοιτητές θα πρέπει να κατανοούν συναφή άρθρα και να μπορούν να τα μεταφράζουν στην Ελληνική γλώσσα, καθώς επίσης και να κατανοούν και να χρησιμοποιούν σωστά τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα της Αγγλικής γλώσσας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

Οι φοιτητές μελετούν κείμενα από το χώρο των επιστημών υγείας και μέσω ανάλυσης των κειμένων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων γίνεται προσπάθεια να καταλάβουν τη δομή της ξένης γλώσσας, αναλύοντας λεξιλογικά, συντακτικά και νοηματικά κείμενα σχετικών επιστημών.

Φροντιστηριακό μέρος

Οι φοιτητές μελετούν, σχολιάζουν και μεταφράζουν άρθρα μέσω ασκήσεων και εκπονούν εργασίες.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να γνωρίσουν και να μάθουν τις ανατομικές δομές του ανθρώπινου οργανισμού, τόσο σε μακροσκοπικό όσο και σε μικροσκοπικό ιστολογικό επίπεδο.

Η Εμβρυολογία, ως αναπόσπαστο τμήμα της Ανατομίας, παρέχει τη γνώση της δημιουργίας και ανάπτυξης των ιστών και οργάνων και διαμέσου αυτού την κατανόηση πολλών συγγενών παθήσεων και γενετικών ανωμαλιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Βασικές γνώσεις Ιστολογίας /Εμβρυολογίας
- Πεπτικό σύστημα (Στοματική κοιλότητα και περιεχόμενα αυτής - Γεύση - Κατάποση - Σιελογόνοι αδένες - Πεπτικός σωλήνας - Αδένες στομάχου και εντέρου - Ηπατικό - Χοληφόρο σύστημα)
- Ουροποιητικό σύστημα (Νεφρώνας - Αγγειώδες σπείραμα - Σωληναριακό και Αθροιστικό σύστημα - Νεφρική ανεπάρκεια)
- Γεννητικό σύστημα άρρενος (Όρχεις - Επιδιδυμίδα - Προστάτης - Βολβός - ουρηθραίοι αδένες - Ενδοκρινικός έλεγχος) και Γεννητικό σύστημα θήλεος (Εξωτερικά και Εσωτερικά Γεννητικά όργανα - Έμμηνος κύκλος - Κύηση)
- Πύελος - Πυελικά τοιχώματα - Κορμός - Ράχη
- Μυϊκός κάματος - Μυϊκός συντονισμός - Κατάγματα - Κακώσεις μυοσκελετικού συστήματος Ειδικά Αισθητήρια Όργανα (Οφθαλμός - Ους)
- Δέρμα και μαζικός αδένας (Μαστός)
- Ενδοκρινείς αδένες - Νευροενδοκρινικό σύστημα (Υπόφυση - Υποθάλαμος - Κωνάριο - Θυρεοειδής - Παραθυρεοειδής - Επινεφρίδια - Ωοθήκη - Όρχις)
- Πάγκρεας - Παραγάγγλια - Διάχυτο Νευροενδοκρινικό σύστημα - Παραγάγγλια (Καρωτιδικό - Αορτικό σωματίο)
- Νευρικό σύστημα (κύτταρα νευρικού συστήματος - Εγκέφαλος - Νωτιαίος μυελός)
- Μήνιγγες - Εγκεφαλονωτιαίο υγρό - Στέλεχος - Πυρήνες Νευρικού Συστήματος
- Θάλαμος - Υποθάλαμος - Υπόφυση - Δικτυωτός σχηματισμός
- Οδοί των αισθήσεων - Πόνος - Πυραμιδικό και Εξωπυραμιδικό σύστημα
- Εγκεφαλικές συζυγίες - Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα

Εργαστηριακό μέρος

Με τη βοήθεια προπλάσμάτων οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες στην Ανατομική και παρουσιάζουν εργασίες επί του περιεχομένου του μαθήματος με στόχο την ενημέρωση και την προσέγγιση των πηγών γνώσης (Βιβλιοθήκες, Διαδίκτυο).

Μικροσκόπηση ιστολογικών παρασκευασμάτων, μέθοδοι παρατήρησης και ερμηνεία της Μικροσκοπικής Ανατομικής (Ιστολογία).

ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές τις βασικές επιστημονικές γνώσεις που είναι αναγκαίες για την παροχή ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας και να αναπτύξουν τις θεμελιώδεις δεξιότητες που είναι απαραίτητες στην καθημερινή κλινική πρακτική.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Βασικές αρχές αξιολόγησης υγείας

- Βασικές αρχές λήψης, αξιολόγησης και καταγραφής ζωτικών σημείων
- Υγιεινή και ασφάλεια ασθενών και περιβάλλοντος
- Βασικές αρχές αποστείρωσης, αντισηψίας και απολύμανσης
- Βασικές αρχές χορήγησης φαρμάκων από το στόμα
- Βασικές αρχές χορήγησης φαρμάκων από παρεντερικές οδούς
- Βασικές αρχές χορήγησης διαλυμάτων, αίματος και παραγώγων
- Νοσηλευτική αξιολόγηση κατάστασης θρέψης. Βασικές αρχές εντερικής και παρεντερικής διατροφής
- Νοσηλευτική αξιολόγηση αναπνευστικής λειτουργίας και χορήγηση οξυγόνου
- Νοσηλευτική φροντίδα ακεραιότητας δέρματος και πρόληψη ελκών πίεσης
- Βασικές αρχές φροντίδας τραύματος
- Βασικές αρχές φροντίδας στομιών
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με διαταραχές απέκκρισης ούρων και κοπράνων

Εργαστηριακό μέρος

Η παροχή ευκαιριών εμπέδωσης της θεωρητικής γνώσης και η ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες στην κλινική πράξη. Κάθε νοσηλευτική διαδικασία παρουσιάζεται με τη μέθοδο της επίδειξης σε μικρές ομάδες φοιτητών και ακολουθεί εφαρμογή σε προπλάσματα.

- Εφαρμογή τεχνικών που χρησιμοποιούνται κατά την αξιολόγηση υγείας
- Περιγραφή και εφαρμογή κατάλληλων θέσεων για την αξιολόγηση κάθε συστήματος του σώματος
- Ατομική υγιεινή ασθενών που αυτοεξυπηρετούνται και νοσηλευτική φροντίδα κατακεκλιμένων ασθενών
- Λήψη, αξιολόγηση και καταγραφή ζωτικών σημείων
- Πλύσιμο χεριών, ατομικά μέτρα προστασίας και διαχείριση αποστειρωμένων υλικών
- Χορήγηση φαρμάκων υποδόρια και ενδομυϊκά
- Αγγειακή προσπέλαση περιφερικών αγγείων
- Ενδοφλέβια χορήγηση φαρμάκων και διαλυμάτων
- Μέτρηση τριχοειδικού σακχάρου αίματος - χορήγηση ινσουλίνης
- Υλικά και μέθοδοι χορήγησης αίματος και παραγώγων
- Τοποθέτηση ρινογαστρικού καθετήρα
- Υλικά και μέθοδοι χορήγησης οξυγόνου, λήψη αερίων αίματος
- Φροντίδα δέρματος και πρόληψη ελκών πίεσης . Φροντίδα στομιών
- Καθετηριασμός ουροδόχου κύστεως σε άνδρα και γυναίκα και υποκλυσμός

ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της λειτουργίας των βιολογικών μακρομορίων και του ρόλου τους στον ανθρώπινο μεταβολισμό.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Χημικές αρχές του μεταβολισμού: αναβολισμός, καταβολισμός
- Μεταβολισμός των υδατανθράκων: γλυκόλυση, γλυκονεογένεση, ρύθμιση του μεταβολισμού της γλυκόζης, μεταβολισμός γλυκογόνου, μονοσακχαριτών και ετερογλυκανών, γενετικές και επίκτητες διαταραχές του μεταβολισμού και της πρόσληψης της γλυκόζης
- Μεταβολισμός των λιπιδίων: βιοσύνθεση και καταβολισμός των τριακυλογλυκερολών, σφιγγολιπιδίων, και λιπαρών οξέων, μεταβολισμός της χοληστερόλης, μεταφορά των λιπιδίων στο αίμα, διαταραχές του μεταβολισμού των λιπιδίων
- Μεταβολισμός των πρωτεϊνών και αμινοξέων: βιοσύνθεση και καταβολισμός, γενετικές και επίκτητες διαταραχές του μεταβολισμού των πρωτεϊνών και αμινοξέων

- Κύκλος του κιτρικού οξέος: αντιδράσεις και ρύθμιση του κύκλου, σημασία του στον μεταβολισμό
- Αναπνευστική αλυσίδα και Οξειδωτική φωσφορυλίωση: αντιδράσεις και ρύθμιση, μιτοχονδριακή θερμογένεση, επίκτητες διαταραχές της οξειδωτικής φωσφορυλίωσης
- Μεταβολισμός των πουρινών και πυριμιδών. Βιοσύνθεση, ανακύκλωση και αποδόμηση των νουκλεοτιδίων, κλινική σημασία των διαταραχών του μεταβολισμού των νουκλεοτιδίων
- Ένζυμα: δομή, κινητική και ρύθμιση ενζυμικών αντιδράσεων, συνένζυμα. Σημαντικά ένζυμα του μεταβολισμού. Κλινική σημασία της ενζυμικής δραστηριότητας
- Συντονισμός του διάμεσου μεταβολισμού: απορρόφηση, νηστεία και κόπωση
- Διατροφή: διατροφικά στοιχεία, βιταμίνες και ιχνοστοιχεία, πέψη και απορρόφηση, διαταραχές της πέψης
- Ρυθμιστικά μόρια: ορμόνες ως εξωκυττάριοι αγγελιοφόροι, ορμονική ρύθμιση του μεταβολισμού του ασβεστίου, φωσφόρου και ηλεκτρολυτών, νευροδιαβιβαστές, αυξητικοί παράγοντες, κυττοκίνες
- Αρχές κλινικής βιοχημείας. Αξιολόγηση εργαστηριακών αποτελεσμάτων, ποιοτικός έλεγχος αποτελεσμάτων. πρωτεΐνες πλάσματος, ανοσοσφαιρίνες, κλινική ενζυμολογία, ηλεκτρολύτες. δυσλιπιδαιμίες, καρκινικοί δείκτες και η σημασία τους
- Εφαρμογές της βιοχημείας στη διάγνωση και στη θεραπεία: μονοκλωνικά αντισώματα, μελέτη της πρωτεϊνικής έκφρασης

Εργαστηριακό μέρος

- Απομόνωση πρωτεϊνών: χρώση και ποσοτική μέτρηση
- Απομόνωση DNA χρώση και ηλεκτροφόρηση
- Μέτρηση γλυκόζης στο αίμα. Χρώση γλυκογόνου σε μονιμοποιημένο ιστό
- Ανάλυση πρωτεϊνών, ηλεκτροφόρηση και ανάλυση αιμοσφαιρινών (αρχή διάγνωσης αιμοσφαιρινοπαθιών)
- Πλασμόλυση και ομάδες αίματος, έλεγχος συμβατότητας.
- Μέτρηση έκφρασης πρωτεϊνών με ELISA

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η αποσαφήνιση βασικών εννοιών της Πληροφορικής, προκειμένου οι φοιτητές να μπορέσουν δίχως δυσκολία να κατανοήσουν εξειδικευμένες έννοιες και προηγμένες τεχνολογίες. Επίσης, το μάθημα αποσκοπεί στην περιγραφή ηλεκτρονικών υπηρεσιών υγείας και στη χρήση βασικών πληροφοριακών συστημάτων υγείας, προκειμένου οι μελλοντικοί νοσηλευτές να είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στο Χώρο της Υγείας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Βασικές Έννοιες και Ορισμοί Πληροφορικής
- Βασικές Έννοιες και Ορισμοί Ιατρικής Πληροφορικής
- Ηλεκτρονικός Ιατρικός Φάκελος Ασθενών (Electronic Patient Records)
- Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων (Hospital and Clinical Information Systems)
- Πληροφοριακά Συστήματα Εργαστηρίων (Laboratory Information Systems)
- Τηλε-Ιατρική (Telemedicine) και Τηλε-Νοσηλευτική (Telenursing)
- Απεικόνιση και Επεξεργασία Ιατρικών Εικόνων (Medical Imaging)
- Ασφάλεια Ιατρικών Πληροφοριών (Security in Medical Information)
- Ηλεκτρονική Υπογραφή στα Ιατρικά Έγγραφα (Electronic Signature for Medical Documents)
- Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση (Electronic Prescribing)
- Ηλεκτρονική Κάρτα Υγείας (Smart Cards in Medicine)

- Νέες Τεχνολογικές Τάσεις στο Χώρο της Υγείας
- Προηγμένα Συστήματα και Νέες Υπηρεσίες Πληροφορικής στο χώρο της Υγείας

Εργαστηριακό μέρος

- MS Office (Word, PowerPoint)
- Ηλεκτρονική Αλληλογραφία
- Μελέτη Κοινωνικών Δικτύων (Social Networks)
- Χρήση Σύγχρονων Τεχνολογιών και Υπηρεσιών Πληροφορικής
- Ιατρικές Ψηφιακές Βιβλιοθήκες
- Δημιουργία Ιστολόγιων/ Ιστοσελίδων
- Επεξεργασία Εικόνων

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσει ο φοιτητής βασικές γνώσεις της φυσιολογικής λειτουργίας του ανθρωπίνου σώματος. Ο φοιτητής διδάσκεται τις βασικές και θεμελιώδεις αρχές, οι οποίες διέπουν και ρυθμίζουν το πολύπλοκο και θαυμαστό φαινόμενο της ανθρώπινης ζωής, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών, χημικών και μοριακών νόμων που ρυθμίζουν τη λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Κυτταρική Μεμβράνη και Μεταφορά Ουσιών διαμέσου Κυτταρικής μεμβράνης
  - Δομή μεμβρανών, παθητική και ενεργητική μεταφορά, ενδοκύττωση και εξωκύττωση, διακυτταρική επικοινωνία μέσω υποδοχέων
- Νευρικό Σύστημα
  - Δομή νευρικής ίνας, Νευρογλοιακά κύτταρα, δυναμικά μεμβράνης, ουδός πυροδότησης, νόμος «όλα ή τίποτα», συνάψεις, νευροδιαβιβαστές
  - Κεντρικό Νευρικό Σύστημα, Περιφερικό Νευρικό Σύστημα, μεταβολισμός εγκεφάλου
- Σκελετικό Μυϊκό Σύστημα
  - Δομή, νευρομυϊκή σύναψη, μυϊκή συστολή, κινητική μονάδα, μυϊκός τόνος, μυϊκή τετανία, μυϊκός κάματος, ενεργειακός μηχανισμός, τύποι σκελετικών μυών
- Έλεγχος Κίνησης Σώματος
  - Εγκεφαλικός φλοιός, υποφλοιϊκοί και στελεχικοί πυρήνες, παρεγκεφαλίδα, πυραμιδικό και εξωπυραμιδικό σύστημα, μυϊκός τόνος
- Λείο Μυϊκό Σύστημα
  - Δομή, μυϊκή συστολή, τύποι λείων μυών
- Τα συστήματα των αισθήσεων
  - Αισθητικοί υποδοχείς, ερεθίσματα, σωματική αίσθηση (αφή, κίνηση, θερμοκρασία, πόνος)
- Όραση, Ακοή, Γεύση και όσφρηση
- Ενδοκρινικό Σύστημα
  - Δομή, σύνθεση, μεταφορά, μεταβολισμός και απέκκριση ορμονών, Πρόσθιος και οπίσθιος λοβός υπόφυσης, Θυρεοειδής αδένας
  - Πάγκρεας, Φλοιός επινεφριδίων, Παραθυρεοειδής αδένας
- Συνείδηση και Συμπεριφορά
  - Στάδια και διαταραχές συνείδησης, Μάθηση και μνήμη
- Αναπνευστικό Σύστημα
  - Δομή, αεραγωγοί οδοί, βλαβερός χώρος, κυψελίδες, μηχανική και έργο της αναπνοής, αναπνευστικά μεγέθη, αναπνευστικό κέντρο και ρύθμιση μεγέθους της αναπνοής
  - Ανταλλαγή αερίων στις κυψελίδες και ιστούς, αναπνευστική λειτουργία αίματος, μεταφορά O₂ και CO₂, Έλεγχος αναπνοής, Αναπνευστική προσαρμογή σε ειδικές καταστάσεις, επιδράσεις μυϊκής εργασίας

Εργαστηριακό μέρος

- Μυοτατικά αντανακλαστικά
- Μυϊκή συστολή γαστροκνημίου μυ βατράχου
- Σπιρομέτρηση
- Πνευμονογράφημα
- Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα
- Ανάρτηση εντέρου από ποντικό και μελέτη της συστολής των λείων μυϊκών ινών
- Προβολή εκπαιδευτικού λογισμικού με θέματα φυσιολογίας και πειραματικές ασκήσεις μέσω υπολογιστή

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαχθούν οι φοιτητές στο ερευνητικό και εφαρμοσμένο πεδίο της Ψυχολογίας της Υγείας. Ειδικότεροι στόχοι είναι να κατανοήσουν την έννοια της υγείας και της ασθένειας, τους ψυχοκοινωνικούς παράγοντες που τις καθορίζουν και τη μεταξύ τους αλληλεπίδραση, την εφαρμογή προγραμμάτων παρέμβασης σε ατομικό και κοινοτικό επίπεδο, καθώς και τις ψυχοκοινωνικούς παραμέτρους και επιπτώσεις της χρόνιας ασθένειας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Υγεία, Ψυχολογία της Υγείας, Κλινική ψυχολογία της Υγείας (ορισμοί, συμπεριφοριστική ιατρική, βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο)
- Πολιτισμός και υγεία
- Κοινωνικό περιβάλλον (κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο, φύλο, εθνικότητα) και υγεία
- Συμπεριφορές που σχετίζονται με την υγεία (π.χ. κάπνισμα, διατροφή κ.λπ.)
- Παράγοντες που καθορίζουν τις συμπεριφορές υγείας. Κοινωνιογνωστικά μοντέλα και θεωρίες (μοντέλο πεποιθήσεων για την υγεία, μοντέλο σταδίων, μοντέλο προσχεδιασμένης δράσης, μοντέλο κοινής λογικής)
- Βιοσυμπεριφορικοί παράγοντες και υγεία (προσωπικότητα, συναισθήματα, στρες και συνήθειες υγείας). Μηχανισμοί αλλαγής της συμπεριφοράς
- Πρόληψη ασθενειών και προαγωγή της υγείας
- Χρόνιες ασθένειες και οι ψυχοκοινωνικές επιδράσεις τους
- Καρδιαγγειακές παθήσεις: Εισαγωγή, ψυχολογικοί παράγοντες που εμπλέκονται, ψυχολογικές αντιδράσεις, ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις
- Νοσήματα φθοράς: AIDS/HIV, καρκίνος, σακχαρώδης διαβήτης
- Εγχειρητικές και επώδυνες ιατρικές διαδικασίες
- Η διαδικασία του θανάτου και η τελική φάση της ασθένειας. Πένθος
- Η οικογένεια του ασθενούς. Θέματα κοινωνικής υποστήριξης

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κριτική παρουσίαση των σύγχρονων νοσηλευτικών θεωριών και της θεωρητικής τοποθέτησης της Ελληνικής Νοσηλευτικής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Κύριες έννοιες και ορισμοί ανάπτυξης μιας θεωρίας
- Περιγραφή και εκτίμηση μιας θεωρίας
- Ιστορική αναδρομή των θεωριών - Εισαγωγή στη Νοσηλευτική επιστήμη
- Εννοιολογικά μοντέλα - Το μέλλον των νοσηλευτικών μοντέλων
- Νοσηλευτική διεργασία - Νοσηλευτική βασισμένη σε ενδείξεις
- Σύγχρονη Νοσηλευτική - Florence Nightingale
- Ορισμός και περιεχόμενο Νοσηλευτικής - Henderson

- Τυπολογία Νοσηλευτικών προβλημάτων - Ablelah
- Θεωρία διατήρησης της ενέργειας και της ακεραιότητας - Levine
- Διαπροσωπική θεωρία της Νοσηλευτικής - Travelbee
- Θεωρία του συστήματος προσαρμογής - Roy
- Ψυχοδυναμική θεωρία της Νοσηλευτικής - Peplau
- Θεωρία της αυτοφροντίδας - OREM - Θεωρία του ελλείμματος αυτοφροντίδας - OREM

Φροντιστηριακό μέρος

Φροντιστηριακές ασκήσεις για την εφαρμογή των συγκεκριμένων νοσηλευτικών θεωριών και μοντέλων, με σκοπό την κατανόηση της χρησιμότητάς τους στους τομείς της εκπαίδευσης, της πρακτικής και της διοίκησης. Εξάσκηση των φοιτητών στην αναζήτηση και αξιολόγηση δεδομένων σε διεθνείς βάσεις δεδομένων (MEDLINE, PubMed, Cochrane Library).

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων σχετικά με στρατηγικές διδασκαλίας, αρχές μάθησης και ειδικές διδακτικές παρεμβάσεις, στο πλαίσιο της νοσηλευτικής εκπαίδευσης, ως εξειδικευμένη παιδαγωγική διαδικασία στον κλινικό χώρο, στην κοινότητα και στις δομές αποκατάστασης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Παραδοσιακές και σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης
- Θεωρίες μάθησης (συμπεριφορικές, γνωστικές, ανθρωποκεντρικές και θεωρίες μάθησης του ενήλικα)
- Υποκίνηση για μάθηση
- Μέθοδοι διδασκαλίας με μικρές ομάδες
- Διδασκαλία και μάθηση ψυχοκινητικών δεξιοτήτων
- Διδασκαλία και μάθηση με εκπόνηση γραπτών εργασιών
- Μάθηση από απόσταση
- Διδασκαλία και μάθηση στον κλινικό χώρο
- Διδασκαλία και μάθηση στο πλαίσιο της προαγωγής και αγωγής υγείας
- Αξιολόγηση μάθησης στον κλινικό χώρο
- Εκπαίδευση χρονίως πασχόντων
- Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία
- Συνεχιζόμενη εκπαίδευση στη Νοσηλευτική

Εργαστηριακό μέρος

Πραγματοποιούνται ασκήσεις σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο που έχουν στόχο την ανάπτυξη της προσωπικής θεωρίας του κάθε φοιτητή, αναφορικά με τη διδασκαλία και την επικοινωνία, ώστε να διαμορφώσει ένα ευέλικτο πλαίσιο διδακτικής σκέψης και μεθοδολογίας αλλά και κλινικής συμπεριφοράς στο χώρο του νοσοκομείου.

ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τη δομή και λειτουργία του γενετικού υλικού, καθώς και τον τρόπο μεταβίβασης των ανθρώπινων γενετικών χαρακτήρων στους απογόνους τους. Θα δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα νοσήματα με γενετική βάση, στην αιτιολογία τους, στους τρόπους διάγνωσης και πρόληψης, και στα πιθανά θεραπευτικά σχήματα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Μοριακή βάση της γενετικής: δομή, οργάνωση και λειτουργία του γενετικού υλικού, από το γονίδιο στο χρωμόσωμα, μηχανισμοί μίτωσης-μείωσης, γονιδιακές μεταλλάξεις, πολυμορφισμοί, γενετικός ανασυνδυασμός, μηχανισμοί επιδιόρθωσης DNA

- Γενετική του μιτοχονδρίου: μιτοχονδριακό γονιδίωμα, μιτοχονδριακές ασθένειες
- Βασικές αρχές κλασικής γενετικής: Μενδελικοί χαρακτήρες και νόμοι, φαινότυπος και γονότυπος, μονογονιδιακοί και πολυγονιδιακοί χαρακτήρες, κατανομή γονιδίων σε έναν πληθυσμό, γεωγραφική κατανομή των γονιδίων
- Χρωμοσώματα: καρυότυπος, προσδιορισμός του φύλου, δομικές και αριθμητικές χρωμοσωμικές ανωμαλίες
- Γενετική διάγνωση: προγενετικός έλεγχος, γενεαλογικά δένδρα, ανίχνευση χρωμοσωμικών ατυπιών και γονιδιακών μεταλλάξεων με μοριακές μεθόδους
- Γενετική του καρκίνου: κυτταρικός κύκλος και αυξητικοί παράγοντες, προογκογονίδια, ογκογονίδια, ογκοκατασταλτικά, μοριακή διάγνωση, γονιδιακή θεραπεία του καρκίνου

Εργαστηριακό μέρος

- Γονιδιακές μεταλλάξεις
- Παρατήρηση της μίτωσης σε φυτικά και ζωικά κύτταρα
- Σωμάτια Bar: δημιουργία παρασκευασμάτων και παρατήρηση σωματίων Bar σε επιθηλιακά κύτταρα του στόματος
- Παρατήρηση χρωμοσωμάτων με μόνιμα παρασκευάσματα και κατασκευή καρυοτύπου
- Εντοπισμός και χαρακτηρισμός χρωμοσωμικών μεταλλάξεων
- Δημιουργία γενεαλογικών δένδρων και γενετική καθοδήγηση

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

Το μάθημα αποβλέπει στην αναλυτική παρουσίαση γνώσεων, με βάση τα τελευταία δεδομένα της νοσολογίας, επιδημιολογίας και κυρίως εργαστηριακής διάγνωσης των λοιμώξεων. Τα παραπάνω αποτελούν το θεμέλιο λίθο για την ορθολογική αντιμετώπιση των λοιμώξεων από την Κλινική Ομάδα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ**Διδακτικό μέρος**

- Εισαγωγή στη Βακτηριολογία - Ταξινόμηση βακτηρίων - Μορφολογία και μεταβολισμός βακτηρίων - Φυσιολογική χλωρίδα - Τρόποι μετάδοσης λοιμώξεων - Άμυνα μεγαλοοργανισμού - Λοιμογόνος δύναμη βακτηρίων
- Συλλογή - μεταφορά - έλεγχος καταλληλότητας - καλλιέργεια κλινικού δείγματος. Μικροβιολογική διάγνωση λοιμώξεων
- Gram(+) μικρόβια
- Gram(-) μικρόβια
- Λοιμώξεις ουροποιογεννητικού συστήματος
- Λοιμώξεις Κεντρικού Νευρικού Συστήματος
- Λοιμώξεις Γαστρεντερικού Συστήματος
- Ζωνοόσοι. Λοιμώξεις από ξένα σώματα
- Λοιμώξεις από Μυκοβακτηρίδια
- Λοιμώξεις σε ουδετεροπενικούς ασθενείς
- Μυκητιασικές Λοιμώξεις
- Παρασιτικές Λοιμώξεις
- Ιογενείς Λοιμώξεις

Εργαστηριακό μέρος

Να γνωρίσουν οι φοιτητές τη μεθοδολογία που συνήθως χρησιμοποιείται, να εξοικειωθούν με τις συνήθειες μικροβιολογικές τεχνικές, χρώσεις, καλλιέργειες και τη λειτουργία του οπτικού μικροσκοπίου. Να προσεγγίσουν τις μεθόδους ευαισθησίας των βακτηρίων στα αντιβιοτικά.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι η προαγωγή της υγείας σε επίπεδο κοινότητας. Οι φοιτητές πρέπει να κατανοήσουν την αναγκαιότητα ανίχνευσης των αναγκών υγείας του ατόμου, της οικογένειας και των κοινωνικών ομάδων, καθώς και όλων των παραγόντων που επηρεάζουν το επίπεδο υγείας του πληθυσμού. Έμφαση δίδεται στο ρόλο και τις δραστηριότητες του κοινοτικού νοσηλευτή στο πλαίσιο της διεπιστημονικής φροντίδας υγείας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ**Διδακτικό μέρος**

- Εισαγωγή στην Κοινωνική Νοσηλευτική και ιστορική αναδρομή της
- Νοσηλευτική Διεργασία στην Κοινωνική Νοσηλευτική, καθώς και οι μέθοδοι αξιολόγησης αναγκών ατόμου - οικογένειας - κοινότητας
- Θεωρητικό πλαίσιο Κοινωνικής Νοσηλευτικής, μοντέλο Betty Neuman, σύστημα ΟΜΑΗΑ
- Αρχές και τα κριτήρια άσκησης της Κοινωνικής Νοσηλευτικής για ποιότητα και ασφάλεια κατά την άσκησή της
- Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας ρόλοι και δραστηριότητες των νοσηλευτών
- Κέντρα Υγείας, σκοποί λειτουργίας τους
- Περιβάλλον και Υγεία. Διαστάσεις του ρόλου του Νοσηλευτή

- Διαπολιτισμική προσέγγιση της υγείας της κοινότητας
- Προαγωγή Υγείας - Αγωγή Υγείας. Μεθοδολογία, Μοντέλα Αγωγής Υγείας
- Σχολική Νοσηλευτική
- Νοσηλευτική και Επαγγελματική Υγεία
- Συμβουλευτική και Νοσηλευτική
- Νομοθεσία στην άσκηση της Κοινοτικής Νοσηλευτικής

Κλινικό μέρος

Η άσκηση των φοιτητών αφορά σε νοσηλευτικές εφαρμογές στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας. Πραγματοποιείται σε κοινοτικές δομές, δομές αποασυλοποίησης, πρόληψης και αποκατάστασης, σχολεία, εργασιακούς χώρους.

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσει ο φοιτητής βασικές γνώσεις της φυσιολογικής λειτουργίας του ανθρωπίνου σώματος. Στο μάθημα ο φοιτητής διδάσκεται τις βασικές και θεμελιώδεις αρχές που διέπουν και ρυθμίζουν το πολύπλοκο και θαυμαστό φαινόμενο της ανθρώπινης ζωής, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών, χημικών και μοριακών νόμων που ρυθμίζουν τη λειτουργία του ανθρωπίνου οργανισμού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Αίμα
  - Πλάσμα, Ερυθρά αιμοσφαίρια, ερυθροποίηση, αιμοσφαιρίνη, αιματοκρίτης, ομάδες αίματος, σύστημα Rhesus, Λευκά αιμοσφαίρια, Αιμοπετάλια
- Καρδιά. Συστηματική και Πνευμονική κυκλοφορία
  - Ανατομία και ιστολογία της καρδιάς, Σύστημα παραγωγής και αγωγής της διέγερσης, καρδιογράφημα, Καρδιακός κύκλος, καρδιακή παροχή
  - Στεφανιαία κυκλοφορία, Συστηματική και πνευμονική κυκλοφορία, πίεση, ροή και αντίσταση
- Αγγειακό Σύστημα και Λεμφικό Σύστημα
  - Αρτηρίες, αρτηριακή πίεση, Αρτηρίδια, τριχοειδή, φλέβες
  - Λέμφος, κίνηση, λεμφαγγεία και λεμφογάγγλια
- Το Καρδιαγγειακό σύστημα σε υγιείς και νοσηρές καταστάσεις. Αιμόσταση
  - Ρύθμιση αρτηριακής πίεσης, Αιμορραγία, υπόταση, άσκηση, υπέρταση, Καρδιακή ανεπάρκεια, στεφανιαία νόσος και έμφραγμα του μυοκαρδίου
  - Πήξη του αίματος. Αιμόσταση, αντιπηκτικά συστήματα
- Πεπτικό Σύστημα
  - Δομή γαστρεντερικού σωλήνα, λειτουργίες οργάνων του γαστρεντερικού, Πέψη και απορρόφηση, στόμαχος, Χολή, πάγκρεας, λεπτό έντερο, παχύ έντερο
- Ενεργειακό Ισοζύγιο και Θερμορρύθμιση. Έλεγχος αύξησης και ανάπτυξης
  - Ενεργειακή δαπάνη, ενεργειακά αποθέματα του σώματος, θερμορρύθμιση, Ανάπτυξη οστών, αυξητικές ορμονικές επιδράσεις
- Ανοσοποιητικό Σύστημα
  - Μη ειδική ανοσολογική άμυνα, φλεγμονή, ιντερφερόνες, Ειδική ανοσολογική άμυνα, λεμφοειδή όργανα
  - Λειτουργίες Β και Τ λεμφοκυττάρων, Τ κυτταροτοξικά, Τ βοηθητικά, ΝΚ κύτταρα, ανοσολογική ανοχή, Συστηματικές εκδηλώσεις λοίμωξης
- Αναπαραγωγική Φυσιολογία Άρρενος
  - Ανατομία, σπερματογένεση, μεταφορά σπέρματος, ορμόνες άρρενος
- Αναπαραγωγική Φυσιολογία Θήλεος
  - Ανατομία, ωοθήκες και ωογένεση, καταμήνιος κύκλος, επιδράσεις οιστρογόνων και προγεστερόνης, γονιμοποίηση, κύηση, τοκετός, γαλουχία
- Νεφροί

- Δομή νεφρών και ουροποιητικού συστήματος, σπειραματική διήθηση, σωληναριακή επαναρόφηση, σωληναριακή έκκριση, ούρηση
- Ισοζύγιο Νατρίου, Καλίου και Ύδατος
  - Συνολικό ισοζύγιο νατρίου και νερού, νεφρική ρύθμιση νατρίου και ύδατος, Ρύθμιση καλίου και ασβεστίου
- Ρύθμιση Ασβεστίου και ιόντων Υδρογόνου
  - Ομοιόσταση ασβεστίου, Οξέωση και αλκάλωση

Εργαστηριακό μέρος

- Μέτρηση αιματοκρίτη
- Μέτρηση ταχύτητας καθίζησης ερυθρών
- Παρατήρηση έμμορφων συστατικών του αίματος, λευκοκυτταρικός τύπος
- Ομάδες αίματος και παράγοντας RHESUS
- Ανάρτηση καρδιάς βατράχου κατά Engelmann και μελέτη της λειτουργίας της.
- Ηλεκτροκαρδιογράφημα
- Μέτρηση αρτηριακής πίεσης
- Αιμόσταση (προσδιορισμός χρόνου πήξεως αίματος, προσδιορισμός χρόνου ροής αίματος κ.λπ.)
- Λιπομέτρηση
- Προβολή εκπαιδευτικού λογισμικού με θέματα φυσιολογίας και πειραματικές ασκήσεις μέσω υπολογιστή.

ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές επιστημονικές γνώσεις που είναι αναγκαίες για την παροχή ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας, να αναπτύξουν κριτική σκέψη και να εξοικειωθούν με βασικές νοσηλευτικές διαδικασίες που εφαρμόζονται στην καθημερινή κλινική πρακτική.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Λήψη και καταγραφή νοσηλευτικού ιστορικού
- Καταγραφή και τεκμηρίωση νοσηλευτικής φροντίδας
- Βασικές αρχές χορήγησης φαρμάκων σε παιδιά και ηλικιωμένους
- Βασικές αρχές χορήγησης χημειοθεραπευτικών φαρμάκων
- Βασικές αρχές περιεγχειρητικής νοσηλευτικής φροντίδας
- Η εμπειρία του πόνου: αξιολόγηση και εφαρμογή σχεδίου φροντίδας
- Προαγωγή υγιών φυσιολογικών απαντήσεων: Δραστηριότητα
- Προαγωγή υγιών φυσιολογικών απαντήσεων: Ανάπαυση και ύπνος
- Προαγωγή υγιών ψυχοκοινωνικών απαντήσεων: Αυτοαντίληψη
- Προαγωγή υγιών ψυχοκοινωνικών απαντήσεων: Προσαρμογή στο στρες
- Προαγωγή υγιών ψυχοκοινωνικών απαντήσεων: Απώλεια- θρήνος- θάνατος
- Προαγωγή υγιών ψυχοκοινωνικών απαντήσεων: Σεξουαλικότητα
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με αισθητηριακές διαταραχές

Κλινικό μέρος

Ειδικοί στόχοι της κλινικής άσκησης είναι:

- η παροχή ευκαιριών εμπέδωσης της θεωρητικής γνώσης και η ανάπτυξη και εφαρμογή νοσηλευτικών δεξιοτήτων και διαδικασιών που είναι απαραίτητες στην κλινική πράξη,
- η εφαρμογή της νοσηλευτικής διεργασίας στην πράξη και η ανάπτυξη κριτικής σκέψης και προβληματισμών,
- η επικοινωνία με τον ασθενή και τους επαγγελματίες υγείας.

ΑΓΓΛΙΚΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ) II

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη ειδικής ορολογίας επιστημών υγείας στην Αγγλική γλώσσα. Οι φοιτητές θα πρέπει να μπορούν να αναλύουν σε βάθος και να μεταφράζουν άρθρα στην Αγγλική γλώσσα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

Η διδασκαλία στοχεύει στην ανάλυση επιστημονικών άρθρων μέσω κριτικής σκέψης. Ενσωματώνεται υλικό από τον ευρύτερο επιστημονικό κλάδο και δίνεται έμφαση στη σύνταξη ακαδημαϊκών κειμένων, ελεύθερη μετάφραση και σύνοψη. Δεξιότητες διαμεσολάβησης αναπτύσσονται επίσης, οι οποίες αποτελούν και τον αυθεντικό επικοινωνιακό σκοπό.

Φροντιστηριακό μέρος

Οι φοιτητές μελετούν συστηματικά επιστημονικά άρθρα. Παρουσιάζονται διάφορες τεχνικές στο πώς να συνοψίζουν τα κύρια σημεία ενός κειμένου. Στη συνέχεια, ανά ομάδες αναλαμβάνουν θέματα κατά ειδικότητα και μέσω καθοδήγησης και έρευνας, π.χ. στη βιβλιοθήκη, στο διαδίκτυο, εκπονούν και παρουσιάζουν εργασίες.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές σε έννοιες της Κοινωνιολογίας της Υγείας και να τους προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις, που θα τους καταστήσουν ικανούς να κατανοήσουν την κοινωνιολογική πλευρά των θεμάτων και των αλληλεπιδράσεων του χώρου της υγείας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία της Υγείας
  - Βιοϊατρικό μοντέλο υγείας
  - Η κοινωνιολογία της υγείας και της ασθένειας
- Η κοινωνική μορφοποίηση της επιστημονικής γνώσης
  - Εφαρμογές στη νοσηλευτική πρακτική και τη φροντίδα υγείας
- Οι πεποιθήσεις του πληθυσμού για την υγεία: τρόπος ζωής και επικινδυνότητα
  - Οι πεποιθήσεις του πληθυσμού για την υγεία
  - Τρόποι ζωής και καταναλωτικά πολιτιστικά πρότυπα
  - Επικινδυνότητα και τρόπος ζωής στη σύγχρονη κοινωνία
- Η εμπειρία χρόνιας ασθένειας και ανικανότητας
  - Ο ρόλος του ασθενούς
  - Το νόημα της ασθένειας
  - Στρατηγικές αντιμετώπισης
- Η κοινωνιολογία του σώματος
  - Προοπτικές του σώματος
- Κοινωνιολογία των αλληλεπιδράσεων μεταξύ «κοινού» και επαγγελματιών
  - Η σχέση επαγγελματία υγείας και ασθενούς
  - Το φαινόμενο της «ιατρικοποίησης»
- Κοινωνικές ανισότητες και στάθμη υγείας
  - Κοινωνική τάξη, ανεργία και υγεία
  - Κοινωνικό φύλο, φυλή και υγεία
  - Γεωγραφικές και οικουμενικές ανισότητες
- Κοινωνιολογικές αναλύσεις και σκεπτικισμός για τη σύγχρονη πολιτική για την υγεία

Φροντιστηριακό μέρος

Συμμετοχή σε φροντιστηριακές ασκήσεις για την εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων σε θέματα που αφορούν στο χώρο της κοινωνιολογίας της υγείας.

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη των μορφολογικών και λειτουργικών αποκλίσεων από το φυσιολογικό που προκαλούνται στα κύτταρα, στους ιστούς ή στα

όργανα του σώματος κάτω από την επίδραση βλαπτικών παραγόντων. Από την πολλαπλότητα τόσο των αιτιών όσο και των αποτελεσμάτων, θα μελετηθούν μόνο εκείνα που αφορούν στην εξήγηση των θεμελιωδών αλλοιώσεων, ενώ ειδικότερη έμφαση θα δοθεί σε εκείνα τα φαινόμενα που συχνότερα αναφέρονται και αφορούν τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Προσαρμογή σε ζημιогόνες επιδράσεις
- Εκφυλιστικές αλλοιώσεις. Κυτταρικός θάνατος
- Αλλοιώσεις οφειλόμενες στην ανοξία
- Φυσιολογικές αντιδράσεις
- Νοσογόνα αποτελέσματα
- Ακτινοβολίες - Πυρηνική έκρηξη
- Φλεγμονώδεις εστίες. Φλεγμονώδης επεξεργασία
- Επούλωση και αποκατάσταση
- Ανοσική απάντηση. Υπερευαισθησία
- Αυτοανοσία και αυτοάνοσοι νόσοι
- Ανοσοανεπάρκειες - Μεταμόσχευση
- Κυτταρικές μεταβολές - Καρκινογένεση και θεωρίες
- Μορφές νεοπλασίας - Ταξινόμηση
- Ανοσοβιολογία του καρκίνου
- Μετάσταση
- Κλινική εκδήλωση - Παρανεοπλασματικά σύνδρομα
- Πλάσμα
- Ερυθρά αιμοσφαίρια και οι παθήσεις τους
- Λευκοκύτταρα - Λευχαιμίες - Λευκοπενίες
- Θρομβοκύτταρα - Αιμορραγικά σύνδρομα
- Πήξη: Διαταραχές πήξης και ινωδόλυσης

Εργαστηριακό μέρος

Έχει ως σκοπό την εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων.

ΚΛΙΝΙΚΗ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων για τις βασικές αρχές της διατροφής, τις ενεργειακές και διατροφικές απαιτήσεις, το βιολογικό ρόλο και τις επιπτώσεις έλλειψης και υπερφόρτωσης βιταμινών και ανόργανων στοιχείων. Επίσης, η κατανόηση της εφαρμογής των αρχών της διατροφής στα διάφορα στάδια της ζωής, καθώς και η εξοικείωση με τη διαδικασία διατροφικής φροντίδας σε ειδικές ομάδες πληθυσμού, σε ειδικά νοσήματα και η ανίχνευση του διατροφικού κινδύνου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Πέψη: απορρόφηση, μεταφορά και απέκκριση των θρεπτικών ουσιών
- Ενεργειακές απαιτήσεις και παράγοντες που τις καθορίζουν
- Υδατάνθρακες, πρωτεΐνες, λιπίδια
- Βιταμίνες, Νερό και ανόργανα στοιχεία
- Διατροφή στην εγκυμοσύνη και το θηλασμού
- Διατροφή στην παιδική και εφηβική ηλικία
- Διατροφή στην ενήλικη ζωή και στους ηλικιωμένους
- Βασικές αρχές κλινικής διατροφής (ανίχνευση διατροφικού κινδύνου και αξιολόγηση ασθενούς),
- Παχυσαρκία στην ενήλικη ζωή
- Παιδική παχυσαρκία
- Διατροφική φροντίδα στο Σακχαρώδη διαβήτη τύπου I και τύπου II
- Διατροφική φροντίδα σε ειδικές παθολογικές καταστάσεις
- Διατροφική υποστήριξη στο νοσοκομείο

Εργαστηριακό μέρος

- Ανθρωπομετρικές μετρήσεις ενηλίκων
- Ανθρωπομετρικές μετρήσεις στην παιδική και εφηβική ηλικία
- Δημιουργία διαιτολογίου σε φυσιολογικές καταστάσεις
- Ανίχνευση διατροφικού κινδύνου και αξιολόγηση ασθενούς
- Διαιτολόγιο σε ειδικές παθολογικές καταστάσεις (ανάλυση περιστατικών) (3 φροντιστήρια)

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Σκοπός είναι (α) η κατανόηση των θεμελιωδών αρχών και πρακτικών που διέπουν το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων μιας επιστημονικής έρευνας υπό μορφή επιστημονικής δημοσίευσης, (β) η κατανόηση βασικών και προχωρημένων τεχνικών αναζήτησης της επιστημονικής πληροφορίας, καθώς και των μεθόδων κριτικής αξιολόγησης των αποτελεσμάτων μιας επιστημονικής έρευνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στην έννοια και αναγκαιότητα της έρευνας
- Υποκείμενα έρευνας, δεδομένα και κλίμακες μέτρησης, διακρίσεις μεταβλητών
- Είδη δειγμάτων και τρόποι δειγματοληψίας, μέγεθος δείγματος
- Στάδια μεθοδολογίας της επιστημονικής έρευνας
- Αναλυτική περιγραφή της διαδικασίας της έρευνας, φάσεις και στάδια της έρευνας
- Φορείς έρευνας, αρχές και κώδικες δεοντολογίας της έρευνας
- Προσεγγίσεις - είδη επιστημονικής έρευνας
- Μέθοδοι επιστημονικής έρευνας (πειραματικά σχέδια, παρατήρηση, ανασκόπηση, έρευνα εκ των υστέρων, έρευνα συσχέτισης, μελέτη περίπτωσης, μετανάλυση, κ.ά.)
- Τεχνικές διεξαγωγής της επιστημονικής έρευνας
- Μέσα και υλικά επιστημονικής έρευνας
- Ανάλυση - επεξεργασία των δεδομένων της επιστημονικής έρευνας
- Γενικές αρχές παρουσίασης της έρευνας, κανόνες συγγραφής επιστημονικής εργασίας
- Αξιολόγηση της έρευνας, εντοπισμός σφαλμάτων στην επιστημονική έρευνα

Εργαστηριακό μέρος

- Ατομική και ομαδική πρακτική εξάσκηση σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές με αντικείμενο την αναζήτηση, ανεύρεση και κριτική αξιολόγηση σε πραγματικό χρόνο των ζητούμενων επιστημονικών πληροφοριών.
- Έμφαση στην αντιμετώπιση προβλημάτων μεθοδολογίας, προερχόμενα από το χώρο των βιοϊατρικών επιστημών και της κλινικής έρευνας, καθώς και στην εξοικείωση με συγκεκριμένα ψηφιακά εργαλεία αναζήτησης και απόκτησης των εκάστοτε απαραίτητων ιατροφαρμακευτικών πληροφοριών.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στη μεθοδολογία της μοριακής βιολογίας και στις δυνατότητες εφαρμογής της, τόσο στη μελέτη διαφορετικών παθολογικών καταστάσεων όσο και στη δημιουργία στοχευμένων θεραπευτικών σχημάτων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Ένζυμα περιορισμού, φορείς κλωνοποίησης, διαδικασίες κλωνοποίησης DNA
- DNA και cDNA βιβλιοθήκες, ιχνηθέτες νουκλεϊκών οξέων
- Μέθοδοι στυπώματος κατά Southern και Northern και εφαρμογές τους
- Μέθοδοι αλληλούχισης DNA, αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης
- Πρόγραμμα του ανθρωπίνου γονιδιώματος σημασία και εφαρμογές

- Μοριακή διάγνωση στην ενδοκρινολογία, αιματολογία
- Μοριακή διάγνωση στην ανοσολογία, ογκολογία
- Μοριακή διάγνωση στην νευρολογία
- Μοριακή διάγνωση στην παιδιατρική
- Προγενετικός έλεγχος, υποβοηθούμενη αναπαραγωγή
- Κυτταρογενετική και μεθοδολογία
- Αρχές γονιδιακής θεραπείες
- Βλαστικά κύτταρα και εφαρμογές τους

Εργαστηριακό μέρος

- Αρχές κλωνοποίησης DNA
- PCR, χρήση της στον προ-γενετικό έλεγχο
- Ανίχνευση μεταλλαγών στο γονίδιο του CFTR
- Χρήση της ανοσοϊστοχημείας στην ογκολογία και στη νευρολογία (ανίχνευση της έκφρασης της πρωτεΐνης STAT3 σε καρκινικούς ιστούς και CB1 σε τομές εγκέφαλου μυών)
- Μέτρηση κυτταροκινών σε αίμα και σε λιπώδη ιστό με ELISA

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με το περιεχόμενο της επιδημιολογίας, του σχεδιασμού μιας επιδημιολογικής μελέτης, της παρουσίασης των δεδομένων και της εξαγωγής συμπερασμάτων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ**Διδακτικό μέρος**

- Εισαγωγή – Αιτιότητα – Πηγές των στοιχείων – Περιγραφικές Έρευνες
- Πραγμάτωση μιας περιγραφικής έρευνας Δείκτες νοσηρότητας και θνησιμότητας Διαμόρφωση και έλεγχος αιτιολογικών υποθέσεων
- Χαρακτηριστικά προσώπων Χαρακτηριστικά τόπου – Χαρακτηριστικά χρόνου Προοπτικές έρευνες – Αναδρομικές έρευνες
- Αξιολόγηση προληπτικών μέτρων – Επιδημιολογία και κλινική
- Αξιολόγηση θεραπευτικών μέτρων – Προσυμπτωματικός έλεγχος
- Επιδημιολογικές μέθοδοι και υπηρεσίες υγείας
- Επιδημιολογία λοιμωδών νοσημάτων - Επιδημικές εκρήξεις
- Επιδημιολογικές μέθοδοι και πληθυσμιακή γενετική

Φροντιστηριακό μέρος

Φροντιστηριακές ασκήσεις εξοικείωσης με την επιδημιολογική μεθοδολογία και τη μελέτη της βιβλιογραφίας.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με ζητήματα πρόληψης οξέων, χρόνιων και λοιμωδών νοσημάτων και θέματα προαγωγής υγείας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ**Διδακτικό μέρος**

- Προαγωγή υγείας
- Εμβολιασμοί
- Νοσοκομειακές λοιμώξεις – Μικροβιακή αντοχή
- Πρόληψη χρόνιων
- Νοσήματα που μεταδίδονται με νερό και τρόφιμα
- Ιογενείς ηπατίτιδες
- HIV λοίμωξη
- Προστασία ευπαθών ομάδων

Φροντιστηριακό μέρος

Φροντιστηριακές ασκήσεις εξοικείωσης με την μεθοδολογία προληπτικών ερευνών και την μελέτη της βιβλιογραφίας.

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων, που θα επιτρέψουν την ακριβή εκτίμηση και τη σωστή θεραπευτική και νοσηλευτική παρέμβαση στην αντιμετώπιση κρίσιμων και επειγουσών καταστάσεων σε ασθενείς μέχρι την παρέμβαση του ειδικού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ**Διδακτικό μέρος**

- Τι είναι πρώτες βοήθειες - Αλυσίδα της ζωής.
- Ασφάλεια διασώστη και σκηλής
- Απόφραξη αεραγωγών - Αερισμός
- Βασική καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση ενηλίκων (Οδηγίες ERC)
- Χρήση αυτόματου απινιδωτή (Οδηγίες ERC)

- Βασική καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση βρεφών και παιδιών(Οδηγίες ERC)
- Εξειδικευμένη καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση ενηλίκων (Οδηγίες ERC)
- Αρρυθμίες μετά την ανάνηψη
- Διαλογή, Μεταφορά ασθενών
- Απεγκλωβισμός
- Ακινητοποίηση τραυματία (ενήλικα - παιδιού)
- Κυκλοφορική κατέρρευση, Αλλεργία, αναφυλαξία
- Δήγματα εντόμων ζώων
- Εγκαύματα - Ηλεκτροπληξία
- Πνιγμός
- Θερμοπληξία -Υποθερμία, κρυσπαγήματα
- Δηλητηριάσεις.
- Α.Ε.Ε., Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου, Επιληπτικές κρίσεις, Παρόξυνση βρογχικού άσθματος, Αιμορραγία πεπτικού
- Κώμα
- Ειδικές καταστάσεις
- Κακώσεις οστών, αρθρώσεων και μυών - Εξαρθρήματα των κυριότερων αρθρώσεων
- Επίδεσμοι και γάζες
- Υλικά - εξοπλισμός για την παροχή πρώτων βοηθειών
- Βιοηθική της αναζωογόνησης

Εργαστηριακό μέρος

Η άσκηση γίνεται με χρήση προπλάσμάτων. Οι φοιτητές εξεικείνονται με τα πρωτόκολλα βασικής και εξειδικευμένης ΚΑΡΠΑ, τη χρήση του αυτόματου απινιδωτή και την αντιμετώπιση του πολυτραυματία.

ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία των γενικών αρχών της φαρμακοκινητικής και της φαρμακοδυναμικής, της θεραπευτικής, της συνταγογραφίας με επικέντρωση στη νοσηλευτική ευθύνη και παρέμβαση. Ακολουθεί παρουσίαση των φαρμακευτικών ουσιών κατά συστήματα, αναλύοντας τη δράση, τη θεραπευτική χρήση, τις ανεπιθύμητες ενέργειες και τις αλληλεπιδράσεις με άλλα φάρμακα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στη Φαρμακολογία
- Ορισμός της έννοιας «φάρμακο», Φαρμακοκινητική
- Χορήγηση των φαρμάκων, Απορρόφηση των φαρμάκων
- Κατανομή των φαρμάκων, Μεταβολισμός των φαρμάκων
- Απέκκριση και κάθαρση των φαρμάκων, Φαρμακοδυναμική
- Υποδοχείς των φαρμάκων, Δόσεις των φαρμάκων - θεραπευτικός δείκτης
- Καμπύλες δόσεις - αντίδρασης, Ασφάλεια και αποτελεσματικότητα των φαρμάκων
- Ονοματολογία, Φάρμακα και Νευρικό Σύστημα (ΚΝΣ - Αυτόνομο)
- Φάρμακα και Καρδιαγγειακό Σύστημα, Φάρμακα και Αναπνευστικό Σύστημα
- Φάρμακα και Πεπτικό Σύστημα, Φάρμακα και Αιμοποιητικό Σύστημα
- Φάρμακα και Μυοσκελετικό Σύστημα, Φάρμακα και ενδοκρινείς αδένες
- Φάρμακα και Λοιμώξεις, Βιταμίνες
- Δηλητηριάσεις και Αντίδοτα, Αντινεοπλασματικοί παράγοντες

Φροντιστηριακό μέρος

Έχει ως σκοπό την εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη της Οργάνωσης των Υπηρεσιών Υγείας μέσα από την ανάλυση του Συστήματος Υγείας στα συστατικά του μέρη και την κατανόηση της διαδικασίας μετάβασης στο οργανωμένο Σύστημα Υγείας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Ο Τομέας της Υγείας και η Οργάνωση των Υπηρεσιών Υγείας
  - Η Κοινωνική Πολιτική και ο Τομέας της Υγείας
  - Η έννοια της Υγείας και η μέτρηση του επιπέδου της Υγείας
  - Οργάνωση των Υπηρεσιών Υγείας και Οικονομικό Περιβάλλον στον Τομέα της Υγείας
- Η Προσφορά των Υπηρεσιών και η παραγωγή της Υγείας
  - Παραγωγή της Υγείας
  - Νοσοκομειακή και άλλες μορφές ιδρυματικής φροντίδας
  - Εξωνοσοκομειακή φροντίδα υγείας - Φαρμακευτική περίθαλψη - Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας και Πρόληψης
  - Το ανθρώπινο δυναμικό στον Τομέα της Υγείας - Τεχνολογία Υγείας
- Η Ζήτηση για Υπηρεσίες Υγείας
  - Ζήτηση για υπηρεσίες Υγείας - Δαπάνες Υγείας
  - Χρηματοδότηση του Συστήματος Υγείας - Ιδιωτική Ασφάλιση Υγείας
- Η διαδικασία μετάβασης του Τομέα Υγείας στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Υγείας
  - Η έννοια του Συστήματος Υγείας - Σύγκλιση προσφοράς, ζήτησης και πραγματικών αναγκών
  - Ισοτιμία στην Υγεία - Σχεδιασμός - Προγραμματισμός - Αξιολόγηση
- Ποιότητα και Αξιολόγηση των Υπηρεσιών Υγείας και η Αξιολόγηση της Τεχνολογίας Υγείας
  - Ποιότητα και αξιολόγηση των Υπηρεσιών Υγείας
  - Αξιολόγηση της Τεχνολογίας Υγείας

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της απόκλισης από τη φυσιολογική λειτουργία, δηλαδή οι μηχανισμοί γένεσης και έκφρασης των διαφόρων νοσημάτων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Παθοφυσιολογία Κυκλοφορικού Συστήματος
  - Φυσιολογία, καρδιακός κύκλος, καρδιακοί ήχοι, ηλεκτροκαρδιογράφημα
  - Καρδιακή ανεπάρκεια, στένωση και ανεπάρκεια βαλβίδων
  - Περικαρδίτις
  - Αρτηριακή υπέρταση και υπόταση
  - Στεφανιαία κυκλοφορία και στεφανιαία νόσος
  - Καταπληξία, αρρυθμίες
- Παθοφυσιολογία Αιμοποιητικού Συστήματος
  - Φυσιολογική αιμοποίηση, αιμοσφαιρίνη, μεταβολισμός ερυθρού αιμοσφαιρίου, απαραίτητες ουσίες για αιμοποίηση
  - Βασική εργαστηριακή μελέτη των παθήσεων του ερυθρού αιμοσφαιρίου
  - Ταξινόμηση αναιμιών (Απλαστική, Μεγαλοβλαστική, Σιδηροπενική, Αιμολυτική)
  - Αιμοσφαιρινοπάθειες (μεσογειακή αναιμία, δρεπανοκυτταρική αναιμία)
  - Παθήσεις λευκών αιμοσφαιρίων, λευχαιμίες
  - Αιμοπετάλια και παθήσεις αιμοπεταλίων, πήξη του αίματος και διαταραχές αιμόστασης
- Παθοφυσιολογία Πεπτικού Συστήματος
  - Οισοφάγος (φυσιολογία, λειτουργία), συμπτώματα από νοσήματα οισοφάγου, γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση

- Στόμαχος, λεπτό έντερο και παχύ έντερο (φυσιολογία, συμπτώματα πεπτικού σωλήνα), παθήσεις στομάχου και δωδεκαδακτύλου (πεπτικό έλκος, σύνδρομο δυσαπορρόφησης)
- Ήπαρ (φυσιολογία, δοκιμασίες ήπατος)
- Ηπατοπάθειες (Ίκτερος, χολόσταση, ηπατική ανεπάρκεια, πυλαία υπέρταση, ασκίτης)
- Ηπατίτιδες και κίρρωση του ήπατος
- Χοληφόροι οδοί (φυσιολογία, χολολιθίαση, συμπτώματα χολολιθίασης)
- Πάγκρεας (φυσιολογία, κλινικές εκδηλώσεις παγκρεατικών παθήσεων, παγκρεατίτιδες)
- Παθοφυσιολογία Αναπνευστικού Συστήματος
  - Φυσιολογία, αμυντικοί μηχανισμοί αναπνευστικού, πνευμονικοί όγκοι και χωρητικότητες, διαταραχές αναπνευστικής λειτουργίας, δύσπνοια, αναπνευστική ανεπάρκεια.
  - Παθήσεις αναπνευστικού συστήματος
  - ΧΑΠ, βρογχικό άσθμα, πνευμονικό εμφύσημα, χρόνια βρογχίτιδα
  - Περιοριστικού τύπου πνευμονοπάθεια, πνευμονικό οίδημα, πνευμονική εμβολή
- Παθοφυσιολογία Ενδοκρινών Αδένων
  - Δομή, βιοσύνθεση και μεταφορά ορμονών, υποδοχείς
  - Υποθάλαμος και υπόφυση, αυξητική ορμόνη, γιγαντισμός, ακρομεγαλία, νανισμός, διαταραχές άλλων ορμονών του πρόσθιου λοβού της υπόφυσης
  - Οπίσθιος λοβός υπόφυσης (φυσιολογία, διαταραχές έκκρισης αντιδιουρητικής ορμόνης)
  - Θυρεοειδής αδένας (φυσιολογία, σύνθεση και δράση θυρεοειδικών ορμονών, υπερθυρεοειδισμός, υποθυρεοειδισμός)
  - Επινεφρίδια (βιοσύνθεση και δράση ορμονών φλοιού, διαταραχές της λειτουργίας του φλοιού, σύνδρομο Cushing, νόσος Addison)
  - Πάγκρεας (φυσιολογία, ινσουλίνη, γλυκαγόνο, σακχαρώδης διαβήτης)
- Παθοφυσιολογία Νεφρών
  - Φυσιολογία, μέθοδοι ελέγχου νεφρικής λειτουργίας, κλινικές εκδηλώσεις νεφροπαθειών, οξεία νεφρική ανεπάρκεια, χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, σπειραματονεφρίτιδες, νεφρική σωληναριακή οξέωση
- Διαταραχές ηλεκτρολυτών
  - Υγρά σώματος, διαταραχές ισοζυγίου νερού, ηλεκτρολυτικές διαταραχές νατρίου, καλίου, ασβεστίου, φωσφόρου
  - Οξεοβασική ισορροπία και διαταραχές

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΝΟΣΗΛΕΙΑ

Θεωρητικό πλαίσιο ανάπτυξης της νοσηλευτικής φροντίδας στην κοινότητα πληθυσμιακών ομάδων με προβλήματα υγείας. Υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων Κοινωνικής Νοσηλευτικής κυρίως στις Υπηρεσίες Κατ' οίκον Νοσηλείας, στις μονάδες Βραχείας Νοσηλείας και Νοσηλευτικής Φροντίδας χρονίως πασχόντων με ειδικές ανάγκες (καρδιαγγειακές, αναπνευστικές παθήσεις, σακχαρώδης διαβήτης, καρκίνος, AIDS, προβλήματα τρίτης ηλικίας, ψυχική υγεία).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Θεωρητικό πλαίσιο ανάπτυξης της νοσηλευτικής φροντίδας στην κοινότητα πληθυσμιακών ομάδων με προβλήματα υγείας
- Ειδικές ανάγκες υγείας πληθυσμού στην κοινότητα

- Ανίχνευση των αναγκών υγείας του ατόμου και της οικογένειας, καθώς και της σημασίας του ορθού προγραμματισμού και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας για υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων Κοινωνικής Νοσηλευτικής, στις μονάδες Βραχείας Νοσηλείας, στις Υπηρεσίες Κατ' οίκον Νοσηλείας καθώς και στις Υπηρεσίες παροχής Νοσηλευτικής Φροντίδας χρονίως πασχόντων με ειδικές ανάγκες. Στελέχωση των υπηρεσιών
- Ρόλοι και αρμοδιότητες των Νοσηλευτών. Η επικοινωνία ως Νοσηλευτική παρέμβαση στη Φροντίδα Χρόνιων Ασθενών
- Κατ' οίκον Νοσηλεία
- Οικογενειακή Νοσηλευτική
- Μεθοδολογίας Αγωγής Υγείας σε ειδικές ομάδες πληθυσμού κατ' οίκον, με προβλήματα ακοής, όρασης και περιορισμένης κινητικότητας
- Υπερήλικες με προβλήματα υγείας στην Κοινότητα - Κατ' οίκον Νοσηλεία
- Άτομα με Καρδιαγγειακές και Αναπνευστικές παθήσεις
- Άτομα με Σακχαρώδη διαβήτη
- Άτομα με Καρκίνο
- Άτομα με AIDS
- Άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας

Κλινικό μέρος

Η άσκηση των φοιτητών αφορά στην ανίχνευση αναγκών και στην παροχή φροντίδας υγείας πληθυσμιακών ομάδων της κοινότητας. Πραγματοποιείται στις Υπηρεσίες Κατ' οίκον Νοσηλείας, στις μονάδες Βραχείας Νοσηλείας και Νοσηλευτικής Φροντίδας χρονίως πασχόντων.

ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Η γήρανση του πληθυσμού και η αύξηση του αριθμού των ηλικιωμένων ατόμων αποτελούν μια πρόκληση για τη νοσηλευτική επιστήμη. Η καλύτερη αντιμετώπιση στις ποικίλες ανάγκες αυτού του πληθυσμού απαιτεί πλήρη γνώση των βιολογικών μεταβολών, αλλά και των παθολογικών εκδηλώσεων που πολύ συχνά παρουσιάζονται, γεγονός που αποτελεί και το σκοπό αυτού του μαθήματος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Δημογραφικά και στατιστικά στοιχεία τρίτης ηλικίας
- Φυσιολογικές - Βιολογικές μεταβολές με την γήρανση ανά σύστημα
- Φυσιολογικές - Βιολογικές μεταβολές με την γήρανση ανά σύστημα
- Αξιολόγηση του ηλικιωμένου, νοσηλευτικό ιστορικό για ηλικιωμένους
- Γενικά προβλήματα υγείας ηλικιωμένων και νοσηλευτικές παρεμβάσεις (πόνος, ύπνος, ατομική υγιεινή κ.λπ.)
- Γενικά προβλήματα υγείας ηλικιωμένων και νοσηλευτικές παρεμβάσεις (πτώσεις, κατακλίσεις)
- Προβλήματα διατροφής των ηλικιωμένων
- Μυοσκελετικά προβλήματα (κινητικότητα, αρθρίτιδα)
- Η οστεοπόρωση στους ηλικιωμένους
- Ειδικές παθολογικές καταστάσεις (αφυδάτωση, αναπνευστικές λοιμώξεις, ουρολοιμώξεις)
- Ο καρκίνος στους ηλικιωμένους
- Ψυχολογικά προβλήματα ηλικιωμένων (μοναξιά, σύγχυση, κατάθλιψη)
- Ψυχολογικά προβλήματα ηλικιωμένων (άνοιες, άνοια Alzheimer)

Κλινικό μέρος

Κατά την κλινική άσκηση, οι φοιτητές έρχονται σε στενή επαφή με τους ηλικιωμένους και μαθαίνουν να αξιολογούν τα προβλήματά τους, να συμβουλεύουν, να εκπαιδεύουν και να εφαρμόζουν τεχνικές και γνώσεις για την καλύτερη φροντίδα τους.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

Το μάθημα απευθύνεται στις φοιτητές που ενδιαφέρονται να γνωρίσουν τις δυνατότητες εφαρμογής και τα οφέλη των νέων τεχνολογιών στο χώρο της υγείας. Η αποσαφήνιση μερικών βασικών εννοιών που χρησιμοποιούνται συνήθως στην περιγραφή πληροφοριακών συστημάτων στο χώρο της Υγείας κρίνεται απαραίτητη, προκειμένου οι απόφοιτοι που θα έχουν παρακολουθήσει αυτό το μάθημα να μπορούν να χρησιμοποιούν σωστά τους όρους της πληροφορικής και να μπορούν στο μέλλον να επικοινωνούν πιο ουσιαστικά με τους διάφορους συνεργαζόμενους φορείς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στα Πληροφοριακά Συστήματα (Βασικές Έννοιες και Ορισμοί)
- Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείου (HIS - Hospital Information Systems)
- Πληροφοριακά Συστήματα Τμήματος/Πτέρυγας (CIS - Clinical Information Systems)
- Πληροφοριακά Συστήματα Ιατρικών Εργαστηρίων (LIS - Laboratory Information Systems)
- Ακτινολογικά Πληροφοριακά Συστήματα (RIS - Radiology Information Systems)
- Συστήματα Διαχείρισης και Μεταφοράς Εικόνων (DICOM - PACS)
- Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας και Διαλειτουργικότητα
- Περιγραφή Σταδίων Ανάπτυξης Λογισμικού (Software Lifecycle)
- Ανάλυση και Σχεδιασμός Πληροφοριακών Συστημάτων
- Κωδικοποίηση Ιατρικών Όρων και Συστήματα Καταγραφής της Ιατρικής Πληροφορίας (π.χ ICD-9, ICD-10, SNOMED, ICPM, ICNP)
- Ιατρικές Βάσεις Δεδομένων
- Ασφάλεια Μεταφοράς Ιατρικών Δεδομένων
- Συγκριτική Μελέτη εγκατεστημένων Πληροφοριακών Συστημάτων στα νοσοκομεία της Ελλάδας και του Εξωτερικού

Εργαστηριακό μέρος

MS Office (Access, Frontpage)

Χρήση και Αξιολόγηση Εξειδικευμένων Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ

Η Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας αποτελεί το βασικό πυλώνα πάνω στον οποίο στηρίζεται κάθε ολοκληρωμένο σύστημα υγείας. Ο σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις υπάρχουσες δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στην χώρα μας, με τις διαφορές στην προσέγγιση των ασθενών που προσεγγίζουν αυτές τις δομές και με τις αρχές εφαρμοσμένης πρόληψης νοσημάτων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Πρόληψη και περιοδική εξέταση υγείας
- Προγεννητική και περιγεννητική φροντίδα
- Φροντίδα τελικού σταδίου
- Λοιμώδη νοσήματα
- Καρδιαγγειακά νοσήματα
- Αναπνευστικά νοσήματα
- Δερματολογικά νοσήματα
- Νόσοι του πεπτικού
- Νόσοι του μυοσκελετικού
- Ενδοκρινείς αδένες
- Ψυχιατρικά, ψυχοκοινωνικά και προβλήματα συμπεριφοράς
- Ο Γηριατρικός ασθενής
- Η διαγνωστική προσπέλαση των ασθενών στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας

Κλινικό μέρος

Η άσκηση των φοιτητών και η εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεών τους γίνεται σε υπάρχουσες δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές στη Χειρουργική Νοσηλευτική, ώστε να αποκτήσουν τις βασικές επιστημονικές γνώσεις (θεωρητικές και κλινικές) για τη διάγνωση των προβλημάτων υγείας του χειρουργικού ασθενούς και την αντιμετώπισή τους, παρέχοντας ποιοτική προεγχειρητική και μετεγχειρητική νοσηλευτική φροντίδα, μέσω της ανάπτυξης θεμελιωδών τεχνικών και δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες στην καθημερινή παρεμβατική κλινική πρακτική.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στη Χειρουργική Νοσηλευτική
- Ιστορία Χειρουργικής Νοσηλευτικής
- Προεγχειρητική Φροντίδα Ασθενούς
- Μετεγχειρητική Παραλαβή Ασθενούς στην Κλινική
- Άμεση Μετεγχειρητική Φροντίδα Ασθενούς
- Διαχείριση Πόνου, Ναυτίας, Εμέτου
- Χειρουργικά Τραύματα - Επιθέματα και Παροχετεύσεις
- Χειρουργικές Λοιμώξεις
- Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Νοσήματα του Γαστρεντερικού Σωλήνα
- Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Νευρολογικά Νοσήματα
- Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Νοσήματα του Ουροποιητικού
- Νοσηλευτική Φροντίδα Τραυματία
- Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Έγκαυμα

Κλινικό μέρος

Οι φοιτητές εφαρμόζουν τις θεωρητικές γνώσεις τους σε χειρουργικές κλινικές όλων των ειδικοτήτων, στο χειρουργείο, το τμήμα αποστείρωσης, στα εξωτερικά ιατρεία Επειγόντων Περιστατικών.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων ειδικής νοσολογίας καθώς και η εκμάθηση και εφαρμογή των μεθόδων κλινικής αξιολόγησης του ασθενούς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Κλινική αξιολόγηση ασθενούς. Νόσος, Σύμπτωμα, Φυσικό σημείο, Διάγνωση, Διαγνωστική προσπέλαση
- Δύσπνοια, Κώμα, Πυρετός, Πόνος
- Λήψη ιστορικού, Μέθοδοι κλινικής εξέτασης των διαφόρων Συστημάτων
- Πεπτικό Σύστημα: Κύρια συμπτώματα και σημεία, Παρακλινικές εξετάσεις. Πεπτικό έλκος - γαστρίτιδες - καρκίνος στομάχου - Αιμορραγία πεπτικού. Ηπατική ανεπάρκεια. Κίρρωση Ασκιτική συλλογή - Ίκτερος. Ιογενείς ηπατίτιδες. Ηπατοκυτταρικός καρκίνος. Νοσήματα χοληφόρων-Παγκρεατίτιδα. Γαστρεντερίτιδες. Φλεγμονώδεις νόσοι του εντέρου. Σύνδρομο δυσαπορρόφησης. Διάρροια. Δυσκοιλιότητα
- Αναπνευστικό Σύστημα: Στοιχεία Φυσιολογίας. Λειτουργικός έλεγχος. Παρακλινικές εξετάσεις. Κλινικές εκδηλώσεις νόσων του αναπνευστικού. Βρογχεκτασία. Χ.Α.Π., εμφύσημα, Βρογχικό άσθμα Πνευμονική εμβολή. Πλευριτική συλλογή, Πνευμοθώρακας Λοιμώξεις Ανώτερου Κατώτερου Αναπνευστικού
- Κυκλοφορικό Σύστημα: Κλινική εξέταση και παρακλινικές εξετάσεις. Κύρια συμπτώματα και σημεία. Συγγενείς καρδιοπάθειες. Βαλβιδοπάθειες.

Ενδοκαρδίτιδα, Περικαρδίτιδα. Μυοκαρδίτιδα. Καρδιακή ανεπάρκεια. Αρρυθμίες. Στηθάγχη. Έμφραγμα μυοκαρδίου. Αρτηριακή Υπέρταση

- Αιμοποιητικό Σύστημα: Αιμοποιητικά όργανα. Τα κύτταρα του αίματος. Διαταραχές ερυθράς σειράς. Διαταραχές λευκής σειράς Διαταραχές θρομβοκυττάρων. Διαταραχές πηκτικότητας. Λεμφαδενοπάθεια-Σπληνομεγαλία. Μεταμόσχευση μυελού
- Ουροποιητικό Σύστημα: Κύρια συμπτώματα και σημεία. Ευρήματα από τα ούρα. Κλινικές εκδηλώσεις της ουραιμίας. Ουρολοιμώξεις, σπειραματονεφρίτιδες. Οξεία και χρόνια νεφρική ανεπάρκεια. Εξωνεφρική κάθαρση. Διαταραχές ούρησης. Νεφρολιθίαση. Λοιμώξεις ουροφόρων οδών

Κλινικό μέρος

- Λήψη ιστορικού, Μέθοδοι κλινικής εξέτασης των διαφόρων συστημάτων και οργάνων
- Απόκτηση εμπειρίας στην εκτέλεση παρεμβατικών τεχνικών
- Δραστηριότητες:
  - Λήψη ιστορικού παθολογικού ασθενούς
  - Φυσική εξέταση κατά συστήματα
  - Παρακολούθηση της πορείας και ενημέρωση του φύλλου νοσηλείας του ασθενούς
  - Ενεργός συμμετοχή και απόκτηση εμπειρίας στις αιμοληψίες και φλεβοκεντήσεις
  - Παρακολούθηση και παροχή νοσηλευτικής φροντίδας στην εκτέλεση παρεμβατικών τεχνικών (Καθετηριασμός ουροδόχου κύστης. Παρακέντηση κοιλίας, θώρακος, οσφυονωτιαία. Τοποθέτηση ρινογαστρικού καθετήρα)

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι

Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση του χειρουργικού ασθενούς και ακόλουθα η θεωρητική κατάρτιση πάνω σε θέματα κλινικής εξέτασης, σημειολογίας και προγραμματισμού εξετάσεων για επείγοντα και χρόνια περιστατικά. Επίσης, είναι η εκμάθηση και εφαρμογή των στοιχείων της χειρουργικής παθολογίας, η επεξήγηση των επιδράσεων των διαφόρων νοσημάτων στον ανθρώπινο οργανισμό καθώς και η θεραπεία τους και η ανάπτυξη ειδικών δεξιοτήτων μέσα από επιλεγμένα θέματα χειρουργικής, τα οποία θα αναλύονται λεπτομερώς στα ειδικά φροντιστήρια.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Ορισμός της χειρουργικής
- Χειρουργικές παθήσεις οισοφάγου
- Χειρουργικές παθήσεις στομάχου
- Χειρουργικές παθήσεις Δωδεκαδακτύλου
- Χειρουργικές παθήσεις Λεπτού εντέρου
- Χειρουργικές παθήσεις Παχέος εντέρου
- Χειρουργικές παθήσεις Πρωκτού
- Χειρουργικές παθήσεις Ήπατος - χοληφόρων
- Χειρουργικές παθήσεις Παγκρέατος
- Τραύμα και Φυσιοπαθολογία της επούλωσης
- Χειρουργικές λοιμώξεις

Κλινικό μέρος

- Εξοικείωση με τις καθημερινές δραστηριότητες της Χειρουργικής Κλινικής
- Επισκέψεις στους θαλάμους
- Λήψη ιστορικού
- Κλινική εξέταση
- Εξοικείωση με τα επείγοντα περιστατικά (ΤΕΠ)
- Ιεράρχηση εξετάσεων
- Προεγχειρητική προετοιμασία του ασθενούς

- Εξοικείωση με το χώρο του Χειρουργείου και της Μονάδας Αυξημένης Φροντίδας (ΜΑΦ)
- Παρακολούθηση εγχειρήσεων ποικίλης βαρύτητας

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων για την ανάπτυξη και εφαρμογή εξατομικευμένου σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας, με την εφαρμογή της νοσηλευτικής διεργασίας, σε ενήλικες ασθενείς με οξεία ή χρόνια παθολογικά νοσήματα καθώς και η καλλιέργεια κριτικής σκέψης στη λήψη αποφάσεων στην κλινική πρακτική.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

Αξιολόγηση ασθενών, νοσηλευτική διάγνωση, σχεδιασμός και εφαρμογή σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας και αξιολόγηση του αποτελέσματος της, σε ασθενείς με:

- Πόνο
- Διαταραχές υγρών ηλεκτρολυτών
- Λοίμωξη
- Καρκίνο
- Διαταραχές του ανοσοποιητικού συστήματος
- Σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας
- Διαταραχές του δέρματος
- Ενδοκρινικές διαταραχές
- Σακχαρώδη διαβήτη
- Διαταραχές του πεπτικού συστήματος
- Διαταραχές ήπατος και παγκρέατος
- Διαταραχές θρέψης
- Διαταραχές κενώσεων

Κλινικό μέρος

Κλινική άσκηση σε επιλεγμένες παθολογικές κλινικές, εξωτερικά ιατρεία και εργαστήρια. Γραπτή εργασία με την εφαρμογή της νοσηλευτικής διεργασίας για την ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενή κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης, ο φοιτητής θα συμμετέχει στη νοσηλευτική φροντίδα, υπό την εποπτεία κλινικών νοσηλευτών.

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη των διαφόρων συστημάτων του ανθρωπίνου σώματος, όταν αυτό εκτελεί ή ανταποκρίνεται στη σωματική δραστηριότητα. Επίσης, μελετώνται οι επιδράσεις του περιβάλλοντος στο ανθρώπινο σώμα σε ηρεμία και σε άσκηση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Νευρομυϊκό Σύστημα και Άσκηση
- Αναπνευστική Λειτουργία και Άσκηση
- Καρδιαγγειακή Λειτουργία και Άσκηση
- Ορμονική Λειτουργία και Άσκηση
- Θρεπτικά Συστατικά και Ενέργεια Τροφών. Νερό, Βιταμίνες και Ιχνοστοιχεία
- Μεταφορά Ενέργειας στον Οργανισμό. Μεταφορά Ενέργειας κατά την Άσκηση
- Μέτρηση Ενεργειακής Δαπάνης στον Άνθρωπο. Ενεργειακή Δαπάνη κατά την Ηρεμία και την Άσκηση

- Διατροφή και Αθλητισμός. Σωματικό βάρος, Σύσταση Σώματος και Αθλητισμός
- Αερόβια και Αναερόβια Προπόνηση. Προπόνηση μυϊκής Ενδυνάμωσης
- Εργογόνα βοηθήματα και Αθλητισμός
- Παιδιά και Έφηβοι στην Άσκηση και Αθλητισμό. Γήρανση, άσκηση και αθλητισμός. Διαφορές φύλου, άσκηση και αθλητισμός
- Καρδιαγγειακή νόσος και άσκηση
- Παχυσαρκία, σακχαρώδης διαβήτης και άσκηση

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση, από τους φοιτητές, των οικονομικών σχέσεων που καθορίζουν τη λειτουργία του Τομέα Υγείας. Στο μάθημα αυτό, διδάσκονται οι βασικές αρχές της Οικονομικής Επιστήμης και αναπτύσσονται οι ιδιαιτερότητες του τομέα υγείας, οι οποίες αποτέλεσαν τις αιτίες γένεσης των Οικονομικών της Υγείας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Έννοια και εξέλιξη της Οικονομικής Επιστήμης
- Έννοια και αντικείμενο των Οικονομικών της Υγείας
- Το αγαθό «Υγεία»
- Ζήτηση Υπηρεσιών Υγείας
- Ζήτηση Υπηρεσιών Υγείας - Προκλητή Ζήτηση Υπηρεσιών Υγείας
- Θεωρία της παραγωγής
- Θεωρία του κόστους παραγωγής Φροντίδας Υγείας
- Θεωρία της διανομής της φροντίδας υγείας
- Παραγωγικότητα και Αποδοτικότητα - Μέθοδοι μέτρησης της αποδοτικότητας
- Οικονομική αξιολόγηση των παρεμβάσεων στον τομέα υγείας
- Το Νοσοκομείο και οι οικονομικοί στόχοι λειτουργίας των Νοσοκομείων
- Αγορά εργασίας και προγραμματισμός του υγειονομικού δυναμικού
- Η αγορά εργασίας και ο προγραμματισμός του Νοσηλευτικού Προσωπικού

Φροντιστηριακό μέρος

Μελέτη περιπτώσεων και επίλυση ασκήσεων κατά αντιστοιχία του διδαχθέντος θεωρητικού μέρους.

ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία με το κλινικό βιοχημικό εργαστήριο και τις χημικές και βιοχημικές μεθόδους που εφαρμόζονται για την μελέτη και διάγνωση μιας νόσου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Κλινικό βιοχημικό εργαστήριο και η χρήση του
- Διάγνωση και θεραπεία διαταραχών: ισοζυγίου υγρών, ηλεκτρολυτών,
- Οξεοβασική ισορροπία
- Διάγνωση και θεραπεία διαταραχών: νατρίου, καλίου, ασβεστίου, φωσφόρου και μαγνησίου, νεφρικής λειτουργίας
- έλεγχος ανοσοσφαιρινών, ηπατικές λειτουργικές δοκιμασίες, μεταβολικές
- διαταραχές της γλυκόζης και σακχαρώδης διαβήτης
- οστική νόσος και οστεοπόρωση, ενδοκρινολογικός έλεγχος
- υποφυσιακή λειτουργία, διαταραχές της ανάπτυξης,
- διαταραχές του θυρεοειδούς, φλοιοεπινεφριδιακές διαταραχές, γονιδιακή λειτουργία
- Διατροφική εκτίμηση, διαταραχές του μεταβολισμού των λιπιδίων
- Καρκινικοί δείκτες
- Διάγνωση με χρήση γενετικού υλικού
- Προγεννητική διάγνωση

Εργαστηριακό μέρος

- Γνωριμία με τον κλινικό βιοχημικό εργαστήριο: α) Λήψη δειγμάτων, διαχωρισμός συστατικών του αίματος, απομόνωση μονοκυττάρων, β) Λειτουργία του αυτόματου αναλυτή (σε συνεργασία με το νοσοκομείο)
- Δοκιμασία ανοχής της γλυκόζης και μέτρηση της ινσουλίνης με ELISA
- Χημική ανάλυση ούρων
- Διαταραχές του μεταβολισμού των λιπιδίων: Ανάλυση πολυμορφισμών στο γονίδιο ApoE
- Καρκινικοί δείκτες: Ανάλυση μεταλλάξεων του γονιδίου BcrA

ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση σύγχρονων θεωρητικών γνώσεων στην υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας (βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας), στην αλληλεπίδραση υγείας και εργασίας και στη μελέτη των παραγόντων που την επηρεάζουν. Επίσης, επιδιώκεται η απόκτηση ικανοτήτων πρακτικής εφαρμογής, μέσω της άσκησης στην ολοκληρωμένη προληπτική εξέταση του εργαζομένου και επισκέψεων σε χώρους εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Ορισμός και σκοποί της υγιεινής της εργασίας, Ιστορική αναδρομή, Σχέση υγείας και εργασίας
- Νομοθεσία υγιεινής της εργασίας, Ομάδα υγιεινής της εργασίας και λειτουργία της
- Νοσηλευτική υγιεινής της εργασίας, ορισμός και πλαίσιο λειτουργίας, Οργάνωση συστήματος πρώτων βοηθειών στο χώρο εργασίας
- Παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων
- Αγωγή Υγείας, προαγωγή της υγείας στο χώρο της εργασίας
- Αναγνώριση και παρακολούθηση βλαπτικών παραγόντων του περιβάλλοντος εργασίας, Αρχεία δεδομένων του χώρου εργασίας
- Ένταξη και επανένταξη στην εργασία ατόμων με ειδικές ανάγκες, Εργατικό ατύχημα, νομοθεσία, στατιστικά στοιχεία
- Παράγοντες πρόκλησης ατυχημάτων, αρχές ασφαλούς εργασίας και πρόληψη ατυχημάτων
- Επαγγελματική ασθένεια, νομοθεσία, στατιστικά στοιχεία
- Επαγγελματικά νοσήματα κατά συστήματα, επαγγελματικός καρκίνος
- Τοξικολογία, όρια έκθεσης
- Εργονομία. Ψυχολογία της εργασίας
- Επιδημιολογία, εφαρμογές στην υγιεινή της εργασίας, Πολυπαραγοντική ανάλυση θέσης εργασίας

Εργαστηριακό μέρος

- Μελέτη εικονικών καταστάσεων, με τη χρήση πολλαπλών εποπτικών μέσων, ώστε να δοθεί η δυνατότητα εμβάθυνσης σε ειδικά θέματα υγείας και ασφάλειας της εργασίας
- Λήψη επαγγελματικού ιστορικού και εξάσκηση στη σπιρομέτρηση, ακουομέτρηση, οπτική εξέταση, ηλεκτροκαρδιογράφημα, κλπ., στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης προληπτικής εξέτασης του εργαζομένου στο χώρο του εργαστηρίου πρόληψης και στις υπηρεσίες υγιεινής της εργασίας, όπου γίνονται επισκέψεις
- Πολυπαραγοντική ανάλυση θέσης εργασίας, με χρήση ερωτηματολογίου και παραδείγματα από το χώρο παροχής φροντίδας υγείας

ΠΕΡΙΕΓΧΕΙΡΗΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές τη γνώση, σχετικά με αρχές και πρακτικές της περιεγχειρητικής νοσηλευτικής, ώστε να αποκτήσουν εκείνα τα

εφόδια για παροχή ποιοτικής διεγχειρητικής νοσηλευτικής φροντίδας, μέσω ανάπτυξης τεχνικών και δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες στη κλινική πρακτική.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Χειρουργείου
- Το Διεγχειρητικό Περιβάλλον
- Εξοπλισμός χειρουργείου
- Περιεγχειρητική εκτίμηση ασθενούς
- Αποστείρωση και Απολύμανση
- Άσηπτη τεχνική
- Ασφάλεια στο χώρο του χειρουργείου
- Θέσεις χειρουργικού ασθενούς
- Χειρουργικά εργαλεία και ράμματα
- Χειρουργικά τραύματα
- Διαχείριση μετρήσιμων υλικών-Καταγραφή
- Χειρουργεία μιας ημέρας
- Σύγχρονες χειρουργικές τεχνικές

Κλινικό μέρος

Οι φοιτητές, χωρισμένοι σε ομάδες, ασκούν τις θεωρητικές τους γνώσεις, αναφορικά με τη διεγχειρητική φροντίδα των ασθενών στο χειρουργείο και την αποστείρωση.

ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ - ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με σύγχρονες απεικονιστικές μεθόδους, βασική ακτινοθεραπεία, αρχές Πυρηνικής Ιατρικής και Ακτινοθεραπείας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό Μέρος

- Γενικές αρχές Ακτινοφυσικής
- Ακτινοδιαγνωστική κατά συστήματα

Ενότητες:

- Αναπνευστικό
- Καρδιαγγειακό
- Πεπτικό
- Ουροποιητικό
- Κ.Ν.Σ.
- Μυοσκελετικό

Εργαστηριακό μέρος

Ακτινοδιαγνωστική και επεμβατική ακτινολογία, Πυρηνική Ιατρική, Ακτινοθεραπεία.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την πραγματικότητα των σύγχρονων επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των Μικρομεσαίων και Οικογενειακών Επιχειρήσεων) και τα σύγχρονα εργαλεία διαχείρισης και να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία στην κατάστρωση επιχειρηματικών σχεδίων. Τονίζεται ότι η επιχειρηματικότητα δεν αφορά μόνον τον ιδιωτικό τομέα, αλλά και το δημόσιο και τους μη-κερδοσκοπικούς οργανισμούς (μουσεία, πολιτιστικούς και εκπαιδευτικούς οργανισμούς, νοσοκομεία, αθλητικούς οργανισμούς, ΟΤΑ κλπ). Ακόμη η κατανόηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας συμβάλλει και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας εκείνων που αργότερα θα σχεδιάζουν πολιτικές για την οικονομία ή θα εργάζονται σε φορείς που παρέχουν υποδομές ή υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα θα εστιάζει στις παρακάτω ενότητες:

- Τι είναι επιχείρηση, και μορφές επιχειρήσεων -Ιστορική αναδρομή
- Ίδρυση επιχείρησης

- Οργάνωση επιχείρησης
- Υποχρεώσεις της επιχείρησης - Στοιχεία δικαίου
- Ανάπτυξη επιχειρηματικών σχεδίων
- Διερεύνηση επιχειρηματικών ευκαιριών
- Πολιτικές για την επιχειρηματικότητα και φορείς υποστήριξης
- Επιχειρησιακές διαδικασίες - Ο ρόλος της ποιότητας στην επιχείρηση
- Εργασιακές σχέσεις, προσλήψεις κλπ
- Διοίκηση και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού (προσλήψεις, εκπαίδευση, αμοιβές)
- Συνεταιρισμοί και τα προβλήματά τους - Συνεταιρικές σχέσεις και κρίσεις μεταξύ εταίρων
- Επιχείρηση και οικογένεια - Επιχείρηση και προσωπική ζωή - Επιχείρηση και φύλλο
- Επιχείρηση και τοπική κοινωνία
- Οικονομική διαχείριση: Η έννοια των Οικονομικών Οργανισμών - Μορφές, Κατηγορίες και Είδη των Οικονομικών Οργανισμών
- Χρηματοδότηση για την εκκίνηση νέων επιχειρήσεων: venture capital, δανεισμός, επιχειρηματικοί άγγελοι κλπ.
- Εισαγωγή στη Λογιστική: Έννοια και σκοποί της Λογιστικής, Είδη της Λογιστικής
- Μεγέθυνση - χρηματοδότηση – απώλεια ελέγχου
- Διαδοχή
- Βασικές αρχές μάρκετινγκ ΜΜΕ
- Διοίκηση ολικής ποιότητας στις ΜΜΕ – Το ευρωπαϊκό μοντέλο επιχειρηματικής αριστείας στις ΜΜΕ
- Σχεδιασμός και εφαρμογή συστήματος διαχείρισης ποιότητας στις ΜΜΕ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II

Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές εκείνες τις προηγμένες επιστημονικές γνώσεις (θεωρητικές και κλινικές) για την εκτίμηση, νοσηλευτική διάγνωση, σχεδιασμό νοσηλευτικής φροντίδας και εφαρμογή της, για την ολιστική προσέγγιση των προβλημάτων υγείας του χειρουργικού ασθενούς, παρέχοντας ποιοτική νοσηλευτική φροντίδα στη διεγχειρητική πορεία του, μέσω της ανάπτυξης θεμελιωδών τεχνικών και δεξιοτήτων, που είναι απαραίτητες στην καθημερινή παρεμβατική κλινική πρακτική.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ**Διδακτικό μέρος**

- Νοσηλευτική Φροντίδα Χειρουργικού Τραύματος
- Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Στομίες-Παροχετεύσεις
- Κλινική Διατροφή Χειρουργημένου ασθενούς
- Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Νοσήματα του Μυοσκελετικού
- Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Γυναικολογικά- Μαιευτικά Νοσήματα
- Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Νοσήματα του Κυκλοφορικού
- Νοσηλευτική Φροντίδα Καρδιοχειρουργημένου Ασθενούς Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Νοσήματα Κεφαλής Τραχήλου
- Νοσηλευτική Φροντίδα Ηλικιωμένων
- Χειρουργική Νοσηλευτική μαζικών καταστροφών
- Ηθικά διλλήματα στη Χειρουργική Νοσηλευτική

Κλινικό μέρος

Οι φοιτητές εφαρμόζουν τις θεωρητικές γνώσεις τους σε χειρουργικές κλινικές όλων των ειδικοτήτων, στο χειρουργείο, το τμήμα αποστείρωσης, στα εξωτερικά ιατρεία Επειγόντων Περιστατικών.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων ειδικής νοσολογίας, καθώς και η εκμάθηση και εφαρμογή των μεθόδων κλινικής αξιολόγησης του ασθενούς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ**Διδακτικό μέρος**

- Ενδοκρινικό Σύστημα: Δομή και δράση των ορμονών. Σύνδρομα υπό και υπέρ λειτουργίας Υπόφυσης. Σακχαρώδης Διαβήτης. Νοσήματα του θυρεοειδούς αδένος και των παραθυρεοειδών. Διαταραχές του αναπαραγωγικού συστήματος. Νοσήματα των επινεφριδίων
- Ανοσοποιητικό Σύστημα: Στοιχεία φυσιολογίας. Αυτοάνοσες παθήσεις, Ανοσοανεπάρκειες, Αλλεργικές αντιδράσεις. Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος. Ρευματοειδής Αρθρίτιδα και λοιπές αρθροπάθειες. Αγγειίτιδες. Ρευματικός πυρετός
- Λοιμώδη νοσήματα: Κύριες εκδηλώσεις, Πρόληψη, Πνευμονίες, Λοιμώξεις Κεντρικού Νευρικού Συστήματος, Ιογενείς Λοιμώξεις, Ενδοκαρδίτιδα, Φυματίωση, Ζωνόσοι, HIV λοίμωξη και σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, Σταφυλοκοκκικές και στρεπτοκοκκικές λοιμώξεις, Παρασιτώσεις
- Λοιμώξεις νοσοκομειακές και σε ανοσοκατασταλμένα άτομα. Σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις
- Νευρικό Σύστημα: Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, Επιληπτικές διαταραχές, Νόσος του Parkinson και λοιπές κινητικές διαταραχές, Άνοιες, Σκλήρυνση κατά πλάκας και λοιπές απομυελινωτικές νόσοι, Νευρομυϊκές παθήσεις, Κώμα, Κεφαλαλγία, Ίλιγγος

Κλινικό μέρος

- Εξάσκηση στη φυσική εξέταση του ασθενούς
- Απόκτηση εμπειρίας στην εκτέλεση παρεμβατικών τεχνικών
- Δραστηριότητες:
  - Λήψη ιστορικού παθολογικού ασθενούς
  - Φυσική εξέταση κατά συστήματα
  - Παρακολούθηση της πορείας και ενημέρωση του φύλλου νοσηλείας του ασθενούς
  - Ενεργός συμμετοχή και απόκτηση εμπειρίας στις αιμοληψίες και φλεβοκεντήσεις
  - Παρακολούθηση και παροχή νοσηλευτικής φροντίδας στην εκτέλεση παρεμβατικών τεχνικών (καθετηριασμός ουροδόχου κύστης, παρακέντηση κοιλίας, θώρακος, οσφυονωτιαία παρακέντηση), Τοποθέτηση ρινογαστρικού καθετήρα

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ II

Κατά τη διδασκαλία του μαθήματος, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα, όπως η λαπαροενδοσκοπική χειρουργική, η γονιδιακή προέλευση του καρκίνου και σε επιδημιολογικά δεδομένα, όσον αφορά στις ασθένειες, π.χ. καρκίνος μαστού, επιδημιολογία του καρκίνου κ.ά. Επίσης, οι φοιτητές εμβαθύνουν σε θέματα, τα οποία αφορούν στις χειρουργικές, ενδοκρινολογικές, γυναικολογικές και ουρολογικές παθήσεις και παρουσιάζονται οι διάφορες χειρουργικές τεχνικές.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Χειρουργικές ενδοκρinoπάθειες (θυρεοειδής, παραθυρεοειδείς, επινεφρίδια)
- Ουρολογικές παθήσεις
- Αρχές λαπαροσκοπικής χειρουργικής
- Φροντίδα του χειρουργικού ασθενή (διατροφή, περιεγχειρητική χορήγηση υγρών και ηλεκτρολυτών)
- Φροντίδα του χειρουργικού ασθενή (ομοιόσταση και πήξη, χορήγηση αίματος)
- Μεταμοσχεύσεις οργάνων (ιστορικό μεταμοσχεύσεων, αρχές διατήρησης οργάνων, ανοσοβιολογία μεταμοσχεύσεων)
- Κήλες κοιλιακών τοιχωμάτων
- Αρχές γυναικολογικής χειρουργικής
- Χειρουργικές παθήσεις μαστού
- Καρκίνος και χειρουργική ογκολογία (αρχές χειρουργικής του καρκίνου, γενετική και καρκίνος, καρκινικοί δείκτες)
- Καρκίνος και χειρουργική ογκολογία (ανοσολογία και καρκίνος, χημειοθεραπεία και ακτινοβολία, γονιδιακή θεραπεία)
- Αγγειακές παθήσεις
- Χειρουργική καρδιάς και θώρακος (νεοπλάσματα πνεύμονος, φλεγμονές και τραύματα, συγγενείς καρδιοπάθειες, παθήσεις καρδιάς του ενήλικα)

Κλινικό μέρος

- Εξοικείωση με τις καθημερινές δραστηριότητες της Χειρουργικής Κλινικής
- Επισκέψεις στους θαλάμους
- Λήψη ιστορικού
- Κλινική εξέταση
- Εξοικείωση με τα επείγοντα περιστατικά (ΤΕΠ)
- Ιεράρχηση εξετάσεων
- Προεγχειρητική προετοιμασία του ασθενούς
- Εξοικείωση με το χώρο του Χειρουργείου και της Μονάδας Αυξημένης Φροντίδας (ΜΑΦ)
- Παρακολούθηση εγχειρήσεων ποικίλης βαρύτητας

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων για την ανάπτυξη και εφαρμογή εξατομικευμένου σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας, με την εφαρμογή της νοσηλευτικής διεργασίας, σε ενήλικες ασθενείς με οξεία ή χρόνια παθολογικά νοσήματα, καθώς και η καλλιέργεια κριτικής σκέψης και δεξιοτήτων στη λήψη αποφάσεων στο πλαίσιο κλινικής πρακτικής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

Αξιολόγηση ασθενών, νοσηλευτική διάγνωση, σχεδιασμός και εφαρμογή σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας και αξιολόγηση του αποτελέσματος της, σε ασθενείς με:

- Διαταραχές του ουροποιητικού συστήματος
- Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια
- Διαταραχές του κυκλοφορικού συστήματος
- Στεφανιαία νόσο
- Αιματολογικές διαταραχές
- Αναπνευστικές διαταραχές
- Διαταραχές οξυγόνωσης
- Μυοσκελετικές διαταραχές
- Νευρολογικές διαταραχές
- Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
- Διαταραχές όρασης και ακοής
- Διαταραχές του αναπαραγωγικού συστήματος άρρενος και θήλεος
- Εμπειρία θρήνου και θανάτου

Κλινικό μέρος

Κλινική άσκηση σε επιλεγμένες παθολογικές κλινικές, εξωτερικά ιατρεία και εργαστήρια. Γραπτή εργασία με την εφαρμογή της νοσηλευτικής διεργασίας για την ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενή κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης, ο φοιτητής θα συμμετέχει στη νοσηλευτική φροντίδα, υπό την εποπτεία κλινικών νοσηλευτών.

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή εμπειριστατωμένης διαπολιτισμικής επιστημονικής γνώσης και δεξιοτήτων, προκειμένου οι φοιτητές να κατανοούν και να αξιολογούν τις ιδιαιτερότητες διαφορετικών συστημάτων παροχής φροντίδας υγείας, στα οποία νοσηλεύονται άτομα από διαφορετικούς πολιτισμούς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Νοσηλευτική
- Εννοιολογικοί προσδιορισμοί
- Θεωρητικό πλαίσιο Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής
- Θεωρία της Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής της Leininger (1995)
- Θεωρία της ασφάλειας της Ramsden (1995)
- Θεωρία της πολιτισμικής ευαισθησίας της Talabere (1995)
- Θεωρία της πολιτισμικής ικανότητας της Cammpinha Bacote (1994)
- Διαπολιτισμική προσέγγιση της υγείας της κοινότητας
- Ρόλοι και δραστηριότητες των νοσηλευτών σε υπηρεσίες υγείας μεταναστών και προσφύγων
- Πολιτικές προσαρμογής, ολοκλήρωσης, αφομοίωσης, διαχωρισμού, απομόνωσης και εκπολιτισμού στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι επιδράσεις τους στα συστήματα φροντίδας υγείας παραδοσιακού και δυτικού τύπου, στη

νομοθεσία και στους εθνικούς κανονισμούς καθώς και στην καθημερινή ζωή του Ευρωπαϊκού πληθυσμού.

- Ειδικές υπηρεσίες Π.Φ.Υ. μεταναστών και προσφύγων στην Ελλάδα
- Νομοθεσία στην άσκηση της Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής
- Μεθοδολογία PBL σε ειδικά πολιτισμικά θέματα φροντίδας υγείας σε όλες τις ηλικιακές ομάδες

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

Σκοπός είναι: (α) η ανάπτυξη ικανότητας των φοιτητών για ανίχνευση, αξιολόγηση και αποτελεσματική παρέμβαση, με εξατομικευμένο σχεδιασμό φροντίδας, στη διαχείριση των πολύπλευρων προβλημάτων που δημιουργεί ο καρκίνος και άλλα απειλητικά για τη ζωή νοσήματα, (β) οι θεραπευτικές προσεγγίσεις στη ζωή των ασθενών και των οικογενειών τους, (γ) η εξοικείωσή τους με τις χρόνιες παθήσεις και την ανακουφιστική φροντίδα που παρέχεται στον ασθενή, με ιδιαίτερη έμφαση στη διαχείριση του πόνου, οξύ ή χρόνιου. Επίσης στόχος είναι η απόκτηση στάσεων προς τη νόσο και τη θεραπεία της και η ικανότητα αποτελεσματικής ανταπόκρισης στις απαιτήσεις του ρόλου τους σε όλο το φάσμα της πορείας της χρόνιας νόσου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη ικανότητας συνεργασίας με τη διεπιστημονική ομάδα σε κάθε ασθενή - οικογένεια, για την αξιολόγηση και κάλυψη των οργανικών ψυχοκοινωνικών και πνευματικών αναγκών στις ποικίλες υπηρεσίες παροχής φροντίδας υγείας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Το πρόβλημα του καρκίνου. Στάσεις, πεποιθήσεις και μύθοι ασθενών, οικογενειών, κοινού και επιστημόνων υγείας για τον καρκίνο και τη θεραπεία του. Διεπιστημονική προσέγγιση
- Ο ρόλος των νοσηλευτών στην πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη κακοηθών νεοπλασιών
- Η φάση της διάγνωσης του καρκίνου. Σταδιοποίηση και προγραμματισμός της θεραπείας. Η ανακοίνωση της διάγνωσης, ενημέρωση, προετοιμασία και υποστήριξη ασθενή και οικογένειας
- Ολιστική νοσηλευτική φροντίδα ασθενών που υποβάλλονται σε αντινεοπλασματική θεραπεία (χειρουργική θεραπεία, ακτινοθεραπεία χημειοθεραπεία, ορμονοθεραπεία, ανοσοθεραπεία και μεταμόσχευση μυελού) ως μονοθεραπείες ή σε συνδυασμούς
- Αποκατάσταση ασθενών με κακοήθη νεοπλάσματα. Μακροχρόνιες επιπτώσεις της αντινεοπλασματικής θεραπείας. Ανάγκες υποστήριξης των επιβιωσάντων και οικογενειακού περιβάλλοντος
- Νοσηλευτικοί ρόλοι στην προσέγγιση ασθενών με καρκίνο που υποβάλλονται σε κλινικές δοκιμές
- Φιλοσοφία οργάνωση και δομές ανακουφιστικής φροντίδας
- Επικοινωνία με τον ασθενή, οικογένεια, μέλη ομάδας υγείας, εθελοντές, κοινοτικές υπηρεσίες. Προβλήματα και Δυνατότητες. Υποστήριξη ασθενών - οικογενειακού περιβάλλοντος κατά τη χορήγηση ανακουφιστικής αντινεοπλασματικής θεραπευτικής αγωγής
- Αρχές αξιολόγησης και αντιμετώπισης των σημαντικότερων οργανικών προβλημάτων των ασθενών με καρκίνο (Πόνος. Ναυτία-Έμετος. Κόπωση. Δύσπνοια. Λοίμωξη. Ανορεξία. Καχεξία, Ασκίτης, Σεξουαλική και αναπαραγωγική δυσλειτουργία. Επείγουσες καταστάσεις
- Αρχές αξιολόγησης και αντιμετώπισης ψυχοκοινωνικών και πνευματικών αναγκών αρρώστου - οικογένειας
- Λήψη δύσκολων κλινικών αποφάσεων. Ηθικά διλήμματα στην άσκηση εκπαίδευση και έρευνα της ανακουφιστικής φροντίδας

- Φροντίδα ασθενών τις τελευταίες ημέρες της ζωής. Υποστήριξη αρρώστου – οικογένειας στη διαδικασία του θρήνου. Υποστήριξη των φροντιστών ασθενών στο τελικό στάδιο της ζωής
- Βελτίωση ποιότητας φροντίδας στην ογκολογία – Ανακουφιστική Φροντίδα. Κατευθυντήριες οδηγίες και πρότυπα. Εναλλακτικές μορφές περίθαλψης. Προκλήσεις και Προοπτικές

Κλινικό μέρος

Οι φοιτητές σε ομάδες θα ασκηθούν σε νοσοκομεία, σχετικά με την οργάνωση, διαχείριση και τεκμηρίωση νοσηλευτικής φροντίδας ατόμων με πραγματικά και δυνητικά προβλήματα υγείας, μέσα από τη συμμετοχή τους στην ανάλυση ασκήσεων, που αφορούν κλινικά σενάρια και κλινικές περιπτώσεις ασθενών με καρκίνο και απειλητικά για τη ζωή νοσήματα.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση των βασικών γνώσεων της νοσηλευτικής αναισθησιολογίας από το φοιτητή, προκειμένου να είναι σε θέση να ασκεί αυτόνομο περιεγχειρητικό νοσηλευτικό έργο, να ενταχθεί ισότιμα στην αναισθησιολογική ομάδα και να συμμετέχει σε όλες τις πράξεις, παρεμβάσεις και δραστηριότητές της, συμπεριλαμβανόμενης και της μονάδας μεταναισθητικής φροντίδας, εντός και εκτός χειρουργείου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Ιστορία της νοσηλευτικής αναισθησιολογίας και βασικές αρχές αναισθησιολογίας και νοσηλευτικής αναισθησιολογίας
- Αναισθησιολογικό μηχάνημα. Αναισθησιολογικός εξοπλισμός και νέες τεχνολογίες στη νοσηλευτική αναισθησιολογία
- Προεγχειρητικός έλεγχος, αξιολόγηση εργαστηριακών ευρημάτων και απεικονιστικών εξετάσεων, νοσηλευτικό αναισθησιολογικό ιστορικό
- Καθητηριασμός περιφερικών και κεντρικών φλεβών, αρτηριών, πνευμονικής αρτηρίας στο χειρουργείο
- Βασικές αρχές αερισμού και οξυγόνωσης του αρρώστου με όλες τις μεθόδους
- Σύστημα ασκός - βαλβίδα - μάσκα, συσκευή τύπου Ambu, λαρυγγική μάσκα, ενδοτραχειακή διασωλήνωση με λαρυγγοσκόπιο, ενδοτραχειακή διασωλήνωση με ινοοπτικό βρογχοσκόπιο, μη επεμβατικός μηχανικός αερισμός (MEMA)
- Πλήρες monitoring στη νοσηλευτική αναισθησιολογία
- Προνάρκωση και εισαγωγή στην αναισθησία. Ενδοφλέβια και πτητικά αναισθητικά. Μυοχαλαρωτικά φάρμακα. Αναλγητικά φάρμακα, διεγχειρητική και μετεγχειρητική αναλγησία
- Τοπικά αναισθητικά και περιφερικοί νευρικοί αποκλεισμοί. Περιοχική αναισθησία
- ΚΑΡ.Π.Α. στο χειρουργείο. Μονάδα μεταναισθητικής φροντίδας

Κλινικό μέρος

Κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης, ο φοιτητής συμμετέχοντας στις δραστηριότητες του αναισθησιολογικού τμήματος και της μονάδας μεταναισθητικής φροντίδας θα ασκηθεί στη προεγχειρητική νοσηλευτική αναισθησιολογική εξέταση και αξιολόγηση του αρρώστου, στη διεγχειρητική παρακολούθηση και μεταναισθητική φροντίδα.

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων σχετικά με ειδικά θέματα αιματολογίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Αιμοποίηση, Φυσιολογία και παθολογία

- Φυσιολογικά κύτταρα αίματος, Κλινική εκτίμηση
- Καλοήθεις διαταραχές των λευκοκυττάρων, Κοκκιοκύτταρα, μονοκύτταρα, μακροφάγα και λεμφοκύτταρα
- Αναιμίες, Αιματολογικές κακοήθειες, Χρόνια λεμφοκυτταρική λευχαιμία
- Μυελοδυσπλασία, Οξεία λευχαιμία, Χρόνια μυελογενής λευχαιμία
- Μυέλωμα, Λεμφώματα, Μυελοϋπερπλαστικά σύνδρομα
- Φυσιολογική αιμόσταση, Διαταραχές της αιμόστασης

Εργαστηριακό μέρος

Εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων με εξοικείωση των φοιτητών με το Εργαστήριο της Αιμοδοσίας και τον τρόπο λειτουργίας του, καθώς και με τη μορφολογία των στοιχείων του αίματος με τη χρήση μικροσκοπίου.

ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ

Σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές γνώσεις της Ανοσολογίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό Μέρος

- Φυσιικοί και επίκτητοι ανοσιακοί μηχανισμοί
- Η εξέλιξη των ανοσοποιητικών μηχανισμών
- Κύτταρα που συμμετέχουν στην ανοσία
- Φυσική ανοσία, Επίκτητη ανοσία

Ανοσία εναντίον:

- μικροβίων,
- ιών,
- μυκήτων,
- πρωτοζώων και σκωλήκων,
- Ανοσία εναντίον όγκων,
- Επιβλαβής ανοσία
- Αυτοανοσία, Ανοσοκαταστολή
- Ανοσοανεπάρκεια
- Ανοσοδιέγερση και εμβολιασμός

Εργαστηριακό μέρος

Εργαστηριακή εφαρμογή βασικών θεωρητικών γνώσεων ανοσολογίας.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές με βασικές γνώσεις για την ανάπτυξη επιτυχών προϊόντων και η ανάπτυξη ικανοτήτων marketing από τους φοιτητές ώστε να είναι σε θέση να προωθήσουν προϊόντα και υπηρεσίες και να ερευνούν, αναλύουν, αξιολογούν τις παρούσες και μελλοντικές ανάγκες της αγοράς ώστε να συμβάλλουν στο σχεδιασμό νέων προϊόντων και υπηρεσιών και τη βελτίωση των υφισταμένων νέων προϊόντων και υπηρεσιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα θα εστιάζει στις παρακάτω ενότητες:

- Μάρκετινγκ (ανάλυση ευκαιριών της αγοράς, συμπεριφορά καταναλωτών, τμηματοποίηση και στόχευση αγοράς, προσδιορισμός των αναγκών των πελατών)
- Ανάπτυξη ιδεών για νέα προϊόντα και υπηρεσίες
- Αξιολόγηση ιδεών
- Επιλογή σχεδίων για νέα προϊόντα και υπηρεσίες
- Η ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών και η οργανωτική δομή
- Σχεδιασμός για νέα προϊόντα και υπηρεσίες
- Έλεγχος και δοκιμή νέων ιδεών και σχεδίων
- Αρχιτεκτονική προϊόντων και υπηρεσιών
- Βιομηχανικός σχεδιασμός, εργονομία και περιβαλλοντική ευθύνη

- Σχεδιασμός για παραγωγή
- Διαχείριση έργου και ομάδας ανάπτυξης προϊόντος
- Οικονομική διαχείριση της ανάπτυξης προϊόντος ή υπηρεσίας
- Ανάπτυξη στρατηγικής μάρκετινγκ (αποφάσεις τιμολόγησης, διανομής, προώθησης και προσωπικής πώλησης)
- Διαχείριση επιχειρηματικών ονομάτων (brand names, trademarks)
- Το σπίτι της ποιότητας και η λειτουργική ανάπτυξη ποιότητας (QFD)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ- ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ (Μεταβατική διάταξη)

Σκοπός του μαθήματος αποτελεί η παρουσίαση των σημαντικότερων σημείων από την ποικιλία των διαταραχών ασθενών που αντιμετωπίζονται στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ). Καθορισμός των βασικών αρχών υποστήριξης, ανεξαρτήτως του αιτίου εισαγωγής στη ΜΕΘ, αλλά και γνώση των αρχικών διαφοροδιαγνωστικών βημάτων, της θεραπευτικής αγωγής και της πρόληψη των επιπλοκών που προκαλούνται κατά τη νοσηλεία στη ΜΕΘ.

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες για την παροχή ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς που νοσηλεύονται σε ΜΕΘ
- αναγνωρίζουν τους νοσηλευτικούς ρόλους για τη φροντίδα ασθενών που νοσηλεύονται σε ΜΕΘ
- σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς που νοσηλεύονται σε ΜΕΘ
- αναπτύσσουν και εφαρμόζουν δεξιότητες για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας στον πληθυσμό των ασθενών στόχο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

1. Φιλοσοφία και Αρχές Εντατικής Θεραπείας
2. Ηθικά και νομικά θέματα - Ψυχιατρικά προβλήματα
3. Υγρά, ηλεκτρολύτες, Οξεοβασική ισορροπία
4. Σακχαρώδης διαβήτης και ενδοκρινικά προβλήματα στον ασθενή της ΜΕΘ
5. Αιμορραγία - θεραπεία με μεταγγίσεις
6. Αναισθησία και Αναλγησία στη ΜΕΘ
7. Διατροφή - Εντερική, Παρεντερική
8. Shock και ανάνηψη, Εντατική παρακολούθηση
9. Λοιμώξεις στη ΜΕΘ, Σήψη
10. Αναπνευστική Ανεπάρκεια - νοσήματα αναπνευστικού - Πνευμονική εμβολή και φλεβοθρόμβωση
11. Νεφρική ανεπάρκεια, Οξεία κοιλία, Αιμορραγία Πεπτικού
12. Εγκαύματα- περιβαλλοντικές βλάβες
13. Μεταμόσχευση οργάνων και Εγκεφαλικός Θάνατος -Υπαραχνοειδής αιμορραγία, ΚΕΚ.

Κλινικό μέρος

Κλινική άσκηση σε μονάδες εντατικής θεραπείας. Εξοικείωση με νοσηλευτικές τεχνικές και παρεμβάσεις.

Εργαστηριακό μέρος

Εφαρμογή θεωρητικών γνώσεων και νοσηλευτικών τεχνικών σε προπλάσματα.

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται μέσα από μια εισαγωγή στην ψυχοπαθολογία οι έννοιες της ψυχικής υγείας-αρρώστιας, η ψυχολογική θεώρηση της ανάπτυξης της προσωπικότητας, η προσαρμοστική ικανότητα του ανθρώπου, οι μηχανισμοί άμυνας

και οι παράγοντες του μικρο-/ και μακρο-περιβάλλοντος στην ψυχική υγεία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ψυχιατρική εξέταση του ψυχιατρικού αρρώστου, τη θεραπευτική σχέση και συμμαχία, τα ταξινομικά συστήματα και την ψυχιατρική σημειολογία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Η Ψυχιατρική και η Ιατρική Ιστορική εξέλιξη. Επιστημονική προσέγγιση. Ψυχική Υγεία, Ψυχική Αρρώστια. Ιδεολογία. Ψυχολογική θεώρηση της ανάπτυξης της προσωπικότητας. Η προσαρμοστικότητα του ανθρώπου. Μηχανισμοί άμυνας
- Μικρο-/ και μακρο-περιβάλλον και ψυχική υγεία
- Η ψυχιατρική εξέταση του ψυχιατρικού αρρώστου. Θεραπευτική σχέση, συμμαχία. Ταξινομικά συστήματα. Ψυχιατρική Σημειολογία
- Οργανικές ψυχικές διαταραχές: Ψυχιατρική νοσολογία και θεραπευτική αποκατάσταση (Άνοιες: γεροντικές, προγεροντικές, αμνησιακό σύνδρομο, οργανική διαταραχή προσωπικότητας, νοητική καθυστέρηση)
- Ψυχικές διαταραχές, οφειλόμενες στη χρήση οινοπνεύματος και ψυχοδραστικών ουσιών. Ψυχιατρική νοσολογία, θεραπευτική αποκατάσταση
- Σχιζοφρένεια παραληρητικές διαταραχές, σχιζότυπη διαταραχή: Νοσολογία, θεραπευτικές προσεγγίσεις
- Διαταραχές της διάθεσης (Συναισθηματικές διαταραχές). Νοσολογία, θεραπευτικές προσεγγίσεις
- Νευρωσικές, συνδεδεμένες με stress και σωματόμορφες διαταραχές. Ψυχοσωματική Ιατρική, Ψυχιατρικά προβλήματα σε σωματικές αρρώστιες
- Διαταραχές της προσωπικότητας και της συμπεριφοράς του ενηλίκου
- Διαταραχές σχετιζόμενες με τη σεξουαλική συμπεριφορά (παραφυλίες, διαταραχές σεξ)
- Τι είναι κοινότητα; Κοινότητα και «τρέλα». Κοινότητα ως θεραπευτής. Κοινωνική Ψυχιατρική, Κοινοτική Ψυχιατρική, Κοινοτική Ψυχική Υγιεινή. Βασικές Αρχές, Ιδεολογία. Ιστορική Εξέλιξη
- Κέντρα Κοινοτικής Ψυχικής Υγιεινής: Η ανάπτυξη της Κοινοτικής Ψυχιατρικής σε ορισμένες χώρες και στην Ελλάδα. Τύποι παροχής υπηρεσιών στην κοινότητα. Κοινοτική Ψυχική Υγιεινή. Η παρέμβαση στην κοινότητα με την κοινότητα. Η αγωγή υγείας (Προληπτική Ψυχιατρική). Η ομάδα Ψυχικής Υγείας στο Κ.Ψ.Υ. Ο ρόλος των εθελοντών

Κλινικό μέρος

Κλινικές ασκήσεις πραγματοποιούνται σε:

- Νοσοκομεία ψυχικών παθήσεων
- Ξενώνες και προστατευόμενα διαμερίσματα
- Ψυχιατρικές κλινικές γενικού νοσοκομείου, με κύρια έμφαση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Ψυχικής Υγείας, όπως Νοσοκομεία Ημέρας και Κ.Ψ.Υ.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή θεωρητικών και κλινικών γνώσεων, σχετικά τόσο με την ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα του ψυχικά αρρώστου όσο και την εκμάθηση προσαρμογής και εφαρμογής των αρχών της ψυχικής υγείας σε όλες τις δομές. Επίσης, έχει στόχο να τους προσανατολίσει στην ολιστική προσέγγιση της ψυχικής υγείας με όλες τις ψυχοκοινωνικές, πολιτιστικές και πνευματικές της διαστάσεις.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στην Ψυχική Υγεία και στην Ψυχιατρική Νοσηλευτική - Ιστορική Αναδρομή - Νομικά και ηθικά θέματα
- Διεργασία Ψυχιατρικής Νοσηλευτικής - Σχέδια Φροντίδας - Σύστημα Ταξινόμησης Νοσηλευτικών Διαγνώσεων (NANDA)

- Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας στο Γενικό Νοσοκομείο - στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο - στην Κοινότητα - Ο ρόλος του Ψυχιατρικού Νοσηλευτή
- Επικοινωνία - Θεραπευτική σχέση - Κλινική συνέντευξη
- Νοσηλευτική διεργασία των αγχωδών διαταραχών
- Νοσηλευτική διεργασία των Ψυχωσικών Διαταραχών - Σχιζοφρένεια
- Νοσηλευτική διεργασία των Διπολικών Διαταραχών
- Νοσηλευτική παρέμβαση στην Κρίση/αυτοκαταστροφή
- Διαταραχές προσωπικότητας - Διαταραχές Διατροφής
- Ψυχιατρικές Νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε ειδικές ομάδες πληθυσμού (AIDS - καρκίνος - χρήση ουσιών)
- Ψυχιατρική Νοσηλευτική παιδιού και εφήβου
- Ο ρόλος του Νοσηλευτή στη χορήγηση ψυχοφαρμάκων
- Ειδικές Θεραπευτικές Παρεμβάσεις στην Ψυχιατρική Νοσηλευτική (ψυχοθεραπείες - εναλλακτικές θεραπείες - συμπληρωματικές θεραπείες)
- Ψυχιατρική μεταρρύθμιση - Δίκτυο Ψυχικής Υγείας

Κλινικό μέρος

Κλινικές ασκήσεις πραγματοποιούνται σε:

- Νοσοκομεία ψυχικών παθήσεων
- Ξενώνες και προστατευόμενα διαμερίσματα
- Ψυχιατρικές κλινικές γενικού νοσοκομείου, με κύρια έμφαση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Ψυχικής Υγείας, όπως Νοσοκομεία Ημέρας και Κ.Ψ.Υ.

Οι ασκήσεις των φοιτητών θα γίνονται βάσει γραπτού οδηγού, με σκοπό την εκμάθηση και καλλιέργεια δεξιοτήτων στην εξατομικευμένη νοσηλευτική φροντίδα των ψυχικά αρρώστων, στη θεραπευτική επικοινωνία με ψυχικά αρρώστους, στη διεργασία με τη διεπιστημονική θεραπευτική ομάδα και στην τέχνη της αγωγής υγείας ατόμων, οικογενειών και κοινωνικών ομάδων σε θέματα ψυχικής υγείας.

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την παθολογία της νεογνικής, βρεφικής και παιδικής ηλικίας, καθώς και η διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση των συνηθέστερων παθήσεων ή προβλημάτων του συνόλου του παιδικού πληθυσμού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Παιδιατρικό ιστορικό και φυσική εξέταση/ Θρέψη, διατροφή
- Το νεογέννητο (περίθαλψη, νοσήματα, παθήσεις)
- Λοιμώδη νοσήματα/ Ενεργητική και παθητική ανοσοποίηση
- Αναπνευστικό σύστημα
- Πεπτικό σύστημα
- Κυκλοφορικό σύστημα
- Ουροποιογεννητικό σύστημα
- Μεταβολικά νοσήματα/ Νοσήματα αίματος
- Νεοπλάσματα/ Ρευματοπάθειες της παιδικής ηλικίας
- Νευρομυικές παθήσεις και ορθοπεδικά προβλήματα
- Αλλεργία/ Παιδιατρική δερματολογία
- Παιδοχειρουργικά προβλήματα

Κλινικό μέρος

Βασικός σκοπός της κλινικής άσκησης είναι η εξοικείωση του φοιτητή με το παιδί, την αναγνώριση των βασικών χαρακτηριστικών του φυσιολογικού, της νόσου και της φροντίδας του, είτε στο εξωτερικό ιατρείο είτε στο θάλαμο του Νοσοκομείου, καθώς και η ευαισθητοποίηση αναφορικά με την ανάλυση των στοιχείων, που του παρέχονται από το ιστορικό, τη φυσική εξέταση και τις συνήθεις εργαστηριακές δοκιμασίες.

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση επιστημονικών γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων για την παροχή ολοκληρωμένης εξατομικευμένης φροντίδας στο άρρωστο παιδί.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή του παιδιού στο νοσοκομείο. Ο ρόλος του νοσηλευτή. Επιπτώσεις της νοσοκομειακής νοσηλείας στην συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με λοιμώξεις του αναπνευστικού συστήματος (Λαρυγγίτιδα, Βρογχιολίτιδα, Επιγλωτίτιδα)
- Φροντίδα παιδιού με βρογχικό άσθμα
- Νεανικός σακχαρώδης διαβήτης - Νοσηλευτικές παρεμβάσεις
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με οξεία - χρόνια νεφρική ανεπάρκεια. Μέθοδοι υποκατάστασης νεφρικής λειτουργίας
- Φροντίδα παιδιού με κακοήθη νοσήματα
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με μηνιγγίτιδα - AIDS
- Φροντίδα παιδιού με κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις
- Φροντίδα παιδιού με εγκαυματική νόσο
- Ορθοπαιδικά προβλήματα στην παιδική ηλικία. Νοσηλευτική φροντίδα
- Νοσηλεία παιδιού με λαγώχειλο - λυκόστομα - τραχειοοισοφαγικό συρίγγιο - περιεγχειρητική φροντίδα
- Αντιμετώπιση παιδιού με ψυχοκοινωνικά προβλήματα
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιών που υποβάλλονται σε χειρουργική επέμβαση

Κλινικό μέρος

Η κλινική άσκηση του μαθήματος στοχεύει: (α) στην επιστημονική και κλινική κατάρτιση των νοσηλευτών για την φροντίδα των παιδιών σε όλα τα στάδια της εξέλιξής τους, (β) την ανάπτυξη ικανοτήτων για την θεραπευτική προσέγγιση των αντιδράσεων των παιδιών και των γονέων/ οικογένειας σε υπαρκτά ή/και δυνητικά προβλήματα υγείας, (γ) την παροχή φροντίδας υγείας των παιδιών με βάση τις αρχές της ολιστικής προσέγγισης και τα ευρήματα ερευνητικών μελετών, (δ) την ανάπτυξη θετικών διαπροσωπικών σχέσεων με σκοπό την ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και συμπεριφοράς του άρρωστου παιδιού, (ε) την ανάπτυξη σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας με τους γονείς στη φροντίδα του νοσηλευόμενου παιδιού, (στ) την εξασφάλιση και διατήρηση υγιεινού περιβάλλοντος για το παιδί και την οικογένεια.

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση ζητημάτων παρατήρησης, καταγραφής και σχολιασμού, όσον αφορά σε ζητήματα που εγείρονται στο πλαίσιο της διεπιστημονικής συνεργασίας στο χώρο της υγείας, καθώς και η ανάδειξη ενός πλαισίου συνεργασίας στελεχών υγείας και εκπαίδευσης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Κατευθυντήριες αρχές ομαδικής εργασίας
- Η υγεία ως ικανότητα προσαρμογής
- Ο ρόλος της ασθένειας ως φορέα μετάδοσης μηνυμάτων
- Η σχέση του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού με τον ασθενή και η σχέση του ασθενούς με το νοσοκομείο ως οργανισμό
- Τεχνικές διαπραγματεύσεων
- Αντιμετώπιση κρίσεων και στήριξη επαγγελματιών υγείας

- Διεπιστημονική συνεργατική διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς σε ασθενείς
- Διεπιστημονική αντιμετώπιση: Η συμβολή της ιατροπαιδαγωγικής διαμεσολάβησης
- Νεανική παραβατικότητα: διαχείριση υγείας και εκπαίδευση παρέμβασης
- Ενδεικτικά παραδείγματα - Κατευθύνσεις προς τα στελέχη υγείας και εκπαίδευσης
- Άλλες διεπιστημονικές δομές πρόληψης και προαγωγής της υγείας
- Όρια επαγγελματικής αυτονομίας μελών διεπιστημονικής ομάδας

Φροντιστηριακό μέρος

Οι φροντιστηριακές ασκήσεις θα δίδουν έμφαση στην προσωπική εμπειρία των φοιτητών από την πρακτική τους άσκηση σε άλλα μαθήματα και θα ακολουθεί σχολιασμός σε επίπεδο διεπιστημονικής και διεπαγγελματικής συνεργασίας. Εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του μαθήματος αφορούν τη συνεργασία και την ενεργητική ακρόαση, τη διαχείριση της αλλαγής, τη λήψη αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων κ.ά.

ΥΓΕΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων σχετικά τόσο με την πρόληψη των νοσημάτων που αφορούν τους ταξιδιώτες όσο και με τη θεραπεία τους, εάν αυτό απαιτηθεί. Επίσης, η εξοικείωση των φοιτητών με τη διαδικασία διαχείρισης της υγείας των ταξιδιωτών, η οποία απαιτεί κατάλληλη εκπαίδευση, γνώση των κινδύνων, εξατομικευμένη εκτίμηση του σχετικού κινδύνου και ενεργητική διαδικασία ενημέρωσης, προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή συμμόρφωση σε μέτρα προφύλαξης ή μακροχρόνια αγωγή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Επιδημιολογία νοσημάτων που σχετίζονται με ταξιδιώτες
- Κοινωνική κινητικότητα και εξάπλωση ενδημικών νόσων
- Πληροφόρηση και συμβουλευτική για ταξίδια ανάλογα με το χρόνο και τον τόπο. Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι και μέτρα προφύλαξης
- Κίνδυνοι κατά το ταξίδι (αεροπορικά ταξίδια, κρουαζιέρες, σύνδρομο τουριστικής θέσης, φλεβοθρόμβωση- πνευμονική εμβολή)
- Ειδικές ομάδες ταξιδιωτών (ηλικιωμένοι, παιδιά, έγκυοι, ασθενείς με χρόνια νοσήματα)
- Εμβολιασμοί: Εμβολιασμοί ρουτίνας ενηλίκων, υποχρεωτικοί και συνιστώμενοι εμβολιασμοί για το ταξίδι, εμβολιασμοί στην έγκυο και στο παιδί που ταξιδεύει)
- Φαρμακείο ταξιδιωτών
- Προληπτικά μέτρα κατά την κατανάλωση τροφίμων και ποτών
- Λοιμώδη νοσήματα από δήγματα εντόμων (λείσμανίαση, ελονοσία, ρικετσιώσεις, Δάγκειος πυρετός, Ιαπωνική εγκεφαλίτιδα)
- Ταξίδι και ψυχολογία
- Κλιματολογικές αλλαγές: Νεο-αναδυόμενα νοσήματα
- Η Υγεία των Μεταναστών και Προσφύγων
- Ειδικές αποστολές (αθλητικές αποστολές, διεθνείς αποστολές, πολυεθνικοί οργανισμοί και εταιρείες)
- Διεθνές δίκαιο για τους ταξιδιώτες

Φροντιστηριακό μέρος

Εξοικείωση με τις διεθνείς ιστοσελίδες ταξιδιωτικών οδηγών, όπως WHO, CDC, TRAVAX, eCDC, ISTM, FIT for Travel και συζήτηση επιλεγμένων περιστατικών.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων για την παροχή εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με οξεία ή

χρόνια καρδιολογικά νοσήματα, με στόχο την αποκατάσταση της υγείας και προαγωγή της ευεξίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εκτίμηση ασθενών με καρδιολογικά προβλήματα υγείας (νοσηλευτικό ιστορικό, αντικειμενική εξέταση, παρακλινικός και εργαστηριακός έλεγχος)
- ΗΚΓγράφημα - φυσιολογικό, παθολογικό
- Συνεχής Αιμοδυναμική Παρακολούθηση (Monitoring) των ασθενών με καρδιολογικά προβλήματα υγείας

Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με:

- Στεφανιαία Νόσο, Σταθερή Στηθάγχη και Οξεία Στεφανιαία Σύνδρομο
- Καρδιακή Ανεπάρκεια
- Αρτηριακή Υπέρταση
- Μεταβολικό Σύνδρομο
- Αρρυθμίες
- Λοιμώδη Ενδοκαρδίτιδα
- Βηματοδότη/ εμφυτεύσιμο απινιδωτή
- Διαδερμική ενδουλική στεφανιαία αγγειοπλαστική
- Καρδιοχειρουργική επέμβαση αορτοστεφανιαίας παράκαμψης
- Μεταμόσχευση καρδιάς

Κλινικό μέρος

Κλινική άσκηση σε νοσηλευτικά τμήματα, μονάδες, εργαστήρια, στα οποία παρέχεται πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια φροντίδα υγείας σε ασθενείς με διαταραχές του κυκλοφορικού συστήματος, με στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με τους ασθενείς και τα προβλήματα τους καθώς και την παροχή ολοκληρωμένης και εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας, βάσει της μεθόδου της Νοσηλευτικής Διεργασίας.

Στα πλαίσια της κλινικής άσκησης, ο φοιτητής θα συμμετέχει ενεργά στη φροντίδα του ασθενή, υπό την εποπτεία κλινικών εκπαιδευτών ή/ και των υπεύθυνων νοσηλευτών του αντίστοιχου τμήματος.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να παράσχει τα εφόδια στους φοιτητές, οι οποίοι επιθυμούν να εκπαιδευτούν στην αναγνώριση και αξιολόγηση των παραγόντων που καθορίζουν τη βέλτιστη Οργάνωση και Διοίκηση των Υπηρεσιών Υγείας, αξιοποιώντας τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Οικονομική Διαχείριση Υπηρεσιών Υγείας
- Διοικητικά Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας
- Εισαγωγή στη Λογιστική των Υπηρεσιών Υγείας και Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο
- Εφαρμογή Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος
- Θέματα Προϋπολογισμού - Απολογισμού
- Παρακολούθηση και Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Ροών
- Οργάνωση και Διαχείριση Αναλώσιμων και Υλικών σε Νοσοκομειακή Μονάδα
- Κωδικοποίηση Ιατρικής Πληροφορίας
- Διαχείριση Υποθέσεων Ασθενών μέσω Τεχνολογιών CRM και E-CRM
- Αναλυτική Λογιστική μέσω Συστημάτων Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων (ERP)
- Συστήματα Ηλεκτρονικών Προμηθειών
- Εφοδιαστική Αλυσίδα Μονάδων Υγείας
- Διαχείριση Προγραμμάτων Υγείας και Έργων στο Χώρο της Υγείας

Εργαστηριακό μέρος

- MS Office (Access, Excel)

- Χρήση και Συγκριτική Μελέτη Πληροφοριακών Συστημάτων Οικονομικής Διαχείρισης Νοσοκομείων

ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσει ο φοιτητής τη βασική ανατομία, φυσιολογία, παθοφυσιολογία και τους μηχανισμούς πρόκλησης των συχνότερων αθλητιατρικών παθήσεων και κακώσεων. Μετά το πέρας του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση να γνωρίζει τις κυριότερες κλινικές και εργαστηριακές δοκιμασίες αξιολόγησης, διάγνωσης και τα είδη αντιμετώπισης των παθήσεων αυτών, με έμφαση στις σύγχρονες επιστημονικές μεθόδους στον τομέα της αποκατάστασης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στην Αθλητιατρική
- Αθλητισμός και γυναίκα, άσκηση και Οστεοπόρωση, Άδρες μορφολογικές διαφορές μεταξύ των δυο φύλων
- Προαγωνιστικός έλεγχος των αθλητών
- Οσφυαλγία στους αθλητές
- Γαστρεντερικό και άσκηση – Διατροφικές διαταραχές στους αθλητές
- Καρδιαγγειακό σύστημα και άσκηση
- Αναπνευστικό και άσκηση
- Φαρμακοδιέγερση στον αθλητισμό
- Σύνδρομα υπέρχρησης στον Αθλητισμό
- Αθλητισμός σε άτομα με κινητική αναπηρία
- Κακώσεις κάτω άκρου στον Αθλητισμό
- Κακώσεις άνω άκρου στον Αθλητισμό
- Κακώσεις σπονδυλικής στήλης στο Αθλητισμό

Εργαστηριακό μέρος

Το εργαστηριακό μέρος περιλαμβάνει υπόδειξη των κυριότερων αθλητιατρικών δοκιμασιών αξιολόγησης και αντιμετώπισης των συχνότερων αθλητιατρικών παθήσεων και κακώσεων.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή μιας συστηματικής δέσμης γνώσεων στους φοιτητές, η οποία περιλαμβάνει τις έννοιες, αρχές και θεωρίες που εφαρμόζονται σε όλες τις λειτουργίες της Διοίκησης Νοσηλευτικών Υπηρεσιών. Δίδεται έμφαση στη στελέχωση των νοσηλευτικών υπηρεσιών και τη διαχείριση των εκάστοτε διαθέσιμων ανθρώπινων πόρων μέσα από τη μελέτη των παραδοσιακών και των σύγχρονων συστημάτων οργάνωσης της νοσηλευτικής φροντίδας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στη θεωρία της Διοικητικής Επιστήμης - Ανάπτυξη Θεωριών Διοίκησης
- Ηγεσία
- Σχεδιασμός - Προϋπολογισμός
- Οργάνωση της παροχής της νοσηλευτικής φροντίδας
- Συστήματα Νοσηλευτικής Φροντίδας (Σύστημα Ολικής Φροντίδας - Λειτουργικό Σύστημα - Ομαδική Νοσηλευτική και Σύστημα Τροποποιημένης Νοσηλευτικής)
- Συστήματα Νοσηλευτικής Φροντίδας (Πρωτοβάθμια Νοσηλευτική και Συμμετοχικό Σύστημα - Κατά Περίπτωση Σύστημα)
- Άλλα Συστήματα Νοσηλευτικής Φροντίδας (Μοντέλα Επαγγελματικής Πρακτικής)
- Συγκριτική αξιολόγηση Συστημάτων Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού - (επιλογή, εκπαίδευση και ανάπτυξη προσωπικού)
- Ρόλοι και Λειτουργίες στη Διεύθυνση Νοσηλευτικού Τμήματος (Υποκίνηση)
- Ρόλοι και Λειτουργίες στη Διεύθυνση Νοσηλευτικού Τμήματος (Επικοινωνία)
- Ρόλοι και Λειτουργίες στη Διεύθυνση Νοσηλευτικού Τμήματος (Διαχείριση Συγκρούσεων)
- Αξιολόγηση - Διαδικασία Ελέγχου

Φροντιστηριακό μέρος

- Μελέτη περιπτώσεων και επίλυση ασκήσεων κατά αντιστοιχία του διδαχθέντος θεωρητικού μέρους.
- Διδασκαλία και εφαρμογή στη συγγραφή βιογραφικού σημειώματος.
- Παρουσίαση των ομαδικών εργασιών και συζήτηση (κριτική ανάλυση) επ' αυτών.

Κλινικό μέρος

Η άσκηση των φοιτητών διεξάγεται σε Νοσηλευτικά Τμήματα του Γενικού Νοσοκομείου Σπάρτης, όπου οι ομάδες των φοιτητών παρακολουθούν τον τρόπο λειτουργίας της κάθε μονάδας, καταγράφουν (ανωνύμως) στοιχεία σχετικά με τη στελέχωσή της σε νοσηλευτικό δυναμικό, το διαθέσιμο εξοπλισμό της και το νοσολογικό φάσμα των νοσηλευόμενων περιπτώσεων και, στη συνέχεια, γίνεται η εκπόνηση σχετικής ομαδικής εργασίας, όπου:

- Συγκρίνεται η εφαρμοζόμενη στελέχωση των Νοσηλευτικών Τμημάτων με αντίστοιχη προκύπτουσα από την εφαρμογή μεθόδων στελέχωσης (κυρίως GRASP),
- Προτείνεται το πλέον κατάλληλο σύστημα νοσηλευτικής φροντίδας, βάσει του διαθέσιμου νοσηλευτικού δυναμικού και της βαρύτητας των νοσηλευόμενων περιπτώσεων, και

- Περιγράφεται το στυλ ηγεσίας που ασκείται από τους προϊστάμενους των Νοσηλευτικών Τμημάτων, και τέλος
- Παρουσιάζεται και αξιολογείται το σύστημα αξιολόγησης του νοσηλευτικού προσωπικού που εργάζεται στα Τμήματα αυτά.

ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (Μεταβατική διάταξη)

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τον κλινικό χώρο και ο εμπλουτισμός των γνώσεων που έχουν ήδη αποκτήσει κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να τις εφαρμόσουν στην καθημερινή κλινική πρακτική.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής-τρια θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζει τους ρόλους και της ευθύνες της νοσηλευτικής στην κλινική πρακτική,
- να αναπτύξει κλινικές δεξιότητες στην παροχή φροντίδας υγείας με στόχο την ικανοποίηση των αναγκών των ασθενών και των οικογενειών τους,
- να εφαρμόζει τις θεωρητικές γνώσεις, που έχει αποκομίσει μέχρι στιγμής, στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της νοσηλευτικής φροντίδας με βάση τη νοσηλευτική διεργασία,
- να εφαρμόζει δεξιότητες κριτικής σκέψης και λήψης κλινικών αποφάσεων στην παροχή φροντίδας υγείας προσανατολισμένη στον ασθενή, ενσωματώνοντας τις αρχές της ηθικής και δεοντολογίας,
- να αναγνωρίζει και να αναλύει θέματα που σχετίζονται με τη νοσηλευτική έρευνα, την πρακτική βασισμένη σε ενδείξεις αλλά και τη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- Εφαρμογή νοσηλευτικών διαδικασιών και τεχνικών που έχουν διδαχθεί σε προηγούμενα μαθήματα.
- Επικοινωνία με τον ασθενή και το υποστηρικτικό του περιβάλλον.
- Προετοιμασία του ασθενή και συμμετοχή στη διενέργεια διαγνωστικών εξετάσεων.
- Νοσηλευτική φροντίδα παθολογικών ασθενών.
- Νοσηλευτική φροντίδα χειρουργικών ασθενών / Διεγχειρητική νοσηλευτική φροντίδα.
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με γυναικολογικές παθήσεις.
- Νοσηλευτική φροντίδα σε εγκύους, νέες μητέρες και στα νεογνά.
- Νοσηλευτική φροντίδα σε παιδιατρικούς ασθενείς με συνήθη προβλήματα υγείας.
- Εντατική παρακολούθηση και νοσηλευτική φροντίδα ασθενών σε εξειδικευμένες μονάδες.
- Επικοινωνία και συνεργασία με άλλους επαγγελματίες υγείας.
- Συμμετοχή στη θεραπευτική αντιμετώπιση ασθενών με επείγοντα προβλήματα υγείας.

Κλινικό μέρος

Η κλινική άσκηση των φοιτητών πραγματοποιείται σε επιλεγμένα τμήματα του χειρουργικού τομέα, που οι συντονιστές έχουν προεπιλέξει ως καταλληλότερα για την κλινική εκπαίδευση των φοιτητών.

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τα μέτρα πρόληψης, ελέγχου και τις μεθόδους επιτήρησης, καταγραφής και παρακολούθησης των

νοσοκομειακών λοιμώξεων. Επίσης, στόχος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές τις δραστηριότητες της Επιτροπής Ελέγχου Λοιμώξεων, με έμφαση στο ρόλο του Νοσηλευτή Ελέγχου Λοιμώξεων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Ορισμός και ταξινόμηση των Νοσοκομειακών Λοιμώξεων. Η αξία της εφαρμοσμένης επιδημιολογίας στην πρόληψη των νοσοκομειακών λοιμώξεων
- Προγράμματα πρόληψης και ελέγχου των νοσοκομειακών λοιμώξεων
- Επιτήρηση των νοσοκομειακών λοιμώξεων
- Πηγές και οδοί μετάδοσης των νοσοκομειακών λοιμώξεων - Ενδημικές και Επιδημικές Λοιμώξεις
- Πλύσιμο χεριών - Ορθή χρήση γαντιών: η σημασία τους στην πρόληψη των νοσοκομειακών λοιμώξεων. Ασφαλής συλλογή, μεταφορά, διαλογή και πλύσιμο ρυπαρού ιματισμού
- Οδηγίες πρόληψης νοσοκομειακών λοιμώξεων που μεταδίδονται με βιολογικά υγρά, με άμεση - έμμεση επαφή, με ενδαγγειακές συσκευές
- Πρόληψη των τροφιμογενών λοιμώξεων
- Πρόληψη των νοσοκομειακών ουρολοιμώξεων
- Πρόληψη της νοσοκομειακής πνευμονίας
- Πρόληψη λοιμώξεων σε ασθενείς με νεοπλασίες
- Πρόληψη χειρουργικών λοιμώξεων
- Πολιτική χρήσης απολυμαντικών- αντισηπτικών στο νοσοκομείο
- Μέθοδοι απολύμανσης - αποστείρωσης
- Μέθοδοι καταστροφής και ασφαλούς απόρριψης νοσοκομειακών αποβλήτων

Κλινικό μέρος

Δίδεται έμφαση στα καθήκοντα του νοσηλευτή για:

- την κατανόηση των συστατικών ενός προγράμματος ελέγχου των λοιμώξεων,
- την αναγνώριση κοινών ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων ανθεκτικών οργανισμών,
- την τήρηση κανονισμών και διεθνών προτύπων,
- τον έλεγχο των λοιμώξεων στο νοσοκομείο,
- την κατανόηση των μεθόδων επιτήρησης, των ποσοστών μόλυνσης και την ανάλυση των δεδομένων,
- την εφαρμογή των νοσοκομειακών πολιτικών ελέγχου λοιμώξεων και των προγραμμάτων επιτήρησης.

ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τους κώδικες ηθικής και δεοντολογίας, τις έννοιες της ηθικής και των αξιών και τα πρότυπα άσκησης του νοσηλευτικού επαγγέλματος. Ειδικοί στόχοι είναι: (α) η απόκτηση των απαιτούμενων δεξιοτήτων για τη λήψη ηθικώς αποδεκτών αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων που ανακύπτουν στην καθημερινή κλινική πρακτική, (β) ο προβληματισμός σχετικά με την αναγκαιότητα νομικής θεμελίωσης της νοσηλευτικής ευθύνης και τις πρόσφατες νομοθετικές παρεμβάσεις στο χώρο της νοσηλευτικής επιστήμης και του νοσηλευτικού επαγγέλματος, (γ) η προσέγγιση και η ανάλυση ειδικών θεμάτων δεοντολογίας στον κλινικό χώρο και την κοινότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εννοιολογική προσέγγιση ηθικής και δεοντολογίας. Ιστορική εξέλιξη και θεωρίες ηθικής φιλοσοφίας. Ιστορική εξέλιξη δεοντολογίας στη νοσηλευτική
- Αξίες: διαμόρφωση και σύγκρουση αξιών. Αξιολογικά συστήματα
- Διαδικασία λήψης ηθικά αποδεκτών αποφάσεων. Δομή επιχειρημάτων και ανάλυση

- Οι έννοιες της ηθικής στη νοσηλευτική πρακτική (συνηγορία, υπευθυνότητα, συνεργασία, στάση φροντίδας)
- Πρότυπα ηθικής συμπεριφοράς νοσηλευτών. Κώδικες ηθικής. Ηθικές ευθύνες νοσηλευτών
- Νοσηλευτές και παροχή φροντίδας υγείας. Όρια ευθύνης, ατομικό και συλλογικό καλό, σεβασμός στις αξίες και τις πεποιθήσεις, προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Νοσηλευτές και νοσηλευτική πρακτική: Προστασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, πληροφορημένη συναίνεση ασθενούς
- Νοσηλευτές και νοσηλευτικό επάγγελμα: Πρότυπα νοσηλευτικής πρακτικής και εκπαίδευσης, η ηθική της έρευνας, κατανομή πόρων και ανισότητες στην παροχή υπηρεσιών υγείας
- Ατομική και συλλογική ευθύνη: Νοσηλευτές και συνεργάτες. Διεπιστημονική ομάδα υγείας
- Κώδικας Νοσηλευτικής δεοντολογίας. Κριτική προσέγγιση
- Οι γενικές υποχρεώσεις των νοσηλευτών έναντι του κοινωνικού συνόλου και των δημοσίων αρχών, έναντι του ασθενή και των συναδέλφων
- Οι ειδικές υποχρεώσεις των νοσηλευτών: στο πλαίσιο της έρευνας, της παιδιατρικής νοσηλευτικής, της νοσηλευτικής ψυχικής υγείας και της κοινοτικής νοσηλευτικής
- Επίκαιρα θέματα ηθικής και δεοντολογίας: ευθανασία, μεταμοσχεύσεις, βλαστοκύτταρα, κλωνοποίηση

Φροντιστηριακό μέρος

Μελέτη περιπτώσεων και ανάλυση ηθικών ζητημάτων σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο, με στόχο την ανάπτυξη της προσωπικής θεωρίας και της αναλυτικής σκέψης κάθε φοιτητή.

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ - ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με ήδη αποκτηθείσες θεωρητικές γνώσεις και δεξιότητες, προκειμένου οι φοιτητές να αξιολογούν και να τεκμηριώνουν τα υποκειμενικά και αντικειμενικά δεδομένα που αφορούν στη διάγνωση και το σχεδιασμό της ολοκληρωμένης φροντίδας του ασθενούς, τη χρήση των φαρμάκων κατά νοσολογική οντότητα, ηλικία, φύλο, χρόνο χορήγησης (μέσα στο 24ωρο), διάρκεια χορήγησης, συνταγογραφίας, μεθολογιών επιλογής φαρμάκων, επιλογής οδών χορήγησης, προετοιμασίας χορήγησης, αλληλεπιδράσεων φαρμάκων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Δομή του Νοσηλευτικού Ιστορικού. Συγκρότηση του Νοσηλευτικού Φακέλου
- Δομή του Ιατρικού Ιστορικού. Ο ασθενής ως ολότητα
- Συλλογή υποκειμενικών δεδομένων. Η συνέντευξη με τον ασθενή και την οικογένεια
- Μέθοδοι συλλογής αντικειμενικών δεδομένων. Κλινική Νοσηλευτική Αξιολόγηση
- Νοσηλευτική αξιολόγηση δέρματος
- Εκτίμηση της διανοητικής κατάστασης ασθενούς
- Αξιολόγηση της διατροφικής κατάστασης και της ενυδάτωσης
- Νοσηλευτική αξιολόγηση της καρδιαγγειακής λειτουργίας
- Αντικειμενικά δεδομένα κατά την νοσηλευτική αξιολόγηση της αναπνευστικής λειτουργίας
- Αξιολόγηση της κινητικότητας ασθενούς
- Αξιολόγηση της απεκκριτικής λειτουργίας ασθενούς
- Ιδιαιτερότητες κατά την αξιολόγηση ειδικών ομάδων ασθενών (ηλικιωμένοι, άτομα με αναπηρία, ασθενείς με χρόνια νοσήματα)
- Κλινικές αποφάσεις. Εκτίμηση και σχεδιασμός - Χορήγηση φαρμάκων

Φροντιστηριακό μέρος

- Επίδειξη τεχνικών νοσηλευτικής αξιολόγησης ανά σύστημα, με τη χρήση εποπτικών μέσων και προπλάσμάτων
- Μελέτη περιπτώσεων. Παρουσίαση, ανάλυση, συζήτηση και τεκμηρίωση

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές τις βασικές επιστημονικές γνώσεις που είναι αναγκαίες για την παροχή ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με παθήσεις των νεφρών και να αναπτύξουν τις θεμελιώδεις τεχνικές και δεξιότητες που είναι απαραίτητες στην καθημερινή κλινική πρακτική.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Ανατομία και φυσιολογία νεφρού
- Εργαστηριακή προσέγγιση νεφρικών παθήσεων
- Κλινική προσέγγιση νεφρικών παθήσεων
- Νοσηλευτική αντιμετώπιση ασθενούς με οξεία νεφρική ανεπάρκεια
- Νοσηλευτική αντιμετώπιση ασθενούς με χρόνια νεφρική νόσο
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών που υποβάλλονται σε περιτοναϊκή κάθαρση
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών που υποβάλλονται σε μεταμόσχευση νεφρού
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με χρόνια νεφρική νόσο
- Αποτελεσματικότητα της αιμοκάθαρσης και της περιτοναϊκής κάθαρσης
- Αναιμία της χρόνιας νεφρικής νόσου
- Η διαίτα στην χρόνια νεφρική νόσο
- Έλεγχος λοιμώξεων στις ειδικές νεφρολογικές μονάδες

Κλινικό μέρος

Οι φοιτητές θα ασκηθούν σε ειδικές νεφρολογικές μονάδες και νοσηλευτικά τμήματα.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε: (α) να προσφέρουν ολοκληρωμένη και εξατομικευμένη οσηλευτική φροντίδα σε άτομα με αναπηρίες σε ποικίλα πλαίσια υπηρεσιών υγείας, αι (β) να προωθούν πρότυπα προσαρμογής στην απώλεια ικανοτήτων, με στόχο τη μεγιστοποίηση της λειτουργικότητας και της ενεργής συμμετοχής τους στην κοινωνική ζωή

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Το αντικείμενο της νοσηλευτικής ατόμων με αναπηρία
- Ορισμοί της αναπηρίας. Εννοιολογικός προσδιορισμός των όρων: κατάπτωση, απώλεια ικανότητας, ανικανότητα, αναπηρία, προσβασιμότητα. Διεθνής Κατηγοριοποίηση της Σωματικής Λειτουργίας, Αναπηρίας και Υγείας (ICF)
- Αίτια σωματικής και νοητικής δυσλειτουργίας. Συγγενείς και επίκτητες αναπηρίες. Μόνιμες και παροδικές απώλειες λειτουργιών
- Αισθητηριακά προβλήματα: Όρασης - Ακοής. Τεχνικές που διευκολύνουν τη λειτουργικότητα. Πρόληψη ατυχημάτων
- Γνωστικά ελλείμματα: Νοητικές λειτουργίες - επικοινωνία. Τεχνικές για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας. Πρόληψη ατυχημάτων
- Κινητικές προβλήματα: Επιδεξιότητα, μετακίνηση, τέντωμα και φτάσιμο. Τεχνικές που διευκολύνουν την προσωπική φροντίδα, τις μεταφορές και την κινητικότητα. Πρόληψη ατυχημάτων
- Μοντέλα αντίληψης της αναπηρίας. Μοντέλα και πραγματικότητα

- Η εμπειρία της αναπηρίας. Ψυχολογική επίδραση της αναπηρίας στην προσωπικότητα. Κοινωνική διάσταση της αναπηρίας. Μελέτες Περιπτώσεων
- Διεργασίες προσαρμογής στην αναπηρία
- Ολιστική νοσηλευτική φροντίδα ατόμων με αναπηρία στο νοσοκομείο και την Κοινότητα
- Συμβουλευτική και Ενδυνάμωση των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους
- Κέντρα αποκατάστασης και άλλες υπηρεσίες για άτομα με αναπηρίες
- Ειδικά θέματα για την οργάνωση και την παροχή υπηρεσιών υγείας, εκπαίδευσης και κοινωνικών υπηρεσιών για άτομα με αναπηρίες

Εργαστηριακό μέρος

Άσκηση σχετικά με μελέτες περιπτώσεων.

Κλινικό μέρος

Κλινική άσκηση σε Κέντρα Αποκατάστασης και άλλους φορείς σχετικούς με την αναπηρία.

ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις, ώστε να κατανοούν: (α) τις έννοιες της χρονιότητας, της λειτουργικότητας, του ιδρυματισμού και των συνεπειών τους, (β) τη θεωρία και την πράξη της ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης των ατόμων με χρόνια ψυχική διαταραχή, (γ) τις διαδικασίες εφαρμογής τόσο της μεταβατικής όσο και της κύριας φάσης της ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, και (δ) το ρόλο του νοσηλευτή στην ψυχοκοινωνική αποκατάσταση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχιατρική: Ιστορία και πλαίσιο ανάπτυξης. Κοινωνική Ψυχιατρική και Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα
- Βασικές Αρχές Κοινωνικής Ψυχιατρικής: Τομεοποίηση, ολοκληρωμένη παροχή υπηρεσιών στην κοινότητα, διασφάλιση του θεραπευτικού συνεχούς
- Χρονιότητα, λειτουργικότητα, ιδρυματισμός, αποασυλοποίηση και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση: εννοιολογικοί προσδιορισμοί. Η πολιτική του αποϊδρυματισμού και της αποασυλοποίησης
- Περιβάλλον και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση: Ευαισθητοποίηση κοινής γνώμης - Αγωγή Κοινότητας, Μεθοδολογία καταπολέμησης των προκαταλήψεων και του στιγματισμού
- Ταυτότητα και λειτουργία υπηρεσιών ψυχικής υγείας και δομών αποκατάστασης στην κοινότητα: οριζόντια και κάθετη διασύνδεση
- Ψυχοκοινωνική αποκατάσταση στην πράξη: Αρχική - μεταβατική φάση
- Κύρια φάση της ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης (Κοινωνική- Επαγγελματική - Στεγαστική αποκατάσταση)
- Οργάνωση και υλοποίηση προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης
- Η έννοια της επικινδυνότητας. Κρίση και παρέμβαση στην κρίση στην κοινότητα
- Προαγωγή της ψυχικής υγείας της κοινότητας: Αγωγή υγείας, Συμβουλευτική
- Κοινωνικά υποστηρικτικά συστήματα. Εθελοντισμός. Ομάδες αυτοβοήθειας
- Η διεπαγγελματική ομάδα και ο ρόλος του νοσηλευτή στην ψυχοκοινωνική αποκατάσταση
- Ηθικά και νομικά ζητήματα στην ψυχοκοινωνική αποκατάσταση

Κλινικό μέρος

Επισκέψεις σε μονάδες ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και οργάνωση διαδικασίας αποκατάστασης σε μελέτες περιπτώσεων.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η αναγνώριση των βασικών στοιχείων διεξαγωγής ερευνών, έτσι ώστε να μπορούν να διαβάζουν και να κατανοούν τα ερευνητικά άρθρα. Να μπορούν να εντοπίζουν τα ερευνητικά άρθρα και να αποφασίζουν εάν οι συγκεκριμένες ερευνητικές ενδείξεις πρέπει να χρησιμοποιηθούν στην κλινική τους απόφαση για το σχέδιο της Νοσηλευτικής φροντίδας. Επίσης, δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην κριτική αξιολόγηση της νοσηλευτικής πρακτικής και των δεδομένων, καθώς και των στρατηγικών εφαρμογής των τεκμηριωμένων δεδομένων στην πράξη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Νοσηλευτική βασισμένη σε ενδείξεις. Εννοιολογική προσέγγιση, οφέλη, περιορισμοί και κίνδυνοι
- Κατευθυντήριες οδηγίες κλινικής πράξης βασισμένης στις ενδείξεις
- Αναζήτηση ερευνητικών ενδείξεων
- Πρότυπο αξιολόγησης ερευνητικών ενδείξεων, αξιολογώντας κατευθυντήριες οδηγίες κλινικής πρακτικής
- Διαμόρφωση νοσηλευτικών πρωτοκόλλων και κλινικών οδηγιών
- Η σύνδεση έρευνας - πρακτικής, ερευνητικές ενδείξεις, διαβάζοντας ερευνητικά άρθρα
- Ποιοτική, περιγραφική έρευνα και πειραματική έρευνα
- Έρευνα συσχέτισης και έρευνα κούρτης
- Συστηματική ανασκόπηση ερευνητικών μελετών
- Αξιολογώντας συμπεράσματα συστηματικών ερευνητικών ανασκοπήσεων και ατομικών μελετών
- Ανακλαστική διεργασία και τεκμηριωμένη νοσηλευτική πρακτική
- Εφαρμογή τεκμηριωμένων δεδομένων στην νοσηλευτική διεργασία
- Εφαρμογή τεκμηριωμένης πρακτικής στην κλινική μάθηση και στη νοσηλευτική διοίκηση

Εργαστηριακό μέρος

Οι φοιτητές ασκούνται στην αναζήτηση δεδομένων που εντοπίζονται σε διεθνείς βάσεις δεδομένων, στην κριτική ανάλυση νοσηλευτικής πρακτικής και στην ανακλαστική διεργασία.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΑΣΘΕΝΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ

(Μεταβατική διάταξη)

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το ρόλο του νοσηλευτή στην εκπαίδευση του ασθενή προκειμένου να είναι σε θέση να εκτιμούν τις μαθησιακές του ανάγκες, να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν μεθόδους διδασκαλίας για την αντιμετώπιση αυτών των αναγκών, καθώς και να είναι σε θέση να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας τους.

Επιπλέον, σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της έννοιας του αναστοχασμού ή της ανάκλασης μέσα από τα διαφορετικά θεωρητικά και φιλοσοφικά μοντέλα. Η ανάπτυξη της ικανότητας ανάλυσης των μαθησιακών κλινικών εμπειριών με στόχο την ενσωμάτωση της θεωρίας στην κλινική πράξη, τη βελτίωση των νοητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, καθώς και την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης του φοιτητή κατά την κλινική άσκηση. Απώτερος σκοπός είναι η βελτίωση της ικανότητας ελέγχου και τροποποίησης της καθημερινής κλινικής πρακτικής με την αποτελεσματική διαχείριση των προβλημάτων που ανακύπτουν, και με την εισαγωγή καινοτομιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

- Μάθηση. Θεωρίες μάθησης.
- Μάθηση με εμπειρία. Μοντέλα και χαρακτηριστικά μάθησης με εμπειρία.
- Αρχές Εκπαίδευσης Ενηλίκων: Θεωρητικό πλαίσιο.

- Μεθοδολογία σχεδιασμού εκπαιδευτικού προγράμματος.
- Εκπαιδευτικές μέθοδοι και τεχνικές.
- Εκπαιδευτικό υλικό και εποπτικά μέσα.
- Αξία και μέσα αξιολόγησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας
- Κριτικός στοχασμός. Μετασχηματίζουσα μάθηση.
- Η έννοια της κριτικής σκέψης. Η ανάπτυξη και προαγωγή της κριτικής σκέψης.
- Η κριτική σκέψη στη φροντίδα υγείας. Εφαρμογές στη νοσηλευτική κλινική πράξη.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων λήψης απόφασης.
- Ιεράρχηση προτεραιοτήτων.
- Κριτική ανάλυση κλινικών εμπειριών μέσα από τη διαδικασία του αναστοχασμού.
- Τήρηση ημερολογίου από την κλινική πράξη με τη διαδικασία του αναστοχασμού.

Φροντιστηριακό μέρος

- Σχεδιασμός, οργάνωση και παρουσίαση εκπαιδευτής παρέμβασης με βάση τις θεωρίες μάθησης και τις ανάγκες του πληθυσμού-στόχου.
- Καταγραφή κλινικών εμπειριών φοιτητών: Ανάλυση και συζήτηση σε ομάδες.
- Χρήση μοντέλων αναστοχασμού για την ανάλυση δεδομένων και κλινικών περιπτώσεων.
- Παραδείγματα και μελέτες περιπτώσεων με χρήση ανακλαστικής γραφής για την ανάλυση κλινικών εμπειριών.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές με βασικές γνώσεις για την ανάπτυξη επιτυχών προϊόντων και η ανάπτυξη ικανοτήτων marketing από τους φοιτητές ώστε να είναι σε θέση να προωθήσουν προϊόντα και υπηρεσίες και να ερευνούν, αναλύουν, αξιολογούν τις παρούσες και μελλοντικές ανάγκες της αγοράς ώστε να συμβάλλουν στο σχεδιασμό νέων προϊόντων και υπηρεσιών και τη βελτίωση των υφισταμένων νέων προϊόντων και υπηρεσιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα θα εστιάζει στις παρακάτω ενότητες:

- Μάρκετινγκ (ανάλυση ευκαιριών της αγοράς, συμπεριφορά καταναλωτών, τμηματοποίηση και στόχευση αγοράς, προσδιορισμός των αναγκών των πελατών)
- Ανάπτυξη ιδεών για νέα προϊόντα και υπηρεσίες
- Αξιολόγηση ιδεών
- Επιλογή σχεδίων για νέα προϊόντα και υπηρεσίες
- Η ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών και η οργανωτική δομή
- Σχεδιασμός για νέα προϊόντα και υπηρεσίες
- Έλεγχος και δοκιμή νέων ιδεών και σχεδίων
- Αρχιτεκτονική προϊόντων και υπηρεσιών
- Βιομηχανικός σχεδιασμός, εργονομία και περιβαλλοντική ευθύνη
- Σχεδιασμός για παραγωγή
- Διαχείριση έργου και ομάδας ανάπτυξης προϊόντος
- Οικονομική διαχείριση της ανάπτυξης προϊόντος ή υπηρεσίας
- Ανάπτυξη στρατηγικής μάρκετινγκ (αποφάσεις τιμολόγησης, διανομής, προώθησης και προσωπικής πώλησης)
- Διαχείριση επιχειρηματικών ονομάτων (brand names, trademarks)
- Το σπίτι της ποιότητας και η λειτουργική ανάπτυξη ποιότητας (QFD)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΙΣΑΓΧΘΕΝΤΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015 & 2015-2016

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΕΔ	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΥΠ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΚΕΥ	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
Δ	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ
Φ	ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ
Ε	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΚΑ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ
Ω/ΕΞ	ΩΡΕΣ/ΕΞΑΜΗΝΟ
ΕΡΓ	ΕΡΓΑΣΙΑ
ΣΥΝ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΜ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΜ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ												
Α/Α	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ	Θ	Ε	Φ	ΚΛ Α	ΣΥΝ	Ω/ΕΞ	ΕΡΓ	ΔΜ	ΠΜ
1	ΥΠ001	ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι	ΥΠ	3	1			4	52	ΟΧΙ	4	5
2	ΥΠ002	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	ΥΠ	3	1			4	52	ΟΧΙ	4	5
3	ΥΠ003	ΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ	2	2			4	52	ΝΑΙ	4	5
4	ΥΠ013	ΑΓΓΛΙΚΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ)	ΥΠ	3				3	39	ΝΑΙ	3	3
5	ΥΠ074	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	ΥΠ	2		1		3	39	ΟΧΙ	3	4
6	ΥΠ010	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	ΥΠ	2		2		4	52	ΟΧΙ	4	4
7	ΥΠ017	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ	2	1			3	39	ΝΑΙ	3	4
		ΣΥΝΟΛΟ						25				30

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ													
A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ	Θ	Ε	Φ	ΚΑ	ΣΥΝ	Ω/Ε	Ε	ΕΡΓ	ΔΜ	ΠΜ
1.	ΥΠ007	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ	ΥΠ	3	1			4	52		ΟΧΙ	4	4
2.	ΥΠ011	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΥΠ	3	3			6	78		ΟΧΙ	6	7
3.	ΥΠ054	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	ΥΠ	3	1			4	52		ΝΑΙ/ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	4	4
4.	ΥΠ008	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΥΠ	3	1			4	52		ΟΧΙ	4	4
5.	ΥΠ029	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ	3		1		4	52		ΟΧΙ	4	4
6.	ΥΠ069	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ	4				4	52		ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	4	4
7.		ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΚΕΥ					3	39				3
		ΣΥΝΟΛΟ						29					30
	Επιλογής Υποχρεωτικό ένα (1) από τα παρακάτω μαθήματα												
1	ΕΠ076	ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ – ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	ΚΕΥ	2	1			3	39		ΟΧΙ	3	3

2	ΕΠ079	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	ΚΕΥ	2		1		3	39	ΝΑΙ/ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	3	3
3	ΕΠ078	ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ	ΚΕΥ	3				3	39	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	3	3

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ												
Α/Α	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ	Θ	Ε	Φ	ΚΑ	ΣΥΝ	Ω/Ε Ξ	ΕΡΓ	ΔΜ	ΠΜ
1	ΥΠ016	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ	3		1		4	52	ΟΧΙ	4	5
2	ΥΠ076	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι	ΥΠ	3				3	39	ΟΧΙ	3	3
3	ΥΠ045	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ	4				4	52	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	4	4
4	ΥΠ018	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	ΥΠ	2	1		2	5	65	ΝΑΙ	5	7
5	ΥΠ014	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ	3	1			4	52	ΟΧΙ	4	4

6	ΥΠ015	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΥΠ	2			4	6	78	ΝΑΙ	6	7
		ΣΥΝΟΛΟ						26				30

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ	Θ	Ε	Φ	Κ Α	ΣΥΝ	Ω/Ε Ξ	ΕΡΓ	ΔΜ	ΠΜ
1	ΥΠ020	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	ΥΠ	4			1	5	65	ΟΧΙ	5	6
2	ΥΠ026	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΥΠ	2			3	5	65	ΝΑΙ	5	7
3	ΥΠ028	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΥΠ	2	1		1	4	52	ΟΧΙ	4	4
4	ΥΠ075	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΥΠ	4			1	5	65	ΟΧΙ	5	5
5	ΥΠ077	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΥΠ	3				3	39	ΟΧΙ	3	3
6	ΥΠ078	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	ΥΠ	2	2			4	52	ΝΑΙ	4	5
		ΣΥΝΟΛΟ						27				30

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ												
A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ	Θ	Ε	Φ	ΚΑ	ΣΥΝ	Ω/ΕΞ	ΕΡΓ	ΔΜ	ΠΜ
1.	ΥΠ025	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΥΠ	4			2	6	78	ΝΑΙ	6	7
2.	ΥΠ031	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	ΥΠ	2			3	5	65	ΝΑΙ	5	7
3.	ΥΠ032	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	ΥΠ	2	1		2	5	65	ΝΑΙ	5	6
4.	ΥΠ079	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ	3		1		4	52	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	4	4
5.		ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ *	ΚΕΥ					3	39			3
6.		ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ*	ΚΕΥ					3	39			3
		ΣΥΝΟΛΟ						26				30
Επιλογής Υποχρεωτικά δύο (2) από τα παρακάτω μαθήματα												
1.	ΕΠ080	ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΚΕΥ	2		1		3	39	ΟΧΙ	3	3
2.	ΕΠ028	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΚΕΥ	1	2			3	39	ΝΑΙ	3	3

3.	ΕΠ081	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑΣ	ΚΕΥ	2			1	3	39	ΟΧΙ	3	3
4.	ΕΠ082	ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΙΤΕΣ	ΚΕΥ	2		1		3	39	ΝΑΙ	3	3
5.	ΕΠ060	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΚΕΥ	2		1		3	39	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	3	3
6.	ΕΠ019	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ	ΚΕΥ	2			1	3	39	ΟΧΙ	3	3
7.	ΕΠ017	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	ΚΕΥ	2	1			3	39	ΝΑΙ	3	3
*Ο φοιτητής κατά το Ε' Εξάμηνο Σπουδών μπορεί να επιλέξει την ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΕΣΠΑ) αντί των δύο Μαθημάτων Επιλογής												
1	ΕΠ072	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΕΣΠΑ)										6

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ												
A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ	Θ	Ε	Φ	Κ Α	ΣΥΝ	Ω/Ε Ε	ΕΡΓ	ΔΜ	Π Μ
1.	ΥΠ080	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΥΠ	2		2		4	52	ΝΑΙ	4	4
2.	ΥΠ081	ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ	3				3	39	ΝΑΙ	3	4
3.	ΥΠ072	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ	3			2	5	65	ΝΑΙ	5	7
4.	ΥΠ019	ΠΡΟΛΗΨΗ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	ΥΠ	3		1		4	52	ΟΧΙ	4	4
5.	ΥΠ082	ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ	ΥΠ	2		1		3	39	ΟΧΙ	3	3
6.	ΥΠ083	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ	3		1		4	52	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	4	5
7.		ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΚΕΥ					3	39		3	3
		ΣΥΝΟΛΟ						26				30
Επιλογής Υποχρεωτικό ένα (1) από τα παρακάτω μαθήματα												
1	ΕΠ083	ΓΕΝΕΤΙΚΗ	ΚΕΥ	2	1			3	39	ΝΑΙ/ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	3	3

2	ΕΠ057	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ	ΚΕΥ	2			1	3	39	ΟΧΙ	3	3
3	ΕΠ020	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΚΕΥ	2	1			3	39	ΟΧΙ	3	3

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ	Θ	Ε	Φ	ΚΑ	ΣΥΝ	Ω/Ε Ε	ΕΡΓ	ΔΜ	ΠΜ
1	ΥΠ053	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	ΥΠ	3		1	2	6	78	ΝΑΙ	6	7
2	ΥΠ030	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΥΠ	3	1			4	52	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙ ΚΗ	4	4
3	ΥΠ034	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ	3	1		2	6	78	ΝΑΙ	6	7
4	ΥΠ060	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	ΥΠ	2	1			3	52	ΟΧΙ	3	3

5	ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ή 3 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ											9
	ΣΥΝΟΛΟ							19				30

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ												
A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ	Δ	Ε	Φ	ΚΑ	ΣΥΝ	Ω/ΕΞ	ΕΡΓ	ΔΜ	ΠΜ
1.	ΥΠ084	ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ				10	10	130	ΝΑΙ	6	9
2.	ΥΠ061	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ- ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΥΠ	3		1		4	52	ΟΧΙ	6	4
3.	ΥΠ085	ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΥΠ	2			1	3	39	ΝΑΙ	3	4
4.	ΥΠ086	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ- ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ	3	1		2	6	78	ΟΧΙ	6	7
5.	ΥΠ087	ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ	2			1	3	39	ΟΧΙ	3	3

6.		ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	KEY					3				3
		ΣΥΝΟΛΟ						26				30
Επιλογής Υποχρεωτικά ένα (1) από τα παρακάτω μαθήματα												
1.	ΕΠ084	ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	KEY	2		1		3	39	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙ ΚΗ	3	3
2.	ΕΠ029	ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ	KEY	1		2		3	39	ΟΧΙ	3	3
3.	ΕΠ085	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ	KEY	2			1	3	39	ΟΧΙ	3	3

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΕΙΣΑΓΧΘΕΝΤΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ
ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ
2014-2015 & 2015-2016**

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργαστηριακές ασκήσεις	4 ώρες	5 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Βασικής Υποδομής –Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		
Μαθησιακά Αποτελέσματα			
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να γνωρίσουν και να μάθουν τις ανατομικές δομές του ανθρώπινου οργανισμού, τόσο σε μακροσκοπικό όσο και σε μικροσκοπικό ιστολογικό επίπεδο. Η Εμβρυολογία, ως αναπόσπαστο τμήμα της Ανατομίας, παρέχει τη γνώση της δημιουργίας και ανάπτυξης των ιστών και οργάνων και διαμέσου αυτού την κατανόηση πολλών συγγενών παθήσεων και γενετικών ανωμαλιών.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να γνωρίζει τις ανατομικές δομές του ανθρώπινου οργανισμού • να γνωρίζει βασικές γνώσεις για τη δημιουργία και ανάπτυξη των ιστών και των οργάνων • να γνωρίζει τους διαφορετικούς ιστούς του ανθρώπινου σώματος			
Γενικές Ικανότητες			
<ul style="list-style-type: none"> • Κριτική σκέψη • Ανεύρεση και επεξεργασία πληροφοριών • Λήψη αποφάσεων • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών			
Περιεχόμενο Μαθήματος			

Περιεχόμενο Διαλέξεων

- Βασικές γνώσεις Ιστολογίας /Εμβρυολογίας
- Βασικές γνώσεις Ανατομίας - Μυοσκελετικό σύστημα (Τύποι οστών, αρθρώσεις - σύνδεσμοι - Σπονδυλική στήλη - Ισορροπία)
- Νευρικό σύστημα (κύτταρα νευρικού συστήματος - Εγκέφαλος - Νωτιαίος μυελός)
- Μήνιγγες - Εγκεφαλονωτιαίο υγρό - Στέλεχος - Πυρήνες Νευρικού Συστήματος
- Θάλαμος - Υποθάλαμος - Υπόφυση - Δικτυωτός σχηματισμός
- Οδοί των αισθήσεων - Πόνος - Πυραμидικό και Εξωπυραμидικό σύστημα
- Εγκεφαλικές συζυγίες - Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα
- Μυϊκός κάματος - Μυϊκός συντονισμός - Κατάγματα - Κακώσεις μυοσκελετικού συστήματος Ειδικά Αισθητήρια Όργανα (Οφθαλμός - Ους)
- Δέρμα και μαζικός αδένας (Μαστός)
- Ενδοκρινείς αδένες - Νευροενδοκρινικό σύστημα (Υπόφυση - Υποθάλαμος - Κωνάριο - Θυρεοειδής - Παραθυρεοειδής - Επινεφρίδια - Ωθήκη - Όρχις)
- Τράχηλος (Ανατομικά τρίγωνα - Αδένες: Θυρεοειδής, Παραθυρεοειδείς, Θύμος - Λεμφαδένες)
- Ώμος - Άνω άκρο
- Ισχίο - Κάτω άκρο

Περιεχόμενο εργαστηριακών ασκήσεων

Με τη βοήθεια προπλάσμάτων οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες στην Ανατομική και παρουσιάζουν εργασίες επί του περιεχομένου του μαθήματος με στόχο την ενημέρωση και την προσέγγιση των πηγών γνώσης (Βιβλιοθήκες, Διαδίκτυο).
Μικροσκόπηση ιστολογικών παρασκευασμάτων, μέθοδοι παρατήρησης και ερμηνεία της Μικροσκοπικής Ανατομικής (Ιστολογία).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)		
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Εργαστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες	
	Μελέτη βιβλιογραφίας	73 ώρες	
	Σύνολο μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)	
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (80%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. Εξέταση εργαστηρίου προφορικά ή γραπτά ή εργασία (20%).		

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
1) Ανατομική του Ανθρώπου – Δομή και Λειτουργία. Μπαλτόπουλος Π. 1η Έκδοση, 2003. Broken Hill Publishers LTD. 2) Εγχειρίδιο Περιγραφικής Ανατομικής. Platzer, Fritsch, Kuhnel, Kahle, Frotscher. 2η Έκδοση, 2011. Broken Hill Publishers LTD.

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ002	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστηριακές ασκήσεις	4 ώρες	5 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Βασικής Υποδομής – Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσει ο φοιτητής βασικές γνώσεις της φυσιολογικής λειτουργίας του ανθρωπίνου σώματος. Στο μάθημα ο φοιτητής διδάσκεται τις βασικές και θεμελιώδεις αρχές που διέπουν και ρυθμίζουν το πολύπλοκο και θαυμαστό φαινόμενο της ανθρώπινης ζωής, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών, χημικών και μοριακών νόμων που ρυθμίζουν τη λειτουργία του ανθρωπίνου οργανισμού.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να γνωρίζει τις βασικές λειτουργίες καθενός από τα συστήματα του ανθρωπίνου σώματος κάτω από φυσιολογικές συνθήκες. • Να γνωρίζει τις βασικές έννοιες της φυσιολογίας σε κυτταρικό επίπεδο • να γνωρίζει τις βασικές αρχές και τους νόμους που ρυθμίζουν τη λειτουργία του ανθρωπίνου οργανισμού • να χρησιμοποιεί τις γνώσεις του από την φυσιολογία σαν σημείο αναφοράς στα μαθήματα παθοφυσιολογίας, φαρμακολογίας, παθολογίας κλπ αλλά και στις κλινικές του υποχρεώσεις

Γενικές Ικανότητες

- Κριτική σκέψη
- Ανεύρεση και επεξεργασία πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1) Κύτταρο και οργανίδια του κυττάρου. Κυτταρική Μεμβράνη και Μεταφορά Ουσιών διαμέσου Κυτταρικής μεμβράνης

- Δομή και λειτουργία ευκαρυωτικού κυττάρου, οργανίδια ευκαρυωτικού κυττάρου. Δομή και λειτουργία του DNA.
- Δομή μεμβρανών, παθητική και ενεργητική μεταφορά, ενδοκύττωση και εξωκύττωση, διακυτταρική επικοινωνία μέσω υποδοχέων.

2) Νευρικό Σύστημα-1

- Δομή νευρικής ίνας, Νευρογλοιακά κύτταρα, δυναμικά μεμβράνης, ουδός πυροδότησης, νόμος 'όλα ή τίποτα', συνάψεις, νευροδιαβιβαστές.

3) Νευρικό Σύστημα-2

- Κεντρικό Νευρικό Σύστημα, Περιφερικό Νευρικό Σύστημα, μεταβολισμός εγκεφάλου.

4) Σκελετικό Μυϊκό Σύστημα

- Δομή, νευρομυϊκή σύναψη, μυϊκή συστολή, κινητική μονάδα, μυϊκός τόνος, μυϊκή τετανία, μυϊκός κάματος, ενεργειακός μηχανισμός, τύποι σκελετικών μυών.

5) Έλεγχος Κίνησης Σώματος

- Εγκεφαλικός φλοιός, υποφλοιϊκοί και στελεχικοί πυρήνες, παρεγκεφαλίδα, πυραμιδικό και εξωπυραμιδικό σύστημα, μυϊκός τόνος.

6) Λείο Μυϊκό Σύστημα

- Δομή, μυϊκή συστολή, τύποι λείων μυών.

7) Τα συστήματα των αισθήσεων

- Αισθητικοί υποδοχείς, ερεθίσματα, σωματική αίσθηση (αφή, κίνηση, θερμοκρασία, πόνος).

8) Όραση, Ακοή, Γεύση και όσφρηση. Πόνος.

9) Ενδοκρινικό Σύστημα-1

- Δομή, σύνθεση, μεταφορά, μεταβολισμός και απέκκριση ορμονών, Πρόσθιος και οπίσθιος λοβός υπόφυσης, Θυρεοειδής αδένας.

10) Ενδοκρινικό Σύστημα-2

- Πάγκρεας, Φλοιός επινεφριδίων, Παραθυρεοειδής αδένας.

11) Συνείδηση και Συμπεριφορά

- Στάδια και διαταραχές συνείδησης, Μάθηση και μνήμη.

12) Αναπνευστικό Σύστημα-1

- Δομή, αεραγωγοί οδοί, βλαβερός χώρος, κυψελίδες, μηχανική και έργο της αναπνοής, αναπνευστικά μεγέθη, αναπνευστικό κέντρο και ρύθμιση μεγέθους της αναπνοής.

13) Αναπνευστικό Σύστημα-2

Ανταλλαγή αερίων στις κυψελίδες και ιστούς, αναπνευστική λειτουργία αίματος, μεταφορά O₂ και CO₂, Έλεγχος αναπνοής, Αναπνευστική προσαρμογή σε ειδικές καταστάσεις, επιδράσεις μυϊκής εργασίας.

Περιεχόμενο εργαστηριακών ασκήσεων

- Πειραματική άσκηση Μηχανισμών κυτταρικής μεταφοράς και διαπερατότητας μέσω υπολογιστή.
- Πειραματική άσκηση Νευροφυσιολογίας και νευρικών ερεθισμάτων μέσω υπολογιστή.
- Πειραματική άσκηση Μυοτατικών αντανακλαστικών.
- Πειραματική άσκηση Μυϊκής συστολής γαστροκνημίου μυ βατράχου μέσω υπολογιστή.
- Πειραματική άσκηση Ενδοκρινικού συστήματος μέσω υπολογιστή.
- Πειραματική άσκηση Σπυρομέτρησης.
- Πειραματική άσκηση Μηχανικής της αναπνοής.
- Προβολή dvd με θέματα φυσιολογίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Εργαστήριο	13 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	73 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (80%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις ανάπτυξης ή σύντομης απάντησης και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. Εξέταση εργαστηρίου προφορικά ή γραπτά (20%).	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

- 1) Φυσιολογία. Linda S. Costanzo. 4η Έκδοση, 2012. Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος.
- 2) Ganong's Ιατρική Φυσιολογία. Barrett K, Barman S, Boitano S, Brooks H. 1η Έκδοση, 2011. Broken Hill Publishers LTD.
- 3) Ιατρική Φυσιολογία. Guyton AC, Hall JE. Έκδοση 12η, 2013, Παρισιάνου Ανώνυμη Εκδοτική Εισαγωγική Εμπορική Εταιρία Επιστημονικών Βιβλίων.
- 4) Φυσιολογία του Ανθρώπου – Μηχανισμοί της Λειτουργίας του Οργανισμού. Vander A, Sherman J, Luciano D. 1η Έκδοση, 2011. Broken Hill Publishers LTD.

ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ003	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	5	
Εργαστήρια	2		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υποβάθρου- Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/NRS173/		
Μαθησιακά Αποτελέσματα			
<p>Ο σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των βασικών κυτταρικών λειτουργιών, της δομής, οργάνωσης και διαφοροποίησης των κυττάρων.</p> <p>Η Βιολογία δίνει στους φοιτητές Νοσηλευτικής την επιστημονική βάση για την ανάλυση της δομής και της λειτουργίας των ζωντανών οργανισμών, την κατανόηση της σημασίας τους για τον άνθρωπο και το περιβάλλον του και τους επιτρέπει να εγείρουν ερωτήματα σχετικά με τη φύση, με την οποία αλληλεπιδρά συνεχώς. Στο τέλος του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αποκτήσει βασικές γνώσεις της ανθρώπινης βιολογίας, ώστε να είναι σε θέση να κατανοεί το ρόλο της κυτταρικής δυσλειτουργίας και τις επιπτώσεις της στην υγεία και τον τρόπο ζωής του ανθρώπινου σώματος και του πληθυσμού.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναλύσει τις επιστημονικές αρχές που διέπουν τα επίπεδα οργάνωσης και πολυπλοκότητας των ζωντανών οργανισμών. 			

- Να κατανοήσει τη διαμόρφωση και τη λειτουργία των ζωντανών οργανισμών.
- Να ταξινομήσει τους οργανισμούς σύμφωνα με την δομή και πολυπλοκότητα τους.
- Να περιγράψει τους μικροοργανισμούς και τη σημασία τους στην διατήρηση της ομοιόστασης και της υγείας.
- Να αποκτήσει την επιστημονική βάση για την καλύτερη κατανόηση των κυτταρικών διεργασιών και των βιολογικών διαδικασιών που σχετίζονται με τη λειτουργία του ανθρώπινου σώματος.
- Να κατανοήσει τις κυτταρικές λειτουργίες και τη ρύθμισή τους, τις κυτταρικές αλληλεπιδράσεις και τη σημασία τους στην λειτουργία του οργανισμού και στην εμφάνιση παθολογικών καταστάσεων.
- Να εφαρμόσει την επιστημονική μέθοδο μέσω πρακτικών ασκήσεων και εκπόνησης εργασιών, ώστε να κατανοήσει και να εμπεδώσει το θεωρητικό μέρος του μαθήματος.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και οργάνωση δεδομένων με την χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών
- Ατομική εργασία
- Ομαδικές εργαστηριακές εργασίες
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

- Δομή και λειτουργία βιομορίων: αμινοξέα, πεπτίδια, πρωτεΐνες, ένζυμα, νουκλεϊκά οξέα.
- Δομή και λειτουργία βιομορίων: υδατάνθρακες, λιπίδια, ανώτερα επίπεδα οργάνωσης των μακρομορίων.
- Ιοί: Νουκλεοπρωτεϊνικά σύμπλοκα, πολλαπλασιασμός, πριόνια, ιοειδή.
- Το προκαρυωτικό κύτταρο: μορφολογία, ομοιότητες και διαφορές με το ευκαρυωτικό κύτταρο, πολλαπλασιασμός, καλλιέργειες βακτηρίων.
- Το ευκαρυωτικό κύτταρο: δομή και λειτουργία των μεμβρανών, διαπερατότητα των μεμβρανών σε μικρομόρια, ενεργητική μεταφορά, δυναμικό μεμβρανών και μεμβρανική μεταβίβαση μηνυμάτων.
- Το ευκαρυωτικό κύτταρο: Μεμβρανοειδή οργανίδια, κυτταροπλασματικό σύστημα μεμβρανών, κυτταρική έκκριση και ενδοκυττάρωση, ημιαυτόνομα οργανίδια, κυτταροσκελετός, πυρήνας.
- Γενετικό υλικό, δομή και οργάνωση του DNA, μοριακή οργάνωση του γονιδιώματος, δομή χρωμοσωμάτων, ροή της γενετικής πληροφορίας.
- Ρύθμιση της έκφρασης της γενετικής πληροφορίας I: ρύθμιση σε επίπεδο μεταγραφής και μετάφρασης, βιολογικά λειτουργικές πρωτεΐνες.
- Ρύθμιση της έκφρασης της γενετικής πληροφορίας II: ρύθμιση της ανάπτυξης και διαφοροποίησης, βλαστικά κύτταρα.
- Κυτταρικές αλληλεπιδράσεις: ενδοκυτταρικά συστήματα μεταγωγής σήματος, εξωκυττάρια ύλη, κυτταρική αναγνώριση και προσκόλληση, κυτταρική επικοινωνία.
- Κυτταρικός κύκλος: ρύθμιση και διαταραχές του κυτταρικού πολλαπλασιασμού, μίτωση, μείωση, γενετικός ανασυνδυασμός, ανάπτυξη, διαφοροποίηση και κυτταρικός θάνατος.
- Καρκίνος: αιτίες, ιδιότητες των καρκινικών κυττάρων, ογκογονίδια, ογκοκατασταλτικά

γονίδια, μετάσταση, μοριακή διάγνωση και θεραπεία.

- Εφαρμογές της μοριακής βιολογίας και βιοχημείας στη διάγνωση και στη θεραπεία: ένζυμα περιορισμού, κλωνοποίηση του DNA, αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης, παραγωγή φαρμακευτικών πρωτεϊνών.
- Εφαρμογές της μοριακής βιολογίας στη διάγνωση και θεραπεία: γονιδιακή θεραπεία, γενετικά αποτυπώματα και ιατροδικαστική.

Περιεχόμενο εργαστηριακού μέρους

- 1) Χρήση μικροσκοπίου: παρατήρηση νωπών παρασκευασμάτων φυτικών και ζωικών κυττάρων.
- 2) Μικροσκοπική παρατήρηση μόνιμων παρασκευασμάτων ανθρωπίνων ιστών.
- 3) Καλλιέργεια κυττάρων, μικροοργανισμών και αντιβιογράμμα.
- 4) Διαχωρισμός συστατικών του αίματος, προσδιορισμός του αιματοκρίτη, παρατήρηση νωπού αίματος με επίστρωση, χρώση και μέτρηση λευκών αιμοσφαιρίων.
- 5) Καλλιέργεια ευκαρυωτικών κυττάρων, εφαρμογές τους.
- 6) Αρχές ανασυνδυασμένου DNA και κλωνοποίηση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος παράδοσης	Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο		
Χρήση τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών	Παρουσιάσεις σε πρόγραμμα Power Point Χρήση ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων για την αναζήτηση βιβλιογραφίας και την προσομοίωση βιολογικών μοντέλων		
Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις με προσωπική παρουσίαση	26 ώρες (2 ώρες την εβδομάδα)	
	Εργαστηριακές δραστηριότητες με φυσική παρουσία	26 ώρες (2 ώρες την εβδομάδα)	
	1. Ασκήσεις στο εργαστήριο	Από τις οποίες: 10 ώρες	
	2. Χρήση ηλεκτρονικών βάσεων για αναζήτηση βιβλιογραφίας	6 ώρες	
3. Χρήση ηλεκτρονικών βάσεων για προσομοίωση βιολογικών μοντέλων	4 ώρες		
4. Φροντιστήριο	2 ώρες		
5. Παρουσίαση εργασιών από τους φοιτητές και σχολιασμός	4 ώρες		
Μελέτη και ανάλυση βιβλίων και άρθρων (αυτοτελής)	50 ώρες		

	Εκπόνηση εργασίας (αυτοτελής)	23 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)	
Αξιολόγηση φοιτητών	<p>1. Η Αξιολόγηση του εργαστηρίου πραγματοποιείται:</p> <p>α) με τις γραπτές αναφορές που παρουσιάζει ο φοιτητής, οι οποίες αναφέρονται στη μεθοδολογία της κάθε εργαστηριακής άσκησης και στα αποτελέσματα που έλαβε από τις πειραματικές διαδικασίες.</p> <p>β) με γραπτή αξιολόγηση του εργαστηρίου που λαμβάνει χώρα στην τελική εξέταση.</p> <p>Ο βαθμός του εργαστηρίου αποτελεί το 20% του τελικού βαθμού. Η παράδοση των εργαστηριακών αναφορών είναι προϋπόθεση για να συμμετέχει ο φοιτητής στην τελική γραπτή αξιολόγηση του μαθήματος.</p> <p>2. Η ατομική εργασία παρουσιάζεται και αξιολογείται προφορικά και αποτελεί το 10% του συνολικού βαθμού.</p> <p>3. Η πρόοδος αξιολογεί τις γνώσεις των φοιτητών στην μισή ύλη που έχουν διδαχθεί. Πραγματοποιείται την 7^η - 8^η εβδομάδα διδασκαλίας, είναι προαιρετική και αποτελεί το 25% του συνολικού βαθμού.</p> <p>4. Η τελική γραπτή εξέταση είναι υποχρεωτική για όλους τους φοιτητές. Σε περίπτωση που οι φοιτητές έχουν γράψει πρόοδο, τότε η τελική εξέταση αποτελεί το 45% του τελικού βαθμού. Σε περίπτωση που δεν έχουν γράψει πρόοδο η τελική γραπτή εξέταση αποτελεί το 70%.</p>		
Συνιστώμενη βιβλιογραφία			
<p>1. Alberts B.,Bray D.,Hopkin K.,Johnson A.,Lewis J.,Raff M.,Roberts K.,Walter P. Βασικές Αρχές Κυτταρικής Βιολογίας, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2006</p> <p>2. Brown T. A. Γονιδιώματα - σύγχρονες ερευνητικές προσεγγίσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD Αθήνα, 2010</p>			

ΑΓΓΛΙΚΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ)

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ013	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΓΓΛΙΚΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	

Διαλέξεις	3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....	

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να καταστήσει τον φοιτητή ικανό ν' αναπτύξει τη δεξιότητα του επιστημονικού Αγγλικού λόγου σε επίπεδο προφορικής και γραπτής επικοινωνίας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση :

- να αναγνωρίζει τα χαρακτηριστικά διατυπώσεως και συνθέσεως της Αγγλικής επιστημονικής γλώσσας και ειδικότητάς του,
- να κατανοεί την βιβλιογραφία της Νοσηλευτικής Επιστήμης που είναι γραμμένη στην Αγγλική γλώσσα και
- να παρακολουθεί και να πραγματοποιεί προφορική παρουσίαση θεμάτων της ειδικότητάς του συμμετέχοντας σε επακόλουθη συζήτηση ή και συνθέτοντας συνοπτικό ή και εκτενές γραπτό κείμενο με γλωσσική ευχέρεια χρησιμοποιώντας την απαιτούμενη επιστημονική ορολογία του γνωστικού του αντικειμένου.

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Περιεχόμενο Μαθήματος

1. Medical Terminology-Vocabulary in sentences in accordance with S. Present-Present Continuous.
2. Practice with Medical Prefixes-Definitions-use of Future Tenses.
3. Basic structures-The parts of the body and Directional Terms. Further practise, in using the past tenses (S. Past, Past Continuous).
4. Translation Practice with Medical-English terms. Practice with Prefixes-Pronoun, Plural Number and prepositions of place.
5. Practice with Suffixes-Root words and review on grammatical phenomena (i.e. Articles, Possessives).
6. Grammar: Prepositions of Time-Too and Enough-Written Speech in class.
7. Controlled Writing Exercises-group work in class-Body Tissue.
8. Grammar: S. Present Perfect-Continuous. For, Since, How long, Since when. Sentence patterns-Team work.
9. Reading Comprehension-Muscle Tissue classification-Medical vocabulary.
10. Some Medical Abbreviations-Terms (Specialty-Specialist-Limits of field)-Drills.
11. Texts for practice: Plasma, Blood and vocabulary. Sentence Formation. Active-Passive Voice-exercises in accordance with Medical Terms.
12. The Neuromuscular Function-Comprehension-Questions for Comprehension). Tenses: Past Perfect Simple and Continuous. The Vertebra: Discussion and Dialogue. Building sentences.
13. Anatomical Structures. Parts of the body. Tenses: Future Perfect Simple and Continuous. A general

review on the taught Medical Material.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις (διαδραστική διδασκαλία)	26 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	49 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	75 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tamaccio, A. Let's speak The language of medicine. ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 2007. 2. Glendinning E., Howard R., Professional English in Use, Medicine, 2007. 3. Rice j, Medical Terminology with Human Anatomy, Prentice Hall, 2005. 4. Fregmen B, Frught Suz., Medical Terminol gy, Prentice Hall, 2005.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ074	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS174/
--	---

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του φοιτητή με τη σύγχρονη Νοσηλευτική Επιστήμη κατανοώντας το εννοιολογικό και φιλοσοφικό της πλαίσιο καθώς και τις κλινικές της διαστάσεις. Περιγράφεται η συμβολή της Νοσηλευτικής πρακτικής στην πρόληψη και θεραπεία της ασθένειας, την αποκατάσταση και την προαγωγή υγείας καθώς και η δυναμική της Νοσηλευτικής Επιστήμης στη σύγχρονη πραγματικότητα. Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη και καταγραφή της νοσηλευτικής διεργασίας προκειμένου οι φοιτητές να κατανοήσουν τη διαχείριση της φροντίδας του αρρώστου με επιστημονικό, ολιστικό και δυναμικό τρόπο.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση :</p> <ul style="list-style-type: none"> • να περιγράφει το εννοιολογικό και φιλοσοφικό πλαίσιο της Νοσηλευτικής Επιστήμης καθώς και τις κλινικές της διαστάσεις, • να εξηγεί τη συμβολή της νοσηλευτικής πρακτικής στην πρόληψη και θεραπεία της ασθένειας, την αποκατάσταση και την προαγωγή υγείας καθώς και τη δυναμική της Νοσηλευτικής Επιστήμης στη σύγχρονη πραγματικότητα, • να αναπτύσσει τα στάδια της νοσηλευτικής διεργασίας και να αναγνωρίζει τη σημασία της στο πλαίσιο της φροντίδας του αρρώστου με επιστημονικό, ολιστικό και δυναμικό τρόπο, • να προσδιορίζει τις σύγχρονες τάσεις της Νοσηλευτικής στον τομέα της εκπαίδευσης, της έρευνας, της διοίκησης και της κλινικής πράξης.

Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Εργασία σε διεθνές περιβάλλον • Εργασία σε διαπολιτισμικό περιβάλλον • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Εννοιολογικό πλαίσιο και φιλοσοφία Νοσηλευτικής.
2. Ιστορική εξέλιξη Νοσηλευτικής στο διεθνή χώρο και την Ελλάδα.
3. Υγεία και ασθένεια. Θεωρίες νόσου και παθογένειας.
4. Προαγωγή της υγείας: άτομο, οικογένεια, κοινότητα.
5. Σύγχρονη νοσηλευτική φροντίδα σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον.
6. Ηθικοί, δεοντολογικοί και νομικοί κανόνες στη Νοσηλευτική.
7. Νοσηλευτική διεργασία: Εκτίμηση Αναγκών, Νοσηλευτική Διάγνωση και Προγραμματισμός.
8. Νοσηλευτική διεργασία: Εφαρμογή σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας και Αξιολόγηση.
9. Η επικοινωνία και η σχέση νοσηλευτή- ασθενούς.
10. Επαγγελματικά νοσηλευτικά πρότυπα και βασικοί επαγγελματικοί ρόλοι.
11. Σύγχρονες τάσεις στη Νοσηλευτική: Εκπαίδευση, Διοίκηση, Έρευνα, Οικολογία.
12. Νοσηλευτική έρευνα-Νοσηλευτική βασισμένη σε ενδείξεις.
13. Ασφάλεια στο κλινικό περιβάλλον.

Περιεχόμενο φροντιστηριακού μέρους

Κριτική διερεύνηση ερωτήσεων και προβληματισμών που προκύπτουν από την εφαρμογή των νοσηλευτικών θεωριών και μοντέλων στη σύγχρονη πρακτική (κλινική πράξη -έρευνα - εκπαίδευση - διοίκηση).

Περιγραφή, ανάλυση και καταγραφή της νοσηλευτικής διεργασίας.

Σενάρια αποτελεσματικής επικοινωνίας στη θεραπευτική σχέση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Φροντιστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	61 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Ζυγά Σ. Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Επιστήμη. ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 2013.
2. Taylor C., Lillis C., Le Mone P. Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2006
3. De Wit S. Βασικές Αρχές και Δεξιότητες της Νοσηλευτικής Φροντίδας. Εκδόσεις Δημήτριος Λαγός, Αθήνα, 2012.

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Γενικού Υποβάθρου (Υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS...../		

Σκοπός Μαθήματος - Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος της Βιοστατιστικής είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές έννοιες και μεθόδους της Στατιστικής Επιστήμης που αφορούν την ανάλυση και παρουσίαση δεδομένων που προέρχονται από τις επιστήμες υγείας.

Επιπλέον το μάθημα αυτό, θα δώσει στους φοιτητές όλα τα απαραίτητα εφόδια που θα τους βοηθήσουν να παρακολουθήσουν με μεγαλύτερη ευκολία μαθήματα επόμενων εξαμήνων, όπως η Επιδημιολογία, η Μεθοδολογία της Έρευνας κ.α. Ακόμα και τα νοσηλευτικά μαθήματα, για την παρουσίαση του αντικείμενου τους χρησιμοποιούν στατιστική ορολογία όπως συχνότητες, ποσοστά, μέσες τιμές, κρίσιμες τιμές, διαστήματα εμπιστοσύνης.

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα μπορούν:

- να αναγνωρίζουν τις διάφορες στατιστικές μεθόδους,
- να διακρίνουν προβλήματα και να επιλέγουν την καταλληλότερη στατιστική μέθοδο για την επίλυσή τους,
- να εξετάζουν δεδομένα που αφορούν την επιστήμη τους και να παράγουν αποτελέσματα και νέα γνώση,
- να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν προγράμματα επίλυσης προβλημάτων που πρόκειται να αντιμετωπίσουν κατά την εργασία τους,

- να διαχειρίζονται και να αξιολογούν πληροφορίες, προτείνοντας λύσεις και παίρνοντας κρίσιμες αποφάσεις υπό συνθήκες αβεβαιότητας,
- να επικοινωνούν με άλλους επιστήμονες, να παρακολουθούν τις διεθνείς εξελίξεις στην επιστήμη τους και
- να συγκρίνουν στοιχεία και να διαβάζουν τη σχετική βιβλιογραφία με κριτική σκέψη.

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί να αποκτήσει ο φοιτητής ικανότητες που αφορούν:

- Λήψη αποφάσεων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Εισαγωγή στη Στατιστική
  - a. Τομείς Στατιστικής
  - b. Σκοπός Βιοστατιστικής
  - c. Ορολογία και βασικές έννοιες
2. Συλλογή και Παρουσίαση Δεδομένων
  - a. Πίνακες συχνοτήτων
  - b. Γραφικές μέθοδοι
3. Συλλογή και Παρουσίαση Δεδομένων
  - a. Περιγραφικά μέτρα
4. Εισαγωγή στη Θεωρία Πιθανοτήτων
  - a. Πράξεις ενδεχομένων
  - b. Ορισμοί πιθανότητας
  - c. Ειδικές κατανομές
5. Εισαγωγή στην Επαγωγική Στατιστική
  - a. Κανονική κατανομή
  - b. Στατιστική συμπερασματολογία
  - c. Διαστήματα εμπιστοσύνης
6. Έλεγχοι Υποθέσεων – ένα δείγμα
  - a. Γενικά περί ελέγχων
  - b. z test
  - c. t test
  - d. Έλεγχος ποσοστού
7. Έλεγχοι Υποθέσεων – δύο δείγματα
  - a. Ανεξάρτητα δείγματα
  - b. Εξαρτημένα δείγματα
  - c. Διαφορά δυο ποσοστών
8. Ανάλυση Διασποράς (ANOVA)
  - a. Εισαγωγή στην Ανάλυση Διασποράς κατά έναν παράγοντα
9. Μη Παραμετρικοί Έλεγχοι
  - a. Προσημικοί έλεγχοι (ένα και δύο δείγματα)
  - b. Έλεγχος Mann-Whitney

- c. Έλεγχος Wilcoxon
- d. Έλεγχος Kruskal-Wallis
- 10. Πίνακες Συνάφειας
  - a. Έλεγχος ανεξαρτησίας χ^2
  - b. Έλεγχος McNemar
  - c. Odds ratio
  - d. Relative risk
- 11. Αξιολόγηση Διαγνωστικών Ελέγχων
  - a. Ευαισθησία
  - b. Ειδικότητα
  - c. Επιπολασμός
  - d. Προβλεπτική αξία διαγνωστικών ελέγχων
- 12. Συσχέτιση Ποσοτικών Μεταβλητών
  - a. Συντελεστής συσχέτισης του Pearson
  - b. Συντελεστής συσχέτισης του Spearman
- 13. Γραμμική Παλινδρόμηση
  - a. Μοντέλο απλής γραμμικής παλινδρόμησης
  - b. Μοντέλο πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης

Περιεχόμενο Φροντιστηριακού Μέρους

Κατά το φροντιστηριακό μέρος του μαθήματος, θα γίνεται υποδειγματική επίλυση ασκήσεων για την καλύτερη κατανόηση της ύλης.

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι		
Τρόπος Παράδοσης	Διαλέξεις στην αίθουσα	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση Διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Φροντιστήριο (Υποδειγματική επίλυση ασκήσεων)	26 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	48 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή τελική εξέταση (80%) που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Επίλυση ασκήσεων Αναφορές εργαστηρίων (20%)	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

- 1) Bowers, D. (2011). *Θεμελιώδεις Έννοιες στη Βιοστατιστική*, (Επιμέλεια Νίκος Μίτλετον). Αθήνα, Αττικής: Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης.
- 2) Pagano, M. & Gaunreau, K. (2002). *Αρχές Βιοστατιστικής*, (Επιμέλεια Δαφνή Ουρανία). Αθήνα, Αττικής: Εκδόσεις Έλλην.
- 3) Σταυρινός Β. & Παναγιωτάκος Δ. (2007). *Βιοστατιστική*. Αθήνα, Αττικής: Εκδόσεις Δάρδανος.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ017	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστήριο	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η χρήση της Πληροφορικής στο χώρο της Υγείας παρέχει μια σειρά από σημαντικά οφέλη που αφορούν στην καλύτερη εξυπηρέτηση των ασθενών, όσο και στη διευκόλυνση του Ιατρικού και Νοσηλευτικού Προσωπικού. Το μάθημα «Πληροφορική της Υγείας» απευθύνεται στις φοιτήτριες και τους φοιτητές που ενδιαφέρονται να γνωρίσουν τις εφαρμογές Πληροφορικής στο χώρο της Υγείας στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Ατομική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανασκόπηση Ερευνητικών Εργασιών στο γνωστικό αντικείμενο της Πληροφορικής Υγείας
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

- Βασικές Έννοιες & Ορισμοί Πληροφορικής
- Βασικές Έννοιες & Ορισμοί Ιατρικής Πληροφορικής
- Ηλεκτρονικός Ιατρικός Φάκελος Ασθενών (Electronic Patient Records)
- Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων (Hospital and Clinical Information Systems)
- Πληροφοριακά Συστήματα Εργαστηρίων (Laboratory Information Systems)
- Τηλε-Ιατρική (Telemedicine)
- Απεικόνιση & Επεξεργασία Ιατρικών Εικόνων (Medical Imaging)
- Ασφάλεια Ιατρικών Πληροφοριών (Security in Medical Information)
- Ηλεκτρονική Υπογραφή στα Ιατρικά Έγγραφα (Electronic Signature for Medical Documents)
- Εξ Αποστάσεως & Δια Βίου Εκπαίδευση Επαγγελματιών Υγείας (Life Long Learning in Health Care)
- Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση (Electronic Prescribing)
- Ηλεκτρονική Κάρτα Υγείας (Smart Cards in Medicine)
- Εφαρμογές Κινητής Υγείας (M-Health)
- Νέες Τεχνολογικές Τάσεις στο Χώρο της Υγείας
- Προηγμένα Συστήματα και Νέες Υπηρεσίες Πληροφορικής στο χώρο της Υγείας

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
Τρόπος Παράδοσης	Διαλέξεις- Πρακτική Εφαρμογή στο Εργαστήριο Η/Υ	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Η/Υ, προβολέα, διαδικτύου, ηλεκτρονικών διευθύνσεων σχετικών με το αντικείμενο του μαθήματος. • Υποστήριξη της μαθησιακής διδασκαλίας μέσω της πλατφόρμας e-class. • Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω της e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις- Διαδραστική διδασκαλία	26 ώρες
	Εργαστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	61 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτές εξετάσεις (60%) με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και σύντομης ανάπτυξης εφόσον προηγηθεί επιτυχής ολοκλήρωση εργασίας (40%).	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Προηγμένα Συστήματα και Υπηρεσίες Πληροφορικής στο Χώρο της Υγείας, Αθηνά Λαζακίδου, Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξος: 22766539, Έκδοση: 2/012, ISBN: 978-960-92645-1-8.
2. Ιατρική Πληροφορική Τόμος Α, Παντελής Αγγελίδης, Έκδοση: 1^η/2011, Εκδόσεις: «Σοφία» Ανώνυμη Εκδοτική & Εμπορική Εταιρεία, ISBN: 978-960-6706-43-1.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ007	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργαστηριακές ασκήσεις	4 ώρες	4 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Βασικής Υποδομής - Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να γνωρίσουν και να μάθουν τις ανατομικές δομές του ανθρώπινου οργανισμού, τόσο σε μακροσκοπικό όσο και σε μικροσκοπικό ιστολογικό επίπεδο.

Η Εμβρυολογία, ως αναπόσπαστο τμήμα της Ανατομίας, παρέχει τη γνώση της δημιουργίας και ανάπτυξης των ιστών και οργάνων και διαμέσου αυτού την κατανόηση πολλών συγγενών παθήσεων και γενετικών ανωμαλιών.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζει τις ανατομικές δομές του ανθρώπινου οργανισμού
- να γνωρίζει βασικές γνώσεις για τη δημιουργία και ανάπτυξη των ιστών και των οργάνων
- να γνωρίζει τους διαφορετικούς ιστούς του ανθρώπινου σώματος

Γενικές Ικανότητες

- Κριτική σκέψη
- Ανεύρεση και επεξεργασία πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

- Βασικές γνώσεις Ιστολογίας /Εμβρυολογίας
- Θώρακας (Θώρακας - θωρακικό τοίχωμα - Διάφραγμα)
- Θώρακας (Υπεζωκότης - Μεσοθωράκιο - Τραχειοτομή)
- Θώρακας - Αναπνευστικό σύστημα (Ρινοφάρυγγας - Λάρυγγας - Πνεύμονας - Αναπνοή)
- Θώρακας - Αναπνευστικό σύστημα (Βρόγχοι - Βρογχοσκόπηση - Κυψελιδοτριχοειδική μεμβράνη)
- Καρδιά - Κυκλοφορία (Αρτηρίες - Φλέβες - Ανατομικές αλλοιώσεις των Αγγείων)
- Καρδιά - Κυκλοφορία (Καρδιακός μυς - Κόλποι - Κοιλίες - Περικάρδιο - Ερεθισματοαγωγό Σύστημα)
- Αιμοφόρο Κυκλοφορικό σύστημα - Λεμφαγγεία - Λέμφος.
- Πεπτικό σύστημα (Στοματική κοιλότητα και περιεχόμενα αυτής - Γεύση -Κατάποση - Σιελογόνοι αδένες - Πεπτικός σωλήνας - Αδένες στομάχου και εντέρου - Ηπατικό - Χοληφόρο σύστημα)
- Γεννητικό σύστημα άρρενος (Όρχεις - Επιδιδυμίδα - Προστάτης - Βολβός - ουρηθραίοι αδένες - Ενδοκρινικός έλεγχος) και Γεννητικό σύστημα θήλεος (Εξωτερικά και Εσωτερικά Γεννητικά όργανα - Έμμηνος κύκλος - Κύηση)
- Πύελος - Πυελικά τοιχώματα - Κορμός - Ράχη
- Πάγκρεας - Παραγάγγλια - Διάχυτο Νευροενδοκρινικό σύστημα - Παραγάγγλια (Καρωτιδικό - Αορτικό σωματίο)
- Ουροποιητικό σύστημα (Νεφρώνας - Αγγειώδες σπείραμα - Σωληναριακό και Αθροιστικό σύστημα - Νεφρική ανεπάρκεια)

Περιεχόμενο εργαστηριακών ασκήσεων

Με τη βοήθεια προπλασμάτων οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες στην Ανατομική και παρουσιάζουν εργασίες επί του περιεχομένου του μαθήματος με στόχο την ενημέρωση και την προσέγγιση των πηγών γνώσης (Βιβλιοθήκες, Διαδίκτυο).

Μικροσκόπηση ιστολογικών παρασκευασμάτων, μέθοδοι παρατήρησης και ερμηνεία της Μικροσκοπικής Ανατομικής (Ιστολογία).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Εργαστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες

	Αυτοτελής μελέτη	48 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (80%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. Εξέταση εργαστηρίου προφορικά ή γραπτά ή εργασία (20%)	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Ανατομική του Ανθρώπου – Δομή και Λειτουργία. Μπαλτόπουλος Π. 1η Έκδοση, 2003. Broken Hill Publishers LTD.
2. Βασική Περιγραφική Ανατομική. Schunke, Schulte, Schumacher, Voll, Wesker. 1η Έκδοση, 2011. Broken Hill Publishers LTD.
3. Εγχειρίδιο περιγραφικής ανατομικής. Platzer, Fritsch, Kuhnel, Kahle, Frotscher. 2η Έκδοση, 2011. Broken Hill Publishers LTD.

ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ011	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστήριο	6	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS184/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος Βασική Νοσηλευτική Ι είναι η εξοικείωση του φοιτητή με τις βασικές επιστημονικές γνώσεις που είναι αναγκαίες για την παροχή αποτελεσματικής και ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας σε επίπεδο ατόμου, οικογένειας και κοινότητας, η κατανόηση των αρχών που στηρίζουν, ερμηνεύουν και τεκμηριώνουν τις νοσηλευτικές εφαρμογές και η ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε διάφορες καταστάσεις υγείας ή ασθένειας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση :

- να περιγράφει τις βασικές έννοιες που είναι αναγκαίες για την παροχή αποτελεσματικής και ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας σε επίπεδο ατόμου, οικογένειας και κοινότητας,
- να κατανοεί τις αρχές που στηρίζουν, ερμηνεύουν και τεκμηριώνουν τις νοσηλευτικές εφαρμογές και
- να αναπτύσσει βασικές δεξιότητες για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε διάφορες καταστάσεις υγείας ή ασθένειας.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διαπολιτισμικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Βασικές αρχές αξιολόγησης υγείας. Νοσηλευτικό Ιστορικό.
2. Βασικές αρχές λήψης, αξιολόγησης και καταγραφής ζωτικών σημείων.
3. Αρχές υγιεινής και ασφάλειας στη φροντίδα υγείας.
4. Βασικές αρχές αποστείρωσης, αντισηψίας και απολύμανσης.
5. Βασικές αρχές χορήγησης φαρμάκων από το στόμα.
6. Βασικές αρχές χορήγησης φαρμάκων από παρεντερικές οδούς.
7. Βασικές αρχές χορήγησης διαλυμάτων, αίματος και παραγώγων.
8. Νοσηλευτική αξιολόγηση κατάστασης θρέψης. Βασικές αρχές εντερικής και παρεντερικής διατροφής.
9. Νοσηλευτική αξιολόγηση αναπνευστικής λειτουργίας και χορήγηση οξυγόνου.
10. Βασικές αρχές φροντίδας τραύματος. Νοσηλευτική φροντίδα δέρματος, πρόληψη και αντιμετώπιση ελκών πίεσης.
11. Βασικές αρχές φροντίδας στομίων.
12. Βασικές αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα κένωσης του εντέρου και της ουροδόχου κύστεως.
13. Νοσηλευτική φροντίδα ακινητοποιημένου ασθενούς.

Περιεχόμενο Εργαστηριακού μέρους

Κατά την εργαστηριακή άσκηση γίνεται προσπάθεια να αφομοιωθούν οι θεωρητικές γνώσεις και να αναπτυχθούν βασικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες στην κλινική πράξη. Κάθε νοσηλευτική διαδικασία (βασική, ανώτερη και ειδική) παρουσιάζεται με τη μέθοδο της επίδειξης σε μικρές ομάδες φοιτητών και ακολουθεί εφαρμογή σε προπλάσματα.

Αναλυτικό περιεχόμενο εργαστηριακού μέρους:

- Εφαρμογή τεχνικών που χρησιμοποιούνται κατά την αξιολόγηση υγείας. Περιγραφή και εφαρμογή κατάλληλων θέσεων για την αξιολόγηση κάθε συστήματος του σώματος.
- Πλύσιμο χεριών, ατομικά μέτρα προστασίας και διαχείριση αποστειρωμένων υλικών.
- Ατομική υγιεινή ασθενών.

- Λήψη, αξιολόγηση και καταγραφή ζωτικών σημείων.
- Χορήγηση φαρμάκων από όλες τις οδούς.
- Αγγειακή προσπέλαση περιφερικών αγγείων, ενδοφλέβια χορήγηση φαρμάκων και διαλυμάτων, χορήγηση αίματος και παραγώγων.
- Μέτρηση τριχοειδικού σακχάρου αίματος - χορήγηση ινσουλίνης.
- Υλικά και μέθοδοι χορήγησης οξυγόνου, λήψη αερίων αίματος.
- Φροντίδα τραύματος, φροντίδα δέρματος και πρόληψη ελκών πίεσης. Φροντίδα στομίων.
- Καθετηριασμός ουροδόχου κύστεως σε άνδρα και γυναίκα και διενέργεια υποκλυσμού.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
Τρόπος Παράδοσης	Διαλέξεις- Επίδειξη νοσηλευτικών διαδικασιών στο Εργαστήριο Νοσηλευτικών Εφαρμογών και εφαρμογή σε προπλάσματα.	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Χρήση προπλάσμάτων και ιατρικών μηχανημάτων.	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις- Διαδραστική διδασκαλία	39 ώρες
	Εργαστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	97 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτές εξετάσεις (60%) με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και σύντομης ανάπτυξης εφόσον προηγηθεί επιτυχής εξέταση σε νοσηλευτικές διαδικασίες στο Εργαστήριο Νοσηλευτικών Εφαρμογών (40%).	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
1. Mosby 's. Βασικές Ανώτερες και Ειδικές Νοσηλευτικές Διεργασίες. ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 2011.
2. Lynn P. Κλινικές Νοσηλευτικές Δεξιότητες και Νοσηλευτική Διεργασία. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2011.
3. Berman, Snyder, Jackson .Η νοσηλευτική στην κλινική πράξη. Εκδόσεις Δημήτριος Λαγός, Αθήνα, 2011.
4. Παπαγεωργίου, Κελέση- Σταυροπούλου, Φασόη- Μπάρκα. Βασική Νοσηλευτική. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΝΤΑΝΤΑΡΑΣ, Αθήνα, 2013.

ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ054	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
Εργαστήρια	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υποβάθρου- Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/NRS187/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Η γνώση της βιοχημείας είναι σημαντική για την κατανόηση των θεμελιωδών διαδικασιών και διαταραχών του μεταβολισμού στον ανθρώπινο οργανισμό.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοήσει τα υδάτινα διαλύματα και τη σημασία της ισορροπίας τους για την εύρυθμη λειτουργία των οργανισμών. • Να διαφοροποιήσει τις χημικές λειτουργίες των διάφορων βιομορίων. • Να κατανοήσει τις λειτουργικές ιδιότητες και το μεταβολικό ρόλο των υδατανθράκων, λιπιδίων, αμινοξέων, πεπτιδίων, πρωτεϊνών και νουκλεϊκών οξέων • Να ταξινομήσει και να γνωρίσει τη δομή των ενζύμων, έτσι ώστε να μπορεί να κατανοήσει τις κινητικές ιδιότητες και τη δράση τους. • Να καθορίσει το ρόλο των ορμονών, συνενζύμων και βιταμινών στο μεταβολισμό. • Να περιγράψει και να κατανοήσει τη διαδικασία παραγωγής κυτταρικής ενέργειας μέσω των τροφίμων, καθώς και την εξήγηση του μηχανισμού αποθήκευσης, μεταφοράς και μετατροπής της κυτταρικής ενέργειας σε διάφορες μορφές της. • Να μελετήσει περιπτώσεις βιοχημικών διαταραχών και την επίπτωσή τους στην υγεία.
Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και οργάνωση δεδομένων με την χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Ατομική εργασία.
- Ομαδικές εργαστηριακές εργασίες.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις και λήψη αποφάσεων.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

Περιεχόμενο Μαθήματος

Διδακτικό θεωρητικό μέρος

- 1) Ισοζύγιο υγρών και ηλεκτρολυτών.
- 2) Οξέο-βασική ισορροπία.
- 3) Μεταβολισμός υδατανθράκων και οι διαταραχές του.
- 4) Μεταβολισμός των λιπιδίων και διαταραχές του.
- 5) Μεταβολισμός των πρωτεϊνών, και διαταραχές του.
- 6) Πρωτεΐνες του πλάσματος, ανοσοσφαιρίνες ένζυμα.
- 7) Συντονισμός του διάμεσου μεταβολισμού: απορρόφηση, νηστεία και κόπωση.
- 8) Ρυθμιστικά μόρια: ορμόνες ως εξωκυττάριοι αγγελιοφόροι, ορμονική ρύθμιση του μεταβολισμού του ασβεστίου, φωσφόρου και ηλεκτρολυτών, νευροδιαβιβαστές, αυξητικοί παράγοντες, κυττοκίνες.
- 9) Διαταραχές του θυρεοειδούς, φλοιοεπινεφριδιακές διαταραχές.
- 10) Αξιολόγηση εργαστηριακών αποτελεσμάτων, ποιοτικός έλεγχος αποτελεσμάτων.
- 11) Καρκινικοί δείκτες και η σημασία τους.
- 12) Ανάλυση κλινικών περιπτώσεων I.
- 13) Ανάλυση κλινικών περιπτώσεων II.

Εργαστηριακό μέρος

- Γνωριμία με το βιοχημικό εργαστήριο:
  - α) Λήψη δειγμάτων, δειγματοληπτικά λάθη, μεταφορά δειγμάτων, διαχωρισμός συστατικών του αίματος.
  - β) Λειτουργία του αυτόματου αναλυτή.
- Δοκιμασία ανοχής της γλυκόζης, συσχέτιση με ανθρωπομετρικούς δείκτες.
- Χημική ανάλυση ούρων.
- Τεχνικές ανάλυσης πρωτεϊνών.
- Διαλύματα .

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Πρόσωπο με πρόσωπο	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Παρουσιάσεις σε Power Point - Χρήση ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων για αναζήτηση βιβλιογραφίας και προσομοίωση βιολογικών μοντέλων	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις με προσωπική	39 ώρες (3 ώρες την

	παρουσίαση	εβδομάδα)	
	Εργαστηριακές δραστηριότητες με φυσική παρουσία	13 ώρες (1 ώρα την εβδομάδα) Από τις οποίες: 6 ώρες	
	1. Ασκήσεις στο εργαστήριο		
	2. Χρήση ηλεκτρονικών βάσεων για αναζήτηση βιβλιογραφίας	2 ώρες	
	3. Χρήση ηλεκτρονικών βάσεων για προσομοίωση βιολογικών μοντέλων	2 ώρες	
	4. Παρουσίαση εργασιών από τους φοιτητές και σχολιασμός	3 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλίων και άρθρων (αυτοτελής)	30 ώρες	
	Εκπόνηση εργασίας (αυτοτελής)	18 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)	
Αξιολόγηση Φοιτητών	<p>1. Η Αξιολόγηση του εργαστηρίου πραγματοποιείται:</p> <p>α) με γραπτές αναφορές που παρουσιάζει ο φοιτητής, οι οποίες αναφέρονται στη μεθοδολογία της κάθε εργαστηριακής άσκησης και στα αποτελέσματα που έλαβε από τις πειραματικές διαδικασίες.</p> <p>β) με γραπτή αξιολόγηση του εργαστηρίου που λαμβάνει χώρα στην τελική εξέταση.</p> <p>Ο βαθμός του εργαστηρίου αποτελεί το 20% του τελικού βαθμού. Η παράδοση των εργαστηριακών αναφορών είναι προϋπόθεση για να συμμετέχει ο φοιτητής στην τελική γραπτή αξιολόγηση του μαθήματος.</p> <p>2. Η ατομική εργασία παρουσιάζεται και αξιολογείται προφορικά και αποτελεί το 10% του συνολικού βαθμού.</p> <p>3. Η πρόοδος αξιολογεί τις γνώσεις των φοιτητών στην μισή ύλη που έχουν διδαχθεί. Πραγματοποιείται την 7^η - 8^η εβδομάδα διδασκαλίας, είναι προαιρετική και αποτελεί το 25% του συνολικού βαθμού.</p> <p>Η τελική γραπτή εξέταση είναι υποχρεωτική για όλους τους φοιτητές. Σε περίπτωση που οι φοιτητές έχουν γράψει πρόοδο, τότε η τελική εξέταση αποτελεί το 45% του τελικού βαθμού. Σε περίπτωση που δεν έχουν γράψει πρόοδο η τελική γραπτή εξέταση αποτελεί το 70%.</p>		

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Nelson D., Cox . Lehninger Βασικές Αρχές Βιοχημείας BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα 2011
2. Loffler Georg. Βασικές αρχές βιοχημείας με στοιχεία παθοβιοχημείας. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα 2007
3. Gaw Allan, Cowan Robert A., O'Reilly Dennis S. J., Stewart Michael J., Shepherd James , Κλινική βιοχημεία. ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ, Αθήνα 2010
4. Devlin Thomas M. Βιοχημεία-κλινικοί συσχετισμοί. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD. Αθήνα 2007.

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ008	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργαστηριακές ασκήσεις, Κλινική άσκηση	4	4 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσει ο φοιτητής βασικές γνώσεις της φυσιολογικής λειτουργίας του ανθρωπίνου σώματος. Στο μάθημα ο φοιτητής διδάσκεται τις βασικές και θεμελιώδεις αρχές που διέπουν και ρυθμίζουν το πολύπλοκο και θαυμαστό φαινόμενο της ανθρώπινης ζωής, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών, χημικών και μοριακών νόμων που ρυθμίζουν τη λειτουργία του ανθρωπίνου οργανισμού.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζει τις βασικές λειτουργίες καθενός από τα συστήματα του ανθρωπίνου σώματος κάτω από φυσιολογικές συνθήκες.
- Να γνωρίζει τις βασικές έννοιες της φυσιολογίας σε κυτταρικό επίπεδο
- να γνωρίζει τις βασικές αρχές και τους νόμους που ρυθμίζουν τη λειτουργία του ανθρωπίνου οργανισμού
- να χρησιμοποιεί τις γνώσεις του από την φυσιολογία σαν σημείο αναφοράς στα μαθήματα παθοφυσιολογίας, φαρμακολογίας αλλά και στις κλινικές του υποχρεώσεις

Γενικές Ικανότητες

- Κριτική σκέψη
- Ανεύρεση και επεξεργασία πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1) Αίμα

- Πλάσμα, Ερυθρά αιμοσφαίρια, ερυθροποίηση, αιμοσφαιρίνη, αιματοκρίτης, ομάδες αίματος, σύστημα Rhesus, Λευκά αιμοσφαίρια, Αιμοπετάλια,

2) Καρδιά. Συστηματική και Πνευμονική κυκλοφορία.

- Ανατομία και ιστολογία της καρδιάς, Σύστημα παραγωγής και αγωγής της διέγερσης, καρδιογράφημα, Καρδιακός κύκλος, καρδιακή παροχή.
- Στεφανιαία κυκλοφορία, Συστηματική και πνευμονική κυκλοφορία, πίεση, ροή και αντίσταση.

3) Αγγειακό Σύστημα και Λεμφικό Σύστημα.

- Αρτηρίες, αρτηριακή πίεση, Αρτηρίδια, τριχοειδή, φλέβες.
- Λέμφος, κίνηση, λεμφαγγεία και λεμφογάγγλια.

4) Το Καρδιαγγειακό σε υγιείς και νοσηρές καταστάσεις. Αιμόσταση.

- Ρύθμιση αρτηριακής πίεσης, Αιμορραγία, υπόταση, άσκηση, υπέρταση, Καρδιακή ανεπάρκεια, στεφανιαία νόσος και έμφραγμα του μυοκαρδίου.
- Πήξη του αίματος. Αιμόσταση, αντιπηκτικά συστήματα.

5) Πεπτικό Σύστημα

- Δομή γαστρεντερικού σωλήνα, λειτουργίες οργάνων του γαστρεντερικού, Πέψη και απορρόφηση, στόμαχος, Χολή, πάγκρεας, λεπτό έντερο, παχύ έντερο.

6) Ενεργειακό Ισοζύγιο και Θερμορρύθμιση. Έλεγχος αύξησης και ανάπτυξης

- Ενεργειακή δαπάνη, ενεργειακά αποθέματα του σώματος, θερμορρύθμιση, Ανάπτυξη οστών, αυξητικές ορμονικές επιδράσεις.

7) Ανοσοποιητικό Σύστημα-1

- Μη ειδική ανοσολογική άμυνα, φλεγμονή, ιντερφερόνες, Ειδική ανοσολογική άμυνα, λεμφοειδή όργανα.

8) Ανοσοποιητικό Σύστημα-2

- Λειτουργίες Β και Τ λεμφοκυττάρων, Τ κυτταροτοξικά, Τ βοηθητικά, NK κύτταρα, ανοσολογική ανοχή, Συστηματικές εκδηλώσεις λοίμωξης.

9) Αναπαραγωγική Φυσιολογία Άρρενος

- Ανατομία, σπερματογένεση, μεταφορά σπέρματος, ορμόνες άρρενος.

10) Αναπαραγωγική Φυσιολογία Θήλεος

- Ανατομία, ωοθήκες και ωογένεση, καταμήνιος κύκλος, επιδράσεις οιστρογόνων και προγεστερόνης, γονιμοποίηση, κύηση, τοκετός, γαλουχία.

11) Νεφροί

- Δομή νεφρών και ουροποιητικού συστήματος, πειραματική διήθηση, σωληναριακή επαναρρόφηση, σωληναριακή έκκριση, ούρηση.

12) Ισοζύγιο Νατρίου, Καλίου και Ύδατος.

- Συνολικό ισοζύγιο νατρίου και νερού, νεφρική ρύθμιση νατρίου και ύδατος, Ρύθμιση καλίου και ασβεστίου.

13) Ρύθμιση Ασβεστίου και ιόντων Υδρογόνου

- Ομοιόσταση ασβεστίου, Οξέωση και αλκάλωση

Περιεχόμενο εργαστηριακής και κλινικής άσκησης

- Μέτρηση αιματοκρίτη.
- Μέτρηση ταχύτητας καθίζησης ερυθρών.
- Παρατήρηση έμμορφων συστατικών του αίματος, λευκοκυτταρικός τύπος.
- Ομάδες αίματος και παράγοντας RHESUS.
- Ανάρτηση καρδιάς βατράχου κατά Engelmann και μελέτη της λειτουργίας της μέσω υπολογιστή.
- Ηλεκτροκαρδιογράφημα.
- Μέτρηση αρτηριακής πίεσης.
- Αιμόσταση (προσδιορισμός χρόνου πήξεως αίματος, προσδιορισμός χρόνου ροής αίματος κλπ).
- Χημική και φυσική διαδικασία της πέψης μέσω υπολογιστή.
- Πειραματική άσκηση Νεφρικού συστήματος και σχηματισμού ούρων μέσω υπολογιστή.
- Πειραματική άσκηση Οξεοβασικής ισορροπίας.
- Προβολή dvd με θέματα φυσιολογίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Εργαστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	48
	Σύνολο μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (80%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις ανάπτυξης ή σύντομης απάντησης και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. Εξέταση εργαστηρίου προφορικά ή γραπτά (20%).	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
1) Φυσιολογία. Linda S. Costanzo. 4η Έκδοση, 2012. Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος.
2) Ganong's Ιατρική Φυσιολογία. Barrett K, Barman S, Boitano S, Brooks H. 1η Έκδοση, 2011. Broken Hill Publishers LTD.
3) Ιατρική Φυσιολογία. Guyton AC, Hall JE. Έκδοση 12η, 2013, Παρισιάνου Ανώνυμη Εκδοτική Εισαγωγική Εμπορική Εταιρία Επιστημονικών Βιβλίων.
4) Φυσιολογία του Ανθρώπου – Μηχανισμοί της Λειτουργίας του Οργανισμού. Vander A,

Sherman J, Luciano D. 1η Έκδοση, 2011. Broken Hill Publishers LTD.
 5) Netter's Βασικές Αρχές Φυσιολογίας του Ανθρώπου. 1η έκδοση, 2010. Mulroney S, Myers A. Broken Hill Publishers LTD.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ029	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

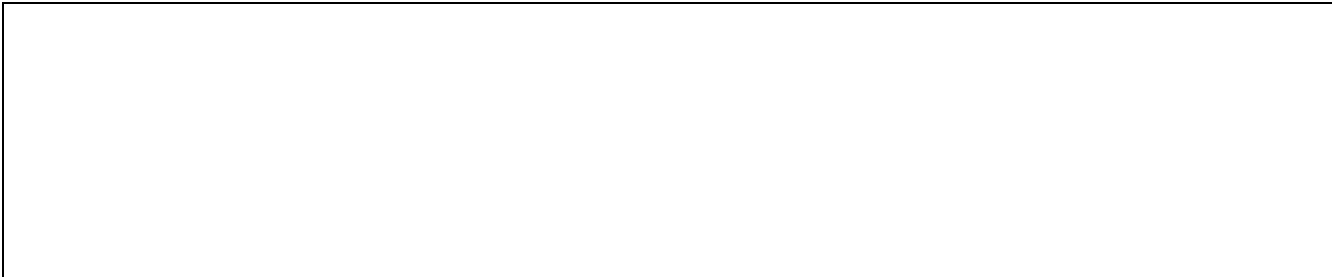
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Αναμενόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη της Οργάνωσης των Υπηρεσιών Υγείας μέσα από την ανάλυση του Συστήματος Υγείας στα συστατικά του μέρη και την κατανόηση της διαδικασίας μετάβασης στο οργανωμένο Σύστημα Υγείας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τη σημασία της κοινωνικής πολιτικής και της επίδρασής της επί του τομέα υγείας,
- να ορίζουν το οικονομικό περιβάλλον του τομέα υγείας καθώς και τη σημασία του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα υγείας,
- να περιγράφουν τις υπηρεσίες υγείας σε πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο και τριτοβάθμιο επίπεδο και να αναγνωρίζουν τη σημασία ύπαρξής τους,
- να ερμηνεύουν τους λόγους ύπαρξης του ιατρικού πληθωρισμού και της έλλειψης του νοσηλευτικού προσωπικού,
- να προσδιορίζουν τη σημασία του φαρμάκου και της βιοτεχνολογίας στον τομέα της υγείας,
- να ορίζουν τις πηγές χρηματοδότησης του τομέα υγείας καθώς και τις δαπάνες υγείας, και
- να ορίζουν τις διάφορες μορφές συστημάτων υγείας.

Γενικές Ικανότητες

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές αναμένεται να είναι ικανοί:

- να υπολογίζουν τους δείκτες υγείας και να κάνουν διακρατικές και διαχρονικές συγκρίσεις,
- να υπολογίζουν απλούς και σύνθετους δείκτες της χρησιμοποίησης των υπηρεσιών υγείας (πληρότητα, μέση διάρκεια νοσηλείας, διάστημα εναλλαγής, ρυθμός εισροής ασθενών)
- να υπολογίζουν τις ανάγκες των νοσοκομείων σε προσωπικό και νοσοκομειακά κρεβάτια ανάλογα με τις ανάγκες υγείας του πληθυσμού, και
- να διακρίνουν τις διάφορες μορφές συστημάτων υγείας και να αξιολογούν την αποδοτικότητά τους.

Περιεχόμενο Μαθήματος

Διδακτικό μέρος

1. Η Κοινωνική Πολιτική και ο Τομέας της Υγείας
2. Η έννοια της Υγείας και η μέτρηση του επιπέδου της Υγείας
3. Οργάνωση των Υπηρεσιών Υγείας και Οικονομικό Περιβάλλον στον Τομέα της Υγείας
4. Παραγωγή της Υγείας - Νοσοκομειακή φροντίδα υγείας
5. Νοσοκομειακή φροντίδα υγείας - Άλλες μορφές ιδρυματικής φροντίδας
6. Εξωνοσοκομειακή φροντίδα υγείας -Φαρμακευτική περίθαλψη - Δημόσια Υγεία και Πρόληψη
7. Το ανθρώπινο δυναμικό στον Τομέα της Υγείας - Τεχνολογία Υγείας
8. Ζήτηση για υπηρεσίες Υγείας - Δαπάνες Υγείας
9. Χρηματοδότηση του Συστήματος Υγείας - Ιδιωτική & Κοινωνική Ασφάλιση Υγείας
10. Η έννοια του Συστήματος Υγείας - Η σύγκλιση της προσφοράς, ζήτησης και πραγματικών αναγκών
11. Ισοτιμία
12. Ποιότητα και Αξιολόγηση των Υπηρεσιών Υγείας
13. Αξιολόγηση Τεχνολογίας Υγείας
14. Συμπεράσματα και αξιολόγηση του μαθήματος

Φροντιστηριακό μέρος

- Μελέτη και κριτική ανάλυση δημοσιεύσεων κατά αντιστοιχία του διδαχθέντος θεωρητικού μέρους.
- Επίλυση ασκήσεων κατά αντιστοιχία του διδαχθέντος θεωρητικού μέρους.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της χρήσης: <ul style="list-style-type: none"> • της βάσεως δεδομένων του

	ΟΟΣΑ. • της πλατφόρμας e-class, και • web-class.	
Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Φροντιστήριο-Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	48 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου, που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Λιαρόπουλος Λ., Οργάνωση Υπηρεσιών και Συστημάτων Υγείας, Ιατρικές Εκδόσεις ΒΗΤΑ, Αθήνα, 2007.
2. Οικονόμου Χ., Πολιτικές Υγείας στην Ελλάδα και Ευρωπαϊκές Κοινωνίες, Εκδόσεις Διόνικος, Αθήνα, 2004.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ069	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα Ειδικής Υποδομής – Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα έχει ως στόχο:

- Την απόκτηση βασικών γνώσεων στην έννοια της ψυχολογίας ως επιστήμης του ανθρώπου
- Μια πρώτη επαφή με τις θεωρίες της ανθρωπιστικής, της γνωστικής και της κοινωνικής ψυχολογίας
- Την εξέταση των ψυχολογικών μοντέλων για την υγεία
- Την εξέταση της σχέσης του νοσηλευτικού έργου με την ψυχολογία
- Την εμβάθυνση στις έννοιες του πόνου, του στρες και τους τρόπους διαχείρισής τους
- Τη συζήτηση των επικίνδυνων για την υγεία συμπεριφορών όπως το κάπνισμα, η χρήση ουσιών, η υπερκατανάλωση αλκοόλ, η κακή διατροφή και η έλλειψη άσκησης
- Την επαφή με τις έννοιες της τερματικής ασθένειας και του πένθους

Γενικές Ικανότητες

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Ομαδική εργασία
- Λήψη αποφάσεων

Περιεχόμενο Μαθήματος

1. Γενικά περί ψυχολογίας – Ανθρωπιστική ψυχολογία
2. Συμπεριφορική ψυχολογία
3. Γνωστική ψυχολογία
4. Κοινωνική ψυχολογία
5. Ψυχολογικά μοντέλα στην υγεία
6. Αρχές ψυχολογίας και νοσηλευτικό έργο
7. Η «συνάντηση ασθενή» και νοσηλευτή
8. Πόνος
9. Στρες
10. Διαχείριση του στρες
11. Συμπεριφορές επικίνδυνες για την υγεία (κάπνισμα, κατανάλωση αλκοόλ, διατροφή και άσκηση)
12. Τερματική ασθένεια, απώλεια και πένθος
13. Εφαρμόζοντας την υγεία σε συγκεκριμένες καταστάσεις.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάσεις PPT • Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class 	
Οργάνωση Διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	52
	Αυτοτελής μελέτη	48
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	<ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (100%) που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης και/ ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. • Προφορική παρουσίαση (30%) και γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (70%) που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης και/ ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. 	

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
1. Ranna, D., Upton, D. Η Ψυχολογία στη Νοσηλευτική Επιστήμη, ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ, Αθήνα, 2010 (Εύδοξος 13256768)
2. Walker, J., Payne, S., Smith, P., Jarrett, N. Ψυχολογία της Υγείας για Νοσηλευτές και άλλους Επαγγελματίες Υγείας, ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ, Αθήνα, 2011(Εύδοξος 13256552)
3. DiMatteo, R.M., Martin, L. Εισαγωγή στην Ψυχολογία της Υγείας, ΠΕΔΙΟ, Αθήνα, 2011 (Εύδοξος 12724512)
4. Health Psychology Review (περιοδικό στην αγγλική)
5. Journal of Health Psychology (περιοδικό στην αγγλική)
6. Psychology, Health and Medicine (περιοδικό στην αγγλική)

ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ-ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ076	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργαστηριακές ασκήσεις	3 ώρες	3 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση φυσικών φαινομένων, ιδιοτήτων και παραμέτρων που περιγράφουν βασικές λειτουργίες του ανθρωπίνου σώματος, των νόμων που περιγράφουν τα παραπάνω φυσικά φαινόμενα, βασικών αρχών λειτουργίας ιατρικών συσκευών, με τη βοήθεια των οποίων είναι εφικτή η «ανάγνωση» και ερμηνεία των φαινομένων αυτών.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζει και να κατανοεί τα φυσικά φαινόμενα και τις ιδιότητες που περιγράφουν βασικές λειτουργίες του ανθρωπίνου σώματος.
- να γνωρίζει τις βασικές αρχές λειτουργίας των κυριότερων ιατρικών συσκευών που χρησιμοποιούνται σε καθημερινή κλινική πρακτική.

Γενικές Ικανότητες

- Κριτική σκέψη
- Ανεύρεση και επεξεργασία πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Εισαγωγή στη Βιοφυσική - Βιοϊατρική Τεχνολογία. Βασικές αρχές λήψης και επεξεργασίας βιολογικών σημάτων. Δειγματοληψία και κβαντισμός αναλογικού σήματος. Επεξεργασία βιοσήματος και πεδία εφαρμογής
2. Ιατρική απεικόνιση και επεξεργασία ιατρικής εικόνας. Βασικά ιατρικά απεικονιστικά συστήματα. Είδη ιατρικής εικόνας και απεικονιστικές τεχνολογίες. Βασικές διαδικασίες ψηφιακής επεξεργασίας ιατρικής εικόνας
3. Βιοηλεκτρισμός. Μembrάνες, ηλεκτρικές ιδιότητες των κυττάρων. Βιοηλεκτρικά δυναμικά. Λήψη και επεξεργασία ηλεκτρομυογραφήματος
4. Φυσική του καρδιαγγειακού συστήματος
5. Λήψη, επεξεργασία και ερμηνεία ηλεκτροκαρδιογραφήματος
6. Λειτουργία του εγκεφάλου και ηλεκτροεγκεφαλογράφημα. Λήψη, επεξεργασία και χαρακτηριστικά ηλεκτροεγκεφαλογράφηματος. Φυσιολογικά και προκλητά δυναμικά δράσης
7. Μηχανική Ρευστών. Αιμοδυναμική. Αίμα. Αγγεία. Πίεση και ροή αίματος Χαρακτηριστικά

μεγάθη αιματικής ροής. Φυσιολογικές αρτηριακές πιέσεις. Επεμβατικές και μη επεμβατικές μέθοδοι μέτρησης αρτηριακής πίεσης

8. Απινίδωση και απινιδωτές
9. Αποστείρωση και μέθοδοι αποστείρωσης
10. Διαθερμίες
11. Μηχανική του αναπνευστικού συστήματος, Δοκιμασίες αναπνευστικής λειτουργίας. Πνευμονικοί όγκοι και χωρητικότητες. Μέθοδοι μέτρησης των μεταβολών του πνευμονικού όγκου. Οι τεχνικές της σπιρομέτρησης και της πληθυσμογραφίας. Παλμική οξυμετρία και καπνογραφία.
12. Η Φυσική της όρασης. Φακοί. Σχηματισμός ειδώλου. Διαθλαστικές ανωμαλίες οφθαλμού
13. Θεωρία υπερήχων. Παραγωγή και διάδοση ηχητικών κυμάτων μέσα από βιολογικούς ιστούς. Αλληλεπίδραση ηχητικών κυμάτων - έμβιας ύλης. Φαινόμενο Doppler. Μελέτη της αιματικής ροής. Μέθοδοι Απεικόνισης Υπερήχων
14. Αλληλεπιδράσεις ιοντίζουσας ακτινοβολίας και ύλης. Φυσική και Οργανολογία της Ακτινοδιάγνωσης. Κλασική απεικόνιση με ακτίνες Χ. Αρχές ψηφιακών συστημάτων ακτινοδιάγνωσης με ακτίνες Χ.

Περιεχόμενο εργαστηριακών ασκήσεων

1. Κατηγοριοποίηση Ιατροτεχνολογικού Εξοπλισμού
2. Ηλεκτροκαρδιογράφημα
3. Αρτηριακή πίεση
4. Απινίδωση
5. Παλμική οξυμετρία
6. Αποστείρωση
7. Διαθερμίες
8. Ηλεκτρική ασφάλεια ασθενούς.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Εργαστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	36 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	75 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (80%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. Εξέταση εργαστηρίου προφορικά ή γραπτά	

(20%).

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Φυσική Ιατρική του Ανθρώπινου σώματος. Herman I. 1η Έκδοση, 2009. Broken Hill Publishers LTD.
2. Φυσική του Ανθρώπινου σώματος. Cameron J, Skofronick J, Grant R. 1η Έκδοση, 2002. Παρισιάνου Ανώνυμη Εκδοτική Εισαγωγική Εμπορική Εταιρία Επιστημονικών Βιβλίων
3. Ιατρική Οργανολογία – Εφαρμογή και Σχεδιασμός. Clark John W Jr, Neuman Michael R, Olson Walter H. 1η Έκδοση, 2004. Γ. Παρίκος & ΣΙΑ ΕΕ.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ079	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος Ανάπτυξη Σχεδίου Νοσηλευτικής Φροντίδας είναι η απόκτηση της γνώσης και η ανάπτυξη των δεξιοτήτων των φοιτητών για το σχεδιασμό και την εφαρμογή εξατομικευμένου ολιστικού σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας για τη διαχείριση των νοσηλευτικών προβλημάτων ατόμων, οικογενειών και κοινοτήτων. Επιμέρους σκοποί αποτελούν η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις μεθόδους και τεχνικές τυποποίησης της νοσηλευτικής φροντίδας με τη χρήση διεθνώς αναγνωρισμένων Νοσηλευτικών Ταξινομήσεων.

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν τη σημαντικότητα της ανάπτυξης ενός εξατομικευμένου σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας
- περιγράφουν τις νοσηλευτικές ταξινομήσεις και να επιλέγουν τις κατάλληλες ανάλογα με τις ανάγκες του ασθενή/ οικογένειας/ κοινότητας
- αναγνωρίζουν τη Νοσηλευτική Διεργασία και να περιγράφουν τα βήματα της
- αξιολογούν συστηματικά τις ανάγκες των ασθενών, οικογένειας και κοινότητας και να προσδιορίζουν συγκεκριμένο τρόπο οργάνωσης των δεδομένων της αξιολόγησης

- επιλέγουν και διατυπώνουν κατάλληλες Νοσηλευτικές Διαγνώσεις, Επιθυμητές Εκβάσεις και Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις
- σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας
- αναθεωρούν το σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας ανάλογα με τις εκβάσεις της εφαρμογής του

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη κλινικών αποφάσεων
- Άσκηση κριτικής σκέψης
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

- Νοσηλευτική Φροντίδα. Περιεχόμενο – Φιλοσοφία. Η σημαντικότητα της ανάπτυξης εξατομικευμένου σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας
- Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Διεργασία – Νοσηλευτικές Ταξινομήσεις
- Πρότυπα Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Νοσηλευτική Αξιολόγηση
- Οργάνωση των δεδομένων της νοσηλευτικής αξιολόγησης - Νοσηλευτικό Ιστορικό
- Νοσηλευτική Διάγνωση - Ταξινομήσεις Νοσηλευτικών Διαγνώσεων, Κατηγορίες Διαγνώσεων
- Διατύπωση Νοσηλευτικών Διαγνώσεων
- Σχεδιασμός της Νοσηλευτικής Φροντίδας: Ιεράρχηση διαγνώσεων, Διατύπωση Σκοπών - Επιθυμητών Εκβάσεων Φροντίδας
- Σχεδιασμός της Νοσηλευτικής Φροντίδας: Κατηγορίες Νοσηλευτικών Παρεμβάσεων - Επιλογή κατάλληλων Παρεμβάσεων
- Εφαρμογή του Σχεδίου Νοσηλευτικής Φροντίδας - Νοσηλευτικές Οδηγίες – Προγραμματισμός Εξόδου από την υπηρεσία
- Εκτίμηση αποτελεσμάτων Νοσηλευτικής Φροντίδας – Αναθεώρηση του Σχεδίου Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Τεκμηρίωση της Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Διασφάλιση της Ποιότητας της Νοσηλευτικής Φροντίδας

Περιεχόμενο φροντιστηρίου

Φροντιστήριο διαδραστικής διδασκαλίας, αντανάκλασης εμπειριών και ανάλυση και μελέτη κλινικών περιπτώσεων. Οι φοιτητές θα απασχολούνται είτε ατομικά είτε σε μικρές ομάδες έως πέντε ατόμων στη Νοσηλευτική Διεργασία. Με το πέρας κάθε φροντιστηρίου θα παρουσιάζονται οι απαντήσεις των ασκήσεων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης

Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο).

Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Φροντιστήριο	13 ώρες
	Μελέτη βιβλιογραφίας	36 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	75 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή τελική εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ανάλυση κλινικής περίπτωσης και ερωτήσεις σύντομης απάντησης (λέξεων ή φράσεων).	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
Doenges M. E., Moorhouse M.F, Murr A.C. Οδηγός Ανάπτυξης Σχεδίου Νοσηλευτικής Φροντίδας. 1 ^η έκδοση. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2009.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ078	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Παρουσιάσεις Εργασιών	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Γενικού υποβάθρου – Κατ' επιλογήν		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS231		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Η φιλοσοφία της επιστήμης αποτελεί έναν από τους πιο ενδιαφέροντες τομείς του σύγχρονου

στοχασμού ασχολούμενη με θέματα που αφορούν στο χαρακτήρα και τη φύση της επιστήμης, στην εγκυρότητα της επιστημονικής μεθόδου, στον προσδιορισμό κριτηρίων για την οριοθέτηση της επιστημονικής γνώσης, και στον ορισμό της επιστημονικής αλήθειας μεταξύ άλλων.

Οι φοιτητές με την ολοκλήρωση του μαθήματος:

- έχουν τις γνώσεις και θα μπορούν να κατανοήσουν τις βασικές προσεγγίσεις και τις αρχές διατύπωσης επιστημονικών θεωριών.
- θα μπορούν να ερμηνεύσουν και να οριοθετήσουν τις αρχές μια επιστημονικής προσέγγισης, να κατανοούν την εγκυρότητά της και να αναζητούν τα επιστημονικά της θεμέλια.
- θα είναι σε θέση να αξιολογούν τις επιστημονικές θεωρίες και τα εργαλεία που προτείνουν έτσι ώστε να χρησιμοποιούν ανάλογα τις γνώσεις τους από τα υπόλοιπα επιστημονικά πεδία.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Η επιστημονική σκέψη μέχρι την Αναγέννηση
2. Από την Αναγέννηση στον 20^ο αιώνα.
3. Ορθολογικά και μη ορθολογικά μοντέλα της Επιστήμης
4. Ορθολογικά μοντέλα επιστημονικής αλλαγής και κριτηρίων ορθολογικότητας
5. Θετικισμός και Αντι-ρεαλισμός
6. Ο Ιστορισμός των Thomas Kuhn και Paul Feyerabend
7. Η Κοινωνιολογία της Γνώσης
8. Το πρόβλημα της Επαγωγής και ο σκοπός της Επιστήμης
9. Ο Karl Popper, το πρόβλημα της Επαγωγής και η θεωρία της διαψευσιμότητας
10. Ο ρόλος των μοντέλων στη διαμόρφωση των επιστημονικών θεωριών
11. Μοντέλα και Επιστημονικός Ρεαλισμός
12. Το μη παρατηρήσιμο και οι θεωρητικές οντότητες
13. Το μη παρατηρήσιμο και ο φυσικός νόμος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)		
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Μελέτη και	36 ώρες	

	ανάλυση βιβλιογραφίας		
	Σύνολο μαθήματος	75 ώρες (3 ECTS)	
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης, Δημόσια παρουσίαση προαιρετικής εργασίας: (στην περίπτωση αυτή η εργασία αποτελεί το 20% του βαθμού ενώ η γραπτή εξέταση το 80%).		

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Φιλοσοφία της επιστήμης, Δήμητρα- Σφενδόμη Μέτζου. Ζήτη Πελαγία & Σια Ο.Ε 2. Εισαγωγή στην φιλοσοφία της Επιστήμης. Salmon et al. ΙΤΕ-ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΗΤΗΣ. 			

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ016	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο	4	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Γενικού Υποβάθρου-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS212		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις αρχές και την μεθοδολογία της επιδημιολογίας, δηλαδή με την μελέτη της κατανομής και της εξέλιξης διαφόρων νοσημάτων ή χαρακτηριστικών στον ανθρώπινο πληθυσμό και των παραγόντων που τις διαμορφώνουν ή μπορούν να τις επηρεάσουν

Οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν τις έννοιες, τα εργαλεία και τις μορφές της επιδημιολογικής έρευνας
- μπορούν να παρακολουθούν, κατανοήσουν, και συμμετάσχουν σε αντίστοιχες μελέτες
- Διερευνήσουν τις αιτιολογικές συσχετίσεις που διέπουν τα βιοϊατρικά φαινόμενα.

Η διδασκαλία καλύπτει τόσο γενικές αρχές επιδημιολογίας όσο και εξειδικευμένα ζητήματα και εφαρμογές της επιδημιολογίας στην σύγχρονη επιστημονική έρευνα.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Εισαγωγή – Αιτιότητα – Πηγές των στοιχείων
2. Περιγραφικές Έρευνες Πραγμάτωση μιας περιγραφικής έρευνας
3. Δείκτες νοσηρότητας και θνησιμότητας
4. Διαμόρφωση και έλεγχος αιτιολογικών υποθέσεων
5. Χαρακτηριστικά προσώπων Χαρακτηριστικά τύπου – Χαρακτηριστικά χρόνου
6. Προοπτικές έρευνες
7. Αναδρομικές έρευνες
8. Αξιολόγηση προληπτικών μέτρων
9. Επιδημιολογία και κλινική
10. Αξιολόγηση θεραπευτικών μέτρων
11. Προσυμπτωματικός έλεγχος
12. Επιδημιολογικές μέθοδοι και υπηρεσίες υγείας
13. Επιδημιολογία λοιμωδών νοσημάτων - Επιδημικές εκρήξεις.

Περιεχόμενο φροντιστηριακού μέρους

Φροντιστηριακές ασκήσεις για την εξάσκηση σε συγκεκριμένες έννοιες της επιδημιολογίας. Μελέτη βιβλιογραφίας και ανάλυση αποτελεσμάτων επιδημιολογικών μελετών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Φροντιστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	73 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή τελική εξέταση : 80% Ερωτήσεις σύντομης απάντησης, Επίλυση προβλημάτων Φροντιστηριακές ασκήσεις: 20%	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Επιδημιολογία και δημόσια υγεία, Friis Robert H.,Sellers Thomas A. Πασχαλίδης
2. Βασική επιδημιολογία, Bonita R.,Beaglehole R.,Kjellstrom Tord Πασχαλίδης
3. Γενική και Κλινική Επιδημιολογία, Δ. ΤΡΙΧΟΠΟΥΛΟΣ, Π.Δ. ΛΑΓΙΟΥ Παρισιάνος.

ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ076	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3 ώρες	3 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Βασικής Υποδομής – Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία των γενικών αρχών της φαρμακοκινητικής και της φαρμακοδυναμικής, της θεραπευτικής, της συνταγογραφίας με επικέντρωση στη νοσηλευτική ευθύνη και παρέμβαση. Ακολουθεί παρουσίαση των φαρμακευτικών ουσιών κατά συστήματα, αναλύοντας τη δράση, την απορρόφηση, την κατανομή και απέκκριση, τη θεραπευτική χρήση, τις ανεπιθύμητες ενέργειες και τις αλληλεπιδράσεις με άλλα φάρμακα.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζει τις βασικές αρχές της φαρμακοκινητικής και φαρμακοδυναμικής
- να γνωρίζει τη δράση, απορρόφηση, κατανομή και απέκκριση των φαρμακευτικών ουσιών και σκευασμάτων ανά σύστημα του ανθρώπινου οργανισμού
- να γνωρίζει τη θεραπευτική χρήση και τις ανεπιθύμητες ενέργειες των φαρμάκων, αλλά και τις αλληλεπιδράσεις τους με άλλα φάρμακα
- να γνωρίζει βασικές γνώσεις συνταγογραφίας φαρμάκων.

Γενικές Ικανότητες

- Κριτική σκέψη
- Ανεύρεση και επεξεργασία πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

- Εισαγωγή στη Φαρμακολογία. Ορισμός της έννοιας «φάρμακο». Κλινικές δοκιμασίες φαρμάκων
- Φαρμακοκινητική. Χορήγηση και απορρόφηση φαρμάκων, κατανομή και απομάκρυνση φαρμάκων
- Κατανομή και Μεταβολισμός των φαρμάκων
- Απέκκριση και κάθαρση των φαρμάκων, Φαρμακοδυναμική
- Υποδοχείς των φαρμάκων, Δόσεις των φαρμάκων - θεραπευτικός δείκτης. Καμπύλες δόσεις - αντίδρασης, Ασφάλεια και αποτελεσματικότητα των φαρμάκων
- Φάρμακα και Λοιμώξεις I – αρχές αντιμικροβιακής λειτουργίας, Αντιμικροβιακά (αναστολείς σύνθεσης κυτταρικού τοιχώματος, αναστολείς πρωτεϊνικής σύνθεσης)
- Φάρμακα και Λοιμώξεις II – Αντιμικροβιακά (αναστολείς σύνθεσης νουκλεϊκών οξέων, αναστολείς λειτουργίας κυτταροπλασματικής μεμβράνης)
- Φάρμακα και Λοιμώξεις III (αντιμυκοπλασματικά, αντιχλαμυδιακά, αντιρικετσιακά, αντιμυκητιασικά, αντιπρωτοζωϊκά)
- Φάρμακα και Λοιμώξεις IV: αντιικά. Φάρμακα για παθήσεις δέρματος.
- Φάρμακα και ενδοκρινείς αδένες (ορμόνες υπόφυσης και θυρεοειδούς, ινσουλίνη και υπογλυκαιμικά φάρμακα, στεροειδείς ορμόνες).
- Φάρμακα και Αναπνευστικό Σύστημα
- Βιταμίνες
- Αντινεοπλασματικοί παράγοντες .

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)		
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Μελέτη βιβλιογραφίας	51 ώρες	
	Σύνολο μαθήματος	90 ώρες (3 ECTS)	
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις ανάπτυξης ή σύντομης απάντησης και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.		

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Φαρμακολογία, Rang, Dale, Ritter, Moore. Έκδοση 7η, 2014. Παρισιάνου Ανώνυμη Εκδοτική Εισαγωγική Εταιρεία Επιστημονικών Βιβλίων.
2. Νοσηλευτική Φαρμακολογία, Simonsen T, Kay I, Aarbakke J. Broken Hill Publishers LTD.
3. Φαρμακολογία, Page Chive, Sutter M, Walker M, Hoffman B. Broken Hill Publishers LTD.
4. Φαρμακολογία, Harvey RA, Champe PC. Έκδοση 3η, 2007. Παρισιάνου Ανώνυμη Εκδοτική Εισαγωγική Εταιρεία Επιστημονικών Βιβλίων.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ045	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα Ειδικής Υποδομής – Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uop.gr/courses/NRS148/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα έχει ως στόχο:

- Την απόκτηση βασικών γνώσεων στην έννοια της κοινωνιολογίας ως επιστήμης της κοινωνίας
- Την εξοικείωση με τις κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της υγείας και της ασθένειας και ειδικά της χρόνιας ασθένειας
- Την εξέταση του θέματος των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας στη σύγχρονη εποχή και τις ανισότητες που παρατηρούνται στην παροχή των υπηρεσιών αυτών
- Τη γνώση της έννοιας του ρόλου, του εργασιακού – επαγγελματικού ρόλου και της σχέσης μεταξύ επαγγελματιών και «κοινού»
- Την εισαγωγή στις βασικές έννοιες της βιοηθικής

Γενικές Ικανότητες

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Ευαισθησία σε θέματα φύλου (gender)
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Ομαδική εργασία

Περιεχόμενο Μαθήματος

1. Η κοινωνιολογία ως επιστήμη της κοινωνίας
2. Η κοινωνιολογία της υγείας και της ασθένειας
3. Υγεία και ασθένεια, εννοιολογικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις
4. Οι πεποιθήσεις του πληθυσμού για την υγεία και την ασθένεια
5. Θεωρία της ποιότητας ζωής
6. Κοινωνικές ανισότητες και υγεία – Οι υπηρεσίες υγείας
7. Κοινωνιολογική προσέγγιση των εργασιακών ρόλων
8. Η κοινωνιολογία των αλληλεπιδράσεων μεταξύ «κοινού» και επαγγελματία
9. Weber και επαγγελματική περιχαράκωση
10. Φεμινισμός παροχή φροντίδας και γυναικεία γνώση
11. Η εμπειρία της χρόνιας ασθένειας με κοινωνιολογικούς όρους
12. Ποιότητα ζωής ασθενών, αρρώστιες πολιτισμού και χρόνιες παθήσεις
13. Κοινωνιολογία και βιοηθική, η σημασία τους στη θεραπευτική σχέση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάσεις PPT • Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση Διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	52 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	48 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	<ol style="list-style-type: none"> 1. Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (100%) που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης και/ ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. 2. Προφορική παρουσίαση (30%) και γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (70%) που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης και/ ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.	

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

1. Porter, S. Κοινωνιολογία για Επαγγελματίες Υγείας, BROKEN, Αθήνα, 2009 (Εύδοξος: 13256478)
2. Σαρρής, Μ. Κοινωνιολογία της Υγείας & και Ποιότητα Ζωής, ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, Αθήνα, 2001 (Εύδοξος: 30184)
3. Nettleton, S. Κοινωνιολογία της Υγείας & της Ασθένειας, ΔΑΡΔΑΝΟΣ, Αθήνα, 2002 (Εύδοξος: 31717)
4. Journal of Health and Social Behavior (περιοδικό στην αγγλική)
5. Social Science and Medicine (περιοδικό στην αγγλική)
6. Sociology of Health and Illness (περιοδικό στην αγγλική).

ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ018	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργαστήριο, Κλινική άσκηση	5	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS217/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος Βασική Νοσηλευτική II είναι η εξοικείωση του φοιτητή με τις βασικές επιστημονικές γνώσεις που είναι αναγκαίες για την παροχή αποτελεσματικής και ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας σε επίπεδο ατόμου, οικογένειας και κοινότητας, η κατανόηση των αρχών που στηρίζουν, ερμηνεύουν και τεκμηριώνουν τις νοσηλευτικές εφαρμογές και η ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε διάφορες καταστάσεις υγείας ή ασθένειας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση :

- να περιγράφει τις βασικές έννοιες που είναι αναγκαίες για την παροχή αποτελεσματικής και ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας σε επίπεδο ατόμου, οικογένειας και κοινότητας,
- να κατανοεί τις αρχές που στηρίζουν, ερμηνεύουν και τεκμηριώνουν τις νοσηλευτικές εφαρμογές,
- να αναπτύσσει βασικές, ανώτερες και ειδικές δεξιότητες για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε διάφορες καταστάσεις υγείας ή ασθένειας και
- να αναπτύσσει αποτελεσματική επικοινωνία με τους ασθενείς στο κλινικό περιβάλλον.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διαπολιτισμικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Λήψη και καταγραφή νοσηλευτικού ιστορικού.
2. Καταγραφή και τεκμηρίωση νοσηλευτικής φροντίδας.
3. Βασικές αρχές περιεγχειρητικής νοσηλευτικής φροντίδας.
4. Η εμπειρία του πόνου: αξιολόγηση και εφαρμογή σχεδίου φροντίδας.
5. Προαγωγή υγιών φυσιολογικών απαντήσεων: Δραστηριότητα.
6. Προαγωγή υγιών φυσιολογικών απαντήσεων: Ανάπαυση και ύπνος.
7. Προαγωγή υγιών ψυχοκοινωνικών απαντήσεων: Αυτοαντίληψη και αυτοεκτίμηση.
8. Προαγωγή υγιών ψυχοκοινωνικών απαντήσεων: Διαχείριση στρες και προσαρμογή στο στρες.
9. Προαγωγή υγιών ψυχοκοινωνικών απαντήσεων: Απώλεια- θρήνος- θάνατος.
10. Προαγωγή υγιών ψυχοκοινωνικών απαντήσεων: Σεξουαλικότητα.
11. Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με αισθητηριακές διαταραχές.
12. Νοσηλευτική φροντίδα στο τέλος της ζωής.
13. Ηθικά και δεοντολογικά ζητήματα στη φροντίδα υγείας.

Περιεχόμενο Εργαστηριακού και Κλινικού μέρους

Κατά την εργαστηριακή και κλινική άσκηση γίνεται προσπάθεια οι φοιτητές:

- να αφομοιώσουν τις θεωρητικές γνώσεις και να αναπτύξουν βασικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες στην κλινική πράξη. Κάθε νοσηλευτική διαδικασία (βασική, ανώτερη και ειδική) παρουσιάζεται με τη μέθοδο της επίδειξης σε μικρές ομάδες φοιτητών και ακολουθεί εφαρμογή σε προπλάσματα. Γίνεται εφαρμογή βασικών δεξιοτήτων σε ασθενείς στο περιβάλλον του νοσοκομείου πάντα υπό την επίβλεψη κλινικού εκπαιδευτή.
- να εφαρμόζουν τη νοσηλευτική διεργασία στην πράξη και να αναπτύσσουν κριτική σκέψη και προβληματισμούς και
- να επικοινωνούν αποτελεσματικά με τους επαγγελματίες υγείας, τους ασθενείς και το υποστηρικτικό δίκτυο των ασθενών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Διαλέξεις- Επίδειξη νοσηλευτικών διαδικασιών στο Εργαστήριο Νοσηλευτικών Εφαρμογών και εφαρμογή σε προπλάσματα- Βιωματικά εργαστήρια- Κλινική άσκηση σε δομές νοσοκομείου.	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Χρήση προπλάσμάτων και ιατρικών μηχανημάτων.	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις- Διαδραστική διδασκαλία	26 ώρες
	Εργαστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Κλινική άσκηση	26 ώρες
	Μελέτη και	90 ώρες

	ανάλυση βιβλιογραφίας	
	Συγγραφή γραπτής εργασίας	20 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτές εξετάσεις (80%) με ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και σύντομης ανάπτυξης εφόσον οι φοιτητές προσκομίσουν γραπτή εργασία (ημερολόγιο μαθησιακών εμπειριών) 20%.	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
<p>1. Mosby 's.Βασικές Ανώτερες και Ειδικές Νοσηλευτικές Διεργασίες. ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 2011.</p> <p>2. Lynn P. Κλινικές Νοσηλευτικές Δεξιότητες και Νοσηλευτική Διεργασία. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2011.</p> <p>3. Berman, Snyder, Jackson .Η νοσηλευτική στην κλινική πράξη. Εκδόσεις Δημήτριος Λαγός, Αθήνα, 2011.</p> <p>4. Παπαγεωργίου, Κελέση- Σταυροπούλου, Φασόη- Μπάρκα. Βασική Νοσηλευτική. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΝΤΑΝΤΑΡΑΣ, Αθήνα, 2013.</p>

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ014	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστήριο	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Γενικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι (στην Αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS137/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών στις βασικές έννοιες και αρχές της Μικροβιολογίας, ώστε να γίνει κατανοητός ο ρόλος των μικροοργανισμών στην υγεία και γενικά στη ζωή μας. Εστιάζεται στην αναλυτική παρουσίαση με βάση τα τελευταία δεδομένα της νοσολογίας, επιδημιολογίας και κυρίως εργαστηριακής διάγνωσης των λοιμώξεων. Αντικείμενο του μαθήματος είναι να παρουσιάσει βασικές έννοιες και αρχές της Βιολογίας των μικροοργανισμών όπως η δομή, η λειτουργία, ο μεταβολισμός και η γενετική καθώς και να αναλύσει το ρόλο και το χειρισμό των μικροοργανισμών στις σχέσεις μικροοργανισμών και μολυσματικών ασθενειών.

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Εισαγωγή στη Βακτηριολογία-Ταξινόμηση βακτηρίων-Μορφολογία και μεταβολισμός βακτηρίων-Φυσιολογική χλωρίδα-Τρόποι μετάδοσης λοιμώξεων-Άμυνα μεγαλοοργανισμού- Λοιμογόνος δύναμη βακτηρίων.
2. Συλλογή- μεταφορά- έλεγχος καταλληλότητας-καλλιέργεια κλινικού δείγματος. Μικροβιολογική διάγνωση λοιμώξεων.
3. Gram(+) μικρόβια.
4. Gram(-) μικρόβια.
5. Λοιμώξεις ουροποιογεννητικού συστήματος.
6. Λοιμώξεις Κεντρικού Νευρικού Συστήματος.
7. Λοιμώξεις Γαστρεντερικού Συστήματος.
8. Ζωονόσοι. Λοιμώξεις από ξένα σώματα.
9. Λοιμώξεις από Μυκοβακτηρίδια.
10. Λοιμώξεις σε ουδετεροπενικούς ασθενείς.
11. Μυκητιασικές Λοιμώξεις.
12. Παρασιτικές Λοιμώξεις.
13. Ιογενείς Λοιμώξεις.

Περιεχόμενο εργαστηριακού μέρους

Σκοπός του εργαστηριακού μέρους είναι :

1. να γνωρίσουν οι φοιτητές τον τρόπο λειτουργίας του μικροβιολογικού εργαστηρίου και τη μεθοδολογία που συνήθως χρησιμοποιείται.
2. να εξοικειωθούν με τις συνήθεις μικροβιολογικές τεχνικές, χρώσεις, καλλιέργειες και τη λειτουργία του οπτικού μικροσκοπίου.
3. να προσεγγίσουν τις μεθόδους ευαισθησίας των βακτηρίων στα αντιβιοτικά.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Διδασκαλία με χρήση Τ.Π.Ε Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class (αρχεία και επικοινωνία)	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Εργαστήριο-Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	68 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	120 ώρες (4 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (80%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, επίλυση προβλημάτων. Εργαστηριακές ασκήσεις (20%).	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ (I, II), TORTORA-FUNKE-CASE Εκδ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ, ΑΘΗΝΑ 2008
2. ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΛΟΓΙΑΣ (ΤΟΜΟΙ 1,2) Gilligan – Smiley –Shapiro, Εκδ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ, ΑΘΗΝΑ 2008
3. ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ, GILLESPIE - BAMFORD, Εκδ. ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΑΘΗΝΑ 2002.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ015	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο (ασκήσεις, μελέτη περιπτώσεων, χρήση βάσεως Ελληνικής	6	7	

Στατιστικής Αρχής, Eurostat, Υπουργείου Υγείας, ΚΕΕΛΠΝΟ, Σχετικών Ευρωπαϊκών και Διεθνών φορέων κλπ) Άσκηση σε δομές ΠΦΥ		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (Δυνατότητα και στην αγγλική)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....	

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της σημασίας ανίχνευσης των αναγκών υγείας της κοινότητας, της οικογένειας, των ατόμων, της επίδρασης των κοινωνικών, οικολογικών προβλημάτων, των περιβαλλοντικών κινδύνων στην υγεία, της σημασίας του ορθού προγραμματισμού και της παροχής υπηρεσιών πρόληψης, προαγωγής και διατήρησης της αγωγής υγείας, για αποτελεσματική αντιμετώπιση προβλημάτων, σε υγιή και ασθενή πληθυσμό.

Όταν οι φοιτητές θα έχουν ολοκληρώσει το μάθημα αναμένεται να είναι σε θέση:

Να αξιολογούν και να είναι ευαισθητοποιημένοι στην εκτίμηση των αναγκών του πληθυσμού της Κοινότητας, την προαγωγή της υγείας του και την παροχή ολοκληρωμένων νοσηλευτικών υπηρεσιών σε δομές Πρωτοβάθμιας φροντίδας Υγείας, σε εξω- νοσοκομειακό περιβάλλον, προλαμβάνοντας προβλήματα υγείας, προάγοντας το επίπεδο αυτής σε κάθε ηλικιακή ομάδα αλλά και σε κάθε ειδική ομάδα (π.χ. σχολικός πληθυσμός, εργαζόμενοι, έγκυες-λεχώνες & βρέφη, μετακινούμενοι πληθυσμοί, ηλικιωμένοι κλπ) σε κάθε χώρο της Κοινότητας (Κέντρο Ημέρας, χώρος εργασίας, κατοικία, σχολείο κλπ).

Γενικές Ικανότητες

Όταν οι φοιτητές θα έχουν ολοκληρώσει το μάθημα αναμένεται να είναι ικανοί:

- Να προάγουν την υγεία του πληθυσμού της Κοινότητας,
- να παρέχουν υπηρεσίες αγωγής υγείας στο γενικό, και ειδικών ομάδων, πληθυσμό,
- να παρέχουν υπηρεσίες φροντίδας σε υγιή και ασθενή πληθυσμό
- να αξιολογούν την εφαρμογή των θεωριών και νοσηλευτικών διεργασιών της κοινοτικής νοσηλευτικής στο χώρο εργασίας τους,
- να εκτιμούν, να προβλέπουν και να συμβάλλουν στη διαχείριση προβλημάτων Δημόσιας υγείας της Κοινότητας όπου εργάζονται
- να αξιολογούν και να καταγράφουν το επιδημιολογικό προφίλ του πληθυσμού της κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον και τις συνθήκες ζωής του
- να μετρούν την ποιότητα της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας και το επίπεδο υγείας όλων των πληθυσμιακών ομάδων της κοινότητας
- να εργάζονται σε ομαδικό και δι-επιστημονικό πνεύμα εργασίας με υπευθυνότητα και αυτονομία των νοσηλευτικών πράξεων τους, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο

Περιεχόμενο Μαθήματος

Διδακτικό μέρος

- Εισαγωγή στην Κοινωνική Νοσηλευτική (ΚΝ) και ιστορική αναδρομή
- Νοσηλευτική Διεργασία στην ΚΝ, καθώς και οι μέθοδοι αξιολόγησης αναγκών ατόμου-οικογένειας- κοινότητας.
- Θεωρητικό πλαίσιο ΚΝ, μοντέλο Betty Neuman, σύστημα ΟΜΑΗΑ
- Αρχές και τα κριτήρια άσκησης της ΚΝ για ποιότητα και ασφάλεια κατά την άσκησης της.
- Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας ρόλοι και δραστηριότητες των νοσηλευτών
- Κέντρα Υγείας, σκοποί λειτουργίας τους
- Περιβάλλον και Υγεία. Διαστάσεις του ρόλου του Νοσηλευτή
- Διαπολιτισμική προσέγγιση της υγείας της κοινότητας
- Προαγωγή Υγείας-Αγωγή Υγείας. Μεθοδολογία, Μοντέλα Αγωγής Υγείας
- Σχολική Νοσηλευτική
- Νοσηλευτική Επαγγελματικής Υγείας
- Συμβουλευτική και Νοσηλευτική
- Νομοθεσία στην άσκηση της Κοινωνικής Νοσηλευτικής

Άσκηση φοιτητών

Δίνεται μεγάλη έμφαση σε Νοσηλευτικές εφαρμογές στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας από τους φοιτητές. Η άσκηση αυτών γίνεται σε: Κοινωνικές Υπηρεσίες Υγείας (Επίσκεψη στο Παράρτημα Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, Μελέτη κατανομής συχνότητας νοσημάτων και αξιολόγηση αναγκών υγείας πληθυσμού στην κοινότητα, επιδημιολογική περιγραφή και στατιστικά στοιχεία Δημόσιας Υγείας του Νομού: επίσκεψη-ενημέρωση στο Τμήμα του Νομού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής), Πολυδύναμα Κέντρα Υγείας (συμμετοχή στις δραστηριότητες του Κέντρου Υγείας), Υπηρεσίες ΠΦΥ στο Γ.Ν. του Νομού (Ε.Ι. & ΤΕΠ), Μονάδες Αποκατάστασης στην Κοινότητα (Κέντρο Αποκατάστασης & Κινησιοθεραπείας) Σχολική Νοσηλευτική (Παρουσίαση διαλέξεων με τη μεθοδολογία αγωγής υγείας καθώς και εμβολιασμοί στο σχολικό πληθυσμό), Εργασιακούς χώρους (ενημέρωση για παροχή νοσηλευτικών υπηρεσιών στο χώρο εργασίας και παρουσίαση διαλέξεων), Γεροντολογική νοσηλευτική (εκπαιδευτική επίσκεψη σε Γηροκομείο), Κοινωνική Ψυχική Υγεία (Άσυλο ανιάτων-Ίδρυμα περιθάλψεως χρόνιων πασχόντων, Ξενώνας ψυχικής υγείας, κέντρο πρόληψης εξαρτήσεων και προαγωγής ψυχοκοινωνικής υγείας, κινητή μονάδα ψυχικής υγείας), Υπηρεσίες Κατ' οίκον νοσηλείας. Παρουσίαση φροντιστηριακών ασκήσεων με δημογραφικά κοινωνικά προβλήματα και ταυτόχρονη χρήση βιβλιοθήκης της σχολής. Κατά τη διάρκεια της άσκησης γίνεται κυκλική εναλλαγή των φοιτητών. Επίσης υπάρχει υποχρεωτική γραπτή ατομική εργασία που βασίζεται στις εκπαιδευτικές επισκέψεις των δομών ΠΦΥ στην Κοινότητα.

Με την ίδρυση του εργαστηρίου Κοινωνικής Νοσηλευτικής θα είναι δυνατή η αναβάθμιση των φροντιστηριακών και εργαστηριακών μαθημάτων καθώς θα διευκολύνεται η καθημερινή λειτουργία και επίτευξη εκπαιδευτικών στόχων σε προπτυχιακό (ή μεταπτυχιακό) επίπεδο προκειμένου να οργανώνονται και να λειτουργούν οι ακόλουθες ειδικές μονάδες: Δημόσιας Υγείας, Επαγγελματικής Υγείας, Περιβαλλοντικής Υγιεινής, Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, Οργάνωσης Συστήματος Υπηρεσιών Υγείας στην Κοινότητα, Βιοηθικής και Δεοντολογίας στην Κοινότητα, Φροντίδας και Προαγωγής Υγείας της Οικογένειας στο Σπίτι, Σχολικής Νοσηλευτικής (Ειδική Αγωγή, Κλασική Παιδεία), Μελέτης Ειδικών Ομάδων του Πληθυσμού – Διαπολιτισμική Νοσηλευτική, Μελέτης Πληθυσμιακής Νοσηρότητας και Αναγκών Φροντίδας Υγείας του Πληθυσμού της Κοινότητας (π.χ. παιδιά-έφηβοι, εργαζόμενοι, ηλικιωμένοι).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Η/Υ, προβολέα, διαδικτύου, ηλεκτρονικών διευθύνσεων σχετικών με το αντικείμενο του μαθήματος, χρήση της βάσης δεδομένων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, Eurostat, κ.α. • Υποστήριξη της μαθησιακής διδασκαλίας μέσω της πλατφόρμας e-class • Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω της web-class 	
Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική άσκηση- Διαδραστική διδασκαλία άσκηση σε ομάδες σε δομές ΠΦΥ, εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς	52 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και συγγραφική εργασία	97
	Σύνολο μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (70%) Ατομική υποχρεωτική γραπτή εργασία (30%) στο τέλος του εξαμήνου	
Συνιστώμενη Βιβλιογραφία		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Κοινωνική Νοσηλευτική, Α. Καλοκαιρινού-Αναγνωστοπούλου, Π. Σουρτζή 2. Κοινωνική νοσηλευτική, Stanhope Marsia, Lancaster Jeanette 		

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι**

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Κλινική Άσκηση	5	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS201		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων ειδικής νοσολογίας καθώς και η εκμάθηση και εφαρμογή των μεθόδων κλινικής αξιολόγησης του ασθενούς και της θεραπευτικής διαδικασίας. Σκοπός της κλινικής άσκησης είναι η εξάσκηση στη φυσική εξέταση του ασθενούς και η απόκτηση εμπειρίας στην εκτέλεση παρεμβατικών τεχνικών.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση :

- να περιγράφει και να αξιολογεί τη διαγνωστική διαδικασία, τη διαφορική διάγνωση και τη θεραπευτική προσέγγιση εξατομικευμένα,
- να αξιολογεί και να τεκμηριώνει τα υποκειμενικά και αντικειμενικά δεδομένα που αφορούν στη διάγνωση και το σχεδιασμό της φροντίδας του παθολογικού ασθενούς,
- να αναπτύσσει κλινικές δεξιότητες στην παροχή φροντίδας υγείας
- να εφαρμόζει τις θεωρητικές γνώσεις, που έχει αποκομίσει μέχρι στιγμής, στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της νοσηλευτικής φροντίδας γνωρίζοντας τη νοσολογία,
- να κρίνει τη λήψη κλινικών αποφάσεων στην παροχή φροντίδας υγείας και να μπορεί να προτείνει σχέδιο φροντίδας προσανατολισμένη στον ασθενή και τη νόσο, ενσωματώνοντας τις αρχές της ηθικής και δεοντολογίας, και
- να αναγνωρίζει και να αναλύει θέματα που σχετίζονται με την έρευνα, την πρακτική βασισμένη σε ενδείξεις αλλά και τη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Κλινική αξιολόγηση ασθενούς. Νόσος, Σύμπτωμα, Φυσικό σημείο, Διάγνωση, Διαγνωστική προσπέλαση
2. Δύσπνοια, Κώμα, Πυρετός, Πόνος
3. Πεπτικό Σύστημα: Κύρια συμπτώματα και σημεία, Παρακλινικές εξετάσεις. Παθήσεις οισοφάγου. Πεπτικό έλκος – γαστρίτιδες. Αιμορραγία πεπτικού.
4. Πεπτικό Σύστημα: Ήκτερος. Ιογενείς ηπατίτιδες. Νοσήματα χοληφόρων. Νοσήματα παγκρέατος. Ηπατική ανεπάρκεια. Κίρρωση Ασκιτική συλλογή.
5. Πεπτικό Σύστημα: Γαστρεντερίτιδες. Φλεγμονώδεις νόσοι του εντέρου. Σύνδρομο δυσαπορρόφησης. Διάρροια. Δυσκοιλιότητα. Νεοπλασίες πεπτικού
6. Αναπνευστικό Σύστημα: Στοιχεία Φυσιολογίας. Λειτουργικός έλεγχος. Παρακλινικές εξετάσεις. Κλινικές εκδηλώσεις νόσων του αναπνευστικού.
7. Αναπνευστικό Σύστημα: Βρογχεκτασία. Βρογχίτιδα. Χ.Α.Π., εμφύσημα, Βρογχικό άσθμα.
8. Αναπνευστικό Σύστημα: Πνευμονική εμβολή. Πλευριτική συλλογή, Πνευμοθώρακας.
9. Αναπνευστικό Σύστημα: Λοιμώξεις Ανώτερου-Κατώτερου Αναπνευστικού
10. Ενδοκρινικό Σύστημα: Δομή και δράση των ορμονών. Σύνδρομο υπό και υπέρ λειτουργίας Υπόφυσης. Σακχαρώδης Διαβήτης.
11. Ενδοκρινικό Σύστημα Νοσήματα του θυρεοειδούς αδένα και των παραθυρεοειδών. Διαταραχές του αναπαραγωγικού συστήματος. Νοσήματα των επινεφριδίων
12. Ανοσοποιητικό Σύστημα: Στοιχεία φυσιολογίας. Αυτοάνοσες παθήσεις, Ανοσοανεπάρκειες, Αλλεργικές αντιδράσεις. Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος.
13. Ανοσοποιητικό Σύστημα Ρευματοειδής Αρθρίτιδα και λοιπές αρθροπάθειες. Αγγειίτιδες. Ρευματικός πυρετός.

Περιεχόμενο κλινικού μέρους

Δραστηριότητες:

- Λήψη ιστορικού παθολογικού ασθενούς
- Φυσική εξέταση κατά συστήματα
- Παρακολούθηση της πορείας και ενημέρωση του φύλλου νοσηλείας του ασθενούς
- Ενεργός συμμετοχή και απόκτηση εμπειρίας στις αιμοληψίες και φλεβοκεντήσεις
- Παρακολούθηση και παροχή νοσηλευτικής φροντίδας στην εκτέλεση παρεμβατικών και διαγνωστικών τεχνικών (καθετηριασμός ουροδόχου κύστης, παρακέντηση θώρακος, οσφυονωτιαία παρακέντηση, λήψη ΗΚΓ)
- Συμμετοχή στην επίσκεψη σε θαλάμους ασθενών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	52 ώρες
	Κλινική Άσκηση	13 ώρες
	Αυτοτελής Μελέτη	115 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	180 ώρες (6 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (70%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής στην Ελληνική γλώσσα. Κλινική εξέταση ασθενούς: 30%	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
<ol style="list-style-type: none"> 1. Runge M., Greganti M.A. Netter Παθολογία 1^η έκδοση. Broken Hill Publishers LTD, 2011. 2. Classen Meinhard, Diehl Volker, Koch Karl-Martin. Διαφορική Διαγνωστική στην Εσωτερική Παθολογία. Broken Hill Publishers LTD, 2004. 3. Bickley Lynn S., Szilagyi Peter G. Bates' Οδηγός για την κλινική εξέταση και τη λήψη ιστορικού. 1^η έκδοση. Broken Hill Publishers LTD, 2006. 4. Haist S., Robbins J. Εσωτερική Παθολογία "On Call". Broken Hill Publishers LTD, 2009. 5. ΔΕΠ Τομέα Παθολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών. Εσωτερική Παθολογία 2^η έκδοση. Broken Hill Publishers LTD, 2010.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ026	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Κλινική Άσκηση	5	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος Παθολογική Νοσηλευτική Ι είναι η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων για την ανάπτυξη και εφαρμογή εξατομικευμένου σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας, με την εφαρμογή της νοσηλευτικής διεργασίας, σε ενήλικες ασθενείς με οξέα ή χρόνια παθολογικά νοσήματα καθώς και η καλλιέργεια κριτικής σκέψης στη λήψη αποφάσεων στην κλινική πρακτική.

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες για την παροχή ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με οξέα και χρόνια παθολογικά νοσήματα
- αξιολογούν τις ανάγκες φροντίδας των ασθενών
- σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με οξέα και χρόνια παθολογικά νοσήματα
- αναπτύσσουν και εφαρμόζουν δεξιότητες για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας στον πληθυσμό των ασθενών στόχο
- αναθεωρούν το εξατομικευμένο σχέδιο φροντίδας ανάλογα με την μεταβολή των αναγκών φροντίδας των ασθενών με οξέα και χρόνια παθολογικά νοσήματα.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη κλινικών αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής σκέψης
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

Εκτίμηση ασθενών, νοσηλευτική διάγνωση, προγραμματισμός και αξιολόγηση αποτελέσματος νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με:

1. Πόνος
2. Διαταραχές ισοζυγίου υγρών και ηλεκτρολυτών
3. Λοίμωξη
4. Καρκίνο
5. Διαταραχές του ανοσοποιητικού συστήματος
6. Σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας
7. Διαταραχές του καλυπτήριου συστήματος
8. Διαταραχές των ενδοκρινών αδένων
9. Σακχαρώδη διαβήτη
10. Διαταραχές θρέψης
11. Διαταραχές του πεπτικού συστήματος
12. Διαταραχές ήπατος και παγκρέατος
13. Διαταραχές κενώσεων

Περιεχόμενο κλινικής άσκησης

Κλινική άσκηση σε επιλεγμένες παθολογικές κλινικές, εξωτερικά ιατρεία και εργαστήρια και Παθολογικού Τομέα. Στη διάρκεια της κλινικής άσκησης, ο φοιτητής θα συμμετέχει στην παροχή της νοσηλευτικής φροντίδας, υπό την εποπτεία κλινικών νοσηλευτών. Κατά την ολοκλήρωση της κλινικής άσκησης παραδίδεται γραπτή εργασία στην οποία αναπτύσσεται και εφαρμόζεται εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας βασιζόμενο στη Νοσηλευτική Διεργασία για ασθενή με οξύ ή χρόνιο παθολογικό νόσημα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο). Κλινική άσκηση σε παθολογικές κλινικές, εξωτερικά ιατρεία και εργαστήρια και Παθολογικού Τομέα.	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική Άσκηση	39 ώρες
	Συγγραφή γραπτής εργασίας κλινικής άσκησης	26 ώρες
	Μελέτη βιβλιογραφίας	84 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	I. Γραπτή τελική εξέταση (75%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ανάλυση κλινικής περίπτωσης και ερωτήσεις σύντομης	

	απάντησης (λέξεων ή φράσεων) II. Γραπτή εργασία κλινικής άσκησης (25%)
--	---

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία	
1.	Lemone P., Burke K.M., Bauldoff G. Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική Κριτική Σκέψη κατά τη Φροντίδα του Ασθενούς. Τόμος Α'. 5 ^η Έκδοση. Λαγός Δημήτριος, Αθήνα, 2013.
2.	Dewit S.C. Παθολογική χειρουργική νοσηλευτική. Τόμος 1. 1 ^η Έκδοση. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2009.

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ028	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Κλινική Άσκηση και Εργαστήριο	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές στην επιστήμη της Χειρουργικής Νοσηλευτικής, ώστε να αποκτήσουν τις βασικές επιστημονικές θεωρητικές & κλινικές γνώσεις για τη διάγνωση των προβλημάτων υγείας του χειρουργικού ασθενούς και την αντιμετώπιση τους, παρέχοντας ποιοτική προεγχειρητική και μετεγχειρητική νοσηλευτική φροντίδα, μέσω της ανάπτυξης θεμελιωδών τεχνικών και δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες στην καθημερινή παρεμβατική κλινική πρακτική.</p> <p>Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες και τους νοσηλευτικούς ρόλους για την παροχή ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με χειρουργικά προβλήματα υγείας • αξιολογούν τις προεγχειρητικές, διεγχειρητικές και μετεγχειρητικές ανάγκες φροντίδας των ασθενών • σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με χειρουργικά προβλήματα υγείας • αναπτύσσουν και εφαρμόζουν δεξιότητες για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας στους ασθενείς με χειρουργικά προβλήματα υγείας

- αναθεωρούν το εξατομικευμένο σχέδιο φροντίδας ανάλογα με την μεταβολή των αναγκών φροντίδας των ασθενών με χειρουργικά προβλήματα υγείας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη κλινικών αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής σκέψης
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Εισαγωγή στη Χειρουργική Νοσηλευτική
2. Ιστορία Χειρουργικής Νοσηλευτικής
3. Προεγχειρητική Φροντίδα Ασθενούς
4. Μετεγχειρητική Παραλαβή Ασθενούς στη Κλινική
5. Άμεση Μετεγχειρητική Φροντίδα Ασθενούς
6. Διαχείριση Πόνου, Ναυτίας, Εμέτου
7. Χειρουργικά Τραύματα - Επιθέματα και Παροχετεύσεις
8. Χειρουργικές Λοιμώξεις
9. Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Νοσήματα του Γαστρεντερικού Σωλήνα
10. Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Νευρολογικά Νοσήματα
11. Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Νοσήματα του Ουροποιητικού
12. Νοσηλευτική Φροντίδα Τραυματία
13. Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Έγκαυμα

Περιεχόμενο κλινικής άσκησης

Οι φοιτητές εφαρμόζουν τις θεωρητικές γνώσεις τους σε χειρουργικές κλινικές όλων των ειδικοτήτων, στο χειρουργείο, το τμήμα αποστείρωσης, στα εξωτερικά ιατρεία και το τμήμα Επειγόντων Περιστατικών.

Περιεχόμενο Εργαστηρίου

Οι φοιτητές εφαρμόζουν τις θεωρητικές γνώσεις νοσηλευτικών χειρουργικών τεχνικών και τεχνικών παροχής φροντίδας σε χειρουργικούς ασθενείς σε προπλάσματα. Στα κύρια στοιχεία της εργαστηριακής άσκησης περιλαμβάνονται τεχνικές και παρεμβάσεις για παροχή άμεσης μετεγχειρητικής φροντίδας, φροντίδα τραύματος, διαχείριση επιθεμάτων και παροχετεύσεων, διαχείριση του οξέως μετεγχειρητικού πόνου, φροντίδα πολυτραυματία και ασθενή με έγκαυμα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης

Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο). Κλινική άσκηση σε χειρουργικές κλινικές όλων των ειδικοτήτων, στο χειρουργείο, το τμήμα αποστείρωσης, στα εξωτερικά ιατρεία και το τμήμα Επειγόντων Περιστατικών.

Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική Άσκηση	13 ώρες
	Εργαστήριο	13 ώρες
	Μελέτη βιβλιογραφίας	48 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή τελική εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ανάλυση κλινικής περίπτωσης και ερωτήσεις σύντομης απάντησης (λέξεων ή φράσεων)	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
<ol style="list-style-type: none"> Lemone P., Burke K.M., Bauldoff G. Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική Κριτική Σκέψη κατά τη Φροντίδα του Ασθενούς. Τόμος Α'. 5^η Έκδοση. Λαγός Δημήτριος, Αθήνα, 2013. Dewit S.C. Παθολογική χειρουργική νοσηλευτική. Τόμος 1. 1^η Έκδοση. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2009. Osborn K.S., Wraa C.E., Watson A. Παθολογική Χειρουργική Νοσηλευτική Ι. Τόμος 1. 1^η Έκδοση, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2011.

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ075	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Κλινική άσκηση	5	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων για την προσέγγιση του χειρουργικού ασθενούς επικεντρώνοντας στην επιδημιολογία, την αιτιολογία, την χειρουργική παθολογία και σημειολογία. Στόχος της κλινικής άσκησης είναι η εκμάθηση και εφαρμογή μεθόδων κλινικής αξιολόγησης του ασθενούς και η εξοικείωση με τις διαγνωστικές μεθόδους και τις παρεμβατικές τεχνικές με επικέντρωση στη χρήση νέων τεχνολογιών.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση :

- να περιγράφει και να αξιολογεί τη διαγνωστική διαδικασία, τη διαφορική διάγνωση και τη θεραπευτική προσέγγιση εξατομικευμένα,
- να αξιολογεί και να τεκμηριώνει τα υποκειμενικά και αντικειμενικά δεδομένα που αφορούν στη διάγνωση και το σχεδιασμό της φροντίδας του παθολογικού ασθενούς,
- να αναπτύσσει κλινικές δεξιότητες στην παροχή φροντίδας υγείας
- να εφαρμόζει τις θεωρητικές γνώσεις, που έχει αποκομίσει μέχρι στιγμής, στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της νοσηλευτικής φροντίδας γνωρίζοντας τη νοσολογία,
- να κρίνει τη λήψη κλινικών αποφάσεων στην παροχή φροντίδας υγείας και να μπορεί να προτείνει σχέδιο φροντίδας προσανατολισμένη στον ασθενή και τη νόσο, ενσωματώνοντας τις αρχές της ηθικής και δεοντολογίας, και
- να αναγνωρίζει και να αναλύει θέματα που σχετίζονται με την έρευνα, την πρακτική βασισμένη σε ενδείξεις αλλά και τη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Χειρουργικές παθήσεις οισοφάγου
2. Χειρουργικές παθήσεις στομάχου
3. Χειρουργικές παθήσεις Δωδεκαδακτύλου
4. Χειρουργικές παθήσεις Λεπτού εντέρου
5. Χειρουργικές παθήσεις Παχέος εντέρου
6. Χειρουργικές παθήσεις Πρωκτού
7. Χειρουργικές παθήσεις Ήπατος – Χοληφόρων
8. Χειρουργικές παθήσεις Παγκρέατος
9. Τραύμα και Φυσιοπαθολογία της επούλωσης – Πολυτραυματίας
10. Χειρουργικές λοιμώξεις
11. Χειρουργική Ογκολογία
12. Παθήσεις μαστού
13. Χειρουργική ενδοκρινών αδένων

Περιεχόμενο κλινικού μέρους

Δραστηριότητες:

- Εξοικείωση με τις καθημερινές δραστηριότητες της Χειρουργικής Κλινικής
- Λήψη ιστορικού
- Κλινική εξέταση
- Εξοικείωση με τα επείγοντα χειρουργικά περιστατικά (ΤΕΠ)
- Ιεράρχηση εξετάσεων
- Παρακολούθηση χειρουργικών πράξεων ποικίλης βαρύτητας

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	52 ώρες
	Κλινική Άσκηση	13 ώρες
	Αυτοτελής Μελέτη	60 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης,	

ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής στην Ελληνική γλώσσα.

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Cameron John L. Σύγχρονη Χειρουργική Θεραπευτική. Broken Hill Publishers LTD, 2011.
2. Σέχας Μ. Ν. Χειρουργική 1^η έκδοση. Broken Hill Publishers LTD, 1996.
3. Μπονάτσος Γ., Γολεμάτης Β. Χειρουργική Παθολογία 4^η έκδοση. Broken Hill Publishers LTD, 2005.

ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ077	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3 ώρες	3 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Βασικής Υποδομής – Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία των γενικών αρχών της φαρμακοκινητικής και της φαρμακοδυναμικής, της θεραπευτικής, της συνταγογραφίας με επικέντρωση στη νοσηλευτική ευθύνη και παρέμβαση. Ακολουθεί παρουσίαση των φαρμακευτικών ουσιών κατά συστήματα, αναλύοντας τη δράση, την απορρόφηση, την κατανομή και απέκκριση, τη θεραπευτική χρήση, τις ανεπιθύμητες ενέργειες και τις αλληλεπιδράσεις με άλλα φάρμακα.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζει τις βασικές αρχές της φαρμακοκινητικής και φαρμακοδυναμικής
- να γνωρίζει τη δράση, απορρόφηση, κατανομή και απέκκριση των φαρμακευτικών ουσιών και σκευασμάτων ανά σύστημα του ανθρώπινου οργανισμού
- να γνωρίζει τη θεραπευτική χρήση και τις ανεπιθύμητες ενέργειες των φαρμάκων, αλλά και τις αλληλεπιδράσεις τους με άλλα φάρμακα
- να γνωρίζει βασικές γνώσεις συνταγογραφίας φαρμάκων

Γενικές Ικανότητες

- Κριτική σκέψη
- Ανεύρεση και επεξεργασία πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

- Φάρμακα και Κεντρικό Νευρικό Σύστημα I (φάρμακα για νόσο Parkinson, Διεγερτικά φάρμακα).
- Φάρμακα και Κεντρικό Νευρικό Σύστημα II (Αγχολυτικά και Υπνωτικά φάρμακα, Αντικαταθλιπτικά φάρμακα, Νευροληπτικά φάρμακα).
- Φάρμακα και Κεντρικό Νευρικό Σύστημα III (Αναισθητικά, Αντιεπιληπτικά, Οπιοειδή αναλγητικά)
- Φάρμακα και Μυοσκελετικό Σύστημα (Αντιφλεγμονώδη).
- Φάρμακα και Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα I (Χολινεργικοί αγωνιστές και ανταγωνιστές).
- Φάρμακα και Αυτόνομο Νευρικό Σύστημα II (Αδρενεργικοί αγωνιστές και ανταγωνιστές).
- Φάρμακα Καρδιαγγειακού Συστήματος I (Αντιαρρυθμικά, Αντιστηθαχικά).
- Φάρμακα Καρδιαγγειακού Συστήματος II (Αντιϋπερτασικά)
- Φάρμακα και Αιμοποιητικό Σύστημα.
- Αντιϋπερλιπιδαιμικά φάρμακα. Αντιϊσταμινικά φάρμακα.
- Φάρμακα Γαστρεντερικού Συστήματος και αντιεμετικά φάρμακα.
- Δηλητηριάσεις και Αντίδοτα.
- Φάρμακα και οφθαλμός.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη βιβλιογραφίας	51 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	90 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις ανάπτυξης ή σύντομης απάντησης και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Φαρμακολογία, Rang, Dale, Ritter, Moore. Έκδοση 7η, 2014. Παρισιάνου Ανώνυμη Εκδοτική Εισαγωγική Εταιρεία Επιστημονικών Βιβλίων.
2. Νοσηλευτική Φαρμακολογία, Simonsen T, Kay I, Aarbakke J. Broken Hill Publishers LTD.
3. Φαρμακολογία, Page Chive, Sutter M, Walker M, Hoffman B. Broken Hill Publishers LTD.
4. Φαρμακολογία, Harvey RA, Champe PC. Έκδοση 3η, 2007. Παρισιάνου Ανώνυμη Εκδοτική Εισαγωγική Εταιρεία Επιστημονικών Βιβλίων.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ078	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστήριο (ασκήσεις, μελέτη περιπτώσεων, χρήση βάσεων Υπουργείου Υγείας, Σχετικών Ευρωπαϊκών και Διεθνών φορέων κ.ά.)	4	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κοινωνική Νοσηλευτική I (παρακολούθηση)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (Δυνατότητα και στην αγγλική)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η ευαισθητοποίηση στο θεωρητικό πλαίσιο ανάπτυξης της νοσηλευτικής φροντίδας στην κοινότητα πληθυσμιακών ομάδων με προβλήματα υγείας. Υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων Κοινωνικής Νοσηλευτικής, στις μονάδες Βραχείας Νοσηλείας, στις Υπηρεσίες Κατ' οίκον Νοσηλείας και Νοσηλευτικής Φροντίδας χρονίως πασχόντων με ειδικές ανάγκες (καρδιαγγειακές, αναπνευστικές παθήσεις, σακχαρώδης διαβήτης, καρκίνος, Aids, προβλήματα τρίτης ηλικίας, ψυχικής υγείας).

Όταν οι φοιτητές θα έχουν ολοκληρώσει το μάθημα αναμένεται να είναι σε θέση:

Να αξιολογούν και να είναι ευαίσθητοποιημένοι στην εκτίμηση των ειδικών αναγκών υγείας και ασθένειας του πληθυσμού της Κοινότητας, την προαγωγή της υγείας του και την παροχή ολοκληρωμένων νοσηλευτικών υπηρεσιών σε δομές Πρωτοβάθμιας φροντίδας Υγείας, κυρίως κατ' οίκον, προλαμβάνοντας προβλήματα υγείας, προάγοντας το επίπεδο αυτής σε κάθε ηλικιακή ομάδα αλλά και σε κάθε ειδική ομάδα, παρέχοντας υπηρεσίες τριτοβάθμιου επιπέδου σε εξω- νοσοκομειακό περιβάλλον και καλύπτοντας το ευρύ φάσμα υπηρεσιών αποκατάστασης στην Κοινότητα σε χρόνιους ασθενείς (π.χ. ηλικιωμένοι) ή σε άτομα που βιώνουν μόνιμες αλλαγές στην κατάσταση της υγείας τους με την εμφάνιση νέων χρόνιων συνθηκών υγείας- νοσημάτων π.χ. μετά από ατύχημα, χρόνια νόσημα κλπ

Γενικές Ικανότητες

Όταν οι φοιτητές θα έχουν ολοκληρώσει το μάθημα αναμένεται να είναι ικανοί:

- Να προάγουν την υγεία ειδικών ομάδων πληθυσμού της Κοινότητας,
- να παρέχουν υπηρεσίες αγωγής υγείας στο γενικό, και ειδικών ομάδων, πληθυσμό,
- να παρέχουν υπηρεσίες φροντίδας σε ασθενή πληθυσμό κατ' οίκον ή σε χώρους διαβίωσης και αποκατάστασης χρονίως πασχόντων
- να αξιολογούν την εφαρμογή των θεωριών και νοσηλευτικών διεργασιών της κοινοτικής νοσηλευτικής (κυρίως της κατ' οίκον φροντίδας και οικογενειακής νοσηλευτικής) στο χώρο εργασίας τους,
- να εκτιμούν, να προβλέπουν και να συμβάλλουν στη διαχείριση προβλημάτων Δημόσιας υγείας της Κοινότητας όπου εργάζονται
- να αξιολογούν και να καταγράφουν το επιδημιολογικό προφίλ του πληθυσμού της κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον και τις συνθήκες ζωής του
- να μετρούν την ποιότητα της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας και το επίπεδο υγείας όλων των πληθυσμιακών ομάδων της κοινότητας
- να εργάζονται σε ομαδικό και δι-επιστημονικό πνεύμα εργασίας με υπευθυνότητα και αυτονομία των νοσηλευτικών πράξεων τους, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο

Περιεχόμενο Μαθήματος

Διδακτικό μέρος

- Θεωρητικό πλαίσιο ανάπτυξης της νοσηλευτικής φροντίδας στην κοινότητα πληθυσμιακών ομάδων με προβλήματα υγείας.
- Ειδικές ανάγκες υγείας πληθυσμού στην κοινότητα.
- Ανίχνευση των αναγκών υγείας του ατόμου και της οικογένειας, καθώς και της σημασίας του ορθού προγραμματισμού και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας για υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων Κοινοτικής Νοσηλευτικής, στις μονάδες Βραχείας Νοσηλείας, στις Υπηρεσίες Κατ' οίκον Νοσηλείας καθώς και στις Υπηρεσίες παροχής Νοσηλευτικής Φροντίδας χρονίως πασχόντων με ειδικές ανάγκες. Στελέχωση των υπηρεσιών.
- Ρόλοι και αρμοδιότητες των Νοσηλευτών. Η επικοινωνία σα Νοσηλευτική παρέμβαση στη Φροντίδα Χρόνιων Ασθενών.
- Κατ' οίκον νοσηλεία.
- Οικογενειακή Νοσηλευτική.
- Μεθοδολογίας Αγωγής Υγείας σε ειδικές ομάδες πληθυσμού με προβλήματα ακοής, όρασης και περιορισμένης κινητικότητας.
- Υπερήλικες με προβλήματα υγείας στην Κοινότητα.

- Άτομα με Καρδιαγγειακές και Αναπνευστικές παθήσεις.
- Άτομα με Σακχαρώδη διαβήτη.
- Άτομα με καρκίνο.
- Άτομα με Aids.
- Άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας.

Άσκηση φοιτητών

Αφορά στην ανίχνευση αναγκών και στην παροχή φροντίδας υγείας πληθυσμιακών ομάδων της κοινότητας. Πραγματοποιείται σε ολιγομελείς ομάδες στις υπηρεσίες κατ' οίκον νοσηλείας του Νομού, στις μονάδες βραχείας νοσηλείας και νοσηλευτικής φροντίδας χρόνιων πασχόντων, όπου συλλέγονται πληροφορίες βάσει ενός προτύπου οικογενειακού ιστορικού/ συλλογής στοιχείων κατ' οίκον νοσηλείας και παρουσιάζεται από κάθε ομάδα με τη χρήση ΤΠΕ η κάθε περίπτωση μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας.

Προσπάθεια πραγματικής αντίληψης των υπηρεσιών που προσφέρονται κατ' οίκον συμπεριλαμβανομένων και των νοσηλευτικών (μαζί με τις ιατρικές, ψυχικής υγείας και κοινωνικής φροντίδας) μέσω των υφιστάμενων υπηρεσιών κατ' οίκον και των προγραμμάτων βοήθειας στο σπίτι του Δήμου, της Μητρόπολης κ.α. Μέσω συμπλήρωσης ενός οδηγού συλλέγονται στοιχεία για την κάθε κατ' οίκον επίσκεψη με σκοπό την εντόπιση των αναγκών υγείας κάθε περίπτωσης από τους φοιτητές και προτάσεων κατάλληλης παροχής νοσηλευτικής φροντίδας.

Με την ίδρυση του εργαστηρίου Κοινωνικής Νοσηλευτικής θα είναι δυνατή η αναβάθμιση των φροντιστηριακών και εργαστηριακών μαθημάτων καθώς θα διευκολύνεται η καθημερινή λειτουργία και επίτευξη εκπαιδευτικών στόχων σε προπτυχιακό (ή μεταπτυχιακό) επίπεδο προκειμένου να οργανώνονται και να λειτουργούν οι ακόλουθες ειδικές μονάδες: Δημόσιας Υγείας, Επαγγελματικής Υγείας, Περιβαλλοντικής Υγιεινής, Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, Οργάνωσης Συστήματος Υπηρεσιών Υγείας στην Κοινότητα, Βιοηθικής και Δεοντολογίας στην Κοινότητα, Φροντίδας και Προαγωγής Υγείας της Οικογένειας στο Σπίτι, Σχολικής Νοσηλευτικής (Ειδική Αγωγή, Κλασική Παιδεία), Μελέτης Ειδικών Ομάδων του Πληθυσμού – Διαπολιτισμική Νοσηλευτική, Μελέτης Πληθυσμιακής Νοσηρότητας και Αναγκών Φροντίδας Υγείας του Πληθυσμού της Κοινότητας (π.χ. παιδιά-έφηβοι, εργαζόμενοι, ηλικιωμένοι).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Η/Υ, προβολέα, διαδικτύου, ηλεκτρονικών διευθύνσεων σχετικών με το αντικείμενο του μαθήματος, χρήση της βάσης δεδομένων σχετικών Ελληνικών διευθύνσεων κρατικών και μη, ευρωπαϊκών, διεθνών, σχετικών φορέων κ.α. • Υποστήριξη της μαθησιακής διδασκαλίας μέσω της πλατφόρμας e-class • Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω της web-class

Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Εργαστήριο- Διαδραστική διδασκαλία άσκηση σε ομάδες	26 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και συγγραφή εργασίας	48 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (70%) Ομαδική υποχρεωτική προφορική εργασία (30%) στο τέλος του εξαμήνου.	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Κοινωνική Νοσηλευτική - Νοσηλευτική Δημόσιας Υγείας, Nies, Mc Ewen
2. Κοινωνική νοσηλευτική, Stanhope Marsia, Lancaster Jeanette.

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ025	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Κλινική Άσκηση	6	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS162		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων ειδικής νοσολογίας καθώς και η εκμάθηση και εφαρμογή των μεθόδων κλινικής αξιολόγησης του ασθενούς και της θεραπευτικής διαδικασίας. Σκοπός της κλινικής άσκησης είναι η εξάσκηση στη φυσική εξέταση του ασθενούς και η απόκτηση εμπειρίας στην εκτέλεση παρεμβατικών τεχνικών.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση :

- να περιγράφει και να αξιολογεί τη διαγνωστική διαδικασία, τη διαφορική διάγνωση και τη θεραπευτική προσέγγιση εξατομικευμένα,
- να αξιολογεί και να τεκμηριώνει τα υποκειμενικά και αντικειμενικά δεδομένα που αφορούν στη διάγνωση και το σχεδιασμό της φροντίδας του παθολογικού ασθενούς,
- να αναπτύσσει κλινικές δεξιότητες στην παροχή φροντίδας υγείας
- να εφαρμόζει τις θεωρητικές γνώσεις, που έχει αποκομίσει μέχρι στιγμής, στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της νοσηλευτικής φροντίδας γνωρίζοντας τη νοσολογία,
- να κρίνει τη λήψη κλινικών αποφάσεων στην παροχή φροντίδας υγείας και να μπορεί να προτείνει σχέδιο φροντίδας προσανατολισμένη στον ασθενή και τη νόσο, ενσωματώνοντας τις αρχές της ηθικής και δεοντολογίας, και
- να αναγνωρίζει και να αναλύει θέματα που σχετίζονται με την έρευνα, την πρακτική βασισμένη σε ενδείξεις αλλά και τη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Λοιμώδη νοσήματα: Σταφυλοκοκκικές και στρεπτοκοκκικές λοιμώξεις, Πνευμονίες, Φυματίωση, Ενδοκαρδίτιδα
2. Λοιμώδη νοσήματα: Ιογενείς Λοιμώξεις, Ζωνοόσοι, HIV λοίμωξη και σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, Παρασιτώσεις. Νοσοκομειακές λοιμώξεις. Λοιμώξεις ανοσοκατεσταλμένων. Πρόληψη
3. Νευρικό Σύστημα: Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, Επιληπτικές διαταραχές, Νόσος του Parkinson και λοιπές κινητικές διαταραχές
4. Νευρικό Σύστημα: Σημειολογία ΚΝΣ. Λοιμώξεις Κεντρικού Νευρικού Συστήματος
5. Νευρικό Σύστημα: Άνοιες, Σκλήρυνση κατά πλάκας και λοιπές απομυελινωτικές νόσοι, Νευρομυϊκές παθήσεις, Κώμα, Κεφαλαλγία, Ήλιγγος
6. Κυκλοφορικό Σύστημα: Κλινική εξέταση και παρακλινικές εξετάσεις. Κύρια συμπτώματα και σημεία. Συγγενείς καρδιοπάθειες. Βαλβιδοπάθειες.
7. Κυκλοφορικό Σύστημα: Ενδοκαρδίτιδα, Περικαρδίτιδα. Μυοκαρδίτιδα. Αρρυθμίες.
8. Κυκλοφορικό Σύστημα: Στεφανιαία σύνδρομο. Έμφραγμα μυοκαρδίου. Αρτηριακή Υπέρταση Καρδιακή ανεπάρκεια.
9. Αιμοποιητικό Σύστημα: Αιμοποιητικά όργανα. Τα κύτταρα του αίματος. Διαταραχές ερυθράς σειράς. Διαταραχές λευκής σειράς
10. Αιμοποιητικό Σύστημα: Διαταραχές θρομβοκυττάρων. Διαταραχές πηκτικότητας. Λεμφαδενοπάθεια-Σπληνομεγαλία. Μεταμόσχευση μυελού
11. Ουροποιητικό Σύστημα: Κύρια συμπτώματα και σημεία. Ουρολοιμώξεις, σπειραματονεφρίτιδες. Διαταραχές ούρησης. Νεφρολιθίαση.
12. Ουροποιητικό Σύστημα: Οξεία και χρόνια νεφρική ανεπάρκεια. Εξωνεφρική κάθαρση.
13. Οξεοβασική Ισορροπία

Περιεχόμενο κλινικού μέρους

Δραστηριότητες:

- Λήψη ιστορικού παθολογικού ασθενούς
- Φυσική εξέταση κατά συστήματα
- Παρακολούθηση της πορείας και ενημέρωση του φύλλου νοσηλείας του ασθενούς
- Ενεργός συμμετοχή και απόκτηση εμπειρίας στις αιμοληψίες και φλεβοκεντήσεις
- Παρακολούθηση και παροχή νοσηλευτικής φροντίδας στην εκτέλεση παρεμβατικών και διαγνωστικών τεχνικών (καθετηριασμός ουροδόχου κύστης, παρακέντηση θώρακος, οσφυονωτιαία παρακέντηση, λήψη ΗΚΓ)

- Συμμετοχή στην επίσκεψη σε θαλάμους ασθενών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	52 ώρες
	Κλινική Άσκηση	26 ώρες
	Συγγραφή Εργασίας	20 ώρες
	Αυτοτελής Μελέτη	77 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (60%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής στην Ελληνική γλώσσα. Κλινική εξέταση ασθενούς: 25% Γραπτή Εργασία: 15%	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Runge M., Greganti M.A. Netter Παθολογία 1^η έκδοση. Broken Hill Publishers LTD, 2011.
2. Classen Meinhard, Diehl Volker, Koch Karl-Martin. Διαφορική Διαγνωστική στην Εσωτερική Παθολογία. Broken Hill Publishers LTD, 2004.
3. Bickley Lynn S., Szilagyi Peter G. Bates' Οδηγός για την κλινική εξέταση και τη λήψη ιστορικού. 1^η έκδοση. Broken Hill Publishers LTD, 2006.
4. Haist S., Robbins J. Εσωτερική Παθολογία "On Call". Broken Hill Publishers LTD, 2009.
5. ΔΕΠ Τομέα Παθολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών. Εσωτερική Παθολογία 2^η έκδοση. Broken Hill Publishers LTD, 2010.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ031	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Κλινική Άσκηση	5	7	

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Όχι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....

Μαθησιακά Αποτελέσματα	
<p>Σκοπός του μαθήματος Παθολογική Νοσηλευτική ΙΙ είναι η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων για την ανάπτυξη και εφαρμογή εξατομικευμένου σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας, με την εφαρμογή της νοσηλευτικής διεργασίας, σε ενήλικες ασθενείς με οξεία ή χρόνια παθολογικά νοσήματα καθώς και η καλλιέργεια κριτικής σκέψης στη λήψη αποφάσεων στην κλινική πρακτική.</p> <p>Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες για την παροχή ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με οξεία και χρόνια παθολογικά νοσήματα • αξιολογούν τις ανάγκες φροντίδας των ασθενών • σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με οξεία και χρόνια παθολογικά νοσήματα • αναπτύσσουν και εφαρμόζουν δεξιότητες για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας στον πληθυσμό των ασθενών στόχο • αναθεωρούν το εξατομικευμένο σχέδιο φροντίδας ανάλογα με την μεταβολή των αναγκών φροντίδας των ασθενών με οξεία και χρόνια παθολογικά νοσήματα. 	

Γενικές Ικανότητες	
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Λήψη κλινικών αποφάσεων • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Άσκηση κριτικής σκέψης • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 	

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

Εκτίμηση ασθενών, νοσηλευτική διάγνωση, προγραμματισμός και αξιολόγηση αποτελέσματος νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με:

1. Διαταραχές του ουροποιητικού συστήματος/ Οξεία νεφρική ανεπάρκεια
2. Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια/ Μέθοδοι υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας
3. Διαταραχές του κυκλοφορικού συστήματος
4. Στεφανιαία νόσο
5. Αιματολογικές διαταραχές
6. Μεταμόσχευση του μυελού των οστών
7. Αναπνευστικές διαταραχές
8. Διαταραχές οξυγόνωσης
9. Μυοσκελετικές διαταραχές
10. Νευρολογικές διαταραχές/Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
11. Διαταραχές όρασης και ακοής
12. Διαταραχές του αναπαραγωγικού συστήματος άρρενος και θήλεος
13. Νοσηλευτική φροντίδα ατόμων που βιώνουν απώλεια, θρήνο θάνατο.

Περιεχόμενο κλινικής άσκησης

Κλινική άσκηση σε επιλεγμένες παθολογικές κλινικές, εξωτερικά ιατρεία και εργαστήρια και Παθολογικού Τομέα. Στη διάρκεια της κλινικής άσκησης, ο φοιτητής θα συμμετέχει στην παροχή της νοσηλευτικής φροντίδας, υπό την εποπτεία κλινικών νοσηλευτών. Κατά την ολοκλήρωση της κλινικής άσκησης παραδίδεται γραπτή εργασία στην οποία αναπτύσσεται και εφαρμόζεται εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας βασιζόμενο στη Νοσηλευτική Διεργασία για ασθενή με οξύ ή χρόνιο παθολογικό νόσημα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο). Κλινική άσκηση σε παθολογικές κλινικές, εξωτερικά ιατρεία και εργαστήρια και Παθολογικού Τομέα.	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική Άσκηση	39 ώρες
	Συγγραφή γραπτής εργασίας κλινικής άσκησης	26 ώρες
	Μελέτη βιβλιογραφίας	84 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	I. Γραπτή τελική εξέταση (75%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις	

	πολλαπλής επιλογής, ανάλυση κλινικής περίπτωσης και ερωτήσεις σύντομης απάντησης (λέξεων ή φράσεων) II. Γραπτή εργασία κλινικής άσκησης (25%)
--	--

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
1. Lemone P., Burke K.M., Bauldoff G. Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική Κριτική Σκέψη κατά τη Φροντίδα του Ασθενούς. Τόμος Β'. 5 ^η Έκδοση. Λαγός Δημήτριος, Αθήνα, 2013.
2. Dewit S.C. Παθολογική χειρουργική νοσηλευτική. Τόμος 2. 1 ^η Έκδοση. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2009.

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ032	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Κλινική Άσκηση και Εργαστήριο	5	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος Χειρουργική Νοσηλευτική II είναι να προσφέρει στους φοιτητές τις επιστημονικές θεωρητικές & κλινικές γνώσεις για την εκτίμηση, νοσηλευτική διάγνωση, σχεδιασμό νοσηλευτικής φροντίδας και εφαρμογή της, για την ολιστική προσέγγιση των προβλημάτων υγείας του χειρουργικού ασθενούς, παρέχοντας ποιοτική νοσηλευτική φροντίδα στη διεγχειρητική πορεία του, μέσω της ανάπτυξης θεμελιωδών τεχνικών και δεξιοτήτων, που είναι απαραίτητες στην καθημερινή παρεμβατική κλινική πρακτική.</p> <p>Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες και τους νοσηλευτικούς ρόλους για την παροχή ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με χειρουργικά προβλήματα υγείας • αξιολογούν τις προεγχειρητικές, διεγχειρητικές και μετεγχειρητικές ανάγκες φροντίδας των ασθενών • σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με χειρουργικά προβλήματα υγείας • αναπτύσσουν και εφαρμόζουν δεξιότητες για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας στους

ασθενείς με χειρουργικά προβλήματα υγείας

- αναθεωρούν το εξατομικευμένο σχέδιο φροντίδας ανάλογα με την μεταβολή των αναγκών φροντίδας των ασθενών με χειρουργικά προβλήματα υγείας.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη κλινικών αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής σκέψης
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Νοσηλευτική Φροντίδα Χειρουργικού Τραύματος I
2. Νοσηλευτική Φροντίδα Χειρουργικού Τραύματος II
3. Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Στομίες-Παροχετεύσεις
4. Κλινική Διατροφή Χειρουργημένου ασθενούς
5. Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Νοσήματα του Μυοσκελετικού I
6. Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Νοσήματα του Μυοσκελετικού II
7. Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Γυναικολογικά- Μαιευτικά Νοσήματα
8. Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Νοσήματα του Κυκλοφορικού
9. Νοσηλευτική Φροντίδα Καρδιοχειρουργημένου Ασθενούς
10. Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς με Νοσήματα Κεφαλής Τραχήλου
11. Νοσηλευτική Φροντίδα Ηλικιωμένων
12. Χειρουργική Νοσηλευτική μαζικών καταστροφών
13. Ηθικά διλήματα στη Χειρουργική Νοσηλευτική

Περιεχόμενο κλινικής άσκησης

Οι φοιτητές εφαρμόζουν τις θεωρητικές γνώσεις τους σε χειρουργικές κλινικές όλων των ειδικοτήτων, στο χειρουργείο, το τμήμα αποστείρωσης, στα εξωτερικά ιατρεία και το τμήμα Επειγόντων Περιστατικών. Κατά την ολοκλήρωση της κλινικής άσκησης παραδίδεται γραπτή εργασία στην οποία αναπτύσσεται και εφαρμόζεται εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας για χειρουργικό ασθενή.

Περιεχόμενο Εργαστηρίου

Οι φοιτητές εφαρμόζουν τις θεωρητικές γνώσεις νοσηλευτικών χειρουργικών τεχνικών και τεχνικών παροχής φροντίδας σε χειρουργικούς ασθενείς σε προπλάσματα. Στα κύρια στοιχεία της εργαστηριακής άσκησης περιλαμβάνονται τεχνικές και παρεμβάσεις για παροχή άμεσης μετεγχειρητικής φροντίδας, φροντίδα τραύματος, διαχείριση στομιών και παροχετεύσεων, διαχείριση κλινικής διατροφής.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης

Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο). Κλινική άσκηση σε χειρουργικές κλινικές όλων των

	ειδικοτήτων, στο χειρουργείο, το τμήμα αποστείρωσης, στα εξωτερικά ιατρεία και το τμήμα Επειγόντων Περιστατικών.	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική Άσκηση	26 ώρες
	Εργαστήριο	13 ώρες
	Συγγραφή γραπτής εργασίας κλινικής άσκησης	13 ώρες
	Ανάλυση βιβλιογραφίας	72 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	150 ώρες (6 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	I. Γραπτή τελική εξέταση (90%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ανάλυση κλινικής περίπτωσης και ερωτήσεις σύντομης απάντησης (λέξεων ή φράσεων) II. Γραπτή εργασία κλινικής άσκησης (10%)	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
<ol style="list-style-type: none"> 1. Lemone P., Burke K.M., Bauldoff G. Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική Κριτική Σκέψη κατά τη Φροντίδα του Ασθενούς, Τόμος Β'. 5^η Έκδοση. Λαγός Δημήτριος, Αθήνα, 2013. 2. Dewit S.C. Παθολογική χειρουργική νοσηλευτική. Τόμος 2. 1^η Έκδοση. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2009. 3. Osborn K.S., Wraa C.E., Watson A. Παθολογική Χειρουργική Νοσηλευτική II Τόμος 2. 1^η Έκδοση, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2011. 4. Woodhead K., Wicker P. Περιεγχειρητική Νοσηλευτική Φροντίδα. 1^η Έκδοση. Λαγός Δημήτριος, Αθήνα, 2007

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ079	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο	4	4	

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδίκευσης-Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στόχος του μαθήματος είναι η πρώτη επαφή με την ψυχιατρική νοσογραφία, η αναγνώριση των ψυχικών παθήσεων, και η συζήτηση για επαφή με τις θεραπευτικές μεθόδους. Οι φοιτητές:

- ευαισθητοποιούνται να αναγνωρίζουν και να κατανοούν την ψυχιατρική συμπτωματολογία, ερμηνεύουν την ψυχιατρική διάγνωση, καθώς και στις θεραπευτικές παρεμβάσεις.
- αναγνωρίζουν την ψυχιατρική ψυχοπαθολογία και την διαγνωστική ψυχιατρικών διαταραχών μπορούν να συμμετάσχουν σε θεραπευτικές ομάδες
- μπορούν να αναλύσουν ερευνητικές απόπειρες και να προσαρμόσουν την προσέγγισή τους σε μελλοντικό εργασιακό και ερευνητικό περιβάλλον, έχοντας την δυνατότητα να αντιμετωπίζουν μια ιδιαίτερη αλλά όχι σπάνια ομάδα ασθενών με σύγχρονα κριτήρια και γνώσεις.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Εισαγωγή - Ιστορική εξέλιξη
2. Ψυχιατρική εξέταση - Σημειολογία
3. Σχιζοφρένεια και σχιζοφρενικές διαταραχές
4. Συναισθηματικές διαταραχές
5. Διαταραχές προσωπικότητας
6. Ιδεοληψίες και ψυχαναγκασμοί
7. Αγχώδεις διαταραχές
8. Άνοιες και Οργανικά Ψυχοσύνδρομα
9. Αυτοκτονία και απόπειρες
10. Εξαρτήσεις - Αλκοολισμός,
11. Ψυχιατρικά προβλήματα με σωματικές παθήσεις
12. Διαταραχές της εγκύου και της λεχωίδος
13. Ψυχογηριατρική

Περιεχόμενο φροντιστηριακού μέρους

Φροντιστηριακές ασκήσεις για αναγνώριση νοσολογικών οντοτήτων. Εξάσκηση των φοιτητών στην αναζήτηση και αξιολόγηση δεδομένων σε διεθνείς βάσεις δεδομένων (PubMed, Cochrane Library, κ.ά.)

Παρουσίαση εργασιών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Φροντιστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	48 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης. Δημόσια παρουσίαση προαιρετικής εργασίας: (στην περίπτωση αυτή η εργασία αποτελεί το 20% του βαθμού ενώ η γραπτή εξέταση το 80%).	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Oxford Σύγχρονη Ψυχιατρική, Gelder Michael G., Lopez Ibor Juan Jose, Andreasen Nancy. Εκδόσεις Πασχαλίδης.
2. Εισαγωγή στην Ψυχιατρική, N.C. ANDREASEN, D.W. BLACK. Εκδόσεις Παρισιάνος

ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ080	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος Ογκολογική Νοσηλευτική είναι η ανάπτυξη της ικανότητας των φοιτητών για αξιολόγηση και αποτελεσματική νοσηλευτική παρέμβαση, με εξατομικευμένο σχεδιασμό φροντίδας στη διαχείριση των πολύπλευρων προβλημάτων που δημιουργεί ο καρκίνος και η θεραπεία του στον ίδιο τον ασθενή και την οικογένεια του.

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες και τους νοσηλευτικούς ρόλους σε όλη τη διάρκεια της φροντίδας ασθενών με κακοήγη νεοπλασία από τη διάγνωση έως το θάνατο.
- αξιολογούν τις οργανικές, ψυχολογικές, κοινωνικές και πνευματικές ανάγκες των ασθενών με κακοήγη νεοπλασία και των οικογενειών τους σε όλη τη διάρκεια της νόσου και του τέλους της ζωής
- να περιγράφουν τις σύγχρονες θεραπευτικές προσεγγίσεις των ασθενών με κακοήγη νεοπλασία
- σχεδιάζουν εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με κακοήγη νεοπλασία

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη κλινικών αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής σκέψης
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Το πρόβλημα του καρκίνου. Στάσεις, πεποιθήσεις και μύθοι ασθενών, οικογενειών, κοινού και επιστημόνων υγείας για τον καρκίνο και τη θεραπεία του. Διεπιστημονική προσέγγιση
2. Ο ρόλος των νοσηλευτών στην πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη κακοηθών νεοπλασιών
3. Η φάση της διάγνωσης του καρκίνου. Σταδιοποίηση και προγραμματισμός της θεραπείας. Η ανακοίνωση της διάγνωσης, ενημέρωση, προετοιμασία και υποστήριξη ασθενή και οικογένειας
4. Ολιστική νοσηλευτική φροντίδα ασθενών που υποβάλλονται σε χειρουργική θεραπεία
5. Ολιστική νοσηλευτική φροντίδα ασθενών που υποβάλλονται σε χημειοθεραπεία – στοχευμένες θεραπείες
6. Ολιστική νοσηλευτική φροντίδα ασθενών που υποβάλλονται σε ακτινοθεραπεία, ορμονοθεραπεία και άλλες θεραπείες
7. Πρόληψη, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των σημαντικότερων οργανικών προβλημάτων των ασθενών με καρκίνο. Διαχείριση επειγουσών καταστάσεων.
8. Πρόληψη, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των σημαντικότερων ψυχοκοινωνικών και πνευματικών προβλημάτων των ασθενών με καρκίνο.
9. Νοσηλευτική θεραπευτική προσέγγιση των οικογενειών/ φροντιστών ασθενών με καρκίνο.
10. Ιδιαίτερες ανάγκες ειδικών ομάδων (ηλικιωμένων, ατόμων εθνικών μειονοτήτων)
11. Αποκατάσταση ασθενών με κακοήθη νεοπλάσματα. Μακροχρόνιες επιπτώσεις της αντινεοπλασματικής θεραπείας. Ανάγκες υποστήριξης των επιβιωσάντων και οικογενειακού περιβάλλοντος
12. Νοσηλευτικοί ρόλοι στην προσέγγιση ασθενών με καρκίνο που υποβάλλονται σε κλινικές δοκιμές
13. Βελτίωση ποιότητας φροντίδας στην Ογκολογία. Κατευθυντήριες οδηγίες και πρότυπα. Εναλλακτικές μορφές περίθαλψης. Προκλήσεις και Προοπτικές.

Περιεχόμενο φροντιστηρίου

Φροντιστήριο σε επιλεγμένα θέματα νοσηλευτικής ογκολογίας. Διαδραστική διδασκαλία με βιωματικές ασκήσεις, αντανάκλαση εμπειριών, προβολή ταινιών και ανάλυση και μελέτη κλινικών περιπτώσεων ασθενών με καρκίνο. Οι φοιτητές θα απασχολούνται είτε ατομικά είτε σε μικρές ομάδες έως πέντε ατόμων ανάλογα με το περιεχόμενο του φροντιστηρίου. Με το πέρας κάθε φροντιστηρίου θα παρουσιάζονται οι απαντήσεις των ασκήσεων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης

Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο).

Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών

Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Φροντιστήριο	13 ώρες
	Μελέτη βιβλιογραφίας	36 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	75 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή τελική εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ανάλυση κλινικής περίπτωσης και ερωτήσεις σύντομης απάντησης (λέξεων ή φράσεων).	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
Corner J., Bailey Ch. Νοσηλευτική ογκολογία. Το πλαίσιο της φροντίδας. 1 ^η έκδοση. Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 2006.

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ028	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστήριο (ασκήσεις, μελέτη περιπτώσεων, χρήση βάσεως, Υπουργείου Υγείας, ΚΕΕΛΠΝΟ, Σχετικών Ευρωπαϊκών και Διεθνών φορέων κλπ). Άσκηση σε δομές ΠΦΥ όπου διέρχονται ή διαχειρίζονται μετακινούμενοι πληθυσμοί, τουρίστες, μετανάστες, πρόσφυγες κ.ά.	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα - Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κοινωνική Νοσηλευτική Ι (παρακολούθηση)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (Δυνατότητα και σε αγγλική)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στόχοι της εκπαιδευτικής διαδικασίας, η οποία θα καταστήσει τους φοιτητές ικανούς:

- α) να αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα της διαπολιτισμικής γνώσης και την παροχή φροντίδας υγείας (πρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση) χρησιμοποιώντας τη νοσηλευτική διάγνωση και επικοινωνία,
- β) να εκτιμούν τις πολιτισμικές επιδράσεις στην καθημερινή ζωή,
- γ) να ανακαλύπτουν τις πολιτισμικές διαφορές που δημιουργούν αλληλεπιδράσεις μεταξύ των επαγγελματιών υγείας και των χρηστών υπηρεσιών των συστημάτων φροντίδας υγείας,
- δ) να αναλύουν τις πολιτισμικές διαφορές και ομοιότητες και τη δυνατότητα πολιτισμικών συγκρούσεων ή διαχωρισμών και τέλος
- ε) να αξιολογούν μετά από κριτική επεξεργασία τα συστήματα παροχής υπηρεσιών φροντίδας υγείας.

Όταν οι φοιτητές θα έχουν ολοκληρώσει το μάθημα αναμένεται να είναι σε θέση:

Να αξιολογούν και να είναι ευαισθητοποιημένοι στην εκτίμηση των διαφορετικών πολιτισμικών χαρακτηριστικών και αναγκών του πληθυσμού της Κοινότητας, την προαγωγή της υγείας του και την παροχή ολοκληρωμένων και ισότιμων, νοσηλευτικών υπηρεσιών σε δομές Πρωτοβάθμιας φροντίδας Υγείας, σε εξω- νοσοκομειακό περιβάλλον, προλαμβάνοντας προβλήματα υγείας, προάγοντας το επίπεδο αυτής σε κάθε ηλικιακή ομάδα, ατόμων διαφορετικής κουλτούρας, αξιών, κανόνων συμπεριφοράς και θρησκευτικών πεποιθήσεων σε κάθε χώρο της Κοινότητας (Ε.Ι. κέντρων υγείας, χώρος εργασίας, κατοικία, σχολείο κλπ), τηρώντας εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς νομοθετικές συστάσεις και προασπίζοντας την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Γενικές Ικανότητες

Όταν οι φοιτητές θα έχουν ολοκληρώσει το μάθημα αναμένεται να είναι ικανοί:

- Να προάγουν την υγεία του πληθυσμού της Κοινότητας,
- να παρέχουν υπηρεσίες αγωγής υγείας στο γενικό πληθυσμό, και ομάδων με ειδικά ανθρωπολογικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά (μεταναστών προσφύγων κ.ά.),
- να παρέχουν υπηρεσίες φροντίδας σε υγιή και ασθενή πληθυσμό χωρίς διακρίσεις
- να αξιολογούν την εφαρμογή των θεωριών και νοσηλευτικών διεργασιών της διαπολιτισμικής νοσηλευτικής στο χώρο εργασίας τους,
- να εκτιμούν, να προβλέπουν και να συμβάλλουν στη διαχείριση προβλημάτων Δημόσιας υγείας των μετακινούμενων πληθυσμών της Κοινότητας όπου εργάζονται
- να αξιολογούν και να καταγράφουν το επιδημιολογικό προφίλ του πληθυσμού της κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη τη πολύ-πολιτισμικότητά του
- να μετρούν την ποιότητα της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας και το επίπεδο υγείας των διαφόρων, πολιτισμικών ομάδων της κοινότητας
- να εργάζονται σε ομαδικό και διεπιστημονικό πνεύμα εργασίας με υπευθυνότητα και αυτονομία των νοσηλευτικών πράξεων τους, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Περιεχόμενο Μαθήματος

Διδακτικό μέρος

Παροχή εμπεριστατωμένης διαπολιτισμικής επιστημονικής γνώσης και δεξιοτήτων που θα συμβάλλουν στην κατανόηση και την απόκτηση επάρκειας των φοιτητών που εργάζονται σε διαφορετικά συστήματα παροχής φροντίδας υγείας, όπου νοσηλεύονται άτομα προερχόμενα από διαφορετικούς πολιτισμούς.

Περιεχόμενο μαθήματος

- Εισαγωγή στην Διαπολιτισμική Νοσηλευτική
- Εννοιολογικοί προσδιορισμοί
- Θεωρητικό πλαίσιο Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής
- Θεωρία της Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής της Leininger (1995)
- Θεωρία της ασφάλειας της Ramsden (1995)
- Θεωρία της πολιτισμικής ευαισθησίας της Talabere (1995)
- Θεωρία της πολιτισμικής ικανότητας της Camprinha Bacote (1994)
- Διαπολιτισμική προσέγγιση της υγείας της κοινότητας
- Ρόλοι και δραστηριότητες των νοσηλευτών σε υπηρεσίες υγείας μεταναστών και προσφύγων
- Πολιτικές προσαρμογής, ολοκλήρωσης, αφομοίωσης, διαχωρισμού, απομόνωσης και εκπολιτισμού στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι επιδράσεις τους στα συστήματα φροντίδας υγείας παραδοσιακού και δυτικού τύπου, στη νομοθεσία και στους εθνικούς κανονισμούς καθώς και στην καθημερινή ζωή του Ευρωπαϊκού πληθυσμού.
- Ειδικές υπηρεσίες Π.Φ.Υ. μεταναστών και προσφύγων στην Ελλάδα
- Νομοθεσία στην άσκηση της Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής
- Μεθοδολογία PBL σε ειδικά πολιτισμικά θέματα φροντίδας υγείας σε όλες τις ηλικιακές ομάδες

Άσκηση φοιτητών-εργαστήριο

Αναφορά σε διάφορα εφαρμοσμένα παραδείγματα ερευνητικής μεθοδολογίας σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος.

Γίνεται ανάθεση, είτε α) ατομικής, υποχρεωτικής, γραπτής εργασίας (απλής βιβλιογραφικής ανασκόπησης) αφού έχει προηγηθεί σχετική διάλεξη/ περιγραφή οδηγίων περί αυτής της ερευνητικής μεθόδου, είτε β) ομαδικής, υποχρεωτικής, γραπτής εργασίας (ποιοτικής έρευνας) αφού έχει προηγηθεί εκπαιδευτική επίσκεψη των φοιτητών σε δομές ΠΦΥ μεταναστών, προσφύγων κλπ, του Νομού.

Με την ίδρυση του εργαστηρίου Κοινοτικής Νοσηλευτικής θα είναι δυνατή η αναβάθμιση των φροντιστηριακών και εργαστηριακών μαθημάτων καθώς θα διευκολύνεται η καθημερινή λειτουργία και επίτευξη εκπαιδευτικών στόχων σε προπτυχιακό (ή μεταπτυχιακό) επίπεδο προκειμένου να οργανώνονται και να λειτουργούν οι ακόλουθες ειδικές μονάδες: Δημόσιας Υγείας, Επαγγελματικής Υγείας, Περιβαλλοντικής Υγιεινής, Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, Οργάνωσης Συστήματος Υπηρεσιών Υγείας στην Κοινότητα, Βιοηθικής και Δεοντολογίας στην Κοινότητα, Φροντίδας και Προαγωγής Υγείας της Οικογένειας στο Σπίτι, Σχολικής Νοσηλευτικής (Ειδική Αγωγή, Κλασική Παιδεία), Μελέτης Ειδικών Ομάδων του Πληθυσμού – Διαπολιτισμική Νοσηλευτική, Μελέτης Πληθυσμιακής Νοσηρότητας και Αναγκών Φροντίδας Υγείας του Πληθυσμού της Κοινότητας (π.χ. παιδιά-έφηβοι, εργαζόμενοι, ηλικιωμένοι).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση Η/Υ, προβολέα, διαδικτύου, ηλεκτρονικών διευθύνσεων σχετικών με το αντικείμενο του μαθήματος, χρήση της βάσης δεδομένων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, Eurostat, του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, σχετικών φορέων κ.α. Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της πλατφόρμας e-class Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω της web-class 	
Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 ώρες
	Εργαστήριο- Διαδραστική διδασκαλία,	26 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και συγγραφή εργασίας	36 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	75 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (60%) Υποχρεωτική γραπτή εργασία (ατομική ή ομαδική) (40%), στο τέλος του εξαμήνου.	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
<ol style="list-style-type: none"> 1. Διαπολιτισμική νοσηλευτική και πολιτισμική επάρκεια για τους επαγγελματίες υγείας, Καλοκαιρινού - Αναγνωστοπούλου Α., Παπαδοπουλος Ι., Κούτα Χρ. 2. "Ποιοτική έρευνα στις κοινωνικές επιστήμες. Επιστημολογικά, μεθοδολογικά και ηθικά ζητήματα". Πουρκος Μάριος, Δαφέρμος Μανώλης, 1η Έκδοση, 2010, ΜΟΤΙΒΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΠΟΣ.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ081	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5^ο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Κλινικές ασκήσεις	3	3 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής υποδομής-Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές γνώσεις για την πρόληψη, αναγνώριση και αντιμετώπιση των γυναικολογικών παθήσεων στα πλαίσια της γυναικολογίας και παράλληλα γνώσεις για τη φροντίδα της γυναίκας κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, του τοκετού και της λοχείας στα πλαίσια της νοσηλευτικής της μητρότητας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζει και να περιγράφει τα γυναικολογικά προβλήματα υγείας της γυναίκας,
- να αναγνωρίζει τις ιδιαιτερότητες της φροντίδας της γυναίκας πριν, κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, στο τοκετό και τη λοχεία,
- να προσδιορίζει τους τρόπους διάγνωσης και κλινικής εξέτασης του γυναικείου αναπαραγωγικού συστήματος,
- να προσδιορίζει τους τρόπους διάγνωσης και κλινικής εξέτασης της εγκύου,
- να αναλύει τους τρόπους της θεραπευτικής αντιμετώπισης των παθολογικών καταστάσεων που παρουσιάζονται σε εγκύους.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Λήψη γυναικολογικού ιστορικού.
2. Βασικότερες και συχνότερες φλεγμονές. Καλοήθεις και κακοήθεις όγκοι του γυναικείου αναπαραγωγικού συστήματος.
3. Νοσηλευτική παρέμβαση σε γυναικολογικές χειρουργικές παθήσεις.
4. Συχνότερες διαταραχές της εμμήνου ρήσεως
5. Κλιμακτήριος-Εμμηνόπαυση.
6. Βιολογικές & ψυχολογικές αλλαγές που συμβαίνουν στην έγκυο
7. Παρακολούθηση της εγκύου με κλινικές και εργαστηριακές εξετάσεις.
8. Προετοιμασία της εγκύου για το τοκετό και τη μητρότητα.
9. Φυσιολογικός τοκετός (έναρξη, συμπτώματα, στάδια).
10. Τρόποι ανακούφισης από τον πόνο του τοκετού.
11. Επεμβατικός τοκετός.
12. Πρώτη εξέταση του νεογνού (Apgar score).
13. Παρακολούθηση και νοσηλευτική φροντίδα του νεογνού μετά το τοκετό.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική άσκηση	13 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	36 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	75 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Κρεατσάς Γ. Σύγχρονη Μαιευτική και Γυναικολογία, Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδης, Αθήνα, 1998.
2. Lowdermilk, Perry, Cashion. Νοσηλευτική Μητρότητας, Εκδόσεις Δ. Λαγός, Αθήνα, 2011.

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΙΤΕΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ082	ΕΞΑΜΗΝΟ	5^ο

		ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διατροφή και Ειδικές Δίαιτες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	3	
Φροντιστήρια	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υποβάθρου- Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/NRS115/		
Μαθησιακά Αποτελέσματα			
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων των βασικών αρχών της διατροφής, των ενεργειακών και διατροφικών απαιτήσεων και η κατανόηση της εφαρμογής των αρχών της διατροφής σε φυσιολογικές και παθολογικές καταστάσεις.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοεί τις βασικές αρχές διατροφής καθώς και τις λειτουργίες της πέψης, της απορρόφησης και του μεταβολισμού των θρεπτικών συστατικών στο ανθρώπινο σώμα. • Να αναγνωρίζει τις διατροφικές ανάγκες του οργανισμού στα διάφορα στάδια της ζωής. • Να κατανοεί τις θεραπευτικές εφαρμογές της διατροφής στην πρόληψη και τη θεραπεία κοινών νοσημάτων και διαταραχών. • Να γνωρίζει τις διαιτητικές συστάσεις για προβλήματα υγείας σε διάφορες ηλικιακές ομάδες. • Να αναγνωρίζει τα σημεία και συμπτώματα των διαιτητικών ανεπαρκειών. • Να αναλύει και να διαμορφώνει ειδικές δίαιτες για ειδικές καταστάσεις. 			
Γενικές Ικανότητες			
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση ανάλυση και οργάνωση δεδομένων με την χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών. • Ατομική εργασία. • Ομαδικές εργαστηριακές εργασίες. • Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον. • Σχεδιασμός και διαχείριση νέων ερευνητικών ιδεών και εφαρμογή τους στην νοσηλευτική πράξη. • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής. 			

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Πέψη: απορρόφηση, μεταφορά και απέκκριση των θρεπτικών ουσιών.
2. Ενεργειακές απαιτήσεις και παράγοντες που τις καθορίζουν.
3. Υδατάνθρακες, πρωτεΐνες, λιπίδια, βιταμίνες, νερό και ανόργανα στοιχεία.
4. Διατροφή στην εγκυμοσύνη και το θηλασμό.
5. Διατροφή στην παιδική και εφηβική ηλικία.
6. Διατροφή στην ενήλικη ζωή και στους ηλικιωμένους.
7. Βασικές αρχές κλινικής διατροφής (ανίχνευση διατροφικού κινδύνου και αξιολόγηση ασθενούς).
8. Παχυσαρκία στην ενήλικη ζωή και Παιδική παχυσαρκία.
9. Διατροφική φροντίδα στο Σακχαρώδη διαβήτη τύπου I και τύπου II.
10. Διατροφική υποστήριξη σε ειδικές παθολογικές καταστάσεις (καρδιαγγειακά νοσήματα, χρόνια νεφρική νόσος, ηπατικά νοσήματα).
11. Διατροφική υποστήριξη σε ειδικές παθολογικές καταστάσεις (Καχεξία, διατροφικές διαταραχές, ανορεξία).
12. Διατροφική υποστήριξη σε ειδικές παθολογικές καταστάσεις (βαρέως πάσχοντες ασθενείς).
13. Διατροφική υποστήριξη στο νοσοκομείο.

Περιεχόμενο φροντιστηριακού μέρους

1. Ανθρωπομετρικές μετρήσεις σε ενήλικες και παιδιά.
2. Ανίχνευση διατροφικού κινδύνου και αξιολόγηση ασθενούς.
3. Υπολογισμός ενεργειακών και διατροφικών αναγκών.
4. Δημιουργία διαιτολογίου σε φυσιολογικές καταστάσεις.
5. Διαιτολόγιο σε ειδικές παθολογικές καταστάσεις (ανάλυση περιπτώσεων) (2 φροντιστήρια).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης

Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο

Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών

Παρουσιάσεις σε Power Point -
Χρήση ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων για αναζήτηση βιβλιογραφίας και προσομοίωση βιολογικών μοντέλων

Οργάνωση Διδασκαλίας

<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
Διαλέξεις με προσωπική παρουσίαση	26 ώρες
Φροντιστηριακές δραστηριότητες με φυσική παρουσία 1. Φροντιστήρια	13 ώρες

	2. Χρήση ηλεκτρονικών βάσεων για αναζήτηση βιβλιογραφίας		
	3. Παρουσίαση εργασιών από τους φοιτητές και σχολιασμός		
	Μελέτη και ανάλυση βιβλίων και άρθρων (αυτοτελής)	25 ώρες	
	Εκπόνηση εργασίας (αυτοτελής)	11 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	75 ώρες (3 ECTS)	
<p>1) Ο βαθμός του φροντιστηρίου αποτελεί το 20% του τελικού βαθμού. Η παράδοση των φροντιστηριακών αναφορών είναι προϋπόθεση για να συμμετέχει ο φοιτητής στην τελική γραπτή αξιολόγηση του μαθήματος.</p> <p>2) Η ατομική εργασία παρουσιάζεται και αξιολογείται προφορικά και αποτελεί το 20% του συνολικού βαθμού.</p> <p>3) Η τελική γραπτή εξέταση είναι υποχρεωτική για όλους τους φοιτητές και αποτελεί το 60% του τελικού βαθμού.</p>			
Προτεινόμενη Βιβλιογραφία			
<p>1. Biesalski Hans - Konrad, Grimm Peter. Εγχειρίδιο διατροφής, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα 2008.</p> <p>2. Ζαμπέλας Α. Κλινική Διαιτολογία και Διατροφή με Στοιχεία Παθολογίας, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα 2007.</p>			

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ060	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξη δεξιοτήτων – Προαιρετικό		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uop.gr/courses/NRS149/

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα έχει ως στόχο:

- Την απόκτηση των βασικών γνώσεων στη θεωρία της επικοινωνίας
- Την κατανόηση των εννοιών μήνυμα, πομπός, δέκτης και κανάλια επικοινωνίας
- Τη εξέταση της σημασίας των λεκτικών και μη λεκτικών μηνυμάτων και της γλώσσας του σώματος
- Την αναγνώριση της αξίας της ποιότητας του λόγου και του χιούμορ στην επικοινωνία
- Την εκτίμηση της έννοιας της διαπραγμάτευσης
- Τη συζήτηση της «εικόνας» του νοσηλευτή μέσω της καλής επικοινωνίας
- Την εξέταση της επικοινωνίας του νοσηλευτή με διάφορες ηλικιακές και κοινωνικές ομάδες
- Την αξιολόγηση της επικοινωνίας του νοσηλευτή με άλλους επαγγελματίες υγείας.

Γενικές Ικανότητες

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου (gender)
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Ομαδική εργασία
- Λήψη αποφάσεων

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο διαλέξεων

1. Βασικές αρχές της θεωρίας της επικοινωνίας
2. Το μήνυμα
3. Πομπός – Δέκτης
4. Άνοιγμα και μπλοκάρισμα καναλιών επικοινωνίας
5. Η εδραίωση της θεραπευτικής σχέσης
6. Λήψη ιστορικού
7. Η βελτίωση της εικόνας του νοσηλευτή
8. Η έννοια της διαπραγμάτευσης
9. Λεκτικά μηνύματα – μη λεκτικά μηνύματα, η γλώσσα του σώματος
10. Η αξία του λόγου
11. Επικοινωνία και χιούμορ

12. Επικοινωνία με διάφορες ηλικιακές ομάδες

13. Επικοινωνία με επαγγελματίες υγείας.

Περιεχόμενο φροντιστηριακού μέρους

Φροντιστηριακές ασκήσεις για την εφαρμογή των βασικών εννοιών και αρχών της Θεωρίας της Επικοινωνίας στη θεραπευτική σχέση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάσεις PPT • Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση Διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Φροντιστήριο-Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	36 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	75ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	<ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (100%) που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης και/ ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. • Προφορική παρουσίαση (30%) και γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (70%) που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης και/ ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.	

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

1. Sheldon Kennedy, L. Η επικοινωνία στη Νοσηλευτική, ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ, Αθήνα, 2010 (Εύδοξος 13256282)
2. Verderber, R., Verderber, K. Δεξιότητες Διαπροσωπικής Επικοινωνίας, ΕΛΛΗΝ, Αθήνα, 2006 (Εύδοξος 16239)
3. Tierney, E. 101 Τρόποι Καλύτερης Επικοινωνίας, ΚΡΙΤΙΚΗ, Αθήνα, 2002 (Εύδοξος 11842)
4. Journal of Health Communication (περιοδικό στην αγγλική)
5. Health Communication (περιοδικό στην αγγλική).

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ019	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Κλινική άσκηση	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση των βασικών γνώσεων της νοσηλευτικής αναισθησιολογίας από το φοιτητή, προκειμένου να είναι σε θέση να ασκεί αυτόνομο περιεγχειρητικό νοσηλευτικό έργο, να ενταχθεί ισότιμα στην αναισθησιολογική ομάδα και να συμμετέχει σε όλες τις πράξεις, παρεμβάσεις και δραστηριότητές της, συμπεριλαμβανόμενης και της μονάδας μεταναισθητικής φροντίδας, εντός και εκτός χειρουργείου.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής-τρια θα είναι σε θέση:

- να αξιολογεί και να τεκμηριώνει τα υποκειμενικά και αντικειμενικά δεδομένα που αφορούν στη διάγνωση και το σχεδιασμό της φροντίδας του ασθενούς περιεγχειρητικά,
- να αναπτύσσει κλινικές δεξιότητες προκειμένου να είναι σε θέση να ασκεί αυτόνομο περιεγχειρητικό νοσηλευτικό έργο,
- να εφαρμόζει τις θεωρητικές γνώσεις, που έχει αποκομίσει μέχρι στιγμής, στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της νοσηλευτικής φροντίδας, εντός και εκτός χειρουργείου.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Ιστορία της νοσηλευτικής αναισθησιολογίας και βασικές αρχές αναισθησιολογίας και νοσηλευτικής αναισθησιολογίας
2. Αναισθησιολογικό μηχάνημα. Αναισθησιολογικός εξοπλισμός και νέες τεχνολογίες στη νοσηλευτική αναισθησιολογία
3. Προεγχειρητικός έλεγχος, αξιολόγηση εργαστηριακών ευρημάτων και απεικονιστικών εξετάσεων.
4. Νοσηλευτικό αναισθησιολογικό ιστορικό
5. Καθητηριασμός περιφερικών και κεντρικών φλεβών, αρτηριών, πνευμονικής αρτηρίας στο χειρουργείο
6. Βασικές αρχές αερισμού και οξυγόνωσης του αρρώστου με όλες τις μεθόδους
7. Σύστημα ασκός - βαλβίδα - μάσκα, συσκευή τύπου Ambu, λαρυγγική μάσκα, ενδοτραχειακή διασωλήνωση με λαρυγγοσκόπιο, ενδοτραχειακή διασωλήνωση με ινδοσκόπιο βρογχοσκόπιο, μη επεμβατικός μηχανικός αερισμός (MEMA)
8. Πλήρες monitoring στη νοσηλευτική αναισθησιολογία
9. Προνάρκωση και εισαγωγή στην αναισθησία. Ενδοφλέβια και πτητικά αναισθητικά.
10. Μυοχαλαρωτικά φάρμακα. Αναλγητικά φάρμακα, διεγχειρητική και μετεγχειρητική αναλγησία
11. Τοπικά αναισθητικά και περιφερικοί νευρικοί αποκλεισμοί. Περιοχική αναισθησία
12. ΚΑΡ.Π.Α. στο χειρουργείο.
13. Μονάδα μεταναισθητικής φροντίδας.

Κλινικό μέρος

Κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης, ο φοιτητής συμμετέχοντας στις δραστηριότητες του αναισθησιολογικού τμήματος και της μονάδας μεταναισθητικής φροντίδας θα ασκηθεί στη προεγχειρητική νοσηλευτική αναισθησιολογική εξέταση και αξιολόγηση του αρρώστου, στη διεγχειρητική παρακολούθηση και μεταναισθητική φροντίδα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική άσκηση	13 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	36 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	75 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γλώσσα αξιολόγησης :Ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης Γραπτή τελική εξέταση : 100%	

	Ερωτήσεις σύντομης απάντησης, Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.
--	--

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Αναισθησιολογία, Φασουλάκη Αργυρώ, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2005.
2. Εισαγωγή στην Αναισθησιολογία, Κανιάρης Π.,Γερελουκά - Κωστοπαναγιώτου, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD ,1993 .

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ017	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστήριο	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Κατ' Επιλογήν		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα «Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων» απευθύνεται στις φοιτήτριες και τους φοιτητές που ενδιαφέρονται να γνωρίσουν τις δυνατότητες εφαρμογής και τα οφέλη των νέων τεχνολογιών στο χώρο της υγείας. Η αποσαφήνιση μερικών βασικών εννοιών που χρησιμοποιούνται συνήθως στην περιγραφή πληροφοριακών συστημάτων στο χώρο της Υγείας κρίνεται απαραίτητη, προκειμένου οι απόφοιτοι που θα έχουν παρακολουθήσει αυτό το μάθημα να μπορούν να χρησιμοποιούν σωστά τους όρους της πληροφορικής και να μπορούν στο μέλλον να επικοινωνούν πιο ουσιαστικά με τους διάφορους συνεργαζόμενους φορείς.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Ατομική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανασκόπηση Ερευνητικών Εργασιών στο γνωστικό αντικείμενο των Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

- Εισαγωγή στα Πληροφοριακά Συστήματα (Βασικές Έννοιες & Ορισμοί)
- Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείου (HIS - Hospital Information Systems)
- Πληροφοριακά Συστήματα Τμήματος/Πτέρυγας (CIS - Clinical Information Systems)
- Πληροφοριακά Συστήματα Ιατρικών Εργαστηρίων (LIS - Laboratory Information Systems)
- Περιγραφή Σταδίων Ανάπτυξης Λογισμικού (Software Lifecycle)
- Κωδικοποίηση Ιατρικών Όρων & Συστήματα Καταγραφής της Ιατρικής Πληροφορίας (π.χ ICD-9, ICD-10, SNOMED, ICPM, ICNP)
- Βάσεις Δεδομένων - Ιατρικές Βάσεις Δεδομένων
- Συστήματα Διαχείρισης και Μεταφοράς Εικόνων (DICOM - PACS)
- Εισαγωγή στη Λογιστική των Υπηρεσιών Υγείας και Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο
- Εφαρμογή Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος
- Θέματα Προϋπολογισμού - Απολογισμού
- Παρακολούθηση και Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Ροών
- Οργάνωση και Διαχείριση Αναλώσιμων και Υλικών σε Νοσοκομειακή Μονάδα
- Διαχείριση Υποθέσεων Ασθενών μέσω Τεχνολογιών CRM και E-CRM
- Αναλυτική Λογιστική μέσω Συστημάτων Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων (ERP)
- Συστήματα Ηλεκτρονικών Προμηθειών - Εφοδιαστική Αλυσίδα Μονάδων Υγείας
- Ασφάλεια Μεταφοράς Ιατρικών Δεδομένων
- Συγκριτική Μελέτη εγκατεστημένων Πληροφοριακών Συστημάτων στα νοσοκομεία της Ελλάδας & του Εξωτερικού.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Διαλέξεις- Πρακτική Εφαρμογή στο Εργαστήριο Η/Υ
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Η/Υ, προβολέα, διαδικτύου, ηλεκτρονικών διευθύνσεων σχετικών με το αντικείμενο του μαθήματος. • Υποστήριξη της μαθησιακής διδασκαλίας μέσω της πλατφόρμας e-class. • Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω της e-class

Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
	Διαλέξεις- Διαδραστική διδασκαλία	26 ώρες
	Εργαστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	36 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	75 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτές εξετάσεις (60%) με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και σύντομης ανάπτυξης εφόσον προηγηθεί επιτυχής ολοκλήρωση εργασίας (40%).	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
<ol style="list-style-type: none"> 1. Η Υγεία στην Ψηφιακή Εποχή: Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων, Αθηνά Λαζακίδου, Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 33153823, Έκδοση 1η/2013, ISBN: 978-960-92645-3-2 2. Πληροφοριακά συστήματα υγείας, Αποστολάκης Ιωάννης. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 22770884, Έκδοση 2^η/2007, Εκδόσεις Παπαζήση, ISBN: 978-960-02-2091-9.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ080	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και φροντιστήριο	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Γενικού Υποβάθρου (Υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Όχι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS...../

Σκοπός Μαθήματος – Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να φέρει τους φοιτητές σε επαφή με την έρευνα που διεξάγεται στις επιστήμες υγείας. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, μεταξύ άλλων, θα γίνει αναφορά στα είδη ερευνών, στον τρόπο διατύπωσης ερευνητικών ερωτημάτων, στον τρόπο οργάνωσης μιας έρευνας, τα ερευνητικά εργαλεία, την ανάλυση των δεδομένων και τη συγγραφή επιστημονικών κειμένων.

Στο τέλος των μαθημάτων, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα της έρευνας
- να αναγνωρίζουν και να διακρίνουν ερευνητικά ερωτήματα
- να θέτουν ερευνητικά ερωτήματα
- να αναζητούν λύση σε καθημερινά νοσηλευτικά προβλήματα
- να σχεδιάζουν, οργανώνουν και να υλοποιούν μόνοι τους μια έρευνα
- να συγγράφουν επιστημονικές εργασίες

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί να αποκτήσει ο φοιτητής ικανότητες που αφορούν:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Εισαγωγή στη Μεθοδολογία της Έρευνας
  - a. Ορισμός Έρευνας και Επιστήμης
  - b. Σημασία Νοσηλευτικής Έρευνας
2. Φάσεις Έρευνας
  - a. Εννοιολογική φάση
  - b. Φάση σχεδιασμού
  - c. Εμπειρική φάση
  - d. Αναλυτική φάση
  - e. Φάση διάχυσης
3. Τύποι και Διαδικασία Έρευνας
  - a. Τύποι έρευνας
  - b. Διαδικασία έρευνας
4. Οργάνωση Έρευνας
  - a. Επιλογή ερευνητικού ερωτήματος
  - b. Ανασκόπηση βιβλιογραφίας

- c. Πλαίσιο έρευνας
- d. Ερευνητικοί σκοποί
- 5. Επιλογή Σχεδιασμού Έρευνας
  - a. Είδη σχεδιασμών έρευνας
  - b. Ηθικά ζητήματα
- 6. Πρωτόκολλο
  - a. Κανόνες συγγραφής πρωτοκόλλου
- 7. Δειγματοληψία
  - a. Έννοιες πληθυσμός και δείγμα
  - b. Σχέδια δειγματοληψίας
- 8. Ερευνητικά Εργαλεία
  - a. Επιλογή μεθοδολογίας έρευνας
  - b. Κατασκευή ερωτηματολογίου
  - c. Πιλοτική μελέτη
- 9. Ερευνητικά Εργαλεία
  - a. Αξιοπιστία ερωτηματολογίου
  - b. Εγκυρότητα ερωτηματολογίου
- 10. Συλλογή και Κωδικοποίηση Δεδομένων
  - a. Τεχνικές συλλογής δεδομένων
  - b. Κανόνες κωδικοποίησης ερωτηματολογίου
- 11. Ανάλυση Δεδομένων
  - a. Περιγραφική ανάλυση δεδομένων
  - b. Σχολιασμός αποτελεσμάτων
- 12. Ανάλυση Δεδομένων
  - a. Επαγωγική στατιστική ανάλυση δεδομένων
  - b. Σχολιασμός αποτελεσμάτων
- 13. Δημοσιοποίηση Αποτελεσμάτων Έρευνας
  - a. Συγγραφή επιστημονικού κειμένου
  - b. Επιλογή επιστημονικού συνεδρίου
  - c. Επιλογή επιστημονικού περιοδικού

Περιεχόμενο Φροντιστηριακού Μέρους

Κατά το φροντιστηριακό μέρος του μαθήματος, θα γίνεται μελέτη άρθρων για την καλύτερη κατανόηση της ύλης.

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι		
Τρόπος Παράδοσης	Διαλέξεις στην αίθουσα	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση Διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Φροντιστήριο	26 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	48 ώρες
	Γραπτή Εργασία	20 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	120 ώρες (4

		ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή τελική εξέταση (80%) που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • Ερωτήσεις κριτικής σκέψης Εργασία (20%)	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
1. Μερκούρης, Α. (2010). <i>Μεθοδολογία Νοσηλευτικής Έρευνας</i> , Αθήνα, Αττικής: Εκδόσεις Έλλην. 2. Παναγιωτάκος, Δ. (2011). <i>Μεθοδολογία της Έρευνας και της Ανάλυσης Δεδομένων για τις Επιστήμες της Υγείας</i> , Αθήνα, Αττικής: Εκδόσεις Διόνικος. 3. Σαχίνη – Καρδάση, Α. (2004). <i>Μεθοδολογία Έρευνας</i> , Αθήνα, Αττικής: Εκδόσεις Βήτα.

ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ081	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα Ειδικής Υποδομής – Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uop.gr/courses/NRS224/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα έχει ως στόχο:

- Την κατανόηση των εννοιών της ηθικής, της δεοντολογίας και του δικαίου
- Την απόκτηση βασικών γνώσεων στις έννοιες αστικής, ποινικής και πειθαρχικής ευθύνης στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα
- Την αξιολόγηση των κωδίκων νοσηλευτικής δεοντολογίας
- Την εισαγωγή στις βασικές έννοιες της βιοηθικής
- Την προσέγγιση της σχέσης βιοηθικής και νοσηλευτικής
- Την εξέταση της εφαρμογής των αρχών της βιοηθικής στην κλινικής έρευνα.

Γενικές Ικανότητες

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου (gender)
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Λήψη αποφάσεων

Περιεχόμενο Μαθήματος

1. Ηθική και δίκαιο
2. Αστική ευθύνη
3. Ποινική ευθύνη
4. Πειθαρχική ευθύνη
5. Ποινική νοσηλευτική ευθύνη στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα
6. Πειθαρχική νοσηλευτική ευθύνη στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα
7. Ο κώδικας νοσηλευτικής δεοντολογίας
8. Ηθική και βιοηθική
9. Βασικές αρχές της βιοηθικής
10. Βιοηθική και νοσηλευτική
11. Λήψη αποφάσεων στη νοσηλευτική πρακτική
12. Συμμετοχή του νοσηλευτή στην έρευνα στον άνθρωπο
13. Ένα ειδικό θέμα – Κλινικές δοκιμές

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάσεις PPT • Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση Διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>

	Διαλέξεις	39 ώρες
	Γραπτή εργασία	30 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	31 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	<ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (100%) που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης και/ ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. • Προφορική παρουσίαση (30%) και γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (70%) που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης και/ ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. 	

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	
1.	Fry, S.T., Johnstone, M-J. Ζητήματα ηθικής στη Νοσηλευτική Πρακτική: Ένας οδηγός για τη Λήψη Ηθικώς Αποδεκτών Αποφάσεων, BROKEN, Αθήνα, 1990 (Εύδοξος 13257054)
2.	Ομπέση, Φ. Δίκαιο Νοσηλευτικής Ευθύνης, ΒΗΤΑ, Αθήνα, 2005 (Εύδοξος 311)
3.	Nursing Ethics (περιοδικό στην αγγλική)
4.	Journal of Medical Ethics (περιοδικό στην αγγλική)
5.	Hastings Center Report (περιοδικό στην αγγλική)

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ072	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο	5	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

(URL):

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Αναμενόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις έννοιες, αρχές, θεωρίες και πρακτικές που εφαρμόζονται στη Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας, ώστε να είναι σε θέση να εργαστούν σε ένα ευρύ φάσμα δομών και υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Το μάθημα επικεντρώνεται στην εφαρμογή της νοσηλευτικής διεργασίας και τις θεραπευτικές παρεμβάσεις σε άτομα με οξεία και χρόνια προβλήματα Ψυχικής Υγείας στο νοσοκομείο και την κοινότητα. Έμφαση δίνεται στη συνεργασία με τα μέλη της διεπιστημονικής ομάδας υγείας.

Όταν οι φοιτητές θα έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το μάθημα αναμένεται να είναι σε θέση να:

- περιγράφουν την οργάνωση του συστήματος παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας και προσδιορίζουν τους απαραίτητους πόρους για την παροχή φροντίδας στους ασθενείς με ψυχιατρικές διαταραχές.
- συγκρίνουν και αντιπαραβάλλουν διάφορες νευροβιολογικές και ψυχοκοινωνικές θεωρίες, που σχετίζονται με την ανάπτυξη και την κατανόηση των κοινών ψυχιατρικών διαταραχών,
- διερευνούν τους ατομικούς, διαπροσωπικούς και πολιτισμικούς παράγοντες που επηρεάζουν την ψυχική υγεία των ατόμων και των ομάδων,
- προσδιορίζουν και εξηγούν το ρόλο του νοσηλευτή στις μη-φαρμακολογικές θεραπείες,
- προσδιορίζουν και εξηγούν το ρόλο του νοσηλευτή στη διεπιστημονική ομάδα υγείας για τη φροντίδα των ατόμων και των πληθυσμών με ψυχικές διαταραχές,
- επιδεικνύουν αποτελεσματικές δεξιότητες επικοινωνίας και εφαρμόζουν θεραπευτικές τεχνικές επικοινωνίας κατά τη φροντίδα ασθενών, που αντιμετωπίζουν κοινά ψυχιατρικά συμπτώματα όπως: αποδιοργανωμένος λόγος, παραισθήσεις, ψευδαισθήσεις, γνωστικές διαταραχές κλπ,
- συζητούν στρατηγικές για την ασφαλή διαχείριση των κρίσεων, που συμβαίνουν σε διάφορα θεραπευτικά πλαίσια, ενσωματώνοντας τις αρχές της θεραπευτικής επικοινωνίας και τη γνώση της ψυχοπαθολογίας, και
- προσδιορίζουν τις παράνομες ή/και μη ηθικές πρακτικές σε διάφορα θεραπευτικά πλαίσια.

Γενικές Ικανότητες

Όταν οι φοιτητές θα έχουν ολοκληρώσει το μάθημα θα είναι σε θέση:

- αναλύουν και εφαρμόζουν θεωρητικά και πρακτικά δεδομένα για τη διαχείριση της φροντίδας ατόμων και πληθυσμών με ψυχικές διαταραχές.
- παρέχουν φροντίδα σε ασθενείς, οικογένειες και ομάδες στην πρωτοβάθμια δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια περίθαλψη.
- χρησιμοποιούν τη νοσηλευτική διεργασία για την ανάπτυξη εξατομικευμένου σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας,
- δημιουργούν ένα ασφαλές περιβάλλον, ευνοϊκό για την βέλτιστη υγεία και την αξιοπρέπεια των ασθενών και των οικογενειών,
- δημιουργούν και διατηρούν θεραπευτική σχέση με τους ασθενείς,
- αναπτύσσουν, εφαρμόζουν και αξιολογούν σχέδια νοσηλευτικής φροντίδας για ασθενείς με ποικίλες ψυχικές διαταραχές.,
- αναλύουν την καταλληλότητα των δομών ψυχικής υγείας ανάλογα με την οξύτητα της διαταραχής και τις ανάγκες του ασθενή,
- αναλύουν τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ:
  - ατομικών παραγόντων και κοινωνικών δυνάμεων στην ψυχική υγεία του ατόμου,
  - πολιτιστικών και κοινωνικοοικονομικών παραγόντων στην ψυχική υγεία του ατόμου,
- περιγράφουν και να αναλύουν τις συνιστώσες της θεραπευτικής επικοινωνίας και της θεραπευτικής σχέσης με τους ασθενείς με ψυχικές διαταραχές,
- διακρίνουν τις ποικίλες ψυχο-φαρμακολογικές θεραπείες και φαρμακευτικές αγωγές για τη θεραπεία των αρρώστων με ψυχιατρικές διαταραχές και αναγνωρίζουν τις παρενέργειες τους,
- αξιολογούν την ανταπόκριση των ασθενών στην παρεχόμενη φροντίδα και τροποποιούν το σχέδιο φροντίδας με βάση την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της επί του ασθενούς,
- παρακολουθούν και αξιολογούν τις επιδράσεις των φαρμάκων στους ασθενείς, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των συμπτωμάτων, της εμφάνισης παρενεργειών και τοξικότητας καθώς και τις πιθανές αλληλεπιδράσεις με άλλα φάρμακα,
- αναλύουν τα ηθικά ζητήματα, που σχετίζονται με τη φροντίδα ατόμων και πληθυσμών με ψυχική ασθένεια, και
- λειτουργούν τόσο αυτόνομα όσο και ως μέλη της διεπιστημονικής ομάδας υγείας.

Περιεχόμενο Μαθήματος

Διδακτικό μέρος

- Ιστορικά και φιλοσοφικά στοιχεία της νοσηλευτικής ψυχικής υγείας σε σχέση με τα σύγχρονα δεδομένα στην παροχή φροντίδας. Σύγχρονη οργάνωση Υπηρεσιών ψυχικής Υγείας και θεραπευτικά πλαίσια.
- Θεμελιώδεις αρχές και σκοποί της Νοσηλευτικής Πρακτικής. Θεωρίες και θεραπευτικές πρακτικές της Νοσηλευτικής Ψυχικής Υγείας.
- Γενικές αρχές της Νοσηλευτικής Ψυχικής Υγείας.
  - Θεραπευτικό περιβάλλον, θεραπευτική σχέση, θεραπευτική επικοινωνία Διεπιστημονική συνεργασία.
- Χρήση διαγνωστικών συστημάτων ταξινόμησης στη Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας. DSM IV και NANDA. Εφαρμογή της Νοσηλευτικής Διεργασίας σε ασθενείς με ψυχικές διαταραχές.
- Ψυχοφαρμακολογία
- Ψυχοθεραπευτικές προσεγγίσεις για τη φροντίδα ασθενών σε δομές ψυχικής υγείας.
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με Αγχώδεις διαταραχές.
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με Διαταραχές της Διάθεσης και αυτοκτονικό ιδεασμό.
  - Μείζων Καταθλιπτική Διαταραχή
  - Διπολική Διαταραχή
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με Ψυχωσικές Διαταραχές - Σχιζοφρένεια
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με Διαταραχές Προσωπικότητας
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με Γνωσιακές Διαταραχές – Άνοιες.
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με Διαταραχές Διατροφής
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιών και εφήβων με ψυχικές διαταραχές.
- Νοσηλευτική Παρέμβαση στην Κρίση. Νοσηλευτική Διεργασία σε ασθενείς με αυτοκτονικό ιδεασμό, βίαιη ή/και αυτοτραυματική συμπεριφορά.
- Νομικά και ηθικά ζητήματα κατά την άσκηση της Ψυχιατρικής Νοσηλευτικής.
- Συμπεράσματα και αξιολόγηση του μαθήματος

Κλινικό μέρος

Η άσκηση των φοιτητών διεξάγεται σε ποικιλία δομών Ψυχικής Υγείας, στα νοσοκομεία και στην κοινότητα, όπου έχουν την ευκαιρία αναπτύξουν τις κλινικές τους δεξιότητες και να αναπτύξουν σχέδια νοσηλευτικής φροντίδας για ασθενείς με ποικίλα προβλήματα Ψυχικής Υγείας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της e-class και web-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Κλινική Άσκηση	26 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)

Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (100%)
----------------------------	-----------------------

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ραγιά Α., Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας (7η έκδοση), Παρισιάνος, Αθήνα, 2009. 2. Παπαγεωργίου Α., Ψυχική Υγεία και Νοσηλευτική Επιστήμη, ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΗ, 2011. 3. Eby L., Brown N., Η Νοσηλευτική στη Ψυχική Υγεία (έκδοση 2η), ΛΑΓΟΣ Δημήτριος, 2010.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ019	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΛΗΨΗ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Γενικού Υποβάθρου-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS211		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές αρχές πρόληψης νοσημάτων. Η πρωτογενής και η δευτερογενής πρόληψη έχουν καταστεί βασικές προτεραιότητες για την ποιότητα ζωής των ανθρώπων.</p> <p>Οι φοιτητές αποκτούν την ικανότητα να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • κατανοήσουν και να εφαρμόσουν προληπτικά μέτρα, • να μπορούν να συμμετέχουν σε προγράμματα πρόληψης στο γενικό ή σε ειδικούς πληθυσμούς • να συνδυάζουν προσεγγίσεις και να οργανώνουν νέες προσπάθειες πρόληψης νοσημάτων. <p>Τέλος μαθαίνουν να αξιολογούν προληπτικά μέτρα και να εξαγάγουν συμπεράσματα από την εφαρμογή τους στην κοινότητα, με στόχο την βελτίωση και αναθεώρηση τους.</p>

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Γενικές αρχές πρόληψης
2. Τα προληπτικά μέτρα και η αξιολόγησή τους
3. Κληρονομικότητα και υγεία
4. Πρόληψη χρόνιων νοσημάτων : Καρδιαγγειακά νοσήματα
5. Πρόληψη χρόνιων νοσημάτων : Νεοπλασίες
6. Πρόληψη ατυχημάτων και κακώσεων
7. Πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων : Εμβολιασμοί
8. Πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων :Ιογενή Νοσήματα
9. Πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων : Τροφογενείς λιμώξεις
10. Πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων : Ζωνοόσοι
11. Πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων : Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα
12. Διατροφή και υγεία
13. Παρακολούθηση κύησης.

Περιεχόμενο φροντιστηριακού μέρους

Φροντιστηριακές ασκήσεις για την εξάσκηση σε συγκεκριμένες έννοιες της πρόληψης νοσημάτων. Μελέτη βιβλιογραφίας και ανάλυση αποτελεσμάτων μελετών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)		
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Φροντιστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	48 ώρες	
	Σύνολο μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)	

Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή τελική εξέταση : 80% Ερωτήσεις σύντομης απάντησης, Επίλυση προβλημάτων Φροντιστηριακές ασκήσεις: 20%
----------------------------	---

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
1. Προληπτική Ιατρική και Δημόσια Υγεία. Δ.ΤΡΙΧΟΠΟΥΛΟΣ,Ε.ΠΕΤΡΙΔΟΥ,Β.ΚΑΛΑΠΟΘΑΚΗ. Εκδόσεις Ζήτα. 2. Προληπτική Ιατρική και Υγειονομική Διαπαιδαγώγηση, Κακλαμάνη Ευαγγελία, Φραγκούλη - Κουμαντάκη Υβόννη. Εκδόσεις Πασχαλίδης.

ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ082	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η κριτική παρουσίαση της φιλοσοφίας της Νοσηλευτικής Επιστήμης και των σύγχρονων νοσηλευτικών θεωριών.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση :</p> <ul style="list-style-type: none"> • να περιγράφει τις βασικές έννοιες της φιλοσοφίας της Νοσηλευτικής, πως αυτή εξελίχθηκε στο χρόνο, ποια είναι η φιλοσοφία της Νοσηλευτικής σήμερα και από ποια φιλοσοφικά ρεύματα επηρεάστηκε και επηρεάζεται • να αναπτύσσει τις βασικές αρχές ανάλυσης των εννοιών που συνθέτουν μια θεωρία • να κατανοεί και να συνδυάζει τις βασικές έννοιες που συνθέτουν το μεταπαράδειγμα της «νοσηλευτικής φροντίδας» • να προσδιορίζει τα χαρακτηριστικά, τις έννοιες και τις σχέσεις των νοσηλευτικών θεωριών καθώς επίσης και τον τρόπο εφαρμογής τους στους διάφορους νοσηλευτικούς τομείς

- να κατανοεί τη σχέση της φιλοσοφίας και της θεωρίας της Νοσηλευτικής με τη Νοσηλευτική πρακτική, τη διοίκηση, την εκπαίδευση και την έρευνα και πώς αυτή επηρεάζεται.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Φιλοσοφία, Επιστήμη και Νοσηλευτική.
2. Ανάλυση και ανάπτυξη εννοιών.
3. Ανάπτυξη θεωριών: Δόμηση εννοιολογικών σχέσεων στη Νοσηλευτική. Ανάλυση και αξιολόγηση Θεωριών.
4. Οι Μεγάλες Νοσηλευτικές θεωρίες με βάση τις ανθρώπινες ανάγκες και οι Μεγάλες Νοσηλευτικές θεωρίες με βάση τη διαδικασία αλληλεπίδρασης.
5. Μεγάλες Νοσηλευτικές θεωρίες με βάση τις ενοποιητικές διαδικασίες.
6. Νοσηλευτικές θεωρίες Μέσου πεδίου.
7. Θεωρίες από τις κοινωνικές επιστήμες.
8. Θεωρίες από τις επιστήμες της συμπεριφοράς.
9. Θεωρίες από τις βιοϊατρικές επιστήμες.
10. Θεωρίες, μοντέλα και πλαίσια από τις επιστήμες της διοίκησης και διαχείρισης.
11. Θεωρίες μάθησης.
12. Εφαρμογές της Θεωρίας στη νοσηλευτική πρακτική, έρευνα, εκπαίδευση και διοίκηση.
13. Μελλοντικά Ζητήματα στη Νοσηλευτική Θεωρία.

Περιεχόμενο φροντιστηριακού μέρους

Φροντιστηριακές ασκήσεις για την εφαρμογή των συγκεκριμένων νοσηλευτικών θεωριών και μοντέλων με σκοπό την κατανόηση της χρησιμότητάς τους στους τομείς της εκπαίδευσης, του κλινικού χώρου και της διοίκησης. Εξάσκηση των φοιτητών στην αναζήτηση και αξιολόγηση δεδομένων σε διεθνείς βάσεις δεδομένων (PubMed, Cochrane Library, κ.ά.)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>

	Διαλέξεις	26 ώρες
	Φροντιστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	51 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	90 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. McEwen M., Wills E. Νοσηλευτικές Θεωρίες. ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 2012.
2. Αποστολοπούλου Ε. Θεωρίες της Νοσηλευτικής. Αθήνα, 1999.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ083	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο	4	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Αναμενόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση, από τους φοιτητές, των οικονομικών σχέσεων που καθορίζουν τη λειτουργία του Τομέα Υγείας. Στο μάθημα αυτό, διδάσκονται οι βασικές αρχές της Οικονομικής Επιστήμης και αναπτύσσονται οι ιδιαιτερότητες του τομέα υγείας, οι οποίες αποτέλεσαν τις αιτίες γένεσης των Οικονομικών της Υγείας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τις θεμελιώδεις αρχές της Οικονομικής Επιστήμης και της Επιστήμης των Οικονομικών της Υγείας,
- να γνωρίζουν τους παράγοντες που προσδιορίζουν την προσφορά και τη ζήτηση των υπηρεσιών υγείας,
- να κατανοούν (comprehence) τον τρόπο που λειτουργεί το οικονομικό κύκλωμα στον τομέα της υγείας,
- να υπολογίζουν (calculate) την ελαστικότητα ζήτησης ως προς τους παράγοντες που τη διαμορφώνουν,
- να ορίζουν (define) το οικονομικό πρόβλημα και το πρόβλημα επιλογής,
- να γνωρίζουν τους λόγους εμφάνισης της προκλητής ζήτησης και να αναλύουν τους λόγους για τους οποίους αυτή υφίσταται,
- να γνωρίζουν τις έννοιες της συνολικής και οριακής χρησιμότητας,
- να κατανοούν τις θεωρίες παραγωγής, και
- να διακρίνουν τους διάφορους τύπους οικονομικών αναλύσεων.

Γενικές Ικανότητες

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές αναμένεται να είναι ικανοί να:

- αναλύουν τους παράγοντες που επιφέρουν μεταβολές στην τιμή και την ποσότητα ισορροπίας,
- αναλύουν βασικά ζητήματα που απασχολούν τα Οικονομικά της Υγείας κατά την εκτίμηση των συναρτήσεων παραγωγής,
- λύνουν προβλήματα που αφορούν στην χρησιμότητα, την αποδοτικότητα και άλλα σχετικά,
- εκπονούν απλές οικονομικές αναλύσεις, και
- εργάζονται αυτόνομα και ομαδικά.

Περιεχόμενο Μαθήματος

Διδακτικό μέρος

1. Έννοια και εξέλιξη της Οικονομικής Επιστήμης
2. Έννοια και αντικείμενο των Οικονομικών της Υγείας
3. Το αγαθό «Υγεία»
4. Ζήτηση Υπηρεσιών Υγείας
5. Ζήτηση Υπηρεσιών Υγείας - Προκλητή Ζήτηση Υπηρεσιών Υγείας
6. Θεωρία της παραγωγής
7. Θεωρία του κόστους παραγωγής Φροντίδας Υγείας
8. Θεωρία της διανομής της φροντίδας υγείας
9. Παραγωγικότητα και Αποδοτικότητα - Μέθοδοι μέτρησης της αποδοτικότητας
10. Οικονομική αξιολόγηση των παρεμβάσεων στον τομέα υγείας
11. Το Νοσοκομείο και οι οικονομικοί στόχοι λειτουργίας των Νοσοκομείων

12. Η αγορά εργασίας και προγραμματισμός του υγειονομικού δυναμικού
13. Η αγορά εργασίας και ο προγραμματισμός του Νοσηλευτικού Προσωπικού.
14. Συμπεράσματα και αξιολόγηση μαθήματος

Φροντιστηριακό μέρος

- Μελέτη και κριτική ανάλυση δημοσιεύσεων κατά αντιστοιχία του διδαχθέντος θεωρητικού μέρους.
- Επίλυση ασκήσεων κατά αντιστοιχία του διδαχθέντος θεωρητικού μέρους.
- Εθελοντική παρουσίαση εργασιών από τους φοιτητές κατά αντιστοιχία του διδαχθέντος θεωρητικού μέρους και συζήτηση (κριτική ανάλυση) επ' αυτών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της χρήσης: <ul style="list-style-type: none"> • της βάσης δεδομένων του ΟΟΣΑ • της πλατφόρμας e-class, και • web-class 	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Φροντιστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	73 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Οικονομικά της Υγείας, Γιάννης Ν Υφαντόπουλος, Γ Δαρδάνος, Κ Δαρδάνος ΟΕ, Αθήνα, 2006.
2. Τα Οικονομικά της Υγείας σε επανεξέταση, Thomas Rice, Μετάφραση και Επιστημονική Επιμέλεια Μάνος Ματσαγγάνης, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα, 2006.

ΓΕΝΕΤΙΚΗ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ083	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΕΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	3	
Εργαστήρια	1		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού Υποβάθρου- Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/NRS128/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τον τρόπο μεταβίβασης των ανθρώπινων γενετικών χαρακτηριστικών στους απογόνους τους και να εξεταστεί ο ρόλος του νοσηλευτή σε προγράμματα γενετικής.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση :

- Να κατανοεί την αιτιολογία των νοσημάτων με γενετική βάση και την μεθοδολογία ανίχνευσης των διαταραχών αυτών.
- Να περιγράφει την εφαρμογή των προγεννητικών διαγνωστικών προγραμμάτων.
- Να κατανοεί το ρόλο του νοσηλευτή στον προγεννητικό έλεγχο και στην γενετική συμβουλευτική
- Να κατανοεί τη σημασία της έγκαιρης διάγνωσης κληρονομικών ασθενειών στην πρόληψη και στην θεραπεία τους
- Να αναλύει τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της ευγονικής, το νομικό πλαίσιο και τις επιπτώσεις της εφαρμογής της στην υγεία του πληθυσμού και σε κοινωνικά θέματα
- Να αναλύει θέματα βιοηθικής της ευγονικής και της γενετικής πρόληψης.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και οργάνωση δεδομένων με την χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Ατομική εργασία.

- Ομαδικές εργαστηριακές εργασίες.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις και λήψη αποφάσεων.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας.

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Μοριακή βάση της γενετικής: γονιδιακές μεταλλάξεις, πολυμορφισμοί, γενετικός ανασυνδυασμός, μηχανισμοί επιδιόρθωσης DNA.
2. Βασικές αρχές κλασικής γενετικής I: Μενδελικοί χαρακτήρες και νόμοι, φαινότυπος και γονότυπος, μονογονιδιακοί χαρακτήρες.
3. Βασικές αρχές κλασικής γενετικής II: πολυγονιδιακοί χαρακτήρες, κατανομή γονιδίων σε έναν πληθυσμό, γεωγραφική κατανομή των γονιδίων.
4. Βασικές αρχές κλασικής γενετικής III: Αυτοσωμική κληρονομικότητα, φυλοσύνδετη κληρονομικότητα.
5. Χρωμοσώματα : καρυότυπος, προσδιορισμός του φύλου, κυτταρογενετική και μεθοδολογία, δομικές και αριθμητικές χρωμοσωμικές ανωμαλίες
6. Γενετική του μιτοχονδρίου: μιτοχονδιακό γονιδίωμα, μιτοχονδριακές ασθένειες.
7. Γενετική διάγνωση I: γενεαλογικά δένδρα, ανίχνευση χρωμοσωματικών ατυπιών.
8. Γενετική διάγνωση II: ανίχνευση γονιδιακών μεταλλάξεων με μοριακές μεθόδους.
9. Γενετική διάγνωση III: προγεννητικός έλεγχος, υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.
10. Ανάλυση DNA, RNA και πρωτεϊνών και κλινική εφαρμογή στην ανίχνευση ασθενειών.
11. Μοριακή διάγνωση και γονιδιακή θεραπεία του καρκίνου.
12. Κλινικές περιπτώσεις κληρονομικών ασθενειών: ανάλυση αιτιών, μεθόδων διάγνωσης και εύρεση τρόπων αντιμετώπισης.
13. Θέματα βιοηθικής και ευγονικής.

Περιεχόμενο εργαστηριακού μέρους

1. Εντοπισμός γονιδιακών μεταλλάξεων και ερμηνεία με την χρήση γονιδιακών τραπεζών σε βάσεις δεδομένων (BLAST), γνωριμία με γενετικές βάσεις δεδομένων OMIM στο PUBMED.
2. Σωματίδια Bar: δημιουργία παρασκευασμάτων και παρατήρηση σωματίων Bar σε επιθηλιακά κύτταρα του στόματος.
3. Παρατήρηση χρωμοσωμάτων με μόνιμα παρασκευάσματα και κατασκευή καρυοτύπου. Εντοπισμός και χαρακτηρισμός χρωμοσωματικών μεταλλάξεων.
4. Debate σε θέματα βιοηθικής.
5. Παρουσίαση από τους φοιτητές κλινικών περιπτώσεων κληρονομικών ασθενειών: ανάλυση αιτιών, μεθόδων διάγνωσης, τρόπων αντιμετώπισης και γενετική καθοδήγηση.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης

Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο

Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών

Παρουσιάσεις σε Power Point -
Χρήση ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων για αναζήτηση

	βιβλιογραφίας και προσομοίωση βιολογικών γενετικών μοντέλων	
Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Εργαστηριακές δραστηριότητες Ασκήσεις στο εργαστήριο 1. Χρήση ηλεκτρονικών βάσεων για αναζήτηση βιβλιογραφίας 2. Debate σε θέμα βιοηθικής 3. Παρακολούθηση ταινίας με θέμα ευγονικής και συζήτηση 4. Παρουσίαση εργασιών από τους φοιτητές και σχολιασμός	13 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλίων και άρθρων (αυτοτελής)	25 ώρες
	Εκπόνηση εργασίας (αυτοτελής)	11 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	75 ώρες (3ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	<p>1) Ο βαθμός του φροντιστηρίου αποτελεί το 20% του τελικού βαθμού. Η παράδοση των φροντιστηριακών αναφορών είναι προϋπόθεση για να συμμετέχει ο φοιτητής στην τελική γραπτή αξιολόγηση του μαθήματος.</p> <p>2) Η ατομική εργασία παρουσιάζεται προφορικά και αποτελεί το 20% του συνολικού βαθμού.</p> <p>3) Η τελική γραπτή εξέταση είναι υποχρεωτική για όλους τους φοιτητές και αποτελεί το 60% του τελικού βαθμού.</p>	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Passarge Eberhard. Εγχειρίδιο γενετικής, Κ. & Ν. ΛΙΤΣΑΣ Ο.Ε. Αθήνα 2005
2. Nussbaum R., McInnes R.R., Willard H.F. Thompson & Thompson ιατρική γενετική BROKEN HILL PUBLISHERS LTD Αθήνα 2011
3. James D. Watson κ.ά. Ανασυνδυασμένο DNA. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ι. ΜΠΑΣΔΡΑ & ΣΙΑ Ο.Ε. Αλεξανδρούπολη 2007.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ057	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Κλινική Άσκηση	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος Νοσηλευτική Καρδιαγγειακών Παθήσεων είναι η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων για την παροχή εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με οξεία ή χρόνια καρδιολογικά νοσήματα, με στόχο την αποκατάσταση της υγείας και προαγωγή της ευεξίας.

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες και τους νοσηλευτικούς ρόλους για την παροχή ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με οξεία ή χρόνια καρδιολογικά νοσήματα
- αξιολογούν τις ανάγκες φροντίδας των ασθενών με οξεία ή χρόνια καρδιολογικά νοσήματα
- σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με οξεία ή χρόνια καρδιολογικά νοσήματα
- αναπτύσσουν και εφαρμόζουν δεξιότητες για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας στον πληθυσμό των ασθενών στόχο
- αναθεωρούν το εξατομικευμένο σχέδιο φροντίδας ανάλογα με την μεταβολή των αναγκών φροντίδας των ασθενών με οξεία ή χρόνια καρδιολογικά νοσήματα

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη κλινικών αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής σκέψης
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Κυκλοφορικό – Καρδιαγγειακό σύστημα (Ανατομία - Φυσιολογία)
2. Ερεθισματαγωγό σύστημα – ΗΚΓγράφημα (Μέθοδος λήψης – Παθοφυσιολογία)
3. Κλινική εξέταση [επισκόπηση, ακρόαση] / Εργαστηριακός έλεγχος – Διαγνωστικές μέθοδοι [Τεστ κοπώσεως, Holter ρυθμού, Υπερηχογράφημα καρδιάς]
4. Στεφανιαία νόσος [Ισχαιμία, Στηθάγχη, Έμφραγμα μυοκαρδίου, Θρομβόλυση]
5. Διαταραχές δομής καρδιάς [Βαλβιδοπάθειες, Μυοκαρδιοπάθειες]
6. Καρδιακές Αρρυθμίες / Ηλεκτρική ανάταξη
7. Καρδιακή ανεπάρκεια / Νοσηλευτική φροντίδα χρόνιων καρδιοπαθών
8. Καρδιοαναπνευστική ανακοπή - ΚΑΡΠΑ / Καρδιογενές shock
9. Επεμβατική Καρδιολογία [Στεφανιογραφία, Διαδερμική Στεφ. Αγγειοπλαστική, Ενδοαορτική αντλία, Βηματοδότηση (προσωρινή – μόνιμη)]
10. Καρδιοχειρουργική [Μεταμόσχευση καρδιάς, Ανευρύσματα, Αορτοστεφανιαία παράκαμψη (Bypass)]
11. Φλεγμονώδεις καρδιοπάθειες [Ενδοκαρδίτιδα, Περικαρδίτιδα, Μυοκαρδίτιδα]
12. Καρδιοπνευμονικά νοσήματα [Πνευμονική εμβολή, Οξύ πνευμονικό οίδημα]
13. Φαρμακευτική αγωγή καρδιοπαθών / Φάρμακα κυκλοφορικού συστήματος

Περιεχόμενο κλινικής άσκησης

Κλινική άσκηση σε νοσηλευτικά τμήματα, μονάδες, εργαστήρια στα οποία παρέχεται πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια φροντίδα υγείας σε ασθενείς με διαταραχές του κυκλοφορικού συστήματος, με στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με τους ασθενείς και τα προβλήματα τους καθώς και την παροχή ολοκληρωμένης και εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας. Στα πλαίσιο της κλινικής άσκησης, ο φοιτητής θα συμμετέχει ενεργά στη φροντίδα του ασθενή, υπό την εποπτεία κλινικών εκπαιδευτών ή/ και των υπεύθυνων νοσηλευτών του αντίστοιχου τμήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο). Κλινική άσκηση σε νοσηλευτικά τμήματα, μονάδες, εργαστήρια στα οποία παρέχεται πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια φροντίδα υγείας σε ασθενείς με διαταραχές του κυκλοφορικού συστήματος,	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική άσκηση	13 ώρες
	Μελέτη βιβλιογραφίας	36 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	75 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή τελική εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και ερωτήσεις σύντομης απάντησης	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Μπροκαλάκη-Παναουδάκη Ηρ. Νόσοι της Καρδιάς και νοσηλευτική φροντίδα, Ολιστική Προσέγγιση. 2^η έκδοση. ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Αθήνα, 2013.
2. Ανθόπουλος Λ.Π., Ανθόπουλος Π.Λ., Φεστερίδου Χ. Εγχειρίδιο καρδιολογίας του νοσηλευτή. 1^η έκδοση. ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ, Αθήνα, 2009.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστήριο (ασκήσεις, μελέτη περιπτώσεων, χρήση βάσεως Υπουργείου Εργασίας, Σχετικών Ευρωπαϊκών (FOHNEU, EU-OSHA) και Διεθνών φορέων (ILO, ICOH) κ.ά.)	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (δυνατότητα και στην αγγλική)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση σύγχρονων θεωρητικών γνώσεων στην υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, στην αλληλεπίδραση υγείας και εργασίας και στη μελέτη των παραγόντων που την επηρεάζουν. Επιδιώκεται η απόκτηση ικανοτήτων πρακτικής εφαρμογής, μέσω της άσκησης στην ολοκληρωμένη προληπτική εξέταση του εργαζομένου και επισκέψεων σε χώρους εργασίας.

Όταν οι φοιτητές θα έχουν ολοκληρώσει το μάθημα αναμένεται να είναι σε θέση:

Να αξιολογούν και να είναι ευαισθητοποιημένοι στην εκτίμηση των αναγκών του ειδικού πληθυσμού (εργατικού) της Κοινότητας, την εκτίμηση των συνθηκών εργασίας και του επιπέδου επικινδυνότητας, συναρτήσει των περιβαλλοντικών συνθηκών, την προαγωγή της υγείας του και την παροχή ολοκληρωμένων νοσηλευτικών υπηρεσιών στους χώρους εργασίας

τους, σε δομές Πρωτοβάθμιας φροντίδας Υγείας, σε εξω-νοσοκομειακό περιβάλλον, προλαμβάνοντας προβλήματα υγείας, προάγοντας το επίπεδο αυτής σε κάθε ηλικιακή ομάδα αλλά και σε κάθε ειδική ομάδα- εργατικό δυναμικό (π.χ. ΑΜΕΑ, γυναίκες σε περίοδο εγκυμοσύνης- λοχείας, μετακινούμενοι πληθυσμοί, ηλικιωμένοι κλπ).

Γενικές Ικανότητες

Όταν οι φοιτητές θα έχουν ολοκληρώσει το μάθημα αναμένεται να είναι ικανοί:

- Να προάγουν την υγεία των εργαζομένων της Κοινότητας, μέσω της λήψης επαγγελματικού ιστορικού και παρακολούθηση βιολογικών παραμέτρων των εργαζομένων
- να παρέχουν υπηρεσίες αγωγής υγείας σε αυτή την ειδική ομάδα πληθυσμού,
- να παρέχουν υπηρεσίες φροντίδας σε υγιή και ασθενή πληθυσμό στον χώρο εργασίας
- να εκτιμούν την επικινδυνότητα του περιβάλλοντος (φυσικού και εργασιακού) στους χώρους εργασίας
- να αξιολογούν την εφαρμογή των θεωριών και νοσηλευτικών διεργασιών της νοσηλευτικής επαγγελματικής υγείας στο χώρο εργασίας τους,
- να εκτιμούν, να προβλέπουν και να συμβάλλουν στη διαχείριση προβλημάτων Δημόσιας υγείας, όπου εργάζονται
- να αξιολογούν και να καταγράφουν το επιδημιολογικό προφίλ του πληθυσμού των εργαζομένων, λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον και τις συνθήκες ζωής του
- να μετρούν την ποιότητα της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας και το επίπεδο υγείας όλων των ομάδων εργαζομένων της κοινότητας
- να εφαρμόζουν τις διεθνείς, ευρωπαϊκές και εθνικές συστάσεις ηθικής, δεοντολογίας και νομολογίας περί της επαγγελματικής υγείας και το ρόλο του νοσηλευτή
- να εργάζονται σε ομαδικό και δι-επιστημονικό πνεύμα εργασίας με υπευθυνότητα και αυτονομία των νοσηλευτικών πράξεων τους, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο

Περιεχόμενο Μαθήματος

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Η/Υ, προβολέα, διαδικτύου, ηλεκτρονικών διευθύνσεων σχετικών με το αντικείμενο του μαθήματος, χρήση της βάσης δεδομένων επαγγελματικής υγείας (EU-OSHA) κ.α. • Υποστήριξη της μαθησιακής διδασκαλίας μέσω της πλατφόρμας e-class • Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω της web-class 	
Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες

	Εργαστήριο- Διαδραστική διδασκαλία σε θέματα υγείας και ασφάλειας, άσκηση σε ομάδες σε εργασιακούς χώρους, χρήση φορητών οργάνων τμήματος για εκμάθηση και εξάσκηση στη σπιρομέτρηση, ακοομέτρηση, οπτική εξέταση κλπ εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς	13 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	36 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	75 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής .	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Υγεία και Εργασία, Ε. Βελονάκης, Π. Σουρτζή , Εκδ. ΒΗΤΑ .
2. Ιατρική της εργασίας, Αθηνά Λινού

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ-ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ053	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Φροντιστήριο και Κλινική άσκηση	6	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
Αναμενόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις έννοιες, αρχές, θεωρίες και πρακτικές της Διοικητικής Επιστήμης, εφαρμοζομένων στη διοίκηση των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, ώστε αυτοί να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται επαρκώς κατά την ανάληψη διοικητικών και ηγετικών ρόλων.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none">
• να προσδιορίζουν τη σημασία της συνεργικής σχέσης της διοίκησης και της ηγεσίας και να είναι σε θέση να διακρίνουν τις διοικητικές και ηγετικές ικανότητες τόσο τις προσωπικές τους όσο και των υφισταμένων τους,
• να υιοθετούν συγκεκριμένες θεωρίες της διοίκησης και ηγεσίας
• να εφαρμόζουν το στρατηγικό και λειτουργικό προγραμματισμό ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες και να χρησιμοποιούν τα εργαλεία του προγραμματισμού,
• να υιοθετούν νέες ιδέες
• να μετρούν την οργανωσιακή κουλτούρα του οργανισμού, στον οποίο εργάζονται, να ιχνηλατούν τη διαμόρφωσή της και να αποφεύγουν τη γραφειοκρατική οργάνωση,
• να ταξινομούν τους ασθενείς ανάλογα με τη σοβαρότητα – πολυπλοκότητα της κατάστασής τους και να εφαρμόζουν το πλέον ενδεδειγμένο σύστημα νοσηλευτικής φροντίδας ανάλογα με τους διαθέσιμους ανθρώπινους και υλικούς πόρους,
• να καθορίζουν με ακρίβεια τις ανάγκες σε νοσηλευτικό προσωπικό,
• να εφαρμόζουν με ορθό τρόπο τις τεχνικές προσέλκυσης και επιλογής προσωπικού και να επιλέγουν τους πλέον κατάλληλους υποψηφίους,

- να ιχνηλατούν τα προσωπικά κίνητρα των υφισταμένων τους,
- να εντοπίζουν τα ανεπίσημα δίκτυα επικοινωνίας, που υπάρχουν στον οργανισμό, στον οποίο εργάζονται,
- να ορίζουν τα καθκόντων των υφισταμένους στους,
- να εντοπίζουν τις αιτίες των συγκρούσεων και να εφαρμόζουν τεχνικές επίλυσής τους.

Γενικές Ικανότητες

Όταν οι φοιτητές θα έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το μάθημα, αναμένεται να είναι ικανοί να:

- αξιολογούν την εφαρμογή των θεωριών της ηγεσίας και της διοίκησης στο χώρο εργασίας τους,
- αξιολογούν τα αποτελέσματα της αλλαγής,
- διαχειρίζονται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο το χρόνο τους και να δοκιμάζουν τεχνικές αντιμετώπισης της άσκοπης ανάλωσής του, μέσα από την οργάνωση του πλάνου εργασίας τους,
- αξιολογούν τη βελτίωση της παραγωγικότητάς τους σε σχέση με την παροχή κινήτρων,
- μετρούν την ποιότητα της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας και να αξιολογούν την απόδοση του προσωπικού,
- εργάζονται αυτόνομα ή/και ομαδικά,
- λαμβάνουν αποφάσεις,
- εργαστούν σε διεθνές περιβάλλον, και
- παράγουν νέες ερευνητικές ιδέες.

Περιεχόμενο Μαθήματος

Διδακτικό μέρος

- Λήψη αποφάσεων, επίλυση προβλημάτων και κριτική σκέψη.
- Κλασσικές και σύγχρονες αντιλήψεις για τη Διοίκηση και την Ηγεσία
- Ρόλοι και διαδικασίες στο σχεδιασμό (α)
  - Προγραμματισμένη αλλαγή
- Ρόλοι και διαδικασίες στο σχεδιασμό (β)
  - Διαχείριση χρόνου
  - Προϋπολογισμός
- Ρόλοι και διαδικασίες στην οργάνωση (α)
  - Δομή των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών
- Ρόλοι και διαδικασίες στην οργάνωση (β)
  - Συστήματα νοσηλευτικής φροντίδας
- Ρόλοι και διαδικασίες στη στελέχωση (α)
  - Προσέλκυση, επιλογή, τοποθέτηση & εκπαίδευση
- Ρόλοι και διαδικασίες στη στελέχωση (β)
  - Εργασία σε ομάδες
  - Πολιτικές και μέθοδοι σχεδιασμού στελέχωσης
- Ρόλοι και διαδικασίες στη διεύθυνση (α)
  - Παρακίνηση προσωπικού
  - Επικοινωνία
- Ρόλοι και διαδικασίες στη διεύθυνση (β)
  - Ανάθεση καθκόντων
  - Διαχείριση της σύγκρουσης
- Ρόλοι και διαδικασίες στον έλεγχο

- Έλεγχος ποιότητας παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας
- Αξιολόγηση απόδοσης προσωπικού

➤ Συμπεράσματα και αξιολόγηση του μαθήματος

Φροντιστηριακό μέρος

- Μελέτη περιπτώσεων κατά αντιστοιχία του διδαχθέντος θεωρητικού μέρους.
- Επίλυση ασκήσεων.
- Διδασκαλία και εφαρμογή στη συγγραφή βιογραφικού σημειώματος.
- Χρήση βάσεως δεδομένων ΟΟΣΑ
- Παρουσίαση των ομαδικών εργασιών και συζήτηση (κριτική ανάλυση) επ' αυτών.

Κλινικό μέρος

Η άσκηση των φοιτητών διεξάγεται σε Νοσηλευτικά Τμήματα του Γενικού Νοσοκομείου Σπάρτης, όπου οι ομάδες των φοιτητών παρακολουθούν τον τρόπο λειτουργίας της κάθε μονάδας, καταγράφουν (ανωνύμως) στοιχεία σχετικά με τη στελέχωσή της σε νοσηλευτικό δυναμικό, το διαθέσιμο εξοπλισμό της και το νοσολογικό φάσμα των νοσηλευόμενων περιπτώσεων και, στη συνέχεια, γίνεται η εκπόνηση σχετικής ομαδικής εργασίας, όπου:

- Συγκρίνεται η εφαρμοζόμενη στελέχωση των Νοσηλευτικών Τμημάτων με αντίστοιχη προκύπτουσα από την εφαρμογή μεθόδων στελέχωσης (κυρίως GRASP), και
- Προτείνεται το πλέον κατάλληλο σύστημα νοσηλευτικής φροντίδας, βάσει του διαθέσιμου νοσηλευτικού δυναμικού και της βαρύτητας των νοσηλευόμενων περιπτώσεων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της χρήσης: <ul style="list-style-type: none"> • της βάσεως δεδομένων του ΟΟΣΑ • της πλατφόρμας e-class • της web-class 	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Φροντιστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	97 ώρες
	Κλινική Άσκηση	26 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	<ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή εξέταση (80%) • Ομαδική εργασία (20%) 	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Marquis B., Huston C., (6η έκδοση), Διοίκηση & Ηγεσία: Θεωρία και εφαρμογή στις νοσηλευτικές υπηρεσίες, Επιστημονική Επιμέλεια Δ Καϊτελίδου & Π Πρεζεράκος, Εκδόσεις ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, 2010.
2. Μερκούρης Α., Διοίκηση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Εκδόσεις Γ. ΠΑΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ, 2008.

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστήριο	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδίκευσης-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές εξοικείωση με τα ζητήματα υγείας που απασχολούν νεογνά, βρέφη νήπια, παιδιά και εφήβους.

Οι φοιτητές με την ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- μπορούν να πραγματοποιήσουν λήψη ιστορικού και κλινική εξέταση ενός νεογνού, βρέφους, νηπίου, παιδιού, εφήβους
- κατανοήσουν τη σημασία της συνθετικής και αφαιρετικής σκέψης που θα τους κατευθύνει στη σωστή διάγνωση
- να προσεγγίζουν τον μικρό ασθενή και τους γονείς του ώστε να εξασφαλίσουν τη συνεργασία τους
- να γνωρίζουν βασικές γνώσεις παιδιατρικής νοσολογίας.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Ιστορικό-Κλινική εξέταση, αύξηση και ανάπτυξη
2. Παιδί και περιβάλλον, γενετική
3. Περιγεννητική ασφυξία-σπασμοί νεογνών, Αναπνευστικά προβλήματα νεογνών, Χαμηλού βάρους γέννησης νεογνά, Νεογνικός ίκτερος
4. Διατροφή και διαταραχές θρέψης
5. Ανοσιακό σύστημα, ανοσοανεπάρκειες, εμβόλια-εμβολιασμοί
6. κληρονομικά, μεταβολικά νοσήματα,
7. Νοσήματα αίματος
8. Νοσήματα αναπνευστικού
9. Λοιμώξεις
10. Νοσήματα ουροποιητικού
11. Νοσήματα δέρματος
12. Σπασμοί- Επιληψίες, Ρευματικά νοσήματα
13. Ατυχήματα, δηλητηριάσεις, επείγουσα παιδιατρική.

Περιεχόμενο φροντιστηριακού μέρους

Φροντιστηριακές ασκήσεις για την εξάσκηση σε ιστορικά ασθενών και στρατηγικές προσέγγισης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Εργαστήριο	13 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	48 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)

Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή τελική εξέταση : 100% Ερωτήσεις σύντομης απάντησης, πολλαπλής επιλογής.
----------------------------	--

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
1. Nelson παιδιατρική, Behrman Richard E.,Kliegman Robert M.,Arvin Ann M. Mendor ed. 2. Παιδιατρική Φυσική Εξέταση και Διάγνωση, Zitelli B., Davis H. Πασχαλίδης.

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ034	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις, Εργαστηριακές ασκήσεις, Κλινική άσκηση	6	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση επιστημονικών γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων για την παροχή ολοκληρωμένης εξατομικευμένης φροντίδας στο άρρωστο παιδί με την εφαρμογή της νοσηλευτικής διεργασίας και της νοσηλευτικής πρακτικής βασισμένης σε ενδείξεις για την αξιολόγηση του άρρωστου παιδιού.</p> <p>Στόχος είναι η ανάπτυξη κριτικής σκέψης για την κατανόηση και αντιμετώπιση των προβλημάτων και αναγκών του παιδιού και της οικογένειας.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να αναγνωρίζει και να περιγράφει τα προβλήματα υγείας του παιδιού, • να αναγνωρίζει τη φυσιολογική σωματική, ψυχική και κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού και τους παράγοντες που επιδρούν και επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά τη διεργασία της ανάπτυξης, • να προσδιορίζει τους τρόπους διάγνωσης και κλινικής εξέτασης του παιδιού, • να περιγράφει τις παθολογικές καταστάσεις από τη νεογνική ηλικία μέχρι και την εφηβεία,

- τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις και τις μεθόδους θεραπευτικής αντιμετώπισής τους,
- να αναλύει τους τρόπους της θεραπευτικής αντιμετώπισης σε παθολογικές καταστάσεις.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Εισαγωγή του παιδιού στο νοσοκομείο. Ο ρόλος του νοσηλευτή. Επιπτώσεις της νοσοκομειακής νοσηλείας στην συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού. Οικογενειοκεντρική φροντίδα. Επώδυνες διαδικασίες. Προετοιμασία παιδιών και γονέων.
2. Νοσηλευτική προσέγγιση του παιδιατρικού πόνου.
3. Νοσηλευτική φροντίδα νεογνών.
4. Νοσηλευτική φροντίδα παιδιών με αναπνευστικά προβλήματα.
5. Φροντίδα παιδιού με καρδιακές παθήσεις.
6. Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με οξεία – χρόνια νεφρική νόσο. Μέθοδοι υποκατάστασης νεφρικής λειτουργίας.
7. Φροντίδα παιδιών με προβλήματα γαστρεντερικού συστήματος.
8. Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις. Παιδί σε κόμα.
9. Νεανικός σακχαρώδης διαβήτης – Νοσηλευτικές παρεμβάσεις.
10. Φροντίδα παιδιού με κακοήθη νοσήματα.
11. Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με μηνιγγίτιδα - AIDS.
12. Ορθοπαιδικά προβλήματα στην παιδική ηλικία. Νοσηλευτική φροντίδα.
13. Φροντίδα παιδιού με εγκαυματική νόσο.

Περιεχόμενο εργαστηριακής και κλινικής άσκησης

1. Νοσηλευτική αξιολόγηση παιδιατρικού ασθενή. Ενημέρωση και προετοιμασία για επώδυνες διαδικασίες.
2. Λήψη και αξιολόγηση των ζωτικών σημείων στα διαφορετικά στάδια ανάπτυξης του παιδιού.
3. Ιδιαιτερότητες κατά τη χορήγηση των φαρμάκων στα παιδιά. Τρόποι και μέθοδοι χορήγησης φαρμάκων και υπολογισμός δόσεων.
4. Επίδειξη μεθόδων/τεχνικών διενέργειας φλεβοκέντησης.
5. Επίδειξη μεθόδων/τεχνικών διενέργειας καλλιέργειών.
6. Χορήγηση ενδοφλέβιων υγρών.
7. Εργαστηριακή άσκηση στην λήψη δειγμάτων για εργαστηριακό έλεγχο και καθετηριασμό της ουροδόχου κύστεως.
8. Ιδιαιτερότητες στη χορήγηση οξυγόνου στα παιδιά.
9. Βασική καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση στα παιδιά.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Εργαστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Κλινική άσκηση	26 ώρες
	Γραπτή εργασία	13 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	84 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
	Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (80%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. Γραπτή εργασία (20%)

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
1. Μάτζιου Β. Παιδιατρική Νοσηλευτική. Βασικές Αρχές στη Φροντίδα Παιδιών. Εκδόσεις Δ. Λαγός. Αθήνα, 2013.
2. Binder R & Ball J. Κλινικές Δεξιότητες Στην Παιδιατρική Νοσηλευτική. Επιμέλεια έκδοσης Β. Μάτζιου, Εκδόσεις Δ.Λαγός. Αθήνα, 2008.
3. Hockenberry M & Wilson D. Παιδιατρική Νοσηλευτική. Θεμελιώδεις γνώσεις για τη φροντίδα του παιδιού σε όλα τα στάδια της ανάπτυξης. Επιμέλεια έκδοσης Ε. Κυρίτση. ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 2011.

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ060	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Εργαστήριο	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Γενικού Υποβάθρου-		

	Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων, που θα επιτρέψουν την ακριβή εκτίμηση και την άμεση νοσηλευτική παρέμβαση στην αντιμετώπιση κρίσιμων και επειγουσών καταστάσεων σε ασθενείς μέχρι την παρέμβαση του ειδικού.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής-τρια θα είναι σε θέση:

- να περιγράφει και να αξιολογεί τη διαγνωστική διαδικασία, τη διαφορική διάγνωση και τη θεραπευτική προσέγγιση εξατομικευμένα,
- να αξιολογεί και να τεκμηριώνει τα υποκειμενικά και αντικειμενικά δεδομένα που αφορούν στη διάγνωση και το σχεδιασμό της φροντίδας του επείγοντος περιστατικού,
- να αναπτύσσει κλινικές δεξιότητες στην παροχή επείγουσας φροντίδας υγείας και στην παροχή πρώτων βοηθειών σε νοσοκομειακό και εξωνοσοκομειακό περιβάλλον,
- να εφαρμόζει τις θεωρητικές γνώσεις, που έχει αποκομίσει μέχρι στιγμής, στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της νοσηλευτικής φροντίδας γνωρίζοντας τη νοσολογία.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

- Τι είναι πρώτες βοήθειες - Αλυσίδα της ζωής.
- Ασφάλεια διασώστη και σκηνής
- Απόφραξη αεραγωγών - Αερισμός
- Βασική καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση ενηλίκων (Οδηγίες ERC)
- Χρήση αυτόματου απινιδωτή (Οδηγίες ERC)
- Βασική καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση βρεφών και παιδιών(Οδηγίες ERC)
- Εξειδικευμένη καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση ενηλίκων (Οδηγίες ERC)
- Αρρυθμίες μετά την ανάνηψη
- Διαλογή, Μεταφορά ασθενών
- Απεγκλωβισμός
- Ακινητοποίηση τραυματία (ενήλικα - παιδιού)
- Κυκλοφορική κατάρριψη, Αλλεργία, αναφυλαξία

- Δήγματα εντόμων ζώων
- Εγκαύματα - Ηλεκτροπληξία
- Πνιγμός
- Θερμοπληξία -Υποθερμία, κρυοπαγήματα
- Δηλητηριάσεις.
- Α.Ε.Ε., Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου, Επιληπτικές κρίσεις, Παρόξυνση βρογχικού άσθματος, Αιμορραγία πεπτικού
- Κώμα
- Ειδικές καταστάσεις
- Κακώσεις οστών, αρθρώσεων και μυών -Επίδεσμοι και γάζες
- Υλικά - εξοπλισμός για την παροχή πρώτων βοηθειών
- Βιοηθική της αναζωογόνησης

Εργαστηριακό μέρος

Η άσκηση γίνεται με χρήση προπλάσμάτων. Οι φοιτητές εξοικειώνονται με τα πρωτόκολλα βασικής και εξειδικευμένης ΚΑΡΠΑ, τη χρήση του αυτόματου απινιδωτή και την αντιμετώπιση του πολυτραυματία.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Εργαστήριο	13 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	40 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	79 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γλώσσα αξιολόγησης :Ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης Γραπτή τελική εξέταση : 80% Ερωτήσεις σύντομης απάντησης, Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής Εξέταση δεξιοτήτων στο εργαστήριο: 20 %	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Πρώτες βοήθειες και πρακτική θεραπευτική συνήθων καταστάσεων, Μπαλτόπουλος Γεώργιος Ι. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD
2. NMS Επείγουσας Ιατρικής, Biddinger Paul D.,Adler Jonathan N., Plantz Scott H., Stearns Dana A., Gossman William BROKEN HILL PUBLISHERS LTD.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ084	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Κλινική Άσκηση	10	9	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS...		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τον κλινικό χώρο και ο εμπλουτισμός των γνώσεων που έχουν ήδη αποκτήσει κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να τις εφαρμόσουν στην καθημερινή κλινική πρακτική.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής-τρια θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζει τους ρόλους και της ευθύνες της νοσηλευτικής στην κλινική πρακτική,
- να αναπτύξει κλινικές δεξιότητες στην παροχή φροντίδας υγείας με στόχο την ικανοποίηση των αναγκών των ασθενών και των οικογενειών τους,
- να εφαρμόζει τις θεωρητικές γνώσεις, που έχει αποκομίσει μέχρι στιγμής, στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της νοσηλευτικής φροντίδας με βάση τη νοσηλευτική διεργασία,
- να εφαρμόζει δεξιότητες κριτικής σκέψης και λήψης κλινικών αποφάσεων στην παροχή φροντίδας υγείας προσανατολισμένη στον ασθενή, ενσωματώνοντας τις αρχές της ηθικής και δεοντολογίας,
- να αναγνωρίζει και να αναλύει θέματα που σχετίζονται με τη νοσηλευτική έρευνα, την πρακτική βασισμένη σε ενδείξεις αλλά και τη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας.

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Λήψη αποφάσεων
- Κριτική σκέψη
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

- Εφαρμογή νοσηλευτικών διαδικασιών και τεχνικών που έχουν διδαχθεί σε προηγούμενα μαθήματα.
- Επικοινωνία με τον ασθενή και το υποστηρικτικό του περιβάλλον.
- Προετοιμασία του ασθενή και συμμετοχή στη διενέργεια διαγνωστικών εξετάσεων.
- Νοσηλευτική φροντίδα παθολογικών ασθενών.
- Νοσηλευτική φροντίδα χειρουργικών ασθενών / Διεγχειρητική νοσηλευτική φροντίδα.
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με γυναικολογικές παθήσεις.
- Νοσηλευτική φροντίδα σε εγκύους, νέες μητέρες και στα νεογνά.
- Νοσηλευτική φροντίδα σε παιδιατρικούς ασθενείς με συνήθη προβλήματα υγείας.
- Εντατική παρακολούθηση και νοσηλευτική φροντίδα ασθενών σε εξειδικευμένες μονάδες.
- Επικοινωνία και συνεργασία με άλλους επαγγελματίες υγείας.
- Συμμετοχή στη θεραπευτική αντιμετώπιση ασθενών με επείγοντα προβλήματα υγείας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Κλινική Άσκηση	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Κλινική Άσκηση	130 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	55 ώρες
	Συγγραφή Εργασίας	40 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εργασία που βασίζεται στην Κλινική Άσκηση (100%).	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Berman A., Snyder S., Jackson C. Η νοσηλευτική στην κλινική πράξη. Εκδόσεις Λαγός Δ., Αθήνα, 2010.
2. Mosby's Elsevier. Βασικές, Ανώτερες και Εξειδικευμένες Νοσηλευτικές Δεξιότητες. Επιμέλεια Μπαλτόπουλος Γ. Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις ΜΕΠΕ, Αθήνα, 2013.

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ-ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ061	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ- ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο	4	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS160/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος Θεραπευτική-Κλινική Νοσηλευτική Αξιολόγηση είναι η εξοικείωση των φοιτητών με ήδη αποκτηθείσες θεωρητικές γνώσεις και δεξιότητες, προκειμένου να αξιολογούν και να τεκμηριώνουν τα υποκειμενικά και αντικειμενικά δεδομένα που αφορούν στη διάγνωση και το σχεδιασμό της ολοκληρωμένης φροντίδας του ασθενούς.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση :

- να αξιολογεί και να τεκμηριώνει τα υποκειμενικά και αντικειμενικά δεδομένα που αφορούν στη διάγνωση και το σχεδιασμό της ολοκληρωμένης φροντίδας του ασθενούς,
- να περιγράφει και να εξηγεί τη χρήση των φαρμάκων κατά νοσολογική οντότητα,
- να περιγράφει και να αξιολογεί τη θεραπευτική προσέγγιση εξατομικευμένα.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Προσέγγιση ασθενούς. Φάκελος υγείας ασθενούς.
2. Συλλογή υποκειμενικών δεδομένων. Η συνέντευξη με τον ασθενή και την οικογένεια.
3. Μέθοδοι συλλογής αντικειμενικών δεδομένων. Κλινική Νοσηλευτική Αξιολόγηση.
4. Αξιολόγηση δέρματος.
5. Εκτίμηση της διανοητικής κατάστασης ασθενούς.
6. Αξιολόγηση της θρέψης.
7. Αξιολόγηση της καρδιαγγειακής λειτουργία.
8. Αξιολόγηση της αναπνευστικής λειτουργίας.
9. Αξιολόγηση της κινητικότητας ασθενούς.
10. Αξιολόγηση της απεκκριτικής λειτουργίας ασθενούς.
11. Αξιολόγηση τραύματος.
12. Ιδιαιτερότητες κατά την αξιολόγηση ειδικών ομάδων ασθενών (ηλικιωμένοι, άτομα αναπηρία, ασθενείς με χρόνια νοσήματα).
13. Κλινικές αποφάσεις. Εκτίμηση, σχεδιασμός, αξιολόγηση.

Περιεχόμενο φροντιστηριακού μέρους

Επιλέγονται μελέτες περίπτωσης και κλινικά σενάρια προκειμένου οι φοιτητές να σχεδιάζουν και να προγραμματίζουν τεκμηριωμένα και με βάση τις κλινικές ενδείξεις εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας ασθενούς.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Φροντιστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	48 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης και πολλαπλής επιλογής (100%).	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Rakel R.E., Bore E. T. Σύγχρονη Θεραπευτική. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2008.
2. Eisenberg-Copass & Mengert. Εγχειρίδιο Επείγουσας Θεραπευτικής. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2005.
3. Mosby 's. Βασικές Ανώτερες και Ειδικές Νοσηλευτικές Διεργασίες. ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 2011.

4. Lynn P. Κλινικές Νοσηλευτικές Δεξιότητες και Νοσηλευτική Διεργασία. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2011.
5. Berman, Snyder, Jackson .Η νοσηλευτική στην κλινική πράξη. Εκδόσεις Δημήτριος Λαγός, Αθήνα, 2011.

ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ085	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Κλινική Άσκηση	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος Ανακουφιστική Φροντίδα είναι καλλιέργεια των απαραίτητων γνώσεων, δεξιοτήτων και πεποιθήσεων των φοιτητών για την παροχή θεραπευτικής νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με καρκίνο και απειλητικά για τη ζωή νοσήματα και τις οικογένειες τους. Επιπλέον σκοπός είναι η απόκτηση των θεωρητικών γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων για την ανάπτυξη και εφαρμογή εξατομικευμένου σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας, με την εφαρμογή της νοσηλευτικής διεργασίας, σε ενήλικες ασθενείς με καρκίνο και απειλητικά για τη ζωή νοσήματα.

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες και τη φιλοσοφία της ανακουφιστικής φροντίδας καθώς και τις δομές παροχής της
- αξιολογούν τις οργανικές, ψυχολογικές, κοινωνικές και πνευματικές ανάγκες ανακουφιστικής φροντίδας των ασθενών και των οικογενειών τους σε όλη τη διάρκεια της νόσου και του τέλους της ζωής
- σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με χρόνια απειλητικά για τη ζωή νοσήματα
- αναπτύσσουν και εφαρμόζουν δεξιότητες για την παροχή ανακουφιστικής φροντίδας στους ασθενείς και τις οικογένειες τους
- αναθεωρούν το εξατομικευμένο σχέδιο φροντίδας ανάλογα με την μεταβολή των αναγκών ανακουφιστικής φροντίδας των ασθενών

Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Λήψη κλινικών αποφάσεων • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Άσκηση κριτικής σκέψης • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενο Μαθήματος
<p>Περιεχόμενο Διαλέξεων</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Φιλοσοφία, οργάνωση και δομές ανακουφιστικής φροντίδας 2. Επικοινωνία με τον ασθενή, την οικογένεια, τα μέλη της Διεπιστημονικής ομάδας, τους εθελοντές, τις κοινοτικές υπηρεσίες 3. Υποστήριξη ασθενών - οικογενειακού περιβάλλοντος κατά τη χορήγηση ανακουφιστικής αντισπασμωδικής θεραπευτικής αγωγής 4. Ολοκληρωμένη αξιολόγηση αναγκών ασθενή και οικογένειας/ φροντιστή 5. Αρχές διαχείρισης των συμπτωμάτων των ασθενών. Ολιστική διαχείριση του Χρόνιου Πόνου 6. Νοσηλευτική θεραπευτική αξιολόγηση ασθενών με προβλήματα από το γαστρεντερικό σύστημα 7. Νοσηλευτική θεραπευτική αξιολόγηση ασθενών με κόπωση και δύσπνοια 8. Αρχές αντιμετώπισης ψυχοκοινωνικών και πνευματικών αναγκών ασθενή - οικογένειας 9. Αρχές ανακουφιστικής φροντίδας ασθενών με μη κακοήθη νοσήματα 10. Λήψη δύσκολων κλινικών αποφάσεων. Ηθικά διλήμματα στην άσκηση, εκπαίδευση και έρευνα της ανακουφιστικής φροντίδας 11. Φροντίδα ασθενών τις τελευταίες ημέρες της ζωής. Υποστήριξη των φροντιστών των ασθενών στο τελικό στάδιο της ζωής 12. Υποστήριξη αρρώστου - οικογένειας στη διαδικασία του θρήνου 13. Βελτίωση ποιότητας ανακουφιστικής φροντίδας - Δείκτες ποιότητας. Ποιότητα ζωής <p>Περιεχόμενο κλινικής άσκησης</p> <p>Κλινική άσκηση σε επιλεγμένες παθολογικές και χειρουργικές κλινικές και εξωτερικά ιατρεία. Στη διάρκεια της κλινικής άσκησης, ο φοιτητής θα συμμετέχει στην παροχή της ανακουφιστικής φροντίδας, υπό την εποπτεία κλινικών νοσηλευτών. Κατά την ολοκλήρωση της κλινικής άσκησης παραδίδεται γραπτή εργασία στην οποία αναπτύσσεται και εφαρμόζεται εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας βασιζόμενο στη Νοσηλευτική Διεργασία για ασθενή με απειλητικό για τη ζωή νόσημα.</p>

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο). Κλινική άσκηση σε παθολογικές και χειρουργικές κλινικές και εξωτερικά ιατρεία.
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

Οργάνωση διδασκαλίας	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική Άσκηση	13 ώρες
	Συγγραφή γραπτής εργασίας κλινικής άσκησης	13 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	48 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	100 ώρες (4 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	I. Γραπτή τελική εξέταση (75%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ανάλυση κλινικής περίπτωσης και ερωτήσεις σύντομης απάντησης (λέξεων ή φράσεων) II. Γραπτή εργασία κλινικής άσκησης (25%)	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
1. Kinghorn S., Gamlin R. Ανακουφιστική νοσηλευτική. 1 ^η Έκδοση. ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 2004. 2. Μυστακίδου Κ. Ολιστική Αγωγή Ασθενών με Χρόνιες Παθήσεις. Μονάδα Ανακούφισης Πόνου & Παρηγορητικής Αγωγής «Τζένη Καρέζη», Εργαστηρίου Ακτινολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Αθήνα, 2005.

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ-ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ086	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ - ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις , Εργαστήριο και Κλινική Άσκηση	6	7	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS237/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος αποτελεί η παρουσίαση των σημαντικότερων σημείων από την ποικιλία των διαταραχών ασθενών που αντιμετωπίζονται στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ). Καθορισμός των βασικών αρχών υποστήριξης, ανεξαρτήτως του αιτίου εισαγωγής στη ΜΕΘ, αλλά και γνώση των αρχικών διαφοροδιαγνωστικών βημάτων, της θεραπευτικής αγωγής και της πρόληψη των επιπλοκών που προκαλούνται κατά τη νοσηλεία στη ΜΕΘ.

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες για την παροχή ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς που νοσηλεύονται σε ΜΕΘ
- αναγνωρίζουν τους νοσηλευτικούς ρόλους για τη φροντίδα ασθενών που νοσηλεύονται σε ΜΕΘ
- σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς που νοσηλεύονται σε ΜΕΘ
- αναπτύσσουν και εφαρμόζουν δεξιότητες για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας στον πληθυσμό των ασθενών στόχο.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη κλινικών αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής σκέψης
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

14. Φιλοσοφία και Αρχές Εντατικής Θεραπείας
15. Ηθικά και νομικά θέματα - Ψυχιατρικά προβλήματα
16. Υγρά, ηλεκτρολύτες, Οξεοβασική ισορροπία
17. Σακχαρώδης διαβήτης και ενδοκρινικά προβλήματα στον ασθενή της ΜΕΘ
18. Αιμορραγία - θεραπεία με μεταγγίσεις
19. Αναισθησία και Αναλγησία στη ΜΕΘ
20. Διατροφή - Εντερική, Παρεντερική
21. Shock και ανάνηψη, Εντατική παρακολούθηση
22. Λοιμώξεις στη ΜΕΘ, Σήψη
23. Αναπνευστική Ανεπάρκεια - νοσήματα αναπνευστικού - Πνευμονική εμβολή και φλεβοθρόμβωση
24. Νεφρική ανεπάρκεια, Οξεία κοιλία, Αιμορραγία Πεπτικού
25. Εγκαύματα- περιβαλλοντικές βλάβες
26. Μεταμόσχευση οργάνων και Εγκεφαλικός Θάνατος -Υπαραχνοειδής αιμορραγία, ΚΕΚ

Περιεχόμενο κλινικής άσκησης

Κλινική άσκηση σε μονάδες εντατικής θεραπείας. Εξοικείωση με νοσηλευτικές τεχνικές και παρεμβάσεις.

Περιεχόμενο Εργαστηρίου

Εφαρμογή θεωρητικών γνώσεων και νοσηλευτικών τεχνικών σε προπλάσματα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο). Κλινική άσκηση σε μονάδες εντατικής θεραπείας.	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Κλινική Άσκηση	26 ώρες
	Εργαστήριο	13 ώρες
	Μελέτη βιβλιογραφίας	97 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή τελική εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
1. Saunorus Baird M. Hicks Keen J., Swearingen P.L. Επείγουσα Νοσηλευτική – ΜΕΘ. 5 ^η Έκδοση. ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα, 2010.
2. Stone C.K., Humphries R.L, Μπαλτόπουλος Γ. Current Σύγχρονη Επειγοντολογία Διάγνωση και Θεραπεία. 1 ^η Έκδοση. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2011.
3. Proehl J.A. Επείγουσες Νοσηλευτικές Διαδικασίες. 4 ^η Έκδοση. ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Αθήνα, 2012.
4. Marino P.L. Μονάδα Εντατικής Θεραπείας. 3 ^η Έκδοση. ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Αθήνα, 2009.
5. Bongard F., Sue Darryl Y. Σύγχρονη εντατικολογία. 1 ^η Έκδοση. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2005.

ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠ087	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Κλινική Άσκηση	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Όχι		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η γήρανση του πληθυσμού και η αύξηση του αριθμού των ηλικιωμένων ατόμων αποτελούν μια πρόκληση για τη νοσηλευτική επιστήμη. Η καλύτερη αντιμετώπιση στις ποικίλες ανάγκες αυτού του πληθυσμού απαιτεί πλήρη γνώση των βιολογικών μεταβολών, αλλά και των παθολογικών εκδηλώσεων που πολύ συχνά παρουσιάζονται, γεγονός που αποτελεί και το σκοπό αυτού του μαθήματος.

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες και τους νοσηλευτικούς ρόλους για την παροχή ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας σε ηλικιωμένους ασθενείς με οξεία ή χρόνια νοσήματα
- αξιολογούν τις ανάγκες φροντίδας των ηλικιωμένων ασθενών
- σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν εξατομικευμένο σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας σε ηλικιωμένους ασθενείς με οξεία ή χρόνια νοσήματα
- αναπτύσσουν και εφαρμόζουν δεξιότητες για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας
- αναθεωρούν το εξατομικευμένο σχέδιο φροντίδας ανάλογα με την μεταβολή των αναγκών φροντίδας των ηλικιωμένων ασθενών

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη κλινικών αποφάσεων
- Έργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής σκέψης
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Δημογραφικά και στατιστικά στοιχεία τρίτης ηλικίας
2. Φυσιολογικές - Βιολογικές μεταβολές με την γήρανση ανά σύστημα
3. Φυσιολογικές - Βιολογικές μεταβολές με την γήρανση ανά σύστημα
4. Αξιολόγηση του ηλικιωμένου, νοσηλευτικό ιστορικό για ηλικιωμένους
5. Γενικά προβλήματα υγείας ηλικιωμένων και νοσηλευτικές παρεμβάσεις (πόνος, ύπνος, ατομική υγιεινή κ.λπ.)
6. Γενικά προβλήματα υγείας ηλικιωμένων και νοσηλευτικές παρεμβάσεις (πτώσεις, κατακλίσεις)
7. Προβλήματα διατροφής των ηλικιωμένων
8. Μυοσκελετικά προβλήματα (κινητικότητα, αρθρίτιδα)
9. Η οστεοπόρωση στους ηλικιωμένους
10. Ειδικές παθολογικές καταστάσεις (αφυδάτωση, αναπνευστικές λοιμώξεις, ουρολοιμώξεις)
11. Ο καρκίνος στους ηλικιωμένους
12. Ψυχολογικά προβλήματα ηλικιωμένων (μοναξιά, σύγχυση, κατάθλιψη)
13. Ψυχολογικά προβλήματα ηλικιωμένων (άνοιες, άνοια Alzheimer)

Περιεχόμενο κλινικής άσκησης

Κατά την κλινική άσκηση οι φοιτητές έρχονται σε στενή επαφή με τους ηλικιωμένους και μαθαίνουν να αξιολογούν τα προβλήματά τους, να συμβουλεύουν, να εκπαιδεύουν και να εφαρμόζουν τεχνικές και γνώσεις για την καλύτερη φροντίδα τους.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο). Κλινική άσκηση σε νοσηλευτικά τμήματα και γηροκομεία.	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική Άσκηση	13 ώρες
	Μελέτη βιβλιογραφίας	36 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	75 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή τελική εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου.	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Wold G. H. Βασική Γηριατρική – Νοσηλευτική. 4η έκδοση. ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ, Αθήνα, 2010.
2. Χρυσάνθη Π. Γεροντολογική Νοσηλευτική. 8η έκδοση. ΙΩΑΝΝΗΣ Β. ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΣ, Αθήνα, 2008.
3. Redfern S. J., Ross F. M. Νοσηλευτική φροντίδα ηλικιωμένων. 1η έκδοση. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2011.

ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ084	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Ναι (στην Αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS139/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση :

- να γνωρίζει τα μέτρα πρόληψης και ελέγχου καθώς και τις μεθόδους επιτήρησης, καταγραφής και παρακολούθησης των νοσοκομειακών λοιμώξεων
- να γνωρίζει τις δραστηριότητες της Επιτροπής Ελέγχου Λοιμώξεων με έμφαση στο ρόλο του Νοσηλευτή Ελέγχου Λοιμώξεων
- να κατανοεί και να εφαρμόζει τις πολιτικές ελέγχου λοιμώξεων.

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Ορισμός και ταξινόμηση των Νοσοκομειακών Λοιμώξεων. Η αξία της εφαρμοσμένης επιδημιολογίας στην πρόληψη των νοσοκομειακών λοιμώξεων.
2. Προγράμματα πρόληψης και ελέγχου των νοσοκομειακών λοιμώξεων. Επιτήρηση των νοσοκομειακών λοιμώξεων.
3. Πηγές και οδοί μετάδοσης των νοσοκομειακών λοιμώξεων – Ενδημικές και Επιδημικές Λοιμώξεις.
4. Πλύσιμο χεριών-Ορθή χρήση γαντιών: η σημασία τους στην πρόληψη των νοσοκομειακών λοιμώξεων. Ασφαλής συλλογή, μεταφορά, διαλογή και πλύσιμο ρυπαρού ματισμού.
5. Οδηγίες πρόληψης νοσοκομειακών λοιμώξεων που μεταδίδονται με βιολογικά υγρά, με άμεση-έμμεση επαφή, με ενδαγγειακές συσκευές.
6. Πρόληψη των τροφιμογενών λοιμώξεων.
7. Πρόληψη των νοσοκομειακών ουρολοιμώξεων.
8. Πρόληψη της νοσοκομειακής πνευμονίας.
9. Πρόληψη λοιμώξεων σε ασθενείς με νεοπλασίες.
10. Πρόληψη χειρουργικών λοιμώξεων.
11. Πολιτική χρήσης απολυμαντικών- αντισηπτικών στο νοσοκομείο.
12. Μέθοδοι απολύμανσης- αποστείρωσης.
13. Μέθοδοι καταστροφής και ασφαλούς απόρριψης νοσοκομειακών αποβλήτων.

Περιεχόμενο φροντιστηριακού μέρους

1. Κατανόηση των συστατικών ενός προγράμματος ελέγχου των λοιμώξεων.
2. Αναγνώριση κοινών νοσοκομειακών λοιμώξεων ανθεκτικών οργανισμών.
3. Τήρηση κανονισμών και διεθνών προτύπων.
4. Έλεγχος των λοιμώξεων στο νοσοκομείο.
5. Συζήτηση των μεθόδων επιτήρησης, των ποσοστών μόλυνσης και ανάλυση των δεδομένων.
6. Εφαρμογή νοσοκομειακών πολιτικών ελέγχου λοιμώξεων και προγραμμάτων επιτήρησης.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Διδασκαλία με χρήση Τ.Π.Ε Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class (αρχεία και επικοινωνία)	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Φροντιστήριο- Διαδραστική διδασκαλία	13 ώρες
	Μελέτη και	51 ώρες

	ανάλυση βιβλιογραφίας	
	Σύνολο μαθήματος	90 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, επίλυση προβλημάτων.	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ, AYLIFFE G. Εκδ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ, ΑΘΗΝΑ 2004
2. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ, BENNETT J., Εκδ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ, ΑΘΗΝΑ 2004

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ029	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Φροντιστήριο	3	3	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα Ειδικής Υποδομής-Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση ζητημάτων παρατήρησης, καταγραφής και σχολιασμού, όσον αφορά σε ζητήματα που εγείρονται στο πλαίσιο της διεπιστημονικής συνεργασίας στο χώρο της υγείας, καθώς και η ανάδειξη ενός πλαισίου συνεργασίας στελεχών υγείας και εκπαίδευσης.

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- ορίζουν και περιγράφουν μια διεπιστημονική ομάδα
- αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα της διεπιστημονικής ομάδας στην παροχή φροντίδας υγείας
- αναγνωρίζουν τους ρόλους των διαφορετικών επαγγελματιών υγείας στη διεπιστημονική ομάδα και στην παροχή της φροντίδας υγείας
- αξιολογούν τα πλεονεκτήματα και τις δυσκολίες της συμμετοχής σε μια διεπιστημονική

ομάδα

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη κλινικών αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής σκέψης
- Ομαδική εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Περιεχόμενο Μαθήματος

Περιεχόμενο Διαλέξεων

1. Κατευθυντήριες αρχές ομαδικής εργασίας
2. Η υγεία ως ικανότητα προσαρμογής
3. Ο ρόλος της ασθένειας ως φορέα μετάδοσης μηνυμάτων
4. Η σχέση του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού με τον ασθενή
5. Η σχέση του ασθενούς με το νοσοκομείο ως οργανισμό
6. Τεχνικές διαπραγματεύσεων
7. Αντιμέτωπιση κρίσεων και στήριξη επαγγελματιών υγείας
8. Διεπιστημονική συνεργατική διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς σε ασθενείς
9. Διεπιστημονική αντιμετώπιση: Η συμβολή της ιατροπαιδαγωγικής διαμεσολάβησης
10. Νεανική παραβατικότητα: διαχείριση υγείας και εκπαίδευση παρέμβασης
11. Ενδεικτικά παραδείγματα - Κατευθύνσεις προς τα στελέχη υγείας και εκπαίδευσης
12. Άλλες διεπιστημονικές δομές πρόληψης και προαγωγής της υγείας
13. Ο καίριος ρόλος του νοσηλευτή.

Περιεχόμενο φροντιστηρίου

Οι φροντιστηριακές ασκήσεις θα δίδουν έμφαση στην προσωπική εμπειρία των φοιτητών από την πρακτική τους άσκηση σε άλλα μαθήματα και θα ακολουθεί σχολιασμός σε επίπεδο διεπιστημονικής και διεπαγγελματικής συνεργασίας. Εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του μαθήματος αφορούν τη συνεργασία και την ενεργητική ακρόαση, τη διαχείριση της αλλαγής, τη λήψη αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων κ.ά.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο).	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	13 ώρες
	Φροντιστήριο	26 ώρες

	Μελέτη βιβλιογραφίας	36 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	75 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή τελική εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου.	

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία
<ol style="list-style-type: none"> 1. Παπαχριστόπουλος Ν., Σαμαρτζή Κ. Υγεία, ασθένεια και κοινωνικός δεσμός. 1^η έκδοση. OPPORTUNA, Αθήνα, 2009. 2. Kushner T.K., Thomasma D.C, Τριανταφυλλίδου Σ. Δεοντολογία και ηθική στην κλινική πράξη. 1^η έκδοση. ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ, Αθήνα, 2007.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής		
ΤΜΗΜΑ	Νοσηλευτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠ085	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Κλινικές ασκήσεις	3	3 ECTS	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Μάθημα ειδικής υποδομής –Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):	https://eclass.uop.gr/courses/NRS.....		

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με την κατανόηση των ιδιαιτεροτήτων της φροντίδας σε παιδιά με χρόνια νοσήματα, με την εφαρμογή της νοσηλευτικής διεργασίας και της νοσηλευτικής πρακτικής βασισμένης σε ενδείξεις.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να αναγνωρίζει και να περιγράφει τα προβλήματα υγείας του παιδιού με χρόνια νόσο, • να αναγνωρίζει τις ιδιαιτερότητες της φροντίδας, τους περιορισμούς και την επίδραση πάνω στην ποιότητα ζωής που επιφέρει η χρόνια νόσος, • να προσδιορίζει τους τρόπους διάγνωσης και κλινικής εξέτασης του παιδιού με χρόνια νόσο, • να αναλύει τους τρόπους της θεραπευτικής αντιμετώπισης των επιμέρους παθολογικών καταστάσεων και προβλημάτων που παρουσιάζονται σε παιδιά με χρόνια νοσήματα.

Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Εργασία σε διεθνές περιβάλλον • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Περιεχόμενο Μαθήματος
<p>Περιεχόμενο Διαλέξεων</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Αρχές στη φροντίδα παιδιού με χρόνια νόσημα. 2. Ανάγκες γονέων για τη φροντίδα του παιδιού με χρόνια νόσημα. 3. Επιπτώσεις της χρόνιας νόσου στο παιδί και την οικογένεια. 4. Εκπαίδευση παιδιού και οικογένειας για την αντιμετώπιση του βρογχικού άσθματος στο σπίτι. 5. Το παιδί με σακχαρώδη διαβήτη στο σπίτι. 6. Φροντίδα παιδιού με επιληψία. 7. Φροντίδα παιδιών που πάσχουν από καρκίνο. 8. Φροντίδα παιδιών που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση και περιτοναϊκή κάθαρση. 9. Φροντίδα παιδιού με χρόνια πόνο. 10. Φροντίδα παιδιού με κυστική ίνωση. 11. Παιδική παχυσαρκία. 12. Οξυγονοθεραπεία στο σπίτι. 13. Ποιότητα ζωής στα παιδιά με χρόνια νοσήματα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
Τρόπος Παράδοσης	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο)	
Χρήση Τεχνολογιών και Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	26 ώρες
	Κλινική άσκηση	13 ώρες
	Αυτοτελής μελέτη	36 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	75 ώρες (3 ECTS)
Αξιολόγηση Φοιτητών	Γραπτή εξέταση (100%) στο τέλος του εξαμήνου που περιλαμβάνει ερωτήσεις σύντομης απάντησης, ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.	
Συνιστώμενη Βιβλιογραφία		
Μάτζιου Β. Νοσηλευτική φροντίδα παιδιών με χρόνια νοσήματα. Εκδ. Δ. Λαγός, Αθήνα, 2007.		

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

**Πρόγραμμα Σπουδών
που ακολουθούμε το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016**

**για τους φοιτητές όλων των εξαμήνων
(εισαχθέντες ακαδημαϊκών ετών
2012-2013, 2013-2014, 2014-2015 & 2015-2016)**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙΤΑΙ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ (Έτος εισαγωγής φοιτητών 2015-2016)												
A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ	Θ	Ε	Φ	ΚΛ Α	ΣΥΝ	Ω/Ε Ξ	ΕΡΓ	ΔΜ	ΠΜ
1	ΥΠ001	ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι	ΥΠ	3	1			4	52	ΟΧΙ	4	5
2	ΥΠ002	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	ΥΠ	3	1			4	52	ΟΧΙ	4	5
3	ΥΠ003	ΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ	2	2			4	52	ΝΑΙ	4	5
4	ΥΠ013	ΑΓΓΛΙΚΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ)	ΥΠ	3				3	39	ΝΑΙ	3	3
5	ΥΠ074	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	ΥΠ	2		1		3	39	ΟΧΙ	3	4
6	ΥΠ010	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	ΥΠ	2		2		4	52	ΟΧΙ	4	4
7	ΥΠ017	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ	2	1			3	39	ΝΑΙ	3	4
		ΣΥΝΟΛΟ						25				30

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ												
(Έτος εισαγωγής φοιτητών 2015-2016)												
A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ	Θ	Ε	Φ	ΚΛ Α	ΣΥ Ν	Ω/ΕΞ	ΕΡΓ	ΔΜ	ΠΜ
1.	ΥΠ007	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ	ΥΠ	3	1			4	52	ΟΧΙ	4	4
2.	ΥΠ011	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΥΠ	3	3			6	78	ΟΧΙ	6	7
3.	ΥΠ054	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	ΥΠ	3	1			4	52	ΝΑΙ/ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	4	4
4.	ΥΠ008	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΥΠ	3	1			4	52	ΟΧΙ	4	4
5.	ΥΠ029	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ	3		1		4	52	ΟΧΙ	4	4
6.	ΥΠ069	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ	4				4	52	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	4	4
7.		ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΚΕΥ					3	39			3
		ΣΥΝΟΛΟ						29				30
Επιλογής Υποχρεωτικό ένα (1) από τα παρακάτω μαθήματα												
1	ΕΠ076	ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ -ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	ΚΕΥ	2	1			3	39	ΟΧΙ	3	3

2	ΕΠ079	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	ΚΕΥ	2		1		3	39	ΝΑΙ/ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	3	3
3	ΕΠ078	ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ	ΚΕΥ	3				3	39	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	3	3

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ (Έτος εισαγωγής φοιτητών 2014-2015)												
A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ	Θ	Ε	Φ	ΚΛ Α	ΣΥ Ν	Ω/ ΕΞ	ΕΡΓ	ΔΜ	ΠΜ
1	ΥΠ016	ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ	3		1		4	52	ΟΧΙ	4	5
2	ΥΠ076	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Ι	ΥΠ	3				3	39	ΟΧΙ	3	3
3	ΥΠ045	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ	4				4	52	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	4	4
4	ΥΠ018	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	ΥΠ	2	1		2	5	65	ΝΑΙ	5	7

5	ΥΠ014	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΥΠ	3	1			4	52	ΟΧΙ	4	4
6	ΥΠ015	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΥΠ	2			4	6	78	ΝΑΙ	6	7
		ΣΥΝΟΛΟ						26				30

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ												
Α/Α	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ	Θ	Ε	Φ	ΚΛ Α	ΣΥ Ν	Ω/ ΕΞ	ΕΡΓ	ΔΜ	ΠΜ
1	ΥΠ020	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	ΥΠ	4			1	5	65	ΟΧΙ	5	6
2	ΥΠ026	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΥΠ	2			3	5	65	ΝΑΙ	5	7
3	ΥΠ028	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΥΠ	2	1		1	4	52	ΟΧΙ	4	4
4	ΥΠ075	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΥΠ	4			1	5	65	ΟΧΙ	5	5

5	ΥΠ077	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΥΠ	3				3	39	ΟΧΙ	3	3
6	ΥΠ078	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	ΥΠ	2	2			4	52	ΝΑΙ	4	5
		ΣΥΝΟΛΟ						27				30

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ (Έτος εισαγωγής φοιτητών 2013-2014)										
A/A	ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	Θ	Ε	Φ	ΚΛ. ΑΣΚ.	ΣΥΝ	Ω /ΕΞ	ΔΜ	ΠΜ
1	ΥΠ028	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	3			3	6	78	6	6
2	ΥΠ025	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ)	4			2	6	78	6	6
3	ΥΠ032	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ (ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ) Μεταφορά στο 5 ^ο εξάμηνο)	3			3	6	78	6	6
4	ΥΠ031	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ (ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ)	3			4	7	91	6	6

ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ										
1	ΕΠ068	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ <i>ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ</i>	3					39	3	3
2	ΕΠ065	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2		1			39	3	3
3	ΕΠ053	ΚΛΙΝΙΚΗ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	1	2				39	3	3
4	ΕΠ020	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	2	1				39	3	3
5	ΕΠ069	ΠΕΡΙΕΓΧΕΙΡΗΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ <i>ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ</i>	2			1		39	3	3
6	ΕΠ042	ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ - ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ <i>ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ</i>	2	1				39	3	3
7	ΕΠ062	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ <i>ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ -ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΣΠΑ ΠΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ</i>								

ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ΄ (Έτος εισαγωγής φοιτητών 2013-2014)											
Α/Α	ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΜ	Θ	Ε	Φ	ΚΛ. ΑΣΚ.	ΣΥΝ	Ω /ΕΞ	ΔΜ	ΠΜ
1	ΥΠ022	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Ι (ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ) Μεταφορά στο 6 ^ο εξάμηνο	ΥΠ	3			3	6	78	6	6
2	ΥΠ020	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι (ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ)	ΥΠ	4			2	6	78	6	6
3	ΥΠ027	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΙΙ	ΥΠ	3			3	6	78	6	6
4	ΥΠ026	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι (ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ)	ΥΠ	3			4	7	91	6	6
ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ											
1	ΕΠ028	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΕΠ	1		2		3	39	3	3
2	ΕΠ070	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ- ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΕΠ	2			1	3	39	3	3
3	ΕΠ019	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ <i>ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ</i>	ΕΠ	2			1		39	3	3

4	ΕΠ030	ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ <i>ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ</i>	ΕΠ	2	1				39	3	3
5	ΕΠ061	ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ <i>ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ</i>	ΕΠ	2	1				39	3	3
6	ΕΠ063	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ <i>ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ</i>	ΕΠ	3					39	3	4
7	ΕΠ072	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ <i>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΣΠΑ</i>	ΕΠ								5

ΕΞΑΜΗΝΟ Ζ' (Έτος εισαγωγής φοιτητών 2012-2013)											
Α/Α	ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΜ	Θ	Ε	Φ	ΚΛ. ΑΣΚ.	ΣΥΝ	Ω /ΕΞ	ΔΜ	ΠΜ
1	ΥΠ086	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ - ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ (ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ)	ΥΠ	3	1		2	6	78	6	7
2	ΥΠ036	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΥΠ	2			2	4	52	4	4
3	ΥΠ042	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ	2			3	5	65	5	5

4	ΥΠ059	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ (ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ) Μεταφορά στο 7 ^ο εξάμηνο	ΥΠ	2		2	4	52	4	4
5	ΥΠ061	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ - ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ (ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ) Μεταφορά στο 7 ^ο εξάμηνο	ΥΠ	1		3	4	52	4	5

ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1	ΕΠ029	ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ	ΕΠ	1		2		39	3	3
2	ΕΠ056	ΥΓΕΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΩΝ <i>ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ</i>	ΕΠ	2		1		39	3	2
3	ΕΠ057	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	ΕΠ	2			1	39	3	3
4	ΕΠ048	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ <i>ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ</i>	ΕΠ	2	1			39	3	3
5	ΕΠ071	ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΗ <i>ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ</i>	ΕΠ	2	1			39	3	3

6	ΕΠ062	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ <i>ΔΕΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΣΠΑ ΠΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ</i>	ΕΠ								
7	ΕΠ072	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ <i>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΣΠΑ</i>									5

ΕΞΑΜΗΝΟ Η΄ (Έτος εισαγωγής φοιτητών 2013-2014)											
Α/Α	ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΜ	Θ	Ε	Φ	ΚΛ. ΑΣΚ.	ΣΥΝ	Ω /ΕΞ	ΔΜ	ΠΜ
1	ΥΠ053	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	ΥΠ	3		1	2	6	78	6	6
2	ΥΠ084	ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ)	ΥΠ				10	10	130	6	9
5	ΥΠ048	ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΥΠ	2		1		3	39	3	3
4	ΥΠ030	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ (ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ) Μεταφορά στο 8ο εξάμηνο	ΥΠ	2			2	4	52	4	4

5	ΥΠ034	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ) Μεταφορά στο 8ο εξάμηνο	ΥΠ	2			3	5	65	5	5
ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ											
1	ΕΠ049	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΑΣ <i>ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ</i>	ΕΠ	2			1		39	3	3
2	ΕΠ051	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ <i>ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ</i>	ΕΠ	1	1		1		39	3	3
3	ΕΠ045	ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΕΠ	2			1		39	3	3
5	ΕΠ033	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ <i>ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ</i>	ΕΠ	1	2				39	3	3
6	ΕΠ080	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΑΣΘΕΝΩΝ - ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ (ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ)	ΕΠ	1	2				39	3	3
7	ΕΠ072	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ <i>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΣΠΑ</i>	ΕΠ								5

**ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ
του Τμήματος Νοσηλευτικής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων

Το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου οργανώνει και λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών, με την υπ' αριθμ. 49231/B7 Υπουργική Απόφαση (Φ.Ε.Κ. 1479/22.07.2009), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ' αριθμ. 113986/B7 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 2071/Β'/29.07.2014), καθώς και με τις διατάξεις του Ν. 3685/2008.

Το Π.Μ.Σ. απονέμει:

α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη «Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων». Αυτός ο τίτλος ισοδυναμεί με τον διεθνή τίτλο MSc (Master of Science). Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα χορηγεί Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στη «Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων» στις παρακάτω δύο κατευθύνσεις:

I. «Επείγουσα Φροντίδα Υγείας»

II. «Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας».

Αντικείμενο-σκοπός

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων αποτελεί:

α) η προαγωγή της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας στη Διοίκηση των Υπηρεσιών Υγείας.

β) Η προετοιμασία στελεχών που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες της πρόληψης, οργάνωσης και διαχείρισης, τόσο από ανθρωπιστικής, υγειονομικής αλλά και από πολιτικής και οικονομικής πλευράς, τοπικών ή υπερτοπικών κρίσεων, μαζικών καταστροφών και επειγουσών καταστάσεων.

γ) Η προαγωγή της Διοίκησης των Υπηρεσιών Υγείας και η κατανόηση της συμβολής αυτής της επιστήμης στη διαχείριση Κρίσεων, μέσω της εξειδικευμένης γνώσης και εμπειριών που παρέχει το συγκεκριμένο Πρόγραμμα.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η εισαγωγή και η καθοδήγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών στην επιστημονική εκπαίδευση και έρευνα, έτσι ώστε οι διπλωματούχοι του Προγράμματος να μπορούν να σχεδιάζουν και να εκτελούν ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα, να αξιολογούν και να εφαρμόζουν τα αποτελέσματα, με σκοπό την προαγωγή του γνωστικού αντικειμένου και την βελτίωση του επιθυμητού αποτελέσματος των παρεμβάσεων επί συνθηκών κρίσεων, μαζικών καταστροφών και επείγουσών καταστάσεων.

Αναλυτικότερα το πρόγραμμα σπουδών του Π.Μ.Σ. που αναφέρεται στη θεωρητική διδασκαλία, διαρθρώνεται σε τρεις ενότητες:

Μαθήματα Βασικού Κορμού

Μαθήματα Κατεύθυνσης Υποχρεωτικά

Μαθήματα Επιλογής

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Βασικού Κορμού (30 ECTS)

α) Αρχές Διοίκησης Οργανισμών και Διοίκησης Έργων (8 ECTS)

Στόχος του μαθήματος είναι η επιστημονική κατάρτιση και η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με τις βασικές έννοιες και σύγχρονες θεωρίες της Διοίκησης. Επιπλέον, μέσα από το μάθημα, οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να αποτυπώσουν κριτικά τα προβλήματα του υγειονομικού τομέα, μέσα από την παρουσίαση μελετών περίπτωσης (case studies).

β) Ερευνητική Μεθοδολογία και Στατιστική (8 ECTS)

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές τις κατάλληλες γνώσεις που θα τους καταστήσουν ικανούς να κατανοήσουν τις θεμελιώδεις αρχές που διέπουν το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων μιας επιστημονικής έρευνας, την κατανόηση τεχνικών αναζήτησης της επιστημονικής πληροφορίας και την κατανόηση και χρησιμοποίηση βασικών αρχών στατιστικής ανάλυσης ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων.

γ) Αρχές Marketing (7 ECTS)

Σκοπός του μαθήματος είναι η προσφορά εισαγωγικών γνώσεων γύρω από την βασική φιλοσοφία, τις θεωρίες και τις έννοιες του μάρκετινγκ (ΜΚΤ) και η ανάπτυξη δεξιοτήτων και κριτικής σκέψης που είναι απαραίτητες για τη διάγνωση, την ανάλυση και την επίλυση προβλημάτων ΜΚΤ.

δ) Οικονομικά της Υγείας (7 ECTS)

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση της λειτουργίας και των οικονομικών διαστάσεων του υγειονομικού τομέα, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων της ιατρικής αποτελεσματικότητας, της αποδοτικής χρήσης των πόρων και της κοινωνικής ισότητας στην πρόσβαση και τη χρησιμοποίηση υπηρεσιών υγείας. Το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση των βασικών εννοιών και της χρησιμότητας των οικονομικών της υγείας μέσα από την ανάδειξη της συμβολής τους στη λήψη αποφάσεων πολιτικής υγείας.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Μαθήματα Βασικού Κορμού (30 ECTS)

α) Επιδημιολογία (8 ECTS)

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις αρχές και την μεθοδολογία της επιδημιολογίας, δηλαδή με την μελέτη της κατανομής και της εξέλιξης διαφόρων νοσημάτων ή χαρακτηριστικών στον ανθρώπινο πληθυσμό και των παραγόντων που τις διαμορφώνουν ή μπορούν να τις επηρεάσουν. Στα πλαίσια του μαθήματος θα αναπτυχθούν οι έννοιες, τα εργαλεία και οι μορφές της επιδημιολογικής έρευνας με κύριο στόχο την δυνατότητα παρακολούθησης, κατανόησης και διεξαγωγής αντίστοιχων μελετών, αλλά και την δυνατότητα διερεύνησης των αιτιολογικών συσχετίσεων που διέπουν τα βιοϊατρικά φαινόμενα.

β) Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού (8 ECTS)

Στόχος του μαθήματος είναι η επιστημονική κατάρτιση και η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με τις έννοιες, το περιεχόμενο και τις σύγχρονες εξελίξεις της Διοίκησης Ανθρώπινων Πόρων. Επιπλέον, μέσα από το μάθημα οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να αποτυπώσουν κριτικά τα προβλήματα της ΔΑΠ, μέσα από την παρουσίαση μελετών περίπτωσης (case studies) και να εκπαιδευτούν σε συστήματα πληροφορικής υποστήριξης ΔΑΠ στο χώρο της υγείας.

γ) Νομοθεσία Διεθνούς Δικαίου-Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (7 ECTS)

Στόχος του μαθήματος είναι η επιστημονική κατάρτιση και εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με τις βασικές έννοιες ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως αυτά αποτυπώνονται στο ελληνικό Σύνταγμα καθώς και σε ευρωπαϊκά και διεθνή κείμενα, καθώς και με τους μηχανισμούς προστασίας τους. Επιπλέον, μέσα από το μάθημα οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να επεξεργαστούν κριτικά τα νομικά και ηθικά ζητήματα της προστασίας των δικαιωμάτων που ανακύπτουν στους τομείς των υπηρεσιών υγείας.

δ) Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στην παροχή υπηρεσιών (7 ECTS)

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές στις βασικές έννοιες της ποιότητας στις υπηρεσίες υγείας, στις διεθνείς τάσεις και εξελίξεις, στην ανάπτυξη μεθόδων διασφάλισης ποιότητας, στα διεθνή συστήματα και υποδείγματα ποιότητας, καθώς και στην εφαρμογή των ανωτέρω στις υπηρεσίες υγείας.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Δύο (2) μαθήματα Κατεύθυνσης Υποχρεωτικά και ένα μάθημα επιλογής

Μαθήματα Κατεύθυνσης Υποχρεωτικά (20 ECTS)

I. Επείγουσα Φροντίδα Υγείας

Επείγουσα Φροντίδα Υγείας (12 ECTS)

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση και η εφαρμογή των βασικών πρωτοκόλλων παροχής Επείγουσας Φροντίδας Υγείας για τον γενικό πληθυσμό και τους λειτουργούς Υγείας για το παιδί και τον ενήλικα με τη βοήθεια θεωρητικών και διαδραστικών μαθημάτων. Μετά από την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν να κατανοήσουν την παθοφυσιολογική βάση του επείγοντος, να αναγνωρίζουν πιθανές νοσολογικές οντότητες, να ασκούν βασικές τεχνικές αντιμετώπισης του οξέως πάσχοντος.

Πολιτικοί και Θεσμικοί Παράγοντες στη Διαχείριση Κρίσεων (8 ECTS)

Στόχος του μαθήματος είναι να φέρει σε επαφή του μεταπτυχιακούς φοιτητές/ριες με τις βασικές αρχές και έννοιες της Διαχείρισης Κρίσεων όπως π.χ. το τι είναι κρίση, τα είδη των κρίσεων, την προετοιμασία για τη διαχείριση μιας κρίσης και τα στάδια στη διαχείριση και αντιμετώπιση μιας κρίσης. Θα γίνει αναφορά στο ποιοί είναι οι βασικοί θεσμικοί και πολιτικοί παράγοντες στη διαχείριση

κρίσεων, στη διαπραγμάτευση ειδικών θεμάτων όπως παραδείγματα «μεγάλων ατυχημάτων και καταστροφών» στη βιομηχανία, στη ναυτιλία, στην παροχή διαπολιτισμικής φροντίδας σε παγκόσμιες και εθνικές καταστροφές, στην έννοια του Ψυχο-τραυματικού άγχους [Post Traumatic Stress Disorder (PTSD)] και στην αντιμετώπισή του.

II. Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας

Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας (12 ECTS)

Σκοπός του μαθήματος είναι να παράσχει τα εφόδια στις φοιτήτριες και τους φοιτητές του μεταπτυχιακού προγράμματος που επιθυμούν να εκπαιδευτούν στην αναγνώριση και αξιολόγηση των παραγόντων που καθορίζουν τη βέλτιστη Οργάνωση και Διοίκηση των Υπηρεσιών Υγείας αξιοποιώντας τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Πολιτικοί και Θεσμικοί Παράγοντες στη Διαχείριση Κρίσεων (8 ECTS)

Στόχος του μαθήματος είναι να φέρει σε επαφή του μεταπτυχιακούς φοιτητές/ριες με τις βασικές αρχές και έννοιες της Διαχείρισης Κρίσεων όπως π.χ. το τι είναι κρίση, τα είδη των κρίσεων, την προετοιμασία για τη διαχείριση μιας κρίσης και τα στάδια στη διαχείριση και αντιμετώπιση μιας κρίσης. Θα γίνει αναφορά στο ποιοί είναι οι βασικοί θεσμικοί και πολιτικοί παράγοντες στη διαχείριση κρίσεων, στη διαπραγμάτευση ειδικών θεμάτων όπως παραδείγματα «μεγάλων ατυχημάτων και καταστροφών» στη βιομηχανία, στη ναυτιλία, στην παροχή διαπολιτισμικής φροντίδας σε παγκόσμιες και εθνικές καταστροφές, στην έννοια του Ψυχο-τραυματικού άγχους [Post Traumatic Stress Disorder (PTSD)] και στην αντιμετώπισή του.

Μαθήματα Επιλογής (10 ECTS):

Για να διδαχτεί ένα συγκεκριμένο μάθημα επιλογής, πρέπει να το δηλώσουν τουλάχιστον οκτώ (8) μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες. Σε περίπτωση που δεν ικανοποιείται η προϋπόθεση αυτή το συγκεκριμένο μάθημα δεν θα προσφέρεται.

- Οργάνωση Προγραμμάτων Εκπαίδευσης Διαχείρισης Κρίσεων στην Κοινότητα
- Φυσικές και Περιβαλλοντικές Καταστροφές
- Μ.Μ.Ε και Μαζικές Καταστροφές
- Διαχείριση Ψυχικής Υγείας σε Μαζικές Καταστροφές

- Παιδί και Μαζικές Καταστροφές
- Διαχείριση Πόρων σε Μαζικές Καταστροφές
- Αγωγή και Προαγωγή Υγείας
- Ασφάλεια και υγιεινή στο χώρο εργασίας
- Διαχείριση Κρίσεων στον Αναπτυσσόμενο Κόσμο
- Διαχείριση ψυχικής Υγείας Επαγγελματιών Υγείας

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Διπλωματική Εργασία (30 ECTS)

Η διπλωματική εργασία μπορεί να ξεκινήσει από το Γ΄ εξάμηνο και πρέπει να ολοκληρωθεί κατά τη διάρκεια του Δ΄ εξαμήνου. Η Σ.Ε. και ο επιβλέπων καθηγητής έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή.